

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

ibo

İbrahim Kaypakkaya

Turhan Feyizoğlu

Turhan FEYİZOĞLU

İ b o

İbrahim Kaypakkaya

Ozan Yayıncılık
Nisan/2000

Yayın No:32

Kıtabın tüm yayın hakları Ozan Yayıncılık'a aittir.

Tanıtım için yapılacak alıntılar dışında, tüm alıntılar yayınevinin iznini gerektirir.

Kitabın adı: ©İBO/İbrahim Kaypakkaya

Editör: Abdullah Demir

Kapak tasarımı: Turabi Yazar

Montaj ve baskı: Göksu Ofset

Mücellit: Göksu

ISBN 975-7891-28-2

OZAN YAYINCILIK

Cemal Nadir sk. No: 9 Kat: 1

Cağaloğlu/İstanbul

Tel: 511 98 78 - 527 98 47

Fax: 511 93 95

ÖNSÖZ

Feyizoğlu, ayrıntı avcısı bir insan. Gerçeği çok yönlü, derinlemesine açığa çıkarma işine, dikkati çekmeyen ayrıntılardan başlıyor. Kuşku duymak, ısrarla deşmek, bıkıp usanmadan sormak, karşı tarafı bıkıtırarcasına ve de kaçırırarcasına sıgaya çekmek. Konu, '68-71 kuşağının, sistem tarafından yok edilen liderlerinin yaşamı olunca Feyizoğlu'nun bu illet sorguculuğu işe yarıyor, daha bir anlam kazanıyor. Sınıf mücadelesinin enkaz altında kalan pırlantalarını açığa çıkarma işidir bu. Kolay değil.

Feyizoğlu'nun dili durudur. Zorlanmadan, pürüzlere takılmadan okuyoruz. Okurken, "Bu dokuda birşey eksik galiba" diye sormaktan da kendimizi alamıyoruz. Tanrının insanlığa estetik incelik, şaşırtıcılık, büyü, şiirsel öz-kısa söz denilen nesneleri dağıtırken, Feyizoğlu'na haksızlık ettiğini, O'nu okuyup bitirdiğimizde anlar gibi oluyoruz.

Büyük insanlık için ölen insanların tek yönlü yüceltilmesi, dinlerden, kahramanlık efsanelerinden bize kalan bir mirastır. Bu mirastan kopamıyoruz. Bu miras bizi yiyip bitiriyor, bizi götürüp bilimin karşısına diyor. Bu miras bizi ölen insana ve kendimize yabancılaştırıyor. Feyizoğlu'nun feyizli bir tutumu da böylesi bir mirasın etkisi altında az kalmış olmasındadır.

Ölümsüzlük diye birşey yoktur. İnsan ve insanlık bugün var, yarın yoktur. Önemli olan, anda, yani alınan her solukta ne yaptığımızdır. Yaptıklarımıza tapmamamızdır. Hiçleşmeye ya da ölüme en yakın şey,

tapma eylemidir. Sadece bu kitabı değil, tüm kitapları, ön yargılardan, tabulardan arınmış, kuşkucu, merakçıl, objektif bir kafayla okumalıyız. Kendi teorik yaratıcılarını, kendi özünde aşma potansiyeli taşımayan hiç bir devrim, uzun soluklu olamaz.

Dileğim, bu kitabın da benzeri kitaplar gibi, uzun soluklu devrimlerin ocağında bir kıvılcım ya da bir alev damarı olmasıdır.

Muzaffer Oruçoğlu

02.02.2000

SUNUŞ

İbrahim Kaypakkaya hakkında bir kitap yazmak amacıyla, 1996 yılından itibaren belge ve bilgi toplamaya başladım. Ne yazık ki, bu iş çok zordu. Belgeler ve tanıklar, Türkiye'nin ve dünyanın bir tarafına dağılmış durumdaydı.

1996'da başladığım bilgi ve belge toplama işi 2000 yılının ilk aylarına kadar sürdü.

* İbrahim Kaypakkaya hakkında hazırladığım bu biyografik kitapta elde ettiğim bütün bilgi ve bulduğum bütün belgeleri kullandım.

*Avukat Erhan Erel, hazırladığım bütün kitaplara her zaman destek oldu. Muzaffer Oruçoğlu, gönderdiği cevaplarla önemli katkılarda bulundu. Mahmut Balpetek, İsmet Büyükyavaş, Abdullah Demir, Arslan Kılıç, İsmet Öğütücü, Özcan Sapan, Recep S. Tatar, Hasan Yılmaz, ulaşmak istediğim kişilerle görüşme yapmam ve kaynak bulma konusunda desteklerini esirgemediler.

*Altınbaş Yayıncılık, 68'liler Birliği Vakfı, Aydınlık, Cumhuriyet gazetesi, Ozan Yayıncılık, Uzun Yürüyüş Dergisi arşivi, Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı'nın arşivi ile Beyazıt Devlet Kütüphanesi, Taksim Atatürk Kitaplığı, Ankara Milli Kütüphanesi'nden yararlandım.

Edibe Buğra, Gülsev Çakmak, Güzide Dadaloğlu, Münevver Ek, Muzaffer Erdoğan, Muharrem İnan, Mihriban Güngör, Nahit Kalenderoğlu, Belgin Karatepe, Sibel Karaoğlu, Ayhan Oruçoğlu, Fahir Özel, Doğu Perinçek, Vezir Sarıyer, Ersoy Soydan, Hasan

Yılmaz, Hüseyin Yılmaz, Zafer Yılmaz'ın bilgi ve belge konusunda yardımları oldu.

Başta söyleşi yaptığım kişiler olmak üzere belge ve bilgi konusunda yardımcı olan herkese teşekkür ederim.

Turhan Feyizoğlu

Kısaltmalar

AA: Anadolu Ajansı.

AIESEC: İktisat ve Ticari İlim Yapan Öğrenciler Birliği

AID: Amerikan Yardım Örgütü.

AİTİA-ÖD: Ankara İktisadi Ticari İlimler Akademisi Öğrenci Derneği.

ANAP: Anavatan Partisi.

AP: Adalet Partisi

ASD: Aydınlık Sosyalist Dergi

AÜ-ÖB: Ankara Üniversitesi Öğrenci Birliği.

AÜ-TB: Ankara Üniversitesi Talebe Birliği.

AÜ-YOTB: Ankara Üniversitesi Yüksek Okullar Talebe Birliği.

BYYO: Basın Yayın Yüksek Okulu.

CHP: Cumhuriyet Halk Partisi.

CKMP: Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi.

ÇKP: Çin Komünist Partisi

ÇYÖÖÖFK: Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencileri Fikir Kulübü.

Dev-Genç: Devrimci Gençlik.

Dev-Güç: Devrimciler Güçbirliği.

DDD: Demokratik Devrim Derneği.

DDKO: Devrimci Doğu Kültür Ocakları.

DP: Demokrat Parti.

DİSK: Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu.

DÖB: Devrimci Öğrenci Birliği.

Dr. : Doktor.

DTCF: Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi.

EÜ-ÖB: Ege Üniversitesi Öğrenci Birliği.

FDHKC: Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi.

FKF-MYK: Fikir Kulüpleri Federasyonu Merkez Yürütme Kurulu.

FKF-GYK: Fikir Kulüpleri Federasyonu Genel Yönetim Kurulu.

GEE: Gazi Eğitim Enstitüsü

HFTC: Hukuk Fakültesi Talebe Cemiyeti.

HKP M-L: Hindistan Komünist Partisi Marksist Leninist

HÜ-ÖB: Hacettepe Üniversitesi Öğrenci Birliği.

İAYTOTB: İstanbul Akşam Yüksek Teknik Okullar Talebe Birliği.

İlk-Sen : İlkokul Öğretmenleri Sendikası.

İPSD: İşsizlik ve Pahalılıkla Savaş Derneği.

İTİA: İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi.

İTÜ-ÖB: İstanbul Teknik Üniversitesi Öğrenci Birliği.

İTÜ- TOTB: İstanbul Teknik Üniversitesi Teknik Okulu Talebe Birliği.

İÜ-DFTC: İstanbul Üniversitesi Diş Fakültesi Talebe Cemiyeti.

İÜ-İFTC: İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Talebe Cemiyeti.

İÜ-OFTC: İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Talebe Cemiyeti.

İÜÖB: İstanbul Üniversitesi Talebe Birliği.

İYTOTB: İstanbul Yüksek Teknik Okullar Talebe Birliği.

KDP: Kürdistan Demokrat Partisi

MDD: Milli Demokratik Devrim.

MGK. : Milli Güvenlik Konseyi.

MİT : Milli İstihbarat Teşkilatı.

M-L: Marksist-Leninist.

ODTÜ-ÖB: Orta Doğu Teknik Üniversitesi Öğrenci Birliği.

ODTÜ-SFK: Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyalist Fikir Kulübü.

PDA: Proleter Devrimci Aydınlık.

PDK: Proleter Devrimci Kurultay.

Prof. : Profesör.

SBF: Siyasal Bilgiler Fakültesi.

SD: Sosyalist Devrim.

SDD: Sosyal Demokrasi Derneği.

SDDF: Sosyal Demokrasi Dernekleri Federasyonu.

SGÖ: Sosyalist Gençlik Örgütü.

SHP: Sosyaldemokrat Halkçı Parti.

SKDP: Suriye Kürt Demokrat Partisi

SSCB: Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği.

TCK: Türk Ceza Kanunu.

Ti-Sen: Tiyatrocular Sendikası.

TMGT: Türkiye Milli Gençlik Teşkilatı.

TMTF: Türkiye Milli Gençlik Teşkilatı.

TDGF-MYK: Türkiye Devrimci Gençlik Dernekleri Federasyonu
Merkez Yürütme Kurulu.

TDGF-GYK: Türkiye Devrimci Gençlik Dernekleri Federasyonu
Genel Yönetim Kurulu.

THKO: Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu.

THKP-C: Türkiye Halk Kurtuluş Partisi Cephesi.

TİİKP: Türkiye İhtilalci İşçi Köylü Partisi.

TİKKO: Türkiye İhtilalci İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu

TİİKF: Türkiye İhtilalci İşçi Kurtuluş Fırkası

TKDP: Türkiye Kürdistan Demokrat Partisi

TKP(ML): Türkiye Komünist Partisi Marksist-Leninist

TİP-GYK: Türkiye İşçi Partisi Genel Yönetim Kurulu.

TKP: Türkiye Komünist Partisi.

TKP(ML): Türkiye Komünist Partisi Marksist-Leninist.

TMGT: Türkiye Milli Gençlik Teşkilatı.

TMLGB: Türkiye Marksist Leninist Gençlik Birliği

TMTF: Türkiye Milli Talebe Federasyonu.

TÖS: Türkiye Öğretmenler Sendikası.

TÖDMF: Türkiye Öğretmen Dernekleri Milli Federasyonu.

TÜTÜS: Tütün Üreticileri Sendikası.

ÜNAS: Üniversite Asistanları Sendikası.

YİS: Yapı İşçileri Sendikası.

İÇİNDEKİLER

Birinci Bölüm

İlkokul/Hasanoğlu Öğretmen Okulu/Çapa'lı Öğrenciler Trafiği Kesiyor/Milli Eğitim Bakanı ile Öğrenciler Tartışıyor/Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencileri Fikir Kulübü'nün Kuruluş bildirisi/Hem Okul İdaresi Hem de Savcılık Tarafından Soruşturma Açılıyor/Bildiri Yayınlayan 10 Öğrenci, Yatılı Öğrencilik Hakkından Bir Ay Mahrum Ediliyor/Fizik Bölümü Öğrencileri, Reform İsteklerini Açıklıyor/Yüksek Öğretmen Okulları/Çapa Yüksek Öğretmen Okulunda Yeni Bir Yönetmelik Çıkartılıyor/Milli Eğitim Bakanı İlhami Ertem ile Öğrenciler Tartışıyor/Fen Fakültesi'nde Temsilcilik Seçimi/Yürüyüş Yapılıyor/On Öğrencinin Yatılılık Hakları Tamamen Ellerinden Alınıyor/Fen Fakültesi'nde Boykot Taraftarları ile Boykota Karşı Olanlar Arasında Çatışma Oluyor/Öğretmen Okulundaki Çatışmayı Komünizm Propagandası Yapan On Öğrenci Yönetmiş/Üç Öğrenci, Emniyet Mensuplarından Can Emniyetlerinin Korunmasını İstiyor/Öğrenci Temsilcileri, Okul Müdürü ve Vali, Toplantı Yapıyor/Fen Fakültesi ile Çapa Yüksek Öğretmen Okulunda Çatışma Devam Ediyor/Çapalı Bir Kısım Öğrenci, İstanbul Valiliği Önünde Oturma Eylemi Yapıyor/3 Öğrenci Tevkif Ediliyor/Okula Alınmayan Öğrencilerle CHP İstanbul Milletvekili Orhan Birgit İlgileniyor/Çorum Eski DP İl Başkanıyla Görüşülüyor/Öğretmen Okulunda Yine Hadise Çıkıyor/Çapa YÖÖ Devrimci Öğrenci Örgütüne Göre Olayların Çıkış Nedeni/Çapa Yüksek Öğretmen Okulundan 199 Öğrenci Çıkartılıyor/Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Baskına Uğruyor, Müdür Ayhan Doğan Ağır Yaralanıyor/Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Müdürü Değiştiriliyor/Çapalı Milliyetçi Öğrenciler İstanbul Üniversitesine Sokulmuyor/Yusuf İmamoğlu Öldürülüyor/Çapa Silahlı ve Molotoflu Saldırı/Yusuf Olgun Yaralanıyor, Hüseyin Arslantaş Öldürülüyor/Okul, Savunmasını İstiyor/Okula Gönderilmek İçin Hazırlanan Savunma/Hoşçakalın.

İkinci Bölüm

Kaypakmaya Ailesi/1961 Anayasasına Hayır Diyorlar/Meçhul Bir Sokakta, Meçhul İki Kişi, Bir Meçhule Doğru Gidiyorlardı/Sen, O Çocuğu dövemezsin/Salkım Söğüt/Büvelek/Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Hazırlık Sınıfı/Üniversitelerarası Giriş İmtihanı/Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencileri Fikir Kulübü Kuruluyor/Duvar Gazetesi/Sosyalist Devrim Görüşü Türkiye İçin Hatalıdır/Bu Kez Yanlış Yapmak İstemiyorum/Emperyalizm ve sömürüye Karşı İşçi Yürüyüşü/Şadi Alkılıç İçin Kampanya/En Devrimci kahraman/İşçi-Köylü Gazetesi Yayınlanıyor/Aypagut Linyit İşletmesi İşçilerinin Eylemi/Fikir Kulübünün Üçüncü Kurultayı/FKF-TDGF Kurultayı.

*

Üçüncü Bölüm

Değirmenköylülerin Mücadelesine Omuz Verelim/Ege Sanayi İşçileri Grevi/Filistin'e Gidilmesi Amaçlanıyor/Gençlik Hareketi ve Bazı Eğilimler/Aydınlık Dergisi Çevresi İkiye Ayrılıyor/TDGF Merkez Yürütme Kurulundan PDA Taraftarları Atılıyor/Saflarımızdaki Çelişmeleri Doğru Kavrayalım/Hangisini Seçeceğim, Yanlış Seçersen Kendimi Öldürürüm/Bu Arada İlegal Çalışmalarımız da Oluyordu/Proleteryanın Öncülüğü Bugün, Halihazırda, Mevcut Değildir/Biz, Niye Uzun Yürüyüş Yapmıyoruz Mesala?/Kaşıkçı Köylülerinin Yürüyüşünü Destekleyelim/PDA Dergisi Satırılmıyor/15-16 Haziran Olayları/Köy Bürosu Sorumlusu Muzaffer Oruçoğlu Tutuklanıyor/15 Kişi Örfi İdareye Teslim Ediliyor/Sol İçi Şiddet/TDGF'nin Son Kongresi/Hüseyin Çapkan ve Kerim Soyka Ölüyor/Köy Çalışmaları.

*

Dördüncü Bölüm

Hindistan ve Çın Örnekleri/Sosyalist Kurultay/TİİKP Kuruluyor/Böyle Bir İşe Girmeden Önce Adını Soyadını Değiştirseydin Daha İyi Olmaz mıydı?/Proleterya Sanatı Mücadele Meydanlarında Doğuyor/Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde Toplantı Yapılıyor/Birinci Tasfiyeciler/Perinçek, İstanbul'a Geliyor/DABK oluşturuluyor/Asgar Yılmaz Yakalanıyor/Ibo'nun

Şapkası/Alı Mercan ile İbrahim Kaypakkaya Buluşuyor/Oral Çalışlar Gaziantep'te Yakalanıyor/Alı Taşyapan Malatya'ya, Kabil Kocatürk Siverek'e Gidiyor/Mao Zedunğ Çizgisi, Bugün, Bizim Şartlarımızda, Silahlı Halk Savaşı Çizgisidir/TİİKP Merkez Komitesi'nin İkinci Toplantısı/Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi Çalışmaları/KDP'nin Tavrı/Doğu, Doğu bölgesine Gitmek İstiyor/DABK Toplantıları/Örgüt Çalışması Yapmak Amacıyla Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesine Gönderilen Partili Kadınlar/10-11 Aralık 1971 Günleri yapılan Toplantı/Filistin'e Gidiliyor/Çatak'a Gidiliyor/Gözaltına Alınmalar/Siverek Ekibinde Anlaşmazlık Çıkıyor/TİİKF/Tunceli'de İlk Çalışmalar.

*

Beşinci bölüm

Kongre Teklifi/DABK Kararları/TİİKP Merkez Komitesi Başkanlığının Genelgesi-Şubat 1972/Mektup/İbrahim Kaypakkaya ile Muzaffer Oruçoğlu, Ankara'da/İbrahim Kaypakkaya ile Muzaffer Oruçoğlu, 26 Mart 1972 Pazar Günü, Ege'nin Beşparmak Dağlarında/Daimi Komite/TİİKP'deki Ayrılık Partinin Diğer Kadrolarına Nasıl Yansıyor/Tamim/Şimdi Proleter Kanat, Revizyonist Burjuva Klikle Bütün Bağlarını Bıçak Keser Gibi Kesip Atarak Marksist-Leninist Temeller Üzerinde Yeniden Örgütlenmeye Girişmiş Bulunuyor/İbo, İstanbul'a Gidiyor/Mustafa Mordeniz Öldürülüyor/Filistin'deki Kamplarda Yaşanan Tartışmalar/Filistin'de Kalan Gruptan Üç Kişi, Türkiye'ye Dönme-ye karar Veriyor/Mehmet, Koordinasyon Komitesine Alınıyor/İbo, Düzgün Dağında/TİİKP İstanbul Ekibi Bölünüyor/Arslan Kılıç, Koordinasyon Komitesine Giriyor/Kürecik ve Elbistan'da Yapılan Toplantılar/Koordinasyon Komitesi Tamamlanıyor/Muzaffer Oruçoğlu, İstanbul'da/Önüç Yıl Tutuklu kalıyor.

*

Altıncı bölüm

İsmet Dışbudak, Elinde Bomba Patlaması Sonucu Ölüyor/TİİKF'in Tunceli'deki Eylemleri/Siverek'teki Patlamalar/Malatya ve Diyarbakır Bölgesi/İbo, İstanbul'da Yapılan Eyleme Katılıyor/Meral Yakar, Ölüyor/Ahmet Muharrem Çiçek, Ölüyor/Bekçi Halil Havvakara, Ölüyor/Çatışma.

Yedinci bölüm

Yakalanıyor/Aynı Düşüncenin Takipçileri Olan Militanların Mevcudiyeti Kendiliğinden Ortaya Çıkıyordu/Poliste ve Mahkemede İhtilalci Tutum/Yüzleştirmeler Yapılıyor/Benim İçin Asla Merak Etmeyin ve Üzülmeyin. Olanların Hiçbir Önemi Yoktur. Hoşçakalın/Hastahaneden Kaçma Teşebbüsü/Gözetim Altında İken Bazı İhtiyaçlarımız Karşılanıyordu/ Devrim İçin Ölecekler Her Zaman Bulunur/Ölüm.

*

Dipnotlar

*

EKLER:

- 1- Görüşülen kişiler
- 2-Tüzük
- 3- İbrahim Kaypakkaya'nın, "Milli Mesele" ve "Kemalizm Değerlendirmesi" ile ilgili özet alıntılar.
- 4- İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı Tarafından Hazırlanan "Türkiye Komünist Partisi Marksist-Leninist Örgüt ve Kuruluşları Olan TİKKO ve M-L Gençlik Birliği İlegal Örgütleri Davası"nda Yargılananların İsim Listesi
- 5- DABK'ın Genel Merkez'e, Genel Merkez'in DABK'a Gönderdiği Belgeler Hakkında Dava Dosyalarında Yeralan Belgeler
- 6- 29 Ocak 1973 Tarihli İfadesi
- 7- 21 Nisan 1973 Tarihli İfadesi
- 8- İbrahim Kaypakkaya'nın Ölüm İfade Tutanağı
- 9- İbrahim Kaypakkaya'nın Otopsi Raporu
- 10- İbrahim Kaypakkaya'nın Çeşitli Dergi ve Gazetelerde Kendi Adıyla, Bir Arkadaşıyla Ortak ve İmzasız, Tarih Sırasına Göre Yayınlanmış Yazıları
- 11-İbrahim Kaypakkaya'nın Hesabı
- 12- Savunma Taslağı

*

KAYNAKLAR

BİRİNCİ BÖLÜM

İ l k o k u l

İlkokul

Ali Kaypakkaya, o dönemin toplumsal koşulları gereği köyde okul olmadığı için eğitim olarak babasından ve köyündeki hocalardan geleneksel din eğitimi almış, eski yazı ile Kur'an okumayı, namaz kılmayı öğrenmiştir. Latin Harfleriyle okumayazmayı ise ilk önce askerde öğrenmiş, daha sonra okula giden çocuklarıyla birlikte çalışarak geliştirmiştir.

1948 yılında doğan İbrahim, ilkokul eğitimine başladığı güne kadar çocukluğunu köyünde her köylü çocuğu gibi geçirir.

Ali Kaypakkaya, İbrahim, okula gitme çağına geldiğinde, Karakaya köyünde okul olmadığı için ilköğretim eğitimi yapması amacıyla yakın akrabalarının yanına gönderir. Bu nedenle İbrahim Kaypakkaya, ilköğretimi değişik köy okullarında okur.

İbrahim, ilköğretimin 1. ve 2. sınıflarını, Ortakışla (Ortaköy)'de, babasının baldızı Zöhre Hanım ile Zöhre hanımın Turan ve Habip isimli kardeşlerinin yanında okur. 3. sınıfı Karahmut isimli köyde Ali Beyin kızkardeşi Kadın'ın yanında okur. 4. ve 5. sınıfları Alacahöyük'te Ali Kaypakkaya'nın teyzesi Yeter hanımın yanında okur.

Alacahöyük'te okurken İbrahim'in öğretmeni Mehmet Yıldırım, bir kaç kez Ali Beye gelir ve "İbrahim çok iyi okuyor. Bunu okut. Öğretmen Okulu imtihanlarına mutlaka girsin", der.

Karakaya köyünden bir çok genç, zaten Hasanoğlu Öğretmen Okulu'nda okumaktadır.

Bazılarıyla akraba olan İbrahim Kaypakkaya, aynı köylüsü Emin Özdemir, Celal Özdemir, Arap Sarmaşık ve Halit Sarmaşık ile Öğretmen Okulu sınavlarına girer ve Hasanoğlu Öğretmen Okulu'nda okumaya hak kazanır.

Hasanoğlu Öğretmen Okulu

İbrahim Kaypakkaya, 1960-1961 eğitim-öğretim döneminde, Hasanoğlu Öğretmen Okulu'na kaydını yaptırır.

Beş yıl boyunca burada eğitim görür.

1964-1965 eğitim-öğretim dönemi sonunda Hasanoğlu Öğretmen Okulunu başarıyla bitirir.

Öğretmen Okullarının beşinci sınıf sonunda, beşinci sınıfın en başarılı öğrencilerini, okul yönetimleri, Milli Eğitim Bakanlığı Yüksek Öğretim Genel Müdürlüğü'ne bildirir. Yüksek Öğretim Genel Müdürlüğü, başarı puanlarına göre başarılı olarak bildirilen bu öğrencileri Ankara, İstanbul ve İzmir'de bulunan Yüksek Öğretmen Okulları'na paylaştırır.

İbrahim Kaypakkaya, 1965-1966 eğitim-öğretim döneminde Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'nun Lise son hazırlık sınıfına öğrenci olarak gelir.

Milli Eğitim Bakanlığı hesabına Kredi ve Yurtlar Kurumu'ndan burs alarak eğitim-öğretim gören öğrencilere, ek olarak pedagojik eğitim de verilmektedir.

Çapa'lı Öğrenciler Trafiği kesiyor

Çapa'da Cihan Şanlı adında 19 yaşında bir Yüksek Öğretmen Okulu öğrencisi, 29 Ekim 1967 Pazar günü, okulunun önünde bir trafik kazası sonucu ölür.

Olay yerinde sık sık trafik kazalarının meydana gelmesini protesto eden okulun öğrencileri, arkadaşlarının ölümü ve olay yerinde sık sık trafik kazalarının meydana gelmesini protesto etmek amacıyla, saat 20.30'da yolu trafiğe kapar. Millet Caddesinin trafiğe kapatılması nedeniyle taşıtlar sık sık korna çalıp yol ister. Bu arada bir araba, öğrencilerin üstüne doğru hareket eder ve bir öğrencinin yaralanmasına sebep olur. Yaralı öğrenci okul revirine kaldırılır.

Öğrenciler, okulun önüne trafik lambası veya yaya geçidi konulmasını ister. Bunların yapılması için Vali'nin gelip söz vermesi hususunda ısrar eder.

Okul Müdürü Prof. İbrahim Kafesoğlu, protestonun sona er-

mesi için Vali Vefa Poyraz'a telefonla bilgi verir ve öğrencilerin dileklerini bildirir.

Vali Vefa Poyraz, öğrencilerden bir grubun Salı günü Vileyet'e gelmesini, burada derterine çare bulunacağı cevabını verir.

Bu arada Savcı Muavini Münir Köseoğlu ve Emniyet Müdür Muavini Yaşar Okçuoğlu, öğrencilere davalarında yardımcı olacaklarını, trafiği açmalarını söyler. Buna rağmen, öğrenciler yolu açmaz. Bu sırada bir trafik arabasının da yoldan geçmek istemesine öğrenciler engel olur ve içindeki emniyet mensuplarını tartaklamak ister.

İki saat yolu trafiğe kapayan öğrenciler, daha sonra, Salı günü Vali ile görüşüldükten sonra olumlu bir sonuç alınmazsa protestolarına devam edeceklerini bildirerek dağılır.

Milli Eğitim Bakanı ile Öğrenciler Tartışıyor

İstanbul'da bazı okullarda incelemelerde bulunan Milli Eğitim Bakanı İlhami Ertem, 4 Mayıs 1967 Perşembe günü, Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'nu ziyaret eder.

Bakan İlhami Ertem, ziyareti sırasında öğrencilerle sohbet toplantısı düzenler.

Arkadaşları adına konuşan İbrahim Kaypakkaya, "Hazırlık sınıflarında, bazı öğretmenler, ideolojik propaganda yapıp, broşür dağıtıyor. Oysa, öğretmen okullarında siyaset yapılmayacak deniyor. Bakanlık tarafından görevli kişi sağcılık yapmaktadır. Siyaset yapılacaksa biz de yapalım", der.

Bir öğrenci ise, "İki aydır yevmiye almadık. Bu nedenle gıdasız kaldık. Yol ve diğer masraflar için verilen para çok az. Yatakhane, kütüphane durumları çok kötü. Öğretmen okulları her bakımdan ihmal ediliyor. Bakanın ve yanındaki ilgililerin turistik bir gezi için buraya gelmelerini tavsiye etmiyoruz", der.

Öğrencileri dinleyen Bakan Ertem, "Okula turistik gezi yapmaya gelmedim. Gençlerin problemlerini öğrenmek arzusunda olduğum için geldim. Fakat, bazı öğrenciler nedense fazla

sinirli. İdeolojik lafların yetişen öğretmenlere yakışmadığını belirtmek isterim", der.

Bakan, konuşmasına devamlı, "Öğretmen niçin gülmez?" diye sorar.

Bir öğrenci, "Çünkü açtır", cevabını verir.

"-Açız gibi fikirleri söylemek gençlere yakışmaz."

"-Gerçek ama."

"-Bu laflardan çok üzüntü duyuyoruz."

"-Anlayış kabiliyetimiz kalmadı. Başka söyleyecek söz bulamıyoruz."

"-Bir genç arkadaşın açız demesini iyi niyet olarak görmüyorum. Burada duyduğum sesler Türkiye'yi kurtaracak öğretmenin sesi değildir. Hadiseleri tek açıdan, dünya meselelerini gözönüne almadan hesaplamaktasınız. Birbirimizi sevmeden, kaşlarımızı çatacaksak, nasıl Türkiye'yi kurtaracağız?"

"-Yoksulluk nedeniyle okuma yazma oranı her gün biraz daha düşmektedir."

"-Tamamen aldanıyorsunuz. Türkiye'de okur yazar nisbeti % 10'dan % 48'e çıkmıştır. Bunun aksini söyleyenler Türkiye'de kapkara bir tablo çizmek isteyenlerdir. Gençlerimizin sağ, sol mücadelesi içinde olmalarını anlayışla karşılıyorum. Fakat bu çatışma, bu bina içinde olmamalı. Şeref sözü veriyorum ki Milli Eğitim içinde hiç bir keyfi işlem yoktur. Müfredat programı içinde kalan bir öğretmenin başımızın üzerinde yeri vardır. Meselelerinize eğileceğiz."

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencileri Fikir Kulübü'nün Kuruluşa Bildirisi

FKF İstanbul Sekreterliği'nin Aksaray'daki bürosu, 9 Temmuz 1967 Pazar günü açılır.

TÖS İstanbul Şubesi ile FKF İstanbul Sekreterliği aynı bina-dadır. Örgütler arasında dayanışma olduğu gibi zaman zaman TÖS'ün konferans salonunu FKF İstanbul Sekreterliği tarafından eğitim, açık oturum gibi amaçlar nedeniyle kullanılır.

Sekreterlik, her fakülteden sosyalist gençlerin uğrak yeridir.

İstanbul'da bir çok yüksek okulda fikir kulübü kurulmuş, bazı-
larında da kurulma çalışmaları yapılmaktadır. Bu çalışmalar
sırasında Fen Fakültesi'nde öğrenci olanlar ile ilişki kurularak,
okullarında fikir kulübü kurulması konusunda öneri götürülür.

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencileri Fikir Kulübü, 21
Kasım 1967 Salı günü kurulur.

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencileri Fikir Kulübü ku-
rulduktan sonra yapılan ilk Yönetim Kurulu toplantısında İbra-
him Kaypakkaya başkan, Halit Koçer sekreter, Mehmet Çetin
sayman olur.

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencileri Fikir Kulübü, 21
Kasım 1967 Salı günü, "Duyuru" başlığıyla bir kuruluş bildiri-
si yayınlar.

Bildiri, özetle şöyledir:

"Sömürenlere karşı ilk kurtuluş savaşını vermiş olan bir ulu-
sun çocuklarıyız. Fakat ulusumuz bugün yeniden sömürgele-
rin kucağına düşürülmüştür. Mutlu bir azınlık ve bunların dış
ortakları yararına bağımsızlığımız satılmıştır. Onursuz ve uydu
bir ulus gibi tanıtmışlar bizi. Eğitim-öğretim çarkı mutlu bir
azınlık yararına işletilmekte, onların siyasi görüşleri, ekonomik
öğretileri değişmez gerçeklermiş gibi sunulmaktadır. Öğrenci-
ler, bu oyuna gelmeyen halktan yana öğretmenler Doğu'ya sü-
rülmemekte, Bakanlık emrine alınmakta, mesleğinden edilmekte-
dir. Yabancı eğitim uzmanları, Barış Gönüllüleri cirit atmakta-
dırlar ülkemizde.

Türk ulusu ikinci bir kurtuluş savaşı vermek zorundadır. Bu
savaş başlatılmıştır. Bu savaş toplumcu bir savaştır. Yani dış sö-
mürgelemlerle birlikte olanların içerdeki ortaklarına da karşı olan
bir savaştır. İşte kulübümüzün amacı, gençlerin kendilerini sı-
nırsızca değiştirebileceği bir düzenin kurulması için gereken
bu toplumcu savaşa gücü oranında katkıda bulunmaktır."

Hem Okul İdaresi Hem de Savcılık Tarafından Soruşturma Açı- lıyor

Yayınlanan kuruluş bildirisi nedeniyle hem okul idaresi
hem savcılık tarafından soruşturma açılır.

Çapa YÖÖ'nda kurulan Fikir Kulübü'nün kurucu üyeleri bu nedenle okulun disiplin kurulu tarafından sık sık sorguya çekilir.

Okul yöneticileri, 16 Ocak 1968 Salı günü, yaptığı açıklamada, Fikir Kulübü tarafından kuruluş sırasında yayınlanan bildirinin siyasi mahiyette olduğunu iddia eder.

"Duyuru" başlığı ile yayınlanan bildirinin, "Cemiyetler Kanunu'nun 13. ve 35. maddelerinde ifade edildiği tarzda siyasi nitelik taşıyıp taşımadığı ve sair mer'i mevzuatımıza göre suç unsurlarını ihtiva edip etmediğini tetkik için" Ord. Prof. Recai Galip Okandan, Ord. Prof. Dr. Sulhi Dönmezer ve Asistan Dr. Kayıhan İçel, İstanbul Cumhuriyet Savcılığı Basın Bürosunca bilirkişi olarak tayin edilir.

26.1.1968 tarih ve 968/59 dosya sayılı raporda bilirkişilerin görüşleri şöyledir :

"...Bildiri Türkiye'nin dış politikasını kendi açısından değerlendirmektedir...Devletin ve hükümetin siyasi nitelikteki tasarrufları hakkında mütalaa beyan edilmesi, beyan sahiplerinin siyasi amaç güttüklerini gösterir. ..İnceleme konusu bildiride, Cemiyetler Kanunu'nun 13. maddesinde ifade edildiği şekile siyasi nitelik bulunduğu hususunda hey'etimizce kanaat hasıl olmuştur. Sair mer'i mevzuatına göre bildiride suç unsurları mevcut değildir."

Bu rapora dayanılarak, İstanbul Toplu Basın Mahkemesinde 968/267 sayılı dosya ile dava açılır.

Bu arada, Fikir Kulübünün kurucularının, okul yöneticilerince 1 ay süreyle "yatılılık hakları" ellerinden alınır.

Çapa YÖÖÖ Fikir Kulübü ve FKF İstanbul Sekreterliği, birlikte yayınladıkları bir bildiriyle olayı kınar.

Bu bildiride, ülkemiz koşulları değerlendirilirken 21 Kasım 1967 tarihli bildiri kelime kelime tekrarlanır. Bu husus, bildirinin Türk Ceza Kanunu'nun 142. ve 159. maddelerine ve mer'i mevzuata aykırı olup olmadığının incelendiği 22.4.1968 tarih ve 968/1029 dosya sayılı bilirkişi raporunda da açıklanır.

Bu rapor şöyledir :

"Bu yazıda Türk milletinin bugün yeniden sömürgeci kucacağına düşürüldüğü ve mutlu bir azınlık ve bunların dış ortakları yararına bağımsızlığımızın satıldığı, Türkiye'nin şerefsiz ve peyk bir millet haline getirildiği, eğitim-öğretim çarkının mutlu azınlık yararına işletildiği, halktan yana öğretmenlerin Doğu'ya sürüldüğü, bakanlık emrine alındığı, mesleğinden edildiği söylenmekte ve gençler, toplumcu bir savaşa, sömürgeciğin içindeki ortaklarına karşı savaşa davet edilmektedirler."

"Yazıda, yukarıda özetlendiği gibi Türkiye'nin mutlu bir azınlığın ve bunların dış ortaklarının yararına olarak bağımsızlığın satıldığı ifade edilmektedir. Bu bağımsızlığı satanlar aynı zamanda eğitim-öğretim çarkını mutlu bir azınlık yararına işletmekte, halktan yana öğretmenleri Doğu'ya sürmekte, bakanlık emrine almaktadırlar. Böylece Türkiye'nin bağımsızlığını, mutlu azınlık ve dış ortaklar yararına satanların Türkiye'yi idare edenler olduğu anlaşılmaktadır. Zira aynı bağımsızlığı satanların, öğretmenlerin üzerinde, haksız görülen yanı onları Doğu'ya süren bir güç olduğu anlaşılmaktadır. Bu idare edici gücün ise, başta hükümet olmak üzere Türkiye'yi idare edenlerden ibaret bulunduğu muhakkaktır. Zira Türkiye'yi satanlarla öğretmenleri nakledenlerin aynı güce mensup oldukları açıkça ifade edilmektedir. Bu itibarla yazı, hükümetin ve bakanlıkların şahsiyeti maneviyelerini tahkir edici ve 159. maddesi ihlal edici niteliktedir. Zira idare edici güçlerin başında gelen hükümet bu yazı ile zümre menfaatleri için Türkiye'nin bağımsızlığını satan bir teşekkül olarak nitelendirilmiş olmaktadır."

26.1.1968 tarihli bilirkişi raporunda, Cemiyetler Kanunu'nun 13. maddesi dışında, mevzuatımıza göre suç unsurları taşımadığı söylenen sözler, bu defa, Türk Ceza Kanunu'nun 159. maddesine aykırı görülmüştür. Bu rapora Prof. İlhan Akın'ın yanı sıra imza koyan diğer iki Ordinaryüs Profesör Recai G. Okandan ve Sulhi Dönmezer'dir. 26.1.1968'de, "devletin ve hükümetin siyasi nitelikteki tasarrufları hakkında mütala beyan

edici" sayılan sözler, üç ay sonra 22.4.1968'de, "Hükümetin ve bakanlıkların şahsiyetli maneviyelerini tahkir edici" olmuştur.

Bu rapora dayanılarak İstanbul'da 6. Ağır Ceza Mahkemesinde 969/31 sayılı dosya ile açılmış olan dava ile Çapa YÖÖ Fikir Kulübü'nün feshi ve sanık öğrenci İbrahim Kaypakkaya, Halit Koçer, Mehmet Çetin, Hasan Sağlam, Muzaffer Oruçoğlu, Meliha Uysal, Pakize Yavru, Mustafa Çoban, Şakir Kaymak, Ali Taşyapan'ın üç günden bir aya kadar hapis, 50 liradan 150 liraya kadar para cezasına çarptırılmaları, istenir.

Bildiri Yayınlayan 10 Öğrenci, Yatılı Öğrencilik Hakkından Bir Ay Mahrum Ediliyor

Çapa YÖÖ'nda Fikir Kulübü kuran 10 öğrenci, yayınladıkları bir duyurudan ötürü okul disiplin kurulu toplanır ve özetle şu kararı verir:

"Siyasetle ilgili 'duyuru' adlı teksir yazdığınız, okul içinde ve dışında dağıttığınız, bunda Hükümetin tutumuna inanmamak gibi siyasi bir takım kanaatlar taşıdığınız, yapılan soruşturma ile sükut bulmuştur."

Disiplin Kurulunun aldığı karar ile fikir kulübü kurucusu on öğrenciye bir ay süre ile okuldan uzaklaştırma cezası verilir. Yani, "Yatılı öğrencilik" haklarından bir ay mahrum olacaklardır.

Karar, okul müdürü Ayhan Doğan imzası ile, 27 Mart 1968 Çarşamba günü, öğrencilere tebliğ edilir.

Okul Disiplin Kurulunun İbrahim Kaypakkaya, Halit Koçer, Mehmet Çetin, Ali Taşyapan, Meliha Uysal, Mustafa Çoban, Pakize Yavru, Muzaffer Oruçoğlu, Şakir Kaymak ve Hasan Sağlam hakkındaki bir ay okuldan uzaklaştırma kararı üzerine 206 öğrenci, 3 Nisan 1968 Çarşamba günü, bir bildiri yayınladı.

Bildiri özetle şöyledir:

"Öğrenciler sıkı bir disiplin altına sokularak topluma bir katkıda bulunmaktan alıkonulmaktadır.

Öğrenciler geleceğin öğretmenleri olarak topluma bir etki-

de bulunmak ve halkı en iyi şekilde yetiştirmek istemektedirler. Buna karşılık sömürgecilere karşı ilk kurtuluş savaşı yapmış olan Türkiye’de aydınlar çeşitli bahanelerle eylemden uzaklaştırılmaktadır. Mutlu bir azınlık ve bunların dış ortakları yarına bağımsızlığımız satılmıştır. Eğitim ve öğretim çarkı, çıkarıcıların istediği şekilde uygulanmakta ve halk çocukları uyutulmaktadır. Barış Gönüllüleri, yabancı eğitim uzmanları, yurdun dört bir yanını sarmışlardır. Biz, Fikir Kulüplerine bağlı öğrenciler olarak her türlü zorluğa karşı, bu çıkarıcıların karşısında olacağız, toplumcu savaşa elimizden geldiği kadar katkıda bulunacağız.”

Emniyet mensupları, bildiriye dağıtan öğrencilerden Orman Fakültesi Talebe Cemiyeti Saymanı Kalman Yüksel’i gözaltına alır.

Kalman Yüksel, Şehremini karakolunda altı saat bekletildikten sonra serbest bırakılır. Bunun üzerine FKF İstanbul Sekreteri Veysi Kemal Sarısözen, Okul Müdürü Ayhan Doğan’a bir telgraf çekerek bu tutumu protesto eder.

Fizik Bölümü Öğrencileri, Reform İsteklerini Açıklıyor

İbrahim Kaypakkaya, İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Fizik Bölümü öğrencisidir.

İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Fizik Bölümü Talebe Cemiyeti’nin kongresi, 27 Ocak 1968 Cumartesi günü, Marmara Öğrenci Lokalinde başlar.

Fen Fakültesi Fizik Bölümü Talebe Cemiyeti’nin kongresi yapıldığı sırada aynı yere gelen FKF’na bağlı Çapa Öğretmen Okulu öğrencilerinden bir grup, kongrede oy kullanmak ister.

Kongre Başkanı, “Bu konunun Genel Kurulca oylanması gerekir. Yapılan oylamada eğer oy kullanabileceğiniz yönünde karar çıkarsa kongrede oy kullanabilirsiniz”, der.

Ancak, müdahalede bulunan FKF’li grup, teklifi reddettiği için tartışmalar çıkar. Büyük bir arbede çıkmasını önlemek isteyen Kongre Başkanı, kongreyi süresiz olarak tatil eder.

Tatil kararından sonra bir grup FKF’li öğrenci, Kongre Baş-

kanı'nın üzerine yürüyerek, kongre evrakının bulunduğu çantayı kapmak ister. Bu yüzden kavga çıkar. Kongre salonuna gelen Siyasi Polis ilgilileri, evrakları tetkik edip gerekli raporu hazırlamak üzere evrak dosyasını alır.

Olaylar sırasında 3 öğrenci hafif şekilde yaralanır.

İstanbul Üniversitesi Fizik Bölümü Öğrenci Birliği'nin son Genel Kurul toplantısında "Fen Fakültesi Fizik Bölümündeki yapılması gerekli reformlarla" ilgili komisyon çalışması, 22 Mayıs 1968 Çarşamba günü sona erer.

"İsteklerimizin yerine getirilmesinde öğrenciler olarak her türlü mücadeleyi yapacağımızı açıkça duyururuz" denilen raporda, istenen reformların ana hatları özetle şöyledir:

-Öğrenim sistemi öğrencide bilimsel kişilik ve gerçek fizikçi olabilme yeteneğinde olmalıdır. Eğitim modern konuları kapsamalı. Yaz aylarında kurslar açılmalıdır.

- Modern araçlarla deney yapılabilecek laboratuvarlar açılmalıdır. Özel eğitimle her öğrencinin lisan öğrenmesi sağlanmalıdır.

İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Fizik Öğrenci Birliği, 30 Mayıs 1968 Perşembe günü, 500 imzalı ve 20 sayfalık bir dilekçe ile İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Dekanlığına başvurarak, öğrenim sisteminde reform yapılmasını ister.

Öğrenciler arasında kurulan bir komisyonun rapor halinde hazırladığı reformun ana hatları şunlardır:

-Modern dünyanın kabul ettiği fizikçi standardına uygun elemanların yetiştirilmesi için okutulacak dersler, üniversite ders anlayışına uygun olup modern konuları kapsamalı ve birbirleriyle ahenk halinde olmalıdır. Ayrıca, ders saatlerinin artırılması ve yaz aylarında fizik öğrencilerine özel kursların açılması gereklidir. Dershane sorunu, öğrencilerin derslerden tam olarak faydalanabilmesi için muhakkak halledilmelidir.

- Laboratuvarların yeterli hale getirilmesi ve her öğrencinin yararlanmasının sağlanması zorunludur.

-Öğrencinin yabancı literatürü takip edebilmesi için imkan sağlanmalıdır.

-Öğretim üyelerinin ve onlara yardımcı olan asistanların sayıları ihtiyaca cevap verecek şekilde artırılmalıdır.

-Öğrencilerin besin alma, çalışma ve barınma sorunlarına tam olarak cevap verebilecek öğrenci sitesinin kurulması gereklidir.

Fen Fakültesi Dekanı Prof. Lütfi Biran, dilekçeyi aldıktan sonra gazetecilere şunları söyler:

"Önce öğrencilerle görüşeceğim. Bundan sonra Fakültenin yetkili organlarına meseleyi götüreceğim. Bu organların alacağı kararları, bir icra organı olarak yerine getireceğiz."

Fizik Talebe Cemiyeti yöneticileri de, "İsteklerimiz önümüzdeki ders yılına kadar yerine getirilmezse, öğrenciler reaksiyonlarını göstereceklerdir" demişlerdir.

Dilekçede öne sürülen isteklerin en önemlileri şunlardır:

-Öğrenim sistemi öğrencilere bilimsel kişilik verecek yönde olmalıdır.

-Dersler üniversite ders anlayışına uygun olup modern konuları kapsamalıdır.

-Gerçek deney anlamına uygun ve modern araçlarla donatılan yeni laboratuvarlar açılmalıdır.

-Son sömestr öğrencileriyle öğretim üyeleri daha yakından ilgilenmelidir.

-Öğretim üyeleri ile asistanların sayıları arttırılmalıdır.

-Fizik öğrenimini başarı ile bitirenin elde edeceği, verdiği emeğin tam karşılığı olmalıdır. Bu ne 25 lira aslı maaş, ne de 600 lira maaşla yapılan ve yıllarca süren asistanlık olmalıdır.

Yüksek Öğretmen Okulları

Üniversitenin sorunlarını dile getirmek amacıyla, 1968 Haziran ayında öğrenciler, öğrenim gördükleri okullarda boykot ve işgal başlatır. 1968 Haziran ayında bir-iki üniversite ve yüksek okulun dışında bütün okullarda boykot ve işgal vardır.

Ankara, İstanbul ve İzmir Yüksek Öğretmen Okulları Talebe Cemiyetleri Başkanları, sorunlarını dile getirmek amacıyla, 21 Haziran 1968 Cuma günü, bir basın toplantısı düzenler.

Yüksek Öğretmen Okulu talebe cemiyetleri başkanları, özetle şu açıklamayı yapar:

“Öğretmenlik mesleğindeki yerlerinin tayinini ve itibarlı kılınmalarını” istediklerini bildirmişler ve “İsteklerimiz kabul edilmediği takdirde, bütün Yüksek Öğretmen Okullarının direnme hareketini başlatacaklarını kamuoyuna duyururuz.”

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'nda Yeni Bir yönetmelik Çıkartılıyor

İstanbul Çapa YÖÖÖ Fikir Kulübü, 20 Kasım 1968 Çarşamba günü, bir bildiri yayınlar.

Yeni çıkan disiplin yönetmeliğinin eleştirildiği bildiride özetle şu açıklama yapılır:

“Yüksek Öğretmen Okulunda ötedenberi bir zorbalık havası estirilmektedir. Öğretmen diye, yönetmen diye, devrim düşmanı, bağımsızlık düşmanı, Atatürk düşmanı, iktidar kuklası kimseler doldurulmuştur okula.

Devrimci düşünceden uzak, çağından ve bilimden habersiz, içine ve derslerine kapanık, buyruklara körü körüne boyun eğen, iktidar şakşakçısı sözümona öğretmenler yetiştirmek için elden gelen bırakılmamıştır. 10 arkadaşımız Fikir Kulübü kurdular diye birer ay okuldan uzaklaştırılmışlardır. Şu günlerde de düşünmeyi, duymayı, yürümeyi, solumayı dahi yasaklayan bir yönetmelik yürürlüğe girmiştir.

Açık ve kesin görüşümüz şudur: Yüksek Öğretmen Okulu, İmam Hatip Okulları gibi, iktidarın dümen suyunda bir kurum haline getirilmek istenmektedir.”

Milli Eğitim Bakanı İlhami Ertem ile Öğrenciler Tartışıyor

Milli Eğitim Bakanı İlhami Ertem, 25 Kasım 1968 Pazartesi günü, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'nu ziyaret eder.

Bakan Ertem ile öğrenciler arasında, Türkiye'nin iktisadi ve siyasi bağımsızlıkları konusunda sert tartışmalar olur.

Tartışmada Bakan Ertem'i, “Anayasayı bilmemek, ya da ra-

fa koymakla" itham eden öğrenciler, "Türkiye'nin iktisadi ve siyasi bağımsızlığı yokedilmiştir", derler.

Bakan Ertem, bunu reddeder ve şu karşılığı verir:

"Türkiye'nin yabancı sermayeye, yabancı teknolojiye ihtiyacı vardır."

"Amerika'ya mı?"

"Gerekirse, tabii."

"Üsleri vererek mi?"

"Yalan, Amerika'nın üssü yok. Madeni, petrolü çıkarmamız lazım. Teknoloji yoksa, ne yapacağız? Milli menfaatlerimiz açısından paktlara dahil olmak zorundayız. Rusya'nın toprak talebini unutuyorsunuz. Türkiye, bir avuç diktatörün eline kalmayacaktır. Demokrasinin bundan ileri olduğu bir ülke yoktur."

Bir saatten fazla süren tartışma sırasında zaman zaman alış ve protesto sesleri duyulur.

Fen Fakültesi'nde Temsilcilik Seçimi

İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi'nde öğrenci temsilcisi seçimi, 17 Aralık 1968 Salı günü yapılır.

FKF üyesi Hasan Sağlam, kendisine en yakın adaydan 200 oy fazla alır. Aynı fakültenin ikinci temsilciliğine de toplumcu aday Rıfki Yürekliler seçilir.

Kimya Fakültesi'nde yapılan seçimde de, "Toplumcu Grup Bir-İki" adıyla giren öğrenciler, 183 oy alarak seçimleri kazanır. Aynı seçimde sağcıların grubu "Neon Grubu" 80, Ortanın Solu'ndaki "Gerçek Devrimciler Grubu" 63 oy alır.

Kimya Fakültesi'nde öğrenci temsilciliği görev bölümünde Hüseyin Tiryaki başkanlığa getirilir.

2 Ocak 1970 Cuma günü yapılan, İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi öğrenci temsilciliği de İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Botanik Bölümü son sınıfında okuyan 21 yaşındaki Gülderen Siklet ile Cemil Gök kazanır.

İlk kez seçilen bir kız öğrenci temsilcisi olan Gülderen Sik-

let, Rektörlük ve Dekanlıkta yapılacak toplantılara katılarak, arkadaşlarının haklarını savunacaktır.

Dördü kız, biri erkek beş kardeşi olan ve İstanbul'da tek başına oturduğunu söyleyen ve daha sonra Salman Kaya ile evlenen Gülderen Siklet, şu açıklamayı yapar:

"Elimden geldiği kadar öğrenci arkadaşlarıma yardımcı olmaya çalışacağım. Bu yolda azimliyim. Tek arzum demokratik üniversitenin kurulmasıdır."

Yürüyüş Yapılıyor

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'nda, 6 Ocak 1969 Pazartesi gecesi, sağ eğilimli Ahmet Can ve Mehmet Can adındaki kardeşler ile İbrahim Özdemir adındaki sol eğilimli öğrenci kavga eder.

Ahmet Can ile Mehmet Can, okul kantini önünde İbrahim Özdemir adındaki sol eğilimli öğrenciyi dövdükten sonra muştaıyla burnundan yaralar.

İbrahim Kaypakkaya, 7 Ocak 1969 Salı günü okula gelir ve İbrahim Özdemir'i dövenleri yemekhane ile dersanelerde aramaya başlar.

Kaypakkaya'nın bu davranışına sağcı öğrenciler karşı koyar ve okuldan dışarı çıkartırlar.

Olayla ilgili olarak Okul Müdürü Ayhan Doğan, şu açıklamayı yapar:

"Bir ay önce siyasi beyanatlar verdiğinden ve fiili politika ile uğraştığından ötürü, okulumuzdan tard edilen eski öğrencimiz Kaypakkaya'nın okulu basmağa yeltenmesi bu kavganın başlatanı olmuştur."

Solcu öğrenciler ise, olaylara sebep olduğunu iddia ederek okul Müdürü Ayhan Doğan'ı istifaya davet eder.

Bu arada Milli Eğitim Bakanlığına da bir telgraf çekerek müdürün en kısa zamanda okullarından alınmasını isteyen solcu öğrenciler, "İki güne kadar isteklerimiz gerçekleşmezse her türlü direnme gösterisinde bulunacağız", açıklamasını yapar.

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'nun solcu öğrencileri, okul-

larında cereyan eden son olayları ve okul idaresinin öğrenciler aleyhindeki tutumunu protesto etmek amacıyla, 11 Ocak 1969 Cumartesi günü, saat 14.00'te bir sessiz yürüyüş tertipler ve Hürriyet Meydan'ından Sultanahmet'e kadar yürür.

Öğrenciler, yürüyüşte şu pankartları taşır:

"Devrimci ve Atatürkçü öğrenciler okuldan atılıyor", "Demokratik Yüksek Öğretmen Okulu istiyoruz", "Yüksek Öğretmen Okulu baskı metodlarıyla idare ediliyor."

On Öğrenci'nin Yatılılık Hakları Tamamen Elllerinden Alınıyor

Çıkan olaylar nedeniyle toplanan Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Öğretmenler Kurulu, daha önce bir ay yatılılık haklarından mahrum edilen Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'nun 10 öğrencisinin, "okuldaki boykot, işgal ve olaylara öncülük ettikleri gerekçesi ile, Milli Eğitim Bakanlığı'nın onayına dayanarak, 27 Ocak 1969 tarihinde aldığı kararla, bu kez, yatılılık haklarından tamamen mahrum eder.

Okul idaresi, gerekçesini şöyle açıklar:

"10 öğrenci okul disiplinine uymayan hareketlerde bulunmuşlardır. Bunlardan bir kısmı bir süre önce okul bünyesinde girilen boykot ve işgal hareketlerine öncülük yapmışlardır. Bir kısmı ise, okul Disiplin Kurulunun tesbit ettiği öğrencilik vasıflarının dışına çıkmışlardır."

Uzaklaştırma kararı, 3 Şubat 1969 Pazartesi günü, okuldan uzaklaştırılan Hasan Sağlam, Meliha Uysal, Mehmet Çetin, Halit Koçer, Pakize Yavru, Mustafa Çoban, Şakir Kaymak, Muzaffer Oruçoğlu, Ali Taşyapan ve İbrahim Kaypakkaya'ya tebliğ edilir.

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'ndan 10 öğrencinin çıkarılması dolayısıyla 22 öğrenci teşekkülü, 7 Şubat 1969 Cuma günü, bir bildiri ile durumu protesto eder ve "Yöneticilerin tutumunu" yerer.

22 öğrenci teşekkülü, bu konuda yayınladıkları bildirilerinde özetle şunları belirtir:

"Şu bozuk düzende sayısız güçlüklerden geçerek tesadüfen

yüksek öğrenim yapma olanağını bulan, halkının ve yurdunun gerçek çıkarlarının bilincine ulaşan 10 öğretmen adayı köylü çocuğu, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'ndan öğretmenlik yapamazlar kaydıyla kovulmuşlardır.

Suçları Amerikan sömürgeciliğine ve işbirlikçilerine karşı çıkmak ve Türkiye'nin tam bağımsız, insancıl, mutlu, gerçekten demokratik bir ülke olmasını istemektir. Kovma kararı alan yöneticilerin bu işleme uydurdukları kılıf ise, okul içinde ve dışında yönetmeliğe aykırı bildiri dağıtmak, okul toplumunda ikilik yaratmak, okul idaresine yersiz suçlamalarda bulunarak okul yönetimini güçleştirmektir.

Gerçekte Türkiye'nin bağımsızlığını isteyen tüm Yüksek Öğretmenliler, arkadaşlarının yanındadırlar. Ve bu haksız kararın önlenmesi için sonuna dek direneceklerdir. Eğer bağımsızlık isteyen bildiriler, okul yönetmeliğine aykırı görülüyorsa, bu bildirileri yayınlayanlar için öğretmen olamaz deniliyorsa, bunu böyle görenler sömürücü Amerikan gavuruna göz yuman kişilerdir.

Türkiye'nin bağımsızlığı uğruna vereceğimiz kavgada Mustafa Kemal'e layık olacak ölçüde korkusuz ve bilinçli Türk gençliği olarak zafere inanıyoruz.

Bütün devrimci kuruluşlar, bu haksız ve çirkin kararın durdurulması için Yüksek Öğretmenli kardeşleriyle birlikte sonuna dek direneceklerdir. Kavgamız güzel günler içindir.

Kahrolsun Amerikan sömürgeciliği, kahrolsun emperyalizm ve onun içimizdeki işbirlikçileri. Yaşasın bağımsızlık için döğüşenler. Yaşasın halk için savaşıan halk çocukları."

Okuldan bir ay yatılılık hakları elinden alınan fikir kulübü kurucusu öğrenciler, Daniştay'a açtıkları ilk davada, Daniştay 12. Dairesi, 26 Şubat 1969 tarih 1969/3012 sayılı, dört üye bir başkanın oybirliğiyle öğrenciler lehine şu kararı verir:

"Meselenin mahiyetine ve davanın tasvir şekline göre davalı idarenin birinci savunması alınıncaya kadar yürütmenin durdurulmasına karar verilmiştir."

Daniştay'ın bu ilk kararı öğrencilerin eline ulaşmadan Öğretmenler Kurulunun ikinci kararı ile karşılaşırlar.

On öğrenci, yeniden Danıştay'da iptal ve uygulamanın durdurulması için dava açar. Danıştay, 5 Nisan 1969 günü, yeniden yürütmeyi durdurma kararı alır.

Fen Fakültesi'nde Boykot Taraftarları ile Boykota Karşı Olanlar Arasında Çatışma Oluyor

Öğrenciler, okullarına geri dönmeye uğraşırken İstanbul Üniversitesi'nde bazı fakülteler solcu öğrenciler tarafından işgal edilir.

İstanbul Üniversitesi'nin Hukuk ve İktisat fakültelerini işgal etmiş olan solcu öğrenciler, Fen Fakültesi'ni de işgale katma hazırlığındadır.

Bazı sol görüşlü öğrenciler, boykot tertip etmek amacıyla, 12 Nisan 1969 Cumartesi günü sabahı, Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'nda kalan öğrencilerin de eğitim gördüğü Fen Fakültesi'nde forum düzenler.

Düzenlenen forumda boykota karşı olan özellikle Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'nda kalan sağcı öğrenciler ile boykot taraftarı olan solcu öğrenciler arasında kavgaya çıkar. Boykot taraftarı öğrenciler, sağcı öğrenciler tarafından fakülteden atılır.

Sağcı öğrenciler, Fen Fakültesi'nde meydana gelen olaylardan sonra, sık sık 'ekrarladıkları, "Başbuğ Türkeş" sloganlarıyla, Yüksek Öğretmen Okuluna gelir. Mehter marşları söyleyen ve boykota taraftar olmadıklarını belirten sağcılar, karşı görüşteki öğrencilerin okula girmemeleri için binada tertibat alır.

Sol görüşlü öğrencilerden bazıları, öğleden sonra saat 15.00 sıralarında Çapa Yüksek Öğretmen Okuluna gelir ve kapı önünde tertibat almış sağcılarla münakaşa etmeye başlar. Münakaşa, kısa sürede kavgaya dönüşür.

Yumruk, taş, bıçak ve silahın kullanıldığı, yarım saat süren ve ondokuz kişinin yaralandığı kavgayı emniyet mensupları yatıştırır.

Olaylar nedeniyle bir açıklama yapan Fen Fakültesi Dekanı ve İstanbul Üniversitesi Rektör Vekili Lütfü Biran, Fen Fakültesindeki öğrencilerin büyük kısmının boykota karşı olduğunu

ileri sürer ve olayların fazla genişlemeden sona erdiğini belirtir. Rektör vekili, yasak olmasına rağmen üniversite içinde forum düzenleyip, bildiri dağıtan öğrenciler hakkında gerekli disiplin cezalarının uygulanacağını da sözlerine ekler.

Olaylardan sonra sol görüşlü öğrenciler, şu açıklamayı yapar:

"Biz, okulumuza yatmak için geliyorduk. Bu sırada aksi fikirdeki arkadaşlar bize bıçak ve tabancalarla hücum ettiler."

Karşı grubun öncüler i se, "FKF'na bağlı olan arkadaşlarının kendilerine saldırdıklarını" ifade eder.

"İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Devrimci Gençleri" imzası ile yayınlanan bildiride şu açıklama yapılır:

"Eli sopalı bir kısım iktidar taraf lısı gençler, fakültede düzenlenen ve öğrencilerin sorunlarını görüşmek üzere tertiplenmiş toplantıyı bastılar ve pek çok kimseyi yaraladılar. Devrimci ve Atatürkçü gençlik yıkılmayacaktır. Bu olayların ergeç hesabı sorulacaktır."

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Talebe Cemiyeti de yayınladığı bildiride, özetle şu açıklamayı yapar:

"Olaylar, komünist tertibi boykota katılmamak nedeniyle çıkmıştır. Bu hususta azimli ve kararlıyız. Bunu çok geçmeden unutamıyacakları şeklinde onlara öğreteceğimize, büyük Türk Milletinin hiç şüphesi olmasın."

Olaylar sırasında yaralanarak Çapa ve Cerrahpaşa hastahanelerinde tedavi edilen 9'u sol, 10'u sağ eğilimli öğrenciler şunlardır:

Ramazan Demir (Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Öğrenci Cemiyeti Başkanı), Şefik Dursun, Hamza Işık, Celal Ünlü, Salman Kaya, Yusuf İşeri, İbrahim Kaypakkaya, Halit Koçer, Hayrettin Sönmez, Aydoğan Şahin, Kamil Temizyüz, Rıza gül, Muzaffer Tetik, Doğan Silleli, Necmettin Turinay, Halil Bayrakçı, Yusuf Akbudak, Ali Suat Günay, Cemal Yazıcı.

Gece yarısına doğru, İstanbul Üniversitesi ve İTÜ'lü, sol eğilimli 200 kadar öğrenci, Haseki Hastahanesi'nin civarında toplanmaya başlar. Emniyet mensupları, bunlara dağılmalarını

ihbar eder, öğrenciler de ellerine geçirdiği taşları polisler fırlatır. Bu öğrencilerden bir kısmı polisler tarafından yakalanır. Diğer öğrenciler, ara sokaklara dağılarak olay yerinden uzaklaşır.

Daha sonra, Çapa Yüksek Öğretmen Okulu önünde sıkı ter-tibat almış vaziyette bekleyen emniyet mensupları, okulun önünde durmakta direnen Hüseyin Aşut, Mehmet Faruk Kurtuluş adındaki öğrenciler ile Hüseyin Kıtay adında bir gömlekçi-yi gözaltına alır ve adliyeye sevkeder.

Öğretmen Okulundaki Çatışmayı, Komünizm Propaganda-sı Yapan On Öğrenci Yönetmiş

İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu Öğrenci Cemiyetinden Hüseyin Cıkcık ve Necmettin Tülinay, 13 Nisan 1969 Pazar günü, bir basın toplantısı düzenler.

Basın toplantısında, özetle şu açıklama yapılır:

“12 Nisan Cumartesi günü, Çapa’da öğrenciler arasında çı-kan taş ve sopalarla bıçakların konuştuğu kanlı çarpışma, okul idaresi tarafından üç ay önce komünizm propagandası yaptık-ları gerekçesiyle kayıtları silinen 10 öğrenci tarafından yürütül-müştür.

FKF’ye kayıtlı bu 10 kişi üç ay önce okuldan atıldıkları hal-de, hala yurt yatakhanelerinde yatmakta ve devamlı tahriklerle diğer öğrencilerin huzurunu bozmaktadır.

Ellerinden öğretmenlik hakları da alınan bu öğrenciler, oku-lu terketmemektedir. Bu gençler dün de son defa diğer arka-daşlarını toplayarak taş, sopa ve bıçaklarla diğer öğrencilerin üzerine saldırmışlardır.

Olayların elebaşları bu 10 kişidir. Bunlardan ayrı ve bunla-ra katılan 17 kişinin daha okuldan uzaklaştırılması için imza toplamaktayız.

Bu öğrenciler, Yüksek Öğretmen Okulunun mutlaka komü-nistleşmesini istedikleri için sırf bu yüzden dün FKF’ye kayıtlı militanların tecavüzüne uğradık.

Yüksek Öğretmen Okulunda huzur içinde eğitim görmek

için okuldan atılan bu 10 kişinin okula katienen sokulmamasını, diğerlerinin de okula alınmayıp uzaklaştırılmalarını istiyoruz.”

Üç Öğrenci, Emniyet Mensuplarından Can Emniyetlerinin Korunmasını İstiyor

Çapa'daki Yüksek Öğretmen Okulu'nda 12 Nisan Cumartesi günü cereyan eden olaylar sırasında sağcılar tarafından dövülerek hırpalanan devrimci gençlerden 3'ü, 14 Nisan 1969 Pazartesi günü sabahı, Emniyet Müdürlüğüne gelerek siyasi polis yetkililerine bir dilekçe verir.

İbrahim Kaypakkaya ve Selman Kaya ile Gülderen Siklet isimli bir kızın verdikleri dilekçede, okuldaki 50 kadar öğrencinin, polis tarafından dışarı çıkarılması ve can emniyetlerinin temin edilmesi istenir.

Devrimci öğrenciler, dilekçelerinde ayrıca, 200'ü kız olan 300 öğrencinin okula giremedikleri için sokaklarda kaldıkları ve yemek yiyecek paraları olmadığını belirtir.

Emniyet yetkilileri, 3 öğrencinin dilekçesinin tetkik edileceğini, yapabilecekleri birşey varsa faaliyete geçileceğini, açıklar.

Çapa Yüksek Öğretmen Okuluna girmek isteyen solcu öğrenciler, ellerinde Danıştay'ın verdiği yürütmeyi durdurma kararı ile yaklaşık ikiyüzelli kadar diğer okullardan arkadaşlarıyla birlikte, 14 Nisan 1969 Pazartesi günü, öğleden sonra saat 15.30'da gruplar halinde okula gider.

Müdür Ayhan Doğan, okula girenlere müdahale eder ve, “Giremezsiniz. Zaten, okula girmemeniz gerektiği nedeniyle izinli sayıyorum sizi.”

“Çapa öğrencilerinin % 90'ı köylü çocuğu. Dışarda kalmanın mali yükünü kaldıramaz. Bu öğrencileri okula almalısınız ve tarafsızlığınızı korumak zorundasınız.”

Okula girmeye çalışan ve Müdürlle tartışan öğrenciler arasında Fikir Kulübü Başkanı İbrahim Kaypakkaya da vardır.

Müdür Ayhan Doğan, İbrahim'e ,

“Okuldan kaydı silinenler okula giremezler. Sen hiç giremezsin.”

“Danıştay yürütmeyi durdurma kararı aldı.”

“Ben, Bakanlıktan emir aldım. Sizi sokmıyacağım. Çıkın okuldan dışarı.”

Okula girmekte ısrar eden devrimci gençler ile onları sokmak istemeyen sağcı gençler arasında kavga çıkar.

Taş, sopa, demir çubuk ve molotof kokteyllerinin kullanıldığı meydan kavgasında sağcı gençler, solcu öğrencileri okuldan uzaklaştırır.

Bu arada Çapa Yüksek Öğretmen Okulunun arka bahçesine bakan apartmanlardan birinin penceresinde elinde tabanca olduğu halde okuldaki öğrencilere doğru bağırarak Tıp Fakültesi öğrencisi Ateş Ulaş, emniyet mensupları tarafından yakalanır. Olaylar nedeniyle beş öğrenci nezaret altına alınır.

Öğrenci Temsilcileri, Okul Müdürü ve Vali Toplantı Yapıyor

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'nda çatışan öğrenci gruplarının temsilcileri, 15 Nisan 1969 Salı günü, okul müdürleriyle birlikte Vali Vefa Poyraz'ın başkanlığında bir toplantı yaparak, okuldaki fevkaledü halin kaldırılması konusunu görüşür.

Çeşitli yerlerinden yaralı olarak toplantıya katılan taraflar, Vali'nin yanında birbirlerini itham ederek, adli soruşturmanın süratlendirilmesini ister.

Sağcı grup temsilcileri, revirde yatan 8 arkadaşlarının vücutlarının muhtelif yerlerinde bıçak yarası bulunduğunu ileri sürerek solcuları itham eder ve “Okul ve yurdun kapısı açıktır. Kendileri gelmiyorlar”, der.

Solcular ise yurtlarının komandolar tarafından işgal edildiğini iddia eder ve günlerden beri kahvehaneler ve sokaklarda yatmak mecburiyetinde bırakılışlarından dert yanar.

Bu arada, öğrencilerden Gülderen Siklet, Vali'den hayatlarının teminat altında olduğuna dair söz verilmesini, ister.

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Müdürü Ayhan Doğan, okulda havanın hala gerginliğini devam ettirdiğini söyler ve

Bakanlıktan müfettiş istediğini, okula gelmiyenlerin izinli sayılacağını, belirtir.

Vali Vefa Poyraz, taraflara sert bir şekilde çıktıktan sonra, dışarıda hiçbir öğrencinin bırakılmayacağını söyler ve öğrenci temsilcilerinin gruplarıyla görüşerek anlaşmalarını, ister.

Çatışmalar sebebiyle okula sokulmayan Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'nun bazı öğrencileri, Vali ile yaptıkları toplantıdan sonra arkadaşları ile görüşür ve geri dönmek için şartlarını yazılı bir metin halinde tesbit eder.

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu öğrencileri, Vali'ye verdikleri dilekçelerinde:

“Okulda asayişin sağlanması, her iki tarafa ait öğrenci temsilcilerinin katılmasıyla polisle beraber okulda bir arama yapılmasını, can güvenliğinin sağlanmasını, yabancı şahısların bînadan çıkarılmasını”, talep eder.

Vali, öğrencileri, Emniyet Müdürlüğüne gerekli tedbir almak üzere gönderir.

Emniyet mensupları, öğrenciler arasında herhangi bir olaya fırsat vermemek için, okulun civarında sıkı emniyet tedbirleri alır. Okula yabancıların sızmamaları için kapıda emniyet mensupları ve öğrenciler görevlendirilir.

Fen Fakültesi ile Çapa Yüksek Öğretmen Okulunda Çatışma Devam Ediyor

Çapa'ya giremeyen sol görüşlü öğrenciler, kendilerini okula sokmayan ve Fen Fakültesi'nde eğitim gören sağcı öğrencileri fakülteye sokmamaya karar verir.

Devrimci öğrenciler, kendilerini Çapa'ya sokmak istemiyen milliyetçi grupla, 16 Nisan 1969 Çarşamba günü, saat 11.30 da İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Kerim Erim anfisinde çatışır.

Birbirlerine sandalye ve sopalarla saldıran gençler arasındaki çatışmada, milliyetçi gençlerden bir kişi muhtelif yerlerinden yaralanarak arkadaşları tarafından hastahaneye götürülür.

“Sağcı” olarak adlandırılan talebelerin yönetiminde olan

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Talebe Cemiyeti ve Öğretmen Okulu Talebe Derneği, 17 Nisan 1969 Perşembe günü, bir bildiriyi yayınladı.

Bildiride şu açıklama yapılır:

"Türkiye'de mazisi bir asrı bulan ve çeşitli maskelerle kendini kamufle etmeye çalışan bir komünist hareket vardır. Bu millet aleyhtarı hareketin mümessilleri uzun zamandan beri, bu milletin öğretmenini sola kanalizasyonla etmeye çalıştılar. Bunun için de öğretmen namzedi genç talebelere ve öğretmenlere Marksist kültür propagandasına ve materyalist telkinlere başladılar. Milletin evladını ilimle, irfanla, milli kültür ve değerlerle yetiştirecek öğretmene tuzaklar kurup; onu Allahsızlığın, materyalist felsefenin ve marksizm propagandisti yapmaya çalıştılar. Öğretmenle millet arasına iman, düşün ve kültür uçurumunu sokmaya başladılar.

TİP, TÖS, FKF ve diğer sol teşkilatlar ve onların yan ucları, genç öğretmen namzetlerinin otağı Yüksek Öğretmen Okulunu ihmal edemezlerdi. Fikir Kulüpleri Federasyonu denilen komünist fesat ocağı kurulur kurulmaz okulumuza el attı ve Hasan Ali Yücel tarafından sol faaliyetlerin beşiği haline getirilmiş olan Hasanoğlu İlköğretmen Okulundan gönderilmiş bir solcuya şube açtırdı. Okul içindeki huzursuzluk bu anarşist ve marksist şebekelerin faaliyetleriyle başladı. Anadolu'dan kopup gelmiş millet evladı, FKF'nin tuzağına düşürülüp işgal edildi. Marksist kültüre şartlandırılarak milletin dininden, tarihinden, kültür ve yaşayışından sıyrılıp, milletin ideolojik yapısını ören unsur ve müesseselere düşman oldular. Sonrada utanmadan halkçılıktan bahsettiler. Sahte bir anti-Amerikancılık ile bağımsızlık, devrimcilik, sosyalizm maskeleriyle komünizm propagandası ederek efendilerine, efendilerinin bağlı olduğu kızıl emperyalizme uşaklık ettiler. Hatta açıktan açığa komünizmi müdafaa ve propaganda ettiklerini açıkladılar. Okulu ziyarete gelen Milli Eğitim Bakanını yuhladılar. Okul yönetmeliğini hiçe sayan nice davranışlarda bulundular.

Neticede okul disiplin kurulunun kararını Milli Eğitim Bakanlığı tasdik etti ve okulda Fikir Kulübünü kuran 10 kişi üç ay

önce okuldan atıldı. Fakat bunlar okuldan atıldığı halde okuldan çıkmak şöyle dursun okulla ilişkisi olmayanları da okula getirip, tahriklerine hız verdiler.

İşte 12 Nisan Çapa hadiselerini bu 10 kişi ve etraflarındaki birkaç çapulcu meydana getirdi. Fen Fakültesinde yapmak istedikleri boykotu Yüksek Öğretmenli gençler tesirsiz hale getirince, FKF'de toplantılar yapıldı ve silahlanıp boykota mani olan Çapalı milliyetçi gençleri döğmek için yola çıktılar.

Yüksek Öğretmen Okulu önünde gezinen ve kurulan tuzaktan habersiz beş milliyetçi talebeye mütecaviz solcular bıçaklarla saldırdılar. Kurşun sıktılar. Pardesülerinin altında sakladıkları çivili sopalarla hücum ettiler. O sırada yolun kenarında duran bir arabadan bu gözü dönmüşlere sopalar verildiği de tesbit edildi. Halit Koçer ve Cafer Şen isimli saldırganların tabanca kullandığı görüldü. Bu saldırı esnasında meşru müdafaa yapmak mecburiyetinde kalan sağcı talebelerden yaralananlar oldu.

13 Nisan Pazar ve 14 Nisan Pazartesi günü de yüze yakın solcu okulu basmaya teşebbüs ettiler. Molotof kokteylli, taşlar ve sopalarla saldırıya yeltendiler. Fakat sağcı gençler ve polis tarafından dağıtıldılar. Aksaray'a kadar kaçtılar. Bu baskın teşebbüslerinde üniversite işgal ve boykotlarında rol oynayan bir takım devrimci maskeli komünist elebaşlarının bulunması dikkati çekmiştir.

Çeşitli yurtlardan, fakültelerden yaralı arkadaşlarını ziyaret için Çapa'ya gelenleri komando olarak vasıflandıran, 'Yüksek Öğretmen Okulu Müdürü komandoları besliyor' diyen alçaklar, millet düşmanı hainler her hadisede olduğu gibi hakikatleri gizlemeye çalışıyorlar. Fakat güneş balıkla sıvanamaz.

Bugün mevcudu 1.000 kişiyi bulan Yüksek Öğretmen Okulunda işgal yoktur. Kapılar açıktır. Okulda hadiselere sebebiyet veren, kan akıtan 30 kişinin dışında herkes girebilir. Kapılar açık olduğu halde okula gelememektedirler.

Çapa hadiselerinin gerçek yüzü budur. Yalancılar, iftiracılar, millet düşmanı hainler ergeç hak ve hakkı müdafaa edenler karşısında ezilecek, kahrolacak, yok olacaklardır."

Çapalı Bir Kısım Öğrenci, İstanbul Valiliği Önünde Oturma Eylemi Yapıyor

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'na giremeyen bazı devrimci öğrenciler, 17 Nisan 1969 Perşembe günü, FKF İstanbul Sekreterliği'nde bir basın toplantısı düzenler.

Basın toplantısında, özetle şu açıklama yapılır:

"5 gündür sefil durumdayız. Okula giremediğimiz için sabahçı kahvehanelerinde yatıyoruz. Özellikle kız arkadaşlarımız bu durumdan çok perişan olmaktadır. Bu duruma mutlaka son verilmelidir.

Okul Müdürü Ayhan Doğan'ın mutlaka istifa etmesini istiyoruz. Çünkü, komandolarla bir olup 33 kişilik kara liste hazırlamış ve bu listedeki arkadaşların okula girmesini yasaklamıştır.

Komandolar okulun yatakhaneğine sopalar, molotof kokteylleri yağmıştır. Bu nedenle, okulun Emniyet, gençlik temsilcileri, basın mensupları gözetiminde aranmasını istiyoruz.

Bizler de suçlu olsak bile karşı tarafın suçu çok daha fazladır. Asıl onların okula alınmaması gerekir."

Basın toplantısını düzenleyen solcu öğrenciler, basın toplantısı bittikten sonra, dileklerini iletmek üzere Vilayete gitmeye karar verir.

Valiliğe kadar yürüyen öğrenciler, yetkililere, temsilcilerinin Vali Vefa Poyraz'la görüşeceğini bildirir.

Ancak Vali Poyraz, makamında olmadığından 3 öğrenci temsilcisi, Vali Muavini Ekrem Gönen ile görüşür.

Yusuf Kayabaşı, Salman Kaya ve Gülderen Sıklet isimlerindeki öğrenci temsilcilerine Vali Muavini Gönen, "Bu yaptığınız hareket gösteri karıunlarına aykırıdır. Derhal dağılın, yoksa hepinizi toplatırım", der.

Öğrenciler de, Vali Poyraz makamına gelince, tekrar geleceklerini söyleyerek Valilikten ayrılır.

Öğleden sonra tekrar Vilayete gelen üç öğrenci temsilcisi, Vali Poyraz'la bir saat süren bir görüşme yapar.

Öğrenciler, kendilerini okula sokmayan sağcı öğrencilerin

listesini hazırlayıp Savcılığa vereceklerini söyler ve saat 16'ya doğru Vilayetten ayrılırlar.

Üç öğrenci temsilcisi, Vali Muavini ile görüşürken, arkadaşları Vilayetin önünde oturma eylemi yapar. 20 dakika kadar süren oturma eyleminden sonra, öğrenciler, sessizce ayrılır.

3 Öğrenci Tevkif Ediliyor

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'nda kavga çıkarıp yaralama ya sebebiyet verdikleri iddiasıyla İbrahim Kaypakkaya, Halit Koçer, Mehmet Çetin, Hasan Sağlam, Ali Taşyapan, Şakir Kaymak, Mediha Uysal, Pakize Yavru, Muzaffer Oruçoğlu, Mustafa Çoban, Yusuf İşeri, Salman Kaya, Kamil Temizyürek, Necdet Dizman, Ali Uzun, Rıza Gül, Mümin Demirel, Safa Tarhan, Yusuf Coşar, Mevlüt Zengin, Celal Vardar, İbrahim Özdemir, Hamza Işık, Celal Ünlü, Cafer Şen, Hayrettin Sönmez, Aydoğan Şahin, Hasan Gül, Necmi Özkapı, Hakkı Karadeniz, Hüseyin Öcal, İbrahim Torun ve Fikri Yılmaz, 18 Nisan 1969 Cuma günü, adliyeeye sevk edilir.

Savcılar tarafından ifadeleri alınan öğrencilerden Hasan Gül, Aydoğan Şahin ve Salman Kaya, Nöbetçi Sulh Ceza Mahkemesi tarafından tevkif edilir.

Bu üç öğrenci, 22 Nisan 1969 Salı günü, avukatları tarafından yapılan itiraz üzerine serbest bırakılır.

Okula Alınmayan Öğrencilerle CHP İstanbul Milletvekili Orhan Birgit İlgileniyor

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'na alınmayan öğrenciler, İstanbul Valiliğinin Emniyet Müdürlüğü kanalı ile verdiği teminat üzerine, 19 Nisan Cumartesi günü, öğleden sonra okula gider.

Öğrencilerin şebeke kontroluyla içeri alınmaları sırasında emniyet mensupları, okul çevresinde tedbir alır. Ayrıca kapıda şebeke kontrolü yapılırken sivil polisler de bulunur. Daha önce okuldan ihraç edilmiş olan 10 öğrenci, haklarında verilen kararın Danıştayca bozulmasına rağmen içeri alınmaz.

Okula alınmayan öğrenciler, 21 Nisan 1969 Pazartesi günü, saat 09.30'da ellerinde Danıştay kararının fotokopisi olduğu halde, tekrar Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'na gelir, fakat kapıda güvenlik görevlileri tarafından geri çevrilir.

CHP İstanbul Milletvekili Orhan Birgit, saat 10.00'da okula gelir. Okul Müdürü Ayhan Doğan, derste olduğunu söyleyerek Birgit'le görüşmez.

Başmuavin İbrahim Atamer'le görüşen Birgit, "Danıştay kararı olduğu halde on öğrencinin neden okula alınmadıklarını", sorar.

Müdür Muavini, "Bakanlık, Danıştay kararını bize bildirince biz de ona göre hareket edeceğiz. Bakanlığın emri olmadan kararı uygulayamayız", der.

Çapalı 10 öğrenci daha sonra saat 11.00'de Şehremini Karakoluna götürülür. Öğrenciler, karakolda, "Bu kaçınıcı gelişimiz, ifademiz de atıldı, hüviyet de tesbit edildi, nedir bu yaptığımız?" der.

Bu arada Orhan Birgit, karakola gelir ve komiserle görüşür. Öğrenciler, bunun üzerine serbest bırakılır.

Halit Koçer, Hasan Sağlam, İbrahim Kaypakkaya, Ali Taşyapan, Şakir Kaymak, Muzaffer Oruçoğlu, Mehmet Çetin, Meliha Uysal, Pakize Yavru ve Mustafa Çoban isimlerindeki Çapalı öğrenciler ellerindeki bütün belgeleri, dökümanları Orhan Birgit'e verir. Birgit de, bunları Parlamente'ye götürüp, gündeme getireceğini, söyler.

Öğrenciler, ayrıca, aralarından temsilci seçtikleri Halit Koçer'in CHP Genel Merkezinde tekrar görüşmesi için Orhan Birgit'den söz alır.

Çorum Eski DP İl Başkanıyla Görüşülüyor

Ali Kaypakkaya, kendisinde eski bir DP'li olduğu için, Çorum ve havalisinde olan eski DP'lileri tanımaktadır. Tanıdığı kişilerden birisi de 27 Mayıs 1960 ihtilalinden önce, Çorum DP İl Başkanlığı yapan Şevki Bey'dir.

Şevki Bey, DP kapatıldıktan sonra Yassıada'da bir süre tu-

tuklu kalmış, daha sonra da İstanbul Sirkeci'de Çorum Nakliyat Ambarı'nı çalıştırmaya başlamıştır. Ali Kaypakkaya da, bu dönem sahibi olduğu kamyonu ile zaman zaman İstanbul'a gelip nakliyat yapmaktadır.

Çorum Nakliyat Ambarı sahibi Şevki beyin yanına giden Ali Kaypakkaya, oğlu İbrahim Kaypakkaya'nın okuluyla ilgili sorunu anlatır ve bir çözüm yolu bulmasını ister.

Şevki bey, Okul Müdürü Ayhan Doğan'la görüşür. Ayhan Doğan, "İbrahim, fikrimden vazgeçiyorum. Bundan sonra herhangi bir siyasi olaya katılmayacağım. Örgütsel çalışmalarım olmayacak, diye bir yazı yazsın. Eski haklarına kavuşur", der.

Şevki bey, Ayhan Doğan'ın anlattıklarını Ali Kaypakkaya'ya, Ali Kaypakkaya da, oğlu İbrahim Kaypakkaya'ya anlatır.

İbrahim, babasına şunları söyler:

"Şimdiye kadar sana hiç karşı gelmedim. Silahın varsa istersen çek beni vur. Fakat benim durumumu anlamamı istiyorum. Fikir kulübü başkanlığı yaptım. Bu fikir kulübünün kurucularından birisiyim. Bir sürü kişi bana inanarak çevremde yer aldı. Bütün bunları inkar edip şimdi kalkıp da fikrimden vazgeçiyorum demem, mümkün değil."

İbrahim Kaypakkaya, yurtlardan çıkarıldığı için çok çeşitli yerlerde kalır. Bunlardan bazıları şöyledir:

Yine gizlice Çapa, Kadırga, Site ile İTÜ Gümüşsuyu öğrenci yurtlarında. Rahmi Aydın-Ofluoğlu, Ressam İsmail Çoban ile Mustafa Çoban'ın evlerinde. FKF, Dev-Genç ve TMGT İstanbul bürolarında.

Muzaffer Oruçoğlu da, bunların yanı sıra, bir süre Nabi Yağcı'nın evinde misafir olarak kalır.

FKF İstanbul Sekreterliği, Çapa'lı öğrencilere binada kalmalarını sağladığı gibi bulgur, yağ, şeker gibi yiyecek yardımı da bulunur.

Yatılılık haklarından mahrum edilen öğrenciler, ikinci kez, Danıştay'a başvurur. Danıştay, 2. kez davanın sonuna kadar yürütmenin durdurulmasına karar verir. Bu karar üzerine Çapa Yüksek Öğretmen Okulu İdaresi, yeni kararı uygulamak zorun-

da kalır ve bütün öğrencilerin tanınan haklardan yararlanmalarına izin verilir.

Öğretmen Okulunda Yine Hadise Çıkıyor

Çapa Yüksek Öğretmen Okulunun sağ ve sol fikirleri savunan bazı öğrencileri, 1 Aralık 1969 Pazartesi günü gecesi, iki gruba ayrılarak sopalarla birbirlerine girmişlerdir. Bir süre kıyasıya devam eden kavga sonunda 5 öğrenci sopa darbeleri ile yaralanarak hastahaneye kaldırılır.

1 Aralık 1969 Pazartesi günü, saat 20.30'da okulun konferans salonunda ramazan ve diğer ideolojik konular üzerinde fikir münakaşasına başlayan öğrenciler, biraz sonra sağ ve sol gruplara ayrılarak sopalarla birbirlerine girer.

Olayın haber alınması üzerine 3 otobüs dolusu emniyet mensubu, binanın önüne gelerek tertibat alır ve Emniyet Müdür Muavini Vedat Sokullu, beraberindeki polis şefleri ile öğrencileri yatıştırmaya çalışır.

Emniyet mensuplarının, olayları yatıştırmaya çalışmasına rağmen okulda yine arbede çıkar ve yedi öğrenci muhtelif yerlerinden yaralanır. Yaralanan öğrenciler okulun bitişiğindeki Guraba Hastahanesi'ne kaldırılır.

Kavga sırasında okulun cam, çerçeve ve kapıları kırılır. Ulvi Avcıata, Mustafa Gürses, İdris Turan İlter, İbrahim Özdemir ile Necdet Dizman, ifadelerine başvurulmak üzere gözaltına alınır.

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'nda 1 Aralık 1969 Pazartesi akşamı çıkan kavganın devamı 2 Aralık 1969 Salı günü, saat 22.45'de tekrar başlar.

Okulun arka yatakhanelerinde çıkan arbedede öğrenciler, karyola demiri, iskemle bacağı gibi aletlerle birbirlerine saldırır.

Ali İhsan Karataş, Münip Coşkun, Hasan İnce (kolu kırık), Hakan Kul, Ali Kuit ile Kerim Yazıcı, muhtelif yerlerinden yaralanır ve tedaviye alınır.

Öğrenciler ilk tedavileri yapıldıktan sonra Şehremini Başkomiserliğinde nezaret altına alınır.

Birinci Şube'ye mensup 37 memurun, olaylara sebep olduğunu tesbit ettiği şahıslar ise şunlardır:

Bayram Merdan, Osman Nejci, Ahmet Koçak, Nail Alparslan, Mustafa Tosun, Cemal Tosun.

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Müdürü Ayhan Doğan, olayların nasıl meydana geldiğini şöyle anlatmıştır:

“Olaylar, dün akşam saat 22.00 sıralarında İbrahim Özdemir adlı bir öğrencinin İdris Turan İlter adlı arkadaşına koridor-da sataşması sonucunda meydana gelmiştir.

İbrahim Özdemir'le İdris Turan İlter arasında başlayan münakaşa kısa zamanda büyük bir kavga haline gelmiş, gruplaşan öğrenciler birbirlerine kıyasıya saldırmışlardır.

Bu arada, cam ve çerçeveler de paramparça olmuş, iskemlelerin ayakları kırılarak kavgada kullanılmıştır.

Kavgaya yetiştiğim sırada gruplar büyük bir hırsla birbirlerine saldırıyorlardı. Aralarına girip kendilerini ayırmaya çalıştım, heyecan son haddini bulmuş, sandalyelerden kopartılan tahta parçaları havada uçuşuyordu. Bu arada yaralanan her iki öğrenci hastahaneye kaldırılarak tedavi altına alındılar. Çok geçmeden de taburcu edildiler. Daha sonra Toplum Polisleri gelecek olaya müdahale ettiler. 30 kadar öğrenci nezarete alındı.”

Çapa YÖO Devrimci Öğrenci Örgütü'ne Göre Olayların Çıkış Nedeni

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Öğrenci Örgütü, 4 Aralık 1969 Perşembe günü, bir bildiri yayınlar ve Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'nda meydana gelen olayların çıkış nedenini şöyle sıralamıştır:

“1) Baskınlardan önce polislerle ümmetçileri kantinde toplanırları görülmüştür,

2) Polis, saldırganlar yerine yaralı arkadaşlarımızı karakola götürmüştür,

3) Karakolda, kimlik tesbitinden önce solcu-sağcı tesbiti yapılmış; solcular feci şekilde dövülmüşlerdir,

4) Okulda polisin gözleri önünde dolaplarımız tahrip ve yağma edilmiştir,

5) Nezarete alınan arkadaşlarımız bizlerden ve gazetecilerden saklanmış, 44 saat tutulduktan sonra Adliye'ye verilmişlerdir."

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Öğrenci Örgütü adına Yusuf Kayabaşı, İstanbul Valiliğine bir telgraf çeker ve okul müdürünün değiştirilmesini ister.

Buna karşılık, bir açıklamada bulunan sağcı öğrenciler, olayların bir "Sol tertip" olduğunu söyler.

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'ndan 199 Öğrenci Çıkartılıyor

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Yönetim Kurulu tarafından, okudukları fakülte'deki başarısızlıkları nedeniyle 199 öğrencinin okuldan çıkarıldığı iddia edilirdi.

Bu dönem, Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'nun 84'ü Hazırlık Lisesinde, 803'ü fakültelerde olmak üzere toplam 887 öğrencisi vardır.

Yüksek Öğretmen Okulu Müdürü Ayhan Doğan'ın, 28 Ocak 1970 Çarşamba günü, bu konuda yaptığı açıklama şöyledir:

"Okuldan bugüne kadar Yüksek Öğretmen Okulu Yönetim Kurulu kararıyla 70 civarında öğrenci fakültelerinde başarısız oldukları için uzaklaştırılmıştır. Aynı nedenle diğerlerinin uzaklaştırılmasına da Şubat ayında geçilecektir.

Zaten bunlar fakültelerinde başarısız oldukları kadar, okuldaki arkadaşları tarafından seilmeyen ve her fırsatta öğrenciler arasında olayların çıkmasına sebep olan bir çoğu Dev-Genç gibi teşekküllere üye kimselerdir. "

İstanbul Devrimci Yüksek Öğretmen Okulu Öğrenci Derneği de, yayınladığı bildiride özetle şu açıklamayı yapar:

"Eğer akli başında insanlarsak bu arkadaşlarımızın okuldan atılmasını müdürün zihniyetine göre, onların tembel veya geri zekalı olmaları gibi sudan sebeplere bağlayamayız. Fakir işçi ve köylü çocuklarının demokratik halk iktidarının gerçekleş-

mesi için çalışmalarından dolayı atılmaları çok ucuz bir politika-
kadır. Kararı protesto eder, en kısa zamanda direnişe geçece-
ğimizi açıklarız.”

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Baskına Uğruyor, Müdür Ayhan Doğan Ağır Yaralanıyor

Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu'nun düzenlediği
“Bağımsızlık Haftası”, 16 Mart 1970 Pazartesi günü başlar.

Bağımsızlık Haftası pankartlarının öğrenciler tarafından
okul içine asılmasına mani olunması üzerine, akşam, 50 kadar
silahlı genç, Çapa Yüksek Öğretmen Okulunu basarak binada
molotof kokteylleri patlatır ve rastgele ateş eder.

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu kantini önündeki panolara
da “Bağımsızlık Haftası” pankartları asılır. Fakat, kantin önün-
deki panodan bu pankartların sağcılar tarafından yırtılıp atıl-
ması, okul içinde bazı öğrenciler arasında tartışmalara yol
açar.

Daha önce Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'ndan uzaklaştırıl-
ılan sol eğilimli öğrencilerden bir kısmı, diğer okullardaki ar-
kadaşlarıyla birlikte, akşam, saat 20.15'de ayrı ayrı Çapa Yü-
sek Öğretmen Okuluna gelir. Bu arada, okulun telefonunun da
dışarıyla irtibatının kesilmesi için kordonu kopartılır.

Önce Müdürün odasına doluşan yaklaşık elli kişilik baskın-
cı grup, tartakladıkları Ayhan Doğan'ın başını tabanca kabza-
sıyla ağır yaralar ve kolunu kırarlar. Müdür Ayhan Doğan, da-
ha sonra, olay yerine gelen emniyet mensupları tarafından has-
tahaneye kaldırılır.

Baskını gerçekleştirenler, daha sonra, içeriden katılanlarla
birlikte binanın avlusunda üst üste molotof kokteylleri patlatır
ve ellerinde bulunan silahlarla sağa-sola rastgele ateş eder.

Baskın sonunda, Çapa Yüksek Öğretmen Okulunun giriş
kapısı da dahil olmak üzere koridorlardaki ile ön ve arka pen-
cere camları tamamen kırılır. Kimya Fakültesi öğrencilerinin
ders çalıştıkları odadaki iskemleler ve masalar parçalanır, ki-
taplar yerlere saçılır.

Baskın saatinde okulun biri kızlara ait olan dört yatakhane-sinde ve bir kısmı kantinde bulunan Çapa Öğretmen Okulu öğrencileri, patlayan silahlar ve molotof kokteyllerinin yarattığı şaşkınlık ile hiçbir şey yapamaz.

Baskıncı grup, Okul Müdürü Ayhan Doğan'ı ağır yaraladıktan sonra kantine ve yatakhanelere girmeye teşebbüs ederse de okulda kalan beşyüz kadar talebe dışarıya fırlayarak mütecavizcileri kaçıır.

Baskıncı grubun dehşet havası yaratarak binayı terketmesinden biraz sonra okulun önüne başlarında Emniyet Müdür Muavinleri Vedat Sokullu ve İlgız Aykutlu olduğu halde, elleri kalkanlı ve coplu Toplum Polisleri, otobüslerle gelir ve okulun etrafını kordon altına alır. Sivil polislerde içeri girerek boş konanlar ile mermi çekirdeklerini yerlerden toplar.

Okulları tecavüze uğrayan öğrenciler, Toplum Polislerine, "Niye tecavüzde bulunanları yakalamıyor sunuz?" diye söylenir.

Yumruklarını havaya kaldırarak, "Amerika Rusya, Yahudiye kukla", "Komünistler Moskova'ya" diye bağırarak muhafazakar ve sağcı öğrenciler, şu açıklamayı yapar:

"Baskını yapanlar favorili, militan kıyafetli, Amerikan çeketi giydikleri halde Amerikan düşmanı olan, başlarında Necdet Dizman adında Türk isimli bir Ermeni ile okuldan bir türlü mezun olamayan Salınan Kaya ve İbrahim Özdemir adlarındaki solcu öğrencilerdir.

Yatakhaneleri bile ayrı olan okulun solcu öğrencileri, 16 Mart 1970 Pazartesi günü sabahı, kız arkadaşlarına, gece diktatli olmalarını, bazı hadiselerin çıkacağını söylediklerini iştittik. Bunlar, 18 Mart Çanakkale Zaferini bir nevi bağımsızlık savaşı ve sınıfların mücadelesi şeklinde tefsir etmektedir. Geceki baskına, okula yapıştırdıkları bağımsızlığı öven afişlerin yırtılması da sebep olabilir."

Öte yandan, Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Talebe Cemiyeti Başkanı Şefik Dursun imzasıyla geç vakit yayınlanan bildiri, şu açıklama yapılır:

"Baskını, Devrimci Gençlik Federasyonuna bağlı olan ve

daha evvel sebep oldukları olaylar yüzünden okuldan çıkarılmaları kararlaştırılan bir kısım solcu talebe yapmıştır. Bunların başında İbrahim Özdemir adındaki öğrenci vardı.”

Emniyet mensupları tarafından Gureba Hastahanesine kaldırılan Okul Müdürü Ayhan Doğan'ın başında tabanca kabzesinin meydana getirdiği bir yara görülür. Sol kolunda da kırıklar bulunan Ayhan Doğan, Ortopedi kliniğinde tedavi altına alınır.

İstanbul, Başvekil caddesindeki Ata Oteli'nin karşısındaki kahveye saat 23.45 sıralarında molotof kokteylleri patlatarak baskın yapan bir grup sağcı öğrenci, Çapa'daki olaylarla ilgili ve sol eğilimli oldukları iddia edilen Ali Kılıç ve yanında bulunan Fuat Işıldak, Mustafa ve ismi tesbit edilemeyen bir başka arkadaşını da yaralar.

Emniyet mensupları, daha sonra Çapa Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerinden 5 kişiyi yakalayarak nezaret altına alır. Böylece sayıları 13'e yükselen öğrenciler, ruhsatsız tabanca kullanmak, yaralamak, tahrip maddeleri kullanmak ve okulu tahrip etmek suçlarından adliyeye sevk edilir. 3. Sulh Ceza Mahkemesinde sorguları yapılan öğrenciler için adliyenin içinde ve dışında emniyet tedbirleri alınır.

Adliyeye sevk edilen öğrenciler şunlardır:

Yaşar Tekin Özben, Dursun Akar, İrfan Çelik, Şerif Akarsu, Abdullah Ertürk, Hidayet Aydın, Muzaffer Gürboğa, Erol Karacan, Yusuf İşeri, Sadık Acak, Reşat Erguvan, Dursun Güleç ve Mehmet Koçak.

Öğrenciler, bir saat süren sorgudan sonra serbest bırakılır.

İstanbul Emniyet Müdürü Muzaffer Çağlar, 19 Mart 1970 Perşembe günü sabahı makamında bir demeç verir ve şunları söyler:

“Önceki gece Çapa'da Yüksek Öğretmen Okulunu basan 31 öğrenci, İTÜ Gümüşsuyu Yurdunun bodrum katında yakalandılar. Okul Müdürü Ayhan Doğan'ı dövdükleri ve olay sırasında ruhsatsız tabanca kullanıp dinamit patlatarak tahribat yaptıkları iddiasıyla ifadeleri alınan sanıklar adliyeye sevk edildiler.”

İTÜ Gümüşsuyu Yurdunda yakalanan ve Beşiktaş Emniyet Amirliğinde ifadeleri alınan 31 öğrencinin kimlikleri şöyledir:

İbrahim Kaypakkaya, Selman Kaya, Ali Kırmızıçiçek, Necdet Dizman, İbrahim Özdemir, Şafak Morgül, Gündüz Taner, Mehmet Koç, Turan Özlü, Celal Ünlü, Mustafa Çetinkaya, Hikmet Başkaer, Yusuף Kesten, Mehmet Albayrak, Hüseyin Karanlık, Mehmet Akkoç, Hasan Kartal, Mehmet Çetin, İhsan Ölçmen, Rıza Yıldırım, Mehmet Ulusoy, Suat Işıldak, Mustafa Durmaz, Hüseyin Gürkaynak, İbrahim Sumbül, Faruk Kurdoğlu, Şener Özgür, Sefer Özgür, Bilal Çevik, Akın Özdemir ve Hamza Darendeli.

İTÜ yurduna polis tarafından yapılan baskında üzerinde tabanca bulunan DMMA Öğrenci Birliği Başkanı Targan Ülbeyi de gözaltına alınır.

Mehmet Ulusov, bu gözaltı sırasında tanık olduğu bir olayı şöyle anlatmıştır:

“Gece İTÜ Gümüşsuyu Yurdu basıldı ve özellikle Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'nda öğrenci olan herkesi toparlayıp Beşiktaş karakoluna götürdüler. İbo'nun o sıralar Türk Solu dergisinde yazıları çıkıyordu. Polis, ‘Sen yazarsın ha! Kaldır bakalım sol elini, mitinglerde sol elinizi kaldırıyorsunuz’, dedi ve İbo'nun sol elini kaldırttı. ‘Biz, bunu indirtmesini de biliriz’, diyerek jopuyla İbo'nun kaldırdığı sol koluna vurmaya başladı. Bir süre jopla vurdu polis ama İbo, kolunu indirmede ve sürekli yukarda tuttu.”

Nezarete alınanlar, 7. Sulh Ceza Mahkemesinde yapılan duruşmaları sonunda tevkif edilir. Tevkif edilenler arasında Türk Solu Yazı Kurulu üyesi İbrahim Kaypakkaya'da vardır.

Sağmalcılar Cezaevinde tutuklu kalan İbrahim Kaypakkaya, Şener Özgür, Ali Kırmızıçiçek, Selman Kaya, Necdet Dizman, Sefer Özgür ve İbrahim Özdemir, 30 Nisan 1970 Perşembe günü, 6. Asliye Ceza Mahkemesinde yapılan ilk duruşmada tahliye edilir.

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Müdürü Değiştiriliyor

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Müdürü Ayhan Doğan bu

görevinden alınır, yerine Milli Eğitim Bakanlığı Müfettişlerinden Avni Özbenli gönderilir.

Okuldaki anlaşmazlığa bir çözüm yolu bulmak maksadıyla, 31 Mart 1970 Salı günü, saat 09.00'da İstanbul Üniversitesi Rektörü Nazım Terzioğlu'nun başkanlığında okul müdürü ve öğrenci temsilcilerinin iştirakiyle bir toplantı yapılır.

Bir grup öğrencinin de Rektörlük binası önünden izledikleri bu toplantıda Okul Müdürlüğüne yeni atanan Milli Eğitim Bakanlığı Müfettişi Avni Özbenli, okula girmeyen öğrencilerle görüşür ve isteklerini tesbit eder.

Okul dışında kalan öğrenciler, yeni müdürden, polisin okuldan uzaklaşmasını, 15 günden beri yaptıkları masrafın kendilerine ödenmesini, tahrip edilen eşyalarının tazminini ister.

Yeni Müdür Özbenli, yaptığı konuşmada, öğrencilere okula dönmelerini bildirir ve fikir seviyesini aşan kaba kuvvet gösterilerini tasvip etmediğini söyler.

Öğrenci temsilcileri, yeni müdürü tutucu bulmadıklarını belirterek memnuniyetlerini ifade ederler, kendisini Rektörlük binası önünde toplanan arkadaşlarına da tanıştırlar.

Müdür Özbenli, burada yaptığı konuşmada, "Yarısı içerde, yarısı dışarda yüksek okul olamaz. Okulu kapatmak değil, yaşıtmak istiyoruz. Okulunuza dönün", der.

Öğrencilerin istekleri yerine getirildiği takdirde, öğrenciler 15 gün önce ayrıldıkları okul içindeki yurda geri döneceklerdir.

Çapa'lı Sağcı Öğrenciler İstanbul Üniversitesine Sokulmuyor

İstanbul Üniversitesi Fen ve Edebiyat Fakültelerine derse giden Yüksek Öğretmen Okulu öğrencileri, 3 Nisan 1970 Cuma günü, solcu militanlar tarafından Fen ve Edebiyat fakültelerine alınmaz.

Devre kayıp etme korkusu ile gizlice derse giren İlyas Erdem ve Kerim Mermi adındaki milliyetçi öğrenciler solcu öğ-

renciler tarafından tartaklandıktan sonra fakülteden dışarı atılarak bir daha üniversite sınırları dahilinde dolaşmamaları ihtar edilir.

İstanbul Üniversitesi'nde öğrenim gördükleri fakültelere alınmayan sağcı öğrencilerden 50 kişilik bir grup, 6 Nisan 1970 Pazartesi günü sabahı, Rektör Prof. Nazım Terzioğlu ile görüşmek üzere üniversiteye gelir.

Üniversitenin hiç bir fakültesine alınmadıklarını, Edebiyat Fakültesinde de dersleri izleyemedikleri için güç durumda kaldıklarını ileri süren sağ gruba mensup öğrenciler, Rektörlük binasına girerek, Prof. Nazım Terzioğlu'nu beklemeye başlar.

Bu sırada, Çapa Yüksek Öğretmen Okuluna mensup solcu öğrencilerden kalabalık bir grup Üniversiteye gelir ve Rektörlük binasında bulunan sağcı öğrencileri dışarı atmak ister.

Sol gruba mensup 300 kadar öğrenci, Rektörlük binasını basar ve tabancalarını çekerek ateş etmeye başlar.

Yağmur gibi tabanca mermisinin yağdığı, molotof kokteyllilerinin de patlatıldığı, her iki grubun taş ve sopalarla birbirlerine girdiği olayda, Rektörlük binasının önü harb meydanına döner.

Otuz dakika süren olaylar esnasında kurşun yağmuruna tutulan Rektörlük binasının bütün cam ve çerçeveleri kırılarak tahrip edilir.

Bu olaylar sonrasında, sağcılar üniversite dışına kadar püskürten ve Üniversite bahçesinin kapısında barikat kurup siper alan solcu öğrenciler, tabancayla yaylım ateşe devam ederek içeri kimseyi sokmaz. Solcu öğrenciler, daha sonra da demir kapıyı kapatır.

Beyazıt Camiinin önünde toplanan sağcı öğrenciler, bir ara taş ve sopalarla parmaklıklardan bakan solcu öğrencilere saldırmak isterlerse de emniyet mensupları tarafından buna mani olunur.

"Komünistler Moskova'ya" diye bağırarak, solcu öğrencileri protesto eden sağcı öğrencilerin gösterisi iki saat devam eder.

Rektörlük binası içinde ve bahçedeki silahlı çatışma sırasında Çapa Yüksek Öğretmen Okulundaki sağcı öğrencilerden Mehmet Gece omuzundan, Abdullah Aslan ile Yaşar Tekin Özmert de ayaklarından tabanca ile yaralanır. Üç yaralı öğrenci Gureba Hastahanesine kaldırılarak tedavi altına alınır.

Sağcı ve solcu öğrenciler arasındaki silahlı çatışma sırasında üç kurşun da Genel Sekreter Sait Turan'ın odasına gelmiştir. O sırada Rektörle randevuları olan ve odada bekleyen iki Cezayirli Profesör korkudan kendilerini yere atar. Üniversite Genel Sekreteri Sait Turan ise masanın altına saklanır. Sait Turan daha sonra konuk Profesörlere, "Siz bizim misafirlerimizsiniz. Sizi biz koruyacağız" der ve Cezayirli profesörlere saklanabilecekleri bir yer gösterir.

Olayların gelişmesi üzerine Mediko Sosyal Merkezinde, Üniversite Yönetim Kurulu olağanüstü bir toplantı yaparak, Üniversitenin süresiz olarak kapatılmasına karar verir ve polisleri yardım isteyerek içerde arama yapılması ister.

Vali üniversiteye polisin gireceğini, askeri birliklerin de Üniversite önünde güvenlik tedbirleri alarak, içeri giren polisleri desteklemesi için emir verir.

Bunun üzerine, önce çelik yelekli sivil polisler, arkadan da kalkanlı toplum polisleri olmak üzere, Üniversiteye giren emniyet mensupları, öğrencilerin üzerlerini, rektörlük ve merkez binayı kalorifer kazanlarına varıncaya kadar arar, fakat birşey bulunamaz.

Olaylarla ilgili olarak Yücel Özbek, İbrahim Sümbül, Yunus Kılıç, Harun Durak, Faik Bozkurt, Mehmet Yardım ve Öcal Okay tevkif edilir.

Çatışma ile ilgili olarak Selahattin Okur, Haşmet Atahan, Mustafa İlker Gürkan, Hakkı Karadeniz, Kaşif Ongunyurt, Mehmet Cavit Kavak, Öcal Okay ve Sefa Tarhan isimli öğrencilerin arandığı açıklanır.

Yusuf İmamoğlu Öldürülüyor

TDGF İstanbul Bölge Yürütme Kurulu'nun, İTÜ Saffet Müftoğlu Anfisinde 6 Haziran Cumartesi günü düzenlediği fo-

rumda yapılan konuşmalar sırasında Doğu Anadolu'da meydana gelen olaylardan da bahsedilir.

Forum sırasında yapılan tartışmaların devamı, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Öğrenci temsilciliği odasında Hukuk Fakültesi öğrencisi Siirtli Mehmet Can ile Çapa Yüksek Öğretmen Okulu öğrencilerinden İbrahim Özdemir arasında devam eder. İkisi de silahlıdır. Tartışmanın yapıldığı sırada Necdet Dizman da oradadır. Tartışma nedeniyle Mehmet Can ile İbrahim Özdemir birbirine girmek üzeredir. Bu sırada, "Edebiyat Fakültesi'nde olay var", diye haber gelir.

İbrahim Özdemir, Mehmet Can, Necdet Dizman ve arkadaşları, olay olduğu söylenen yere gider.

Çapa Yüksek Öğretmen Okuluna mensup sağcı öğrenciler, 8 Haziran 1970 Pazartesi günü, sınava girmek amacıyla İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'ne gelmiştir.

Sağcı öğrenciler, "sınav yapılsın", solcu öğrenciler, "sınav yapılmaz" demektedir. İki grup arasında, bu nedenle ağız dalaşı şeklinde başlayan kavga, kısa sürede silahlı çatışmaya dönüşür.

Edebiyat Fakültesi Coğrafya bölümü son sınıfında öğrenim gören Yusuf İmamoğlu adlı Bursa'lı sağcı öğrenci, boynundan aldığı 3 kurşun yarasıyla ölür. Edebiyat, Fen ve Kimya fakülteleri üç gün kapatılır.

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu öğrencisi Necdet Dizman, bu olay sonrasında Ankara'ya gider.

Çapa'ya Silahlı ve Molotoflu Saldırı

Yaz dönemi geçmiştir. Okullar tatile girer. Yeni eğitim-öğretim dönemi başlağı zaman 23 Eylül 1970 Çarşamba günü gecesi, saat 23.00 sıralarında Çapa Öğretmen Okuluna gelen iki öğrenci, ölüm yıldönümü münasebetiyle Taylan Özgür'ün resmi bulunan afişleri okula asmak ister. Çapa'lı sağcı öğrenciler, buna mani olmak isteyince iki grup arasında kavga çıkar. Okula gelen iki öğrenci, silahlarını çekerek ateş eder, bu arada molotof kokteylleri patlar.

Çapa'lı sağcı öğrencilerin ifadesine göre, gelenler, okulun arka duvarından atlayarak kaçmışlardır.

Okul içinde ve dışında atılan molotof kokteylli ve silah, okulun yemekhane kısmında tahribata sebep olur.

Çapa Yüksek Öğretmen Okulunda meydana gelen çarpışmalarla ilgili olarak, Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Talebe Cemiyeti Başkanı sağcı Şefik Dursun, 24 Eylül 1970 Perşembe günü, bir basın toplantısı düzenler ve şu açıklamayı yapar:

“İki seneyi aşan bir zamandanberi tecavüzlerini arttıran solcular sıkıyönetimin bitimini fırsat bilerek yine tertiplere ve tecavüzlere başladılar.

Salman Kaya ile İbrahim Özdemir adındaki talebeler ders durumlarının iyi olmaması sebebiyle Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'ndan atılmıştır.

Olaylara sebebiyet veren Salman Kaya ile İbrahim Özdemir adındaki solcuların ve bunların mensup olduğu grubun esas gayesi, tamamını milliyetçi talebelerin teşkil ettiği okulumuzu ele geçirmek, anarşi çıkartmak ve dolayısıyla okulu kapattırıp imtihanlara engel olmaktır.

Mesullerin lakayt tutumu ve himayekar davranışları bu anarşistlere imkan verdi. Yıldız Akademisinde polise ateş etmeye kadar varan şirretliklerini okulumuzda da tertipleme istedikler. Aşağılık tiynetli bu zavallıların gerçek niyetleri okul idaresine ve Emniyete defalarca bildirildiği halde hiçbir tedbir alınmadı. Ancak, bundan sonra biz bu gibileri okula sokmaya çağız.

İmtihan döneminde bütün talebe sınıfını geçme endişesi içinde bulunmaktadır. Böyle bir zamanda sırf okulu kapattırma için girişilen bu mükerrer hadiseler artık bir son vermenin zamanı gelmiştir.

Okulun hiçbir tarafında afiş bulunmamasına rağmen mezkur şahıslar, Taylan Özgür adlı bir solcunun resimlerini bazı yerlere asmak istediler. Gaye, hadise çıkartmaktır. Ancak, milliyetçi talebeler onlara rağbet etmediler ve herhangi bir taarruzu önlemek için okulun önünde toplandılar. Bunun üzerine Salman Kaya tabancasını çekti. İlk anda tabanca ateş almayın-

ca kaçmaya başladı. Hem kaçıyor, hem de ateş ediyordu. Bu sırada İbrahim Özlemir de okulun arka kısmından ateş etmeye başladı. Bu işten de bir netice alamayacaklarını anlayan ter-tipçiler, bu defa yanlarındaki dinamitleri okulun bahçesinde patlatarak kaçtılar. Bundan sonra okulda talebenin huzurunu bozucu bir davranışa müsaade edilmeyecektir. Bu böyle bilin-melidir.”

Yusuf Olgun Yaralanıyor, Hüseyin Arslantaş Öldürülüyor

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'nda, 5 Aralık 1970 Cumar-tesi günü gece yarısı, saat 23.05'te, silahlı bir saldırı olur.

Solcu öğrencilerin tabanca kurşunları ile kasıklarından ya-ralanan Yusuf Olgun, Çapa İl Cerrahi Kliniğine kaldırılır.

Bunun üzerine bazı sağcı öğrenciler, yatmak amacıyla kan-tinden yurttaki odasına giden İstanbul Üniversitesi Fen Fakül-tesi Matematik-Fizik bölümü öğrencisi Hüseyin Arslantaş'ı, ya-takhanenin koridorunda silahla başından vurur. Hüseyin Ars-lantaş, Cerrahpaşa Hastahanesine kaldırılarak ameliyata alınır.

Hikmet Şenses, bu olay hakkında şunları anlatmıştır:

“Dışardan Çapa'ya adamlar gelip sürekli olay çıkartıyorlar-dı. Sarı bina denilen yurttaki odalarımıza çekiliyorduk. Çok sık olay ol-duğu için erkenden odalarımıza çekiliyorduk. Geceleri nöbet bekliyor, ani baskın olursa kendimizi koruyalım diye kapının arkasına ranza çekiyor, eşya yığıyorduk. Bizden iki arkadaş ile Yusuf Olgun arasında çatışma çıkıyor ve Yusuf Olgun yarala-nıyor. Sağcılar, arkadaşlarını hastahaneye kaldırıyor. Sonra da, ‘Biz de onlardan birini vuralım’, diyorlar. Bu olayın hemen ar-kasından Hüseyin Arslantaş da odasına dönüyor. Odaanın önünde rastlaşıyorlar. Biz içerdeyiz. Silah seslerini duyduk. Hüseyin, kapıya geldi, ‘Kapıyı açın beni öldürecekler’, diye bağırdı. Baktık Hüseyin'in sesi kesildi. Dışarı çıktık, Hüseyin, kapıya dayanmış vaziyette boylu boyunca yatıyor. Hastahane-ye götürdük. Fakat kulağının arkasından giren kurşun beyinde kaldığı için öldü. Cenazesini köyüne kadar götürdük. Yakalarımızda ‘Çağdışı kalıplar kahrolsun’ yazılı kokartlar vardı. Si-vas'ın içinde tören yaparken, bu kokartları gören yobazlar, ‘Ne

demek çağdı kalıplar. Dine mi sövüyorsunuz?" diyerek olay çıkartmak istediler. Zara meydanına geldik. Salman Kaya, otobüsün üzerine çıkıp, bir konuşma yaptı."

Sağcı öğrenciler, Çapa'daki olayların, üzerlerinde silah bulunduğu iddiasıyla bir süredenberi tutuklu bulunan ve 23 Kasım 1970 günü tahliye edilen Salman Kaya, İbrahim Özdemir ve Necdet Dizman adlı devrimci öğrencilerin, okulla ilişkilerinin kesilmesinden sonra geliştiğini belirtir ve Yusuf Olgun'un yaralanmasında Münip Coşkun, Ali Kırmızıçiçek, Ali Uzun ile Safa Tarhan adlı öğrencilerin önderlik ettiğini açıklar.

Solcu öğrenciler, DDKO üyesi Hüseyin Arslantaş'ın yaralanmasında Mustafa Tosun, Şefik Dursun, Cuma Yavuz, Bayram Merdan, İdris Turan İlter, Mehmet Menteş ve Yusuf Çalışkan'ın önderlik ettiğini açıklar.

Saldırı sırasında sol kulağının arkasından giren kurşunla yaralanan Hüseyin Arslantaş, 8 Aralık 1970 Salı gecesi, 00.45'te, tedavi edildiği Cerrahpaşa Hastahanesi'nde kurtarılamıyarak ölür.

İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi'nde öğretim görevlisi olan Özbek Sülün, Fizik bölümünde derse girdiği zaman, "Benim sınıfımda Hüseyin Arslantaş'ı öldüren gericilerin taraftarı varsa dersime girmesin. Ders yapmıyacağım." der.

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu da olaylar nedeniyle süresiz olarak kapatılır.

Hüseyin Arslantaş'ın ölümünden sonra Çapa'nın yurtlarında kalan bir kısım solcu öğrenci, yurtlardan ayrılır ve başka yerlerde kalmaya başlar.

TMGT'da kalan Hikmet Şenses, yaşadığı bir olayı şöyle anlatmıştır:

"Çapa'daki yurtlardan ayrıldıktan sonra herkes bir yerde kalmaya başladı. Ben, TMGT'da kaldım bir süre. Fakat, kaldığımız yer çok soğuktu. Uyuyamıyorduk. Mustafa Karşılıyan, 'Çıkart elbiselerini', dedi. Çıkarttım. Vücuduma gazete kağıdı sardı. Sonra elbiselerimi giydirdi. Soğuğa karşı böylece bir önlem almış olduk."

İbrahim Kaypakkaya, bu dönem, okulla ilgilenmekten çok

politik amaçları doğrultusunda çalışma yapmaktadır. Çapa Yüksek Öğretmen Okulu öğrenciliği ile olan ilişkisini Tunceli'de yakalanıp, tutuklandıktan sonra görmekteyiz.

Okul, Savunmasını İstiyor

İbrahim Kaypak'ın yaralı olarak 29 Ocak 1973 Pazartesi günü, yakalanmasından sonra Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Müdürlüğü de harekete geçer.

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Müdürü Turan Binici, "İbrahim Kaypak'ın, Ali oğlu, 1949 doğumlu, Karakaya köyü, Alaca-Çorum" adresine, 27 Mart 1973 tarihli bir mektup gönderir. İbrahim, köyündeki adresinde bulunmadığından geri gönderilen mektup, Okul Müdürlüğü tarafından, bu kez, 28 Nisan 1973 tarihinde, Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı'na gönderilir. Sıkıyönetim Komutanlığı da, 4 Mayıs 1973 Cuma günü, mektubu İbrahim Kaypak'ın'a verir.

Daha önce okulda çıkan olaylara adı karıştığı ve hakkında disiplin kurulunca bir karar verilmesi için savunma istenilen mektup aynen şöyledir:

"Okulumuzda 1968-1969 ders yılında öğrenciyken, okul disiplin yönetmenliğine aykırı olarak işlemiş olduğunuz suçlar aşağıya çıkarılmıştır. Savunmanızı 15 Mayıs 1973 tarihine kadar okulumuz müdürlüğüne göndermenizi ehemmiyetle rica ederim.

Açıklanması istenilen olaylar:

1- 18/7/1968 tarihinde okulun önünde idareden izinsiz ekteki fikir kulübü adına bildiri dağıttığınız.

2- "Size haber ulaştıran güvercin - yön değiştirmek- okul idarecilerini taraf tutmakla itham etmek- Yöneticiler şunu iyi bilsinler ki tarihin haklarında verecekleri yargıdan kurtulamıyacaklardır - Amerikan Altıncı Filosu demir attı" gibi sözlerin tarafınızdan söylendiği.

3- 12/10/1969 tarihinde okulun giriş kapısında meydana gelen kavgada bulunduğunuz ve camların kırıldığı ve bir çok

öğrencinin yaralanmasına sebep olduğunuz daha önceki disiplin kurulu tutanaklarından anlaşılmıştır.

Savunmanızı yapınız.”

Okula Gönderilmek İçin Hazırlanan Savunma

İbrahim Kaypakkaya, Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'na göndermek için bir savunma hazırlar. Bu savunma aynen şöyledir:

“1, “18.12.1968 tarihinde ilişkide sureti bulunan bildiriyi idareden izinsiz olarak dağıttım” söylüyorsunuz. Bu tamamen yanlıştır. İlişikteki bildiri YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU ÖĞRENCİLERİ FİKİR KULÜBÜ'nün kuruluş bildirisidir. Ve bu bildirinin dağıtıldığı tarih, Fikir kulübünün kuruluş tarihinden, yani 21.11.1967 tarihinden hemen sonradır. Hatırlıyabildiğim kadarıyla 1.12.1967 tarihiyle 10.12.1967 tarihi arasındadır.

Söz konusu bildiriyle ilgili olarak okul disiplin kurulundaki yazılı savunmada hakkımda ileri sürülen suçlamalara gereken cevabı verdim. Disiplin Kurulu, benim ve kurucu diğer dokuz arkadaşı, okul içinde bildiri dağıtmaktan değil, okul yönetiminden izinsiz fikir kulübü kurmaktan sorguladı. Çünkü bildiriyi biz, Yüksek Öğretmen Okulunda değil Fen ve Edebiyat fakültelerinde dağıtmıştık. Okul içinde faaliyet göstermemiz yasaklandığı için, okul dışında çalışıyorduk. Okuldan izinsiz Fikir kulübü kurmuş olmamıza gelince, bize bu hakkı Anayasa ve Cemiyetler Kanunu tanıyordu. Kimseden izin almaksızın dernek kurma ve bir derneğe üye olma hakkımızı, kanunların bize tanıdığı bu hakkı kullandık. Okulun tüzel kişiliğini kullanmış olmamak içinde, örgütümüzün adını YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU FİKİR KULÜBÜ değil YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU ÖĞRENCİLERİ FİKİR KULÜBÜ koyduk. Bizim, kuruluş bildirisinde siyaset yaptığımız iddiasına gelince, bu iddia Cemiyetler Kanununa muhalefet suçundan hakkımızda açılan davanın mahkemede lehimizde sonuçlanmasıyla iflas etmiştir. Disiplin Kurulunda yaptığım yazılı savunmamın dosyada bulunması gerekir. Aynı savunmayı bugün de tekrar ediyorum.

18.7.1967 tarihinde okulun önünde dağıtıldığını söylediği-

niz bildiri ilişikteki bildiri değildir. Fikir Kulübünün iki numaralı bildirisi. Bu bildiri, Amerikan 6. Filosunun İstanbul'a demir atması ve Boğaz'ın sularını kirletmesi üzerine yayınlanmış ve dağıtılmıştır. Buna, olayı gören bütün öğrenciler tanıktır, disiplin kurulunda da tanıklık etmişlerdir. Bunun üzerine okul yönetimi, okulu çevreleyen duvarların dışını, okul içi saymak garipliğini göstererek beni cezalandırmıştır. Bu konuyla ilgili savunmam da disiplin kurulu dosyasında mevcut olmalıdır. Orada kendimi daha geniş olarak savundum. O savunmaya bugünde katılıyorum.

Bir noktayı daha belirtiyim. Fikir Kulübü'nün gerek ilk kuruluş bildirisi, yani ilişkide sureti bulunan bildiri, gerekse ikinci bildirisi yani 18.7 1968 tarihli 6. Filoyu protesto amacıyla dağıtılan bildiri, tarafınızdan iddia edildiği gibi 1968-1969 ders yılında değil 1967-1968 ders yılında yayınlanmış ve dağıtılmıştır ve aynı ders yılı içinde yani, 1967-1968 ders yılı için de iki kere geçici uzaklaştırma cezasıyla cezalandırıldığım içinde okulla ilişkim tamamen kesilmiştir. Bunun böyle olduğu bildirilerin tarihinde de kesinlikle anlaşılmaktadır. 1968-1969 ders yılının içinde, tarihini kesin olarak hatırlıyamıyorum, okuldan tamamen uzaklaştırılmış bulunuyordum. Hatta, Milli Eğitim Bakanlığı'ndan henüz tastik kararı gelmediği bir sırada, öğrencilere verilen 600 liralık elbise parası, okulun öğrencisi olmadığım gerekçesiyle bana ödenmedi. Dolayısıyla, suç diye sıraladığınız şeyleri "1968-1969 ders yılında, öğrenciyken" işlemiş olduğuma da fiilen imkan yoktur, bunu belirtmemin sebebi şudur: Üçüncü soruda, 1968-1969 ders yılında da değil, ta 1969-1970 ders yılında cereyan eden bir olaydan dolayı da disiplin yönetmeliğini ihlal ettiğim söyleniyor ve bu olayda yine 1968-1969 ders yılına dahil ediliyor. Tekrar edeyim: 1968-1969 ders yılının içinde, benim okulla ilişkim tamamen kesilmişti. Danıştay'dan yürütmeyi durdurma kararı aldığım halde yine de okula alınmadım. Danıştay'ın diğer dokuz arkadaş hakkındaki yürütmeyi durdurma kararı uygulandığı halde benim hakkımdaki karar uygulanmadı. Karar, noter kanalıyla ilgili Bakanlığa ve Okul Müdürlüğüne iletildiği halde, onlar Da-

niştay kararını çiğnemekte ısrar ettiler. Bunun üzerine bende haklarında yeni bir dava, tazminat davası açtım.

2- İkinci soruda tırnak içinde geçen sözler, 6. filoyu protesto amacıyla yayınlanan bildiri sebebiyle disiplin kurulu sorgusuna verilen yazılı cevapta geçmektedir. Bu sözlerde de okul disiplin yönetmeliğine aykırı en ufak bir nokta yoktur.

“Size haberi ulaştıran güvercin” sözü, bildirileri okul içinde dağıtmadığım halde, beni okul içinde bildiri dağıttı diye ihbar eden yalancı, iftiracı muhbirle ilgilidir.

Okul yöneticilerinin “yön değiştirdikleri”de bir gerçektir. O günkü okul yöneticileri, önce 6. filoyu protesto ettiğimiz için bizi cezalandırmak istedikleri halde, sonradan, 6. filonun boğza demirlemesini savunmaktan biraz sıkılmış olacaklar ki, bundan vazgeçtiler ve bizi “okul içinde bildiri dağıtmaktan” sorguladılar. Benim, okul idarecilerinin yön değiştirdiklerini söylemekle kast ettiğim budur. Bu gerçeği ifade etmek, niçin okul disiplin yönetmenliğine aykırı düşsün?

O günkü “okul idarecilerinin taraf tuttıkları”da bir gerçektir. Okul içinde her türlü gerici halk düşmanı, şeriatı ve faşizmi savunan yayınlar (Hitler'in “Kavgam kitabı”da dahil) serbestçe sergileniyor, satılıyor ve dağıtılıyordu. Öte yandan, yasadışı olmayan, piyasada serbestçe satılan bir kısım devrimci yayınlar okula dahi sokulmuyordu. Ülkü Ocaklarına ve Mücadele Birliklerine mensup öğrencilerle okul idaresi el ele idi. Fikir Kulübüne mensup veya sempatizan öğrenciler ise sonu gelmez baskılar altında ezilmeye simdirilmeye, susturulmaya çalışılıyordu; sık sık disiplin kuruluna çağrılıyor, tehdit ediliyor, cezalara çarptırılıyordu. Herkesin bildiği açık gerçeği ifade etmek, niçin okul disiplin yönetmeliğine aykırı düşsün?

“Yöneticiler şunu iyi bilsinlerki tarihin haklarında vereceği yargıdan kurtulamıyacaklardır” demişim. Anayasanın ve cemiyetler kanununun bize tanıdığı demokratik hakları açıkça çiğneyenler elbette tarihin haklarında vereceği yargıdan kurtulamıyacaklardır. Amerikan emperyalizminin orta doğudaki ve Türkiye'deki menfaatlerinin bekçiliğini yapan, halkımızı ve ülkemizi tehdit eden 6. filoyu neredeyse ellerinde çiçek buketle-

riyle karşılamaya kalkışanlar, Amerikan erlerinin gönüllü pezevekliliğini üstlenenler elbette tarihin haklarında vereceği yargıdan yakalarını kurtaramıyacaklardır. 6. filoyu protesto ettiğimiz için bizi okulumuzdan kovdurmaya çalışanlar elbette tarihin haklarında vereceği yargıdan kurtulamıyacaklardır. Haklı insanlar, halktan yana kişiler tarihin yargısından asla korkmazlar, yukardaki sözümüzden ancak yarası olanlar gocunur.

“Amerikan 6. filosu demir attı” demek bir suçmuş gibi gösteriliyor. Oysa bu, hayal ürünü bir iddia değil, herkesin gördüğü, bildiği inkar edilemez bir gerçek. Biz bu gerçeği ifade etmişsek suç bunun neresindedir, disiplin yönetmenliği nasıl ihlal edilmiş olmaktadır anlıyamıyorum? Bu mantığa göre “kar beyazdır” demek suç olmaz mı. Ama biz biliyoruz ki, gerçekten, yurdumuzu ve halkımızı sevmemiz, ülkemizin bağımsızlığını istememiz suçlandırılmak istenmektedir. Evet biz ülkemizi ve halkımızı sevmekle “suçluyuz” ve bu “suçu” onurla, gururla taşıyoruz göğsümüzde.

3- “12.10.1969 tarihinde okulun giriş kapısı önünde meydana gelen kavganın tarihinde anlaşılacağı üzere, 1968-1969 ders yılında değil, 1969-1970 ders yılında cereyan etmiştir. Bu tarihte ben yukarıda da belirttiğim gibi Yüksek Öğretmen Okulundan fiilen uzaklaştırılmış bulunuyordum. Yani artık okulun öğrencisi değildim. Okul öğrencisi olmayan, okul kapısından içeri dahi sokulmayan bir kimseye, okul disiplin yönetmeliğini uygulamaya çalışmanın saçmalığı apaçıktır. (O tarihlerde herhangi bir kimse görüşme için okula serbestçe girebildiği halde, bana okulun dış kapısından girmekte; içeri girmekte yasaklanmıştı). Nitekim okul idaresi, söz konusu kavganın ilgili olarak birçok öğrenciyi disiplin kuruluna çağırdığı halde beni çağırmadı. Çünkü o günlerde ben Yüksek Öğretmen Okulu disiplin yönetmeliğine değil, sadece Fen Fakültesi disiplin yönetmenliğine (ve tabii aynı zamanda T.C. kanunlarına) tabi biri idim. Söz konusu kavgadan dolayı Fen Fakültesi yönetimi aleyhime herhangi bir işlem yapmamıştır. Ayrıca olay adli makamlarada intikal etmiştir ve ben mahkemede davacı durumdayım. Çünkü söz geçen kavgada saldırıya uğrayan ben ve bazı arkadaş-

larıydık. Biz sadece saldırganlardan kendimizi korumaya çalıştık. Kavgadan sonra 10 günlükte Doktor raporu aldım. Bu da su suzlu umun açık bir kanıtıdır.

Ayrıca kavgaya, iddia ettiğiniz gibi ‘‘okulun giriş kapısında’’ meydana gelmemiştir. Okulu çevreleyen duvarların dışında ve okul kapısının bir hayli uzağında meydana gelmiştir. Bu bakımdan da okul yönetimini ilgilendiren bir durumun söz konusu değildir. Olaydan sonra okula girenler, camları,  er eveselleri kıranlar, bir çok öğrencinin yaralanmasına sebep olanlar, bir çok öğrenciyi okuldan dışarı atanlar, okula  lk  Ocaklarına ve Mücadele Birliklerine mensup yabancı kimseleri dolduranlar, okulu bir silah deposu haline getirenler, halkımızın düşmanı, ba ımsızlı ımızın düşmanı, faşist ve  eriat ı kimselerdir. Yukardaki soruyu bana değil, onlara sormanız gerekir.’’

‘‘Ho  akalın’’

İbrahim Kaypakkaya, okuldan gelen mektubu aldıktan ve cevaplarını yazdıktan sonra, 9 Mayıs 1973  ar amba günü, bir mektup yazar ve babası Ali Kaypakkaya'ya gönderir. Bu son mektubudur. Mektup   yledir:

‘‘Saygıdeğer Babacı ım,

Yüksek   retmen Okulu Müdürlüğü'nün gönderdiği kağıtları aldım. Cevabını yazdım ve gönderdim. Fakat Dani tay'ın kağıtları gelmedi. bu yüzden Dani tay'da a tı ımız iki davanın şimdi hangi safhada olduğunu da   renemedim. Ayrıca, aşağıdaki davaların sonuçlarını da bilmiyorum, bunların sonuçları Dani tay'daki iki davanın sonucunu olumlu veya olumsuz yönde etkileyebilir.

1)  apa'dan bir aylık geçici uzakla tırmayla ilgili olarak Halit Koçer'in Dani tay'da açtığı dava ne oldu? O kazanmı sa biz de (yani geri kalan dokuz arkadaş) emsal davası a aca ız. Bu davanın sonucu İstanbul Barosu avukatlarından İbrahim Türk'ten öğrenilebilir.

2) Okul Müdürlüğü'nün ilişikte gönderdiği bildiriyle ilgili olarak, hakkımızda Cemiyetler Kanununa muhalefetten dava açılmıştı; dava toplu basın mahkemesine devredildi, orada da

zaman aşımından dolayı düştü. Fakat daha sonra savcılık, aynı bildiriden dolayı bu kez de sanıyorum altıncı ağır ceza mahkemesinde 'Hükümetin ve Milli Eğitim Bakanlığının manevi şahsiyetini tahkir ve tezyif' davası açtı. Bu davanın sonucu acaba ne olmuş? Bu da İbrahim Türk'ten öğrenilebilir.

3) 12.10.1969 tarihinde okul önünde cereyan eden toplu kavgayla ilgili olarak, hem biz karşı gurup hakkında dava açmıştık, hem de onlar bizim hakkımızda dava açmışlardı. Bunun sonucunu da Danıştay'daki dava üzerinde olumlu veya olumsuz etkide bulunacak niteliktedir. Davada avukat olarak kimlerin bulunduğunu hatırlamıyorum. Sonuç, şimdi İstanbul Sıkıyönetim cezaevinde tutuklu bulunan Salman Kaya'dan öğrenilebilir.

4) Danıştay'daki davayı etkileyecek, bir başka dava da, Çapa'dan atıldıktan sonra, okulu terketmediğimiz gerekçesiyle, aleyhimize açılan "okulu fiili işgal" davasıdır. Bunun sonucunu da belki İbrahim Türk bilebilir.

Yukardaki davalar lehimize sonuçlanmışsa, beni okuldan atmaları, onlar için oldukça güçleşir. Bunların sonuçlarını öğrenebilirseniz memnun olurum.

Salam eder ellerinden öperim. Ebemin, anamın ellerinden, çocukların gözlerinden ayrı ayrı öperim.

Beni merak etmeyin. İyiyim ve şimdilik herhangi bir ihtiyacım yok. Hoşçakalın. Oğlunuz İbrahim."

İKİNCİ BÖLÜM

K a y p a k k a y a
A i l e s i

Kaypakkaya Ailesi

Kaypakkaya ailesi, Sungurlu'nun Akdere köyünden. Aile, bazı nedenlerden dolayı ilk önce, Akdere'den Narlık'a, daha sonra da Karakaya köyüne yerleşmiş.

Karakaya köyü ilk başta Çorum'un Alaca ilçesine bağlıdır. Köylüler, köy daha yakın olduğu için Sungurlu'ya bağlanması için imza toplar. Uzun uğraşlardan sonra köy, Sungurlu'ya bağlanır.

Köyün arazisini ikiye bölen ve daha sonra çeşitli derelerin karışmasıyla Kızılırmak'a dökülen bir çay, çayın iki yakasında sulu araziler vardır. Köy, Alacahöyük'ten başlayıp Sungurlu'ya kadar uzanan bir vadinin içindedir. Vadinin içinde geniş bir düzlük vardır.

Ali Kaypakkaya'nın dedesi Halil Ağa, uzun yıllar Karakaya köyünde muhtarlık yapmış. Köyün bir dönem muhtarlığını da, daha sonra, Ali Kaypakkaya yapmıştır.

Sekiz kardeşten biri olan Halil Ağa, evlenir ve beş kızı olan bir aileye içgüveysi olur.

Halil Ağa, iki kez evlenmiş ve sekiz tane oğlu olmuştur. Ayşe ve Sultan adındaki hanımlardan olan sekiz çocuktan birisi de İbrahim Kaypakkaya'nın dedesi İbrahim Beydir.

Elif Hanım ile evlenen İbrahim Beyin, Ali ve Hanım isminde iki çocuğu olur.

Soyismi Kanunu çıktığı zaman ailenin bir kısmı Canpolat, bir kısmı Özdemir, soyismi alır. Halil Ağa da, Kaypakkaya soyisini alır. Karakaya köyünün üç tarafı tepeler ve kayalıklarla çevrilidir. Yaşadığı çevreye uygun olarak Kaypakkaya soyisini koymuştur.

Aile, geniş toprak ve arazi sahibi olduğu için ekonomik durumu iyi, yani varlıdır.

Oniki yaşındayken babası İbrahim beyi kaybeden Ali Bey,

onbeş- on altı yaşında iken Döndü adlı teyzesinin kızı Mediha ile evlenir. Mediha hanım, Ali Beyden birkaç yaş büyüktür.

Mediha ile Ali'nin çocuklukları birlikte, aynı evde geçmiştir. Annesi Döndü öldüğü zaman Mediha küçük ve bakacak kimsesi olmadığı için Halil Ağa'nın yanına verilmiştir.

Yaklaşık sekiz yıllık bir evlilikten sonra Ali Bey ile Mediha Hanım'ın 1948 yılında bir oğlu olur. Resmi kayıtlara göre İbrahim Kaypakkaya'nın doğum yılı 1949'dur. O dönem, kırsal bölgelerde doğan çocuklar nüfusa geç kayıt ettirildiği için tarihlerde değişiklik olmuştur.

Ali bey, doğan çocuğa ölmüş babası İbrahim Beyin anısına İbrahim adını koyar.

Ali bey, bir gün eve geldiğinde annesi Elif ile karısı Mediha'nın dargın olduğunu görür ve annesine ne olduğunu sorar. Annesi, ilk önce söylemez ama Ali Bey, üsteleyince gelini Mediha ile kavga ettiğini söyler. Ali Bey, bıçakla Mediha hanımın üstüne yürür, bir hafta sonra da Sungurlu'ya ailesinin yanına götürür. Bu sırada İbrahim Kaypakkaya, üç yaşındadır.

Ali Bey daha sonra, Gürcü adında hali vakti yerinde zengin bir kadınla evlenir. Sultan adında bir kızı olduktan sonra Ali bey, 1952 yılında askere gider.

1954 yılında askerden geldikten bir ay sonra da Gürcü adlı karısı ölen Ali bey, Hazna adlı bir bayanla evlenir.

Ali Bey, ilk zamanlarda bir taraftan çiftçilik ile uğraşırken bir taraftan da inşaat ustalığı yapar. Daha sonra, kamyonla nakliyecilik işine girer.

İbrahim, zaman zaman annesi Mediha hanımı görmek için Sungurlu'nun Gökçam köyüne gider. Annesi Mediha hanım da, birkaç kez, Hasanoğlu Öğretmen Okulu'na gider ve İbrahim'i görür, bir kaç kez de para gönderir.

1961 Anayasasına Hayır Diyorlar

27 Mayıs 1960'da askeri darbe yapılır ve DP hükümeti devrilir. Başta Cumhurbaşkanı Celal Bayar, Başbakan Adnan Menderes olmak üzere DP milletvekilleri ile bazı üst bürokratlar tutuklanır ve yargılanır.

1961 Anayasası, 9 Temmuz 1961 Pazar günü, halkoyuna sunulur.

Fısıltı şöyledir: "Eğer bu Anayasaya evet derseniz Menderes'in asılmasına evet, hayır derseniz idam edilmesine hayır demiş olursunuz. "

Karakaya köyünün 270 tane geçerli oyu vardır. Ali Kaypak-kaya da dahil bütün köylü, anayasaya "hayır" oyu verir.

Vali, Kaymakam ve Jandarma komutanı köye gelir. Köylü, okulda toplanır.

"Siz, 152 maddelik bir Anayasanın hangi maddesini beğen-mediniz de hayır dediniz. "

Köylüden bir ses çıkmaz. Muhtar, şunları söyler:

"Efendim yeni bir devrim oldu. Bizim geleneklerimiz var. Yeni gelen bir iktidar olsun, yeni yapılan bir iş olsun biz, hep-sine 'Hayırlı olsun' anlamında hayırla karşılarız. Biz de, bu ye-ni gelen hükümetimizi, anayasamızı hayırlı olsun diyerek ha-yır oyu kullandık."

"Seni çıkarıklı seni. Kimi kandırıyorsun sen. Hayır derseniz Menderes idam edilmeyecekti değil mi?. Bunu kendiniz, bile-rek, düşünerek yapmadınız. Sizin kulağınıza bir fısıltı geldi ve ona inanarak yaptınız. Fısıltılara inanmayın. Kim gelir size açık açık bir şeyi izah ederse ona inanın. İşte biz geldik ve size her şeyi açık açık konuşuyoruz. Siz de açık konuşun."

Yargılandıktan ve idam kararı verildikten sonra Adnan Menderes, 17 Eylül 1961 Pazar günü idam edilir.

Meçhul bir Sokakta, Meçhul İki Kişi, Bir Meçhule Doğru Gidiyorlardı

27 Mayıs 1960 devrimi olduğu zaman İbrahim Kaypakka-ya, ilkokul öğrencisidir.

Sınavlara giren ve Öğretmen Okulu'nun sınavlarını kaza-nan İbrahim Kaypak-kaya, 1960-1961 döneminde, Hasanoğlu-n Öğretmen Okulu'nda öğrenciliğe başlar.

Yatılı ve kızlı-erkekli öğrencilerin eğitim-öğretim gördüğü Hasanoğlu-n Öğretmen Okulu, Ankara-Samsun karayolu üze-

rinde ve Ankara'ya en çok on kilometre uzaklıkta bir yerdedir.

Çok geniş bir alana kurulu ve içinde her türlü ağacın bulunduğu Hasanoğlu Öğretmen Okulu, üç katlıdır. Zemin katta yatakhane, onun üstünde sınıflar vardır.

Öğrenciler, sabahleyin, en geç 06.45'de kalkmak zorundadır. Saat 07.00'de 45 dakikalık bir etüd vardır. O günün derslerine öğrenciler hazırlanır. Bundan sonra kahvaltıya gidilir. Kahvaltıdan sonra bütün öğrenciler, okulun önünde toplanır ve sayım yapılır. Her sınıf yoklama verdikten sonra, halk oyunları oynanır. Halk oyunları oynandıktan sonra derslere girilir. Öğle yemeğinden sonra yine dersler başlar. Dersler bittikten sonra, dinlenme ve akşam yemeği. Daha sonra iki saat etüd ve kesin yatma saati 21.00'dir. Geceleyin yatakhanelerde ve alanlarda nöbetçiler vardır. Düzen, hemen hergün böyledir.

Yatakhaneler aşağı-yukarı 40 kişiliktir. Herkes ayağını yıkamak, dişini fırçalamak zorundadır.

Müzik dersleri, beden eğitimi ve iş derslerine çok önem verilir. Futbol ve voleybol sahaları vardır. "İşlik" denen atölyelerde öğrenciler, el becerilerine göre ya ahşap ya da demir işiyle uğraşır, üretim faaliyetlerine mutlaka katılması sağlanır. Yaklaşık beş bin dönüm arazi üzerindeki okulun temizlik, yemek, çamaşır, biçki-dikiş, taş-tuğla ocağı, yapı, tarla, koyun gütmeye, süt sağma, hızar bçme, duvarcılık, motorculuk, sulama, ağaç budama, arı, çiçek, sebze yetiştirme gibi işler ve dersler vardır.

Yakın köy ve kasabalara gezi ve ders uygulamasına çıkılır. Oyun, türkü ve tiyatro içeren faaliyetler yapılır, şöenler düzenlenir.

Her hafta sonu okul içinde ve dışında yapılan çalışmalarla ilgili olarak kıyasıya tartışmalar yapılır. Bu tartışmalara öğretmen ve öğrencilerin hepsi katılır. Bu toplantılarda her türlü görüş dile getirilir.

Ankara'ya çok yakın olduğu için Hasanoğlu Öğretmen Okulu öğrencileri, çok zaman gider Ankara'daki sanatsal etkinlikleri izler. Hasanoğlu Öğretmen Okulu'nun halk oyunları ekipleri, müzik ve tiyatro toplulukları, resmi bayramlarda

mutlaka gösteri yapar. İbrahim Kaypakkaya, halk oyunları oynar ve elinde mendiliyle çoğu zaman ekip başı olur. Hafta sonları izin alabilenler, sabahleyin banliyö treni ile Ankara'ya gidip, gezip eğlendikten sonra akşam banliyö treni ile tekrar okula geri döner.

Köy Enstitülerinin kuruluş yıldönümü olan 17 Nisan günlerinde her türlü sanat faaliyeti yapılır, şölenler düzenlenir.

Okulun çok güzel bir amfiteyatrosu, sinema salonu ve çok zengin kitaplığı olan kütüphanesi vardır. Milli Eğitim Bakanlığı'nın yayınladığı bütün dünya klasikleri burada bulunur. "Yasak yayın" olarak nitelenen kitaplar ayrı bölümde toplanmıştır. Bazı akşam ve sabah saatlerinde, "Edebiyat saatleri" düzenlenir. Yeni çıkan dergi ve kitaplar tanıtılır. Haftada en az bir gece, eğlence yapılır. Değişik konularda münazaralar tertiplenir.

Okulun bir matbaası vardır. Okul yönetimi, "Köy Enstitüleri" ve "Hız" isimli dergi ve gazete çıkarmaktadır. Bu dergilerde öğrencilerin, deneme, şiir, hikaye, çeşitli dillerden öğrencilerin çevirdiği yazılar ve çeşitli konulardaki incelemeleri yayınlanır. Mandolin, akordion, bağlama ve diğer müzik aletlerinin sesi tüm okulda yankılanır, bin kişinin çektiği halayın hey heyleri herkesi kapsar.

Musa Okay, Bayraktar May, Himmet Şahin, Osman Saygı, Hüseyin Güler gibi, öğrencilerle yakın ilişki içinde olan öğretmenler vardır.

Türkçe ve Edebiyat öğretmeni Hüseyin Güler, bekar bir öğretmen olduğu için, okulun misafirhanesinde kalmaktadır. Başta İbrahim kaypakkaya olmak üzere edebiyatla ilgilenen öğrenciler, daha rahat ilişki kurabildikleri için Hüseyin Güler'in kaldığı misafirhaneye giderek Hüseyin Güler ile sohbet eder, şiir, edebiyat üzerinde tartışmalara girer, yeni gelen edebiyat dergilerini okurlar.

İbrahim Kaypakkaya'yı etkileyen, sol görüşü benimseten ve örgütleyen Musa Okay'dır. Musa Okay, daha sonra, Kars'ta Milli Eğitim Müdürlüğü, Ankara'da Milli Eğitim Müdür Yardımcılığı yapar.

İbrahim, Edebiyat dersinde, "irticai ve şeriatı" anımsattığı

için “Yeşili sevmiyorum” başlıklı bir yazı yazar. Bu nedenle, bazı öğretmenler, “Peki kızılı mı seviyorsun?” diyerek tepkilerini dile getirir.

Okulun, İsmail Gençtürk, Mehmet Aydınç, Murat Ali Kiremitçi, Ahmet Telli, gibi “komünist” olarak suçlanan öğrencileri vardır. Bu öğrenciler, kendilerini, “Köy Enstitücü, İnönücü ve öz Türkçeci”, olarak tanımlamaktadır.

Tiyatro Kolu'nda çalışan ve temsillerde rol alan Ahmet Telli'nin bazı dergilerde şiirleri yayınlanmıştır. Arkadaşlarıyla, “Kırk Göz” isimli bir dergi yayınlamıştır. Bu faaliyetleri nedeniyle birçok kez Disiplin Kurulunca cezalandırılmıştır. Okul içinde tanınmaktadır.

Bir gün, Ahmet Telli, kütüphanede kitap okurken, birisi yanına gelir ve,

“Abi, ben de birşeyler yazıyorum. Şunlara bakar mısın?” der.

Tanışırılar. Çocuğun ismi İbrahim Kaypakkaya'dır. Bir roman yazdığını söylemektedir.

Yüz sayfa kadar olan el yazısıyla yazılmış roman taslağını alıp okuyan Ahmet Telli, sadece şu cümleyi hatırlamaktadır:

“Meçhul bir sokakta, meçhul iki kişi, bir meçhule doğru gidiyorlardı.”

Ahmet Telli ile İbrahim Kaypakkaya, zaman zaman biraraya gelir sohbet eder. Bu dönem ilericiliğin bir ölçütüde “Öz Türkçecilik”tir. Bu nedenle Nurullah Ataç, ilerici olarak tanıyan öğrenciler için çok önemli bir isimdir. İbrahim Kaypakkaya, Nurullah Ataç'ın kullandığı sözcüklerle, ayrıca, “ve” sözcüğünü kullanmadan on tane cümle kurma oyunu oynar Ahmet Telli ile.

Sen, O Çocuğu Döremezsın

Hasanoğlu Öğretmen Okulu'nda mutad sabah yoklaması yapılmaktadır.

Müdür Nazım Esen, yeni gelmiş bir öğrenciyi, bir nedenle tokatlamaya başlar

Okulun bütün öğretmen ve öğrencileri yoklamadır. İbrahim Kaypakkaya, gayri ihtiyari bulunduğu yerden seslenir:

“Sen o çocuğu dövemezsin”,

Öğrenciler ve öğretmenler, sesin geldiği yöne bakar.

Müdür Nazım Esen,

“Kimsin sen, ismin nedir?”

“İsmim İbrahim Kaypakkaya. Beni dövebilirsin ama onu dövemezsin. Çünkü, o okula yeni gelmiş ve birçok kuralı bilmeyen bir çocuktur.”

Müdür Nazım Esen, yanına çağırdığı İbrahim Kaypakkaya'ya bir sürü söz söyledikten sonra bir de tokat vurur.

Salkım Söğüt

Ankara'da avukatlık yapan ve Hasanoğlu'da Cebir dersi veren bir öğretmen vardır. Ders verdiği günler Wolswagen otomobiliyle Ankara'dan Hasanoğlu'na gelir dersini verir ve yine Ankara'ya geri döner.

Bu öğretmenin dersinden kalan bazı öğrenciler, öğretmenin otomobilini devirir. Bu nedenle okulda birçok öğrencinin ifadesi alınır. Soruşturma sonunda aralarında Ahmet Telli'nin de bulunduğu onsekiz öğrenci, okuldan bir süre uzaklaştırma cezası alır.

Ankara'da 19 Mayıs gösterilerine gelen Hasanoğlu'dan öğretmenler, karşılaştıkları Ahmet Telli'ye, “Arkadaşlarına da haber ver. Hemen okula dönün”, der.

Hasanoğlu'na gelen öğrencilerden 6'sı hemen o gün, başka okullara sürgün gönderilir. Ahmet Telli, Pazarören Öğretmen Okulu'na sürülmüştür.

Eşyalarını toplayıp, elinde bavuluyla okulun bahçesinden geçen Ahmet Telli'nin yanına yaklaşan İbrahim Kaypakkaya,

“İstasyona kadar birlikte yürüyelim”, der ve valizi Ahmet Telli'nin elinden alır.

“Müdür Nazım Esen seni benimle görürse kötü olur.”

Okul kapısıyla istasyon arasında yüz metre vardır. Tren, akşam üstü gelmektedir.

Tren gelinceye kadar İbrahim Kaypakkaya, Ahmet Telli'ye Nazım Hikmet'in "Salkım Söğüt" şiirini okur.

Gelen trene binen Ahmet Telli, Pazarören Köy Enstitüsü'ne gitmek amacıyla Kayseri'ye gider.

Büvelek

İbrahim, köye geldiği zaman, daha çok yaşlı kişilerle oturur, sohbet eder. Onların anlattıklarını dinler.

Köyde, "Al yanaklı", "Elma gibi kırmızı yanaklı" diye tanınan İbrahim, daha çok, köyün hayvanlarını otlatan Hasan Ağa ile "Çok dürüst, kimseyi kandırmıyor. Kimseyi aldatıp birşeyini elinden almıyor. Asıl eli öpülecek olan Hasan Ağa gibilerdir. Köyün hayvanını otlatıp, köylünün verdiği parayı alıyor ve onunla yetiniyor. Gücünün yettiği şekilde de çalışıyor" diyerek, arkadaşlık yapar.

İbrahim, köyde olduğu zaman evin bütün işlerine koşar. Tarlaya gider, ot biçer, hayvanlarını otlatır. İbrahim, otlattığı hayvanları bir gün Tülütepe denilen yere götürür.

Narlık'ın hanınları bu sırada çapa yapmaktadır. Narlık köyünün Kuruçayır denilen bölgesinde su vardır.

Büvelek tarafından ısırılan ve canı yanan hayvanlar, kadınların çapa yaptığı yere yakın olan suya atar kendini. İbrahim, bunun üzerine, şu maniye söyler:

*"Aşağıdan geldi büveleğin sürüsü,
Bizim mala kondu onun yarısı
Al ineği yakaladı birisi
Aldı götürüyor bakın anneler,*

*

*İneği Tülütepeciden aldı aşırda
Karnından ısırca aklım şaşırda
Köprünün yanına da suya düşürdü
Aldı götürüyor bakın anneler."*

İbo, söylediği bu deyişi, mandolinle de dile getirir.

İbo'nun sevdiği ve çok söylediği bir diğer türkü ise "Burçak Tarlası" türküsüdür.

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Hazırlık Sınıfı

Öğretmen Okulları'nın beşinci sınıfı sonunda, beşinci sınıfın en başarılı öğrencilerini okul yönetimleri, Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı Yüksek Öğretim Genel Müdürlüğü'ne bildirir. Yüksek Öğretim Genel Müdürlüğü de, başarı puanlarına göre bu öğrencileri Ankara, İstanbul, İzmir, Samsun, Balıkesir gibi yerlerde bulunan YÖÖ'na paylaştırır.

Milli Eğitim Bakanlığı'nın bunu yapmaktaki amacı, başarılı Öğretmen Okulu öğrencilerini, liselere kaliteli Fen bilimleri ve Edebiyat dersleri veren öğretmenler yetiştirmektir.

Hazırlık sınıfları ile birlikte toplam 6 yıllık orta öğretim kurumu olan Yüksek Öğretmen Okulları, öğretmen okullarının beşinci sınıfından gelen öğrencilere lise son sınıf olan altıncı sınıfı okutur.

YÖÖ'nun yurdu vardır ve okul kampüs şeklindedir. Sabah kahvaltısı, öğle ve akşam yemekleri, senede bir defa olmak üzere elbise ve ayda 15 lira burs parası Yüksek Öğretmen Okulu tarafından verilir.

Öğrencilerine barınma, yemek, giysi, burs dahil her türlü imkan sağlayan Yüksek Öğretmen Okulları'nın son sınıfı olan altıncı sınıfta, daha çok pedagoji eğitimi verilir.

Hasanoğlu Yüksek Öğretmen Okulu'ndan seçilen başarılı öğrencilerden birisi olan İbrahim Kaypakkaya, lise son sınıfı hazırlık sınıfında okumak üzere, 1965-1966 öğretim yılında Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'na gelir.

Öğretmen Okullarında okumanın çok faydasını görmüştür İbo.

İbo'nun Hayrettin Sönmez diye öğretmen bir arkadaşı vardır. Herhangi bir yere gideceği ve yolu üzerindeyse Kayseri'de Hayrettin Sönmez'in yanına her uğradığında, bir miktar para yardımı alır.

Çapa'da birlikte olduğu Selçuk Gökçe, politik görüşleri aynı olmadığı ve arandığını bildiği halde, 1972'de, tesadüfen bir yolculuk sırasında otobüste karşılaştığı İbrahim Kaypakkaya'yı Elazığ'a götürür ve evlerinde misafir eder, ağırlar.

TİİKP'den ayrıldıktan sonra oluşturmaya çalıştığı yapının

büyük çoğunluğunu yine Çapa'dan tanıdığı kişilerle oluşturmuştur.

Türkiye'nin dört bir tarafından değişik eğitim ve kültürleri taşıyan öğrenciler Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'nda biraraya gelir.

1967-1968 eğitim-öğretim döneminde Hikmet Şenses, 1968-1969 eğitim-öğretim döneminde İrfan Çelik, İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi'ne gelir.

Hikmet Şenses, İrfan Çelik ve Öner Yağcı, Tokat Öğretmen Okulu'nun aynı dönem öğrencileridir.,

Malatya Akçadağ Öğretmen Okulu'ndan Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'na gelmiş olan Arslan Kılıç, bu konuda şunları anlatmıştır:

“İbrahim Kaypakkaya ile 1965-1966 öğretim döneminde İstanbul Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'nun Hazırlık Lisesinde tanıştık.

Ben, İstanbul YÖÖ'na gelmeden önce üniversitede okuyan ağabeyim nedeniyle daha YÖÖ öğrencisi iken TIP sempatiyaydım. Aslen Konya-Ereğli'liyim. Ereğli'deki İvriz Öğretmen Okulu'nda okuyordum. Okulda öğrenci iken TIP sempatiyanı olduğumuz için 5 arkadaşla birlikte 4. sınıfta iken çeşitli öğretmen okullarına sürgün edildik. Ben, 4. ve 5. sınıfları Malatya Akçadağ Öğretmen Okulu'nda okudum. Oradaki disiplin kurulu öğretmenimiz Yusuf Şahiner sosyalist bir kişiydi. Daha sonra TÖS'ün kurucusu ve yöneticisi oldu. 12 Mart döneminde tekrar cezaevinde karşılaştık. Onun yardımıyla disiplin notum yükseltildi. Çalışkan öğrenci olduğum için YÖÖ'na gitme hakkı elde ettim.

İstanbul YÖÖ Hazırlık Sınıfına Malatya Akçadağ İlköğretmen Okulundan geldiğimde o dönemin yayınlarından YÖN dergisi ile Akşam gazetesini okuyordum. Özellikle Çetin Altan en çok okuduğum yazardı.

Hazırlık sınıfında ben (B) sınıfında, İbrahim (D) sınıfında idi.

İlk defa İbrahim, gelip benimle tanıştı. Hazırlık sınıfına başlamamızın yanılmıyorsa ikinci ayıydı. (B) şubemize sarışın, mavi gözlü genç bir arkadaş girdi. Bu sınıfta kim Akşam Gaze-

tesi ve Çetin Altan'ı okuyor diye İbrahim araştırmış. Geldi, elini uzattı,

'Ben İbrahim Kaypakkaya. Ben de sosyalistim ve Akşam Gazetesi ile Çetin Altan'ı okuyorum', dedi.

Daha Hazırlık sınıfında ve farklı şubelerde olmamıza rağmen o vesileyle erken bir tanışma oldu. Bu yakınlıktan kaynaklanan tanışmadan itibaren gittikçe daha yakın bir arkadaşlık süreci böylece başladı.

Hazırlık Lisesi çok yoğun dersleri olan bir sınıftı. O sene hem lise bitirme imtihanlarına girerek zayıfsız geçmek hem de üniversite imtihanlarına hazırlanmak zorundaydık."

Henüz lise son sınıf öğrencisi olan İbrahim Kaypakkaya, o yoğunluk içerisinde, Hazırlık Sınıfı'nda tanıştığı ve güvendiği kişilerle sık sık dergi, kitap, gazete alışverişi yapmaya başladı.

Çıkan bütün sağ ve sol dergilerin izleyicisidir. Dergileri okuduktan sonra sağcı veya solcu olsun herkesle tartışır, düşüncelerini açıklamaktan çekinmez.

Aynı devreden olan solcu kişilerin birbirleriyle tanışması ve koordinasyonunu da daha çok İbrahim Kaypakkaya tarafından sağlanır.

Üniversitelerarası Giriş İmtihanı

Yüksek Öğretmen Okulu öğrencileri, isterlerse diğer öğrenciler gibi üniversiteler arası giriş sınavına girer. Yalnız üniversiteler arası giriş sınavında diğer liselerden farklı, İstanbul'da ise İstanbul Üniversitesi'nin, Ankara'da ise Ankara Üniversitesi'nin, İzmir'de ise Ege Üniversitesi'nin Fen ve Edebiyat bölümlerini tercih etme olanağı var., Hukuk, İktisat gibi bölümleri tercih etme hakları yoktur. Böyle birşey yapan öğrencinin bursunu Milli Eğitim Bakanlığı keser ve kendisine tanınan olanaklardan mahrum edilir.

Eğer fakültede okumak istiyor ise üniversitelerarası giriş imtihanını kazanmak zorundadır. Sınava girip üniversitede herhangi bir bölümü kazanamayan bazı öğrencilere kontenjan yoluyla hak tanınır.

Üniversitelerarası giriş imtihanında başarısız olanlar ve ek

kontenjandan yararlanamayanlar ise geldikleri Öğretmen Okulları'na geri gönderilir. Gönderilen öğrencilere, orada, kendilerine ilkokul öğretmenliği diploması verilir ve ilkokul öğretmeni yapılır.

1965-1966 öğretim döneminde, Çapa Yüksek Öğretmen Okulu lise son sınıfını bitirip diplomasını alan İbrahim Kaypakkaya, 6 Temmuz 1966 Çarşamba günü, Üniversitelerarası Giriş İmtihanı'na katılır.

Sınavları kazanan İbrahim Kaypakkaya, İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi'nin Fizik ve Matematik bölümünün 1966-1967 yılının öğrencisi olur.

Fen Fakültesi Fizik-Matematik bölümünü kazananlar arasında Arslan Kılıç da vardır.

İbrahim Kaypakkaya ile Arslan Kılıç, tesadüfen aynı gün, birlikte İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Fizik-Matematik bölümüne kayıtlarını yaptırırken, Rize Öğretmen Okulu'ndan gelen Muzaffer Oruçoğlu, Necdet Dizman, Beysafa Tarhan da, Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Lise son-Hazırlık Sınıfı'na kaydını yaptırır.

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencileri Fikir Kulübü, Kuruluyor

1966-1967 öğretim dönemi, İbrahim Kaypakkaya'nın üniversitedeki gençlik içerisinde devrimcileri tanımaya, onlarla kaynaşmaya başladığı ve öğrenci hareketlerine katıldığı bir dönem olur. Bu dönem, aynı zamanda TİP ve Türkiye sosyalistleri içinde Milli Demokratik Devrim-Sosyalist Devrim saflaşmasının başladığı, tartışmalarının hızlandığı bir dönemdir. Bu tartışma ilk önce TİP, hemen akabinde FKF'de yaşanır.

İbrahim, başlangıçta TİP'in sosyalist devrim görüşlerini savunur.

O dönem henüz YÖÖÖ Fikir kulübü ve FKF İstanbul sekreterliği kurulmuş değildir. Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'nda öğrenci cemiyeti ile derneği, Fen Fakültesi'nde fikir kulübü vardır.

İstanbul'da öğrenci gençlik içerisinde daha çok TMGT ve TMTF çevresi egemendir.

O dönem üniversiteye bağlı öğrenci örgütleri, büyük işlevlere sahip, öğrenciler üzerinde etkileri olan ve üniversite, fakülte yönetimleri ile öğretim görevlileri tarafından ciddiye alınan yerler olmasına rağmen, profesyonel cemiyetçilerin haki-miyetindedir.

Öğrenci derneklerinin mali imkanları fazladır. Kantin ve aşevlerini işletme, şebekeleri düzenleme olanaklarına sahiptirler. Okullarda bağımsız yerleri vardır. Öğrenci dernekleri daha çok hemşehrilik ve ahbap çavuş ilişkilerinin egemen olduğu kuruluşlardır.

1967 yılı Temmuz ayında Fikir Kulüpleri Federasyonu İstanbul Sekreterliği kurulur ve çalışmaya başlar.

3 Ocak 1967'de ANT, 17 Kasım 1967'de Türk Solu dergileri çıkmaya başlar.

TİP merkezine yakın bir tavır içinde olan ANT'ta küme-lenen yazarlar, Türkiye'nin sosyalist devrim aşamasında olduğu-nu savunan yazılar yazıyorlardı.

Türk Solu dergisi MDD görüşlerini savunmaktadır.

FKF İstanbul Sekreterliği çevresi ile devrimcilerin hakimiyetinde olan öğrenci örgütleri tarafından tanınan ve bu örgütlerle ilişkisi olan İbrahim Kaypakkaya, 1967 yılı son aylarına gelindiğinde, YÖÖ'nda fikir kulübünün kurulmamasını bir eksiklik olarak görür ve bir kısım arkadaşıyla birlikte YÖÖÖ Fikir Kulübünü kurma çalışmalarını başlatır.

Çapa YÖÖ'nun yatılı olması arkadaşlık ilişkileri açısından bir avantajdır. Kız öğrenci yurdu ile erkek öğrenci yurdu karşı karşıyadır. Kız ile erkek yurtları arasında bir bahçe vardır. Okulun Vatan Caddesine bakan tarafında kız yurdu binası, Millet Caddesine bakan cephesinde ise erkek yurdu binası bulunmaktadır.

Yurtta kalanlar açısından, hem arkadaşlık ilişkilerini geliştirmek, hem birbirini yakından tanımak, hem de birbirini ikna etmenin olanakları daha geniştir.

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencileri Fikir Kulübü, 21 Kasım 1967 Salı günü kurulur.

YÖÖ Fikir Kulübü kurucuları İstanbul Üniversitesi Fen ile Edebiyat Fakülteleri öğrencileridir.

Halit Koçer, Meliha Uysal, Mehmet Çetin, bir üst sınıfta öğrencilerdir.

İbrahim Kaypakkaya, Mustafa Çoban, Pakize Yavru, Şakir Kaymak ise aynı dönemin öğrencileridir.

Ali Taşyapan, Muzaffer Oruçoğlu, bir alt sınıf öğrencileridir.

Muzaffer Oruçoğlu'na kurucu üye olmasını öneren İbrahim Kaypakkaya ile Halit Koçer'dir. Muzaffer Oruçoğlu, TİP'li olduğu için kurucu üyeliği kabul eder.

Çapa YÖÖ Fikir Kulübü kurucuları arasında Pakize Yavru ve Meliha Uysal adında iki de bayan öğrenci vardır. Bu, o dönem için önemli bir özelliktir.

Çapa YÖÖ Fikir Kulübü'nde sırasıyla İbrahim Kaypakkaya ve Halit Koçer başkanlık yapar. Daha sonra Fikir kulübü yerine Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Devrimci Öğrencileri Derneği kurulur. İlk Başkanı Muzaffer Oruçoğlu'dur. Kırmızı ve Beyaz Aydınlık ayrışmasından sonra Muzaffer Oruçoğlu, Perinçek tarafını destekleyince başkanlıktan düşürülür, yerine İbrahim Özdemir getirilir.

Duvar Gazetesi

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'nda bir çok kültürel faaliyet vardır. Bunlardan birisi de "Duvar Gazetesi"dir.

Sorumlusu ve anahtarı İbo'da olan bu Duvar Gazetesi'ne, sürekli olarak Çetin Altan'ın, İlhan Selçuk'un köşe yazıları ile TİP Genel başkanı Mehmet Ali Aybar'ın gazete ve dergilerde çıkan yazıları asılır.

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'nun okul kütüphanesini en çok kullanan ve kapanana kadar kütüphanede kalan iki kişi vardır: Muzaffer Oruçoğlu ile İbrahim Kaypakkaya.

Muzaffer Oruçoğlu, bir taraftan dünya ve Türk edebiyatının önde gelen eserlerini okurken, diğer taraftan harıl harıl şiir ve roman yazmaktadır.

Muzaffer Oruçoğlu, bu dönem, 400 sayfalık bir roman yazar. Fakat, daktilo ile değil el yazısıyla yazdığı için kimse ilgilenmez. Deftere yazdığı ve resimlerle bezediği şiirlerini ise Çapa'da bir çatışma sonrasında kaybeder.

İbo ile Muzo arasındaki yakınlaşma böyle bir ortamda gerçekleşir. İki çalışkan genç, birbirini merak eder ve bir gün tanışır.

Çapa YÖÖ'nda fikir kulübü kurulduktan sonra diğer okullarda olduğu gibi paneller, konferanslar düzenlemeye girişir. Bir konferansa Ahmet Kabaklı ile birlikte Refik Erduran ve iki kişi daha çağılır. Panelde konuşmacılar arasında tek sosyalist olan Refik Erduran'dır. Panelde sağcı öğrenciler olay çıkartır.

Sağcı ve solcu düşünürlerin görüşlerini açıkladığı bütün dergiler takip edilir.

Çapalı fikir kulübü üyeleri, zamanlarının büyük çoğunluğunu FKF İstanbul Sekreterliği'nde geçirmeye başlar. Sekreterliğin düzenlediği bütün etkinliklere katılır. Muzaffer Oruçoğlu, Osman Saffet Arolat'ın sorumlu olduğu "Bilim ve Kültür Komitesi"nde görev alır.

Sinematek, bu dönem, dünya sinemasının başyapıtı sayılan filmleri Türkiye'ye getirmekte ve salonunda üyelerine izletmektedir.

Sinematek, ayrıca, FKF, TÖS, İTÜÖB gibi ilerici öğrenci kuruluşları salonlarında, dayanışma olsun diye bu filmlerin gösterilmesine izin verir. İbo, Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'nun solcu öğrencilerinin bu filmleri görmesi için çaba harcar.

Fikir Kulübünün Çapa YÖÖ'da odası yoktur. Talebe cemiyeti ile derneğin odaları vardır. Bu nedenle, kurulduğu yıldan itibaren Çapa YÖÖÖ Fikir Kulübü taraftarları, YÖÖ Öğrenci Derneği ile Cemiyetini ele geçirme mücadelesine başlar.

Sosyalist Devrim Görüşü Türkiye İçin Hatalıdır

İbrahim Kaypakkaya, 23-24 Mart 1968 günleri, Ankara'da yapılan FKF ikinci kurultayına Çapa Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencileri Fikir Kulübü'nün kurultay delegesi olarak katılır.

Doğu Perinçek FKF'ye başkan olup FKF yönetimi MDD görüşünü savunan gençlerin eline geçince, daha önce FKF dışın-

da kalmış bazı MDD eğilimli fikir kulüpleri FKF'ye üye olur ve MDD tezleri, FKF'i gençlik içinde egemen kılınmaya çalışılır. O döneme kadar TİP çizgisinde olan sosyalist gençliğin önemli bir bölümü Türk Solu dergisinin savunduğu MDD cephesine kayar.

İkinci Kurultay'da Doğu Perinçek'in başkan olması için oy kullanan İbrahim Kaypakkaya, FKF stratejisine aykırı hareket ettiği gerekçesiyle, 8 Temmuz 1968'de yapılan FKF'nin olağanüstü toplanan genel yönetim kurulu toplantısında Doğu Perinçek'in düşürülmesi lehinde oy kullanır. Bu toplantıda yaşanan gerginlik sırasında Doğu Perinçek'e hareket eden Erhan Erel ile Doğu Peri içek'e karşı olan İbrahim Kaypakkaya, arasında bir sürtüşme yaşanır.

İbrahim Kaypakkaya, Doğu Perinçek'in yönetimden düşürülmesi hakkında gülümseyerek, Ali Taşyapan'a, "Dün gece Aksak Timur'un defterini dürdük.", der,

Daha sonra FKF ve TİP içerisindeki gelişmeler İbrahim Kaypakkaya'yı da etkiler.

Bu dönem MDD görüşünü açıklayan broşürler, yayınlar çoğalmıştır. 1968 Kasım ayında Aydınlik Sosyalist Dergisi yayınlamaya başlar.

İbrahim, 1968 yılının güzünde MDD görüşüne ikna olmuştur.

İbrahim Kaypakkaya ile Arslan Kılıç, 1968-1969 öğretim döneminde bir araya gelir.

İlk karşılaşmalarında İbrahim, Arslan Kılıç'a,

"Yahu ben yanımdışım. Sosyalist devrim görüşü Türkiye için hatalıdır. Artık ben de MDD görüşünü savunuyorum. Lenin'in bu konudaki kitaplarını da okudum", der ve Lenin'in bazı kitaplarından alıntılar yaparak, misaller verir.

Bu Kez Yanlış Yapmak İstemiyorum

FKF'nin üçüncü kurultayı, 4-5 Ocak 1969 günleri İstanbul'da yapılır. Solda yaşanan teorik ve ideolojik tartışmalar, birçok şeyi değiştirmiştir.

İbrahim Kaypakkaya, üçüncü kurultay öncesi karşılaştığı ve

“Ne yapacaksın?” diye soran Doğu Perinçek'e, “Bu kez yanlış yapmak istemiyorum”, diye yanıt verir.

Üçüncü kurultayda FKF yönetimine MDD stratejisi egemen olur. Fakat, MDD içinde de değişik gruplar vardır.

TİP Eminönü ilçesi üyesi olan İbrahim Kaypakkaya, TİP ve çizgisinden ayrılmamıştır ama ideolojik anlamda da tam uyum içinde değildir.

12 Nisan 1969 günü, Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'nda olaylar meydana gelir. Türk Solu dergisinin 22 Nisan 1969 tarih ve 75 no.lu sayısında, bu olayları yansıtan bir yazı yayınlanır. Yayınlanan bu yazıyı Bora Sabri Gözen hazırlamıştır. İbrahim Kaypakkaya ile Bora Sabri Gözen, bu yazının hazırlanması sırasında tanışır. Bu tanışma, daha sonra politik birlikteliğe yönelir.

Demir Küçükaydın, bu dönem, İbrahim Kaypakkaya ile ilgili bir anısını şöyle anlatmıştır:

“Deniz, birgün YİS'e telefon etti: ‘Gelin 1 Mayıs'ı kutlayalım’, dedi. ‘Ne yapalım?’, ‘Arkadaşları toplayalım. Belgrat Ormanları'na gidelim’, dedi. Yurtlara telefon ettik. O sırada Çapa'da meydana gelen olaylar nedeniyle okula gidemeyen İbrahim Kaypakkaya ve arkadaşları, FKF İstanbul Sekreterliği'nde yatıp kalkıyorlardı. O sıra İbrahim ve arkadaşları daha MDD'ci olmamışlardı. TİP eğilimindeydiler. 1 Mayıs 1969 Perşembe günü, aralarında Celal Doğan, Metin Eşrefoğlu, Hikmet Şenses, Aşık Hüseyin Çırakman, İbrahim Kaypakkaya ve Deniz Gezmiş'in de bulunduğu bir grup arkadaşla Belgrat Ormanları'na gittik. Top oynadık, piknik yaptık. Ama bu işleri yaparken esas amacımız İbrahim ve arkadaşlarını MDD'ci yapmaktı. Deniz, İbrahim'e şakayla karışık kafa-kol çekiyor, ‘Gel seni kafaya alayım’, diyordu.”

Celal Doğan ile Deniz Gezmiş, güreşe tutuşur.

Hikmet Şenses, hayatında şarabı ilk kez bu piknikte tadar ve tepkisi şöyle olur, “Yahu, bu acı ve ekşi şeyi niye içiyorlar.”

Emperyalizme ve Sömürüye karşı İşçi Yürüyüşü

Amerikan 6. Filosunun İstanbul'u bir haftalık ziyaretine kar-

şı olan devrimci işçi ve öğrenci örgütleri, bir hafta boyunca eylem düzenler.

Bir haftalık eylemin son gününde, devrimci gençlik ve işçi örgütleri, "Emperyalizm ve Sömürüye Karşı İşçi Yürüyüşü" için, 16 Şubat 1969 Pazar günü, saat 14'de Beyazıt Meydanında toplanır.

Yürüyüşe başlanmadan önce, Devrim İçin Hareket Tiyatrosu Oyuncuları, "Amerika'nın Vietnam'ı sömürmesi ve Vietnam kurtuluş savaşıyla ilgili" bir oyun oynar. Daha sonra, "Kahrolsun Amerika", "Amerikalı it, evine git" sloganlarıyla yürüyüşe geçilir.

İbrahim Kaypakkaya, Muzaffer Oruçoğlu, Arslan Kılıç, Ali Taşyapan ve Kabil Kocatürk de arkadaşlarıyla birlikte yürüyüştedir.

Yaklaşık kırk bin kişilik topluluk, Amerikan 6. Filosu aleyhinde tezahürat yaparak Sirkeci-Dolmabahçe yoluyla Taksim'e doğru yürümektedir.

Bu sırada, Fındıklı ve Beşiktaş Camilerinde de daha önceden hazırlıklı olarak gelmiş büyük gruplar, namaz kılmaktadır. Daha sonra, sabah ve öğle namazını şehrin başka camilerinde kılan büyük bir topluluk da Dolmabahçe Meydanına kamyon ve minübüslerle gelir. Dolmabahçe'deki camilerde toplanan yaklaşık yirmi bin kişi, Beyazıt'taki işçi yürüyüşünün başladığı saatlerde gruplar halinde Mithatpaşa (İnönü) Stadının arka tarafından dolaşarak Taksim Meydanına çıkmaya başlar.

Saat 16 sıralarında, Devrimci gençler ve işçiler Gümüşsuyu yoluyla Taksim'e gelir ve Atatürk heykeline doğru ilerler.

Emniyet mensuplarının kordonu arasından, "Bağımsız Türkiye" şeklinde bağırarak ilerleyen gençleri, kendilerini bekleyen karşı grup tarafından "Kahrolsun komünistler" sesleriyle karşılar.

Yollarına devam eden devrimci gençler, Taksim Atatürk anıtının etrafında dönerek Harbiye yönüne ilerlemek ister.

Bu sırada, şer atçılar, yürümeye devam eden devrimci gençleri, önce taş yağmuruna tutar.

"Vur, Allah için vur..." , "Komünistleri geberteceğiz" şeklin-

de hücumla geçen "Şeriatçı"larla "Devrimci"ler arasında öldürücü bir kavga başladı.

Olaylar sırasında molotof kokteylleri atılır, silahlar sıkılır.

Kaçma-kovalama ve kavga, gece geç saatlere kadar devam eder.

Olaylar sonunda Duran Erdoğan adlı bir işçi ile Ali Turgut Aytaç adında Akbank'ın Umum Müdürlük kısmında çalışan bir memur ölür, yaklaşık 150 kişi yaralanır. Yaralananlar arasında Ali Taşyapan da vardır.

Şadi Alkılıç İçin Kampanya

Mart 1969'da, İstanbul Üniversitesi öğretim üyeleri, yarımcıları ve öğrenciler, 142. madde ile mahkum edilen Şadi Alkılıç'ın mahkumiyet kararının Anayasaya aykırı olduğunu açıklayan ortak bir bildiri yayınlar.

Ortak bildiri ve imzalayanlar şöyledir:

"T.C. Anayasası Madde - 20: Herkes Düşün ve Kanaat Hürriyetine Sahiptir. Düşünce ve Kanaatlerini Söz, Yazı, Resim ile veya Toplu Olarak Açıklayabilir ve Yayabilir.

Şadi Alkılıç, Türkiye'nin Tek kurtuluş Yolu Sosyalizmdir, diyerek düşün ve kanaatlerini bir yazıyla açıkladığı ve yaydığı için mahkum edilmiştir.

Biz, aşağıda adları ve imzaları bulunan öğretim üyeleri, yarımcıları, öğretim görevlileri ve öğrenciler, bu mahkumiyet kararının demokratik anlayışa ve gerçekten demokratik düzeni amaçlayan Anayasamıza tamamen aykırı olduğunu kamu oyuyla duyururuz.

Prof. Dr. Gülten Kazgan, Prof. Dr. Aytekin Ataay, Prof. Dr. İsmet Sungurbey, Prof. Dr. Edip Çelik, Doç. Dr. Çetin Özek, Prof. İdris Küçükömer, Doç. Dr. Aydın Aybay, Doç. Dr. Ergun Çetingil, Doç. Dr. Murat Sarıca, Doç. Dr. Reyegan Kendu, Doç. Dr. Saim Üstündağ, Doç. Dr. Ergun Özsunay, Dr. Kevork Acemoğlu, Dr. Necla Giritlioğlu, Dr. Rona Serozan, Dr. Erdoğan Teziç, Dr. Yavuz Alangoya, Dr. Ersan İlal, Dr. Mehmetcan Köksal, Dr. Pertev Bilgen, Dr. A. Ülkü Arzak, Dr. Ersin Sarioğlu, Dr. Merih Teziç, Dr. Serol Teber, Dr. Güler Mocan, Dr.

Oya Tangör, Dr. Esat Eşkazan, Dr. Haldun Çerçel, Dr. Ataman Tangör, Dr. Oya Eper, Dr. Özdemir İlter, Dr. Günay Ezer, Asist. Bülent Tanör, Asist. Erdener Yurtcan, Nusret Kurdoğlu, İlkey Alptekin, Masis Kürkcügil, Hafize İpekten, Nabi Yağcı, Erdoğan Özkısacılı, İbrahim Kaypakkaya, Yavuz Yıldırım Türk, Erdal Kalkan, Mustafa Özkan, Yusuf Küpeli, Mahmut Çeliktaş, Akın Çıtakoğlu, Erdoğan Sezgin, H. Basri Aktepe, Asaf Aslan, İsmail hakkı Altan, Cengiz Yağız, Ayşın Erem, Barış Derbent, Şükrü Güner, Hüseyin Gündüz, Melih Uzel, Sedat Tavşanoğlu, Eyüp Anı, Hulusi Koçak, Arif Çelebi, Mehmet Zeki Parlak, İlhan Aban, Seher Okyay, Ali Yılmaz, Ramazan Ataserver, Hayati Ülkü, Nalan Sevgen, Erdoğan Memişoğlu, Ülkü Apaydın, Ö. Mehmet Sezgin, Nadir Harani, Hasan Ketenci, Ayla Başkır, Yunus Vehbi Sözen, A. Nezihi Tiryakioğlu, Tülay Edeş, Ömer Saka, Hüsnü Sivashoğlu, Mine Salt, Orhan Yıldırım, Ergin Erbay, Semra Çalangu, İnci Taşkıran, Gülen Özgür, Niyazi Özdemir, Nurtekin Kökkiliç, A. Emin Cankat, Sarkis Miğdisi, Stj. Dr. David Fresko, Oya Eriç, M. Remzi Uncu, H. Savaş Derbent, Berşan Topçu, Hüseyin Civan, Çetin Özcan, Corc Özbardakçı, Şerif Tezinanç, U. Gönül Çakar, Hasan Sezgin, Ali Savaşer, Mustafa Ataman, İnci Ötügen, Mustafa Edenk, M. Ender Şefmen, Tuncay Çilingiroğlu, Abdülhamit Özdoğan, Uğur Karahasan, Serpil Demirkurt, Cahide Aran, Jale Salman, Benan Esenel, Ali Uyar, Hasan Hosrovşahi, Bilal Parlak, Aziz Atay, Çiçek Torol, Muzaffer Kurtulmuşoğlu, Yılören Koçak, Doğan Uçar, Gülçin Uluçulaş, Özer Eşsiz, Ahmet Melik, Nevzat Tuncay, Gülhiz Arşal, Kamil Bertimi, İlhami Karagöz, Fikret Kurtuluş, Adnan Görgülü, Aziz Ongun, Nevzat Akyatan, Uluğ Eldeğer, Sait Erdağ, Mehmet Bali, Muhittin Berk, Reha Tolun, Barbaros Akel, Avni Koç, Ahmet Türkben, Ali Şükrü Kuğu, Cuma Pamuk, Suna Birsöz, Sefa Öztürk, Bildal Kahraman, Şafak Kutal, Leyla Tuncalı, Aynur Ertunca, Erol Tekin, Adnan Güzelöz, Güzin Peroy, Ayşe Dolay, Aynur Köseoğlu, Ali Şuarı, Vildan Mutlu, Necati Güzeltoy, Nurettin Demirağ, Naşit Gürel, Asiye Vayisoğlu, Reşat Aras, Hasan Erdoğan, Pınar Tekelioğlu, Gönül Koçak, Zühal Vargül, Suna Birsöz, Turhan Şener, Sibel Turanlıoğlu, Ümit Şakar, M. Ali Yücel, Feridun Vu-

ral, Muzaffer Çimen, Tamer Şenbar, Atilla Çelebi, Fevzi Karanlıköğlu, Beyzade Özkahraman, Nusret Özelmacı, İlhan Çakın, Advıye Çakaröğlu, Ümit Turan, İneyet Uslu, Cemal Öztürk, Hayri Ufanlı, Mehmet Ulutürk, Nevri Pehlivan, M. Ali İnanç, İbrahim Baykan, M. Yaşar Özkorumaz, İhsan Ercan, Servet İşözen, Mustafa Özgöl, İzzet Koçoğlu, Cavit Nuri Özsöz, Selahattin Uzunismail, İsmail Bayer, Çetin Küçükpınar, Ahmet M. Armağan, Behice Yazman, Sonnur Nursavaş, Hülya Sert, A. H. Bates, Nihat Akyol, İ. Hakkı Genç, Recep Kasımay, M. Ali Yücel, Vedat Erkul, Atalay Onat, Sebahattin Çakıroğlu, Metin Tamer, Doğan Büyükçetin, Levent Güvendik, Hasan Yaşar, Selahattin Yılmaz, Mustafa Yücel, Halim Battal, M. Kemal Parlak, O. Alp Ansel, Nuran Bozer, Pınar Başaran, Cavit Y. Alp, Gazi Özdemir, Öcal Okay, İkul Sariaslan, Mari Şeikyan, A. Tefik Akıncioğlu, Çetin Dinçer Pelenk, Mahmut Öztay, Selçuk Özen, Atilla Bahadır, Salih Bulutçu, Muharrem Yenai, Adil Kayabaşı, Celal Şen, Adnan Doğanün, Erdal Özalp, Hüseyin Yavuz, İlyas Dönmezer, Yücel Özcan, Selçuk Güvener, Ali Aydoğ, Celal Ülgen, S. Mehmet Buruk, Bülent İlkdoğan, Güray Tekin Öz, Emel Kemiksiz, Mehmet Yurdacan, Cafer Sadıkgöl, Mustafa Gökyar, Sunel Karatekin, Nur Çerçel, Cihan Eren, Necla Gündüz, Ali Sarıbey, Mustafa Akgöl, Ali Osman Artin, Tuncel Çetin, Mümin Karaoğlu, Ferda Kazançibaşı, Nuri Karaca, Sevim Şener, Ahmet Açıkgöz, Mehmet Tekin, Şermin Uygun, Gürkan Rışvanoğlu, A. Turan Akyüz, Kasım Güneş, Mehmet Sürücü, Nurseli Varlı, Hidayet Kaya.

En Devrimci Kahraman

Türkiye Öğretmen Sendikası (TÖS), 1969 yılında, “En Devrimci Kahraman” adı altında bir armağan yarışması düzenler.

TÖS, “1968 yılı içinde: 1- Mesleki alanda olsun, halk içinde olsun örgütlenme, 2- Kapitalist düzen uygulamalarına direniş, 3- Emperyalizme ve sömürüye karşı çıkma, 4- Tam bağımsızlık fikrinin yayılması, 5- Halka dönük ve halk yararına işleyen devrimci eğitim, 6- Ve Anayasanın tam uygulanması, konularında halka, öğretmenlere, aydınlara ve öğrencilere önderlik eden ve uğradıkları baskılara, hatta fiili tecavüzlere aldır-

madan etkinliklerini sürdürdükleri anlaşılan bir öğretmen ile bir öğrencinin kahraman olarak seçilmesine, bunların birer plaket ile 1.000'er lira değerinde kültür yapıtı armağan edilecek mükafatlandırılmasına", karar verir.

Armağana aday olarak Sinan Cemgil, Harun Karadeniz, Yusuf Küpeli, Fevzi Altuğ, Murat Cahit Koğacıoğlu, Zeki Saruhan, Timur Erkman, Halit Koçer ve İbrahim Kaypakkaya gösterilir.

Bu maksatla Doç. Dr. Osman Nuri Koçtürk, Nejat Erder, Hürrem Arman, Mehmet Durukan, Demir Ünsal, Cahit Şenkol, Safa Güner'den oluşan jüri, 16 öğretmen ve 10 öğrenci aday arasından yaptığı değerlendirme sonunda İTÜ-ÖB eski Başkanı Harun Karadeniz'i, öğretmenlerden Malatya TÖS Şubesi eski başkanı H. Nedim Şahhüseyinoğlu'nu armağana layık görür.

Armağanlar, 29 Haziran 1969 Pazar günü, Aksaray'da bulunan TÖS binasında yapılan bir törenle kahraman seçilenlere verilir.

İşçi-Köylü Gazetesi Yayınlanıyor

Doğu Perinçek ile arkadaşları, onbeş günde bir basılan ve ilk sayısı 1 Temmuz 1969'da çıkan İşçi-Köylü kitle gazetesini çıkartmaya başlar.

Doğu Perinçek, bu konuda şunları anlatmıştır:

"Sosyalist Aydınlik dergisi'nin 1968 Kasım tarihli ilk sayısında, ileride bir işçi köylü gazetesi çıkaracağımızı ilan etmiştik. Gayemiz emekçi kitlelerin anlayabilecekleri bir dille Marksist-Leninist fikirleri onlara yaymak ve bilinçlenmelerini sağlamak idi.

Bu gazetenin hazırlıklarına 1969 baharında ben, Erdoğan Güçbilmez, Ömer Özturgut, Ahmet Say, Ali Orhan Yücealp, Vahap Erdoğan, Şefik Kahramankaptan başladık.

Hazırlığa Ankara'da başlamakta beraber bastırma imkanı bulamadığımızdan çalışmalarımıza İstanbul'da devam ettik. Bora Gözen, Mehmet Altun, Ezel İnanc, Şefik Kahramankaptan, Elif Gönül Toron, Yavuz Tarakçıoğlu, Ahmet Say, Ömer Özturgut ve ben, İstanbul'da çalışmalara devam ettik. İlk sayısı 1969 Temmuz ayında çıktı. Gazete, Şubat 1970'de 11. sa-

yı sonuna kadar İstanbul'da çıkarıldı. Gazeteyi Çağaloğlu'ndaki Türk Solu bürosundan yönetiyorduk. 11. sayıdan sonra Ankara'da çıkarmaya başladık.”

İşçi-Köylü gazetesinin satışına, dağıtımına MDD'ci herkes katılır.

İbrahim Kaypakkaya da, zaman zaman 40 bin, zaman zaman 50 bin basılan ve 8 bin kadar abonesi olan İşçi-Köylü gazetesinin çalışanlarından ve yazarlarından birisidir.

Alpagut Linyit İşletmesi İşçilerinin Eylemi

İşçi-Köylü gazetesi, başta, TİP'in örgütlerinin bulunduğu ve etkili olduğu yerlerde, yöreyi tanıyan kişiler aracılığıyla dağıtılmaya başlanır.

Çorum'da özel idareye bağlı Alpagut Linyit İşletmesinde çalışan işçiler, 13 Haziran 1969 günü, işyerlerini işgal eder.

İşçiler, işgal ettikleri işletmede kendi başlarına istihsal ettikleri kömürün satışını yapmaya başlar.

İbrahim Kaypakkaya da, bu dönem, Çorum'a İşçi-Köylü gazetesi getirir.

Bunlardan bir kısmını Çorum'da “Çarşamba Pazarı”nda Ali Mercan, İTÜ'de öğrenci Mehmet Karakaş ve bir kısım TİP'li ile satır. Satış sırasında esnafın demir çubuklarla saldırısına uğrar ve dayak yerler.

Alpagut işçilerinin sorunlarıyla ilgilenen İbrahim Kaypakkaya ve Ali Mercan, İşçi-Köylü gazetesi aracılığıyla propaganda yapar.

Alpagut işçilerinin işgali, 16 Temmuz 1969 Çarşamba günü, emniyet mensuplarının müdahalesiyle sona erer. 5'i sendika yöneticisi olmak üzere 13 işçi ve 1 memur işten çıkarılır.

Fikir Kulübü'nün Üçüncü Kurultayı

İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu öğrencileri Fikir Kulübü üçüncü kurultayı 2 Ekim 1969 Perşembe günü açılır.

Ölen devrimcilerin anısına saygı duruşu yapıldıktan sonra başlayan Kurultayda, ilk olarak, Yüksek Öğretmen Okulundaki devrimci hareketin son durumu gözden geçirilir.

İbrahim Kaypakkaya, yaptığı konuşmada özetle şunları söyler:

“Öğrenci hareketleri küçük burjuva hareketlerdir. Bunlarla artık uğraşmaya gerek yoktur. Öğrenci kitlesinden kopuyorsunuz. Bu çizgi sizi bir avuç silahlı düelloocu haline getirir. Köylülerin içinde çalışmak gereklidir.”

Geçmiş dönem çalışmalarının eksiklikleri, yanlışları eleştirilerek yeni dönem çalışmalarının aşağıdaki ilkeler ışığında yürütülmesi kararlaştırılır:

-Daha örgütlü, daha disiplinli, daha aktif mücadele.

-Daha çok ideolojik eğitim.

-Kitle hareketleriyle daha sıkı, daha sağlam bağlar.

Seçimler, şöyle sonuçlanır.

Yönetim kurulu: Safa Yüksel Tarhan, Necmi Özkapı, Hüseyin Karanlık, Cafer Şen, Hüseyin Akpınar, Muzaffer Oruçoğlu (Yedek), Bahattin Akdeniz (Yedek).

Denetleme kurulu: Ali Rıza Atamtürk, Celal Özkol (Yedek).

Onur kurulu: Akın Özdemir, Yusuf Kayabaşı, İsmail Gençoğlu (Yedek).

Delegeler: İbrahim Kaypakkaya, Halit Koçer, Aydoğan Şahin, Necmi Özkapı, Hüseyin Karanlık, Ali Uzun, Cafer Şen.

Kurultay'a 3 Ekim 1969 Cuma günü, FKF İstanbul Sekreterliği'nde devam edilir.

Aydoğan Şahin, Safa Yüksel Tarhan, Hüseyin Karanlık tarafından, kurultay adına yayınlanmak üzere başkanlık divanına sunulan bildiri üzerinde tartışmalar yapılır.

Üç üye bildirinin son cümlesine itiraz eder. Geri kalan üyelerin olumlu oylarıyla yayınlanmasına karar verilen YÖÖÖ Fikir Kulübü kurultay bildirisi şöyledir:

“Ülkemiz, bugün emperyalizm -işbirlikçi burjuvazi- feodal artıklar gerici ittifakının hegemonyasında yarı bağımlı, yarı feodal bir ülkedir. Bu şartlar altında sosyalizmin bilimi emperyalizme ve milli topluluğumuz dışındaki işbirlikçi sınıflara karşı, bütün milli sınıfların mücadelesini yani milli demokratik devrimi emretmektedir.

Fakat, egemen gerici ittifak, halkımızın milli bilincini köreltmek, devrimci milli cephenin kurulmasına engel olmak, milli kurtuluş hareketimizi ezmek, doğru çizgiden saptırabilmek için elinden geleni yapmaktadır. Harekete ajanlar sızdırmaktadır. Halkımızın bütün sınıflarını ideolojik hakimiyetleri altında tutmaya gayret etmektedir. Milli kurtuluş hareketimizi kendi çizdiği sınırlar içinde tutmaya, yarı bağımlı, yarı-feodal ülkelerde emperyalizmin tahakküm aracı olan gerici parlamentarizmi "demokrasi" diye yutturmaya; parlamenter mücadeleyi tek mücadele yolu bilen oportünizme destek olarak: İşçi sınıfının saflarını ve milli safları parçalamaya çalışmaktadır.

Milli demokratik hareketimizin, ideolojik, politik, örgütsel her bakımdan silahsızlanması için emperyalizm ve oportünizm işbirliği halindedir.

Oportünizm, işçi sınıfının, bilimsel sosyalizmin ilkeleri temelinde örgütlenmiş ve milli demokratik devrime öncülük edecek devrimci partisine karşıdır. Bu nedenle, proleterya saflarının bozguncusu, emperyalizmin müttefikidir.

Emperyalizm, sömürdüğü ülkelerde bir ayraç vazifesi görmekte, milli olanla, milli olmayana birbirinden ayırmaktadır. Ülkemizde de her geçen gün milli olanla, olmayan seçilmekte, milli saflar sıkışmakta, aralarındaki devrimci bağlar çelikleşmektedir. ABD emperyalizminin Türkiye'de giderek daha saldırgan bir politika izlemeye başlaması bundandır. İşbirlikçi iktidarın, bütün devlet kuvvetlerini, gelişen milli demokratik hareketimize karşı seferber etme çabası bundandır. Yürekli kurtuluş savaşçıları Taylan ve Mehmet kardeşlerimizin öldürülmesi bundandır.

Amansız çatışmaların eşiğinde bulunuyoruz. Gerici ittifakın terör ve baskılarına karşı, sosyalizmin biliminin aydınlattığı yolda sapmadan, yılmadan, korkmadan daha amansız mücadelelere girişmek için hazır olmalı, devrimci mücadeleyi kitlelere benimsetmeliyiz.

Şiarımız "emperyalizm ve işbirlikçilerinin egemen ittifakına karşı aktif mücadele" şiarıdır.

Yenilmez olan milli kurtuluş mücadelesi veren halklardır.

Yaşasın bağımsızlık savaşı veren dünya halkları.

Yaşasın halkım zın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesi.

Kahrolsun oportünizm.

Yaşasın proleter sosyalizmi.

Yüksek Öğretmen Okulu Öğrencileri Fikir Kulübü II. Dönem Kurultay Bildirisi."

Yönetim kurulu yaptığı toplantı sonrasında Muzaffer Oruçoğlu'nun başkan seçer. Fakat, Kırmızı ve Beyaz Aydınlik ayrışması nedeniyle, TDGF İstanbul Bölge Yürütme Kurulunun direktifi ile Devrimci Yüksek Öğretmenliler Fikir Kulübü, 4 Ocak 1970 Pazartesi günü, Aksaray TÖS salonunda, olağanüstü bir kongre yapar. Muzaffer Oruçoğlu başkanlıktan düşürülür, yerine İbrahim Özdemir getirilir.

FKF-TDGF Kurultayı

FKF Kurultayı, 9-10 Ekim 1969 günleri, Ankara'da SBF salonunda toplanır.

Kurultay Başkanlığı için Bora Sabri Gözen ile Selahattin Okur, aday gösterilir. Selahattin Okur, kongre başkanlığına seçilir.

Kurultayda tüzük değişikliği gerçekleştirmek amacıyla Doğu Perinçek, Cihan Alptekin, Ruhi Koç, Atilla Sarp ve Münir Ramazan Aktolga'dan oluşan bir komisyon kurulur.

Yapılan tüzük değişikliği sonrasında FKF'nin ismi Türkiye Devrimci Gençlik Federasyonu (TDGF) olarak saptanır.

TDGF yönetim için Doğu Perinçek ile Atilla Sarp çevresi uzlaşma yapar. Atilla Sarp Başkan olur. Merkez Yürütme Kuruluna İşçi-Köylü grubundan Gün Zileli, Oral Çalışlar, Ömer Özerturgut ve Akın İnce, Aydınlik Sosyalist Dergisi grubundan İrfan Uçar, Tuncay Çelen, Ahmet Bozkurt ve Ergun Aydınoglu getirilir. TDGF İstanbul bölge Yürütme Kurulu ise tümüyle Aydınlik sosyalist Dergisi çevresinden oluşmuş, Bölge Yürütme Kurulu Başkanlığına Cihan Alptekin seçilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Değirmenköylülerin
Mücadelesine Omuz
Verelim

Değirmenköylülerin Mücadelesine Omuz Verelim

9-10 Ekim 1969 günleri SBF'de yapılan FKF-TDGF Kurultayından sonra; İbrahim Kaypakkaya, çalışmalarının ağırlığını işçi ve köylü mücadelesine verir.

Değirmenköy'deki "Esece" çiftliğini işgal eden bazı köylüler, ağaya karşı kendilerini desteklemeleri ve yardım etmelerini istemek amacıyla TDGF İstanbul Bölge Yürütme kuruluna başvurur.

Ankara'dan gelen gençlerle birlikte aralarında TDGF İstanbul Bölge Yürütme Kurulu Başkanı Cihan Alptekin, İbrahim Kaypakkaya, Namık Kemal Boya, Muzaffer Oruçoğlu, Yavuz Yıldırım Türk, Mehmet Faruk Kurtuluş, Nadir Özel, Kabil Kocatürk, Ali Dinçer, Atıf Uğurlu, Ökkeş Öztemir, Haşmet Atahan, Mehmet Sürücü'nün de bulunduğu gençler, otobüslerle Değirmenköyü'ne gider.

Öğrenciler, "Kahrolsun ağalar", "Toprak köylünün" diye slogan atar. Cihan Alptekin ile İbrahim Kaypakkaya, köylülere yönelik konuşma yapar.

İstanbul'dan otobüslerle gelen gençler, köyde fazla durmaz ve işgal edilen araziye gider. İşgal edilen araziden dönen öğrencilere, köylüler yiyecek verir.

İbrahim Kaypakkaya, araziye gidip gelen arkadaşlarını şöyle eleştirir:

"Arkadaşlar, buraya yaklaşık üçyüz kişi geldik. Çok iyi ama gelir gelmez yarım saat bile durmadınız hemen araziye gittiniz. Ne işiniz vardı arazide? Hiç birşey yok. Boş bir tarla. Böyle kitle çalışması olur mu, böyle köylüye destek olur mu? Araziden üç-dört saat geçti. Köylüyle neredeyse bir bağlantı kurmadan otobüse binip gideceksiniz. Bu bir çalışma değil. Oysa her birimiz bir köylüyle konuşsaydık üçyüz köylüyü etkileyebilir-

dik. Herkes, evlere, kahvehaneye dağılıp çalışma yapsaydı daha iyi olurdu."

Silivri'nin bir köyü olan ve İstanbul'a uzaklığı 110 kilometre bulunan Değirmenköy'deki "Esece" çiftliğinin işgalinde aktif rol oynadıkları ve "İşçi-Köylü" gazetesinin eski nüshalarını dağıtarak, köylüyü direnişe teşvik ettikleri iddiasıyla yakalanan Namık Kemal Boya ile Muzaffer Oruçoğlu, 12 Kasım 1969 Çarşamba günü, Ali Arslantürk adlı bir köylü gençle birlikte nezaret altına alınır. Olayla ilişkili görülen 17 kişi hakkında da gıyabi tutuklama kararı verilir.

CHP İstanbul Milletvekili Orhan Eyüboğlu ile CHP Tekirdağ milletvekili Yılmaz Alparslan, Çorlu'ya giderek tutuklu gençlerle görüşür. Avukat Nizamettin Üstündağ, tutuklamaya itiraz eder. Muzaffer Oruçoğlu ile Namık Kemal Boya, 15 Kasım 1969 Cumartesi günü serbest bırakılır.

Muzaffer Oruçoğlu, ifadesinde, köylünün durumunu öğrenmek ve işgal olayı sırasında takındıkları tutumları izlemek üzere İstanbul'dan Çorlu'ya geldiğini belirtir.

İbrahim kaypakkaya, 18 Kasım 1969 tarih ve 105 no.lu Türk Solu dergisinde, "Değirmenköylülerin Mücadelesine Omuz Verelim" başlıklı bir yazı yazar.

Türk Solu Dergisi'nde kapak olan yazı aynen şöyledir:

"Silivri'ye bağlı Değirmenköy halkı, 10 Kasım Pazartesi günü Mustafa Kemal'i anma töreninin peşinden, önünde Türk bayrağı dalgalanan altmışa yakın traktörle beş bin dönümlük bir toprağı işgal edip ekmeye başladılar. Gazetelerde 'Köylüler, Esece çiftliğini işgal etti' diye verilen bu haberin aslı neydi. Bu topraklar kimindi? Olayı başından alarak anlatalım.

Değirmenköylüler: Mustafa Kemal'in hemşehrileri: Yıl 1330 (1914). Değirmenköylüler Selanik'ten göç ederek Silivri'yle Çorlu arasındaki bugünkü topraklarına yerleşiyorlar. Orada Andon adında bir Rumun 24 bin dönümlük bir çiftliği vardır. Köylülerin anlattığına göre bu toprakların 12 bin dönümü Andon'a, diğer 12 bin dönüm de kardeşine aittir. 1341 (1925) yılında Andon ve kardeşi, toprakları bırakarak göç ediyorlar. Toprağın 12 bin dönümünü köylüler, öbür yarısını da

İsece veya Araplı Çiftliğinin sahibi olan Yılmaz ailesi satın alıyor.

Ağa, Köylülerin Toprağına Sahip Çıkıyor: İlk başlarda köyün nüfusu az olduğundan toprakların tamamı işlenmiyor. Bu arada Yılmaz ailesi de Değirmenköy muhtarlığının 'gönülleri ni hoş ederek', koyunlar, sığırlar otluyor diyerekten köylünün satın aldığı 12 bin dönümlük toprağın 5 bin dönümünün ekilmesini engelliyor. Birkaç muhtar, toprakların ekilip biçilmesini önlemek yoluyla zengin bile oluyor.

Yıl 1949. Türkiye'de anti-Kemalist karşı devrimin iyice güç kazandığı dönem. Ağalarla köylüler mahkemeye düşüyor. Köylüler arkasızdır. O yıllarda ise Türkiye'de ağaların, işbirlikçilerin borazanı ötmektedir. Yalancı birlikçiler tutularak, tapuda fazlalıklar gösterilerek, sınır kaydirmaları yapılarak DP iktidarı döneminde Yılmaz ailesi davayı kazanıyor. Zamanın iki DP milletvekili, Zekai Ataman ve Ahmet Pakir de ağanın arkasındadırlar ve köylülerin anlattığına göre 27 Mayıs'tan sonra Yılmaz ağaların çiftliğine sığınmışlardır.

Değirmenköylüler, Topraklarına Sahip Çıkıyorlar: Mahkemeyi ağalar kazanmış görünmektedir. Fakat köylülerin toprak kavgası bitmemiş, hatta bir bakıma yeni başlamıştır. Köylüler çoğalmış, nüfus üç bini aşmıştır. Topraklar yetmemektedir. Bir kısım köylülerin ise hiç toprağı yoktur, para verip aldıkları ve hala vergisini ödedikleri topraklar ağanın elindedir. Bu haksızlığa daha fazla tahammül edemiyen köylüler, 10 Kasım günü zaten kendilerinin olan topraklara girerek ekmeye başlamışlardır. Derhal köylülerin karşısına jandarmalar çıkarılır, jandarmalar, silah elde, süngüler takılı hazır beklemektedir. Köylüler göğüslerini siper ederek süngülerin üzerlerine yürürler. Bir köylü omuzundan hafifçe yaranılır. Jandarmalardan bir kısmının süngüleri ellerinden alınır, bir kısmının süngüleri çıplak ellerle kavrılır. Jandarmalar bozulur. Derhal askeri birliklere haber uçurulur. 65. Tümen, köylülerin toprağını köylülere karşı korumak üzere tam tekmil harekete geçirilir. Ve topraksız Hasan Kay ile asker oğlu İlyas Kay, karşı karşıya getirilir. Köylüler, askerlerle döğüşmek istemezler, geri çekilirler.

Köylü-Gençlik Omuş Omuza: 11 Kasım Salı günü devrimci gençler, Değirmenköy'e vardıklarında toprak, askerlerin kontrolü altındaydı. Köylülerle askerler karşı karşıya bekleyiyorlardı. Bir kısım subaylar, gazete muhabirlerine, tatbikata geldiklerini söylemişlerdi. Fakat köylüler, başka bir yerden topraklarına girmek istediklerinde, yeniden askerleri karşılarında bulunca, bu tatbikatın ne türden bir tatbikat olduğunu anladılar.

- 'Demek ki bu tatbikatta düşman kuvvetlerini biz temsil ediyoruz', dediler.

Devrimci gençler, köylülerle derhal sıcak bir bağ kurdular, köylülerin önünde, toprak ağasının yakını olan bir albayla tartıştılar ve bu kavgada köylülerin haklı olduğunu albaya itiraf ettirdiler. Yine gençler, Mehmetçikle köylüyü karşı karşıya getirmeye çalışan, millici güçleri birbirlerine kırdırmak isteyen işbirlikçi iktidarın oyununa gelmediler; köylülerle askerlerin dövüşmesinin ancak emperyalizmin, toprak ağalarının, işbirlikçi işadamlarının işine yarayacağını, askerlerin düşmanımız olmadığını, hatta milli kurtuluş mücadelemizde yanımızda olacaklarını köylülere anlattılar.

İstanbul Valisi Değirmenköy'de: Gençler, köylüler tarafından uğurlandıktan sonra İstanbul Valisi Vefa Poyraz, Değirmenköy'e varır. Gençlerin aleyhinde atıp tutar. 'Bunlar komünisttir, anarşisttir', der. Ertesi gün beşyüz-altıyüz kadar öğrencinin geleceğini, köylüleri askerle çatıştıracaklarını, sonra öğrencilerin geri çekilerek ateşin ağzına köylüleri atacaklarını vs... söyler. Ve köylülerin önde gelenlerinden birkaç kişiyi, alarak 'davanızı hukuki yollardan hallededeğim' diyerek İstanbul'a götürür. Gazetelere de:

- 'Değirmenköy'lülerin, davanın temelinde bir hakları varsa, bu hakkın adli yollarla aranması gerektiğini, kendilerine haklarının aranmasında yardımcı olacağımızı vaad ettim. Bu görüşmelerden sonra Değirmenköy'lüler normal yollarla haklarını arayacaklarına dair söz verdiler', şeklinde demeçler verir.

Oysa olan şudur: Köylüler kendilerine ait olan topraklardan çıkarılmışlardır. 65. Tümen tam tekmil Yılmaz ağaların hizmete-

tine verilmiştir. Bundan elbette ki Valinin de haberi vardır. Fakat o Değirmenköy'e, gençlerin köylülerle birleşip konuşmasını engellemek için koşmuştur. 'Kendilerine haklarının aranmasında yardımcı olacağımızı vaad ettim', sözlerinin arkasında köylüyü bir süre daha oyalama çabası yatmaktadır.

Tepemizde Askeri Keşif Uçakları: 12 Kasım, Çarşamba. Köylüler, topraklarından çıkıp köylerine dönmüşlerdir. Öfkeli ve kararlı askerlerin çekilmesini beklemektedirler. Tepelerinde vızır vızır askeri keşif uçakları dolaşmaktadır. Gençlerin kendileriyle beraber olmaları, morallerini yükseltmiş, bu mücadelede yalnız olmadıklarını anlamışlardır. Dağıtılan İşçi-köylü gazeteleri büyük ilgi görmüş, köylüler gençlerden, İşçi-Köylü'nün yeni sayısı çıkar çıkmaz getirmelerini istemişlerdir.

Silivri Kaymakamı ve Silivdi Jandarma Komutanı Değirmenköy'de: İktidar uşakları o güne kadar bir kere bile uğramadıkları Değirmenköy'e telaş içinde üşüşmeye başladılar. Öğleye doğru, gençlerle köylüler sohbet ederken Silivri Kaymakamı ve Jandarma Komutanı geldiler. Üç genci köylülerin arasından bir kıyıya çekerek konuşmaya başladılar. Kaymakamın ilk sözü:

- 'Niçin buradasınız?', demek oldu.

Gençler, 'Köylülere yardım etmek, onları haklı mücadelelerde desteklemek için', dediler. Kaymakam, 'Siz hakimisiniz ki, haklıyı haksızı ayırd edeceksiniz?'.

Köylüler, bu konuşmaların geçtiği bahçe parmaklıklarının dışında toplanmaya, konuşmaları dinlemeye başlamışlardı. Gençler, 'Biz hakim değiliz, haklıyı haksızı ayırtetmeye gelmedik, köylülerin haklı olduğunu bilerek geldik, onlarla mücadelelerinde omuzdaşlık etmeye geldik. Biz, köylünün tarafını tutmaya geldik'.

Kaymakam, sinirli: 'Siz, bu yarım yamalak bilginizle neyi halledeceğinizi sanıyorsunuz? Siz, bu meseleyi biliyor musunuz? Siz, benim masamdaki dosyayı karıştırdınız mı?'.

Gençler: 'Bizim bilgilerimiz niçin yarım yamalak olsun? Olayı ağadan sorup öğrenmediğimiz için mi, köylüden dinlediğimiz için mi?'.

Köylüler, bahçenin kıyısına iyice dolmuşlardı. Gülümseye-

rek, başlarıyla gençleri tasdik ediyorlardı. Kaymakam, gittikçe sinirleniyordu: 'Köylüler ne bilsin bu meseleyi...', sözü tepkiler arasında kayboluyordu. Kaymakam, devam etti: 'Bu işin kanunu yolları vardır, kaba kuvvetle hiçbir şeyi elde edemezsiniz.'

Gençler: 'Kaba kuvvete başvuran kimdir? Şunca yıldır köylülerin toprağına eı koymuş olan ağa mı, yoksa topraklarına sahip çıkan köylüler mi- Şu askerleri köylüler mi dikti oraya? Süngülü jandarmalar neyin nesidir? Şu uçaklar neden uçuyorlar tepemizde?'

Köylüler, 'Neden uçuyor?', diye soruyorlardı. Kaymakam gittikçe sinirleniyordu: 'Siz, köylüleri tahrik ediyorsunuz, askerlere karşı dövüşe teşvik ediyorsunuz. Köylüler, dün Vali beye kendilerini tahrik ettiğinizi söylemişler...'

Köylüler, hep bir ağızdan gürledi: 'Hayır, biz öyle bir şey demedik. Onlar bizim kardeşimizdir, bizden yanadır.'

Artık köylüler de konuşmaya katılmışlardı. Kaymakam, köylülere hitap ederek: 'Bunlar sizi tahrik için geldiler. Saflığınızdan faydalanıp sizı aldatmak istiyorlar.'

Bir köylü: 'Saf ı e demek? Bizi ne sanıyorsunuz siz? Sesimiz çıkmıyor diye bizi eşşek mi sandınız? Saf diye eşeklere derler.'

Kaymakam: 'Sizi orduyla dövüştürmek istiyorlar.'

Öğrenciler: 'Orduyla köylüyü dövüştürmek isteyen sizsiniz, toprak ağalarıdır. Amerikan sömürgecileridir. Ordu Mustafa Kemal'in ordusudur. Türk ordusu, üzerinde oynamak isteyen bütün oyunlara rağmen milli bir ordudur. Türk ordusundaki erler genellikle topraksız, az topraklı köylülerin çocuklarıdır. Bu nedenle Türk ordusu milli kurtuluş saflarındadır. İşçilerle, köylülerle ve bütün yurtseverlerle aynı saftadır.'

Köylüler: 'Orduyla bizi dövüştürmek isteyenler sizsiniz, onu karşımıza siz çıkardınız. Arkadaşlarımız ordunun bizimle beraber olduğunu söylediler.'

Kaymakam, hala, 'ordu Moskof'tan mı gelmiştir, Yunan ordusu mudur, Bulgar mıdır?', diyerek demagoji yapıyordu. Köylüler: 'Biz kimiz, biz moskof muyuz, Yunan mıyız?', diye soruyorlardı, 'Ne olduğu anlaşıldı bu adamların', 'buraya ağayı sa-

vunmaya gelmişler', 'ağa kimbilir nasıl doyurdu ki böyle konuşturuyorlar', diyorlardı.

Jandarma komutanı, samimiyetlerini ispatlamaları için gençlerden kimliklerini isterken, Kaymakam da gençleri bir başka türlü tehdit etmeye çalışıyordu: 'Bu yaptıklarınızın hesabını vermeğe hazır olun.'

Gençler: 'Hazırız', dediler.

Köylüler: 'Kılına dokunamazsınız onların, onlar bizi yalnız bırakmadılar, biz de onları yalnız bırakmayacağız', diye cevap verdiler.

Bir Köylü ve İki Devrimci Genç Tutuklanıyor: O gün devrimci gençlerden bir kısmı İstanbul'a döndü. Geride kalan gençlere köylülerden bazıları, askerlerin topraklardan çekildiği haberini duyarak, durumu görmeye gidiyorlar. Derhal askerler tarafından çevreleri sarılıyor. Köylülerden Ali Arslantürk ile devrimci gençlerden Namık Kemal Boya ve Muzaffer Oruçoğlu yakalanıp Çorlu'ya götürülüyor ve tutuklanıyorlar. Bu yazı kaleme alındığı sırada Ali Arslantürk Çorlu'da, gençler Silivri'de cezaevindedirler. Ali Arslantürk'ün babası İstiklal Savaşından madalya almış ihtiyar bir gazidir. Ve oğlu, babasının kurtardığı topraklara ve üstelik kendinin olan topraklara sahip çıkarak istediği için cezaevindedir. Gazetelerden öğrendiğimize göre 17 kişi hakkında daha tutuklama kararı vardır. Ucu işbirlikçi siyasi iktidara dayanan bu baskıların, milli demokratik mücadelemizi durduracağını sananlar fena halde yanıldıkları bir gün anlıyacaklardır.

Köylüler Mücadeleye Kararlı: 13 Kasım Perşembe. Köylüler dimdik ve topraklarını ağadan geri almaya kararlı. Kaymakam, sabahın erken saatlerinde yeniden köye damlıyor ve kimseden yüz bulamadan dönüp gidiyor. Bir ara köye giden yolu jandarmalar kapatıyor, sonra her nedense yeniden açıyorlar.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nden devrimci gençler gelmişler. CHP'den iki milletvekili gelmiş. Davayı Meclise götüreceklerine söz vererek ayrılıyorlar. Köylüler, milletvekilleri için, 'Samimi olup olmadıklarını göreceğiz bakalım', diyorlar.

Köyde, Yılmaz ağaların, askerlere altmış koyun ve bir dana kestiği söylentileri dolaşiyor.

Üstümüzde vızır vızır döneleyen askeri keşif uçağında, al-bayla beraber ağarın da bulunduğunu öğreniyoruz.

Akşam üstü, askerler, geride yirmibeş otuz jandarma bırakarak topraklardan çekiliyor.

Anayasanın 31 ve 28. maddeleri, İlhan Selçuk'un ve Çetin Altan'ın o günkü yazıları duvarlara asılıyor. Selçuk'un son cümleleri köylülerin dilinde dolaşiyor:

'Bayar'ın affı çıkarken gir ordu kışlaya.

Köylü toprak istedi mi çık ordu kışladan...'

Değirmenköylüler Mücadelesine Omuz Verelim, Değirmenköylülerin Toprak Kavgası, Milli Demokratik Mücadelemizin Bir Parçasıdır: Değirmen köylülerin mücadelesi de göstermiştir ki, Türkiye'deki devrimci eylem, oportünistlerin iddia ettikleri gibi sosyalizm için değil, milli demokrasi içindir. Köylüler, gasbedilen topraklarını geri almak için, toprak sahibi olmak için topraklarını büyültmek için mücadele vermektedirler. Devrimci gençler, kendiliğinden gelen bu harekete siyasi bir nitelik kazandırmaya, bu hareketin Türkiye çapında verilen milli demokratik mücadelelerle bağlantılarını kurmaya, köylülere dostlarını, düşmanlarını öğretmeye çalışmışlardır; bu kavganın Türkiye çapında yürütülen milli demokratik mücadelenin bir parçası olduğunu Atalan'dan, Göllüce'den, Tarsus'tan, Diyarbakır'dan, Malatya'dan, Erdemir'den, Demir Döküm'den, Horoz Çivi'den, Singer'den, Magirus'tan, Derby'den... örnek vererek anlatmışlardır. Köylüler, Çorlu'daki Amerikan Üsünün varlık nedenlerinden birinin de ağaları, işbirlikçi işadamlarını korumak olduğunu anlama yolundadırlar. Proleter devrimcileri, köylülere doğru hedefler (milli demokratik devrim hedeflerini) göstermişler; dostu düşman, düşmanı dost ilan eden oportünistlerin aksine, askerlerin, köylülerin düşmanı olmadığını, asıl düşmanın askerleri köylülerin karşısına çıkaran gerici güçler ittifakı olduğunu anlatmışlar ve milli güçleri birbirine düşürmek isteyen siyasi iktidarın kirli oyununu boşa çıkarmışlardır.

Köylüler, toprakları şimdilik bölüşmemişler, ortaklaşa sürmüşlerdir. Bunun nedeni bugünkü mücadele şartları altında bölüşmenin mümkün olmayışıdır. Toprağı Yılmaz ağaların elinden kurtardıkları an bölüşeceklerdir. Zaten şimdiden o topraklarda kimlerin, ne kadar payı olduğu aşağı yukarı bellidir.

Oportünistler nerede?: Oportünizmin sözde keskin devrimcilik, eylemde pasifizm olduğu Değirmenköy'lülerin mücadelesinde de bir kere daha ispatlanmıştır. Masa başında sosyalizm gevezeliği yapanlar, önümüzdeki devrimci adımın milli demokratik devrim olduğunu söyleyen proleter devrimcilerine ateş püskürenler Değirmenköy'deki mücadelede yoktular. Onlar, son birbuçuk yıla damgasını vuran pek çok işçi köylü mücadelesinde bulunmadılar. Bulunduklarında da sadece bozguncu bir takır takındılar. Sosyal pratik, oportünizmi bir kere de Değirmenköy mücadelesinde mahkum etti.

İki Yanlış Eğilim: Köylülerle ilişkilerimizde arkadaşlarımız arasında iki yanlış eğilime şahit olduk. Ve bu eğilimleri eleştirerek hemen düzeltme yoluna gittik.

Birincisi, köylülerin kendilerine güven duymasını engelleyen, onları pasifizme iteleyen, 'Biz yaparız siz bekleyin' eğilimi. Kaynağını küçük burjuva bireyciliğinden ve halka yaranma kaygısından alan bu eğilim, kitlelerin gücünün ortaya çıkmasını engellediği, onların ileriye dönük yanlarını göremediği ve kurtuluşlarını başlarına bıraktığı için tehlikelidir ve hemen düzeltilmesi gerekir.

İkincisi, 'Biz hiç bir şeyiz, siz herşeydiniz', eğilimi. Bunun kaynağı da yine populizmdir, halk dalkavukluğudur. Kitlelerin geri yönlerini değerlendiremeyen, onların bilinç ve örgütlenme düzeylerini hesaba katmayan, onları her durumlarıyla baş üstünde tutan bu eğilim de bilinçli militanları, halkın kuyruğuna taktığı için en az birinci kadar tehlikelidir.

Biz her iki eğilimi de eleştirerek düzelttik ve bunların yerine, 'köylülerle gençlerin beraberliği' ilkesini koyduk.

Devrimciler, Değirmenköy Mücadelesinden Yeni Dersler Çıkardılar: Değirmenköy'lülerin toprak mücadelesi, örgütlenme, propaganda, ajitasyon konularındaki bilgilerimizi derin-

leştirdi ve zenginleştirdi. Devrimci mücadelemizin, işçi sınıfının öncülüğünde, işçi köylü ittifakı temeli üzerinde, bütün millî sınıfların katıldığı bir köylü savaşı olacağı, devrimin temel gücünü köylülerin teşkil edeceği yolundaki görüşümüzü doğrulayarak küçük burjuva bireyci eğilimlere karşı bizi uyardı.

Yine Değirmenköylülerin toprak mücadelesi, kitlelerle bağlı olan ve meslekten devrimci üyelerden teşekkür eden, demir disiplinli proleter sosyalist bir örgütün zorunluluğunu gösterdi ve ilerde mutlaka kurulacak olan bu örgütün doğmasına bu günden katkıda bulundu.

Değirmenköylülerin Mücadelesi Uzun Süre Devam Edecektir: Değirmenköylülerin toprak mücadelesi gittikçe kızışmaktadır. Son anda 8 köylü lideri daha tutuklanmıştır. İşbirlikçi iktidarın sözcüleri, köyde itibar bulamamaktadır. Köylüler, hızlı bir siyasi bilinçlenmenin içindedirler. Mücadele, köylülerin arasındaki parti ayrılıklarını silmiş; onları, kendi menfaatlerini temsil etmeyen partiler arasındaki bölünmelerden devrimci birliğe doğru, yani emperyalizm, işbirlikçi burjuvazi ve toprak ağalarının karşılarında, millî demokratik cepheye saf tutmaya doğru yöneltmiştir. Mücadele, Değirmenköylüleri çevredeki diğer topraksız ve az topraklı köylülere yaklaştırmış ve onlarla dayanışma kurmak gereğini duyurmuştur. Ayrıca, çevredeki diğer topraksız ve az topraklı köylüler de kendi köylerinde toprak mücadelesine girmek için Değirmenköylülerin başarılı bir adımını beklemektedirler. Yılmaz ağaların çiftliğinde çalışan Süleyman, büyük çoğunluğu ağa lehine tanıklık yapan köylülerine karşı, Değirmenköylülerin yanında yer almıştır.

Bu mücadele uzun süre devam edecektir. Köylüler kararlıdır. Köyün kuşatılması, köylülerin başka yerlere birer birer dağıtılması söylentileri dolaşmaktadır. Değirmenköy'de çıkan kıyvcım bütün Trakya'yı tutuşturacak, hatta Anadolu'ya bile sıçrayacak niteliktedir.

Bütün proleter devrimcileri,

Bütün gerçek Kemalistler,

Bütün yurtsever aydınlar,

Değirmenköylülerin mücadelesine omuz verelim, haklı

seslerini bütün Türkiye halkına duyuralım. Örgütlenmelerine yardımcı olalım. Onları yalnız bırakmıyalım. Onlarla fiili bağlar kuralım.

Zafer Değirmenköylülerin olacaktır.

Yaşasın köylüler, işçiler ve bütün Yurtseverler.”

TÖS İstanbul Şubesi, 22 Kasım 1969 günü, Değirmenköy'-de “Toprak Reformu” konulu bir açık oturum tertipler.

Açık oturuma Prof. İsmet Sungurbey, Prof. Aytekin Ataay, Süleyman Üstün, Kemal Nebioğlu ve Hikmet Kıvılcımlı katılarak, konuşma yapar.

Açık oturum yapılmadan önce, Devrim İçin Hareket Tiyatrosu (DİHT) oyuncularını, Değirmenköy halkına, “Toprak işgali” konulu bir piyes oynar.

Eğ Sanayi İşçileri Grevi

İşçi-Köylü gazetesinin İşçi Bürosu sorumlusu İbrahim Kaypakkaya, bu dönem, bazı fabrikalara giderek ajit-prop çalışması yapar ve bu çalışmalarını kaleme alır.

İbrahim Kaypakkaya'nın, Türk Solu dergisinin, 29 Kasım 1969 tarih, 9 no.lu sayısında yayınlanan yazısı bu çalışmalara bir örnektir.

Yazı aynen şöyledir:

“İbrahim Kaypakkaya Kartal'dan bildiriyor.

Kartal Eğ Sanayiinde çalışan 152 işçi, üç arkadaşlarının işten atılması üzerine 14 Kasım'da iş bıraktılar ve fabrikaya kimseyi sokmadılar.

Yedinci gün, işveren, fabrika müdürü Kubilay Akpınar'ın işine son vermeye, işten atılan Hüsnü Değirmenli, karısını ve baldızını işe geri almaya söz verdiği halde, işçiler anlaşmaya yanaşmadılar; bütün isteklerinin kabulünü istediler.

Sekizinci gün, işçilerin karşısına iki araba toplum polisi çıkarıldı. İşçilerin istekleri: kanunsuz olarak işten atılan arkadaşlarının geri alınması, işçiler üzerindeki maddi ve manevi baskıya son verilmesi, bir hırsızmış gibi üstlerinin aranmaması,

sendika tüzüğünde öngörülen lokal müessesesinin tanınmasıdır.

Yani mücadelenin hedefi, Anayasa'nın ve yasaların sağladığı demokratik hakları uygulatmak ve bu hakları genişletmektir.

Yine isteklerinin arasında: '10 Kasım saat 09.05de Atatürk'-e saygı duruşunda bulunan işçileri işten çıkaran, Mustafa Kemal düşmanı fabrika müdürünün işten atılması' şartı vardır.

Singer, Mutlu Akü, Mazura, AEG, Eti, Bohler, Aksan, Simko, Dumeks, Silvan, Arçelik, Hisar Çelik, Türk Demir Döküm, Rabak ve daha başka fabrikalardan dolmuşlar dolusu işçiler gelerek Ege işçilerine destek olmuşlardır.

İşçiler, fabrikayı korumaya gelen jandarmalara haklı olduklarını anlatarak, onları tarafsızlaştırmayı başarmışlardır. Yine işçiler, yayınladıkları bildiride, Değirmenköylülerinin mücadelesinde onlarla beraber olduklarını belirtmişlerdir. 'Bir avuç toprak ağasının, üç-beş vurguncu Amerikan işbirlikçisi patronun bizleri topraklarımızdan edip haklarımızın üstüne oturmasına dur diyelim.'

Bildiri, şöyle bitmektedir: 'Amerikan emperyalizmi, işbirlikçileri ve toprak ağaları durdukça, bizim birlikte mücadelemiz devam edecektir.

Çünkü onlar işçinin ve köylünün ortak düşmanlarıdır.

Yaşasın İşçilerin ve köylülerin devrimci birliği!

Yaşasın bağımsızlık ve demokrasi için mücadele edenler!'"

Ege Sanayii işçilerinin grevi, 12. gününde 26 Kasım 1969 Çarşamba günü sona erer. İşçilerin çoğunluğu o gün işbaşı yapar.

Filistin'e Gidilmesi Amaçlanıyor

Bu dönem, gençler arasında Latin Amerika ülkelerinde yapılan gerilla savaşının rüzgarları esmektedir. Bu rüzgarlardan esinlenen bir kısım gençler, Türkiye'de bazı dağlarda bu eğitimi kendi aralarında yaparken, bir kısım gençlerde bu eğitimi alacakları en yakın bölge olan Orta Doğu'ya gider, Filistin gerilla hareketlerine katılır.

Deniz Gezmiş, Ömer Erim Süerkan, Cihan Alptekin, Selahattin Okur ve birkaç arkadaşı, 1969 yaz aylarında Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi'nin eğitim kamplarına katılarak, gerilla eğitimi almış ve 1969 sonbaharında Türkiye'ye geri dönmüştür.

Deniz ve arkadaşlarının Filistin'e gidip gerilla eğitimi alıp geri dönmesi İstanbul, Ankara, İzmir ve diğer bazı bölgelerde bulunan bazı gençlerin Filistin'e giderek gerilla eğitimi alma eğilimini artırır.

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi öğrencisi Demir Küçükaydın, bu eğilimi şöyle anlatmıştır:

"Deniz, Filistin'den geldikten sonra halk savaşını başlatıyorduz, dedi ve bazı hazırlıklara başladı. Fakat, bir aksilik oldu ve Deniz, 23 Eylül 1969'da tutuklandı. Bu nedenle gerillaya başlamanız da ertelendi.

İbrahim Kaypakkaya, ben ve Cihan Alptekin oturduk, konuştuk. Yeni bir ekip kuralım dedik. Bu arada, Filistin'e gitme durumları oldu. Cihan, İstanbul'da kalacak, İbrahim Kaypakkaya ile ben, Filistin'e gideceğiz. O sıra bazı olaylar oldu. Cihan, 'İbrahim gelmiyor', dedi. Zihni Çetiner ile ben, Ankara'ya geçtik. 30 Kasım 1969 akşamı da Adana'ya gittik. Oradan da Filistin'e geçtik."

Gençlik Hareketi ve Bazı Eğilimler

MDD'ciler arasındaki ayrılıkların hangi teorik temellere dayandığını açıklayan görüşler, ilk önce yazılarda, daha sonra konferanslar ve açık oturumlarda dile getirilmeye çalışılır.

Aydınlık dergisinin Haziran 1969 tarihli 8. sayısında yayınlanan ASD Yazı kurulunun, "Gençlik hareketi ve Bazı eğilimler" ve Temmuz 1969 tarihli 9. sayısında yayınlanan Cengiz Çandar'ın "1969 Haziran'ı ve Devrimci Gençlik Hareketi" yazıları, özellikle aralarında Deniz Gezmiş'inde bulunduğu DÖB çevresindekilerinin tepkisine yol açar.

Bu nedenle, DÖB çevresi, FKF-TDGF Kurultayında Doğu Perinçek grubunu değil, PDA çevresi tarafından, "İlkesiz Birlik Grubu" diye adlandırılan grubu destekler.

İbrahim Kaypakkaya ile DÖB çevresi bu nedenle karşı karşıya gelmiştir.

7 Aralık 1969 Pazar günü, İstanbul TÖS salonunda, "İşçi Köylü Halkçılık Kurultayı" tertiplenir.

Kurultay, Prof. İsmet Sungurbey'in başkanlığında açılır. Tabii Senatör Cemal Madanoğlu Fahri Başkan seçilir.

İlk tebliği Dr. Bülent Tanör, sunar. Daha sonra, Dr. Hikmet Kıvılcımlı, Prof. İsmet Sungurbey, Dr. Mahir Kaynak, Nizar Özkaya, Orhan Müstecaplı tebliğ verir.

Bu dönem, Proleter Devrimci Aydınlik çevresiyle yakın ilişkide olan Hikmet Kıvılcımlı, 12 Ocak 1970 Pazartesi günü "Somut Şartların Somut Tahlili", 15 Ocak 1970 Perşembe günü "Somut Şartların Somut Tahlili", 19 Ocak 1970 Pazartesi günü "Strateji ve Taktik: Stratejik Örgüt ve Taktik Örgütler, 22 Ocak 1970 Perşembe günü İdeolojik-Politik ve Örgütsel Açısından Proleterya Sosyalizmi/Küçük Burjuva Sosyalizmi ve Sapmalar", 26 Ocak 1970 Pazartesi günü "Milli Demokratik Devrim ve Sosyalist Devrimin Bağlılığı", 29 Ocak 1970 Perşembe günü "Milli Cephe Politikası ve Önümüzdeki Görevler", konuları hakkında, İşsizlik ve Pahalılıkla Savaş Derneği (İPSD)'nin Aksaray-Langa'daki lokalinde, seminer verir.

Bu seminerlere katılan İbrahim Kaypakkaya, Muzaffer Oruçoğlu, Necdet Dizman, Yusuf Kayabaşı, Cem Somel ve arkadaşları, Hikmet Kıvılcımlı'ya sorular sorar.

Beşinci olay, 4 Mayıs 1970 Pazartesi günü, İTÜ Öğrenci Birliği kongresinde meydana gelir. PDA'cıların başkan adayı Mehmet Altun, Aydınlik Sosyalist Dergi taraftarlarının adayı Gökalp Eren'dir.

Aralarında Oral Çalışlar, Cüneyt Akalın, Gün Zileli, Aktan İnce'nin de olduğu kalabalık bir PDA taraftarı, destek olmak amacıyla, otobüsle Ankara'dan İstanbul'a gelmiştir.

Kongre sırasında İbrahim Kaypakkaya, kürsüde görüşlerini açıklamaya başladığı zaman Nahit Tören silahına sarılır. Olay, araya girenler tarafından yatıştırılır.

Yapılan seçimde Mehmet Altun kaybeder, Gökalp Eren, İTÜ Öğrenci Birliği başkanı seçilir.

Aydınlık Dergisi Çevresi İkiye Ayrılıyor

MDD'ci güçler, esas kopuşmayı, Aydınlık dergisinin Ocak 1970 ayı içerisinde, Aydınlık Sosyalist Dergi ve Proleter Devrimci Aydınlık olarak iki ayrı dergi olarak yayınlanmasıyla, somut bir şekilde yaşayarak görür.

Yalçın Büyükdağlı, bu konuyu şöyle açıklamaktadır:

"Aydınlık içindeki kopuş hangi noktada gerçekleşti. Aydınlık'ta yayınlanan "Proleter Devrimci Safları Çelikleştirelim" yazısı bir dönüm noktasıdır. Bu yazıyla bir süreç noktalandı. Kitle çizgisi konusunda bir ayrışma oldu. Aydınlıkçılar fiilen iki safa ayrıldılar. Bir yanda Aydınlık Yazı Kurulu'nun ezici bir çoğunluğu bulunuyordu. Diğer tarafta ise M. Çayan, M. Ramazan Aktolga, Y. Küpeli vardı. M. Çayan bu grubun lideriydi. M. Çayan çevresindeki arkadaşlarıyla birlikte maceracı çizgiyi gidecek netleştirdi. M. Belli ise ayrılıkta öne çıkan kitle çizgisi, sol içi şiddet vb. konularda maceracı çizginin yanlışlığını görüyordu. Ancak bir önder tavrı almadı. Yazı Kurulu'nun bütünü adına derginin resmi sahibi olan M. Ramazan Aktolga sahiplik belgesine dayanarak polisle matbaaya gelip, derginin basılmasını önledi. Bunun üzerine Aydınlık Yazı Kurulu'nun üyeleri hazırlanan derginin kapağını değiştirerek Proleter Devrimci Aydınlık adıyla dergiyi bastılar. Böylece 1970'in Ocak ayında MDD safları ikiye bölündü. M. Belli ve M. Çayan yeni bir yazı kurulu oluşturarak Aydınlık Sosyalist Dergi adıyla yayını sürdürdüler."⁽¹⁾

Yayınlar paylaşılmış, artık bu ayrılığın nedenlerini, MDD çevrelerine anlatmaya, bunun haklılığını kanıtlamaya, ideolojik boyutlarını açıklamaya sıra gelmiştir.

İki grupta, bunu, etkin oldukları aynı TİP örgütlerinde ve aynı fakültelerde birlikte açıklamaya, anlatmaya ve katıldıkları aynı eylemlerde kanıtlamaya çalışırlar.

Bu döneme kadar, iki grup arasındaki tartışmanın teorik çerçevesini, Aktolga-Çayan grubununkini Mahir Çayan'ın, Ocak 1970 tarihinde Aydınlık Sosyalist Dergisinin 15. sayısında yayınlanan, "Sağ Sapma Devrimci Pratik ve Teori" başlıklı yazı oluşturur.

Doğu Perinçek grubununkini ise, Aydınlık dergisinde yayınlanan Mayıs 1969 tarihli 7. sayısında Doğu Perinçek'in yazdığı, "Gerici Parlamenterizme Karşı Gençlik ve Milli-Demokratik Çüçbirliği", Haziran 1969 tarihli 8. sayısında Yazı Kurulu üyelerinin yazdığı, "Gençlik hareketi ve bazı eğilimler", Temmuz 1969 tarihli 9. sayısında Cengiz Çandar'ın yazdığı, "1969 Haziranı ve Devrimci Gençlik Hareketi", Ekim 1969 tarihli 12. sayıda Yazı Kurulu üyelerinin yazdığı, "Proleter Devrimci Saffarı Çelikleştirilim" yazısı ile Şahin Alpay'ın yazdığı, "Türkiye'nin Düzeni Üzerine" başlıklı yazılarıdır.

MDD'ci güçler arasında, ayrılıklara esas neden olan sorun, Doğu Perinçek grubunun yazdığı yazılarda, Küpeli-Çayan ve DÖB grubunu, "Yaptıkları bazı eylemler nedeni ile maceracı, terörist olarak adlandırarak, MDD için girişilen ittifaklar arasındaki işbirliğini bozmakla" suçlanması ve Şahin Alpay'ın, Doğan Avcıoğlu'nun "Türkiye'nin Düzeni" kitabı ile ilgili yazısında, "Türkiye'de proleterya, bu gün devrime öncülük edecek objektif ve subjektif şartlara tam olarak sahip değildir...bu şartlar altında, Avcıoğlu'nun 'ülkenin bugünkü gelişme aşamasında milliyetçi devrimciler bir kez daha ön planda rol oynamaya aday gözükmetedir' sözü hiç olmazsa bir süre için yanlış değildir" diye bahsetmesidir.

Yalçın Büyükdaglı'nın yazdığı gibi, "M. Çayan ve arkadaşları. Aydınlık Yazı Kurulu üyelerinden Ş. Alpay'ın Aydınlık'ın Ekim 1969 tarihli 12. sayısında yazdığı yazıya dayanarak PDA'cılarının MDD'de proleterya önderliğini reddettiğini iddia ederler" ve "PDA saflarında yer almasını bir fırsat olarak değerlendirdiler. PDA'yı eleştiren yazılarında döne döne Ş. Alpay'ın bu yazısına göndermede bulundular."⁽²⁾

TDGF Merkez Yürütme Kurulundan PDA Taraftarları Atılıyor

Bu eylemlerin ve tartışmaların hemen ardından, Aydınlık dergisinin, 10 Ocak 1970 tarihli, 15. sayısının matbaada çıkış hazırlıkları sürdüğü sırada Münir R. Aktolga'nın, sahiplik belgesiyle dergiye el koyması üzerine Aktolga grubu ve Küpeli-

Çayan grubu ile Doğu Perinçek grubu arasındaki ayrılık fiilen perçekleşir. Saflar artık tamamen belirlenmiştir.

Bunun nasıl olduğu konusunda, Sevim Belli, özetle şu bilgileri vermektedir:

"Aydınlık çevresinde tartışmalar kıyasıya suçlamalara dönmüşünce konuya bir çözüm getirmek gerekti. Bizim evde zamanın ileri gelen gençlerinin katıldıkları bir toplantı yapıldı... İstanbul ve Ankara'nın, yönetimi Doğuların elinde olmayan tüm Dev-Genç kadrosu bir yanda, Doğular bir yanda oluyorlardı. Tartışmada sanki eylemcilerle dergiciler karşı karşıya geliyor gibi bir ayrımın doğması önlenemedi... Gene de sonuç olarak taraflar birlikte çalışma düzenini sürdürmekten yana istek belittiler ve birlikte çalışmanın koşullarını saptayan bir protokol hazırlandı.

Doğu ve arkadaşları protokolu alıp gittiler. Kendi aralarında ve öteki arkadaşları ile tartışacaklardı. Akşam üzeri de imzalandıklarını söyledikleri protokolü geri getirdiler. Gün Zileli idi getiren. Ancak protokol değiştirilmiş ve bu konuda hiç bir açıklama yapılmamıştı.

Doğu Perinçek ve arkadaşları Aydınlık dergisine el koydular. Anlaşmayı reddettiler. Dergiyi kendileri sürdürmek istiyorlardı.

Bir akşam her zaman evimizde görmeye alışık olduğumuz Dev-Genç'li gençlerden bir grup bize geldiler. Atilla Sarp'ı hatırlıyorum... Dev-Gençler fırtına gibi geldiler, 'Aydınlık' dergisine sahip çıkılması konusunda onay alıp gene geldikleri gibi gittiler... Sonra öğrendik ki, 'Aydınlık' dergisini ötekilerden, yani daha önce el koyanlardan geri almışlardı. Ve Münir Aktolga derginin sahibi olması dolayısıyla yasal yollara da başvurmuştu." (3)

18 Ocak 1970 Pazar günü SBF'de yapılan TDGF GYK toplantısında, PDA taraftarlarını, TDGF MYK'dan tasfiye etmeleyle, yeni bir yapılanmanın açıkca ikinci adımı atılır.

Yusuf Küpeli, tasfiye olayını özetle şöyle açıklamaktadır, "Aydınlık Sosyalist Dergi içindeki bütün uzlaştırma çabalarına rağmen sağ oportünist Doğu Perinçek ve Şahin Alpay fraksiyo-

nunun tasfiyesi, TDGF Merkez Yürütme Kurulunu da etkilemiştir. Tabanın da baskısıyla Merkez Yürütme Kurulundan bu fraksiyonun sözcüleri atılmışlardır"

18 Ocak 1970 Pazar günü, SBF'de yapılan ve dinleyicilere açık olan TDGF Genel Yönetim Kurulu toplantısında TDGF başkanı Atilla Sarp, MYK'da çıkan ihtilafları açıkladıktan sonra Aydınlık dergisi sahipliği için olaylar konusunda, "Proleter Devrimci Aydınlığın küçük burjuvaziye fazla pirim veren, bir sağ sapma olduğunu, küçük burjuva kuyrukçuluğu yaptığını, PDA ekibinin kendi aralarındaki masonik birlik sayesinde gençlik eylemlerini kendi emirlerine almaya çalıştıklarını ve pasifize etmeye kalkıştıklarını" söyler.

TDGF İstanbul Bölge Yürütme Kuruluna seçilen Nahit Tören de, İstanbul'da İşçi-Köylü gazetesini sattırmayacaklarını, söyler.

TDGF Başkanı Atilla Sarp, İşçi-Köylü gazetesinin satılıp satılmayacağı kararının TDGF MYK'na ait olduğunu, şimdilik İşçi-Köylü için bir tavırlarının olmadığını ancak, bazı şartları olduğunu söyler.

Konuşmalardan sonra TDGF MYK için yeniden seçimi yapılır ve MYK'dan PDA'cı Gün Zileli, Oral Çalışlar, Aktan İnce ve Ömer Özerturgut görevlerinden alınarak, yerlerine Hüseyin Onur, Nurettin Öztürk, Oktay Etiman getirilir.

MDD'ciler arasındaki bağ iyice kopmuş, ayrılıklar artık su yüzüne çıkmıştır. Dar bir çevre içinde başlayan saflaşma, şimdi TDGF'na bağlı bütün örgütlerde ve üyeler arasında saflaşmalara yol açıyordu.

İhraçlardan iki gün sonra, 20 Ocak 1970 Salı günü, PDA ve ASD arasında MDD çizgisi üzerine meydana gelen tartışma ve ayrılık üzerine SBF'de Ahmet Say'ın yönettiği açık oturum düzenlenir.

PDA adına konuşan Doğu Perinçek ve Şahin Alpay, ASD çevresini, net bir görüşü olmadığı için "ilkesiz birlik cephesi" olarak değerlendirir.

ASD adına konuşan Vahap ve Seyhan Erdoğan ise, PDA çevresini, küçük burjuva kuyrukçusu olmakla suçlar.

Gençlik adına konuşan TDGF başkanı Atilla Sarp'da, PDA'cılarının militanları tasfiye emelinde olduklarını ileri sürer.

TDGF MYK'dan ihraç edilmelerine ve belirli bir dışlanma yaşamalarına rağmen PDA'cılar, tartışmalardan ve Dev-Genç örgütleri içerisindeki yarıştan 1970 kongresine kadar kopmazlar.

Aydınlık dergisinde yaşanan tartışma ve ayrılıklar Türk Solu dergisine de ister istemez biraz geçte olsa yansır.

Yine aynı şekilde, Mihri Belli'nin yakın arkadaşı olan Şerif Tekben, Doğu Perinçek grubunun dergideki gücünü azaltmak için, Emniyetten aldığı sahiplik belgesine dayanarak, Türk Solu dergisini 1970 Nisan ayında kapatır.

İstanbul'da yapılan ve Şevki Akşit, Nuran Akşit, Mihri Belli, Sevim Belli, Sevinç Özgüner, Vecdi Özgüner gibi kişilerin katıldığı bir toplantı sonrasında alınan karar konusunda, Mihri Belli, özetle şunları anlatmaktadır:

"Perinçek ve arkadaşları 'Türk Solu'nun çıkarılmasına da yardımcı oluyorlardı. Bir süre sonra iki çevre arasında sürtüşmeler başladı. Perinçek ve arkadaşları becerikli idiler. Sistemli çalışma yeteneğine sahip idiler. Hem 'Aydınlık'ın, hem 'Türk Solu'nun büyük yükünü onlar omuzlamışlardı. Matbaaya koş-turan onlardı, tashihleri anında yetiştiren onlar, dağıtımı geciktirmeden yapan da onlar. 'Türk Solu'nun yazı kurulundaki eski tüfeklere saygıda da kusur etmiyorlardı.

Bütün bunlar iyi ve hoştu ama önemli bir eksiklikleri vardı. Sosyal kökenleri yüzünden olacak, hareket içindeki halk çoğunluklarıyla yoldaşlık bağları kurmada pek başarılı değillerdi. Dünyaları ayrı idi. Biz yayınlarımızla devrimci gençliğin anti-laşist, anti-emperyalist şahlanışını yönlendirme durumundaydık. O şahlanışın öncüleri durumunda olan kadro ile yayında aktif olan kadro arasında uyum olmalıydı."

"Sonunda iş ayrılığa kadar vardı...Şevki Akşit, Şaban Ormanlar, Sevim Belli ve ben gazeteden ayrılmak zorunda kaldık. Vahap Erdoğan, Muzaffer Erdost, Ahmet Say ve öteki genç arkadaşlar da öyle. Gazetenin sahibi Şerif Tekben bu durum karşısında 'Türk Solu'nun yayımına son verdi."⁴⁾

"Saflarımızdaki Çelişmeleri Doğru Kavrayalım"

Türk Solu dergisinin yayınına son verilmesi üzerine, Türk Solu dergisi kurucular ve yazı kurulu çoğunluğu olarak, Mehmet Altun, Fadıl Barkan, İlhan Berktaş, Bora Gözen, Kumru Gözügeçgel, Faruk Haksal, Ezel İnanc, Kemal İşler, İbrahim Kaypakkaya, Naci Ormanlar, Sevinç Özgüner, Vecdi Özgüner, Nail Satlıgan, Halim Spatar ve Sabetay Varol, görüşlerini "Saflarımızdaki Çelişmeleri Doğru Kavrayalım" başlıklı yazı ile şöyle açıklamışlardır:

"Proleter devrimci saflarımızın bilimsel sosyalizmin temel ilkeleri üzerine kurulu birliği, gözümüzün bebeği gibi korunmasında her devrimcinin içtenlikle aynı fikirde olduğuna inandığımız bu birlik, bugün ciddi bir bölünme tehlikesi ile karşı karşıya kalmıştır. İki ayrı Aydınlık dergisinin yayınlanması ile su yüzüne çıkan anlaşmazlık, dergi sınırlarını hızla aşarak, gençlik örgütlerinde, konferanslarda, açık oturumlarda tartışılan, proleter devrimcilerin bugün için en ciddi baş sorunu olarak önümüze çıkmıştır.

Türk Solu, kaçınılmaz saymadığı bir bölünmeyi, iki ayrı dergi çıkmasını önleyebilmek ve hiç değilse önemli görüş ayrılıklarının bulunduğu ileri sürülen sorunların açıkça ve arkadaşça tartışılacağı bir toplantı sağlayabilmek amacıyla bir uzlaşma teminine çalışmış, ne yazık ki bu girişim anlaşmazlığın çok ilerlemiş olduğu bir aşamaya rastlamış ve olayların yarattığı sinirli ortam içinde tarafların uzlaşmaz bir tutum takınması nedeniyle başarısızlığa uğramıştır. Hemen söyleyelim ki, bu konuda görevimizin bittiği, artık yapılacak bir şeyin kalmadığı kanısında değiliz. Tam tersine, içinde bulunduğumuz durumun ciddiyeti tartışmaların bölünmeye değil, mutlaka ve mutlaka yeni bir temel üzerinde birliğin sağlanması amacına yönelmesi gerektiği konusunda, hangi safta olursa olsun bütün devrimcileri ısrarla uyaracağız

Çatışmanın Niteliği Üzerine

Bu anlaşmazlığın niteliği nedir? "Bizimle düşman arasında bir çelişme" midir? Yoksa saflarımızda ortaya çıkan, "Halk ara-

sında bir çelişme"mi? En ufak bir şüphe yoktur ki bu, ikincisidir. Şu halde uzlaşmaz (antagonist) bir çelişme değildir ve biz büyük hatalar işlemezsek uzlaşmaz hale gelmez.

"Normal şartlar altında halk arasındaki çelişmeler zıt (düşmanca) değildir. Fakat, eğer biz bunları uygun şekilde ele almaz ve boş bulursak, bu çelişmeler zıt hale gelebilirler." [Mao Çetung, Teori ve Pratik, I. baskı, s.76, Sol Yayınları.]

Şu halde içinde bulunduğumuz anlaşmazlığı çözümlemekte kullanacağımız yöntem, halk arasındaki çelişmelerin doğru çözümlenmesi yöntemi olmalıdır.

"Çelişmenin evrenselliğini ve çelişmedeki mücadeleyi inceleyen de çelişmedeki mücadelenin muhtelif biçimleri arasındaki farkı dikkate almalıyız. Bunları yapmazsak hataya düşeriz." (Aynı eser, s.66)

"Bizimle düşmanlarımız arasındaki çelişmeler ile halk içindeki çelişmele, n mahiyetleri farklı olduğu için bunların farklı yollardan çözümlenmeleri de gerekir. Kısacası, ilki bizimle düşmanlarımız arasında bir çizgi çekmek meselesi olduğu halde, ikincisi doğru ile yanlışın ayırt edilmesidir." (Halk Arasındaki Çelişmelerin Doğru Olarak Alınması Üzerine, Aynı eser, s. 70)

"1942'de halk arasındaki çelişmeleri çözümlemek için ortaya attığımız bu demokratik metodu (birlik-eleştirme-birlik) formülü ile açıkladık. Bu formül, birlikten hareket ederek, eleştirme ya da tartışma yoluyla çelişmelerin çözümlenmesi ve yeni bir temel üzerinde yeni bir birliğe ulaşmak anlamını taşır. Denemelerimiz bunun, halk arasındaki çelişmelerin çözümlenmesi tezinin iyi bir metot olduğunu göstermiştir. 1942'de bu metodu, parti içindeki çelişmeleri, doktrinerler ile, alt kademede üyeler, yani doktrinerizm ile marksizm arasındaki çelişmeleri çözümlemek için uyguladık. Parti içi mücadelelerinde (sol) doktrinerler, zaman zaman (baş başa dışa dış) mücadele metodunu uygulamışlardır. Bu metod hatalıydı. Bunun yerine (sol) doktrinerleri eleştirirken biz yeni bir metod uyguladık. Birlik isteği ile yola çıkarak, eleştirme ya da tartışma yoluyla doğru-yanlış (haklı-haksız) meselesini çözümlemek ve böylece

yeni bir temel üzerinde yeni bir birliğe ulaşmak. 1942'deki (hataların düzeltilmesi kampanyası)nda bu metodu kullandık."

"Önemli olan (Birlik) isteği ile işe başlamaktır. Bu özel birlik arzusu olmaksızın çatışma başladı mı iş kolayca çığırından çıkabilir ve bu, (başa baş, dişe diş) mücadele formülü ile aynı kapiya çıkar." (Aynı eser, s.74-75)

Üzüntüyle göre yoruz ki, bugünkü ortamda bu doğru yöntemler bir kenara itilmiş, kıyasıya çatışma ve tasfiye arzusu, özellikle genç devrimcilerin zihinlerini sarmıştır. Bu durum, salt hatalar ve bireyci davranışlar ile açıklanamaz. İnaniyoruz ki, anlaşmazlığın ortaya çıkmasında değilse bile, bugünkü sert, kırıcı, uzlaşmaz duruma ulaşmasında saflarımıza sızmış bulunan ajan ve provokatörlerin tahriklerinin büyük rolü olmuştur.

Biz, önümüze çıkan sorunlarda görüşlerimizi devrimci dü-rüstlüğün gerektirdiği açıklıkla ortaya koyarken, bir yandan da bu açıklamaların hölünmeye değil birliğe yönelmesi üzerinde dikkatli davranmaya çalışacağız. Bütün devrimcileri de aynı sorumluluğu duymaya çağırıyoruz.

1- "Aydınlık" Olayları Üzerine

Şunu açık seçik belirtelim: "Aydınlık" dergisi kurucularının kendisine güvenerek "sahiplik belgesi" verdikleri bir arkadaşın, iki arkadaşı ile birlikte, kurucular çoğunluğuna karşı bu belgeyi bir baskı unsuru olarak kullanmaya kalkmasını ve giderek bu belgeye dayanarak Aydınlık dergisini 14. sayıya kadar "fiilen" çıkarmakta olan kurucuların ve yazı kurulunun çoğunluğunun elinden alma girişimini ve bu girişimin teşvik edilmesi ve desteklenmesini kınıyoruz

Ayrıca, devrimciler arasındaki tartışmaların kaba kuvvete dayanılarak çözümlenmesi eğilimine kesinlikle karşıyız ve son derece tehlikeli sonuçları olabilecek böyle bir yöneme karşı bütün proleter devrimcilerinin, etkili olabildikleri ölçüde, uyarılarda bulunmalarını zorunlu görüyoruz. Aksi halde, devrimci gençlik grupları birbirlerinin beğenmedikleri eylemlerini kuvvet kullanarak engellemeye kalkar ve bu davranış, emperyalizm ve işbirlikçilerini keyiflendirecek, vahim çatışmalara yol açarsa bundan yalnız o gençler değil, belki de onlardan fazla

bugün bu tehlikeli eğilimi yok kabul edip susanlar sorumlu olacaklardır.

2- İdeolojik Ayrılıklar Üzerine

Her iki taraf, aralarında ideolojik anlaşmazlıklar olduğunu ve bu sebeple uzlaşmanın söz konusu edilemeyeceğini kesin bir dille ileri sürmektedir. Bu iddialar bir ölçüde doğrudur. Bazı anlaşmazlıkların temelinde ideolojik ayrılıklar vardır. Fakat işlerin bu hale gelmesinde, kişisel sürtüşmelerin, küçük burjuva bireyciliğinin yenilememesinin büyük payı olduğuna inanıyoruz. Gerçekten de basit bir araştırma, bugün ayrı saflarda olan bazı arkadaşların birçok önemli sorun üzerinde yakın ideolojik görüşlere sahip oldukları halde, bugün aynı saflarda olan bazı arkadaşların ise aynı sorunlar üzerinde tamamen farklı görüşlerde olduğunu ortaya koyabilir.

3- Sağ ve “Sol” Sapma ve Tasfiye Eğilimleri Üzerine

Bugün saflarımızda gerek “sol” sapma ve gerekse sağ sapma eğilimleri vardır. Olması da doğaldır. Bunlar henüz belirli bir çizgi haline gelmemiş olsalar dahi bu, onların, eleştirilmesini, tartışma konusu yapılmamasını gerektirmez. Tam tersine henüz yeni filizlenmekte olan sapma eğilimleri ile mücadele, çok daha kolay ve sarsıntısız yapılabilir. Ne şartla? Birlik arzusu ile yola çıkılıp eleştirme ya da tartışma yoluyla doğru-yanlış (haklı-haksız) meselesini çözümlemek ve yeni bir temel üzerinde yeni bir birliğe ulaşmak şartıyla. Böyle olmaz da birbirini yemek için, tasfiye etmek için yola çıkılırsa, işler de çığı-rından çıkar. Bugün olan da budur.

Biz inanıyoruz ki, henüz daha örgüt sorunumuzu hallede-medığımız bu dönemde, saflarımızdan tasfiye edilmesi gerekenler, sadece provokatörler ve hainlerdir. Elbette bu arada bir kısım yol arkadaşlarımız, mücadeleye şu ya da bu şekilde ayak uyduramayacaklar ve giderek bizden ayrılacaklardır. Bizim bugünkü sorunumuz, bunları ayıklamak ve bir an evvel gitmelerini sağlamak değildir. Hal böyle iken, ortalıkta esen bir tasfiye rüzgarıdır. Demokratik gençlik örgütlerinde dahi, sanki söz konusu olan demir gibi disiplinli devrimci siyasi partiler-

miş gibi, ideolojik sapma gerekçeleriyle tasfiye fırtınaları estirilmektedir.

Bu yazının konusu, günümüzde Türkiye'de, devrimci saflar içerisindeki "sol" ve sağ sapma eğilimlerinin neler olduğunun incelenmesi değildir. Kabul edilmelidir ki bunlar başlı başına birer yazı konusudur. Fakat bu konularda, son tartışmalarla ilgili olarak, belirgin biçimde ortaya koymak istediğimiz bazı sorunlar vardır.

a- Biz "sol" sapmadan bahsettiğimiz zaman:

Tam bağımsız ve gerçekten demokratik Türkiye için üniversitelerde, yüksek ve orta öğretim müesseselerinde, meydanlarda ve caddelerde işbirlikçi iktidarın baskı aracı olarak kullandığı toplum polisi ile, faşist komando bozuntuları ve şeriatçı güruhu ile ön safta yiğitçe savaşan devrimci gençleri kastetmiyoruz ve hiç bir proleter devrimcisinin bunu kastettiği kanısında da değiliz. Vietnam kasabı Komer'in arabasını yakanları, Dolmabahçe'de 6. Filonun erlerini denize dökenleri, boykotlarda, grevlerde, fabrika ve toprak işgallerinde işçi ve köylülerle omuz omuza döğüşenleri ve hele hele bu kavgalarda şehit düşen yiğit devrimcilerimizi hiç kastetmiyoruz. Onlar hepimizdir, tüm devrimcilerindir. Ve hiç bir gruba ve zümreye mal edilemezler. Gerçekten bu şehitlerimiz içinde farklı eğilimlerde devrimciler bulunduğu için de bu böyledir. Bağımsızlık ve demokrasi savaşında, hepimizin kavgasında şehit düştükleri için de bu böyledir. Her hangi bir anda, her hangi birimizin başına aynı şey gelebilir. Ve bu kardeşlerimizin adının, kendi aramızdaki tartışmalarda, şu veya bu grup yararına sempati toplamak için taktik nedenlerle kullanmasını son derece yakıksız buluyoruz.

b- Sağ sapmadan bahsettiğimiz zaman:

28 Nisan mitinginde ön safta döğüşen, Tuslog olaylarında en önde yürüyen, Akhisar, Ödemiş köylü mitinglerinde köylü- gençlik dayanışmasını gerçekleştirerek Komünizmle Mücadele Derneklerinin ücretli uşaklarını önüne katıp kovalayan, Demir-Döküm direnişini bütün gücü ile destekleyen, işçi ve köylülerle devrimci bağlar kurmak üzere 50.000 tirajlı (İşçi-Köylü)

Gazetesini çıkaran, FKF içindeki devrimci mücadelenin kazanılmasında ve yine TİP içindeki proleter devrimcilerin mücadelesinde büyük katkıları olan ve nihayet Aydınlık Dergisini bugüne kadar çıkararak devrimci kavgamıza kuvvet kazandırmış olan arkadaşlarımızın çizgisini kastetmiyoruz. Bize göre Aydınlık yayınları bütünüyle, genel olarak, Türk Solu ile aynı doğrultuda, paraleldir ve doğru çizgidedir. Şüphesiz, Aydınlık'ta yayınlanan yazıların her kelimesine katıldığımızı söylemiyoruz. Bizim de bazı yazılarda hatalı bulduğumuz, katılmadığımız yanlar var. Bundan doğam ne var? Mutlaka Türk Solu'nda da böyle hatalı yazılar çıkmıştır. Çünkü, hiç birimiz yanılmaz dahiler olduğumuz iddiasında değiliz ve olmamalıyız. Bu bakımdan ille de Aydınlık'ta yayınlanan yazılarda bir sağ sapmanın mevcut olup olmadığı araştırılmak isteniyorsa, bu araştırmaların Türk Solu'nda aynı konularda evvelce yayınlanmış yazılarla birlikte, bir eleştiri özeleştirisi havası içinde yapılmasının çok daha objektif, doğru ve faydalı sonuçlar verecek bir davranış olacağı kanısındayız.

4- Türk Solu'nun Bundan Sonraki Tutumu Üzerine

Başlamış olan tartışmaların olumlu, faydalı, hiç değilse zarsız bir yöne sevk edilebilmesi için Türk Solu kendi payına düşeni yapmaya çalışacaktır. Bir kere daha belirtmek isteriz ki, bu konuda dergimizin görüşleri Türk Solu imzalı yazılarla açıklanacaktır.

Bunun dışında, bizim görüşümüzde olsun veya olmasın, tartışmaları olumlu yönde etkileyeceğine inandığımız yazıları da yazarının kendi imzası ile yayınlayacağız. "Olumlu yönde etkilemek" için kullanacağımız kriterler şunlardır:

a- Yazı, birlik arzusundan hareket etmeli ve niteliği ile aynı amaca hizmet etmelidir.

b- Teorik tartışmalar bir zihin idmanı niteliğinden sıyrılıp, devrimci pratiğimize somut faydalar sağlamalıdır. Teori ancak devrimci pratiğe rehberlik ettiği ölçüde devrimci olur. Teorik tartışmalar eylem içindeki militanların kafasını karıştırmamalı, tam tersine açıklık getirmelidir.

Bütün devrimcileri, içinde bulunduğumuz koşulların omuz-

larımıza yüklediği sorumluluk üzerinde, bir kez daha düşünmeye çağırırız.”¹⁹

Hangisini Seçeceğim. Yanlış Seçersem Kendimi Öldürürüm

MDD hareketini yürütenlerin arasındaki görüş ayrılıklarının ayrı ayrı iki derginin yayınlanmasıyla açığa çıkması, tabandaki militan gençler arasında farklı tepkilere yolaçar.

TDGF GYK üyesi ve GEE Fikir Kulübü Başkanı Ali Mercan'-dan sonra GEE Devrimci Gençlik Derneği Başkanı olan Resimli Bölümü öğrencisi Ahmet Nergiz, bu konuda şunları anlatmıştır:

“PDA'nın ilk sayısı çıktı. Ayrılık tohumları atıldığı zaman bir gün Öğrenci Derneğine gittim. Dernekte baktım Ali Mercan, bir köşeye çekilmiş, başını iki elinin arasına almış, ağlıyor. Duygusal bir arkadaş aştı da. Yanına gittim,

“-Ne oldu Ali, bir terslik mi var?”,

“-Hayır, bir terslik yok Ahmet”,

“-Eeeee! Bu halin ne o zaman?”,

“-Devrimci hareket ikiye ayrıldı. Düşünüyorum. Ben hangisini seçeceğim. Yanlış seçersem kendimi öldürürüm.”

O kadar duyarlı ki olaya. Yanlış seçmekten korktuğu için bunalıma girmiş.

“-Ali, sen bu işi bilen adamsın. Yanlış seçmezsin” diyerek, biraz teselli ettim. Nitekim Ali PDA'cı oldu. Biz, Kırmızı Aydınlık'ta kaldık. Bir ay içinde zaten kesin saflar belli oldu.”

Bu dönem, “Eski Tüfek” olarak adlandırılan TKP'lilerden Naci Ormanlar, Vecdi Özgüner, karısı Sevinç Özgüner ve Halim Spatar ile “Basın Yayın Komünü” olarak adlandırılan Aktan İnce, Aydın Çubukçu, Mustafa Kuseyri, Erhen Erel, Yaşar Ayaşlı, Hikmet Çiçek, Ertan Günciner, Bumin Güneri gibi öğrenci liderleri de PDA çevresinde yer alır.

Eski Tüfek olarak adlandırılan TKP'lilerden Vecdi Özgüner, PDA ile olan ilişkisini daha sonra TİİKP'de devam ettirirken, “Basın Yayın Komünü” olarak adlandırılan çevre, PDA çevresinden ayrılır.

Doğu Perinçek, bu konuda şunları anlatmıştır:

"1970 yılında Aksaray'da Kilim Pastahanesi'nde ben, Bora Gözen ve Vecdi Özgüner buluştuk. Partiye üyelik önerdik. 'Bazı konularda Partiyle bire bir düşünmüyorum. Ama, genel programı benimsedikten sonra bunların önemi yok. En temel mesele Marksist-Leninist çizgide örgütlenmek. Yasal ve yasadışı çizgiyi birleştirmek. Bunları yapacak kuvvette bu parti. Seve seve katılıyorum.' dedi."

"Basın Yayın Komünü", PDA ile ilişkilerine son noktayı koymak için, 22 Mayıs 1970 Cuma günü, PDA Ankara Büro-sunda PDA'cılarla biraraya gelir.

Erhan Erel, Mustafa Kuseyri ve Nejat Arun, toplantıya gitmez. BYYO'nda arkadaşlarını bekler. Erhan Erel, saat 20.00 civarında BYYO'ndan ayrılarak evine gider.

BYYO Öğrenci Derneği odasında Mustafa Kuseyri ile "tetik düşürme" oyunu oynayan Nejat Arun, yanlış bir hareketi sonucu, Saat 21.15'de Mustafa Kuseyri'nin ölümüne neden olur.

Olaya, "Faşistler saldırdı ve Mustafa Kuseyri'yi öldürdü", havası verilir ve Nejat Arun arkadaşları tarafından Datça'ya gönderilir.

Arkadaşları tarafından yaklaşık bir yıl saklanan Nejat Arun, 10 Haziran 1971 Perşembe günü, sahte bir kimlikle yakalanır.

Mustafa Kuseyri'nin ölümü nedeniyle PDA ile Basın yayın kömünü arasındaki ilişkiler bir süre daha devam eder ama 1970 yılı sonuna gelmeden biter.

Bu Arada İllegal Çalışmalarımız da Oluyordu

Aydınlık dergisi kadrolarının ikiye bölünmesi sonrasında yayınlanmaya başlayan Proleter Devrimci Aydınlık dergisinin yazı kurulunda yer alan Halil Berktaş, bu süreç hakkında şunları anlatmıştır:

"Benim 1969 yılı Eylül ayında, Aydınlık ile ilk temasımda henüz ayrılma meydana gelmemiş, sonradan kendilerinden ayrıldığımız Mihri Belli ve Vahap Erdoğan'ın hakimiyeti altında Aydınlık Sosyalist Dergi mevcuttu. Görüş ayrılıkları kendini

belli etmeye başlamışsa da, henüz açık bir ayrılma meydana gelmemiştir. PDA'nın ayrılması 1969-1970 kışında olmuştur. O sıralarda Milli Demokratik Devrim esprisi etrafında toplanan saflar içinde başlıca üç ayrı görüş ve akım oluşmaktaydı. Birincisi, sözcülüğünü Mihri Belli'nin yaptığı görüş; Milli Demokratik Devrimin cuntacı, yani devrim için halk kitlelerinin yaratıcı eylemine değil, bir subay grubunun tepeden inme darbesine bel bağlayan eğilimi ifade ediyordu. Bu görüşte olanlar, Mao'nun düşüncesini reddetmekte, modern revizyonizm ile ideolojik bakımdan uzlaşmakta idiler. Vahap Erdoğan da bu grubun içinde yer alıyordu. İkinci görüş: Sözcülüğünü muhtelif zamanlarda Yusuf Küpeli, Deniz Gezmiş, Mahir Çayan, Münir Ramazan Aktolga gibi gençlerin yaptıkları devrim için yine halk kitlelerinin yaratıcı eylemine değil küçük öfkeli aydınlar veya seçkinler grubunun kitlelerden kopuk soyut anti-emperyalist eylemlerine bel bağlıyorlardı. Bu görüşte olanlar, geniş halk kitlelerinden kopuk olarak Dev-Genç örgütü içerisinde kendi görüşlerini yayıyor ve gerçekleştirmeye, örneğin, sosyalizme ihanet etmiş olan Sovyet Revizyonizmiyle ideolojik bakımdan uzlaşmak, devrim için kitlelere güvenmemek, Mao'nun düşüncesini ideolojik bayrak olarak almayı reddetmek. Kemalizm ve Sosyalist ideolojileri arasında ilişkiler bazen Kemalizme alabildiğine saldırmak, bazen de Kemalizmi olduğu gibi kabul eder görünmek ve Kemalizmin tutarlı bir değerlendirmesine ulaşamamak, bu görüşler arasında sayılabilir. Üçüncü ana görüş ise; sözcülüğünü Doğu Perinçek, ben ve Ömer Özerturgut, Atıl Ant, Gün Zileli, Şahin Alpay, Cengiz Çandar, Erdoğan Güçbilmez, Nuri Çolakoğlu, İstanbul'da; Mehmet Altun, Sabetay Varol, Bora Gözen, İbrahim Kaypakkaya, Muzaffer Oruçoğlu'nun yaptıkları esas niteliği, devrimin işçi ve köylü kitleleri tarafından gerçekleştirilebileceğine inanan görüştü. Bu görüş, mücadele içinde Marksizm-Leninizm-Mao Zedung düşüncesini kendisine ideolojik rehber olarak kabul etti. Üçüncü görüşte olanlar tarafından diğer görüşlerin savunucularına karşı yöneltilen eleştiriler ve gelişen karşılıklı mücadeleler sonucunda, birinci ve ikinci görüşte olanlar, belli bir süre için bize karşı birleştiler ve Aydınlik Sosyalist Dergi ikiye bölündü. Böy-

lece bizim görüşümüzde olanlar Proleter Devrimci Aydınlik ve İşçi-Köylü çevresinde birleştik.

Bu bölünmeden sonra biz bir süre İstanbul'da bu görüşleri savunan arkadaşlar vasıtasıyla Türk Solu dergisinde de görüşlerimizi savunduk. Fakat, Türk Solu dergisi yazı kurulu içinde meydana gelen anlaşmazlık yüzünden bu dergi yayınını tatil etti ve böylece biri PDA, diğeri İşçi-Köylü gazetesi olmak üzere elimizde iki yayın organı kalmış oldu. Bu hareket içinde yürütülen faaliyetlerin başlıcaları şunlardır:

1- İşçi-köylü gazetesinin çıkartılması ve yurt çapında dağıtımı;

2- İdeolojik görüşlerimizin her yerde ve özellikle Dev-Genç içinde savunulması;

3- Proleter Devrimci Aydınlik dergisinde ideolojik görüşlerimizin Marksizm-Leninizm-Mao Zedung düşüncesi doğrultusunda berraklaştırılması için adım adım mücadele edilmesi;

4-Marksizm-Leninizm temellerinin iyi öğrenilmesi için dergi bürosunda eğitim toplantıları, kitap tanııtma konuşmaları ve çeşitli konularda siyasi tartışmalar düzenlenmesi;

5- Dergi ve gazete çevresinde toplanan insanların daha fazla fedakarlığı, kıt kanaat yaşamaya, burjuva hayatından kopymaya ve hayatlarını gitgide daha fazla emekçi halkla birleştirmeye ikna edilmeleri için kampanyalar açılması (Proleterleşme Hareketi).

6- Bu insanların ideolojik düzeyinin yükseltilmesi ve aynı zamanda harekete daha aktif olarak katılmalarının sağlanması için İşçi-Köylü Çalışma Komiteleri denilen tartışma grublarının kurulması;

7- Proleter devrimci Aydınlik ve İşçi-Köylü yayın organlarının işçi, köylü ve gençlik mücadeleleriyle daha iyi irtibatlı olarak çıkabilmesi için ve aynı zamanda işçiler, köylüler ve gençler içinde görüşlerimizin savunmasının daha iyi yapılması için İşçi Komitesi, Köylü Komitesi, Gençlik Komitesi gibi komitelerin kurulması;

8- İstanbul'da Türk Solu Dergisi çıkmıyor olmasına rağmen her halukarda, oradaki insanların enerjisini kanalize edebilme

amacıyla ve belki ileride Türk Solu dergisi yerine İstanbul'da bir yayın organı çıkmasının hazırlığını yapmak amacıyla bir yazı kurulu kurulması;

9- Avrupa'da, Türkiye'deki mücadeleleri bağımsız olarak izleyerek bizim görüşün doğru olduğunu kabul etmiş olduklarını öğrendiğim devrimciler tarafından bu görüşlerin propagandasını oradaki Türkiyeli kişiler ve gençler arasında yaymak amacıyla İşçi-Köylü büroları kurulması;

10- Proleter Devrimci Aydınlık dergisinde Türkiye'deki sol hareketleri dağınıklıktan kurtaracak ve legal bir sosyalist parti kurulmasına zemin hazırlayabilecek bir Sosyalist Kurultay teklifinin ortaya atılması;

11- Hareketin ideolojik çizgisi ve özellikle sosyalist kurultay teklifinin, 'toprak devrimi' meselesinin vb. İstanbul ve Ankara'daki yazı kurullarının toplantılarında büyük tartışmalara yol açması;

12- Sıkıyönetimden önce Almanya'da mahalli lisanla yayınlanmaya başlayan bir yayın organımız vasıtasıyla görüşlerimizin Almanya'daki ve dünyanın diğer bölgelerindeki devrimcilere de yayın yolu ile duyurulması;

Bu yukarıda saydıklarım sıkıyönetimden önceki legal çalışmalarımızdır. Bu arada illegal çalışmalarımız da oluyordu. Bu hususu daha aşağıda açıklayacağım. PDA ve İşçi-Köylü yazı kurullarında muhtelif zamanlarda görev almış şahıslardan hatırlayabildiklerim şunlardır;

İstanbul'da bir, Ankara'da iki yazı kurulu, ayrıca bunlar arasındaki koordineyi sağlamak üzere bir koordinasyon komitesi kurulmuştu.

İstanbul'daki Yazı Kurulu; Bora Gözen, Mehmet Altun, İbrahim Kaypakkaya, Muzaffer Oruçoglu, Sebetay Varol, Garbis Altınoglu'ndan müteşekkildi.

Ankara'daki yazı kurulları; Doğu Perinçek, Ömer Özerturğut, Şahin Apay, Cün Zileli, Hasan Yalçın, Ömer Madra, Halil Berktaş, Cüneyt Akalın, Atıl Ant, Erdoğan Güçbilmez'den teşekkül etmekteydi. Bunlar zaman zaman PDA ve İşçi-Köylü

yazı kurullarında görev almışlardır. Nuri Çolakoğlu da bunlar arasındadır.

Koordinasyon Komitesine gelince Doğu Perinçek, Hasan Yalçın, Gün Zileli'den teşekkür etmiştir." (6)

Proleteryanın Öncülüğü Bugün, Halihazırda, Mevcut Değildir

Bu dönem, İşçi-Köylü gazetesinin İstanbul bürosunda, "İşçi" ve "Köylü" hareketlerine yönelik iki komite oluşturulur. Bir de "Çeviri" bürosu kurulur.

Muzaffer Oruçoğlu "Köy Komitesi", İbrahim Kaypakkaya "İşçi Komitesi" sorumlusudur.

Köy Bürosu'nun değişmeyen tek sorumlusu Muzaffer Oruçoğlu'dur. Otuzdan fazla kişi çalışır büroda. Yapılan çalışmalar sonucunda elliden fazla güvenilir ilişki kurulur Trakya köylerinde.

Çeviri bürosunda ise: Celal Üster, Halil Berktaş, Melek Ulagay vardır.

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili Ve Edebiyatı bölümünde öğrenci olan Melek Ulagay, sadece çeviri işlerinde değil Türk Solu'nun bütün işlerine koşturur.

İbrahim Kaypakkaya'nın bazı sendikacılar ve işçilerle yakın ilişkileri vardır. İşçi Bürosunda çalışanlar arasında Cem Somel, Mehmet Altun, Melek Ulagay, Lütfi Tınç, Hüseyin Karanlık ve Kenan Mortan da vardır.

Çetin Yetkin, Türk Solu'ndaki bölünmeler hakkında yaptığı araştırmada farklı siyasi görüşleri savunan hareketlerin önde gelenleriyle görüşmeler yapar.

Çetin Yetkin'in, 6 Şubat 1970 Cuma günü, Doğu Perinçek ve İbrahim Kaypakkaya ile İstanbul'da Türk Solu dergisinin bürosunda yaptığı görüşme aynen şöyledir:

Çetin Yetkin: "Nihai amaç, sosyalizm. Ama sosyalizmi kurmak için bu yoldan gideceksiniz. Sonunda gerek küçük burjuvazi, gerekse burjuvazi, sınıf olarak ortadan kaldırılacaklar. Ama onlar da varlıklarını korumak için mücadele edecekler. İşte bu mücadele, milli demokratik devrim süresi içinde görül-

meyecek mi? Hem sınıf mücadelesi yürütülecek, hem de bunlarla müttefik olunacak. Bunu biraz daha açıklar mısın?”

Doğu Perinçek: “Milli demokratik iktidar döneminde küçük burjuvazi ile proleterya arasındaki çelişki, gene düşmanca bir çelişki haline gelmez. O dönemde ikna yoluyla, gönüllü olarak küçük burjuvazinin geniş kesimleri üzerinde, köylü, orta köylü, küçük yoksul köylüyle ittifak halinde proleterya, sosyalizmin inşasını tamamlar.”

Çetin Yetkin: “Burjuvazi için de aynı şeyi söyleyebilecek misiniz?”

Doğu Perinçek: “Değil tabii. Burjuvazide doğrudan doğruya özel mülkiyetin kaldırılması söz konusu. Mesela, küçük burjuvazinin en önemli kesimi olan Türkiye’de, yoksul orta köylüyle proleterya beraber sosyalizmi kurar. Mesala diyelim ki, kurduğu kolektif çiftliklerde üretimin son derece artması, modern teknoloji kullanılması sebebiyle, orada çalışan işçinin, küçük yoksul köylüden daha iyi yaşaması halinde, küçük arazi sahibi köylülerin kooperatiflerinde yavaş yavaş kolektif mülkiyete dönüştürülmesi isteği toplumda gelişir ve kolektif çiftlikleri örnek olarak görürler ve oralarda da kolektif mülkiyet yaygınlaştırılır.”

İbrahim Kaypakkaya: “Mao Çe Tung’un bu konuda şöyle bir görüşü var: Sosyalizm kurulurken karşı çıkan karşı-devrimciler düşmandır. Ama karşı-devrimci olmayan milli burjuvazi de yine proleteryanın dostudur. Belki ifade böyle değil, ama bu anlamda. Yani orada milli burjuvazi düşman ilan edilmiyor. Fakat, sosyalizmi kurmaktan da vaz geçilmiyor. Sosyalizm inşa ediliyor bir taraftan, bir taraftan da milli burjuvazi düşmanca ortadan kaldırılmıyor. Yani, o da köylünün yoluna katılıyor. Ama yalnız milli burjuvazi değil, köylülerden de karşı-devrimci unsurlar olursa, onlara karşıda düşmanca tavır takınılıyor.”

Çetin Yetkin: “Milli demokratik devrimciler içindeki son bölünme karşısında öncülük sorunu hakkında ne düşünüyorsunuz?”

Doğu Perinçek: “Biz, milli demokratik devrimin ancak proleteryanın öncülüğünde gerçekleştirilebileceğini savunuyoruz.

Tabii fiilen. Proleteryanın politik, ideolojik ve örgütsel öncülüğü olmayan bir hareket milli demokratik devrim vasfını -'devrim'in altını çiziyorum- kazanamaz. Çünkü, bugün dünyadaki sonuna kadar tek sınıf proleterya'dır. Biz, öncülük dendiği zaman, proleteryanın öncü vazifesini, geniş işçi ve köylü yığınlarını devrim yolunda iletletmesini anlıyoruz. Yalnız ideolojik öncülüğü reddediyoruz."

Çetin Yetkin: "İbrahim Kaypakkaya, proleterya bugünkü durumda nerededir Doğu'nun açıkladığına göre?"

İbrahim Kaypakkaya: "Proleteryanın öncülüğü bugün, halı hazırda, mevcut değildir." (7)

Biz, Niye Uzun Yürüyüş Yapmıyoruz Mesala

Mao Zedung'un fikirleri bu dönem PDA'cılar tarafından savunulmaktadır. Tartışma ve konuşmalarda daima Çin devrimi, ÇKP tarihi ve Mao Zedung'dan örnekler verilir.

ÇKP, Kızıl Ordu ile birlikte, 16 Ekim 1934-20 Ekim 1935 tarihleri arasında, oniki bin kilometre yürüyerek, emperyalistlere karşı savaşmış, onbir eyaletten geçmişler, altmış iki kent ve kasabayı emperyalistlerin işgalinden kurtarmışlardır. Bu ilk uzun yürüyüştür. Daha sonra başka "uzun yürüşler" de yapılacaktır. Mao Zedung için uzun yürüyüş, yalnızca askeri bir hareket değil, aynı zamanda halkla bütünleşmesinin bir onaylanmasıdır.

Ali Bayram Kara, Muzaffer Oruçoğlu, İbrahim Kaypakkaya, Hasan Zorlu, Mustafa Yılmazpektürk ve birkaç kişi daha, Balıkesir Yurdu kantininde oturmuş sohbet etmektedir.

Sohbetin bir yerinde Muzaffer Oruçoğlu, duygularını şöyle dile getirir:

"Arkadaşlar, biz, Mao'nun yaptığı gibi yapsak ve köylülere, 'devrim başladı. Ankara'ya yürüyelim', desek, köylünün hepsi bize katılır."

Kaşıkçı Köylülerinin Yürüyüşünü Destekleyelim

PDA'cıların bu dönem çalışma alanı özellikle tarım üreticileridir.

4 Şubat 1970 Çarşamba günü Balıkesir Savaştepe'de, 7 Şubat 1970 Cumartesi günü Aksihisar'da, 10 Şubat 1970 Pazar günü Ödemiş'te bütün üreticileri ile gençler, gösteri yürüyüşü düzenler.

Akhisar'daki mitinge İstanbul'dan, İzmir ve Ankara'dan PDA ve İşçi-Köylü'nün bütün kadroları katılır.

Bunların arasında Doğu Perinçek, Gün Zileli, Erdoğan Güçbilmez, Cüneyt Akalın, Kabil Kocatürk, Daşar Karadağ, Aktan İnce, Cem Somel, İbrahim Kaypakkaya, Muzaffer Oruçoğlu, Ali Karşılayan da vardır.

Doğu Perinçek, 26 Mart 1970 Perşembe günü, Söke Kadastro Mahkemesi'nde yapılan duruşmaya, avukat olarak köylüler lehine katılır.

İbrahim Kaypakkaya ile Muzaffer Oruçoğlu, 1970 Şubat ayının son haftasında Tekirdağ'a bağlı Kaşıkçı köyüne gider.

Köylülerle yapılan görüşmelerden elde edilen bilgiler sonrasında İbrahim Kaypakkaya ile Muzaffer Oruçoğlu, birlikte bir yazı hazırlar.

Türk Solu dergisinin, 3 Mart 1970 tarih ve 120 no.lu sayısında yayınlanan ortak yazı aynen şöyledir:

"Taşomurca, Tekirdağ'a bağlı bir köyün adıdır. Taşomurca'nın çevresinde, topraksız ve az topraklı köylüleri bağrında barındıran 7 köy sıralanır: Kaşıkçı, Selçuk, Karansılı, Dedecik, Generli, İsmaili, Kazandere. Aşağıda toprak mücadelelerini anlatacığımız Kaşıkçı köylüleri, 93 harbinde, Bulgaristan'ın Selvi ilçesine bağlı Dobramirka bucağından göçerek, 1887 yılında Taşomurca çiftliği ile Ahmedikli çiftliğinin arasına düşen bugünkü topraklara yerleşmişlerdir. Bugün, Kaşıkçı 2 bini aşkın nüfusu ve bir avuç toprağı ile (yaklaşık 17 bin dönüm), Trakya'nın yüzlerce topraksız köyünden biridir. Ve üzerinde kuruluşundan bu yana bir toprak mücadelesi sürer gelir.

Kaşıkçı ve Ahmedikli Köylülerinin Toprak Davası 24. Yılına Giriyor

Kaşıkçı köylüleri, kendi ifadelerine göre, 1312 teşrinisanide köyün doğusundaki Ahmedikli çiftliğine ait toprakların tamamını satın alarak 98 kişinin üzerine tapu ettirirler. 1947 de res-

mi makamların tasvibini de alarak, bu toprakları işlemeye girişirler. Bunun üzerine, çiftlikte çalışan köylüler ve sonradan gelip Ahmedikli'ye yerleşen göçmenler, "bizim topraklarımızı sürüyorlar" diye, Kaşıkçı köylülerini mahkemeye verir. Bundan sonrasını köy muhtarı Mahmut Yazıcı'dan dinleyelim: "...mahkemeye, ihtiyar heyeti verilmiş olduğu için, mahkeme, Ahmediklilerin davasını önce reddetti. İkinci defa 52 kişi hakkında dava açtılar. Dava sonucu, 1924,5 dekar yer bize teslim edildi ve halen işliyoruz...Tapuların çevirdiği hudut dahilindeki geri kalan kısımlar, Ahmedikli köylülerine verilmeye teşebbüs edilince, şahıslar ellerindeki tapuları ibraz ettiler. Ve Ahmedikli ile Kaşıkçı köyü ihtar kurulları, 16 numaralı toprak komisyonu başkanı ve tapu memurları ve hatta ormanla ilişkisi bulunduğu için Tekirdağ Orman Bölge Şefliği olduğu halde yapılan keşifte, burada toprak tevzi kanununun uygulanamayacağı bir deftere yazıldı, orada hazır bulunanlara imzalatıldı. DP yöneticileri, bu kararı dinlemiyerek, yukarıdan parti kanalıyla Ahmediklilere 1200 dönüm toprak verdiler. Ve tapulu topraklarımızı Ahmediklilerin üzerine yeniden tapu ettirdiler. (Bu olay 1960 yılında 27 Mayıs hareketinden önce meydana geliyor. O dönemde Ahmedikliler DP'li, Kaşıkçı köylüleri ise CHP'lidir.) Her ne kadar araştırdıksa da, tutulan zabıtı bulamadık. Vermediler. Tapu iptal davası ve Men-i müdahale davası açtık. Davayı Tekirdağ'da kaybettik. Temyizde, 1969'da dava temelinden bozuldu. Şimdi mahkeme devam ediyor. 12 Marta duruşmamız var..."

Toprak ağalarının ve işbirlikçilerinin siyasi örgütü DP, Kaşıkçı köylülerinin toprağını Ahmediklilere vererek, hem topraksız köylüleri birbirine düşürmüş; hem de bu yolla kendisine oy veren Ahmedikli köylülerini bir süre daha kendi dümen suyunda tutmayı başarmıştır.

Kaşıkçı Köylüleri Hazine Topraklarını Taşomurca Çiftliğine Kaptırmıyorlar

Kaşıkçı köylüleri bir yandan Ahmedikli köylüleri ile mahkeme kapılarında çekişirlerken, öte yandan da, hazine topraklarına el koymak isteyen Taşomurca çiftlik sahibine karşı şiddet-

li bir mücadele yürütüyorlardı. Kaşıkçıdan Ferhat Özdamar'ın verdiği bilgiye göre, Taşomurca'nın topraksız ve az topraklı köylülerin yanında, tahminen 7 bin dönümlük bir çiftlik vardır. Kaşıkçı köyü, bu çiftliğin toprağı ile sınırdır. Çiftliğin sahiplerinden Tayip Bey, 1324 de encümen azası iken, tapudaki miktardan kat kat üstünle geniş toprakları kucaklayan bir hudutname çıkartır. Çiftlik sınırlarının içinde, çiftliğe ait topraklardan başka Taşomurca köylülerinin bölük pörçük toprakları ve 400 dönümlük buzağına yerleşirler ve çiftlik sahiplerinden ses seda çıkmaz. Bundan da anlaşılmaktadır ki, mera çiftliğe ait değildir. Fakat daha sonraları, çiftlik sahipleri hazineye ait olan buzağılıklara el koymak için harekete geçer.

Kaşıkçı ile Taşomurca çiftliği arasında ilkin, 1950 yılında, köy ihtiyar kurullarının imzaladığı bir hudutname ile, Kaşıkçı'lı bir köylüye ait olan Meşe Tarlanın altbaşı sınır olarak tesbit edilir. 1957 yılında çiftliğin o günki sahibi Neriman Sezer, bu sınırı reddederek, Meşe Tarlaları üst başının sınır olduğunu iddia eder ve bunu, satın aldığı bilirkişilerin şahitliğine dayanan bir mahkeme kararı ile "ispat" eder. Bunun üzerine, Meşe Tarlanın üst başı sınır olarak kabul edilir. Böylece 300 dönüm mera çiftlik sınırları içerisine alınarak, Omurca çiftliği, Kaşıkçı köylülerinin topraklarının arasına doğru genişletilir.

Zamanla, Meşe Tarlanın üst başı, meradan katılan topraklarla Kaşıkçı köyüne doğru ilerler. Neriman Sezer, bu kere de, çiftliğin hududunu Meşe Tarlanın o günkü üst başına kadar genişletmek ister ve arada kalan merayı sürdürmeye kalkışır. Kaşıkçı köylüleri engel olurlar. Köylüler mahkemeye verilir. 1968 yılında yine "Bilirkişilerin şahitliği ile, çiftlik sahibi davayı "kazanır" ve yeni topraklar icra ile çiftliğe teslim edilir. Temyiz kararı tasdik eder. Fakat, Kaşıkçı köylüleri el konulan topraklardan çiftlik sahibini atarak, hazine arazisini çiftliğe kaptırmazlar.

Olaylar Yeniden Gelişiyor

Şubat'ın 12 sinde, Taşomurca çiftliğini 65 bin liraya kiralaayan Selçuk köyü ağası ve adamları, 9 jandarma, 2 uzman, 1

teğmenin koruyuculuğunda 4 traktörle yeniden hazine topraklarını sürmeye gelirler. Kaşıkçı köylüleri, kadın erkek, yedisinden yetmişine, sel gibi meraya akar. Teğmen, jandarmalara, "süngü tak" emri verir. Köylüler, "ölürüz, sürdürmeyiz bu toprakları" derler. Sonunda ağanın adamları ve jandarmalar dönüp gitmek zorunda kalırlar.

Neriman Sezer, Kaşıkçı merasından başka, Taşomurca köylerine ait bin dönümlük bir meraya da el koyar. Bu yüzden 1966 yılında Taşomurcalı bir çoban Neriman Sezer'i döverecek öldürür. Neriman'ın yerini alan kızı, hali hazırda, Kırklareli banka müdürünün oğlu ile evlidir ve karı koca, çiftliği Tekirdağ'dan yönetirler. Ve annelerinin "genişleme" politikasını devam ettirirler.

Kaşıkçı Köylülerinin Yürüyüşü Zorla Engellendi

Kaşıkçı köylüleri, kendilerine zulmeden, topraklarına el koyan Taşomurca çiftliği sahiplerini ve toprak ağalarını protesto amacıyla 16 Şubat günü, 9 traktör ve 11 otobüsle ve kendi elleriyle hazırladıkları pankartlarıyla yürüyüş için Tekirdağ'a iniyorlar. İki traktör dolusu köylü de, Taşomurca'dan geliyor. Çevredeki "Beyler", (köylüler çiftlik sahiplerine bey diyorlar) yürüyüşe engel olabilmek için telaş içinde sağa sola koşuyorlar. Bütün kanuni işlemler yerine getirilmiş olduğu halde, Vali, köylülerin yürüyüşüne zorla engel oluyor. Yürürseniz karşınıza asker çıkarırım, polisi saldırtırım, içeri tıkarım, bayramınızı çoluğunuzun çocuğunuzun yanında geçirmek istiyorsanız yürümeyin...diyerek onları tehdit ediyor. Köylüler, Valinin baskısı ve şiddetlenen yağmur yüzünden yürüyüşü yapamıyorlar.

Kaşıkçı Köylüleri Devrimci Gençleri Sevgi İle Bağrına Bastı

Köylüler, hala öfkeli. Yürüyüş haklarının zorla engellenmesini bir türlü hazmedemiyorlar. Anayasanın Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü ile ilgili maddesini ezbere biliyorlar. Oraya varan gençler tarafından, köylülere, gösteri ve yürüyüş hakkının ne olduğu bir kere daha açıklandı. Türkiye'nin diğer bölgelerinde-

ki işçi, köylü mücadeleleri anlatıldı. Köylülerin çoğunun bunlardan haberi yoktu. İşçi-Köylü gazetesinin eski sayıları dağıtıldı.

Köylüler, İşçi-Köylü gazetesini ilk defa görüyorlardı. Böyle bir gazetenin varlığına şaşılar ve gazeteleri elden ele dolaştırarak okudular. Değirmen Köylülerin toprak mücadelesi yüksek sesle okundu. O zamana kadar, gençlere şüphe ile tereddütle bakan köylüler, o andan sonra, gençlerle kaynaşıverdiler ve sıcak bir dostluk havası doğdu. Bu hava içinde bir çok konu konuşulup tartışıldı. (Pratik bir kere daha gösterdi ki, İşçi-Köylü Gazetesi, Kitlelerin kendi aralarında ve kitleler ile proleter devrimcileri arasında bağlar kurmakta, kitlelerin eğitiminde halen en önemli silahımızdır. Kim ki, İşçi-Köylü'yü küçümsüyor, onu, şu ya da bu şekilde baltalamaya çalışıyor, o kişinin, ya en azından kitlelerle bağı yoktur, bu yüzden İşçi-Köylü Gazetesinin önemini kavramasına imkan yoktur; ya da, o kişi, gerçeği, kendi kişisel hesapları uğruna feda etmektedir.)

Türkiye'deki toprak ağalarının, tefecilerin, işbirlikçi sermaye sahiplerinin işçiler, köylüler...üzerindeki tahakkümü "bu zulüm düzeninin her somut örneği ele alınarak" ortaya konuldu. Partilerin hangi sınıfların menfaatlerini temsil ettiği, öğrenici hareketleri, öğretmenlerin boykotları, eğitim sistemi, Nato, 6.filo, Türkiye'deki yabancı üs ve tesislerin varlık sebepleri, madenler, petroller, barış gönüllüleri...ve daha bir sürü mesele ele alınarak birbiriyle ve bugünkü düzenle ilişkileri açıklandı. Bağımsızlığın, demokrasinin ne olduğu ve sosyalist düzen anlatıldı. Bir yandan köylülerin bugünkü toprak mücadelelerine ışık tutulurken, öte yandan da bu mücadelenin, kazanılsa bile, Kaşıkçı köylülerini kurtuluşa götüremeyeceği, bunun imkansızlığı anlatıldı. Gece saat 24.00 e kadar devam eden ve köylülerin istekle katıldığı, yoğun açıklamalar ve tartışmalar hemen herkesin kafasında aynı soruyu doğurdu. Bu zulüm düzeninden nasıl kurtulabiliriz?

Bu soru bir köylü tarafından sözlü olarak dile getirildi. Bunun üzerine, önce Filistin ve Vietnam'daki devrimci mücadeleler, bu mücadelelerin nedenleri, hedefleri, kimlerle kime kar-

şı yürütüldükleri ortaya konuldu. Bu konularda köylüler de bildiklerini, duyduklarını söylediler. Sonra, Türkiye'de Amerikancı iktidarın, işçiler, köylüler, öğrenciler ve aydınlara karşı gitkçe artan baskı ve şiddet uygulamaları, köylülerin de bildiği, duyduğu örneklerle açıklandı. Bu açıklamalar üzerine bir köylü yukarıdaki soruyu şöyle cevaplandırdı: "elele vermedikçe, bunlara iyice bir kötek çalmadıkça, ne gavur gider, ne de bey sırtımızdan iner."

Kaşıkcı Köylülerinin Yürüyüşünü Mutlaka Gerçekleştirelim

Trakya, büyük çoğunluğu topraksız ve az topraklı olan köylülerin yanında, geniş toprakları olan yaygın çiftliklerin bulunduğu bir bölgedir. Topraksız ve az topraklı köylüler, yılın uygun mevsimlerinde, çiftliklerde ve inşaatlarda ücretli olarak çalışırlar. Ücretler düşüktür, çiftlik beyleri ile köylüler arasındaki çelişki keskindir. Bu yapısı dolayısıyla Trakya her an patlamaya hazır bir kazan gibidir. Küçük bir patlama, peşinden diğer yeni patlamalara sebep olacaktır. Bir köylü yürüyüşü peşinden bir çok köyün yürüyüşüne sebep olacaktır. Bunu bildiği için işbirlikçi iktidar, Değirmenköylülerin yürüyüşüne engel olmuştur. Kaşıkcı köylülerin yürüyüşüne engel olmaktadır.

İktidarın bu zorbalığı karşısında Kaşıkcı köylülerini yalnız bırakmayalım. Bütün devrimci kuruluşlar, devrimci gençlik, devrimci hukukçular Kaşıkcı köylülerinin yardımına koşmalıdır. Yasalara girmiş gösteri ve yürüyüş hakkı söke söke alınmalı, bir gerçek haline getirmelidir. Kaşıkcı köylülerinin yürüyüşü, yüzlerce Trakya köylüsünün geçmek için beklediği kapıyı aralayacaktır. Bu kapıya hep beraber yüklenelim." (*)

Muzaffer Oruçoğlu ve İsmail Gençoğlu, köylülerin düzenlemek istediği yürüyüşe destek olmak amacıyla Tekirdağ'ın Kaşıkcı ve Taşmurca köylerine gider. Kahvehanelerde konuşma yapan ve İşçi-Köylü gazetesi dağıtan gençler, yürüyüş bildirimini yapmak amacıyla, 3 Mart 1970 Salı günü, Tekirdağ'a gider.

Gelen bazı köylülerle birlikte Tekirdağ Valiliği ve Emniyet Müdürlüğüne başvuru yapılır. Fakat, köylülerin bildirimden imzalarını geri çekmesiyle yürüyüş izni alınmaz.

Kaşıkcı ve Taşmurca köylerine birkaç defa gidilir. Muzaf-

fer Oruçoğlu ile Hüseyin Karanlık, 7 Mart 1970 Cumartesi günü, Tekirdağ'ın İsmaili, Kazandere, Feredanlı köylerine gider. Köylülere getirdikleri İşçi-Köylü gazetesi ile kitap ve bildirileri dağıtan Oruçoğlu ile Karanlık, köylülere yönelik siyasi propaganda yapar.

PDA Dergisi Satırılmıyor

PDA ile ASD grupları arasındaki tartışmaların boyutu zaman içerisinde şiddete dönüşür.

4 Mart 1970 Çarşamba günü, TDGF yönetimi, PDA'cılara karşı açıkca tavır alır ve Oktay Etiman, SBF'de Proleter Devrimci Aydınlik dergisinin satılmasını engeller.

PDA'cılar, 5 Mart 1970 Perşembe günü, daha kalabalık bir grupla SBF'de dergi satmaya gelir. Bu kez, TDGF Genel Başkanı Atilla Sarp, genel sekreter Ruhi Koç ve MYK üyesi Ahmet Bozkurt, dergi satışına engel olur.

Başkan Atilla Sarp, "TDGF MYK'nun Proleter Devrimci Aydınlik'ı fakültelerde sattırmamak yolunda kararı olduğunu, bu kararın uygulanmasına SBF'den başlanacağını, sonra diğer fakültelerde de uygulanacağını", genel sekreter Ruhi Koç'ta, "Siz isim sahtekarlığı yapıyorsunuz. Derginizi sattırmayacağız. Ne zaman derginizin ismini değiştirirseniz, o zaman satarsınız", der.

ASD ile PDA taraftarı öğrenciler arasında, 7 Mart 1970 Cumartesi günü de, DTCF kantininde, silah ve bıçakların kullanıldığı bir kavga olur.

Şahin Alpay, 1 Nisan 1970 Çarşamba günü, İTÜ'de "Milli Demokratik devrim ve İşçi Sınıfı" korulu bir konferans verir. "İlkesiz Birlik Cephesi" olarak nitelendirilen kesim, Şahin Alpay'ı susturmaya çalışır.

5 Haziran 1970 Cuma gecesi, aralarında Namık Kemal Boya'nın da olduğu İstanbul TDGF yöneticilerinden bir grup, Proleter Devrimci Aydınlik ve İşçi-Köylü bürolarına gelir ve büroda bulunanları silahla tehdit ettikten sonra büroda bulunan telefon cihazını, iki daktilo makinasını ve dergi abone adresleriyle birlikte, bir kısım evrakı alarak götürür. Bu olay, 6 Haziran

1970 Cumartesi günü, İTÜ'de yapılan TDGF İstanbul üyeleri genel toplantısında, "Türk Solu hareketi" olarak nitelendirilir.

10 Haziran 1970 Çarşamba günü yapılan ODTÜ Sosyalist Fikir Kulübü'nün genel kurulunda da, bazı kulüp yöneticileri, Türk Solu dergisinin İstanbul bürosunun basılma olayını benimseyerek, olayı, "devrimci bir eylem" olarak savunur.

PDA çevresi, İTÜ'de, Halil Berktaş tarafından verilecek, "İşçi, köylü ve öğrenci örgütlenmeleri, sosyalist teorinin kavranmasına ilişkin sorunlar ve Çarü Mazumdar'ın teorisi" konulu bir konferans tertipler.

Halil Berktaş, konferansında, Küba devrimini, "küçük burjuvazinin önderliğinde tesadüfen gerçekleşen bir devrim olarak", değerlendirdiğinde olay meydana gelir.

İbrahim Kaypakkaya ile Sevinç Özgüner, toplantıyı sabote etmeye çalışan Nahit Tören, Necmi Demir ve arkadaşlarına karşı çıkar. Bunun üzerine, Nahit Tören, silahını çekerek, ta'va-ıki el ateş eder.

15-16 Haziran Olayları

İbrahim Kaypakkaya, yeni sendikalar kanunu tasarısına karşı İstanbul, İzmit, Gebze bölgelerinde meydana gelen işçi olaylarının birinci günü olan 15 Haziran 1970 Pazartesi günü, Ankara'dadır.

PDA'nın İstanbul bürosundan Ankara'daki PDA bürosuna telefon açılarak, İstanbul ve çevresinde meydana gelen işçi eylemleri hakkında haber verilir.

15 Haziran Pazartesi günü gecesi Ankara'dan hareket ederek sabaha karşı İstanbul'a gelen İbrahim Kaypakkaya, Oral Çalışlar, Gün Zileli, Bumin Güneri ve bir kaç arkadaşı, doğrudan TİP Beykoz İlçe Başkanı olan İTÜ öğrencisi Kayhan Şahinbeyoğlu'nun Kandilli'de bulunan evine gider.

Evde bir süre dinlenen ve yaşanan gelişmeleri arkadaşlarından öğrenen İbrahim Kaypakkaya, Oral Çalışlar, Gün Zileli ve bir kaç arkadaşı, Türk Solu'nun bürosuna gider ve Yazı İşleri müdürü Bora Sabri Gözen'den olaylar hakkında bilgi aldıktan sonra, hangi bölgelere gideceklerini aralarında kararlaştırırlar.

Gün Zileli, Oral Çalışlar, Bumin Güneri, Cem Somel ve bir kısım arkadaşı, Eyüp civarında işyerlerine gider.

İbrahim Kaypakkaya, Mehmet Altun, Ali Mercan, Ali Taşyapan ve Arslan Kılıç, 16 Haziranda Topkapı'da başlayan yürüyüş koluna Divanyolu'ndaki Türk Solu bürosundan katılır.

Millet Caddesi, Aksaray, Laleli yoluyla yürüyerek Çağaloğlu'na gelen işçiler, Valilik binasının önünde tankların barikadıyla karşılaşır. Tankları aşan işçilerin önü, Sirkeci'ye doğru inerken Meserret Kahvehanesi'nin önünde tanklarla bir daha barikat kurularak engellenmeye çalışılır.

Barikadı bir kere daha aşan işçiler, Sirkeci-Eminönü güzergahını izleyerek Galata Köprüsü'nün önüne gelir. Fakat, Galata Köprüsü açılmıştır.

Eminönü tarafında kalan işçilerin amacı Gültepe-Levent tarafından gelen işçiler koluyla birleşmektir. Galata Köprüsü açılmayınca Unkapanı yoluna dönen işçilere, Tekel işçileri katılır. Fatih, Edirnekapi tarafına yürüyen işçiler, o güzergahta dağılır. Artık akşam olmuştur.

Olaylar bittikten sonra İbrahim Kaypakkaya, Oral Çalışlar, Gün Zileli ve arkadaşları, yine İTÜ öğrencisi Kayhan Şahinbeyoğlu'nun Kandilli'de deniz kenarında olan evinde biraya gelir.

Bora Gözen, Ankara'dan gelen arkadaşlarına, "Boğaziçi Üniversitesi'nde bizim arkadaşların toplantısı var. Siz de gelin bir durum değerlendirmesi yapalım", der. Fakat, gece sokağa çıkma yasağı ilan edilmiştir. "Can Yücel'in sahilde bir sandalı var. Onu alıp gidelim", denir.

Ankara'dan gelenlerin bir kısmı gitmez. Boğaziçi Üniversitesi'ndeki toplantıya katılan İbrahim Kaypakkaya, geri dönüp toplantıda yaşananları arkadaşlarına anlatır.

Köy Bürosu Sorumlusu Muzaffer Oruçoğlu, Tutuklanıyor

Muzaffer Oruçoğlu, "Köy Bürosu" sorumlusu olduğu için hem kendisi hem de görevlendirdiği kişiler sürekli olarak köylerde. 15-16 Haziran olayları olduğu zaman da Trakya bölgesindeki köylerde çalışma yapmaktadır.

Kabil Kocatürk ile Ümit Necef, Trakya'da bazı köylere çalışma yapmaya gönderilir.

Trakya bölgesinde köy çalışmalarına giderler. Arkadaşlarına, çalışmadan dönünce, "Trakya köyleri kan kokuyor" diye izlenimini anlatır.

Cem Somel ile Edebiyat Fakültesi öğrencisi Bursalı Hasan Sakarya, Bursa tarafına köy çalışmasına gider. Bursa'nın Mus-tafakemalpaşa, Karacabey ilçe ve köylerinde çalışan Cem Somel, Bursa'da tanıştığı Biga'lı Fuat Karasu ile Biga'ya gider. Biga'da bir süre köylerde çalışan Cem Somel, daha sonra Gönen'e geçer.

Edirne iline bağlı Lalapaşa ilçesi Taşlımüsellim köyüne giden, oradan da Süloğlu bucağındaki köy kahvelerinde köylüyü toprak reformu konusunda aydınlatmak için konuşmalar yapan ve broşür dağıtan Muzaffer Oruçoğlu, Necati Serhat Hürkan ve Halil Berktaş, komünizm propagandası yaptıkları iddiası ile, 22 Temmuz 1970 Salı günü gözaltına alınırlar.

İfadelerinde, "Köylüyü toprak reformu konusunda aydınlatmak" amacı ile konuşmalar yaptıklarını ve broşür dağıttıklarını söyleyen SBF Asistanlarından Halil Berktaş ile Ankara Yenimahalle Lisesi öğrencilerinden Necati Serhat Hürkan, yirmidört saat gözaltında kaldıktan sonra serbest bırakılır. İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi 3. sınıf öğrencisi Muzaffer Oruçoğlu, tutuklanır ve ilk önce Keşan Cezaevin'e konur. İki ay Keşan Cezaevi'nde kaldıktan sonra Edirne Cezaevine nakledilen Muzaffer Oruçoğlu, toplam olarak üç ay yirmi günlük tutukluluktan sonra serbest bırakılır.

15 Kişi Örfi İdareye Teslim Ediliyor

Emniyet Müdürlüğü Siyasi Şube memurları, "Türk Solu" gazetesinin Divanyolu, Klodfarer Caddesi no: 6/6'da bulunan bürosunda, 3 Eylül 1970 Perşembe günü, saat 15.30'da arama yapar.

Yapılan aramada, 35 adet tabanca mermisi, patlayıcı maddeler, sopalar, yasak olduğu bildirilen kitaplar ve Mao ile Lenin'in portreleri bulunur. Bulunan patlayıcı maddeler ve yayın-

larla ilgili olarak 15 kişi emniyet mensupları tarafından gözaltına alınır.

Gözaltına alınanlar, Emniyet Müdürlüğü 1. Şube Müdürü Ilgız Aykutlu tarafından sorgulanır.

Arslan Kılıç, bu konuda şunları anlatmıştır:

“Bizi, Siyasi Polis şefi Ilgız Aykutlu sorguladı. Sorgu sırasında İbrahim Kaypakkaya ile Ilgız Aykutlu arasında bir kavgama oldu. Ilgız Aykutlu, hepimizi sıraya dizdi ve, ‘Hepinizin anasını Lenin düzsün’, dedi. İbrahim de, ‘Bizim anamız Krupskaya’dır; farketmez’, dedi. Bunun üzerine Aykutlu, sinirlendi, ‘Seni mahvederim. Batacak olan çürük bir gemiye binmiş gidiyorsunuz.’, diyerek bağırды. Yanlış hatırlamıyorsam yine İbrahim, ‘Madem bir çürük gemiye binmişiz ve batacağız. Bu telaşınız nedir?’, diye karşılık verdi.”

1. Şube’de sorgulananlar, daha sonra, Sıkıyönetim Komutanlığına götürülür

Sıkıyönetim Komutanlığına gönderilenler şunlardır:

İbrahim Kaypakkaya (Fen Fakültesi Fizik Bölümü öğrencisi), Bora Sabri Gözen (Türk Solu Yazı İşleri Müdürü), Arslan Kılıç (Kimya Fakültesi öğrencisi), Tahir Koçyiğit (Robert College öğrencisi), Orhan Bursalı (SBF öğrencisi), Cemşid Orhan(işçi), Baki Özlhan (Özcl Gazetecilik öğrencisi), Celal Toprakoglu (öğretmen), Hürol Erdurak (Lise öğrencisi), Hasan Sakarya (Lise mezunu-boşta), Çetin Tağman (İTÜ Mimarlık Fakültesi öğrencisi), Mehmet Adil Ovalioğlu (Işık Mimarlık Fakültesi öğrencisi), Mustafa Adalı (İTÜ öğrencisi), Ahmet Özdemir (İktisat Fakültesi öğrencisi).

Sıkıyönetim ilgilileri, bu konuda hukuksal yetkili olmadıklarını söyleyerek, gönderilenleri, İstanbul Adliyesine yollar. Bora Sabri Gözen ile İbrahim Kaypakkaya tutuklanır, diğerleri serbest bırakılır. Bir üst mahkemeye yapılan itiraz sonunda İbrahim Kaypakkaya ile Bora Sabri Gözen de serbest kalır.

Sol İçi Şiddet

MDD içindeki görüş ayrılıkları da bu dönem iyice netleş-

miş, saflar belirginleşmiştir. İdeolojik tartışmalar zaman zaman sertleşmelere kadar varır.

TDGF İstanbul Bölge Yürütme Kurulu, her hafta sonu Cumartesi günleri, İTÜ'de herkese açık forum düzenler. Forumda herkes görüşlerini dile getirir. Fakat, İbrahim Kaypakkaya, görüşlerini dile getirirken zaman zaman sertlikle karşılaşmıştır.

Solun bazı kesimlerinde şiddetin tohumları, zaman içinde ölümlere, grup içi çatışma ve infazlara kadar vardırılmıştır.

Bu dönem, bazı sol gruplar içindeki ilk infaz, Adil Ovalıoğlu'nun kendi grubundaki arkadaşları tarafından, 13 Haziran 1972 Salı günü öldürülmesidir.

İbrahim'in sol içi sertlikle karşılaştığı ilk olay, 1968 Temmuz ayında, Doğu Perinçek'in başkanlıktan düşürüldüğü Genel Yönetim Kurulu toplantısında meydana gelir ve Erhan Erel, "Sen yenisin bu işlere karışma" anlamında İbrahim Kaypakkaya'yı eliyle iter.

İkinci olay, 1969 yılı sonunda Kadırga Öğrenci Yurdunda meydana gelir. Kadırga Öğrenci Yurdunda, yurt ile ilgili bir toplantı yapılır. Herkes, sırayla konuşmaktadır. İbrahim Kaypakkaya, görüşlerini açıklamak için iki de bir kürsüye çıkar. Toplantıda bulunanlar, buna tepki gösterir. Uyarılara rağmen ısrarlı bir şekilde görüşlerini laf atarak veya kürsüye gelerek açıklamak istemesi üzerine, Ali Bayram Kara'nın anlattığına göre, "Kadırga Öğrenci Birliği Başkanı Ali Kılıç, İbrahim Kaypakkaya'yı" tartaklar.

Üçüncü olay, Sağmalcılar Cezaevinde meydana gelir. İbrahim Kaypakkaya, Çapa Yüksek Öğretmen Okulunda meydana gelen bir olay nedeniyle tutuklanarak Sağmalcılar Cezaevine konur. Deniz Gezmiş de bu sıra aynı cezaevinde tutukludur.

Deniz, öğrenci hareketleri nedeniyle cezaevine gelen gençlerle sabahları spor, akşamları ise teorik eğitim yapmaktadır.

Bu eğitim çalışmasına katılan gençlere görüşlerini aktarıırken, o sırada, eğitim yapılan yerin bulunduğu bölgede volta atmakta olan İbrahim Kaypakkaya, "öyle değil böyledir" diye dışardan laf atmaya başlar. Bunun üzerine, "Sen de buraya gei

eğitim çalışmasına katıl. Öyle dışardan laf atma şeklinde bu işi yapma", denilir.

İbrahim Kaypakkaya, uyarılara aldırmaz ve bir kaç kez aynı şekilde tavrını sürdürür.

Deniz 1.91 boyunda, İbo ise ondan daha küçüktür.

Vural Yıldırımoglu, İbo'nun yanına gelerek, "Bak bunlar dev gibi, bunlarla tartışma. Eşit değilsiniz", der.

Deniz ile İbrahim, "Sosyal emperyalizm konusunda tartışmaya girer. Deniz. "Sosyalizme soldan ihanet ediyorsunuz", der. İbo, "Sosyal emperyalizmi sosyalizm olarak gösterenlerdir sosyalizme asıl ihanet edenler", deyince, Deniz, sinirlenip İbo'ya yumruk atar.

Olaya tanık olanlardan biri olan Necdet Dizman, olayı şöyle anlatmıştır: "Deniz, masaların üzerinden atlayarak gitti İbrahim'e bir tokat vurdu."

Bu olay hakkında Kenan Rıfki Ertuğrul, şunu anlatmıştır: "Deniz, masaların üzerinden atlayarak İbrahim'in yanına gitmek istedi ama bir tuttuk. İbrahim'e tokat değil, ben kafa vurdum."

Son olay, 23 Eylül 1970 Çarşamba günü, TDGF İstanbul Bölge Yürütme Kurulunun İTÜ'de düzenlediği toplantıda meydana gelir. Her zaman Cumartesi günü toplanan forum, bu kez olağanüstü bir durum nedeniyle Çarşamba günü düzenlenir.

Toplantıda çok sert tartışmalar olur ve Mustafa Zülkadiroğlu, TDGF İstanbul Bölge Yürütme Kurulu Saymanlığından istifa eder.

TDGF İstanbul Bölge Yürütme Kurulu Başkanı Cihan Alptekin, Necmi Demir, Ömer Erim Süerkan, Gökalp Eren ve Namık Kemal Boya'nın da katıldığı toplantıya PDA çevresinin görüşlerini anlatmak amacıyla İbrahim Kaypakkaya ile Garbis Altınoğlu'da katılır.

Aydınlık Sosyalist Dergi çevresindeki gençler, İbrahim ve arkadaşlarına, "Okulda, şehirlerde sert geçen mücadele var. Bunlar, bundan kaçmak için işçi-köylü mücadelesi deyip mücadele alanlarını terk ediyorlar. Bu mücadele kaçkınlarına güvenilemez", gibi suçlamalar getirir.

Toplantıda kavga çıkar. Esas sorun Aydınlık Sosyalist Dergi taraftarları arasında iken "kabak" PDA'cılarının başında patlar.

Nahit Tören, Taner Kutlay, Zeki Erginbay, Zihni Çetiner, Mustafa Zülkadiroğlu ve arkadaşları ile İbrahim Kaypakkaya'nın arkadaşları arasında itişme-kakışma olur. Talat Aydemir olaylarına karıştığı gerekçesiyle Silahlı Kuvvetler'den atılmış olan Zihni Çetiner, İbrahim Kaypakkaya'nın başına tabure ile vurur. Kabil Kocatürk, İbo'ya saldıranların üzerine atlar. Üstü başı kan içinde kalır.

Söz sırası Garbis Altınoğlu'nda olduğu halde çıkan kavga nedeniyle konuşmaktan vazgeçer.

TDGF'nin Son Kongresi

PDA çevresi, TDGF'nin, 17 Ekim 1970 Cumartesi günü, SBF'de başlayan kongresine katılmak için bütün gücüyle çalışır.

Kongreye Ankara, İzmir ve İstanbul'dan Muzaffer Oruçoğlu, Ali Taşyapan, Kabil Kocatürk, Bora Sabri Gözen, Garbis Altınoğlu, Adil Ovalıoğlu, Nail Satlıgan, Mehmet Ulusoy, İbrahim Özdemir, Salman Kaya, Doğu Perinçek, Cüneyt Akalın, Şahin Alpay, Erdoğan Güçbilmez, Daşar Karadağ, Ömer Özer-turgut, Musa Tanrıku, Abdurrahman Taşçı, Cafer Topçu, Ali Ergün, Ali Kalan, Aktan İnce, Gün Zileli, Atıl Ant, Oral Çalışlar, Latif Güvercin, İlker Ağca, İsmet Tufan Yazıcı, Ali Karşılayan, katılır.

Mahir Çayan, yaptığı konuşma ile Doğu Perinçek'i baş hedef seçer. Delegeleri galeyana getirir, kongredeki gerilimi artırır.

PDA'cılarının ilk konuşmasını Ömer Özer-turgut, yapar.

Doğu Perinçek, konuşma yaparken saldırıya uğrar, birisi arkadan tekme vurur. Kongreyi yöneten Yusuf Küpeli, Doğu Perinçek'in elinden mikrofonu alır ve söz hakkı tanımaz.

"Cin Ali" denilen Ali Ergün, yerinden fırlar ve Perinçek'e saldıranlara doğru hamle yapar.

Ezici çoğunluk karşısında bir kısım PDA'cı etkilenir. Bazıları, içlerinden, "Böyle bir güç inkar edilemez. Bunların hepsi

mücadelenin içinde olsa acaba ne olur? Ben de onlara mı katılsam?" diye geçirir.

Sonuçta kongrede Ertuğrul Kürkçü, TDGF Başkanı seçilir.

Hüseyin Çapkan ve Kerim Soyka Ölüyor

Gislaved Lastik Fabrikasında çalışan 1.300 işçi, işverenin 15-16 Haziran tarihlerine ait ücretlerinin ödenmemesini protesto etmek amacıyla, 13 Ekim 1970 Salı günü, işyerini işgal eder.

Emniyet kuvvetleri ve jandarma, 15 Ekim Perşembe günü, işgalci işçileri fabrikadan çıkartmak ister. Çıkan olaylarda Hüseyin Çapkan adlı işçi ölür, onaltı işçi ile onbeş emniyet mensubu yaralanır.

Bu olayları protesto etmek amacıyla, Ankara'da Kızılay Vali Konağı civarında, 15 Ekim 1970 Perşembe günü gecesi, geç saatlerde duvarlara, "Şehit işçi arkadaş mücadeleye bayrak olacak" ibaresi yazılı ve bir elinde çekiç, bir elinde iki ağızlı anahatar taşıyan bir işçi resmi bulunan afişler, asılmaya çalışılır.

Bu afişleri yaptırmaya çalışan, İstanbul Tarla başı'nda oto tamirciliği yaptığı ve Ankara'da bir otelde kaldığı tesbit edilen Tahir Duran adlı işçi ile Yaşar Ayaşlı (BYYO), Kenan Güngör (Ankara Hukuk), Ali Kalan (Ankara Hukuk), Ali Münir Akman (Hukuk), Raif Çakır (Ankara Hukuk), Niyazi Yıldızhan (Ankara Hukuk) ve Ali Mercan (Gazi Eğitim Enstitüsü), emniyet mensupları tarafından yakalanır. Yakalananların ellerinde bulunan 18 afiş müsadere edilir.

29 Ekim 1970 Perşembe günü, Eyüp çevresindeki fabrikalarda bildiri dağıtırken, işçileri tahrik ettiği gerekçesiyle Mehmet Karakaşlı (İTÜ öğrencisi), İsmail Altınkaya (İTÜ öğrencisi), Fen Fakültesi öğrencisi Hüseyin Karanlık ve Robert Kolej öğrencisi Garbis Altıoğlu, emniyet mensupları tarafından gözaltına alınır.

Eski TKP üyesi ve PDA taraftarı Kerim Soyka, 9 Aralık 1970 Çarşamba günü Almanya'da ölür, 11 Aralık 1970 Cuma günü, Zincirlikuyu'da toprağa verilir. Cenaze törenine öğrenciler ve işçiler de katılır.

Köy Çalışmaları

15-16 Haziran olaylarından sonra PDA çevresinde ne kadar kadro varsa hepsi, sonbaharda yapılması düşünülen “Sosyalist Kurultay” için değişik bölgelerdeki önder kadroları saflara çekmek, illegal partinin yaygınlaştırılması amacıyla köylere gönderilir.

Atıl Ant, Halil Berktaş, Şahin Alpay, Daşar Karadağ, Kenan Mortan ve bazı kadrolar, Söke'ye gönderilir.

Kadrolar, gittikleri bölgede sürekli kalmaz. Bir yerde belli bir süre çalıştıktan sonra kadrolar, başka bölgelere gönderilir.

ABD, Bu dönem Türkiye'de Haşhaş ekiminin yasaklanmasını ister. Haşhaş ekimi Türkiye'nin bazı il ve ilçelerinde yapıldığı gibi Çorum'un bazı ilçelerinde de yapılmaktadır.

Haşhaş ekiminin yasak edilmesini isteyen ABD'ye karşı olan gençler, üreticilerle Çorum'da, 19 Ağustos 1970 Çarşamba günü, haşhaş mitingi düzenler.

Bu mitingin yarattığı etkinin izlerini kalıcı bağlara dönüştürmek amacıyla PDA çevresinden ekipler Çorum'un kasaba ve köylerine dağılır.

Çorum'a ilk giden ekip Daşar Karadağ ile Hüsamettin Kurultay'dır.

Açlık ve susuzluğa karşı deneme yapmak için söğüt yaprağı yenir. Hüsamettin Kurultay kusar, Daşar Karadağ ise çok acı bulur.

Daşar Karadağ, Çorum'daki köy çalışmalarından sonra Malatya'da haşhaş mitinginin düzenlenmesi sırasında köy çalışmalarına katılır. Daha sonra, İstanbul'da Bakırköy-Osmaniye'de kurulan İşçi Bürosunda çalışır.

Bir süre İstanbul'da işçiler arasında çalışan Daşar Karadağ, Hüsamettin Kurultay ile Erzincan'a köy çalışmasına gider. Erzincan köylerinde yaptıkları çalışma sonrasında hazırladıkları rapor, PDA Dergisi'nin 23 Şubat 1971 tarihli, 31. sayısında yayınlanır.

Raporda, köylülere yönelik yaptıkları ajit-prop özetle şöyledir:

“Başkan Mao'nun ‘İktidar namlunun ucundadır’ fikrini açıkladık. Köylülerde kurtuluşun ancak böyle sağlanabileceğini söylediler.

Biz, işçilerin köylülerin mücadelesinin zafere ulaşacağını söyledikçe, bu zaferin nerelerde sağlandığını soranlar çıkıyordu. (A) köyünde, Arnavutluk'ta işçilerin, köylülerin zaferi nasıl kazandıklarını anlattık. Arnavutluk'un bir sosyalist ülke olduğunu, burada işçilerin iktidarının olduğunu cesaretle ortaya koyduk.

(B) köyünde ise Çin'den söz ettik. Çin halkının ve bütün dünya halklarının önderi Mao Zedung'u köylülere tanıttık. Çin halkının bütün dünya halklarının destekçisi olduğunu, Çin'in sosyalizmin kalesi olduğunu söyledik.

Vietnam halkının Amerikan emperyalistlerine karşı haklı mücadelesini anlattık. Hindistan'daki silahlı köylü mücadelesinden örnekler verdik.”

PDA'nın görüşlerini anlatmak amacıyla, Halil Berktaş ile Erdoğan Güçbilmmez, 1970 yılının sonbaharında, 1971 yılının başında ise Cüneyt Akalın, Trabzon'a gider. Cüneyt Akalın, daha sonra, toprak işgali yapan köylülere destek olmak amacıyla Diyarbakır'a gider.

İbrahim Kaypakkaya, Mehmet Altun ve Adil Ovalıoğlu, 1970 yılının son ayında Çorum'a gider. Daha sonra Karakaya köyünde arkadaşlarıyla buluşan Ali Mercan da, Çorum'daki çalışmalara katılır.

Yaklaşık iki ay kadar Çorum ve civarında yaptıkları çalışma sonunda derledikleri bilgiler, “Çorum İlinde Sınıfların Tahlili” başlığı altında Proleter Devrimci Aydınlik dergisinde yayınlanır.

Çorum'a PDA çevresinden başka gidenler de vardır. Ankara Üniversitesi Dişçilik Fakültesi öğrencisi Alp Hamuroğlu, Battal Kahraman ve Halit Ateş, ajit-prop için Çorum Mecitözü Çiftlik köyüne gider. Berber Halil Ateş'in evinde toplanan köylülere Lenin, Mao ve Che Guevera'nın kitaplarından bölümler okuyan ve Çin Komünist Partisi'nin 9. Milli Kongre Raporu'nu anlatan Alp Hamuroğlu, Battal Kahraman ve ev sahibi Halil

Ateş, 9 Şubat 1971 Salı günü, köylüler tarafından yakalanarak jandarmaya teslim edilir.

Ali Mercan ile Asgar Yılmaz ise, "Halkın Gücü Zulmün Topunu Tüfeğini Yerle Bir Eder" başlıklı, 12 Aralık 1970 tarihli İşçi-Köylü gazetesinden bir miktar alarak Adıyaman'ın Besni ilçesine gider. Besni'de Matbaacı Şekip'i bulan ekip, onun tavsiyesi üzerine değişik köylerde çalışma yapar.

Bu dönem, silahlı mücadeleyi amaç edinmiş bazı gruplar da bu bölgede örgütleri adına çalışma yapmaktadır. THKO adına Tuncer Sümer ile Semih Orcan, bu nedenle bölgededir.

PDA adına çalışma yapan Ali Mercan ve Asgar Yılmaz ile THKO adına çalışma yapan Tuncer Sümer ve Semih Orcan, Besni'nin Çakallı köyünde karşılaşır. İki ekip, silah atışı yarışı yapar. THKO ekibi, silah atışında PDA ekibinden daha iyidir.

Bir süre çalıştıktan sonra Ankara'ya gelen Ali Mercan ile Asgar Yılmaz, tekrar çalıştıkları bölgeye geri döner.

Yanlarında götürdükleri İşçi-köylü gazetelerinin bir kısmını Diyarbakır'a bırakacaklardır. Diyarbakır'a indikleri gün gözaltına alınan Asgar Yılmaz ile Ali Mercan, birkaç gün gözaltında kaldıktan sonra serbest bırakılır.

Besni'ye varan Asgar Yılmaz ile Ali Mercan, tekrar köy çalışmalarına başlar. Bir kaç köy çalışması yaptıktan sonra Çiçekli köyünde jandarmalar tarafından yanlarında bulunan kitap ve dergilerle gözaltına alınır.

Besni'de mahkemeye çıkartılan Asgar Yılmaz ile Ali Mercan'ı serbest bırakan Hakim, "Ben bunu okumamıştım" diyerek Lenin'in kitabını aldıktan sonra, "Buradan çıkın ve Besni'de bir daha durmayın." der.

Asgar Yılmaz ile Ali Mercan, bir kamyonun kasasına binecek Malatya'ya gider.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Hindistan ve Çin
Örnekleri

Hindistan ve Çin Örnekleri

Diğer sol hareketlerde olduğu gibi PDA taraftarları arasında da tam bir görüş birliği yoktur. Çünkü, herşey çok yenidir ve yaşanarak öğrenilmektedir. Tartışmalarda kendini ifade edecek teorik dayanaklar yaratılamazsa, dünyada zaten varolan ve kendisine en yakın görülen düşünceler sahiplenilerek savunulmaya çalışılır.

Diğer sol hareketlerde olduğu gibi PDA çevresinde de tartışmalar, farklılıklar özellikle 15-16 Haziran 1970 olaylarından sonra daha da belirginleşir.

1960'lı yılların başlangıcında Che Guevera'nın etkilemediği solcu genç yoktur. Herkes, Che gibi olmaya özenmektedir. Che'nin öldürülmesi bütün gençleri etkilemiş, silahlı mücadele anlayışı romantik bir duygudan çıkmış düşünce haline gelmiştir. Bu nedenle, Çin, Latin Amerika, Hindistan, Vietnam deneyimini kendine amaç edinen MDD'ci gençlerin kafasında silahlı mücadele anlayışı baştan itibaren vardır. Mao Zedung'un "Seçme Eserleri"nin Türkiye'de yayınlanmasıyla bir kısım PDA'cı gençlerin kafasında silahlı mücadele netleşir. İbo, silahlı mücadele konusunda Çin'i örnek almıştır.

İbrahim Kaypakkaya ile Muzaffer Oruçoğlu'nun, bu dönem hareket felsefesi şöyledir:

"Kırlar, esastır. Savaşın kırlardan başlatılması gerekir. Bir kıvılcım tüm bir bozkırı tutuşturur. Herşey yoktan varedilmeli ve kendi gücüne dayanmalıdır. Asıl olan halk savaşı teorisi. Bu amaçla pratikte adım atılmasını istiyoruz. Şehirlerdeki kadroların kırlara çekilmesini talep ediyoruz. Buna engel olan her şey aşılmalı. Gerekirse yayın organları bile kapatılmalıdır."

Teorik sorunlara çözüm bulmak amacıyla, İşçi-Köylü gazetesini ve Proleter Devrimci Aydınlik (PDA) dergisinde yayınlanan yazılara yönelik eleştiriler, PDA dergisinde "Tartışma" başlığı altında yayınlanmaya başlar. Teorik sorunlara çözüm yolu

bulmak amacıyla, ayrıca, PDA dergisinin Adakale sokak no: 28, Kızılay'daki yerinde, her hafta salı günleri eğitim çalışmalarını düzenlenir.

1970 yılı başından itibaren düzenlenen bu eğitim çalışmalarından bir kaç tanesi şöyledir:

9 Mart 1971 Salı günü, saat 20.30'da: "Çin Devrimi Üzerine (İkinci Devrimci İç Savaş dönemi 1927-1937) üzerinde yapılır.

6 Nisan 1971 Salı günü, saat 20.30'da: "Hükümet Programı" üzerinde eğitim çalışması yapılır.

13 Nisan 1971 Salı günü, saat 20.30'da: Mao Zedung'un Japonya'ya Karşı Gerilla Savaşında Strateji Meseleleri (1938), Uzayan Savaş Üzerine (1938) ve Savaş ve Strateji Meseleleri, yazıları hakkında yapılır.

Bu dönem, özellikle Boğaziçi Üniversitesi'ndeki PDA taraftarları arasında Çaru Mazumdar tarafından öne sürülen fikirlerin etkisi fazladır.

Çaru Mazumdar, Hindistan Komünist Partisi Marksist-Leninist (HKP M-L)'in önderidir.

Kurulduktan hemen sonra HKP M-L, Hindistan Batı Bengal eyaletinin Terai bölgesinin Naksalbari yöresinde toprak ağalarına karşı 1967 Mayıs'ında mücadele başlatır.

Köylü ayaklanması sırasında halk düşmanlarını imha kampanyası adıyla bir temizlik hareketine girişir. Bu hareketin özelliği: Toprak ağalarının ve Maocu isyancılara karşı duran diğer insanların; balta, nacak, kazma ve orak gibi araçlarla öldürülmesidir.

Naksalbari'de toprak ağalarının topraklarına, silahlarına ve ürünlerine el koyan köylüler, kurdukları "Köylü Komiteleri" ile toprak ve ürünleri, yoksul köylülere dağıtırlar.

1967 yılı sonunda Naksalbari mücadelesi bastırılır. Fakat, Naksalbari mücadelesini örnek alan Hindistan devrimcileri, köylerde çalışmaya başlar.

1968 Mart ayında 16 eyaletten 8'inde 50 bölgeye yayılmış köylü ayaklanması vardır.

Bizzat Çaru Mazumdar'ın önderliğinde, 25 Kasım 1968'de, Andra eyaletinin Srikakulam bölgesinde silahlı mücadele için hazırlıklar yapılır. 1969 Mart ayında silahlı mücadele başlar. Aynı yıl içinde Srikakulam'da ele geçirilmiş bazı bölgelerde "kurtarılmış bazı üsler" yaratılır.

22 Nisan 1969'da Hindistan Komünist Partisi Marksist-Leninist (HKP M-L)'in kurulduğu açıklanır. HKP M-L, özetle şu görüşleri savunur:

"Gerilla savaşı, yoksul ve topraksız köylülere dayanılarak yürütülmelidir. Çünkü, sınıf kini en çok onda güçlüdür.

Gerilla faaliyetleri, başlangıçta modern ateşli silahlarla değil, kitlelerin kolaylıkla temin edebilecekleri üretim aletleri gibi ilkel silahlarla yürütülmelidir. Ancak, böylelikle kitlelerin inisiyatifini harekete geçirilebilir. Kitleler, modern silahları düşmandan zaptettikleri, onları kullanmasını öğrendikleri oranda, ilkel silahlardan ateşli silahların kullanılmasına geçilmelidir.

Gerilla savaşında küçük burjuva aydın kadroların görevi nedir? Onların görevi kırık alanlara giderek köylü kitleleri arasında Mao Zedung Düşüncesini yaymaktır. Ancak bu yolla kitlelerle bağlar kurabilir, sınıf düşmanını imha savaşını yürütmek üzere köylüleri örgütleyebilirler.

Köylülerin devrimci mücadelesini yürütmenin tek yolu, gerilla savaşıdır. Ancak bu savaş, Che Guevera'nın değil, Mao Zedung'un önerdiği gerilla savaşıdır.

Guevera tipi gerilla savaşı, proleterya önderliğini inkar eder. Bu savaşa kitleler katılmaz, en fazla destek olurlar. Che Guevera'nın gerilla savaşı teorisiyle, Mao Zedung'un gerilla savaşı teorisi arasında hiç bir ilgi yoktur. Hint Marksist-Leninistlerin pratiği ile Guevera'cılarının hiç bir ilgisi yoktur. Naksalbari ve Srikakulam'da Guevera'cılık keşfetmeye, Çaru Mazumdar'ı Che Guevera'ya benzetmeye çalışanlar, sahtekarlardır.

Mazumdar'a göre, şehirlerde ve işçi sınıfı içinde çalışmak, devrimcileri yozlaştırır ve revizyonizme sebep olur."

Muzafer Oruçoğlu, bu konuda şunları söylemiştir:

"Çaru Mazumdar'ın kitle çizgisine ve gerilla savaşında ısrar

etmesine ve de yoksul köylülere dayanmasına sempati duyuyorduk. Ateşli silahların kullanılmasına (Naksalbari'de) karşı çıkmasını ise yanlış buluyorduk. Mazumdar'dan en çok Garbis Altinoğlu'nun Robert kolej grubu etkilendi."

Hindistan Komünist Partisi Marksist-Leninist (HKP M-L) ve Çaru Mazumdar'a ait bilgi ve belgeler, "Liberation" adlı İngilizce yayınlanan dergiden çevrildiği gibi Boğaziçi Üniversitesi'nde okuyan bazı İranlı gençler, bir-iki öğretim görevlisi ve yurt dışında öğrenim görmüş kişiler de bu bilgi ve belgelerin aktarılmasında etkili olmuştur.

1971 yılı başlarında, THKO ve THKP-C banka soygunları ile adam kaçırma eylemlerine girer.

İbrahim Kaypakkaya, Deniz Gezmiş ve Mahir Çayan'ın giriştikleri eylemlere eleştirel yaklaşır. Onlara bazı konularda katılmaz.

İbrahim Kaypakkaya, Deniz için, "Fokocu bir hat'ta yürüyor. Sosyalizmin esaslarını ve sorunlarını bilmiyor ama sosyalizme derinden, içtenlikle inanıyor. Son dönemde öğrenci kitlesinden koptu, işçi köylü hareketleriyle kaynaşma eğilimi göstermiyor. Dağa çıkma hazırlığı içinde", diye konuşur.

Mahir için, "İyi bir polemikçi. Politikada hırs şarttır. Ama bu, haddinden fazla hırslı. Büyük Proleter kültür ihtilaline bizim gibi yaklaşıyor. Modern revizyonizmi eleştiriyor. Deniz'den ileri", der.

Sosyalist Kurultay

PDA çevresi, 1970 yılı sonbaharında, "Sosyalist Kurultay" kampanyası açar. Fakat, bu yolla parti yaratma fikri başarısızlığa uğrar.

Doğu Perinçek, bu konuda şunları anlatmıştır:

"Bizim çeşitli dernek ve kuruluşlar içinde açtığımız Sosyalist Kurultay kampanyası da başarılı bir yönde gelişmedi. Kendi içimizde, Sosyalist Kurultay fikrinin doğru bir çözüm yolu olduğuna ittifakla inanmış değildik. Ayrıca, legal ve illegallik konularında da tereddüt vardı.

Garbis Altinoğlu ile İbrahim Kaypakkaya, 1970 sonlarında,

Ankara'ya geldi. Hukuk Fakültesi'ndeki odamda Erdoğan Güçbilmez, Oral Çalışlar, İbrahim Kaypakkaya, Garbis Altınoğlu ve ben, bazı konularda konuştuk, tartıştık.

Sosyalist Kurultaya katılmasını istediğimiz Hikmet Kıvılcım-ı için 'revizyonistlerin babası' diyerek karşı çıkıyorlardı. Tartışmamızın sonlarına doğru,

'Peki ne istiyorsunuz?', dedim.

'Bugün yapılacak şey derhal dağa çıkıp silahlı mücadeleyi başlatmalıyız. Eğer, başlatmazsak bölünürüz.'

'Deli misiniz siz? Aklınızı mı oynattınız? Hem derhalden kastınız ne?'

'Bir hafta içinde'

'Ortada iki tane silik grev kalmış. Birisi 31 Aralık 1970 günü başlamış olan Pertriaks grevi, diğeri 19 Ocak 1971 günü, Berrec işçilerinin yaptığı oturma eylemi. İşçi mücadelesi yok. Köylüler suskunluk içinde. Bu koşullarda nasıl olacak silahlı mücadele? İstiyorsanız çıkın. Ama, ben böyle yanlışlara Parti içinde taviz vermem.'

Garbis ile İbrahim'in konuşmalarını dinledikten sonra Erdoğan Güçbilmez:

'Bu iş saçma sapan bir noktalara doğru gidiyor', dedi ve 1971 Şubat ayında mevcut tutumumuzun sorumluluğunu paylaşamayacağını söyleyerek ayrıldı. İkna etmek amacıyla çok çaba sarfettik ama bir türlü ikna edemedik.

Neticede, Sosyalist Kurultay teşebbüsümüz tamamen akim kaldı. Bu yolla parti yaratma fikri başarısızlığa uğramış oldu.

Sosyalist Kurultay yolunun başarısız kalması üzerine, başka çözüm yolları aramaya başladık. Esasen, devrimin ancak illegal bir partiyle başarılacağı fikrini gerçekleştirmek yönünde de fikri yönde bir gelişme vardı. Bu gelişme safhasında Garbis Altınoğlu ayrıldı, İbrahim, bizimle birlikte hareket etti."

Cem Somel, bu konuda şunları anlatmıştır:

"Sosyalist Kurultay meselesinden çıkan tartışmada Garbis Altınoğlu, İbrahim Kaypakkaya, Muzaffer Oruçoğlu ve Adil Ovalıoğlu birlikte Doğu Perinçek'e muhalefet ediyordu."

Muzaffer Oruçoğlu, bu konuda şunları anlatmıştır:

"Tikanıklığı, krizi Sosyalist Kurultay'la aşamayacağımıza inanıyorduk. Bu kurultaydan devrime öncülük edecek bir partinin çıkmasını hayal etmenin gülünç olduğunu söylüyorduk. Bu konuya önem verenler, ön görüşmeler, küçük toplantılar yaptılar. Ama Sosyalist Kurultay'ı gerçekleştiremediler."

TİİKP Kuruluyor

Birleşik bir sosyalist parti kurulamaz ama zaten kurulmuş olan bir parti iki yıldan beri faaliyettedir.

Türkiye İhtilalci İşçi Köylü Partisi (TİİKP)'nin kuruluş tarihi, 21 Mayıs 1969 Çarşamba, günüdür.

Doğu Perinçek, bu konuda şunları anlatmıştır:

"21 Mayıs 1969 Çarşamba günü akşamı, Mihri Belli'nin annesinin Ankara Kızılay Çelikkale sokaktaki evinde yeni bir örgütlenme kurmak amacıyla toplandık.

Bizim amacımız: sosyalist bir kurultay toplayarak hep beraber bir parti kurmaktır.

Mihri Belli, parti kurmayı reddetti. Diğerleri de, dağa çıkmayı savunuyordu. Fikir birliğine varılmadan herkes ayrıldı.

Mihri Belli'nin annesinin evinden çıktıktan sonra ben, Oral Çalışlar, Cengiz Çandar, Ömer Özturgut ve Gün Zileli, gece yarısı Güvenpark'a gittik, oturduk.

'-Bu böyle yürümüyor. Biz, bir çekirdek oluşturalım ve diğerleriyle de birleşmeyi amaçlıyalım.' diye konuştuk.

1969 Mayıs ayında oluşturduğumuz bu çekirdek kadroyla işi 1969 yılı sonuna kadar getirdik.

Aydınlık dergisi çevresinin fiiliyatta ikiye ayrılması, yani bölünmeden sonra Merkez Komitesi oluşturduk.

Kız kardeşim Işık Perinçek(Soner)'in anahtarı bende bulunan Selanik Caddesi ile Kızılırmak sokağının kesiştiği köşedeki apartmanın 3. katındaki dairesinde, kendilerinin bulunmadığı bir sırada 1970 Ocak ayında toplandık ve bir Merkez Komitesi meydana getirdik."

Türkiye İhtilalci İşçi Köylü Partisi (TİİKP)'nin ilk Merkez Komitesi şöyledir:

Doğu Perinçek, Vecdi Özgüner, Hasan Yalçın, Ömer Özer-turgut, Gün Zileli, Mehmet Altun ve Oral Çalışlar.

Merkez Komitesi Yedek Üyeler ise Bora Gözen, Ferit İlse-ver, Halil Berktaş ve İbrahim Kaypakkaya'dır.

Böyle Bir İşe Girmeden Önce Adını Soyadını Değiştirseydin Daha İyi Olmaz mıydı?

TİP'in "gerçek bir işçi sınıfı partisi olmadığını" iddia eden MDD'ciler, belli bir süre desteklemelerine rağmen TİP'in varlığına baştan itibaren karşı olmuşlar, "işçi sınıfının gerçek partisini" kurmak için sürekli çalışmışlardır.

Parti kurulması gerekir diyen MDD'cilerde, "bu sistem içinde proleteryanın legal parti kurmasına izin vermezler, kurulsa kurulsun ancak illegal parti kurulabilir", fikri hakimdir.

Aydınlık dergisi kadrolarının ikiye ayrılmasından sonra, TİİKP diye adlandırılacak olan çekirdek grubu oluşturanlar, güvendikleri kişilere, "Gizli bir parti var. Çalışıyor. Bakın bunlarda yayınladığı belgeler." denilerek, okuyup değerlendirmesi için bazı teorik belgeler verir.

Aradan bir müddet geçtikten sonra, belgeler verilen ve güvendikleri kişilere yeniden gidilerek, "Okuduğunuz belgeleri nasıl buldunuz?", diye sorulur. Eğer olumlu yanıt alınırsa, "Bir arkadaş gelip sizinle irtibat kuracak", denilir.

Bir müddet sonra, belge verilen kişiye başka birisi gelir, "Sizi üyeliğe layık görüyoruz. Hazır olun sizi bazı bölgelere çalışmak için göndereceğiz.", der.

"Profesyonel olarak çalışmak istiyoruz. Bizi okullarımızda niye tutuyorsunuz?" diye sürekli baskı yapan gençler, böyle bir parti üyeliği ve çalışma önerisini sevinerek kabul eder.

İbrahim Kaypakkaya, TİİKP'in ilk önce normal üyesi, daha sonra Parti Merkez Komitesi Yedek Üyesi, olmuştur.

İbrahim Kaypakkaya'ya Parti üyeliğini Doğu Perinçek, önerir. İbrahim Kaypakkaya'da kabul eder.

Keşan ve Edirne cezaevlerinde üç ay yirmi gün tutuklu kaldıktan sonra serbest bırakılan Muzaffer Oruçoğlu, ilk önce memleketi olan Kars'ın Göle ilçesine gitmiştir.

Muzaffer Oruçoğlu, bundan sonrasını şöyle anlatmıştır:

"Toplam 4 ay 20 gün cezaevinde kaldım. Sonra çıktım, 70'lin sonu olabilir, köyüme gittim o ara. O zaman baktım ki bütün ailem tam karşımda. Köy değil ama ailem tam anlamıyla karşımda. 'Bu işleri bırak. Bizim adımızı mahvettin' diyorlardı. İsmim gazetelerde çıktığı için Kars'ta duyulmuş. 'Bizim adımız komüniste çıktı. Ailece tecrit ettin bizi. Varlıklı insanlar bize yüz vermez durumdadılar. Nereye gitsek, komünist bir aile olarak bize muamele gösteriyorlar. Senin yüzünden biz sülalece itibarımızı yitirdik. Böyle bir işe girmeden önce adını, soyadını değiştirseydin daha iyi olmaz mıydı? Bırak bu işleri', dediler. Ben tabii direndim. 'Bu benim sorunumdur', dedim onlara. 'Her insanın bir görüşü vardır. O görüş doğrultusunda hareket eder. Yaşamı anlamlandıran da budur. Sizin görüşlerinize ben hürmet ediyorum. Siz, Demokrat Parti'ye inanıyordunuz. Şimdi Cumhuriyet Halk Partisi'ne eğilim gösteriyorsunuz. Hali vakti yerinde olan insanlarsınız. Orta köylünün üst kesimisiniz, sizin yaşamınız bu. Ben de bu yaşama karşıyım. Ama size metazor uygulamıyorum. Bu yaşamın değişmesi yönünde mücadele ediyorum. Beni bundan vazgeçiremezsiniz.' Babam dedi ki, 'Ne olacak şimdi. Rusya'ya komünizm geldi, oradan kaçtım. E, burada da komünizm gelince ben nereye kaçacağım? Bana bir yer göster!'. Ben dedim ki, 'Kaçmana gerek yok. Sen Rusya'daki devrimi yaşamadın.' 'Yaşamadım ama', dedi, 'orada olanları biliyorum.'

Aslında bizim kendimiz Gürcistan'dan gelmeyiz. Gürcistan'ın Tiflis'e bağlı bir köyünde yaşıyormuşuz. Gürcistan terekemelerine bağlı bir aile. Ekim Devrimi'nden sonra, daha Kızıl Ordu Kafkasya'ya girmeden önce toplu halde kaçıyorlar.

Babamın devrim konusundaki hikayeleri oldukça zengindi. Mesala devrim önderlerini biliyordu. Lenin'i, Stalin'i, ondan sonra Troçki'yi. Genellikle Stalin'e karşı bir düşmanlığı vardı. Lenin'e pek laf etmezdi. 'O, akıllı bir şeytandır', derdi."

Muzaffer Oruçoğlu, Kars'ın Göle ilçesine bağlı Büyükboğatepe köyünde bir ay kaldıktan sonra İstanbul'a gelir ve tekrar faaliyetlerine devam eder.

Kadırğa Öğrenci Yurdunda Muzaffer Oruçoğlu ile karşılaşan İbrahim Kaypakkaya, "Son gelişmeleri anlatarak mücadeleye profesyonel olarak katılması" için üyelik önerir. Muzaffer Oruçoğlu, bu öneriyi kabul eder.

Muzaffer Oruçoğlu ile İbrahim Kaypakkaya da, yakın tanıdıklarına üyelik önerisi yapar.

Arslan Kılıç'a partiye girme önerisini Ferit İlsever, Kabil Kocatürk ve Mehmet Adil Ovalıoğlu'na Muzaffer Oruçoğlu ile İbrahim Kaypakkaya yapar.

Muzaffer Oruçoğlu, İbrahim Kaypakkaya ve Mehmet Adil Ovalıoğlu, üç kişilik bir parti hücresi oluşturur. Toplantılarını, bazan Çemberlitaş'ta bir tatlıcının ikinci katında, bazan da Ovalıoğlu'nun evinde yapar.

TİİKP, bu dönem iki genelge yayınlar:

1. genelge: "Endonezya Komünist Partisi Merkez Komitesi Kararı" takma adıyla 1971 Şubat ayında yayınlanır. TİİKP Merkez Komitesi'nin oybirliğiyle aldığı ve parti üyelerine duyurduğu kararları kapsamaktadır.

2. genelge: "Filipinler Komünist Partisi Siyasi Bürosu Genelgesi" takma adı altında Mayıs 1971'de yayınlanır. Bu genelgede, parti üyelerine nasıl çalışması gerektiğinin esasları anlatılır.

TİİKP Merkez Komitesi'ne bağlı olarak şu komiteler kurulur: Ankara İl Komitesi, İstanbul İl Komitesi, Ege Bölge Komitesi, Doğu Anadolu Bölge komitesi, Yurt Dışı Bürosu.

Bu komitelere bağlı olarak ihtiyaca göre şu alt kuruluşlar oluşturulur:

İhtilalci Köylü Birliği, İhtilalci Gençlik Birliği, Şafak basımı bürosu, Ordu kesimlerinde çalışmakla görevli komite, çeviri komitesi, sahte kimlik ve pasaport yapma komitesi.

Proleterya Sanatı Mücadele Meydanlarında Doğuyor

PDA dergisinin bu dönem İstanbul'da dört bürosu vardır.

Birincisi: Sekbanbaşı Sokak, Manolya Pasajı, no: 3, Beyazıt, adresindedir.

İkincisi: Kemerburgaz Caddesi, No: 54, Alibeyköy, adresindedir.

Üçüncüsü: Aksu caddesi, Osmaniye yolu No: 30 Osmaniye-Bakırköy adresindedir.

Dördüncüsü: Kartal'dadır.

İbrahim Kaypakkaya, Muzaffer Oruçoğlu, Bora Sabri Gözen, Cem Somel, Hüseyin Karanlık, Şamil İlter, Kabil Kocatürk, Ali Taşyapan, Sabetay Varol, Ahmet Kızıler, Ali Lütfi Tınç, Sami Ovalıoğlu, Mehmet Altun, Melek Ulagay, Gürcan Tuncay, M. Kemal Akçay yaptıkları çalışmaları bu bürolar aracılığıyla yürütür.

Bu dönem, İstanbul İşçi-Köylü bürosunun ilgilendiği üç işçi eylemi vardır:

31 Aralık 1970 Perşembe günü başlayan Pertrix, 19 Ocak 1971 Salı günü başlayan Bereç Pil ve Akümülatör, 1 Şubat 1971 Pazartesi günü başlayan Adel Kalemcilik fabrikalarında ki eylemler.

Melek Ulagay ile Lütfi Tınç, Kartal bölgesinde bulunan Adel Kalemcilik Fabrikasındaki işçilerin eylemlerini desteklemek amacıyla işyerine gider. Eylem süresince eğitim çalışmaları yapılır, İşçi-köylü gazetesi dağıtılır, işçi evleri ziyaret edilir. Melek Ulagay, bazı zamanlarda bu işçi evlerinde, kalır. İşçiler, 24 Mart 1971'de işbaşı yapar.

Jülide Zaim ile Melek Ulagay, farklı sol eğilimlerde olmalarına rağmen, Bereç Pil ve Akümülatör Fabrikasındaki işçi eylemlerinde birlikte çalışır. Kabil Kocatürk ile İbrahim Kaypakkaya da, Bereç işçilerinin grevinde birlikte ajit-prop yapar.

Gençler, sadece İstanbul'da değil İzmir'de de işçi eylemlerine destek olmaktadır.

Ümit Ağca ile Mahmut Cantekin, 23 Mart 1971 günü, İzmir'de Şark Sanayii önünde bildiri dağıtırken, Ali Karşılayan, Savaş Emek ve Güney Dinç, 28 Mart 1971 günü, İzmir Gıda-İş Sendikasının kongresini izlerken emniyet mensupları tarafından gözaltına alınır.

İstanbul İşçi Bürosu sorumlusu İbrahim Kaypakkaya, bu dönem Pertriks işçilerinin yaptığı greve destek olmaktadır.

İşçi-Köylü İstanbul İşçi Bürosu'nun hazırladığı ve PDA dergisinin 2 Mart 1971 tarih, 32. sayısında yayınlanan, "İstanbul'da İşçi Sınıfı Hareketi Kuvvet Topluyor Yeni Bir Fırtınaya Doğru" başlıklı yazıda yaptıkları çalışmalar hakkında şu bilgiler verilmektedir:

"Amerikan emperyalizmi ve onun uşağı AP iktidarının zulüm ve baskılarına rağmen işçi sınıfının mücadelesi bütün yurttan her geçen gün gelişiyor. Son birkaç ay içinde yalnız İstanbul'da, çok sayıda işgal, grev ve çeşitli direnişler oldu. Hakim sınıflar, işçi sınıfının gelişen mücadelesini durduramıyor. Son birkaç ay içinde toplum polisinin sayısı arttırıldı. İstanbul'a komando birliği getirildi. İşçiler zindanlara atıldı, en vahşi işkencelere uğratıldı. Üniversite kapılarında gençler kurşunlanırken, fabrika duvarları dozerlerle yıkıldı. Daha çok ücret, daha iyi yaşama şartları için direnen işçiler öldürüldü.

Bütün bu zulüm ve baskılar, işçileri yıldırmıyor. Onlar mücadelelerine yığıtçe devam ediyorlar. Çünkü, 15-16 Haziran şanlı işçi mücadelesi, bütün yurttan olduğu gibi İstanbul'da da işçi sınıfının mücadelesine ışık tutmaktadır. İşçiler, 15-16 Haziran mücadelesinden aldıkları deneylerle mücadelelerini daha bilinçli ve daha sağlam yürütüyorlar.

Son aylar içerisinde İstanbul'da Teksif, 8.000 tekstil işçisini greve soktu. Cihan Komandit işçileri, Pertriks ve Grundig fabrikalarında grev yaptılar. Otomobil-İş Sendikası, büyük bir miting düzenledi. İşçiler, 'patronların zulmüne karşı' mücadele edeceklerini bildirdiler. Bereç işçileri, patronun ve sarı sendika Petrol-İş'in baskılarını yenerek, Kimya-İş'e geçti. Lastik-İş'e bağlı Doğan Lastik işçileri greve gitti. Lastik-İş işçileri, sarı sendika Kaucuk-İş'le ve Lastik-İş içine kadar sızan sarı sendikacılarla mücadele etmeye karar verdi.

Gerçek bir çelik kale nedir? Bu kitlelerdir. Gerçekten ve samimiyetle devrimi destekleyen milyonlarca ve milyonlarca halktır. (Mao Zedung)

Bütün faşist zulüm ve baskılara rağmen işçi sınıfının durma-

dan ilerleyen mücadelesinde en aktif görevleri almak, kazandığımız deneylerin ışığında işçi sınıfının mücadelesini daha ileriye götürmek için vargücümüzle çalışmalıyız. Bunu ancak kitleler içinde çalışarak gerçekleştirebiliriz. Kitleler içinde çalışırken kitlelere güvenmeli, gerçek kahramanların kitleler olduğunu unutmamalıyız. Biz, bunun devrimci yol olduğunu öğrendik. Kitleler içindeki çalışmalarımızı hızlandırdık. Devrimci görevimizin üniversitelere kapanmak yerine işçi ve köylü kitleleri içinde çalışmak, onlarla omuz omuza mücadele etmek olduğunu öğrendik. Bazı arkadaşlar çalışmalarımıza katılmak istemiyorlar. 'Büyük işler' teklif ediyor, kendilerine verilen görevleri yapmıyorlar.

Bu arkadaşlar zamanlarını kitleler yerine, üniversite sıralarında ya da kitaplar arasında geçirmeyi tercih ediyorlar. Devrimci teoriyi, pratiğe uygulamak amacıyla öğrenmiyorlar.

Liberal olan kişiler Marksizmin ilkelerine soyut doğmalar gözüyle bakarlar. Markizmi onaylarlar, ama onu uygulamaya veya tamamen uygulamaya hazır değildirler. Liberalizmin yerine Marksizmi koymaya hazır değildirler. Bu insanların Marksizmi vardır, ama aynı zamanda Liberalizmi de vardır. Marksizmin lafını ederler, ama Liberalizmi uygulurlar. Başkalarına Marksizmi, kendilerine Liberalizmi uygulurlar. (Mao Zedung)

Bu arkadaşlar hareketi bir bütün içinde görmediklerinden proleter devrimci saflara liberalizmi yayıyorlar. Bugün İstanbul'da yüzlerce işçi tanıyoruz. Pek çok işçi arkadaş aktif görevler alarak saflarımıza katılmaktadır. İstanbul'un bütün bölgelerine İşçi-Köylü Gazetesi ulaştırılıyor. Binlerce işçi, gazetemizi okumakta, yeni sayısını sabırsızlıkla beklemektedir. Arkadaşlarımız grev sahalarına işçilere güvenerek giriyor. Grev sahalarında devrimci marşlar söyleniyor, devrimci şiirler okunuyor, devrimci filmler gösteriliyor. Grevci işçilerin duvarlara astıkları pankartlarda 'Hedefimiz işçi sınıfının devrimci iktidarıdır' yazılı. Pek çok işçi arkadaş, fabrika bölgelerini afişliyor. İşçi-Köylü'nün satışında bizlerle birlikte çalışıyor. Bütün bunlar neyle sağlanmıştır. Üniversite sıralarına kapanarak mı. Yoksa kitaplar arasına sığınıp kitle çalışmalarını küçümseyerek mi?

Elbette hayır. Aksine bunlar, arkadaşların, polisin bütün baskı ve zulmünden yılmayarak kitle içinde çalışmalarının sonucu-
dur.

Her grev bir savaş okuludur. (F. Engels)

Türkiye'de bugüne kadar yapılan grevlerin en önemlilerinden biri de Pertriks işçilerinin halen yürütmekte oldukları grevdir. Hakim sınıfların borazancılığını yapan burjuva gazeteleri bu grevden bahsetmiyor. Yalnız İşçi-Köylü gazetesi, Pertriks işçilerinin mücadelesini bütün yurda duyurdu.

İşçiler, grev kararını kendileri aldılar. Kimya-İş yöneticileri, işçiler greve giderse onlarla beraber olacaklarını bildirdiler. Grevden önce, Pertriks işçileriyle sağlam bağlarımız vardı. İşçi-Köylü gazetesi, fabrikanın içinde dağıtılıyordu. 15-16 Haziran büyük işçi mücadelesinde arkadaşlarımız Pertriks işçileriyle beraberdi. Grev ilişkilerimizin daha da sağlamlaşmasına sebep oldu.

Grev sırasında yüz kişiye yakın bir kalabalık grev yerine geldi. Grevin disiplinini bozucu hareketlere giriştiler. DİSK yöneticileri konuşma yaparken marş söylemeye başladılar. Böyle davranışlar kitle çalışmasının ne olduğunu bilmeyenlerin davranışlarıdır. Daha önce işçi ve köylü kitleleri içinde hiç çalışma yapmadan 'Falanca yerde grev varmış, gelin gidelim' diyerek üniversitede toplanıp grev yerine koşmak, hatalı bir çalışma tarzıdır. Bu hatalı tutum, DİSK yöneticilerine gençlerin grev sahasına girmemesini engelleme fırsatı vermiştir.

Buna rağmen işçiler, işçi sınıfı içinde sürekli çalışanları aralarına almakta tereddüt etmediler. Eskiden kurduğumuz bağlar sayesinde grev mücadelesine katıldık. Çalışmalarımızı gösterişten uzak bir anlayış içinde sürdürdük.

İşçiler, grev çadırlarının bulunduğu alandan bütün komşu ve civar fabrikalarda çalışan işçilere hoparlörle sesleniyor. Yoldan geçenler üzerinde 'Grev Gözcüsü' önlüğü, yumruklarını kaldırmış nöbet tutan işçileri görüyor, devrimci marşlar dinliyorlar. Diğer fabrikalarda çalışan işçiler, grevci arkadaşlarının ziyaretine geliyor, birlikte halaylar çekiliyor, oyunlar oynanıyor. Sarı sendikaların baskısı altında olan diğer fabrika işçileri,

grev yerine gelip grevci arkadaşlarından bilgi alıyorlar. Patronun ve sarı sendikaların pençesinden nasıl kurtulacaklarını soruyorlar. İşçiler, grev sahasındaki çalışmaları, belli bir disiplin altında yürütüyorlar. Grevci işçiler civar fabrikalardaki işçilerin durumlarıyla daha çok ilgilenmeye başladılar. Mücadelenin yalnız kendi fabrikalarında, kendi patronlarına karşı olmayıp bütün fabrikalarda olduğunu, bütün işçilerin, bütün patronlara karşı mücadele etmesi gerektiğini öğrendiler. Diğer fabrikalarda çalışan işçileri örgütlemeye giriştiler.

Grev, işçilere patronların gücünün ve işçilerin gücünün ne olduğunu gösterir. Onlara sadece kendi patronlarını ve iş arkadaşlarını değil, bütün patronları, bütün kapitalist sınıfını düşünmeyi öğretir. (Lenin)

Pertrijs işçileri, Berec işçilerini patron uşağı sarı sendikâ Petrol-İş'e karşı giriştikleri mücadelede yalnız bırakmadı. Berec işçileri, Petrol-İş'i fabrikadan amak için kararlı bir mücadele verdiler. Patron, fabrikaya gericileri soktu. İlerici işçileri dövürmeye kalktı. İşçi arkadaşlardan dördünü işten attı. Ülkü Ocakları, Berec önünde bildiri dağıtmaya yeltendi. Pertrijs işçileri, Berec'li arkadaşlarına destek oldular. Gericiler kovalandı. Bildiriler ellerinden alınarak yırtıldı. Berec işçileri, patronun ve Kimya-İş'in muhalefetine rağmen atılan arkadaşlarının işe alınması için beş gün çalışmadılar. Patron, attığı işçileri işe almaktansa fabrikayı kapatacağını söyledi. Kimya-İş, atılan işçilerin tazminatlarının ödenmesi ve başka hiçbir işçinin atılmaması şartıyla anlaşmak zorunda kaldı. Pertrijs işçileri dört işçinin işe alınmamasına çok üzöldüler. Olay bütün işçileri etkilemişti. Bir işçi arkadaş, 'Artık bütün DİSK işçilerinin başı önde olacak' diyordu.

Bu olay karşısında işçilerin tavrı bize şunu öğretti. Grev uzadıkça patronun huzursuzluğu artıyor, patron, grevi kırmak için çareler arıyor. İşçiler arasına dedikodular yayıyor. İşçileri birbirine düşürmek istiyor. Fakat Pertrijs işçileri, bütün bu kalfeşçe oyunlara göğüs gerdi. İşçiler aralarında çıkan anlaşmazlıkları çözmek için mahkeme kurdular. Suç işleyenler ya da kendini suçlu hiss. denler, savunmalarını burada yapıyor, bu-

rada yargılanıyor. İşçiler buna Halk Mahkemesi diyor. Halk Mahkemesi, en doğru, en adil kararları veriyor. Suçluluğu anlaşılanların bir listesi çıkarılıp bütün grevci işçilerin görebileceği yerlere asılıyor. Böylece işçilerin hatalardan kurtulup disipline uymaları sağlanıyor.

Geçen ayın en önemli olaylarından biri de Teksif'in başlatıldığı grevlerdir. Hızla yükselen hayat pahalılığı karşısında, Teksitil işçileri, grev kararı aldı. Adana'da işçileri patronları satan teksif, İstanbul'da patronlardan iki yıl için primleri dahil 640 kuruş zam istedi. Grevler boyunca polis fabrika önünde nöbet tuttu. Sendikacılarla birlikte devrimci arkadaşları grev yerine sokmamak için ellerinden geleni yaptılar. Buna rağmen, İşçi-Köylü'yü ve Lenin'in 'Grev' broşürünü işçilere ulaştırdık. İşçiler, İşçi-Köylü'yü tanıyorlardı, arkadaşlara yakınlık gösterdiler. Ancak, polis ve sarı sendikacılar, işçilerle sağlam bağlar kurmamızı baltaladı.

Sarı sendikaların yönettiği grevlerde nasıl çalışmamız gerektiğini geçmişteki tecrübelerimizin ışığında araştırdık. İşçiler, neden grev yaptıklarını bilmiyorlardı. Sarı sendikaların işçiler içinde yaydığı komünizm aleyhtarı prdopaganda bize hemen itimat etmelerine mani oluyordu. Sarı sendikaların hakim olduğu fabrikalarda ve grevlerde işçilerin en iyi şu yoldan temas kurabileceğimizi tesbit ettik: Cıvar fabrikalarda çalışan ileri işçi arkadaşları ziyarete gönderdik.

Her grev bir savaş okuludur, fakat savaşın kendisi değildir.
(Lenin)

Son işçi mücadelelerinde aktif görevler almamız, işçi kitleleri içindeki çalışmalara hız vermemiz, grevlerin gerçekten 'savaş okulları' olduğunu bize iyice kavratı. Teksif grevlerinde bile işçilerin daha ileri bir adım attıklarını gördük. Artık görevimiz, işçi sınıfı arasında yapacağımız ideolojik ve politik çalışmalarla grevlerini 'savaş okulları' olduğunu, fakat 'savaşın kendisi' olmadığını anlatmaktır. Pertriks grevi böyle, sistemli çalışmalarda hem tecrübemizi arttıracak, hem de işçileri daha ileri bir seviyeye ulaştıracak bir ortamı sağladı.

Grevin başlarında eğitimleri geliştirmek yürütüyorduk. Ça-

dırda toplanan işçilerin arasına giriyor, konuşmalar yapıyorduk. Bu arada birkaç film gösterdik. Ancak bu yeterli değildi. İşçiler, bizi bu konuda uyardılar. Eğitimlerin daha sistemli olmasını istediler. Bir işçi arkadaş, hazırlanarak işçilere faşizm konulu bir konuşma yaptı. Bu toplantıya bizi de çağırdılar. Yine bir işçi arkadaş, Berec'ten atılan arkadaşları hakkında üzüntüsünü belirten, işçi sınıfının birleşerek, Uzun ve zorlu bir mücadele vermesi gerektiğini kanıtlamak için 'Mao'nun Sürekli Okunan üç Yazısı'ndaki 'Dağları Yaşıyan Budala İhtiyar'ı anlattı.

Pertrijs'te kadın işçiler de var. Kadın işçiler, grevi, kazak, çorap vb. örerek geçiriyorlardı. 15-16 Haziran şanlı işçi mücadelesinde. Gıslaved ve Bossa işgallerinde kadın işçilerin en ön saflarda mücadele ettiklerini hatırladık. İlk olarak kadın işçilerle sistemli bir şekilde eğitim yapmaya karar verdik. Önce en ileri kadın işçiler arasında bir komite kuduk. Bu komitenin görevi, eğitim çalışmalarını düzenlemek ve uygulamaktı. İlk dersimiz, Türkiye'deki hakim sınıfları (patron, toprak ağaları, tefeci-tüccarı) ve ezilen sömürülen sınıfları tanıtmak oldu. Bu ezen ve sömüren sınıflarla, ezilen ve sömürülen halk kitleleri arasında uzlaşmaz bir çelişme olduğunu gösterdik. Bu çelişmeyi gösterirken devletin aldığı tavrı anlattık. Devletin hakim sınıfların devleti olduğunu belirttik. Proleter Devrimci Aydınlik, İşçi-Köylü, Başkan Mao'nun Sözleri ve Lenin'in 'Grev' broşürü çalışmalarımızda başta gelen kaynaklar oldu. Bu yayınlardan seçtiğimiz parçaları işçilere okuturken, bazı kelimelerin anlaşılmadığını gördük. Bunları açıkladık. Hangi anlama geldiklerini anlattık. Bu kelimeleri açıklamada bize en çok Başkan Mao'nun Sözleri yardımcı oldu.

Kadın işçilerle yaptığımız eğitimlere erkek işçiler de gelmeye başladı. Erkek işçiler, eğitim çalışmalarına katılmak istediler. Bu ilk yaptığımız çalışmalarda kazandığımız tecrübelerle bir eğitim programı hazırladık. Kadın ve erkek işçilerle birlikte bu çalışmalarını yürütmekteyiz.

Pertrijs grevimizde Kimya-İş yöneticileri, arkadaşlarımıza karşı olumlu tavır aldı. İşçilerle yaptığımız çalışmaları engelle-

mediler. Hatta zaman zaman bu çalışmalara onlar da katıldı. Grev boyunca, işçilerin arasından ayrılmadılar. Bu iyi bir tavrıydı. İşçiler içinde birçok sendikacının kapıldığı kendini beğenmişlikten uzak bir çalışma yürüttüler. Fakat Grundig fabrikalarına girmek, işçi arkadaşlarla çalışmak isteyen arkadaşlara Maden-İş 6. Bölge temsilcisi, engel oldu. İşçi-köylü gazetesinin 'Pertriks ve Grundig İşçileri 15-16 Haziran Yolunda Direniyor' yazılı afişlerini fabrikaya astırmadılar. İşçilere açık-saçık filmler gösterdiler. İşçiler arasında sağlam bir disiplin uygulayamadılar. Maden-İş 6. Bölge temsilciliğinin arkadaşlarımıza karşı tavrı hatalı bir tavidir. Bu gibi davranışlar, işçi sınıfının mücadelesini ilerletmez. İşçiler, kendi tecrübeleriyle kimin gerçekten kendi saflarında yer aldığını görecekle, gerçek dostlarıyla düşmanlarını ayırdedeceklerdir.

DİSK içinde toplanan sendikalar Türk-İş'in sarı sendikalarıyla mücadele etmektedir. Bizim görevimiz, DİSK'i bu mücadelede desteklemek, ona yardımcı olmaktır. Fakat DİSK içine kadar sızmış sarı sendikacılar vardır. Bizim bir başka görevimiz de bu sarı sendikacıları işçiler önünde teşhir etmektir.

İstanbul'daki işçi sınıfı hareketinde son gelişmeler bunlar. İstanbul önümüzdeki aylarda büyük işçi hareketlerine gebe. Bunu büyük patronlar ve Amerikancı iktidar da biliyor, devrimciler de. İşçi sınıfı mücadelesinin kaban dalgaları yeni bir fırtınanın habercisidir. İşçi sınıfı ile kaynaşmak, ona öğretmen olmadan öğrencisi olmak, işçi sınıfının somut taleplerini ve ihtiyaçlarını derinlemesine kavramak, işçi sınıfı içindeki devrimci propagandayı yoğunlaştırmak ve bunu halk savaşı yoluna tabi kılmak, işçi-köylü ittifakı için çalışmak özellikle önem kazanmaktadır."

İşçi-Köylü'nun İşçi Bürosu, Pertriks grevine önem vermektedir. Grevdeki işçiler ve İşçi Bürosu, "İşçinin Çilesi" adlı bir oyun sahneler.

Grevdeki Pertriks işçilerinin oyunculuk yaptığı ve hiç dekor ile teknik imkanların kullanılmadığı oyun, konusunu tamamen işçilerin hayatından alır. Oyunda, patron, işe adam alırken illeri işçileri almamak için büyük bir tizizlik gösterir, gerici ideo-

lojilerin baştemsilciliğini yapar, işçilerin ekmeğinden namusuna kadar her şeyine el koymak ister. İşçilerin İşçi-Köylü gazetesini kendileri için bir yol gösterici kabul ettiklerini gösteren oyunda, ayrıca, devrimci sendikaların gereği anlatılır, yağcılara karşı mücadelenin önemi belirtilir, devrimci marşlar söylenir.

İşçi-Köylü İşçi Bürosu, bir gece düzenler ve "İşçinin Çilesi" adlı oyun. öğrenciler ile fabrikalardan gelen işçilere, İTÜ Tiyatro salonunda, 27 Şubat 1971 Cumartesi günü sahnelenir. Gecede, Maksim Gorki'nin "Ana" filmi de gösterilir.

Pertriks işçilerinin grevi, 18 Mayıs 1971 Salı günü sona erdirilir. İşçiler, 20 Mayıs 1971 Perşembe günü, işbaşı yapar. Lokal başkanları Turan Zeren, gözaltına alınır ve dört ay cezaevinde tutuklu kalır.

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde Toplantı Yapılıyor

İstanbul, Ankara, İzmir ve diğer bazı illerden gelen yaklaşık 30 kadar TİİKP önderi, bazı konuları görüşmek, konuşmak, tartışmak ve karara bağlamak amacıyla, 10-12 Nisan 1971 günleri Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nde biraraya gelir.

Toparlanmayı ve atılıma geçmeyi amaçlayan bu toplantı çok önemlidir.

Toplantıya Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Kamu Hukuku kürsüsü asistanı Doğu Perinçek, SBF İktisadi Düşünceler Tarihi asistanı Halil Berktaş, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi asistanı Yücel Sayman, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi asistanı Bülent Tanör, BYYO asistanı Nuri Çolakoğlu, SBF'de asistan Eyüp Cüneyt Akalın, SBF Devletler Umumi Hukuku asistanı İbrahim Ömer Madra, Nejat Bayramoğlu, İbrahim Kaypakkaya, Bora Sabri Gözen, Vecdi Özgüner, Muzaffer Oruçoğlu, Mehmet Altun, Ayhan Özer, Halis Özkan, Şahin Alpay, Cengiz Çandar, Cemil Fazlı, Abdurrahman Taşçı, Mehmet Latif Güvercin, Gün Zileli, Müfit Özdeş, Ercan Enç, Ferit İlsever, Aydoğan Büyükoğuz, Hasan Yalçın, Atıl Ant, Oral Çalışlar, Gün Zileli de katılır.

Toplantıda, aralarında İbrahim Kaypakkaya'nın da bulunduğu 6 kişi özetle şunu savunur:

“İşçi-Köylü gazetesini kapatalım. Yayıncılık yapmak ve işçi sınıfı içinde çalışmak revizyonizmdir. Köylere gidelim. Silahlı mücadele başlayalım.”

Toplantının tutanaklarını Mehmet Altun tutar. Mehmet Altun, daha sonra, Bursa'da yakalandığı için tutanaklar emniyet mensuplarının eline geçer.

PDA hareketinden kopan bir diğer kişi de Mehmet Altun'dur. Şüphelendikleri için Hasan Giritli ile İbrahim Kaypakaya, Mehmet Altun'u bir gün takip eder.

Toplantının yapıldığı ilk gün, 10 Nisan 1971 Cumartesi günü, PDA dergisinin desteğiyle, Pertriks İşçileri tiyatrosu, “İşçinin Gücü” adlı oyunu, Hukuk Fakültesi konferans salonunda saat 15.00 ve 20.30'da iki kere oynar.

Oyun, ağa zulmünden kaçan bir yoksul köylünün, 15-16 Haziran işçi yürüyüşüne katıldığı için işten atılmış bir işçi ve okumak için Anadolu'dan gelmiş olan bir öğrencinin iş arama sahnesiyle başlar.

İkinci perde açılırken, işçi ve köylüler, ellerinde çekiçler, yabalarla marş söyleyerek sahneye girer.

Oyun, işçilerin patronu ve yandaşlarını yenmelerini gösteren bir sahneyle son bulur.

Birinci Tasfiyeciler

PDA dergisi, 27 Nisan 1971'de çıkan 40. sayısı ile son kez yayınlanır. Sıkıyönetim Komutanlığı, İşçi-Köylü gazetesi ile Proleter Devrimci Aydınlik dergisini kapatmıştır.

PDA çevresi, illegal olarak, “Şafak” adında bir dergi yayınlamaya başlar. Derginin yayınlanmasından sonra bu grup, TİİK-P olarak değil daha çok “Şafakçılar” olarak anılır.

Şafak adlı derginin ilk sayısı 1 Mayıs 1971'de yayınlanır. Esasında dergi değil, teksir makinesinde basılmış iki sayfalık bir bültendir.

Bir numaralı Şafak dergisinde, “12 Mart'tan Bu Yana, Dünya'da ve Türkiye'de Siyasi Durum”, başlıklı bir değerlendirme vardır.

PDA çevresi tarafından, "Birinci tasfiyeciler" ve "Troçkist grup" adı verilen Garbis Altınoğlu, Mehmet Adil Ovalıoğlu, Zeynel Altındağ ve bir grup arkadaşı, "Şafak" bülteninin yayınlanmasından bir süre sonra PDA hareketinden ayrılır.

Bunlar, "PDA hareketinin sağ bir çizgi izlediğini, İşçi-Köylü gazetesi, Proleter Devrimci Aydınlik dergisinin gereksiz olduğunu savunuyorlardı. Teşkilatlı bir çalışmaya angaje olmadan parça parça çalışmayı kabul ederek işçi ve köylü ile bizzat üretim çalışmalarına katılmayı önerirlerdi."

TİİKP'in silahlı mücadeleye inanmadığı ve pratiğe uygulamayacağı tezini vurgulayan Mehmet Adil Ovalıoğlu, aynı görüşte olduğunu bildiği İbrahim Kaypakkaya ile Muzaffer Oruçoğlu'na, Laleli'de yürürken,

"Ayrı bir parti kurma teklifi", yapar.

İbo ile Muzo, Ovalıoğlu'nun teklifine şu karşılığı verir,

"Programatik bir ayrılığın temellerini koyamıyorsun. Ayrılık şimdi zamansızdır. Mücadeleye şimdilik TİİKP'de birlikte devam edelim."

İbrahim Kaypakkaya, Adil Ovalıoğlu, Garbis Altınoğlu, Hasan Giritli ve bir kısım arkadaşı, Kadıköy Kuyubaşı'nda bir arkadaşlarının evinde toplanır. Toplantıda, Merkez Yönetimine karşı görüşler ortaya konulur. Birlik sağlanamaz. İbrahim, evdeki tartışmada tek başına kalır.

İbo, daha sonra, yazdığı "Şafak revizyonizmi ile Aramızdaki Ayrılıkları Kökeni ve Gelişmesi. TİİKP Revizyonizminin Genel Eleştirisi" başlıklı yazısında Garbis Altınoğlu'nu Garbis'in son harfi "S", Altınoğlu'nun son harfi "U" harfini biraraya getirip "S.U.", Adil Ovalıoğlu'nu ise "L.U." diye kullanarak eleştirir.

Perinçek, İstanbul'a Geliyor

26 Nisan 1971 Pazartesi günü, başta Ankara, İstanbul ve İzmir olmak üzere onbir ilde sıkıyönetim ilan edilir.

İbrahim Kaypakkaya, Ahmet Özdemir, Mehmet Latif Güvercin ve bazı arkadaşları, bu sıralar, değişik evlerde kalmaktadır. İbrahim, zaman zaman FKF eski İstanbul Sekreteri Rahmi

Aydın'ın zaman zaman Hasan Giritli'nin evinde kalmaktadır.

Sıkıyönetimin ilanı ile bir çok konuda hazırlıksız olan örgütte bazı sıkıntılar yaşanır.

İlişkileri düzenlemek amacıyla Avukat Doğan Develi kimliğiyle, İstanbul'a gelen Doğu Perinçek, Bora Sabri Gözen ve İbrahim Kaypakkaya ile görüşmeler yapar.

"Garbis Altınoğlu ve arkadaşlarının hareketten ayrılmasıyla, Mehmet Altun olmak üzere hareketten bazı kimseler koptu.", diyerek bazı sorunları aktaran Bora Sabri Gözen'e Doğu Perinçek, "İstanbul'daki hareketi İbrahim Kaypakkaya ile toparlama ya çalışın", der.

17 Mayıs 1971 Pazartesi günü, THKP-C tarafından kaçırılıp, 22 Mayıs 1971 Cumartesi günü de öldürülen İsrail'in İstanbul Büyükelçisi Efrahim Elrom nedeniyle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı, 18 Mayıs 1971 Salı günü, yayınladığı 19 numaralı bildirisi ile 49 kişinin arandığını açıklar.

Arananların arasında Doğu Perinçek, Ömer Özerturgut, Şahin Alpay, Atıl Ant, Gün Zileli de vardır.

İsrail Büyükelçisi Efrahim Elrom'un kaçırılması nedeniyle İstanbul'da sürekli aramalar yapılmaktadır. İbrahim, Doğu Perinçek'e,

"Otobüslerde falan arama oluyor. Çok heyecanlanıyorum"

"Aramalar sırasında heyecanlanman normal. Bunun tecrübesini yaşamamışsın. Ama, sahte kimlikle dolaşıyorsun."

"Yok. Bu öyle değil. Sen beni tanıdığın bir doktor varsa ona gönder."

"Tıp Fakültesinde öğretim görevlisi olan ÜNAS İstanbul Şubesi Başkanı Gencay Gürsoy var. Devrimci bir arkadaş. Sorununun ona aç."

İbrahim Kaypakkaya, değişik kimlik ve isimler kullanmıştır. Kullandığı takma isimler şöyledir: Aşır, Celal, Musa, Haydar, Fırat, Seyit, Hamza.

"Tasfiyeciler" diye adlandırılan Garbis Altınoğlu, Mehmet Adil Ovalıoğlu ve çevresi hakkında bir yazı hazırlamış olan

Doğu Perinçek, bu arada, yazının ilk taslağını okuması için İbrahim Kaypakkaya'ya verir.

Yazı taslağını okuyan Kaypakkaya, "Yazının bazı bölümlerine katılmadığını" söyler. Perinçek de, "Eleştirilerini yazılı olarak göndermesini", ister.

Doğu Perinçek'in İbrahim'e taslak halinde okuttuğu ve "TİKP Merkez Komitesinin Birinci Troçkist Tasfiyeciler Hakkındaki Görüşü-Ağustos 1971", başlığıyla yayınlanan yazıda, özetle şu görüşlere yer verilmiştir:

"Bu burjuva bayları, İstanbul boğazının yamaçlarında iflah olmaz bir köy römantizmine kapılmışlardır. Bunlara göre, Marks ve Lenin'in öğretilmesine gerek yoktur. Mao Zedung'un dört kitabını çantaya koyup köye gidince devrim yapılır. Hatta Kapital'i okumak lüzumsuz bir entellektüel çabadır." diyecek kadar ileri gitmişlerdir.

Şehirleri terk ederek köylere gidelim, borusu öttürdükten sonra, gide gide Kadıköy veya Arnavutköy'e yerleşenler, Mao Zedung düşüncesini ne kadar okusalar öğrenemezler. Zamanında kendilerini uyarmak için Başkan Mao'nun 'Kitaba Tapmayla Mücadele Edelim' yazısını örnek gösterdik.(PDA,sayı:33). Başkan Mao, bu yazısında sırf kitap okuyarak teoriyi kavrayacağını sanan, araştırma ve inceleme yapmayan ve sınıf mücadelesine katılmayanları şiddetle eleştiriyor."

Taslak halindeki yazının bazı bölümlerine katılmadığını söyleyen İbrahim Kaypakkaya, gizli de olsa Garbis Altınöğlu çevresinden bazıları ile ilişkilerini sürdürmektedir.

Genel aramanın olduğu, 23 Mayıs 1971 Pazar günü, İstanbul'da Asmalimescit'te bir arkadaşının evinde kalan Doğu Perinçek, iki gün sonra trenle Ankara'ya döner.

DABK Oluşturuluyor

TİKP, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde, "Parti çalışmalarını yürütmek" amacıyla, Doğu Anadolu Bölge Komitesi (DABK)'ni oluşturmuştur.

Bu dönem DABK'ı, Oral Çalışlar, İbrahim Kaypakkaya ve Muzaffer Oruçoğlu, temsil etmektedir.

Diyarbakır-Urfa-Adıyaman bölgesinden Muzaffer Oruçoğlu, Malatya-Tunceli bölgesinden İbrahim Kaypakkaya sorumludur.

Bora Sabri Gözen, İbrahim Kaypakkaya ve Muzaffer Oruçoğlu, doğu bölgesinde nereye ve kimleri göndereceklerini oturur konuşur.

Bora Sabri Gözen ile İbrahim Kaypakkaya, Mehmet Çetin'in Gültepe'deki evinde Yüksel Özbek ile Ali Taşyapan'ı Diyarbakır'a gideceklerini söyler.

İbrahim Kaypakkaya, "Sizler Siverek bölgesine gideceksiniz. İlk iş olarak Siverek'in sosyal ve ekonomik durumunu tahsil eden geniş bir rapor hazırlayacaksınız", der ve Muzaffer Oruçoğlu, Kabil Kocatürk ve Mahmut Cantekin'i Siverek bölgesine gönderir.

Parti tarafından gizlice elde edilmiş olan Harita Genel Müdürlüğünce "gizli ve hizmete mahsus" kaydiyle hazırlanıp basılan çeşitli bölgelere ait paftalar ile bağlantı kuracakları kişilerin ad ve adreslerini alan ekipler, Haydarpaşa'dan trenle çalışacakları bölgeye doğru yola çıkar.

Muzaffer Oruçoğlu, Kabil Kocatürk ve Mahmut Cantekin, Elrom'un kaçırıldığı gün Siverek'te çalışmalarına başlamışlardır.

İbrahim Kaypakkaya'yı, Hüseyin Cevahir ile Mahir Çayan'ın Kartal-Maltepe'de Sibel Erkan'ı rehin aldıkları, 30 Mayıs 1971 Pazar günü, Çorum'daki Karakaya köyünde görüyoruz.

İbrahim, Hasan Giritli'nin evinden ayrılır ve çalışma yapmak için doğu bölgesine gider. Giderken midesinden rahatsız olan İbrahim, Hasan Giritli'nin evinde "Gerilla Taktikleri" isimli kitabı da unutmamıştır.

Bu dönem, TİHKP Merkez Komitesi üyesi ve Doğu Anadolu Bölge Komitesi Sekreteri olan Oral Çalışlar, bu konuda şunları anlatmıştır:

"Sıkıyönetim ilan edildikten bir süre sonra İbrahim, Ankara'ya geldi. Birlikte Doğu bölgesine gidip örgütlenme çalışması yapacaktık. Ben aranıyordum, o aranmıyordu. Yola çıkabilmemiz için bana bir kimlik bulmamız gerekiyordu. SBF'den bir

arkadaşımın nüfus cüzdanını aldım ve kendi fotoğrafımı yaptır-
tım. Ankara'da elde ettiğimiz kimliği ben pek beğenmemiş-
tim. Ankara'da bir arkadaşın evinde kalıyordum. İbrahim, ba-
na, "Haydi, bizim köye gidelim, orada sana kimlik buluruz",
dedi.

Önce, o zaman Mamak yakınlarındaki Tuzluca'yır semtinin
NATO yolu tarafındaki ailesinin kaldığı gecekonduya gittik. Bir
gece orada kaldık. Oradan, Çorum-Sungurlu arasındaki Kara-
kaya köyüne gittik.

Köyde bir kaç gün babaannesinin evinde kaldık. Babaanne-
si, İbrahim'i, 'İbişim, İbişim', diye severdi.

Karakaya köyünde iken, bir tepenin başında Mahir Çayan
ve Hüseyin Cevahir'in Maltepe'de Sibel Erkan'ı rehin aldığı
evin kuşatıldığı haberini elimizdeki küçük radyodan öğrendik.

Düzgün bir kimlik temin edemeyince, eskisiyle yetinmek-
ten başka çarem kalmadı.

Malatya'ya ulaşmak üzere Çorum, Amasya, Tokat, Sivas
yolu üzerinden Gürün'e ulaştık. Bu yolculuğumuz sırasında
Tokat civarına geldiğimizde otobüsün radyosundan Sinan
Cemgil, Alpaslan Özdoğan ve Kadir Manga'nın Nurhak dağla-
rında öldürüldüğü haberini dinledik.

Geceyi Gürün'de bir otelde geçirdik. Ertesi günü, bir otobü-
se bindik. Öğleye doğru Malatya'ya vardık."

Asgar Yılmaz Yakalanıyor

Oral Çalışlar ile İbrahim Kaypakkaya, Malatya'ya geldikten
sonra daha önceden tanıdıkları bazı arkadaşlarının evlerinde
kalırlar.

Kaldıkları evler arasında Asgar Yılmaz, Mehmet Ali Özdo-
ğan ve Hacı Özdoğan'ın evleri de vardır.

1971 yazında Doğu ve Güneydoğu bölgesine çalışmaya gi-
denler arasında Garbis Altınoğlu, Mehmet Adil Ovalıoğlu,
Zeynel Altındağ ve arkadaşları da vardır.

Malatya'ya geldikten bir müddet sonra İbrahim, bir ara, Ça-
lışlar'a, "Bir işim var. Malatya tren istasyonuna gidiyorum", der.

"Ne yapmaya gideceksin?",

"Adil Ovalıoğlu ile buluşacağım"

"Niye buluşacaksın Adil'le. Adil bizden ayrıldı"

"Bakma sen, Adil iyi bir arkadaşır."

Oral Çalışlar'ın tepkisine rağmen İbrahim Kaypakkaya, gider Adil Ovalıoğlu ile görüşür.

Mehmet Adil Ovalıoğlu, Garbis Altınoğlu ve arkadaşları tarafından, "Örgüt yıkıcılığı yaptığı ve örgüt yönetimini tek başına üstlenme eğilimi içinde bulunduğu" gerekçesiyle, 13 Haziran 1972 Salı günü, İstanbul'da öldürülür. Mehmet Adil Ovalıoğlu'nu öldüren ve bu eyleme katılanlar, Adil Ovalıoğlu'nun cesedini parçalara ayırıp bir bavula koyar. Boğaziçi Üniversitesi öğrencisi Banu Ergüder, içinde ceset olan bavulu denize atmak isterken yakalanır.

Oral Çalışlar ile İbrahim Kaypakkaya, Malatya'ya geldikten hemen sonra Malatya bölgesinde bulunan Partililerle ilişki kurmaya girişir. İlk bulduğu kişilerden birisi Asgar Yılmaz'dır. Asgar Yılmaz, Malatya'nın Çavuşoğlu Mahallesi, Kirişçi Çıkmaızı No:42'de bulunmaktadı.

Ali Mercan ile Malatya'ya gelen Asgar Yılmaz, hem yaptıklarını hakkında bilgi vermek hem de ne yapacağı konusunda talimat almak amacıyla PDA dergisi ile İşçi-Köylü gazetesine iki adet mektup göndermiştir. Bu mektuplar, 8 Mayıs 1971 Cumartesi günü, güvenlik kuvvetleri tarafından Ankara'da yapılan kontrolde şüpheli görülerek yakalanan Aydoğan Büyüközden'in üzerinde bulunur. Bu mektuplar nedeniyle Doğu Perinçek, Nuri Çolakoglu, Aydoğan Büyüközden, Ömer Özerturgut, Rıza Cenabi Nurhat, Ayhan Özer, Gün Zileli, Bora Gözen, Halil Bertkay, Garbis Altınoğlu ve Asgar Yılmaz hakkında dava açılarak tutuklanmalarına karar verilir ve giyabi tevkif kararıyla aranmaya başlanır.

İbo, giyabi tevkif kararıyla aranmakta olan Asgar Yılmaz aracılığıyla Ali Mercan'a ulaşmak ister. İbo ile Asgar Yılmaz, 6 Haziran 1971 Pazar günü, bir kahvehanede buluşur. İbo, altına imzasını attığı ve ismini yazdığı mektubu Asgar Yılmaz'a verdikten sonra kahvehane emniyet mensupları tarafından ba-

sılır. Gıyabi tevkif kararıyla aranmakta olan Asgar Yılmaz, emniyet mensupları tarafından gözaltına alınır.

Gözaltına alınan Asgar Yılmaz'ın üzerinde bulunan ve içinde bazı isim, adres ile telefon numarasının yazıldığı mektupta adı geçen bazı TİİKP mensupları Ankara'da gözaltına alınır.

TRT Ankara Radyosu Prodüktörlerinden Sezi Çolakoğlu ile Sarper Özsan, ilk gözaltına alınanlar arasındadır. Mektupta yazılı bulunan 181783 numaralı telefonun Sarper Özsan'a ait olduğu Ankara Emniyet müdürlüğü'nün 15 Haziran 1971 tarihli yazısıyla açıklanır.

Asgar Yılmaz'ın üzerinde bulunan mektup şöyledir:

"Ali arkadaş, bu mektubu okur okumaz Ankara'ya git aşağıdaki görevleri yerine getir. 1- 1500 lira para al. 2- İlker'e bir görev verilmişti ondan haber alınıp alınmadığını öğren. 3- Ege, Ankara ve İstanbul'daki çalışmalar hakkında vs. bilgi edin. 4- İstanbul'dan Güneydoğu'ya gönderilen grupların nerede olduklarını ve ne durumda olduklarını sor. Bilmiyorlarsa İstanbul'dan öğrensiner ve sonra kısa zamanda bize mektupla bildirsinler. 5- Bu zarftaki fotoğrafı ve kendi fotoğrafını buluşacağın arkadaşına ver. İlerde başka fotoğraflar göndereceğimizde söyle. 6- Arkadaşların bize bildirecek başka birşeyleri olup olmadığını sor ve öğren. 7- Bu görevleri yerine getirdikten sonra hiç vakit kaybetmeden Gaziantep'e gel. Bugün Pazar. Akşam 8'de arabaya binsen sabah 8'de Ankara'dasın. Yukardaki görevleri akşama kadar halledebilirsin. Akşam en geç 9'da binsen Salı sabahı 9-10 arasında Antep'de olursun. Salı günü saat 13.00-13.30 arası Anıt'ın yanındaki PTT'de bir arkadaş bekliyecek. O saatte gelmezsen salı günü saat 20.00-20.30 arası, Çarşamba günü sabah 09.00'da 13.00'de ve 20.00'de aynı yerde bekliyeceğiz. Eğer bu süre içinde gelmezsen seni öldü veya yakalandı bileceğiz ona göre davran. 8- Birkaç gün içinde Ankara'dan bize gönderecekleri mektubun hangi adrese postalanacağını bildiririz. Selamlar.

İbrahim Kaypakkaya (İmza).

Ankara'ya nasıl gideceksin ve orada nasıl buluşacaksın. 1- Nüfus cüzdanını yanına mutlaka al. 2- Cüzdanda mümkün

olan birkaç değişiklik yap. Mesela adının arkasına Ekber adını ekle, soyadına mümkün olan eklemeleri yap vs.... 3- Veya yaşı sana azçok uygun birinin nüfus cüzdanını al onun fotoğrafını sök, kendi fotoğrafını tak, mühürü patatesle vs. tamamla. (Ama mutlaka yanına bir nüfus cüzdanı olsun). 4- Paran yoksa oradan bir 40-50 lira yol parası temin et. Sonra Ankara'dan postala. 5- Ankara'ya varınca: a) Sağlık sokak Aydınlar Apartmanı 51 numara en üst dairede Cenap Nuhrat'ı bul. O, Nuri Çolakoğlu'nu bulsun. Kendisi bulamazsa Sezi vasıtasıyla kısa zamanda bulsun. Nuri seni, Namık takma adlı arkadaşla buluştursun. Yukardaki görevleri bu arkadaşla hallet. b) Bir aksilik olur yukardaki yoldan Namık'ı bulamazsan 18 17 83 numaradan Necati beyi sor. Malatyalı bir arkadaşın aradığını söyle. Kendisi yoksa kaçta evde olacağını öğren, yeniden telefon et ve buluş. Necati ile namık aynı arkadaşdır. NOT: (Çok önemli): Bu kağıdı okuduktan sonra bir kısmını ezberle, ezberliyemeyeceğin şeyleri sadece kendinin anlıyacağı şekilde çok küçük bir kağıda not al ve bu mektubu yak."

İbrahim Kaypakkaya, Asgar Yılmaz'ın yakalandığını Oral Çalışlar'a anlatır.

Çalışlar, İbrahim'i, "Gereği yokken niye kendinin ve başkalarının ismini, adresini, telefonlarını yazıyorsun? Manasız bir şekilde yanlış yapmışsın.", diyerek eleştirir.

İbo'nun Şapkası

İbrahim Kaypakkaya ile Oral Çalışlar, Asgar Yılmaz'ın yakalanmasından sonra Mehmet Ali Özdoğan, Erdoğan Özdoğan ve Hacı Özdoğan'ın evinde de kalır.

Süleyman Kırteke, bu konuda şunları anlatmıştır:

"Uğrak evlerimizden İbrahim dayımın Malatya'daki evine iki arkadaşın geldiğini ve görüşmek istediklerini söylediler. Aynı gün İbrahim Erdoğan'ın evinde buluştuk. Oral Çalışlar'ın ve İbrahim Kaypakkaya'nın, 'aranıyor' diye radyoda isimleri anons edildiğinden, saklanmaları ve kamufle olmaları gerekiyordu. Bölgeye her gruptan çok devrimci geldiğinden yerlerimiz doluydu. Gene de, olanaklarımızı zorlayarak Kürecik'te

Mehmet Ali ve Hacı Özdoğan'ın mezra evlerini onlar için ayarladık. Sıra kamuflaja gelmişti. Oral ile elbise değiştirdim. Çok iyi anımsıyorum. Oral'ın üç düğme gri çeketi bana çok iyi gelmişti. Sıra İbrahim Kaypakkaya'nın kamuflajına gelmişti. İlginç bir rastlantıyla bu sorunu da çözdük. Ev sahibimiz İbrahim Erdoğan'ın evinde bir alacaktan dolayı rehin getirilmiş Fevzullah isimli İranlı gencin şalvarı, çeketi, şapkası da Kaypakkaya'ya tam uydu. Kıyafetlerini değiştirdikten sonra sıra kimlik yapmaya geldi. Kaypakkaya'yı yeni imajıyla halamoğlu Foto Kemiksiz'e götürdüm."

28 Nisan 1960 öğrenci olaylarında ölen Turan Emeksiz'in bu dönem asteğmen olarak görev yapan kardeşi Nihat Emeksiz, izinli olarak memleketi Malatya'dadır. Bir gün işi nedeniyle büyük postahaneye gittiğinde karşılaştığı İbrahim Kaypakkaya'yı kucaklamak ister. Fakat, İbrahim Kaypakkaya, kaş-göz işaretleriyle bana yaklaşma diye uyarır.

Oral Çalışlar, Malatya'da kaldığı süre içinde, Tarsus'tan çocukluk arkadaşı Veteriner Teğmen Oktay Cengizbay ile bir öğretmen arkadaşının evinde kalır. Veteriner Teğmen arkadaşının evinde iken, ailenin bir çocuğu olur, adını "Devrim", koyarlar.

Kabil Kocatürk, Siverek'te çalışırken Muzaffer Oruçoğlu gelir ve toplantı yapmak amacıyla Malatya'nın Darıca köyüne götürür. Mehmet Ali Özdoğan'ın evinde İbo, Muzaffer Oruçoğlu ve Kabil Kocatürk, Siverek'te yapılan çalışmalar değerlendirilir.

Sinan Cemgil ile iki arkadaşının öldürülmesi, diğer arkadaşlarının aranması, ayrıca Asgar Yılmaz'ın tutuklanması sonrasında Malatya, Kürecik, Adıyaman bölgelerinde yoğun operasyonlar başlamıştır.

Ali Mercan, bu dönem, "Kürecik'te jandarma karakol komutanı olarak görev yapan bir şahsın, örgütün sempatzanı olarak bilindiğini ve örgüt aleyhinde olacak herhangi bir basını önceden haber vermek suretiyle yardımcı olduğunu", söylemiştir. Bu askeri şahıs, 1972'nin Nisan veya Mayıs aylarında başka bir yerde görevlendirilir.

İbo, Muzaffer Oruçoğlu ile Kabil Kocatürk'e, "Geçici bir sü-

re başka bir yerde kalın. Malatya, Kürecik, Adıyaman bölgele-ri uygun değil", der.

Bunun üzerine, Malatya-Elazığ arasında Kabil Kocatürk'ün doğduğu köy olan Kozluk köyüne gidip, burada bir süre barınan Kabil Kocatürk ile Muzaffer Oruçoğlu, daha önce İbo ile kararlaştırdıkları gibi Malatya'da yeniden buluşur.

Muzaffer Oruçoğlu, Siverek'e, Kabil Kocatürk'te ailevi bir sorun çıktığı için İstanbul'a gider.

Ali Mercan İle İbrahim Kaypakkaya Buluşuyor

Asgar Yılmaz ile Ali Mercan, Besni'den Malatya'ya geldikleri zaman sıkıyönetim ilan edilmiştir.

11 ilde Sıkıyönetim ilan edildikten sonra arananların listesinde Ali Mercan'ın adı geçmektedir.

Asgar Yılmaz, Arguvan'lı Ali Mercan yöreye yabancısıdır. Kendisine yardımcı olması için Hacı Özdoğan ve Erdoğan Özdoğan aracılığıyla Mehmet Ali Özdoğan'ın yanına gider.

Mehmet Ali Özdoğan, Ali Mercan'ın saklanması için Kürecik (Kepez) nahiyesinin Darıca köyünde çobanlık yapan "Şet Hasan" lakaplı Hasan Bakır'ın yanına götürür. Hasan Bakır'ın babası Osman Bakır da köyün muhtarıdır.

"Şet Hasan", dağa taş, "Kahrölsun Amerika", "Bağımsız Türkiye" gibi sloganlar yazan, genç bir köylüdür. Ali Mercan, bu çobanın bildiği mağaralarda saklanmaya başlar.

Ali Mercan'ın bu çobanın yanında olduğunu öğrenen İbrahim, bağlantı sağlamak amacıyla yola koyulur.

Ali Mercan'ın kaldığı bölgeye gelince üç tane genç köylüye rastlayan İbrahim, "Ali Mercan'ı arıyorum", dedikten sonra tavrını yaparak kendisine yardımcı olmasını ister.

Gençler, İbrahim'i ortalarına alır ve bir tanesi silahını gösterir.

"Bak seni götürüyoruz, doğru çıkmazsa gereğini yaparız",

"Tamam, beni onla buluşturun eğer doğru çıkmazsa ne yaparsanız yapın."

Gençler, İbrahim'i Ali Mercan'ın kaldığı yere götürür. İbra-

him'i gören Ali Mercan şaşırır. İki arkadaş sevgiyle birbirini kucaklar.

Oral Çalışlar, Gaziantep'de Yakalanıyor

Bir süre Malatya'da kalan Oral Çalışlar ile İbrahim Kaypakkaya, gerekli ilişkileri kurduktan sonra Gaziantep'e gider.

Çalışmalar daha çok varolan ilişkileri gözden geçirerek örgütlemek, yeni ilişkiler kurarak bunları geliştirmek, yerleşme bölgeleri ayarlamak, nerelere ve hangi bölgelere gidileceğini saptamaktır.

Gaziantep'de bu çalışmalara Tnk Tğm. Oktay Cengizbay, Tank. Tğm. Ertuğrul Aybudak, Doğan Türkdönmez, Musa Tanrıkulu, Reha Koyuncu ve Ahmet Bozkurt, katkıda bulunanlar arasındadır.

Bölge Komitesi üyesi Oral Çalışlar, Muzaffer Oruçoğlu ve İbrahim Kaypakkaya, zaman zaman biraraya gelerek, yapılan çalışmaları değerlendirir.

Bu komite toplantılarının birisinde, Oral Çalışlar, "Che Guevera'nın yaptığı fokoculuktur", dediğinde, Muzaffer Oruçoğlu, "Che Guevera'nın yolu yanlış mı?", diye karşılık verir. İbrahim Kaypakkaya, Oruçoğlu'na dönerek, "Tabii yanlış. Sen de anlamsız şeyler söyleme ve sorma, " der.

Oral Çalışlar ile İbrahim Kaypakkaya, bir taraftan örgütlenme çalışmaları diğer taraftan da aralarında teorik tartışma yapar.

İbrahim, sokakta bir gün Adıyaman yöresinden olan ve İşçi-Köylü gazetesine zaman zaman yöresel haberler gönderen bir köylü ile karşılaşır.

Köylü, İbrahim'e, "Ben, THKO'ya katılıyorum kardeşim. Onlar silahlı mücadeleye başladılar. Siz başlamadınız, " der.

Bunu duyan İbrahim Kaypakkaya, Oral Çalışlar'a, "Bütün köylüler, THKO saflarına geçerek silahlı mücadeleye katılıyor. Pasifliğimiz nedeniyle silahlı mücadeleye başlamada iyice geç kaldık. Onun için hata yapıyoruz", der.

Oral Çalışlar, "İbrahim bak, 12 Mart askeri darbesi oldu. Arkasından sıkıyönetim ilan edildi. Hangi köylüler, nereye ge-

çıyor? Türkiye'de sol ve devrim geriliyor. Onun için silahlı mücadeleyle başlamamızın koşulları yok. Tam tersi koşullar var. Devrimci adım geri çekiliyor", dedikten sonra, okuduğu Mao Zedung'un "Askeri Yazılar" adlı kitabından bazı yerleri göstererek sözlerini şöyle sürdürür, "Bak Mao, kitabında, devrim geriye çekilirken, devrimcilerinde ileri eylemler değil geriye çekilen eylemler yapması ve geriye çekilişi organize etmesi gerekir diyor."

İbrahim ise silahlı mücadeleye başlanması gerektiği yönünde ısrarını sürdürür.

Yer bulamadıkları için bazan eskiden tanıdıkları devrimci bir otelcinin otelinde bazan da başka otellerde kalan Çalışlar ile Kaypakkaya, çalışmalarından vakit buldukları zaman, otele yakın bir çay bahçesine gider, hem dinlenir hem de buldukları dergi ve kitapları okurlar.

Çay bahçesinde oturmuş çaylarını yudumladıkları bir sırada İbrahim, okuduğu Çaru Mazumdar'ın bir yazısından başını kaldırıp, Oral Çalışlar'a gülümseyerek bakar ve şunları söyler:

"Oral, şimdi kendimi bir gerilla birliğiyle bir köyde düşünüyorum. İhtilalci köylü birliği, ağalığın olduğu bir köye baskın yapacak. Ağayı ilkel silahlarla; baltalarla, sopalarla öldürecek. Ondan sonra, propaganda birliği köye gelecek ve bir tiyatro oyunuyla bu eylemin pekişmesini sağlayacak. Müthiş bir olay."

İçinden, kızgınlıkla, "Kalacak yerimiz yok adam ne hayaller kuruyor", diye geçiren Oral Çalışlar, sessizce İbrahim'e bakar.

Yaptıkları çalışmalar hakkında zaman zaman toplantılar yapan Oral Çalışlar, İbrahim Kaypakkaya ve Muzaffer Oruçoğlu, 11 Temmuz 1974 Pazar günü, komite toplantısı yapmak amacıyla bir çay bahçesinde biraya gelir.

Çay bahçesinin yanındaki bir binada Ferruh Bozbeyli'nin başkanı olduğu Demokratik Parti'nin bir toplantısı vardır. Oral Çalışlar, "Gidip konuşmayı dinleyelim", der. Muzaffer Oruçoğlu, gitmez.

Oral Çalışlar ile İbrahim Kaypakkaya, Faruk Sükan'ın ko-

nuşma yaptığı toplantı salonuna gider. Toplantıda DP İçel milletvekili Hilmi Türkmen de vardır. Hilmi Türkmen'in kardeşi Çalışlar'ın Tarsus'tan sınıf arkadaşıdır. Çalışlar'ı tanıyan Türkmen, durumdan emniyet mensuplarını haberdar eder.

Çalışlar, binadan dışarıya adımını atar atmaz emniyet mensupları ile toplantıyı izleyen kalabalık da peşine düşer. Yakalanacağını anlayan Çalışlar, İbrahim'e, "İkimiz birlikte yakalanmayalım. Sen ayrı bir yöne ben başka bir yöne gidelim", der.

Gaziantep sokaklarında yapılan kovalamacadan sonra Çalışlar, emniyet mensupları ve halk tarafından yakalanır. Oral Çalışlar'ın üzerinde Mehmet Muhittin Süer adına düzenlenmiş bir kimlik çıkar.

İbrahim Kaypakkaya, bir fırsatını bulmuş yakalanmaktan kendini kurtarmıştır.

Ali Taşyapan Malatya'ya, Kabil Kocatürk Siverek'e Gidiyor

DABK tarafından Malatya'ya gönderilen Kabil Kocatürk ile Diyarbakır'a gönderilen Ali Taşyapan ve Yüksel Özbek, çeşitli nedenlerle İstanbul'a geri döner.

Doğu Anadolu Bölge Komitesi Sekreteri Oral Çalışlar'ın yakalanmasından sonra İbrahim Kaypakkaya, aksayan işleri yeniden düzenlemek amacıyla İstanbul'a gelir.

Topkapı Hali'nde karpuz ticareti ile uğraşan Hüseyin Akpınar ve Fen Fakültesi öğrencisi Kabil Kocatürk arkadaşlarıdır.

Kabil Kocatürk'ün dükkanında İbrahim Kaypakkaya ile Ali Taşyapan, tesadüfen karşılaşır. Tarih, 1971 Temmuz ayı ortalarıdır.

İbo ile Ali Taşyapan, ertesi gün, Şişli'de bir eve gider. Bora Sabri Gözen'le bu evde görüşülür. Ertesi günün akşamında, Bora Sabri Gözen, İbrahim Kaypakkaya, Ali Taşyapan ve Yüksel Özbek, Kadıköy Parkı'nda biraraya gelir.

Yüksel Özbek, Garbis Altınoğlu ile Mehmet Adil Ovalıoğlu'nun etkisine girmiş TİİKP'e karşı muhalefete başlamıştır. Bora Gözen, Ali Taşyapan ve Yüksel Özbek arasında bu nedenle tartışma olur. Yüksel ile ilişkiler böylece kopar. İbo ile Ali Taşyapan, o gece, Ankara'ya gider.

İbrahim, Ali Taşyapan'ı Çankaya'da bir eve götürür. Ertesi gün eve Hasan Yalçın gelir. Hasan Yalçın, "görevin ciddiyetini vurgulayıcı ve cesaret aşılayıcı bir konuşma", yapar. Ankara'da iki gün kalan Ali Taşyapan, İlker Ağca ile Malatya'ya hareket eder.

Daha sonra Malatya'da İbo ile buluşan Ali Taşyapan, Ali Mercan'la yeni çalışma bölgesi olan Kürecik'e gider.

İstanbul'dan gelen Kabil Kocatürk, belirlenen tarihte Malatya'da öğretmen Ali Meral'in evinde İbo ve Muzaffer Oruçoğlu ile buluşur. Bağlantı kuracağı isimleri alan Kabil Kocatürk, Adıyaman'ın Samsat ilçesine gelir. Samsat'tan sala binerek Bozova'ya, oradan da Siverek'e gider.

İbrahim Kaypakkaya, Malatya bölgesinde yaptığı çalışmalar hakkında TİİKP Merkez Komitesine rapor gönderir.

İbrahim, bu raporların bir tanesinde, "Malatya'ya gönderilen DTCF mezu Hüsamettin Kurultay'ın bir süre çalıştıktan sonra mücadeleyi reddettiğini", bildirir.

Mao Zedung Çizgisi, Bugün, Bizim Şartlarımızda, Silahlı Halk Savaşı Çizgisidir

1971 Eylül ayı ikinci haftasında TİİKP Merkez Komitesi üyesi Doğu Perinçek, Halil Berktaş, Bora Sabri Gözen, Hasan Yalçın ve Ferit İlsever, Faysal Karaçalı'nın Anıttepe, Strazburg Caddesi Ar Sokak 13/1 nolu evinde bir toplantı yapar. Toplantıya Merkez Komitesi yedek üyesi İbrahim Kaypakkaya katılmamıştır.

Bu sırada Malatya'da olan İbrahim, toplantıya, 29 Ağustos 1971 tarihli, "Yoldaşlar" başlıklı yazısını gönderir.

Mektup aynen şöyledir:

"Yoldaşlar, Oraya kendim gelemediğim için bu pusulacağı gönderiyorum. Oraya gelemeyişimin birinci sebebi, burada ortaya çıkan aksiliktir. Eğer zamanında düzeltemezsek, pratik faaliyetimizi geniş ölçüde aksatabilir. İkinci sebebi ise, oraya gelmemin herhangi bir fayda sağlamayacağını, aksine tartışmaları normal seyrinden çıkartıp belki de zararlı bir yola sokacağı konusunda, bende uyanan kanaattir. Bu kanaat de şuradan

vardı: Bugüne kadar, ne zaman hareketimizin hatalarına karşı bir eleştiri yönelmişsem, her seferinde bir arkadaşımızın bütün yoldaşlık sınırlarını aşan düşmanca saldırılarıyla karşılaştım. Geçen gün saflarınızda ortaya çıkan 'sol' oportünizmin eleştirisiyle ilgili metni tartışırken yine aynı şey oldu. Sosyalist Kurltay ve legal parti kurma kararını eleştirmem üzerine, arkadaş bana büyük bir hiddetle 'oportünist' ve 'sabotör' ithamını yapıştırdı. Bunu da gözönüne alarak yazılı bir metin göndermeyi daha uygun buldum.

Yoldaşlar, 'Sol' oportünizmin eleştirisiyle ilgili olarak, benim belirtilmesini gerekli gördüğüm noktalar şunlardır. Bunların ortaya çıkmasında esaslı iki etmen vardır. Birincisi, kadrolarımızın hemen tamamının küçük-burjuva aydınlardan oluşması ve bunların bir kısmının sıkıyönetimin baskı ve terörü şartlarında bir takım 'sol' lafların arkasına gizlenerek gerçekte sınıf mücadelesinden, disiplinli çalışmadan kaçmaları. İkincisi de, daha önce işlenmiş olan ve hala kesinlikle düzeltilmemiş olan sağ oportünist hatalar. Eleştiri metninde, birinci nokta üzerinde duruluyor. Fakat ikinci nokta tamamen unutuluyor. Ben, bu noktanın da metne sokulmasını istiyorum. Çeşitli defalar konuşmalar sırasında da 'sağ hataların sol hatalara yol açtığı' noktasına dokundum. Bir kısım arkadaşlar, böyle bir şeyin olmayacağını söylediler. Oysa, bütün komünist hareketler bu meseleyle yüzyüze gelmişlerdir. Lenin, 'Sol Komünizm Bir Çocukluk Hastalığı' kitabında, 'Sol oportünizmin sağ oportünizminin cezası olduğunu' belirtir. Mao Zedung, 'ÇKP içinde sağ hataları düzeltirken sol hatalara düşüldüğünü' söyler. Demek ki bu mesele, dünyanın gelmiş geçmiş iki büyük ve şanlı komünist partisi içinde ortaya çıkmış ve çözüme bağlanmış bir meseledir.

Şimdi daha önce işlenmiş olan ve kesinlikle düzeltilmemiş olan sağ hataların neler olduğuna geçiyorum. Bu konuda da fikirlerimi daha önce gerek ikili konuşmalarda gerekse büyük toplantılarda büyük bir samimiyetle ve şahsıma düşen hataları da örtbas etmeden ortaya koydum ve bundan sonra da bu işi daha etraflı ve sistemli olarak yapmaya devam edeceğim. Bu mesele bir çözüme bağlanıncaya kadar bunu yapmak şarttır.

Aksi halde liberalizmin doğup yaygınlaşmasına, ilkesiz bir birlik, yani kof bir birlik doğmasına yol açarız.

Yoldaşlar, sözünü ettiğimiz sağ hatalar nedir? Bunlar genel hatlarıyla ve özet olarak, teoride Mao Zedung fikirleriyle sağ revizyonist görüşlerin (esas olarak ülkemizde Mihri Belli ve Hikmet Kıvılcımlı tarafından savunulan görüşlerin) bağdaştırılması, örgütlenmede (birkaç büyük şehrin merkezini ve legal dergi faaliyetlerini esas alan) legalizm, pratikte 'kendi güçlerimize dayanarak' ve 'insiyatifi elde tutarak' yürütülen ihtilalci bir faaliyet yerine 'demokratik ittifaklara' (yani burjuvaziye) bel bağlayarak ve insiyatifi onlara bırakarak (bu diğer hatalardan tabii olarak doğan bir sonuçtur) yürütülen teslimiyetçi ve uzlaşıcı bir faaliyet. Gerçekleri dobra dobra söylemekte sayısız faydalar vardır. Söylediklerimiz kafadan uydurulmuş faraziyeler değil, içinde yaşadığımız ve bugün kötü sonuçlarını etimizde hissettiğimiz gerçeklerdir. Bir düşünelim, biz Mihri Belli ile ayrıldıktan sonra (öncesini saymıyorum) ne gibi faaliyetlerde bulunduk. Önceleri bir gazete ve derginin (hatta bir ara Devrimci TİP Haberleri de vardı), daha sonra bir gazetenin ve bir derginin yazılması, basılması ve dağıtılması... Bütün faaliyetimizin belkemiği buydu işte. Ve hatta bu faaliyete kendimizi o kadar kaptırmıştık ki, 'ne kadar çok yayın organımız olursa o kadar güçlü olacağımızı' düşünüyorduk. Ve ilkesiz birlik cephesini 'bir dergi dahi çıkaramazlar' diye küçümsüyorduk. Bütün örgütlenmemiz, bu 'legal dergicilik' faaliyetini güçlendirmeyi amaçlıyordu ve ona yönelmişti. Yazı kurulları, redaksiyon komiteleri, muhabirler, teknik kadrolar, hemen hepsi...(Her büronun en önemli görevi, gazete ve dergiye yazı yazmak ve onu kendi çalışma alanında dağıtmaktı.) Hatta bizim 'parti' adını verdiğimiz örgütlenme bile dergicilik faaliyetine hizmet eden tali bir unsurdur. En değerli kadrolarımız, dergi faaliyeti alanında kendi günlük hayatını sürdürüyordu. Yine bu faaliyetler esas itibarıyla Ankara ve İstanbul'da ve kısmen de İzmir'de yoğunlaşmıştı. Şimdi bir arkadaş kalkar da, 'hayır böyle bir şey asla olmadı' derse, o arkadaş ya samimi değildir, ya da hafızasını kaybetmiştir.

15-16 Haziran işçi direnişini takibeden sıkıyönetim günlerinde eski dergicilik faaliyetini az çok aşan, az çok kendi kuvvetimize dayanan, az çok ihtilalci ve az çok illegal bir faaliyete girdik, daha doğru bir ifadeyle şartların zorlamasıyla böyle bir faaliyete itildik. (Özellikle de İstanbul'da). Bu herşeye rağmen iyi birşeydi. Ve eski hatalardan arınıp bu yolda ilerlememiz gerekirdi. (Şunu da belirtelimki, hareketimizin en güçlü dönemi de bu dönem olmuştur.) Fakat öyle olmadı. Sıkıyönetimin gevşemesiyle birlikte faaliyetimiz de gevşedi. Gizli çalışan gruplar açığa çıktı, sonra bunlar İşçi-Köylü Büroları şeklinde iyice meşrulaştı. Hepimiz dergiye döndük. Ve tam bu sırada 'sosyalist kurultay' şiarı atıldı. Ve tam bu sırada haftalık derginin yeniden yayınlanması kararı alındı. Ve tam bu sırada 'İşçi-Köylü çalışma komiteleri kuralım' şiarı yayıldı. Arkadaşlar, bunlar tesadüfi şeyler değildir. Bunlar bir sınıf içgüdüsünün, bir sınıf tavrının şartları elverişli görür görmez kendini ortaya koymasıdır. Bu sınıf meselesine geçmeden önce, yukarıdaki şiarların ve kararların neden yanlış olduğu üzerinde duralım. Çünkü bu, birincisi, sıkıyönetimle biraz sarsılan eski çalışmaların yeniden restore edilmesiydi. Legalizmin ve burjuvazinin demokrasi aşkına güvenmenin bir ifadesiydi. Daha uzun bir müddet 'demokratik ortamın' devam edeceği ve bu arada legal bir partinin sayısız faydalar sağlayacağı söyleniyordu ve sayısız faydaların başında, yine legal bir yayın organı olan, yani hakim sınıfların müsadese ile çıkan İşçi-Köylü gazetesinin dağıtım ve satışı geliyordu. Sorumlu bir arkadaş, o günlerde, bir tartışmada, o gün aynen şöyle demişti: 'Eğer legal bir parti kuramazsak bir ay sonra İşçi-Köylü'yü çıkaramayız.' Bu arkadaş ilelebet İşçi-Köylü'yü çıkaracağını mı sanıyordu, bilmiyorum. Haftalık bir derginin rolü ise sosyalist kurultay çağrılarını daha sık tekrarlamak olacaktı. 'İşçi-Köylü çalışma komiteleri' neydi peki? Merak eden arkadaşlar bu konudaki yazıyı tekrar okusun! Bu komitelerin görevi, dergi ve gazeteyi okumak, eleştirmek, bunlara yazı yazmaktı ve başka bir şey değildi. Her bir İşçi-Köylü çalışma komitesi, 'bir yazı kurulu gibi çalışmalı' deniyordu. Bunlar yakın zamana ait şeylerdir ve hafızasını biraz zorlayan her arkadaşın hatırlayabileceği şeylerdir. Oysa bazı

arkadaşlar hoş olmayan gerçekleri unutmuş görünüyor ve 'İşçi-Köylü çalışma komitelerine' bir başka amaç atfediyorlar.

Arkadaşlar, bütün bunlar sağ hatadır ve hem de, bütün dünya çapında devrim şartlarının (yani silahlı mücadele şartlarının) çok elverişli olduğu ve ayrıca ülkemizde, halk kitlelerinin, devrimci mücadelenin kabardığı, hakim sınıfların şiddetli ve derin buhranlara düştüğü dönemlerde işlediğimiz hatalardır. Bunların Mao Zedung fikriyle ne gibi bir ilgisi vardır? Mao Zedung çizgisi, bugün, bizim şartlarımızda, silahlı halk savaşı çizgisidir. Ve meselenin esası budur. Peki biz halk savaşını neyle ve nasıl yürütmeyi düşünüyorduk? Yazı kurullarıyla mı? İşçi-Köylü çalışma komiteleriyle mi? Yoksa hakim sınıfların istediği zaman kapatabileceği gazetede attığımız sloganlarla mı? bu sloganlar ne gibi bir örgütlenmeyle ve pratik çalışmayla hayata uygulanacaktı. Ben, böyle bir örgütlenme ve böyle bir pratik faaliyet bilmiyorum, bilen arkadaşlar söylesinler! Ayıbımızı örtmek için attığımız parlak ve keskin sloganlar bizi, 'dediği başka, yaptığı başka' bir grup haline getirmekten başka bir işe yaramadı. Ve halk kitleleriyle birleşmek ve kaynaşmak kesinlikle mümkün olmadı.

Zaman bitmek üzere olduğundan kısa kesmek zorundayım. En son bu eleştirilere kulak asmayan ve bildiği yolda direten sağ çizgi, sıkıyönetimden on gün kadar önce "legal bir parti kurmak" kararını alarak, hatayı doruğuna ulaştırdı. (Aynı günde iki revizyonist grup daha M. Belli ve H. Kıvılcımlı da legal parti hazırlığı içerisinde idiler.) Sıkıyönetim kapıya dayandığı bir dönemde komünist bir hareketin alacağı kararlar herhalde legal bir partiden çok başka şeyler olmalıydı. Öyle olmadı ve sıkıyönetim bütün şiddetiyle bastırdığı zaman, kelimenin tam anlamıyla hazırlıksızdık. Bazı arkadaşlar, aceleyle alınmış bir iki tedbiri büyütüyorlar ve bize 'bak işte biz gereken tedbiri daha önce aldık, siz hiç bir şey yapmadınız' diyorlar. Bu kendi kendimizi aldatmak olur, arkadaşlar! Hiçbir ciddi tedbir ve hazırlığımız yoktur ve abartılan tedbirler özel olarak bize yönelecek bir gerici saldırı karşısında yerle bir edilebilir. (Ayrıca bir önderin böyle konuşmaya hiçbir zaman hakkı yoktur. Çünkü, o hareketin bir parçasından değil bütününden sorumludur.)

Bütün yukarıda sıraladığımız hataları, belli bir sınıf içgüdü-süne ve sınıf tavrına bağlamıştık. Bu içgüdü 'burjuva içgüdü-sü', bu tavır 'burjuva sınıf tavrıdır.' Ve hareketimiz esas itibariyle burjuva içinde kök saldığından, onların sağladığı imkanlar vs.ye yaslandığından, yukarıdaki hatalar kaçınılmazdı. Saflarımız burjuva hayat tarzına, burjuva alışkanlıklarına sıkı sıkıya bağlı unsurlarla doluydu ve esasen bizzat yürüttüğümüz faaliyet, bu faaliyetin muhtevası, bu unsurları saflarımıza toplamıştı. O faaliyet, yani legal dergi faaliyeti, hakim sınıfların bir darbesiyle ortadan kalkınca, bugün ortada pek az arkadaşla kaldık ve devrimci (kelimenin gerçek anlamıyla devrimci) bir faaliyetin örgütlenmesine giriştiğimizde kadro bulamıyoruz.

Durum budur, sonuç budur. Ve hatanın doğmasında ve büyümesinde, saflarımızdaki her ferdin, her bireyin şu veya bu ölçüde payı olmakla birlikte, esas sorumluluk Merkez Komitesi'nindir. Bugün tahribatın dozajını alabildiğince artırmış olan 'sol oportünizm', bu hatalara tepki olarak, bunların bir cezası olarak doğmuş ve büyümüştür. Bu nokta son derece önemlidir. Aynı hataları tekrarlamayacağımızın tek garantisi, bu noktanın kavranmasıdır. Ve bu husus, mutlaka 'sol' oportünizmin eleştirildiği metinde yer almalıdır. Bu metinde bir özeleştirici yayınlanması bile, sağ hataların bir özeti verilebilir ve verilmelidir. Bu hataların bir özeleştirisinin ayrıca yapılacağı söylenebilir ve söylenmelidir.

Kemalizm konusunda, metindeki görüşlere katılmıyorum. Kemalizm kurtuluş savaşının içindeyken emperyalizm ve feodalizm ile uzlaşmaya ve karşı-devrimciliği temsil etmeye başlamıştır. Halka ve komünistlere alçakça düşmanlık gütmüş ve onlardan gelen her hareketi gaddarca ezmiştir. Mao Zedung'un Yeni Demokrasi kitabında aldığı dipnotunda, Stalin de bundan söz ediyor. Ayrıca Şnurov'un kitabındaki bilgiler son derece öğreticidir. M. Kemal'in 'tam bağımsızlık ilkesi' pratik de (1938'e kadarki iktidar döneminde) görüldüğü gibi, emperyalizme teslimiyet, yarı sömürgeciliği seve seve kabullenmesidir. M. Kemal'in Sun Yat Sen ile kıyaslanması doğru değildir. Olsa olsa Çan Kay-Şek'le kıyaslanabilir. Zaman bitti. Selamlar. Haydar Firat, 29 Ağustos 1971."

İbrahim'in katılmadığı, mektup gönderdiği bu toplantıda, partinin tüzük taslağı okunur. Eleştirisi yapılır. Bazı yerleri değiştirilir ve ikinci bir taslak haline getirilir. Daha sonra, 12 Mart 1971'den sonraki gelişmeler üzerinde tartışmalar yapılır.

Tartışmada gündeme getirilen fikirler, Doğu Perinçek tarafından kaleme alınır ve, "12 Marttan Bu Yana Dünya ve Türkiye'de Siyasi Durum" başlığı altında Şafak Yayınları'nın birinci broşürü olarak yayınlanır.

Toplantıda, ayrıca, yeni görev bölümümü yapılır. Hasan Yalçın İstanbul'a gidecektir. İstanbul'da olan Bora Sabri Gözen'in, Doğu Anadolu bölgesine gitmesi kararlaştırılır. Bora Sabri Gözen alışincaya kadar Doğu Anadolu Bölge Sekreterliğini İbrahim Kaypakkaya ve Muzaffer Oruçoğlu yapacaktır.

TİİKP Merkez Komitesi'nin İkinci Toplantısı

1971 Eylül ayında, TİİKP Merkez Komitesi ikinci bir toplantı daha yapar. Bu sırada Mürüvvet Enç ile kocası ODTÜ'de felsefe profesörü olan Berent Enç, evini satarak parasını TİİKP'e vermek için uğraşmaktadır.

Nejat Bayramoğlu'nun Küçükesat, Nenehatun Caddesi 15/9 no.daki evinde yapılan toplantıya Doğu Perinçek, Halil Berktaş, Hasan Yalçın, Ferit İlsever, Bora Sabri Gözen ve İbrahim Kaypakkaya katılır. İbrahim Kaypakkaya, bu toplantıda TİİKP Merkez Komitesi Yedek Üyesi'dir.

Toplantıda İbrahim Kaypakkaya'nın durumu görüşülür.

Konuşulan konu: İbrahim Kaypakkaya'nın bir önceki toplantıya gelmemiş olması ve Asgar Yılmaz'a verdiği mektuptur.

İbrahim Kaypakkaya, burada yapılan eleştirileri haklı bulur.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi Çalışmaları

Bu dönem Muzaffer Oruçoğlu ile Kabil Kocatürk, Siverek'te çalışma yapmaktadır.

Yöreye uygun olarak yerine göre entari, yerine göre şalvar giyilir. Cefye ile egal takılır ve bölgeye uygun kıyafetlerle faaliyetler yürütülür.

Muzaffer Oruçoğlu'nun Siverek'teki takma ismi "Ali"dir.

Siverek'te bağlantı kurulup çalışma yapılanlar arasında kunduracı Ramazan Balpetek, Seyithan Dokay, Fırıncı Bayram Laçın, Abdurrahman Keskin, Şevket Üçüncü, güney sınırını çok iyi bilen traktör ve biçerdöver şoförü Apo namı Ali Turan, Kekeme Ahmed Güleken, Adil Güleken, lise öğrencisi Mahmut Kiper, lise öğrencisi Sefer Özge, Bakkal Halil İbrahim Kurt, Kurt Ramo namı öğretmen Ramazan Özgül, lise öğrencisi Mehmet Özgül, terzi Bekir Erol, Şerif Karacadağ, Ömer Rasim Pamukçu, lise öğrencisi Celal Erdoğan, Celal Telek, Abdullah Tuncay, Selahattin Fırat, Mehmet Uzun ve öğretmen Fatma Erez gibi kişiler vardır.

Alt birim olarak çalışanlar şöyledir:

Viranşehir bölge komitesi: Ümit Uçok, Hasan Ertin.

Diyarbakır bölge komitesi: Abdullah Tuncay, Raif Türk.

Siverek Lisesi'nde iki çalışma gurubu oluşturulur.

Yörenin tanınmış Şeyh Mehmet Halit Gürpınar ile ağaların dan olan Mehmet Celal Bucak'a karşı mücadeleye girilir.

Bu mücadelenin şöyle bir geçmişi vardır.

Nakşibendi tarikatının Reisi Şeyh Mehmet Halit Gürpınar'ın on dört köyü vardır.

Teşt köylüleri, kendi toprakları olan 30-40 bin dönümlük alanda egemenlik kurmak isteyen Şeyh Halit Gürpınar'a karşı haklarını savunmak amacıyla mücadele başlatmıştır.

Lakabı "Çakmakçı Ali Rıza" olan silah tamircisi Ali Rıza Keskin, Siverek'in Karacadağ nahiyesine bağlı Teşt ve Uzunziyaret köylülerinin akrabasıdır.

Şeyhin eziyetinden bıkan Teşt ve Uzunziyaret köylüleri ilçede akrabaları olan Çakmakçı Ali Rıza Keskin'e başvurur. Ali Rıza Keskin, yol gösterir, avukat tutar, mahkemeye müracaat eder, dava açılır.

28 Aralık 1970 Pazartesi günü karar verilecektir.

Ali Rıza Keskin 25 Aralık 1970 Cuma günü gecesi, saat 20.30 ile 21.00 arası 5 kurşunla öldürülür.

Tutuklanan katiller, "Şeyh Mehmet Halit Gürpınar, bize 40

bin lira vererek bu iş için kiraladı”, itirafında bulunur. Şeyh, bir türlü bulunamaz.

Ağa ve adamlarının savunmasını Prof. Uğur Alacakaptan üstlenmiştir.

Ali Rıza Keskin'in öldürülmesini kınamak amacıyla, 2 Ocak 1971 Cumartesi günü, Siverek'te yürüyüş yapılır.

Bucak aşireti ile Halit Gürpınar'a karşı yeni bir mücadele başlatmak isteyen TİİKP'liler, Siverek'te çalışmaya başladıkları zaman bağlantı kurdukları kişiler arasında Şeyh Halit Gürpınar'ın kiraladıkları adamlar tarafından öldürülen silahçı Ali Rıza Keskin'in çocukları Abdurrahman ve Eyüb Keskin de vardır.

Kabil Kocatürk, Abdurrahman ve Eyüb Keskin'le arkadaş olur, onların evinde kalır Teş köyünde ajit-prop çalışması yapılır.

Köylüler, “Bir çok özveride bulunup bu bölgelere gelip her şeyi göze alarak mücadele ediyorsunuz. Oysa, solcu olarak bilinen Uğur Alacakaptan, Ali Rıza Keskin'i öldüren kaatilleri kiralayan Şeyh Halit Gürpınar'ın avukatlığını yapıyor. Bu bölgede başarı kazanmak istiyorsanız Uğur Alacakaptan'ın şeyhin avukatlığından çekilmesini sağlayın.”, der.

TİİKP DABK Komitesi Siverek sorumluları, ayrıca, Bucak aşiretine bağlı köylerde yapılan çalışmalar sonunda bağlantı kurulan köylülerden alınan bilgiler sonrasında AP Şanlıurfa milletvekili Celal Bucak'ın öldürülmesi planlanır. Fakat, yoğun baskı nedeniyle bu planı gerçekleştiremezler.

KDP'nin Tavrı

TİİKP taraftarlarının doğu ve güneydoğu bölgesinde çalışmaları, bölgede bulunan DDKO ve KDP taraftarlarını endişelendirir.

Siverekli Ahmet Karlı, Kabil Kocatürk'ü, bir gün bulur ve kaldığı eve götürür. Bölgedeki durumu kendi açısından değerlendiren Ahmet Karlı,

“Burayı terkederseniz iyi olur”, der.

“Biz, devrimciyiz. Terketmeyiz.”

“O zaman çatışma olur”.

“Ben tek başıma karar veremem. Söylediklerinizi arkadaşlarıma ileteceğim.”

Görüşme yapılan evden Kabil Kocatürk ile Ahmet Karlı birlikte ayrılır. Ahmet Karlı, yolda yürürken,

“Sizi öldürürler. Ona göre hareket edin.” der.

O dönem, KDP’nde yaşanan iç çatışma nedeniyle Said Elçi ile Said Kırmızıtoprak, Irak’ta öldürülmüştür. Ayrıca, bir süre önce, 26 Eylül 1971 günü, Silopi, Erüh, Şırnak, Cizre, Çatak, Beşiri bölgelerinde yapılan operasyonlarda Barzani ve onun karargahı ile ilişki kurdukları iddia edilen 30 kadar kişi yakalanmıştır.

DDKO ve KDP taraftarları, kendilerine yönelik bir baskın olduğu zaman güçlerinin zarar görmemesi için herhangi bir hareketin kendi etkinliklerinin olduğu alanlarda yapılmasını istemektedir.

Doğu, Doğu Bölgesine Gitmek İstiyor

Kabil Kocatürk, bu dönem, Parti merkezine bir rapor götürmek amacıyla Ankara’ya gider.

Ankara’ya giden Kabil Kocatürk, yurt dışında olduğunu sandığı Doğu Perinçek’le de görüşür.

Kabil Kocatürk, Siverek’te yaşanan olayları anlatır ve ilk olarak, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Profesörü Uğur Alacakaptan’ın Şeyh Halit Gürpınar’ın avukatlığından vazgeçmesinin sağlanmasını ister.

Doğu Perinçek, daha önce Ankara Hukuk Fakültesi’nde asistanlık yaptığı için Prof. Uğur Alacakaptan’ı tanımaktadır.

Uğur Alacakaptan, “Bu davaya girmeyip çekilsem de hiçbir şey değişmez. Ben, bu davayı ağa olduğu için almadım. Bu davaya herhangi bir Hukuk Fakültesi öğrencisi dahi girse yüzde yüz beraat ettirir.”, der.

KDP ve DDKO ile yaşanan sorunları anlatır, “Eğer, bir önlem alınmazsa çatışma yaşanır”, der. Bunun üzerine Doğu Perinçek, “Ortam uygunsa Siverek’e gelir, bu konuda gerekeni

yaparım", der. Fakat, Siverek'e yaşanan sorunlar nedeniyle Doğu Perinçek, bölgeye gidemez.

Doğu Perinçek, Şeyh Halit Gürpınar hakkında şunları anlatmıştır:

"Şeyh Halit adındaki Siverek'li 14 köyün mütegalibesi olan bir toprak ağasının köylerine yerleşmek ve hasat zamanı köylünün ürününe el koymak için gelen Şeyh'in adamlarını köyle sokmamak, Şeyh'in köylüler üzerindeki geniş nüfuzunu kırmak amacıyla bu adamı kaçırmayı ve gerekirse ortadan kaldırmayı planlamıştık. Zira, bu adam etrafındaki silahlı muhafızlarıyla halk üzerinde ağır bir baskı kurmuştu. Hatta katil suçundan Şeyh Halit'in mahkemede davaları olduğunu biliyoruz. Mesala, Ali Rıza Keskin adındaki köylülerin savunuculuğunu yapan şahsı, Şeyh Halit Gürpınar öldürtmüştü. Bu adamın ara sıra Ankara'ya dahi olsa gelip gittiğini duyuyorduk. Gerekirse Ankara'da dahi olsa bu adamı öldürtmeyi düşünüyorduk. Fakat şimdiye kadar bu konuda bir eyleme girildiğini bilmiyorum. Bunların dışında biz devrim yolu olarak silahlı mücadeleyi benimsediğimizden halkın azıllı sınıf düşmanlarına karşı halkı seferber edecek bir eylem çizgisini benimseriz." (3)

Bu amaçla, bölgede bulunan Şafak kadrolarının Şeyh Halit Gürpınar'a ait olan köylerde çalışma yapmaları ve imkan bulurlarsa yerleşmeleri kararı alınır.

Kabil Kocatürk, bir miktar para ve parti malzemesiyle bölgesine geri döner.

DABK Toplantıları

Bora Gözen, DABK başkanı olduktan sonra, TİİKP Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölge Komitesi (DABK) tarafından üç toplantı yapılır.

Birincisi: 8-10 Kasım 1971 günlerinde,

İkincisi: 10-11 Aralık 1971 günlerinde,

Üçüncüsü: 7-8 Şubat 1972 günlerinde.

8-10 Kasım 1971 ile 10-11 Aralık 1971 günlere yapılan toplantılara Bora Sabri Gözen, İbrahim Kaypakkaya ve Muzaf-

fer Oruçoğlu katırır. Bu toplantıların birisi Siverek'te üzüm bağlarında yapılır.

8-10 Kasım 1971 günleri yapılan toplantı hakkında şu bilgiler vardır:

“Çalışma bölgelerinin tesbiti, kadroların hangi bölgelerde çalışacakları, illegal parti ilişkileri ve faaliyetleri, elverişli ve kullanışlı şifreler tesbiti hususları görüşülmüş, örgütsel görevler, köylük bölgelerde nasıl çalışılacağı, kadro politikası, illegal faaliyetler, dikkat edilmesi gereken noktalar ve alınması gerekli tedbirler, eleştiri ve özeleştiri, bölge, parti program ve tüzüğü üzerinde çalışma, milli mesele, kadroların eğitimi için Merkez Komitesinden bir eğitim programı ve uygulama için bilgi alınması ve çalışma yapılması hakkında rapor hazırlanması ve raporların Merkez Komitesine sunulması kararlaştırılmış, mali ve ulaşım, tutulacak sicil ve görev defterleri, askeri eğitim yeri, ilişkilerin devri, Filistin'den Türkiye'ye geçirilecekler meselesi de görüşülmüş, silaha ihtiyaç bulunduğu, Filistin'den geleceklerin kendi silahlarından başka tabanca, dürbün, telsiz cihazı getirmeleri, Almanya'dan Filistin'e gelecek silahların da Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesine devri, bu konunun Merkez Komitesine iletilmesi, Merkez Komitesince kabulü halinde 15-20 bin lira para istenmesi, durumun Filistin'e de bildirilmesi, Filistin'den geleceklerin derhal faaliyet gösterecekleri yerlere dağıtılabilmeleri için gerekenlerin yapılması, alt bölgeler arasında bilgilerin karşılıklı aktarılması karara bağlanmış, bir kısım kadrolar hakkında Merkez komitesine tekliflerde bulunulmuş, cezaevinde bulunan arkadaşlar için: “Mücadelenin içinde de devam ettiğini, hem de çok şiddetli bir şekilde devam ettiğini biliyoruz. Bu mücadeleyi tam bir komünist vakarıyla yürüttüğünüzü öğrendik. Bizlerin de dışarda aynı cesaret, metanet ve komünist vakarıyla yılmadan, bıkmadan, korkusuz olarak mücadeleyi sürdürdüğümüzü bilmenizi ister, komünist devrimcilerin mutlaka başarıya ulaşacağına yıkılmaz imanımızı belirtiriz. Kahrolsun Amerikancı faşist generaller çetesinin zorba iktidarı, yaşasın halkımızın ihtilalci mücadelesi” mesajının iletilmesi de kararlaştırılmıştır. Tutanağa ekli çizelgede,

bölge komitesinin parti çalışmalarını yoğunlaştırıcı, ilerde alt bölge olarak teşkilatlandırılması muhtemel yerleri de tali çalışma alanları olarak gösterilmiştir.”

Bu toplantıya ait tutanağın 7. sahifesinde şöyle denilmektedir:

“Komitemiz Tahsin arkadaşın bugüne kadarki pratiği ile parti karar ve görevlerini ciddiye almadığını tembellik ve ilgisizlik gösterdiğini tesbit etmiş, durumu hakkında tam ve nisbeten daha doğru bir kanaat edinmek için soruşturma yapılmasına, bu işle Rüstem (Bora Gözen) arkadaşın görevlendirilmesine, edinilen sonuca göre kendisine en geç önümüzdeki ilk toplantıda hareketlerine uygun düşen bir cezanın verilmesine karar almıştır.”

DABK'ın aldığı kararlar sonrasında gönderdiği bu tutanağa yanıt olarak, Kasım 1971'de Nuri Çolakoğlu, “Kardeşim” başlığıyla İbrahim Kaypakkaya'ya yazdığı mektupta, “Asgar etraflı ifade vermiş” şeklinde ifade kullanır.

Mektupta, ayrıca, “Tahsin'in durumu vahimdir. Derhal soruguya çekin bulur bulmaz, maddi emanetinde hesabı kuruş kuruş alınmalı” denilmektedir.

“Tahsin” olarak bahsedilen kişi Oral Çalışlar'ın kardeşi Fatih Çalışlar'dır.

Doğu Perinçek, bu rapor hakkında şunları anlatmıştır:

“1971 Kasım ayında Doğu Anadolu Bölge Komitesi (İbrahim Kaypakkaya, Bora Gözen, Muzaffer Oruçoğlu), sınırdan geçerek kadroları sınıra götürmek, Türkiye'ye dönecek olanları sınırdan almak, Türkiye'ye dışardan temin edilecek cephane, silah ve yayınları sokmak ve Doğu Anadolu bölgesindeki nakliye işlerini görmek amacıyla bir jip almayı tasarladıklarını bildirdiler. Ben, verdiğim cevapta, bu jip için gerekli paranın kısmen temin edilebileceğini, bununla beraber her şeyden evvel bu jip için şoför ve kamufle edilmesi şartlarını yaratmak gerektiğini bildirdim. Daha sonra, çeşitli dökümanlardan da anlaşılacağı üzere jip almaktan vazgeçildi. Çünkü, gerekli maddi imkanımız olmadığı gibi dışardan getirilecek herhangi bir malzeme de sağlanmadı.”

Örgüt Çalışması Yapmak Amacıyla Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesine Cönderilen Partili Kadınlar

Bu rapor, Ankara'ya gönderildiği zaman İbrahim Kaypakkaya'nın istekleri arasında, İbrahim Ethem İlaç Fabrikasının sahibinin kızı Melek Ulagay'ın Malatya bölgesine gönderilmesi isteği de vardır.

Parti kararıyla, Melek Ulagay, Bora Gözen ile 1971 Kasım ayında Malatya'ya gider ve bölgede uzunca bir süre kalır.

İbrahim Kaypakkaya ile zaman zaman birarada olan ve birlikte çalışan Melek Ulagay, İbrahim hakkında şunları söylemiştir:

“İnanmışlığına ve zekasına hiçbir zaman kuşku duymadım. Ama, Çok sekte yanları vardı.”

Bölgeye çalışmak için gönderilenler içerisinde Taylan Erten ile karısı Kazime Erten de vardır. Fakat, Kazime ile Taylan Erten, gittikten birkaç gün sonra Siverek'te örgüt için kiralanan evde, 28 Aralık 1971 Salı günü, yakalanır.

Oysa evin bulunduğu bölgedeki muhtar (Cuma Baykanlı (Meliye), daha önceden gelmiş ve “Polis baskını olacak, evden ayrılın” demiştir.

Kadınların köylük bölgelerde çalışması ve gerillaya katılması hakkında Muzaffer Oruçoğlu, şunları anlatmıştır:

“Ankara'ya her gidişimde Doğu ile görüşüyordum. Doğu, çevresindeki aydınları, halkı tanımaları, halktan öğrenmeleri ve halk ruhuyla donanmaları, bu anlamda halklaşmaları için köylere ve işçi semtlerine göndermeyi severdi. 1969'da Halil Berktaş'ı getirdi İstanbul'a. Benimle tanıştırdı. İkili görüşmede, ‘Götür bunu köylerde faaliyete sok. Halkla haşır neşir olsun. Bürokrat eğilimleri törpülensin’, dedi. 1971'de de karısı Sırma Perinçek için, ‘Köylere gitmek eğilimi var. Siverek köylere götür, yoksul köylülerle tanışsın, onlardan öğreysin, onlara, onların kafalarına hizmet etsin biraz’, dedi. Şartlar ve güvenlik durumu uygun olmadığı için kabul etmedim. Melek Ulagay'ı bölgeye getiren Bora'dır. İbo'nun Melek'le Bora arasındaki duygusal ilişkiden haberi yoktu. Olsaydı Melek'e aşk ilan etmezdi. Melek, İbo'ya ilgi duyuyordu. Bu ilginin derecesi ney-

di, bilemiyorum. Melek Ulagay'ı Türk Solu bürosundan tanır-
dı. Aydın kafalı, güzel bir kadındı. Hepimiz yakından tanırdık.

İbo, Melek'e aşk ilanını Kürecik'te yaptı. Melek reddetti. Çünkü, o zamanlar Bora'yla ilişkisi vardı ama İbo'ya da eğili-
mi vardı. İbo, Melek'in Bora'yla ilişkisini bilmiyordu. Bora ev-
liydi ve bir çocuğu vardı. İbo, Siverek'e geldi, 'Melek'e aşk ilan
ettim, gülümsedi, Bora'yla ilişkisini gerekçe göstererek kibarca
reddetti', dedi.

İbo, üç kadına ilgi duydu: Melek'e, Meral Yakar'a ve Emine
Özdoğan'a. İlk ikisinden sonuç alamadı. İlk ikisi bilinçli, bilgi-
li ve oldukça dürüst ve inançlı kadınlardı. Sonuncusu genç,
saf, özverili ve cesurdu. Bir keresinde evini bastılar ve Emine'-
yi tutuklayıp götürdü askerler. Sonra delil yetersizliğinden ser-
best bıraktılar. Sorgulama anında örnek bir tavır gösterdi
(1971) Dıyarbakır'da.

Bu tavır, İbo'nun oldukça hoşuna gitti. Onun direnmesin-
den hayranlıkla söz ediyordu İbo. Emine'yi Dersim dağlarına
getirmeye kalkıştı, engel oldum. Grubumuzda hiç kadın yoktu.
Bir tane olsaydı engel olmazdım. Hele yanıbaşında, dağda bir
sevgilim olsaydı hiç engel olmazdım. Emine'nin küçük kız kar-
deşi

Handan'-
ı da ben merak ediyordum, ama Öğretmen Okulu'nda olduğu
için gittiğimde göremiyordum hiç."

İbrahim Kaypakkaya'nın kendisine evlenme teklifi yapıp
yapmadığı konusuna Melek Ulagay, "Çok özel bir konu. Bu
konuda birşey söylemek istemiyorum." şeklinde cevap verdi.

İbo, Melek Ulagay ile Bora Gözen'in ilişkisini öğrendikten
sonra ilişkinin biçimini bazı yerlerde eleştirir.

İbrahim Kaypakkaya'nın duygusal da olsa karşı cinsle olan
yakınlığı Hasanoğlu Öğretmen Okulu'na kadar uzanmakta-
dır.

Hasanoğlu Öğretmen Okulu'nda kız-erkek karışık eğitim-
öğretim görmektedir.

Gelişme çağındaki gençler arasında zaman zaman duy-
gusal yakınlaşmalarda yaşanır.

İbrahim'in Meral isimli bir kızla yakın arkadaşlığı vardır.

Kara kaşlı, iri kara gözlü bir kız olan Meral, bir keresinde İbrahim'i teyzesinin yanına götürür ve tanıştırır.

İbrahim'in köyde babasının amcasının kızı Naciye Hanımın kızı Mediha ile yakın arkadaşlığı da vardır. İki genç, birbirini beğenmekte ve hoşlanmaktadır. Fakat, İbrahim, İstanbul'a geldikten sonra, bu ilişki kendiliğinden sona erer. Mediha, bir başkasıyla evlenir.

"Emine Özdoğan ile evlenmeyi düşündüğünü", bazı arkadaşlarına söyleyen İbo, ayaklarındaki yün çorapları göstererek, "Bak bu çorabı o ördü bana", diyerek, sevgisini dile getirir.

Emine Özdoğan, daha sonra, bir başkasıyla evlenerek, İstanbul'a yerleşir.

10-11 Aralık 1971 Günleri Yapılan Toplantı

Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölge Komitesi(DABK)'nin 10-11 Aralık 1971 günleri yaptığı toplantı hakkında şu bilgiler vardır:

"Bir önceki toplantıda alınan kararlar gözden geçirilip, çalışma bölgeleri ve kadroların dağılımı, hazırlanması gereken raporlar, mali meseleler, sicil ve görev defteri, satın alınacak jeep ve askeri eğitim yeri ile Filistin'den geleceklerin dağılımı meseleleri karara bağlanmış, aynı toplantıda "Tayyar Yılmaz" takma adı altında Doğu Perinçek, "Pratik faaliyette kararsızlık ve tereddütlere yol açmak, saflar arasında birlik ve disiplin sağlamak, dördüncü alt bölgede çalışması kararlaştırıldığı halde, bu karardan vazgeçmekle" itham edilip, bu hususlarla ilgili müşahhas vak'alar ve misaller verilmiş ve Doğu Perinçek'in, "Bu eleştiri ancak hainlere yöneltilir. ben, eğer bu hataları yapmışsam bugünkü görevleri yürütemem. Bunun hesabını vereceğim" şeklindeki tepkisi, eleştiri karşısında öfkeye ve duygusallığa kapılmak ve hatalı bir tutum olarak vasıflandırılıp hatalarını düzeltmesi istenilmiş, söz konusu hataların Merkez Komitesine ve Doğu Perinçek'in şahsına karşı güvensizlik yarattığı belirtilmiştir. Bu toplantıda komite, Silahlı Kuvvetler'deki komünist ve sempatizanlarına iletilmek üzere, Leninist örgütlenme ve ordu içindeki örgütlenmeler hakkında karar almış,

ayrıca partinin ismi ve müteakip toplantı hususlarını görüşmüştür."

Bu raporda, ordu içindeki çalışmalarla ilgili olarak şu bilgiler verilmiştir:

"Ordu içindeki çalışmalarımızın sonucu üç kişilik bir eğitim birimi oluşturduk. Asker olmaları nedeniyle disipline yatkınlar. Gizli çalışmayı başarıyorlar. Fakat şimdilik çekingenlikleri fazla."

Raporda, ayrıca, gençlik kesimindeki çalışmaların ilgi gördüğü eğitim birimlerinin teşekkülünün çabuk olduğu belirtilmekte, aynı raporda gelir gider hesapları da verilmekte ve merkezi eğitim programı, kürtçe yayın, teksir makinası, teyp, milli mesele üzerinde broşürün hazırlanması isteklerinde bulunmaktadır.

Bu toplantı yapıldıktan sonra Bora Sabri Gözen, "kara sarılık" hastalığına yakalanır. Bora Gözen, yaklaşık iki ay süren bu hastalığı süresi içinde çoğunlukla Mehmet Ali Özdoğan'ın evinde kalır.

İyileştikten sonra, Melek Ulagay'la birlikte öğretmen Ali Meral'in evinde kalan Bora Sabri Gözen, Melek Ulagay ile 1972 Şubat ayı sonunda, Ankara'ya gider. Melek Ulagay, Fatma Gül Baltalı ile birlikte, Nisan 1972'de Ankara'dan Söke'ye gider ve bazı eğitim çalışmalarına katılır.

Filistin'e Gidiliyor

Filistin Öğrencileri Genel Birliği'nin (GUPS, General Union of Palestinian Students) çağrısı üzerine, Filistin devrimini ve silahlı mücadelesini desteklemek amacıyla "Filistin 2. Dünya Kongresi", Ürdün'ün başkenti Amman'da, 2 Eylül-6 Eylül 1970 tarihleri arasında toplanır.

Kongreye, Asya, Afrika, Latin-Amerika ve Avrupa'dan yüze yakın devrimci örgütün ve halk kurtuluş cephelerinin 200 temsilcisi ile Proleter Devrimci Aydınlik temsilcisi de katılır.

26 Nisan 1971 günü ilan edilen sıkıyönetimden sonra, Naif Havatme'nin Filistin Demokratik Halk Kurtuluş Cephesi ile Yaser Arafat'ın El-Fetih örgütünde siyasi ve askeri eğitim gör-

mesi amacıyla TİİKP'nin bir kısım üyesi Parti kararıyla Filistin'e gönderilir.

Hukuksal nedenlerle sorunu olan TİİKP'in bir kısım üyesi de, bu dönem, Avrupa'ya gitmesi için Ortadoğu ülkelerine gönderilmiştir.

PDA Dergisi Sorumlu Yazı İşleri Müdürü olduğu için hakkında açılan yüzlerce yılı kapsayan ceza soruşturmaları nedeniyle Ömer Özerturgut, Filistin örgütlerinin bulunduğu bölgelere götürülür. Sayın Bilen, belli bir miktar para karşılığı, Ercan Enç ile Ömer Özerturgut'u Akçakale üzerinden kaçakçılar aracılığıyla Suriye'ye geçirir. Ömer Özerturgut, bir süre FDHKC kamplarında kaldıktan sonra, Almanya'ya geçer.

Askeri eğitim yapmak amacıyla, Temmuz 1971'de ise Atıl Ant, Şahin Alpay ve Cengiz Çandar, Sayın Bilen tarafından Suriye'ye geçirilir.

Filistin'de Atıl Ant'ın ismi "Ebu Musa", Cengiz Çandar'ın "Zekeriya", Şahin Alpay'ın "Selim"dir.

Atıl Ant, Cengiz Çandar ve Şahin Alpay, politik eğilimlerine yakın olduğu için ziyaret amacıyla Suriye'de bulunan Çin Halk Cumhuriyeti'nin büyükelçiliğine gider. Büyükelçilikte kendilerine Mao'nun rozetleri ve kitapları verilir. Daha sonra, Kuzey Kore Büyükelçiliği ziyaret edilir.

Filistin'e gönderilen Cem Somel'e, Suriye'deki Çin Halk Cumhuriyeti elçiliğine başvurarak onların aracılığıyla Çin'e gitme görevi verilir.

Cem Somel, Şubat 1972'de Siverek'teki Parti ilişkilerini kullanarak FDHKC kamplarına gider, Cengiz Çandar ve Şahin Alpay'ı bulur, kimin gönderdiğini ne için geldiğini anlatır.

Filistin'e gerilla eğitimi görmek amacıyla yurt dışından, özellikle Almanya, İsviçre ve Fransa'dan uçakla bazı Türk öğrenciler de gelir. Gelenlerin amacı askeri eğitimden sonra Türkiye'ye girerek mücadele etmektir. Bunlardan bir kısmı daha sonra Türkiye'de dağdaki çalışmalara katılacaktır.

Almanya'dan FDHKC kamplarına eğitim için gelenler arasında Mehmet Tepe, Mehmet Duran Şeker, Mehmet Erdem adlı gençler de vardır.

Türkiye'den Filistin'e adam götürmek için sınırı geçirmek görevi Muzaffer Oruçoğlu, Kabil Kocatürk ve "Apo Ali" denilen Ali Turan tarafından yapılmaktadır.

Muzaffer Oruçoğlu ile Kabil Kocatürk, Siverek'te Celal Telek'le ilişki kurduktan sonra üç ev kiralamış ve çalışmalara başlamıştır. Kiralanan evler genellikle kaçakçıların bulunduğu bölgelerin içinde tek katlı, etrafı duvarlarla çevreli evlerdir.

Kurulan ilişkiler aracılığıyla yaklaşık kırk kişi Filistin'e gönderilir. Parti içinde Filistin'e adam göndermek, "Kur'an kursuna" adam gönderme olarak adlandırılmaktadır. Daha çok, Suruç ve Halfeti ilçelerinin sınırlarından kaçakçılık yapanların kabileleri ile geçirilir.

Atıl Ant, Şahin Alpay, Cengiz Çandar, Müfit Özdeş Şafak dergisi dağıttığı için tutuklu bulunan ve 13 Kasım 1971 Cumartesi günü Mamak Askeri Cezaevinden başka birisinin kimliği ile tahliye edilen Ankara Hukuk Fakültesi öğrencisi Kerim Öztürk, "Ofllu Hoca" diye anılan Ayhan Özer, Ali Mercan, Abdülahat Muhittin, Cem Somel, Ali Turan, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğrenci Derneği Başkanı İsmet Tufan Yazıcı, Sabetay Varol, Fuat Karasu, Mümtaz Çeltik, İrfan Çelik, Muzaffer Oruçoğlu, Hasan Sakarya, Filistin'e gidenler arasındadır.

Belki de ilk kez Türkiye'den bir Filistin örgütünün denetiminde olan gerilla eğitim kampına katılan Sabetay Varol'un yahudi olduğu Filistin'lilerden gizlenir.

Eyüp Cüneyt Akalın, Filistin'e giderken, 14 Aralık 1971 Salı günü, Viranşehir'de jandarmalar tarafından yakalanır.

Şahin Alpay tarafından TİİKP Merkez komitesine, 23 sayfalık bir rapor gönderilir. Filistin'deki durumu açıklayan raporda, "Partinin çizgisine aykırı olarak silahlı mücadelede kır gerillasını değil artık şehir gerillası mücadelesini savunmaktadır", gibi açıklamaların yanında Atıl Ant hakkında, bazı eleştirel notlar da yer alır.

Muzaffer Oruçoğlu, FDHKC'deki TİİKP taraftarlarını denetlemek ve durumu Merkez Komite'ye bildirmek amacıyla Filistin'e gönderilir.

Ürdün'e giden ve Sur-Sayda kamplarında bir ay kalan Mu-

zaffer Oruçoğlu, raporu hazırlayıp Ankara'ya geri döner ve Doğu Perinçek'le görüşür.

Doğu Perinçek, Muzaffer Oruçoğlu'nu, "O kamplarda başını Cengiz Çandar'ın çektiği bir hizip oluşmuş. Raporda buna dair hiç bir şey yok. İdeolojik, politik ve askeri çalışmaların dışında bir şey yazmamışsın. Bu parti aleyhtarlarının görüşlerine yer vermemişsin", diyerek eleştirir.

Birbirini izleyen aksilikler nedeniyle eleştirilen Muzaffer Oruçoğlu, bir miktar para verilerek tekrar çalışması için Ankara'dan sorumlu olduğu bölgeye gönderilir.

Çatak'a Gidiliyor

TİKP DABK Komitesi sorumluları, hangi bölgede gerilla eğitimi yapılabilir diye çalışmalar yapmaktadır.

Devletin yapacağı herhangi bir baskın da Irak, İran ve Suriye sınır bölgesine kadar sorunsuz geçiş yerleri nerelerdir diye harita üzerinde bölgeler taranır. En uygun dağ silsilesinin olduğu bölge olarak Çatak, Bahçesaray ve Çüngüş bölgeleri tesbit edilir.

Çatak, Bahçesaray ve Çüngüş tarafına gidilmesi kararı alınır. Ama, o bölgelerde hiç tanıdıkları yoktur.

Suriye'den getirilmiş kaçak malları yüklenen Kabil Kocatürk ile Hasan Ertin, "Çarçıcı" kılığıyla, 1971 Kasım ayında yola koyulur.

Çatak, Bahçesaray ve Çüngüş bölgelerinde köyleri ve dağları gezen Kabil Kocatürk ile Hasan Ertin, Siverek'e döndükten sonra DABK'a bir rapor verir.

Rapor özetle şöyledir:

"Bölgede aşiret ve din bağları çok güçlü. Aşirete bağlı çobanlarda bile ruhsatlı veya ruhsatsız mavzerler asılı. Aşiret adamları sırtlarında fişeklik, mavzer ve bombalarla geziyor. Partinin elinde böyle imkanlar yok. Gerici ve feodal bir yapının egemen olduğu bu bölgede devrimci bir çalışma için kitle temeli çok zayıf olduğu için uzun süreli bir çalışma yapmak gereklidir. Bu aşamada, bölge eğitim amacıyla yerleşmeye uygun değildir."

Rapor böyle olumsuz olunca askeri eğitimin Siverek'te yapılmasına karar verilir. Siverek'in yaklaşık beş kilometre dışında Bağlar denilen mevkide varolan kadrolarla, zaman zaman, atış talimleri yapılır.

Gözüaltına Alınmalar

26 Nisan 1971 Pazartesi günü, onbir ilde sıkıyönetim ilan edilmesiyle TİİKP'de bazı aksilikler yaşanmaya başlamıştır.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığının 18 Mayıs 1971 tarih ve 19 numaralı bildirisi ile Doğu Perinçek, Ömer Özerturgut, Gün Zileli, Şahin Alpaz, Atıl Ant aranır hale gelir.

Asgar Yılmaz, 6 Haziran 1971 Pazar günü Malatya'da, TİİKP Merkez Komitesi üyesi Gün Zileli, 10 Haziran 1971 Perşembe günü İzmir'de, Oral Çalışlar, 11 Temmuz 1971 Pazar günü, Gaziantep'de yakalanır.

Hasan Yalçın, 15 Eylül 1971 Çarşamba günü, Ankara'da gözüaltına alınır.

"Şafak" dergisi bastıkları için, 3 Ekim 1971 Pazar günü, 22 kişi Ankara'da gözüaltına alınır.

TİİKP üyelerinden İlker Ağca, 15 Ekim 1971 Cuma günü, Hasan Ertin, 15 Aralık 1971 Çarşamba günü tutuklanır.

Siverek Ekibinde Anlaşmazlık Çıkıyor

Bölgede çalışanlardan birisi de, silahlı bir saldırı sonucu 19 Eylül 1969 Cuma günü öldürülen İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi öğrencisi Mahmut Cantekin'in kardeşi Adıyaman Besni'li Mehmet Cantekin'dir.

Siverek'te çalışma yapılırken, bir tartışma olur ve Mahmut Cantekin, "Deniz Gezmiş ve THKO'yu" övdükten sonra, "Siz burada çok pasifsiniz", der. Bunun üzerine Kabil Kocatürk, Mahmut Cantekin'e bir yumruk vurur. Mahmut Cantekin de, silahın ağzına mermi vererek Kabil Kocatürk'e doğrultur. Diğer partili kadrolar araya girerek, bir facianın önüne geçer. Ümit Uçok, sinirinden ağlar.

Ortaya bir disiplin suçu çıkmıştır. Muzaffer Oruçoğlu baş-

kanlığında bir hakim heyeti toplanır. Yapılan yargılama sonunda Kabil Kocatürk, Tunceli'de görevlendirilir.

Muzaffer Oruçoğlu, Kabil Kocatürk'e, "Bunu bir ceza olarak görme. İyi çalıştığın için senin bir başka bölgede görevlendirilmen amacıyla daha önceden Malatya'da karar almıştık. Bu olay kendiliğinden üstüne geldi", der.

Mahmut Cantekin'e de "Partinin ikinci emrine kadar silahını elinden alma", cezası verilir.

TİİKP Merkezinden daha sonra, bu bölgeye katkıda bulunmak amacıyla Ziya Ulusoy, Mustafa Pekgüleç, Mehmet Bedri Gültekin ve Raif Çakır gönderilir.

TİKKF

Muzaffer Oruçoğlu, Filistin'den geldikten sonra, İbrahim Kaypakkaya ve Kabil Kocatürk ile Siverek'te bir toplantı yapar.

Muzaffer Oruçoğlu, Filistin'de gördüklerini ve yaşadıklarını arkadaşlarına anlatır ve şunları söyler:

"Lübnan'da bulunan kamplarda arkadaşlar eğitim görüyorlar ama silah bile vermiyorlar. Silah eğitimi olarak sadece silahların sökülüp takılması ve kullanılması konusunda eğitim görüyorlar. Orada verilen eğitim spor çalışması gibi. Filistin'de bulunan kamplar burada da kurulabilir ve askeri eğitim de yapılabiliriz."

İbrahim, "Askeri kanadı olmayan örgüt olmaz. Silahlı çekirdekler kurabiliriz. Nerede bir bölge komitesi varsa, nerede bir parti örgütü varsa, 3-5 kişi de olsa, bunun bir bölümünün mutlaka silahlı gücü de olması gerekir. Partinin örgütünün olduğu her yerde bir silahlı çekirdek kurulmalı. Diyelim Siverek'te beş kişiyiz. Bunun iki kişininin partinin askeri kolu olması lazım. Bu şekilde örgütlenmeliyiz. Bu nedenle çok çabuk bir şekilde askeri bir üs kurmamız lazım", der.

Kabil Kocatürk, şunları söyler:

"Çalışmamızın yönü politik ağırlıklı. Politik olarak çalışıyoruz kadroların politik bilincinde gelişme sağlamıyoruz. Fakat, örgütlediğimiz ve politik olarak geri olan genç adam gelip, 'Niye birşey yapmıyoruz. Biz de birşeyler yapalım.' Vuralım,

kıralım, öldürelim gibi atak bir havadalar. Ayrıca, bölgede bulunan DDKO ve KDP'nin bazı taraftarları, kendi hareketlerine yönelik saldırılar olabilir endişesiyle bu bölgede çalışma yapmamızdan memnun olmadıklarını belirttiler. O kesimden bize saldırılar olabilir.”

İbrahim Kaypakkaya: “Mücadele içinde partiye üye yaparız, dediğimiz bu gençleri o zaman bu şekilde değerlendirebilir, partiye kanalize edebiliriz. Oluşturacağımız silahlı çekirdek gruplarına dahil edelim. Böylece, partinin askeri kanadı da olur.”

Kabil Kocatürk: “Yaptığımız çalışmaya propaganda da kullanmak amacıyla bir isim bulmalıyız. TİİKP terimini çalışmalarımızda zaten kullanmıyoruz. Bizi Şafakçılar olarak biliyorlar. Ordu kelimesini kullanamayız. Bizi, THKO ile karıştırabilecekleri gibi olumlu bir örnek de değil. Ayrıca, şehir gerillası teorisini çağrıştırdığı için bizim düşüncemize ters.”

Muzaffer Oruçoğlu, şu öneriyi getirir, “Bulacağımız isim TİİKP terimine yakın olmalı. Çünkü, bu partinin askeri kanadı olacak. Askerlik ölümüne fedailik demektir. İşçi ve köylünün kurtuluşu için çalıştığımız için Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Fedaileri olabilir.”

Muzaffer Oruçoğlu'nun önerisini, İbrahim Kaypakkaya ile Kabil Kocatürk de olumlu bulur.

Böylece, Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Fedaileri (TİKKF), kurulmuş olur.

Muzaffer Oruçoğlu, TİKKF” hakkında şunları anlatmıştır:

“Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Fedaileri ismini TİİKP saflarında Siverek'te çalışırken kullanıyorduk. Duvarlara ve bildirilere hep TİİKF imzasını atırıyordum. O zaman TİİKP ismini kullanmaktan baskı gelir diye çekindiğim için ben, bu ismi bulmuştum. Bu yüzden parti merkezi bana ateş püskürdü, hizipçilik ve Çerkes Ethemcilikle suçladı.

İlk dönem mağaralara bomba atıyor, TİİKF imzalı ilanlar basıyorduk. Daha sonra Haydar'ın (Mümtaz Çeltik) teklifiyle (F)'nin yerine (O) koyduk. Dört kişilik bir toplantıydı. İbo, ben, Ali Haydar Yıldız ve Mümtaz Çeltik. Düzgün Dağı 'Çayan Ma-

ğarası'nın önünde, Haziran 1972'de TİKKO ortaya çıktı. Marşını da ben yazıp besteledim. Mağaralarda topluca söylemeye başladık." ¹⁹⁾

Şafak dergisinin ana hatları Söke'de belirlenir ve basıldıktan sonra tüm bölgelere gönderilir.

Merkezden gönderilen Şafak dergisi, her bölgenin ajit-prop durumuna göre yeniden hazırlanır ve basılır. Bu nedenle her bölgenin teksir makinesi vardır.

Şafak dergisini basmak amacıyla 24 Şubat 1972 Perşembe günü gecesi, Siverek Lisesi'nden teksir makinesi çalınır.

Hazırlanan bildiriler ve afişlerde, "Türkiye İhtilalci Köylü Kurtuluş Fırkası-TİKKF", ibaresi kullanılır.

Siverek merkezinin görünür her yerine, "Kahrolsun faşizm", "Kahrolsun ağalık", "Yaşasın işçi köylü", "Yaşasın halklar" sloganları yazılır.

Şafak dergisi dağıtımı yapılır.

Örgüte para temini için tefeci Koçali Özdiker'in evi, 1 Mart 1972 Çarşamba günü, Ziya Ulusoy, Celal Telek, Muzaffer Oruçoğlu, Mehmet Bedri Gültekin ve Raif Türk tarafından basılır. Hepsi, yüzüne kadın çorabı geçirmiştir. Muzaffer Oruçoğlu'nda tabanca vardır.

Celal Telek, Siverek'lidir. Tanınma ihtimali olduğu için gelenlerden biri, "Yanlış geldik. Aradığımız ev bu değildir" der. Kadınlar ve çocuklar, yalvarmaya başlar. Soygun için gelenler, bunun üzerine evden ayrılır.

Jandarma, ev ev baskınlar düzenler. Örgütün elemanlarından Ziya Ulusoy, Celal Telek, Mehmet Bedri Gültekin ve Mahmut Cantekin, 4 Mart 1972 Cumartesi günü yakalanır.

Kaldığı evlerde barınamaz duruma gelen ve bütün arkadaşları yakalanan Muzaffer Oruçoğlu, yakalanmamak için camiye sığınmak zorunda kalır. "Komünistler gitmez", diye camiler aranmamaktadır. Abdest alıp namaz kılmaya başlayan Muzaffer Oruçoğlu, caminin tuvaletlerinde oylanır.

Bir müddet böyle camide saklanan Muzaffer Oruçoğlu, zorunlu olarak Tunceli'ye geçer.

Nuri Çolakoğlu, bu konuda Söke'ye şu notu gönderir:

“Doğu Anadolu'da hareketi silip süpürdüler. Siverek'te herkes toprak ağalarının öldürüleceği şeklindeki haberi biliyor. (Şeyh Halit). Toplamalar başlıyor. Bir sınıf düşmanının temizleneceğini veya bir ağanın çocuğunun kaçırılacağını herkes biliyormuş. Bu konuda gevşeklik yapılmış. İşin tuhafı tutuklamaların başladığı gün Şeyh ortadan kaybolmuş. Bu meselede kit- le çizgisine aykırı bir politika izlendiği anlaşıyor. Yönetici ar- kadaş, bu meselelerde tek başına karar alıp uygulamış. Bir sü- re bu bölgede çalışma imkanı ortadan kalkmış. Barınacak yer yok. Ancak havalar ısınınca açıkta yatılabilir. Sadece birkaç sempatizan kalmış. Eğer bir çalışma yapmak gerekirse her şe- ye yeniden başlamak gerekiyor. Uzun bir süre herhalde bırakı- lacak.”

Tunceli'deki İlk Çalışmalar

Malatya, Gaziantep, Siverek bölgelerinde yapılan çalışma- lardan sonra Tunceli'de de parti çalışması başlatılır.

Tunceli'ye gelen İbrahim Kaypakkaya, daha önceden tesbit edilmiş isimlerle bağlantı kurmaya başlar.

İlk bağlantı kurduğu kişileden birisi de Tunceli Lisesi Resim- İş öğretmeni Hasan İlter'dir.

Hasan İlter, SBF asistanlarından Cüneyt Akalın'ın akrabası- dır. Ayrıca, Şamil İlter'le İbrahim Kaypakkaya İstanbul'da işçi- köylü çalışmalarından tanışmaktadır.

İbo, çalıştığı liseye giderek Hasan İlter'le bağlantı kurar. Bu, onların ilk karşılaşmasıdır. Hasan İlter, iki bekar öğretmenle birlikte, bir evde kalmaktadır. İbo, durumunu anlatır. Hasan İl- ter, “otelde mi, yoksa iki arkadaşla kaldığım evde mi kalmak istersiniz?” diye sorar. İbo, “Hayır, bana da sizin kaldığınız ev gibi bir yer ayarlayın”, der.

İbo'ya, öğrencilerin bekar olarak kaldıkları gecekondü tipi evlerin yoğun olarak bulunduğu dağ mahallesinde bir yer bu- lunur. Tunceli'nin içinden geçmeden ve evden çıktuktan sonra hemen dağın sırtını aşarak yürüyerek istediğin yere gitme im- kanı vardır.

Bir keresinde toplantıya çağrılan Hasan İlter, öğrencilerini de toplantıda görünce, İbo'yu eleştirir:

“Bu genç çocukları örgütleyerek bir yere varamazsınız. Yanlış bir tavidir bu.”

İlk önce bir durgunluk geçiren İbo,

“Bunlar yarının mücadelesine katılacak öğrencileridir.”, der.

Tunceli Lisesinde okuyan altı öğrenci; Sıtkı Cömert, Musa Coşkun, Mehmet İmsak, Ali Yeşil, Mazlum Aslan, Metin Gündoğdu adındaki öğrenciler, okul duvarlarına yasak sloganlar yazmak suçundan gözaltına alınır.

Gözaltına alınan öğrencilerden bazıları, “Bu yazıları biz yazdık. Fakat, bu yazıların yazılması için bizi okul öğretmenlerimizden bazıları teşvik ettiler”, der.

Emniyet mensupları, bu ifadeler nedeniyle, Tunceli Lisesi Resim-İş öğretmeni Hasan İlter'i gözaltına alır. Altı öğrenci ile bir öğretmen, 3 Aralık 1971 Cuma günü, Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığına teslim edilir. Kısa bir gözaltıdan sonra Hasan İlter, serbest bırakılır.

Daha sonra bölgeye Siverek'ten Kabil Kocatürk de gelir. İbo, Nazimiye, Pülümür ve Mazgirt ile köylerindeki çalışmalarını Kabil Kocatürk'le sürdürür.

Sürekli köy çalışmalarındadırlar. Bir gün bir köyde, köylünün biri çıkar ve İbo'ya şunu sorar:

“Tamam güzel konuşuyorsunuz. Size de güvenelim ama partinizin ismi nedir, başkanınız kim?”

İllegal çalışılan bir dönemdir. Partinin ismi öne çıkarılarak değil Şafak'ın propagandası yapıldığı için, İbo,

“Parti ismi kesinleşmemiştir. Kongre toplandıktan sonra kesinleşecek. Bazı isimler var. TİİKP, TKP(ML) gibi. Ben, TKP(ML) olarak önereceğim. Partinin başkanı Doğu Perinçek'tir.” diyerek, karşılık verir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Kongre Teklifi

Kongre Teklifi

İbrahim Kaypakkaya, 1971 yılı sonunda, Nuri Çolakoğlu'na bir mektup gönderir. Mektupta, kongre hazırlığından bahsedilir.

TİİKP Merkez Komitesi, kongrenin Aralık 1971'de yapılmasını, İbrahim Kaypakkaya ise 1-15 Ocak 1972 tarihleri arasında yapılmasını teklif etmektedir.

Yapılmasını istediği kongrenin tarihine uygun olarak İbrahim Kaypakkaya, 1971 yılı sonlarında, TİİKP'in militan kadrolarını etrafına toplamak için çalışmalar yapar. Sırasıyla peş peşe dört yazı kaleme alır. Her yazı, TİİKP Merkez Komitesi'nin yayınladığı yazıların eleştirilmesine yönelik yazılardır.

İbrahim Kaypakkaya'nın TİİKP Merkez Komitesi'nin yayınladığı yazılara yönelik ilk eleştiri yazısı, Aralık 1971 tarihli, "Türkiye'de Milli Mesele"dir. Bu yazı, TİİKP Merkez Komitesi'nin yayınladığı, "TİİKP Program Taslağı", "12 Mart'tan Sonra Dünyada ve Türkiye'de Siyasi Durum" ile "Toprak Devrimi Programı" başlıklı yazıların eleştirisidir.

Diğer üç yazı, Ocak 1972 tarihli. Bu üç yazı şunlardır:

a) TİİKP Merkez Komitesi'nin 1971'de yayınladığı "Türkiye İhtilalci İşçi Köylü Partisi Tüzük Taslağı" ile "Türkiye İhtilalci İşçi Köylü Partisi Program Taslağı"na yönelik, "TİİKP Program Taslağının Eleştirisi", başlıklı yazısı.

b) TİİKP Merkez Komitesi'nin yayınladığı "Türkiye'de Kızıl Siyasi İktidarın Kurulmasının Şartları" başlıklı yazıya karşı kaleme aldığı, "Başkan Mao'nun Kızıl Siyasi İktidar Öğretisini Doğru Kavrayalım", başlıklı yazısı.

c) TİİKP Merkez Komitesi'nin kaleme aldığı yazıların ortak eleştirisini kapsayan, "Şafak Revizyonizminin Kemalist Hareket, Kemalist İktidar Dönemi, İkinci Dünya Savaşı Yılları, Savaş Sonrası ve 27 Mayıs Hakkındaki Tezleri", başlıklı yazısı.

İbrahim Kaypakkaya, bu yazılarını bölgede bağlantı kurduğu kişilerle görüşüp, konuşup, tartıştıktan sonra kaleme almıştır.

Yazılarını hazırlarken bölgedeki öğretmen ve tanıdık yüksek okul öğrencilerinden kitap, dergi ve dökümanlar sağlar.

Yazılarındaki TKP ile ilgili bölümler için Aclan Sayılğan'ın Türkiye'de Solun 94 Yılı" kitabı ile, Fethi Tevetoğlu'nun "Türkiye'de Sosyalist ve Komünist Faaliyetler" isimli kitabından yararlanır.

İbrahim, bu yazılarından bir kısmını "Koordinasyon Komitesi" oluşturulduktan sonra gözden geçirir, arkadaşlarıyla tartışır ve bazı bölümleri yeniden kaleme alır.

İbo, güvendiği kişilere düşüncelerini açıklar ve kendisine katılmasını ister. Bunlardan birisi de "Koca Bebek" dediği Kabil Kocatürk'tür.

İbo, Kabil Kocatürk ve Muzaffer Oruçoğlu, Şubat ayında Tunceli'de biraraya gelir. İbo, TİİKP yöneticileriyle arasında geçen tartışmaları, bu harekete yönelttiği eleştirileri açıklar ve kadroların en çok sevdiği Kabil Kocatürk'ü ikna etmeye çalışır.

"Kongre çalışmaları var. Ben bir çok kişi önerdim. Doğu, 'Bu sıkıyönetim ve gizlilik şartlarında 20 kişi ancak biraraya gelebilir', diyerek kabul etmedi. Seni de önermiştim ama Doğu, 'çalıştığınız bölgeden en çok üç kişi katılabilir', dedi."

"Kongrede mücadele eder ve seni Merkez komitesine seçeriz"

"Zaten ben Merkez Komitesi yedek üyesiyim"

"Başka kim var Merkez Komitesinde?"

"Örneğin onun çömezi Halil Berktaş var. Hepsisi Doğu'nun adamı."

"Mao bile Parti kurulduğunda Partinin başkanı değildi. Daha sonra Merkez Komitesinin en sorumlu adamı oldu. Öne çıkması yıllarını aldı. Mücadeleler sonucu oldu. Partinin içinde sonuna kadar mücadele edelim. Onlar atarlarsa, tasfiye ederlerse senin dediğini yaparız. Ama şimdi, yanlış. Yeni bir oluşuma karşıyım."

"İflah olmaz bir parti, iflah olmaz bir yönetim var. Kongreden birşey çıkmaz. Çünkü, kongreye katılacakların çoğu Doğu'nun çömezi."

"PDA'da çıkan 'İşçi Köylü Hareketleri ve Proleter Devrimci Politika' başlıklı yazını inkar mı ediyorsun? PDA safında yer almamın bir nedeni de senin o yazındı. Şimdi o yazını beğenmiyor musun?"

"O zamanki değerlendirmelerim öyleydi."

Ayrılığa karşı olan Kabil Kocatürk'ü ikna edemeyen İbo, ertesi gün, Tunceli'den ayrılır.

Muzaffer Oruçoğlu, bu dönem, İbrahim ile yaptıkları tartışmalar hakkında şunları anlatmıştır:

"İbo, TİİKP'den ayrılmanız gerektiğini ileri sürdü. Ben, o zaman Filistin'e gidip gelmiştim. Siverek ve köylerinde çalışıyordum. TİİKP'le aramızda temel görüş ayrılıkları olmasına rağmen karşı çıktım. 1972'nin kış aylarında, Tunceli ve Kürecik'te İbo'yla aramda şiddetli tartışmalar oldu. İbo, parti kongresinin anti-demokratik bir tarzda düzenlendiğini, buna katılmanın, bize zaman kaybindan başka birşey getirmeyeceğini, ayrılığımızı ilan etmemiz gerektiğini savundu. 12 Mart şartlarında kongreye katılmadan, yanlış görüşlere ve anti-demokratik tutumlara karşı kongrede son bir kez mücadele vermeden ayrılmanın yanlış olacağını söyledim."

Bu tartışmaların yapıldığı ve İbrahim Kaypakkaya'nın bu yazıları kaleme aldığı dönemde DABK toplantısı yapılır. ⁽¹⁰⁾

DABK Kararları

7-8 Şubat 1972 günleri, TİİKP Doğu Anadolu Bölge Komitesi(DABK)'ni oluşturanlardan İbrahim Kaypakkaya ile Muzaffer Oruçoğlu, Kürecik'te Mehmet Ali Özdoğan'ın evinde bir araya gelir. Bora Sabri Gözen, hasta olduğu için toplantıya katılamamıştır.

İbrahim Kaypakkaya, kaleme aldığı DABK kararını, Muzaffer Oruçoğlu ile beraber okuyup, gözden geçirir ve yayınları hale getirir. Karar, daha sonra, Bora Sabri Gözen'e de verilir.

Bora Sabri Gözen'in desteklemediği karar metnini Ali Taşyapan, Ali Mercan ve Kabil Kocatürk, destekler.

Karar metni, "bölge düzeyinde örgütlü kadrolara verilip" okutulması sağlanacaktır. ·

On maddelik Doğu Anadolu Bölge Komitesi (DABK) Kararı şöyledir:

"7-8 Şubat 1972 tarihleri arasında toplanan DABK, aşağıdaki kararları almıştır:

1- Genel olarak dünyada ve özel olarak Türkiye'de objektif şartlar devrime son derece elverişlidir. Emperyalizm ve gericiler, bütün dünyada buhrandan buhrana sürüklenmekte, bunun sonucu olarak, işçi sınıfı ve bütün devrimci halklara karşı azgınca saldırılara girişmekte, işçi sınıfı ve devrimci halklar ise, Türkiye halkları da dahil, her geçen gün daha büyük kitleler halinde hışımla ayağa kalkmakta, gerici şiddete devrimci şiddetle karşı koymaktadır. Asya'nın, Afrika'nın, Latin Amerika'nın birçok ezilen halkları, işçi sınıfı önderliğinde silahlı mücadele yürütmektedir.

2- Ülkemizde de işçilerin, yoksul köylülerin ve diğer devrimci sınıf ve tabakaların mücadelesi son yıllarda hızla büyümüş, gittikçe şiddetlenmiş ve yer yer silahlı çatışmalara kadar varmıştır. Şimdi işçi sınıfımızın ve yoksul köylülerimizin büyük çoğunluğu, kurtuluşlarının ancak silahlı mücadeleyle olacağını kavramış durumdadır. Bugün kırılık bölgelerde köylü kitlelerinin başına geçip silahlı mücadeleyi örgütlemeyen ve kararlı, tutarlı, azimli bir şekilde yürütmeyen bir komünist hareket, komünist sıfatına layık olamaz ve devrimci kitlelerden tecrit olur. Bugün ülkemizdeki devrimci mücadele çok önemli bir noktaya, silahlı mücadele yolunu tutmayan bir akımın, bunun adı isterse komünist hareket olsun, kitlelerden tecrit olacağı bir noktaya ulaşmış bulunmaktadır.

3- Bu şartlarda, hareketimiz, kararlı ve cesur bir şekilde köylü kitlelerinin başına geçip onları silahlı gerilla mücadelesi için seferber edeceği yerde, eskiden beri taşıdığı sağ hataları, bunlara yeni şartlara uygun yeni bir biçim vererek, devam ettirmektedir. Dergideki legal eğitim çalışmalarının yerini, bu

imkan ortadan kalktığı için, bu sefer gizli ve yarı gizli yürütülen eğitim faaliyeti almakta ve bu, gittikçe sistemleşme göstermektedir. Silahlı mücadelenin ise eskiden olduğu gibi, yine sadece sözü edilmektedir. Gizli okuma faaliyeti, silahlı mücadeleye hizmet eden, onu geliştiren, güçlendiren bir faaliyet olarak değil, onu geriletken, köstekleyen, sekteye uğratan, o yoldaki girişimleri engelleyen bir faaliyet olarak gelişmektedir. Çünkü, eğitim grupları, bir silahlı mücadele yürütecek organlar olmadıkları gibi, hantal ve yarı-legal yapıları dolayısıyla, silahlı mücadelenin başlamasıyla birlikte gelişecek karşı-devrimci saldırılar altında varlığını sürdürecektir durumda da değildirler. O zaman bunların dağılacağı endişesi, silahlı mücadeleyi erteleme şeklinde sağ bir hataya yol açmaktadır. Böylece kendi önümüze kendi ellerimizle dikenli teller örmekteyiz. İlerde ya bu dikenli telleri çiğneyip geçeceğiz, ya da bunların arkasında hapsolacağız.

4- Öte yandan bu sağ hata, silahlı mücadeleyi belirsiz bir geleceğe erteleme hatası, yeni kanıtlarla desteklenmekte ve güçlendirilmektedir. Silahlı mücadeleyi başlatmak için, 'ülke çapında örgütlenmek gerektiği', 'önce bütün bozkırı kurutmak, ondan sonra tutuşturmak' gerektiği, bu cinsten gerici kanıtlardır. Bunlar hem partinin, hem de ordunun silahlı mücadele içinde inşa olacağı, gelişip büyüyeceği, çelikleşebileceği tezinin inkarıdır. Silahlı mücadele içinde gelişmeyen bir örgütlenme, bugün kof bir örgütlenme olur, birkaç gerici darbe ile yıkılmaya mahkumdur. Yine bu kanıtlar, devrimin dengesiz gelişeceği, ülkenin bazı yerlerinde daha önce, bazı yerlerinde daha sonra gelişeceği, iktidarın parça parça alınacağı tezinin üstü kapalı bir inkarıdır. Ayrıca bu kanıtlar, ülkenin bazı kırlık bölgelerinde başlayan silahlı mücadelenin, bozkırların diğer bölgelerini kurutmadaki muazzam rolünün inkarıdır.

Kitleler içinde kök salmış, demir disiplinli, subjektivizmden, revizyonizmden ve oportünizmden arınmış, özeleştiriyi uygulayan çelik gibi bir parti, silahlı savaş içinde gelişecek, güçlenecektir. Böylece bayatı atıp tazeyi alacak ve burjuva unsurlardan arınacaktır. Halkın en ileri unsurlarını, komünist önderleri ve militanları böylece bağrında toplayacaktır.

Halkın silahlı kuvvetleri, küçükten büyüğe, zayıftan kuvvetliye, düzensiz gerilla birliklerinden düzenli ordu birliklerine doğru, silahlı mücadeleyle birlikte gelişecektir. Mao Zedung yoldaş bu konuda şunları söylüyor:

‘Partimiz, devrimci savaşlar boyunca gelişmiş, sağlamlaşmış ve Bolşevikleşmiştir. Silahlı mücadele olmasaydı bugünkü Komünist Partimizde olamazdı. Bütün parti yoldaşları kanımızla ödediğimiz bu tücrübeyi hiç bir zaman unutmamalıdır.‘

5- Barışçı eğitim çalışması ve okumak için örgütlenme, kadro politikası konusunda da kendisini gösteriyor. Militan mahalli kadroların her türlü gerici bağlarını koparıp bunları profesyonel mücadeleye çekmek yerine, onların gerici bağlarıyla uzlaşıyor. Bu gibi kadrolar köretiliyor, enerjileri söndürülüyor. ‘Hele bekle’, ‘şu kitabı da oku’, ‘bilmem kimle ilişki kur’ ve buna benzer tavsiyelerle, sınıf mücadelesinden kopuk laf ebeleri yetiştirilmeye çalışılıyor. Oysa, son sıkıyönetim bu gibi kadroların yüzde doksanını iskartaya çıkardı. Sonuç olarak, ne bu kadrolar yeterince gelişiyor ne de hareketimizin kadro ihtiyacı karşılanabiliyor.

6- ‘Halkın birleşik cephesi’ konusunda da eski sağcı, teslimiyetçi anlayış hala devam etmektedir. Halkın birleşik cephesi, proleterya önderliğindeki işçi-köylü temel ittifakı üzerine ve bir veya birkaç bölgede kızıl siyasi iktidar kurulmadan gerçekleşemez. Aksini savunmak, ‘kendi kuvvetlerine dayanmak, bağımsızlığı korumak ve insiyatifi elde bulundurmak’ yerine, burjuvaziye bel bağlamak, bağımsızlığı korumamak ve insiyatifi gericilere bırakmaktır. Kızıl siyasi iktidarın ülkemizde doğması için bugün eksik olan şey, ‘doğru bir çizgi izleyen güçlü bir parti’ ve ‘oldukça güçlü bir kızıl ordu’dur. Ülkemizin çeşitli kırık bölgelerinde kızıl siyasi iktidar için diğer bütün şartlar - ki bunlar kuvvetli bir kitle temeli, kendi kendine yeterli ekonomik kaynaklar ve askeri harekata elverişli arazidir- mevcuttur. Bu bakımdan, bugün başlıca ve esas görevimiz, partinin ve ordunun silahlı mücadele içinde, inşa edilmesidir.

7- ‘Savaşmak, haşarısızlığa uğramak, gene savaşmak yeni-

den başarısızlığa uğramak, zafere ulaşana kadar böyle davranmak, işte halkın mantığı budur... Bu Marksist bir kanundur. Rus halkının devrimi bu kanunu izlemiştir ve Çin halkı'nın devrimi de bu kanunu izlemektedir.'

Türkiye halklarının devrimi de bu kanunu izleyecektir. Saf- larımızda, hiç başarısızlığa uğramadan, burnumuz dahi kana- madan zafere ulaşmak anlayışı ötedenberi mevcuttur ve hala- daetkisini sürdürmektedir. 'Önce ülke çapında örgütlenelim, sonra silahlı mücadeleye girişelim', yoksa başarısızlığa uğrarız; 'önce bozkırı kurutalım sonra tutuşturalım', yoksa başarısızlığa uğrarız, yolundaki görüşlerin bir sebebi de bu anlayıştır. Bu an- layış, hareketimizi durmadan sağa çekmekte, pasifliğin, hare- ketsizliğin, durgunluğun, sürekli olarak barışçı mücadele me- todlarının ön plana çıkartılmasının ideolojik kaynağını teşkit etmektedir. Halk savaşının uzun, çetin, zor bir mücadele ol- ması, sözde çok tekrarlandığı halde gerçekte kavranmamıştır. Bu aynı zamanda bir sürü yenilgilerden ve başarısızlıklardan da geçmek demektir. Biz, birinci olarak hata yapmamaya ve hatalardan ileri gelen başarısızlıklara uğramamaya çalışmalı- yız; ikinci olarak, başarısızlıklara uğramaktan korkmamalı, bu- nu göze almalıyız; üçüncü olarak da her başarısızlıktan gere- ken dersleri çıkarmasını bilmeliyiz. Başarısızlığa düşeriz endi- sesiyle aktif mücadeleden kaçınmak, pasif bir tutumdur.

8- Devrim, kitlelerin eseri olacaktır. Bu doğru, 'bütün kitle- ler yanımızda yer almadan silahlı mücadeleye başlanamaz' şeklindeki sağcı bir görüşü haklı çıkarmayacağı gibi, devrimci mücadeleye katılan her ferdin devrimin anlamını, önemini ve bütün sonuçlarını göze alması, anlamına da gelmez. Lenin bu anlayışı, 'kakavanlıkla' suçladıktan sonra şöyle devam ediyor:

'Bir yanda ordu bir yerde safa girecek ve, 'biz sosyalizm is- tiyoruz', diyecek, öte yanda bir başka ordu safa girecek, 'biz emperyalizmden yanayız', diyecek ve bu, sosyal devrim ola- cak!'

Bu, sosyal devrimi imkansız hale getirmektir. Yine Lenin, devrime katılanların birçoğunun küçük burjuva önyargılarını, gerici hayallerini de birlikte getireceklerini, bunun devrim ol-

mayacağını ve bunların devrimden sonra da hemen ortadan kalkmayacağını söylüyor. 1905 devrimine, Japon parası alanların, bir kısmı maceraperestlerin vb. ninde katıldığını, ne var ki hepsinin farklı nedenlerle, fakat aynı ortak hedefe saldırdıklarını belirtiyor. Proleteryanın öncüsünün rolü, bütün bu muhtelif unsurları birleştirmek, ortak hedefe karşı saldırılarını yöneltmektir diyor. Saflarımızda ise, peşimizde mücadeleye katılan her ferdin sosyalizmi bilmesi, devrimin amaçlarını, sonuçlarını bütünüyle kavraması ve benimsemesi, 'bütün muhtemel sonuçlara başından razı olması gerektiği' şeklinde, tam da Lenin'in eleştirdiği şekilde, sosyal devrimi imkansız hale getiren bir 'kitle çizgisi' anlayışı mevcuttur ve bu 'ihtilalci' değil, ihtilali 'köstekleyici' bir çizgidir ve 'yaşamamalı' yaşıtmamalıdır.

9- Acil görevlerimiz şunlardan ibaret olmalıdır: Kuvvetli bir kitle temeline, kendine yeterli ekonomik kaynaklara ve askeri harekate elverişli bir araziye sahip önemli kırılık bölgeler seçilmeli, en değerli profesyonel partili kadrolar, bunların en çoğu bu bölgelerde seferber edilmelidir. Bu bölgelerde örgütlenmede kavranacak halka ta başından silahlı mücadele örgütlerinin, yani gerilla birimlerinin teşkili olmalıdır. Eğer gerekliyse çok kısa bir propaganda ve ajitasyon faaliyetinden sonra derhal gerilla eylemlerine girilmelidir. Örgütlenmenin bütün diğer biçimleri, illegal okuma grupları, yayınları basan, ulaştıran ve dağıtan hücreler v.s.v.s.... gerilla faaliyetinin seyri içinde onun ihtiyaçlarına cevap verecek, onu destekleyecek, güçlendirecek şekilde ele alınmalıdır. Bu amaçla seçilmiş bölgelerdeki en ileri unsurlar, derhal her türlü gerici bağlarından koparılmalı, profesyonel faaliyetin içine çekilmelidir. Şehirlerdeki ileri işçiler ve önder kadrolar (işe yaramayan, mütereddit, kendisi öndere muhtaç, ayakbağı olan geri ve tecrübesiz unsurlar değil), bunların büyük çoğunluğu köylük bölgelere, köylülerin silahlı mücadelesini örgütlemeye gönderilmelidir. Hareketin her türlü imkanları bu yolda seferber edilmelidir.

10- Bu toplantı, özetlediğimiz sağ hatalara, bütün partili yoldaşların ve Merkez Komitesi'nin dikkatini çeker. DABK'ın altındaki komiteler ve diğer yoldaşlar, faaliyetlerini bu toplantının kararları ışığında gözden geçirmeli, hatalara karşı aman-

sız bir savaş açmalı, onları yenmeli, doğru yolda kararlı, cesur, inatçı ve uygun adımlarla ilerlemelidir. Halkımız bizden bunu bekliyor.”

Doğu Anadolu Bölge Komitesi (DABK)'nin on maddelik bu kararı, TİİKP Merkez Komitesine karşı alınan tavrın temelini oluşturur.

Hatta, daha sonra, Türkiye Komünist Partisi Marksist-Leninst adını kullanan bazı siyasi hareketler, kuruluş tarihlerinin, 10 Şubat 1972 Perşembe günü olduğunu iddia eder.

TİİKP Merkez Komitesi Başkanlığının Genelgesi-Şubat 1972

TİİKP Merkezi Komitesi, bu dönem, bütün parti kadrolarına şu genelgeyi yayınlar:

“Devrim dalgasının bütün dünyada yükseldiği bir dönemde yaşıyoruz. Dünyanın ezilen milletleri ve halkları silaha sarılıp emperyalizme ve gericiliğe karşı yiğitçe savaşıyorlar. Bu savaşlar, köhne dünyayı temelinden sarsıyor, emperyalizmin buhranını daha da derinleştiriyor, yepyeni bir dünyanın haberini veriyor. Emperyalist ülkelerin proleteryası ve halkları da İkinci Dünya Savaşı'ndan bu yana görülmedik bir şiddetle ayağa kalkıyorlar. Emperyalist-kapitalist dünyada üretim düşmekte, fiyatlar yükselmekte, işsizlik hızla artmaktadır. Dünya şartları devrimci mücadele için çok elverişlidir ve gelişme bu yöndedir.

İhtilalci mücadele şartları yurdumuzda da elverişlidir. Faşist askeri diktatörlük, halkla hakim sınıflar arasındaki çelişmeleri şiddetlendirdiği gibi, hakim sınıflar içindeki çelişmeleri de keskinleştirmiştir. Hakim sınıflar, derin bir iktisadi ve siyasi buhran içindedirler. Tek kurtuluş yolunun, silahlı ihtilal mücadelesinden geçtiğini kavrayan halk yığınlarının safları hızla genişliyor. Halkımızın bugün şiddetle duyduğu ihtiyaç, ihtilalci mücadelede kendisine önderlik edecek bir teşkilattır. Partimiz, yenilmez Marksizm-Leninizmi yurdumuzun şartlarıyla ustalıkla kaynaştırarak, halkımızın ihtilalci mücadelesine önderlik görevini mutlaka başaracaktır. Bu, bizim halkımıza ve dünya komünizmine borçlu olduğumuz büyük bir görevdir.

Yarı-sömürge ve yarı-feodal bir ülke olan ve faşist diktatörlük altında ezilen yurdumuzda temel mücadele biçimi silahlı mücadeledir. Dünya ve yurdumuz şartları açısından silahlı mücadele şartları vardır. Partimizin bugünkü merkezi görevi, kitle temelinin en sağlam olduğu ve ihtilalci üslerin kurulmasına en elverişli bölgelerde halk iktidarını kurmak amacıyla silahlı mücadeleye girişmektir. Kavrıyacağımız esas halka budur. Bütün çalışmalarımıza yön verecek esas budur.

Silahlı mücadeleye girişmek için, ilk önce bütün halkın bilinçlenmesi ve örgütlenmesi gerekmez. Köylü yığınlarının bilinçli öncü kesimini derhal silahlı müfrezelerde örgütleyerek girişeceğimiz çete savaşı, geniş köylü yığınlarının bilincini saracak ve Partimizin, ezilen halkı ihtilal yolunda seferber edebilmesi için en güçlü etkiyi yapacaktır.

Silahlı mücadeleye girişmek için ilk önce yurt çapında bir örgütün kurulmasını beklemek de Marksist-Leninist bir tutum değildir. Partimiz, ihtilalci mücadele içinde inşa edilecek ve silahlı mücadelenin ateşinde çelikleşecektir. Silahlı mücadeleyi yönetecek ve daha geniş kitlelere yayacak asgari bir parti teşkilatlanmasını gerçekleştirdiğimiz bölgelerde, silahlı eylemlere girişebiliriz veya kitlelerin kendiliğinden mücadeleye atıldığı bölgelerde Partimiz bu mücadeleye katılıp halkı teşkilatlandırabilir ve silahlı mücadeleyi devrimci iktidarın kurulması yönünde ilerletebilir.

Silahlı mücadeleye girişmek için ilk önce uzun bir propaganda ve ajitasyon çalışmasının gerektiğini düşünmek de yanlıştır. Asgari bir propaganda ve ajitasyon çalışması yürütülerek kitlelerin hıncı ve dikkati belli somut hedeflerde yoğunlaştırılmalıdır. Ajitasyon ve propaganda ile, silahlı mücadele arasındaki karşılıklı etki iyi kavranmalı ve doğru bir şekilde birleştirilmelidir.

İhtilalci kadroların, ihtilalci çalışma içinde eğitilmesi esası titizlikle uygulanmalıdır. Yalnız kitap okuyarak eğitim yapan komite çalışmaları ile kimseye Marksizm-Leninizmi kavrataamayız. Partimizin temel örgütlenmesi, fabrika ve köylerde kurulan Parti hücreleridir. En üstünde Parti teşkilatı bulunan bü-

tün diğer komiteleri ve teşkilatlanmayı somut ihtilalci görevleri yerine getirmek esası üzerinde kuralmalıyız. Bu komitelerdeki eğitim çalışmasını, silahlı mücadeleye hizmet edecek bir biçimde ve ihtilalci çalışma içinde yürütmeliyiz. Sırf eğitim için eğitim olmaz. Partimizin ilkesi, ihtilal için ve ihtilalci mücadele içinde Marksist-Leninist eğitimidir. Buna uygun olarak, eğitim grubu, okuma grubu gibi isimler de bırakılmalıdır. Çünkü, bu şekilde adlandırmalar geri bir bilinç uyandırabilir. Belirli ihtilalci görevler için kurduğumuz işçi, köylü, gençlik ve meslek komitelerinde ve silahlı müfrezelerde ihtilalci eğitim çalışmasını düzenli uygulamalıyız.

Kadroların silahlı mücadele konusundaki çekingen ve maceracı tutumlarını gidermeye önem vermeliyiz. Kadrolarımız, proleteryanın cesur ve sabırlı mücadele ruhuyla silahlandırılmalıdır. Bu her şeyden önce mücadele içinde başarılabilir. İdealist bir tutumla kadroların mükemmel ihtilalciler olmasını beklemek ve bunu göremeyince yakınmak yerine, onları mücadelenin ateşi içinde çelikleştirmeye çalışalım. Ayrıca, yiğit işçi ve köylülerimiz, partimiz için zengin kadro kaynağıdır. Halkın bilinçli unsurlarını ileri proleterya önderleri seviyesine yükseltmek, Partimizin başlıca görevidir. Bütün dünya proleteryası, ezilen milletler ve halklar daha önce silah kullanmadıkları ve çarpışmasını bilmedikleri halde silaha sarılmakta ve savaşmasını öğrenmektedirler. Bu, bizim halkımız için de böyledir. Kaldığı, işçi, köylü ve gençlerimizin şanlı bir mücadele geleneği vardır.

Yukarda belirtilen esaslar ışığında Partimizin bütün organ ve kademelerinde görevli yoldaşlar sorumlu oldukları bölgelerde aşağıda belirtilen görevlerin yerine getirilmesine öncelikle önem versinler.

1) Bulunduğunuz bölgedeki gerçek durumu, halkın silahlı mücadelesi açısından araştırın ve inceleyin. Gerçek durumu tesbit etmezsek, hayal aleminde gezeriz ve Marksist-Leninist bir siyaset uygulayamayız.

2) Halkın silahlı mücadelesi hedeflerini somut olarak tesbit edin, bu hedeflere karşı mücadele için somut planlar geliştirin.

3) Bölgenizdeki ajitasyon çalışmasını bu hedeflere yoğunlaştırın. Geniş halk yığınlarının kin ve nefretini bu noktalara yoğunlaştırın. Saldırı hedefini mümkün olduğu kadar daraltın ve düşmana karşı en geniş ittifakı sağlamaya çalışın. Ajitasyon görevini silahlı mücadele şartlarında da yürütebilecek bir yayın ve eğitim şebekesini örgütleyin.

4) İşçi, köylü ve gençlerin, en bilinçli, cesur ve fedakar kesimlerini silahlı müfrezelerde örgütleyin. Bu örgütlenme kağıt üzerinde olmasın. Derhal, somut görevler verin. Partinin tüfeklere kumanda etmesini sıkı sıkıya uygulayın.

5) Silahlı müfrezelerin askeri eğitimini örgütleyin. Askeri eğitimi, birinci derecede halk savaşının askeri stratejisi ve taktikleri üzerinde, özellikle gerilla savaşı konusunda yoğunlaştırmalıyız. İkinci olarak çeşitli silah, araç ve gereçlerin kullanılması, bakımı, tamiri ve imal edilmesi öğretilmelidir. Bununla beraber savaşın esas olarak savaşarak öğrenileceğini unutmamalıyız. Halk savaşçıları silahlı mücadele içinde ustalaşacaklardır.

6) Cephane ve silah sağlamak için çalışmalara hız verin. Silah konusunda şehirlere bel bağlama eğilimini yok etmeye özel önem verin. Şehirlerde toplanan paralarla silahlanma eğilimi, köylük alanlardaki mücadeleyi pasifleştirir. Silahları düşmandan sağlayacağız. İşçi, köylü yığınlarına dayanarak ve güvenerek silahlanacağız.

7) Cephane ve silah depolamak ve gizlemek için yerler tespit edin. Cephane ve silah nakil görevlerini teşkilatlayın. Halkın tek bir kurşunu dahi en iyi şekilde muhafaza edilmeli, asla düşmana kaptırılmamalıdır.

8) Silahlı mücadele şartlarında işleyebilecek şekilde irtibatları sağlamlaştırmak.

9) Gizli çalışmayla ilgili bütün çalışmaları gözden geçirin. Halkımıza ağır zararlar verebilecek hatalı ve zayıf yanları gidirin. Bürokrasi alışkanlıklarını, en gizli tutulması gereken şeylerin yazılı olarak muhafaza edilmesi gibi burjuva davranışlarını yokedin. Gizlilik, hele silahlı mücadelede birinci ilkimizdir. Gizliliğe aykırı hiçbir şey uygulanamaz.

10) Hakim sınıfların silahlı kuvvetleri içinde yoğun bir çalışmaya girişin. Bu, hem onları bölmek, hem de silah, cephaneye, araç ve gereç sağlamak, ayrıca haber toplamak yönünden son derece önemlidir.

11) Hakim sınıfların silahlı güçleri hakkında bilgi toplayın.

Yukarda belirtilen görevler ciddiyetle ve derhal ele alınmalıdır. Ancak, unutmamamız gereken nokta şudur: Bu görevler, en iyi şekilde mücadele gerçekleştikçe başarılabılır. Bu görevlerin mükemmel bir şekilde yerine getirilmesi, silahlı mücadeleyi uzak bir tarihe atmamıza sebep olamaz. Bununla beraber, başarıyı Allah'a bırakıp, hazırlıksız ve maceracı hareketlere de girişmemeliyiz. Saldırı hedefine karşı mutlaka aldedebileceğimiz zaman ve yerde, onu yokedebileceğimiz güçle hareket etmeliyiz. Düşmanı teker teker yoketme ilkesini uygulamalıyız.

En sonunda zafer halkındır. Bu bakımdan kendimize olan güvenimiz sarsılmaz. Bununla beraber bugün hakim sınıflar geçici olarak bizden daha güçlüdür. Taktik alanda onları ciddiye almalıyız. Her eylemde güçleri ve şartları doğru tesbit etmeliyiz. Macera heveslerine kapılmamalıyız. Halkın mücadelesi yenilgilerden geçerek zulmün topunu tüfeğini yerle bir edecektir. Fakat bu gerçek, bizim yenilgiyle sonuçlanacak eylemlere girişmemizi gerektirmez.

Gerilla savaşı bize küçük bir kuvvetle büyük bir kuvveti parça parça yakalayarak teker teker yoketme imkanını veriyor. Bunu uygulamalıyız. Düşmanın zayıf noktasına üstün kuvvetler yığarak ve daima bu taktiği uygulayarak, düşmanın istediği şartlarda değil, kendi yarattığımız şartlarda savaşmalıyız.

Bizim silahlı mücadelemiz, toprak devrimi programımızı uygulama ile birleştirilmeli, belli üslere dayandırılmalı ve devrimci iktidarı kurma hedefine yönelmelidir.

Marksist-Leninist partinin önderliğindeki silahlı mücadele darbeci, maceracı ve suikastçı akımlardan bu noktada ayrılır.

Sınıf düşmanlarının yokedilmesi, o bölgede onların iktidarının yıkılması için halkın seferber edilmesi mücadelesinin bir parçasıdır. Yoksa adi bir suikast değildir. Silahlı hareketlerimiz, her seferinde daha geniş bir halk kitlesini seferber etmeye yö-

nelmelidir. Çünkü, ihtilalci savaş halk yığınlarının savaşdır, halk yığınlarını hazırlamadan ve seferber etmeden kazanılmaz.

Halk yığınları silahlı mücadelenin tek kurtuluş yolu olduğuna kendi tecrübeleriyle inanırlar; onlar namına bizim bunu bilmemiz yetmez. Girişeceğimiz silahlı hareketlerin birden bire her tarafı saracağı hayaline de kapılmamalıyız.

Yüzyıllardır sömürülen ve gerici ideolojilerin baskısı altında yaşayan halk yığınlarını seferber etmek için kendi gücümüze dayanmalı ve çetin bir şekilde savaşmalıyız. Silahlı mücadele kendiliğinden yayılmaz. Bozkırı kendiliğinden tutuşturamaz. Silahlı mücadele, örgütlenme, ajitasyon ve propaganda çalışmalarıyla bir arada yürütülmezse, bozkırı tutuşturacak bir kıvılcım olmaz. Silahlı mücadele, tek mücadele biçimi olarak kabul edilir ve diğer mücadele biçimleriyle birleştirilmezse ilerlemez ve yenilgiye uğrar.

Kitleler içindeki çalışmalarımızı ve halkın acil iktisadi ve demokratik ihtiyaç ve talepleri için yürüttüğümüz mücadeleleri, geniş yığınları silahlı mücadeleye kazanmak amacına bağımlı kılmalıyız. Aynı şekilde, esas olarak illegal çalışmayı yürütmekle beraber, bütün legal ve yarı-legal imkanları illegal mücadele ile doğru bir şekilde birleştirerek son damlasına kadar kullanmalıyız. Bütün bunlar birbirlerini engellemez ve doğru bir şekilde birleştirirsek birbirlerini güçlendirirler.

Devrimdeki üç silahımız olan, parti, halk ordusu ve devrimci cephenin inşasını, birbirini karşılıklı etkileyen ve güçlendiren görevler olarak ele almalıyız. Her üç görev de acil ve hayati önemdedir. bu görevlerin yerine getirilmesi zaman itibarıyla sınırlanamaz. 'Bir veya birkaç bölgede kızıl siyasi iktidar kurulmadan cephe gerçekleştirilemez' gibi görüşler, tek yanlı burjuva düşüncesinin ürünüdür. Ve tabiiyla yanlıştır. Doğrudan doğruya işçi-köylü ittifakının gerçekleştirilmesi, bir cephe meselesi değil midir? Bugün köylük bölgelerde yürütülen mücadele, cephenin sağlanması için değil midir. Cephe, devrimin dostlarını ve düşmanlarını doğru tesbit etmeyi ifade eder. Dos-

tu düşmanı doğru tesbit etmek, devrimin her aşamasında temel meseledir.

Biz, köylük bölgelerde yoksul köylüye dayanmak, orta köylüyü kazanmak, zengin köylüyü ise en azından tarafsızlaştırmak ve toprak ağalarıyla mücadele etmek, şehirlerde ise esas olarak işçi sınıfına dayanmak, başta aydınlar ve gençlik olmak üzere küçük burjuvaziyi kazanmak ve orta burjuvaziyi tarafsızlaştırmak politikasını kızıl iktidarın bir veya bir kaç bölgede kurulmasından sonraya erteleyemeyiz. Çünkü, bu politika somut taktikler halinde uygulanmazsa, başarısızlığa uğrarız ve kızıl iktidar kurulamaz.

Her dönemde saldıracağınız hedefi küçültmen ve düşmana karşı azami güçle birleşen bir siyaset izleyeceğiz ve proleteryanın bağımsızlığını sonuna kadar koruyacağız. Stalin yoldaşın belirttiği gibi:

‘Güçlü düşmanları ezebilmek için her şeyden önce esnek ve proleterya açısından iyi düşünülmüş bir politika uygulamak, düşmanlar arasındaki her çatlaktan yararlanmak ve onlar yalpalayan, istikrarsız müttefikler olsa bile müttefik bulma yeteneğine sahip olmak gereklidir.’

Cephe meselesine somut şartlar açısından da bakmalıyız. Bugün yurdumuz faşist diktatörlük altındadır. Bir avuç toprak ağası ve para babasının azgınca ezdiği bütün sınıflar ve tabakalarla, örgüt ve hatta kişilerle daha bu günden ittifak kurmaya çalışmalıyız.

Dimitrov'un faşizme karşı mücadele konusundaki öğretileri bugün de geçerlidir. Bu öğretiler, dünya halklarının faşizme karşı kan dökerek verdiği mücadelenin tecrübeleridir. Çin'li yoldaşlar Dimitrov'un kitabını bu yıl modası geçmiş bir tarihi hatıra olduğu için değil, bütün dünya halklarına ışık tutsun diye yayınladılar.

Cephe meselesinde kavrayacağımız halka, işçi-köylü ittifakını inşa etmek, diğer yandan bu ittifaka dayanarak emperyalizme ve faşizme karşı bütün halkı birleştirmektir. Cepheyi silahlı mücadeleyi engelleyen bir köstek olarak gören ve devrimin aşamalarını kavrayamayan Troçkist fikirleri yok etmeliyiz.

Mücadelenin şiddetlenmesi, Partimizin çelik Bolşevik disiplini uygulamasına büyük önem kazandırıyor. Bazı yoldaşların, sorumlu kademeler tarafından verilen görevleri yerine getirmediğini veya görev beğenmediğini görüyoruz. Bunun yanında bazı bölgesel kademeler de kendilerini Merkez Komitesi'nin yerine koyuyorlar. Bunların kaynağı, bireyci burjuva ideolojisi ve bunun en aşırı tezahürü olan anarşizmdir. Herkes kendisinin en doğru kararı verdiğini sanır veya kendini partimizin Merkez komitesi yerine koyarsa, Partimiz ihtilalci görevlerini yerine getiremez ve bir burjuva partisi olur. Mao Zedung yoldaş diyor ki:

‘Sanki gerçeği sadece siz biliyormuşsunuz gibi daima haklı olduğunuzu sanmayın. Sanki siz olmayınca dünya duracakmış gibi herşeyi kendinizin yapabileceğini ve başkalarının hiçbir şey yapamayacağını sanmayın.’

Yoldaşlar, kibirdir yollarda kalan. Alçak gönüllü olun. Çelik disiplinli olun. Kibirli burjuva aydınları, kendini dünyanın merkezi sanır. Burjuva ideolojisinin parti içine yansıması olan çok merkezilik eğilimlerine karşı hep beraber kararlı bir mücadele yürütelim. Hizipçi, klikçi ve bireyci eğilimlerin kökünü kazıyalım. Bildiğini okumak ve dediğim dedik gibi burjuva tutumlarını yaşatmayalım. Her yoldaşın partiye, azınlığın çoğunluğa, alt kademelerin üst kademelere ve bütün partinin Merkez Komitesi'ne bağlılığını ve güvenini çelikleştirelim.

Partimizin her türlü oportünist fikir ve davranıştan arınarak, Marksizm-Leninizm-Mao Zedung düşüncesi silahını kavraması ve seçkin birliklerden oluşması hayati önemdedir. Bu, ihtilalin zafere ulaşması için tayin edici bir etkidir. Fakat unutmamalıyız ki, doğru çizgi gökten zembille inmez, kendiliğinden rahatça ortaya çıkıp gelişmez. Doğru çizgi, yanlış çizgiyle mukayese içinde doğar ve onunla mücadele içinde gelişir. Bizim tecrübelerimiz de bunu ispatladı.

Partimiz revizyonizmle her türlü bağıni kopararak ve onunla mücadele içinde Marksizm-Leninizm-Mao Zedung düşüncesini kavradı. Aren-Boran kliğiyle, Mihri Belli ve Hikmet Kıvılcımlı revizyonistlerinin legalizme batan teslimiyetçi, parla-

mentarist veya darbeci, halka güvenmeyen, enternasyonalizme saldıran milliyetçi tutum ve fikirlerine karşı başarılı bir mücadele verdik. Öte yandan kitleleri bir 'sürü' olarak gören terörizm ve anarşizme karşı sürekli bir mücadele verdik. Revizyonizme karşı yürüttüğümüz mücadele sırasında, revizyonizme tepki olarak saflarımızda sekter ve anarşist eğilimler güçlendi. Bunun yanısıra saflarımızda küçük burjuva terörizmine tepki olarak ve aynı zamanda geçmişteki revizyonist fikirlerin kökünü kazıyamamaktan ileri gelen sağ hatalar da yaşamıştır.

Biz komünist ihtilalcilerin üstünlüğü, hataları düzeltmede kararlı bir tavır gösterebilme ve bunu başarabilme yeteneğimizdedir. Partimiz, revizyonizm ve maceracılığa karşı ideolojik mücadeleye daha sıkı bir şekilde sarılarak ve Marksizm-Leninizmi yurdumuz şartlarına uygulayarak ilerleyecektir.

Revizyonizmle mücadele başta gelir. Çünkü bütün Marksizm düşmanı akımları körükleyen esas tehlike odur. Bununla beraber modern revizyonizmle mücadele sırasında, bütün dünya işçi sınıfı hareketleri içinde maceracı ve sekter akımlar da boy attı ve bunlar, Enver Hoca yoldaşın Arnavutluk Emek Partisi'nin 6. Kongresinde belirttiği gibi,

'Revizyonizm kadar tehlikelidir, çünkü halkları yenilgiye götürür.'

Partimizin proleterleşmesi için bütün hatalara karşı mücadeleye hız verelim. Eleştiri-özeleştiri silahına sıkı sıkıya sarılalım. Partimiz içindeki hataların düzeltilmesinde adam sendeci davranışları ve 'dişe diş' mücadele yöntemlerini mahkum edelim. Yoldaşça ve dürüst davranalım. Eleştirinin bayağılaşmasına ve kişisel amaçlarla kullanılmasına imkan vermeyelim. Bölücülüğe ve koltuk düşkünlüğüne karşı uyanık olalım. Eleştirinin hedefi, Partimizin birliğini sağlamlaştırmaya ve mücadele gücünü yükseltmeye yönelmelidir. Partimiz Merkez Komitesi ve Siyasî Büro kararlarını iyice kavrayalım ve uygulayalım.

Bütün parti teşkilatları ve aziz yoldaşlar,

Proleteryanın öncüsü Komünist ihtilalciler olarak, devrimin üç silahını, Partimizi, halkın silahlı gücünü ve halk cephesini inşa yolunda cesaret ve fedakarlıkla ilerleyelim.

Kızıl selamlar.

Aşağıdaki belgeler yeniden dikkatle incelenmelidir:

1- Partimizin Merkez Komitesinin Şubat 1971 ve Siyasi bürosunun Mayıs 1971 kararları.

2- Bölücü tasfiyeciler hakkında merkez komitesinin eleştiri metni.

3- Çin Komünist Partisinin kuruluşunun 50. yıldönümü münasebetiyle Halkın Gazetesi, Kızıl Bayrak ve Halk Kurtuluş Ordusu Gazetesi yazı kurullarının müştereken yayınladıkları yazı.

4- Paris Komününün 100. yıldönümü münasebetiyle aynı yayın organlarında çıkan 'Yaşasın Proleterya Diktatörlüğünün Zaferi' başlıklı yazı.

5- Enver Hoca yoldaşın Arnavutluk Emek partisi 6. Kongresi'ne Raporu.

6- Kardeş Endonezya Komünist Partisinin özeleştiri.

7- 'Komünistler proleteryanın ileri unsurları olmalıdırlar.' başlıklı yazı."

Mektup

Bora Sabri Gözen, "Doğu Anadolu Bölge Komitesi (DABK) Kararları" ile 1972 Şubat ayı ortalarında, Avşar'a gelir.

Halil Berktaş'la buluşan Bora Sabri Gözen, "İbrahim Kaypakkaya ile Muzaffer Oruçoğlu'nun partiyi reddettiklerini" anlatır.

Avşar'da bir gün kalan Bora Sabri Gözen, görevli olduğu bölgeye geri döner.

Ercan Enç'te bu dönem Avşar'dadır.

Halil Berktaş, isim vermeden ve parti ile ilgili olarak somut bir olay şeklinde değil teorik bir konuşma havası çerçevesinde, "Diyelim ki, illegal bir partinin üyesi, parti ile ilgili olarak partinin bütün sırlarını burjuvaziye teslim ederse ne yapılır? Yaşadığın bazı tecrübeler oldu. Ne düşünürsün bu konuda?", diye sorarak Ercan Enç'in düşüncesini öğrenmek ister.

El-Fetih'in kamplarında askeri eğitim görmüş ve Diyarbakır

Cezaevi'nde yaklaşık 10 ay tutuklu kalmış olan Ercan Enç, "İllegal bir partide böyle bir şey yapan üye herhalde idam edilir", diye karşılık verir.

Halil Berktaş, Bora Sabri Gözen'in anlattıklarını bir mektupla, Ankara'da bulunan Doğu Perinçek'e bildirir.

O dönemde, bir kaç kişinin dışında kimsenin bilmediği ve "Şafak Davası" başladıktan sonra herkesin haberdar olduğu, "Çetin/Lütfi" takma adlı Halil Berktaş'ın Doğu Perinçek'e gönderdiği, 2 Mart 1972 Perşembe tarihli mektup, takma isimlerin yanına parantez içinde yazılan esas isimlerin dışında aynen şöyledir:

"Yoldaşım,

1- Musa (Muzaffer Oruçoğlu) ve Seyit (İbrahim Kaypakka-ya) bayrak açmışlar. Tayland kararını kadroların önünde uydurma, revizyonizmi örtbas etmek için uydurulmuş diye aşağılıyor. Rüstem (Bora Sabri Gözen) aleyhinde dedikodulara giriyor. Hareketin merkezi yönetimi için şerefsiz ve revizyonist tabirini kullanıyor. Daha vahimi şöyle bir işaatta yapıyor: Ö.Ö. (Ömer Özerturgut) Almanya sorumlusudur. H.B. (Halil Berktaş) Ege sorumlusudur. Bunlar ve Rüstem (Bora Sabri Gözen) revizyonist D.P.'nin (Doğu Perinçek) revizyonist baş yordakçılarıdır. Bu işaat epey yayılıyor. Komigi, şu iddiada bulunuyor: Almanya'yı da parçalıyacağız. Hasan Yalçın ve Gün Zileli de bizden. Filistin tüm bizden. Herifi tam bir megalomanik hezeyan sarmış anlaşılan. Bunlara maalesef Ali Mercan, Ali Taşyapan da tamamen katılmış durumda. Eşyalara, teksir, daktilo, iki dübün, 1.300 TL'ya alınan bir tabancaya el koyuyorlar. 1.500 liraya alınan bir Brovning 7.65 Rüstem (Bora Gözen)'de kalıyor. Malatya bölgesindeki üç partili mahalli kadro tamamen bizden. Bu heriflerin pozlarından nefret etmiş durumdalar. Kabil nerede belli değil. ⁽¹⁾

2- Rüstem (Bora Sabri Gözen) ile kararlaştırdığı tedbirler:

a) Rüstem, oraya varınca hiç bir şey olmamış gibi merkezin fikir ve eleştirilerini dinlemek için, kendilerini çağırdığını söyleyecek, allem kallem edip, bunları Ankara'ya yollamayı baş-
racak.

b) Biz, onları Ankara'dan buraya kılavuz ile getireceğiz. Burada tevkif edip gerekeni yapacağız. Burada tevkif ettikten üç dört gün sonra Rüstem'e bir iki sağlam kadro salacağız, oraları baştan inşa edecek. Ankara'ya gelipte orada su koyarlarsa Hulusi bey (Nuri Çolakoğlu), orada tevkif edip minibüsü isteyecek, silahlı adamlar yollayıp buraya aldıracağız.

c) Hulusi (Nuri Çolakoğlu)'ye mektup yazıp böyle böyle dedim. Derhal hapse haber sal dedim. Tecrit için gerekli bütün tedbirleri al dedim. Kadro okulunu teyid ettim. Halit'i ve buradan yolladığımız Hasan'ı Rüstem (Bora Sabri Gözen)'in emrine verdim.

d) Tahsin'i Sabahat'e yolladım, böyle böyle dedim. Hulusi (Nuri Çolakoğlu)'ye, Tayland'ı yollamasını söyledim. Kemal (Ercan Enç)'in tedavi için çok yakında geleceğini ilettim.

e) Tahsin(Necati Serhat Hürkan) ile ilgili talimatı ilettim .

f) Seyyar (Caner Öztaş)'ı her an harekete hazır hale getirdim.

g) Almanya'ya haber salmak lazım. Derhal Filistin'e de haber iletinler. Sen yazma istersen ben yollıyayım.

h) Muhip (Yusuf Savaş Emek) ve Kemal (Ercan Enç) ile konuşup böyle böyle dedim. Kemal, idam edilmesi gerektiğini belirtti. Şahsen bu fikre çok sempati duyuyorum. Rüstem(Bora Sabri Gözen)'in bütün istediği bir ay mevkuf tutmamız. Bu mesele böyle. Rüstem'e 500 TL. verdim.

3- H.E.K. (Yusuf Savaş Emek), göreve hazır olduğunu söylüyor. Beni şip diye tanıdı. Hem de sakalla ve karanlıkta. Uzun uzun konuştum. Hulusi(Nuri Çolakoğlu)'nin raporunu da okumuştum. Bu arkadaşın yine de Ankara Şehir Komitesi için çok iyi olacağını düşündüm, şöyle yaptım. Kendisine kapalı olarak Ankara randevusunu verdim. 6'sına kadar haber gelmezse bu kağıdı aç ve ayın çıkuzunda burada yazılı randevuya git, dedim. Haber iletme imkanımız var, kararını bekliyorum.

4- Acele cevap bekliyorum. Moralimiz çok sağlam hiç merak etme. En büyük güçlük Avşar'da eylemi dizginlemek çok zorlaştı. Bir şeyler koymak gerekebilir. Hakim olamayabiliriz."

İbrahim Kaypakkaya ile Muzaffer Oruçoğlu, Ankara'da

Doğu Perinçek, 4 Mart 1972 Cumartesi günü, Ferit Özcan'a ait bir minibüsle, Ankara'dan Söke'ye hareket eder. Ankara dışında minibüse Caner Öztaş geçer ve Afşar köyü altındaki Dere köyü yanına kadar götürür.

Perinçek, Söke'de Halil Berktaş ile Ercan Enç tarafından karşılanarak kalacağı yere götürülür.

Bora Sabri Gözen, İbrahim Kaypakkaya ile Muzaffer Oruçoğlu'nu ikna ederek Ankara'ya getirmesi için, Kürecik'e gönderilir.

Kürecik'e giden Bora Sabri Gözen, Muzaffer Oruçoğlu ile İbrahim Kaypakkaya'ya,

"Bazı konuları görüşmek amacıyla Merkez Komitesi, sizi Ankara'ya çağırıyor", der.

İbrahim Kaypakkaya, Ali Mercan, Ali Taşyapan ve Muzaffer Oruçoğlu, Ankara'ya çağırılma meselesini kendi aralarında konuşur, tartışır.

İbo, gitmeme, Muzaffer, gitme yanlısıdır. Ankara'ya gitme diye Muzaffer Oruçoğlu ikna edilmeye çalışılır.

Oruçoğlu, "Kopma bana göre çok erkendir. Zamansızdır. Partinin içinde kalıp mücadele etmek daha doğrudur. En azından yapılacak kongreyi kendi açımızdan değerlendirme olanakları var. Kongreye kadar parti disiplinine uymak zorundayız. Bu nedenle gitmek gerekir. Kongreye katılalım, ondan sonra ayrılmak gerekiyorsa ayrılalım", der.

İbrahim de, kararlı bir şekilde, "Ayrılığımızı burada ilan edelim ve gitmeyelim. Kongre düzenlenecek ama kongrede ne olacağını kestirebiliyoruz. Küçük bir grubuz ama fikrimiz doğrudur. Fakat, çoğunluk o taraftadır. Ankara, İstanbul ve Ege bölgesindeki kadrolar onların tarafını tutuyor. Bu illegal dönemde herkese ulaşip düşüncelerimizi açıklamamız çok zor. Kongreye katılsak bile çoğunluk onlarda olduğu için belki bize söz hakkı bile vermezler. Bunlar iflah olmaz, değiştiremeyiz", der.

Fakat, Muzaffer Oruçoğlu gitmekte ısrarlı olduğu için İbrahim Kaypakkaya da Ankara'ya gitmek zorunluluğu duyar.

Daha sonra bazı arkadaşlarına anlattığına göre, bu arada Ankara'da, İrfan Çelik'e, "Partiye zarar veren hizipçi iki kişi Ankara'ya gelecek. Parti disiplinine göre hesap sorulacak. Onları al Söke'ye getir. Eğer gelmezler, itiraz ederlerse, bağlayıp bir minibüsle getirin ya da gönderin" denilerek, isim verilmeden İbrahim Kaypakkaya ile Muzaffer Oruçoğlu'nun tarifleri yapılır.

Muzaffer Oruçoğlu, bu konuda şunları anlatmıştır:

"Bu olayı cezaevinde iken genişçe duydum. İrfan anlattı. TİİKP Esas Hakkında Mütalaa'da belge vardı, biz o belgeden haberdar olunca duyduk. Ama, İrfan, İbo'ya anlatmış dışardayken olayı."

Ankara'ya gelen İbrahim Kaypakkaya ile Muzaffer Oruçoğlu, AST oyuncularından Erkan Yücel'in evine gider.

Acil haller ve olağanüstü randevular için buluşma noktası tiyatrocu Erkan Yücel'in evidir.

Bu dönem, TİİKP Ankara sorumlusu Nuri Çolakoğlu'dur. Her Pazartesi günü Erkan Yücel ile Nuri Çolakoğlu buluşur ve gereken bilgiler birbirine aktarılır.

Kafasında ayrılma kararı olan İbrahim Kaypakkaya, Çapa'dan tanıdığı kişilerle bağ kurup, bunu anlatma amacındadır.

Nuri Çolakoğlu ile yaptığı konuşma sırasında, İbrahim, "Çakır (İrfan Çelik), Ankara'da ise onunla görüşmek istiyorum", der.

"Çakır'ı nereden tanıyorsun?"

"Yakın arkadaşımdır. Çapa'dan tanıyorum."

İbrahim Kaypakkaya'nın "Çakır-İrfan Çelik"i tanıdığını öğrenen Nuri Çolakoğlu, İrfan Çelik'e, "Aksilik çıktı. Hizipçilerle birlikte Söke'ye gitmeyeceksiniz", der.

Parti Genel merkeziyle görüşmek amacıyla Akara'ya gelen İbrahim ile Muzaffer'e, bu kez, görüşmenin Söke'de olacağı söylenir. Bu hiç hesapta yoktur. İbo, bundan kuşkuya kapılır.

İbrahim Kaypakkaya ile Muzaffer Oruçoğlu, 26 Mart 1972 Pazar Günü, Ege'nin Beşparmak Dağlarında

İbrahim Kaypakkaya ile Muzaffer Oruçoğlu, TİİKP Ankara İl sorumlularından aldıkları para ile, 26 Mart 1972 Pazar günü, ilk önce Nazilli'ye gider.

Nazilli'de İbrahim ile Muzaffer Oruçoğlu'nun karşılayan Durmuş Uyanık, hep birlikte Avşar köyüne gitmek için yola koyulur.

İbo, yolda giderken Durmuş Uyanık'a, "Bölgede ilişkide olduğunuz köylüler ne durumda?", diye sorar. Durmuş Uyanık, "Köylüler, silahlı mücadeleye yatkın ama Parti yöneticileri engel oluyor", diye karşılık verir.

Avşar köyünde, Daşar Karadağ ile buluşan Durmuş Uyanık, Muzaffer Oruçoğlu ve İbrahim Kaypakkaya, Beşparmak dağlarında bir mağarada bulunan Doğu Perinçek ile görüşmek için yola koyulur.

Mağaraya doğru giderken yolda yapılan sohbete daha çok Muzaffer Oruçoğlu, katılır. İbrahim Kaypakkaya, sessizliği tercih eder.

10 Şubat ile 17 Şubat 1972 günleri arasında, Turanlar köylüleri, ağalara karşı sopa, tırpan ve silahla karşı geldikleri için TİİKP'le ilişkili olan bazı köylüler gözaltına alınmış, jandarma bölgede operasyonlarına devam etmektedir. Bölgede olan TİİKP önderleri, bu nedenle, daha temkinli hareket etmektedir.

Güvenliklerini sağlamak amacıyla İbrahim Kaypakkaya ile Muzaffer Oruçoğlu silahlı bir vaziyette karşılanır ve Doğu Perinçek'in kaldığı mağaraya götürülür.

Doğu Perinçek'in bulunduğu mağara, ormanlık, kayalık bir alanda, kişiye ürperti veren bir yerdedir. Fakat, mağarada herşey iyi hazırlanmıştır. Yiyecek torbaları, kitaplar ve radyo vardır. Herşel illegal çalışma şartlarına uygun olarak tertiplenmiştir.

Muzaffer Oruçoğlu ve İbrahim Kaypakkaya, Doğu Perinçek ile karşılaştıklarında tokalaşır, birbirlerine hal hatır sorar.

Şekerli makarna pişirilir. Ayrıca, yemekte yörenin bitkilerinden yapılmış bir yemek de vardır. Daşar Karadağ, havayı yu-

muşatmak için yemekle ilgili olarak İbrahim Kaypakkaya'ya takılır. İbrahim, yine sessiz kalır.

Doğu Perinçek, radyodan Almanca, haberleri dinler ve çevirir.

Daha sonra, Parti ile konulara geçilir. Konuşmalar sakın bir havada başlar.

Doğu, İbo ile Muzo'yu, zamansız, halktan kopuk çıkışlarla Parti güçlerinin tutuklanmasına, dağıtılmasına yol açmakla eleştirir.

İbo ile Muzo da, Doğu'yu, silahlı mücadeleyi ertelemekle eleştirir.

Tartışmanın merkezinde İbrahim Kaypakkaya ile Doğu Perinçek vardır. Tartışma saatlerce sürer.

Sonunda İbo, Parti'nin mevcut yapısı ve görüşleriyle silahlı mücadeleye önderlik edemeyeceğini, kongrenin ise hiçbir yenilik getirmeyeceğini ileri sürerek Parti'den ayrıldığını ilan eder.

Muzaffer Oruçoğlu, kongreye katılacağını söyler.

Bunun üzerine Doğu, İbo ve Muzo ile ayrı ayrı konuşur.

Doğu, Muzaffer Oruçoğlu'na,

“Doğudaki Parti mallarını koruman gerekir”, der.

“Kendi bölgem (Urfa-Mardin-Diyarbakır) hariç, diğer bölgelere karışmam.”

“DABK üyesi olduğunu unutma”

“Yapamam”

“Ege'de kal, askeri sorumluluğu üstlen, gelecek olan kadroları askeri olarak eğit o zaman”

“Bölgemi terkedemem.”

Doğu ile başbaşa yaptığı tartışmada İbo, yazdığı yazılar temelinde iddialarını tekrar eder ve “Ben, Parti'den ayrılıyorum”, der.

Doğu, “Olabilir ama son derece yanlış yapıyorsun. Ben, sana ayrılma diyorum. Ama yine de en son kararı verecek olan sensin. Eğer ayrılmakta tamamen kararlı isen elinizde Parti'ye ait olan para, teksi makinesi, silah ve diğer her şeyi geri verme-

İsinsiz. Çünkü, sen Parti'den ayrılıyorsun. Bunlar Parti'nin mal-ları. Bu bir ilke sorundur.”, diye karşılık verir.

Bunun üzerine İbo ile Doğu arasındaki konuşmalar giderek sertleşir.

“Çalıştığımız bölgeye gidip arkadaşlarla görüşelim. Eğer on-lar da kabul ederlerse Parti'ye ait olan malzemeleri geri vere-biliriz. Ama, paramız yok.”

“Tamam. İstedığınız kadar para vereceğim. Şu sıralar aske-ri hareketler oluyor bölgede. Başınıza bir iş gelmesin diye bu yöreyi bilen arkadaşları yanınıza vereyim sizi buradan ayrıla-cağınız yere kadar sağ salım götürsün.”

Tartışmalar o gün için sona erdikten sonra Doğu Perinçek'-in görevlendirdiği iki silahlı köylü, gece, değişik yollardan İbo ile Muzo'yu Beşparmak Dağlarından geçirir ve Motorsikletle getirip otobüs durağına bırakır.

İbo ile Muzo, iki köylünün kendilerini bıraktığı yerden, bir otobüse biner ve Ege bölgesinden Malatya'nın Akçadağ ilçesi Kürecik bucağına gitmek üzere yola koyulur.

İbo, yolculuk sırasında Muzo'ya, “Sen de benim gibi ayrıl-malıydın, bizi tutuklayabilirlerdi” der.

Muzo, “Sanmıyorum. Doğu'da tutuklama eğilimi yoktu” di-ye karşılık verir.

Bunun üzerine gülen İbo, “İkili konuşmamızda, Doğu, ‘dar günde Parti'yi arkadan hançerliyorsun, seni tutuklattırırdım ama buna değmez, git’ dedi.”

İbo ile Muzo, Kürecik'e gelene kadar, yolculuk boyunca, ne yapacakları hakkında düşündüklerini birbirine aktarır ve kim-lerle ne yapacağı üzerinde konuşur.

Daimi Komite

Ege'nin Beşparmak dağlarından doğruca Malatya'nın Akça-dağ ilçesi Kürecik(Kepez) bucağında Mehmet Ali Özdoğan'ın evine gelen Muzaffer Oruçoğlu ile İbrahim Kaypakkaya, kim-lerle neler yapılacağını konuşur, tartışır. Varolan ilişkileri yü-rütmek amacıyla bir “Koordinasyon Komitesi” oluşturulmasına

karar verilir. Bu nedenle çok yakın gördükleri kişilerle görüşme yapma kararı alınır.

Muzaffer Oruçoğlu ile İbrahim Kaypakkaya, "Daimi Komite" olarak bütün işleri üstlenecektir. Tesbit edilen isimlere alınan kararlar uygun bir dille açıklanacak, kabul edenler, "Koordinasyon komitesi"ne alınacaktır.

Koordinasyon Komitesi, birinci kongreyi hazırlayacak, program, tüzük hazırlanırken "Halk Savaşı" adlı bir yayın organı çıkartılacak, Tunceli, Malatya ve Diyarbakır'da gerilla savaşı örgütlenecek, "Daimi Komite" Tunceli'ye yerleşecektir.

İbo ile Muzo, Mahir ve arkadaşlarının öldürüldüğü 30 Mart 1972 Perşembe günü, Kürecik'in Balhacı köyündedir.

Bu kararların alınmasından sonra İbo, güvendiği kişilerle tek tek ve ayrı olarak görüşmeye başlar.

Bekiruşağı Çay mahallesi civarında bir kervansaray yıkıntısında Ali Meral, Ali Mercan, Ali Taşyapan ve Hacı Özdoğan'a da ayrılma olayını anlatan İbo,

"Mevcut örgüt içinde kalıp görüş mücadelesi yapma olanağı tükendi. Artık onlarla uyuşulamıyacağı, beraber çalışılamıyacağı ve ikna olamıyacıkları ortaya çıktı. Bunlarla devrim yapılamaz. Yeni bir örgütlenmeye gitmek zorunlu", der.

Ali Meral ile Hacı Özdoğan, "Düşünmem lazım", diyerek, ayrılıkta net bir tavır almaz.

Bunun üzerine İbrahim Kaypakkaya, Ali Mercan (Küçük Ali) ve Ali Taşyapan (Büyük Ali), kendi aralarında yeniden toplanır.

İbo, daha önce konuştuklarını burada da aynen tekrarladuktan sonra, "İkinizi Koordinasyon Komitesi"ne alıyorum der.

Ali Mercan ile Ali Taşyapan, "olur" anlamında baş sallar.

Atılan bu adımdan sonra İbo, Arslan Kılıç'la görüşmek amacıyla İstanbul'a, gider.

Ali Mercan ise, Şafak kadrolarına ayrılık nedenlerini anlatmak amacıyla Filistin'e, Muzaffer Oruçoğlu da Tunceli'ye gider.

TİİKP'deki Ayrılık Partinin Diğer Kadrolarına Nasıl Yansıyor

Doğu Anadolu bölgesinde sorunlar baştan itibaren yaşanmaktadır. Oral Çalışlar, bölgeye geldikten kısa bir süre sonra yakalanır. Daha sonra gelen Bora Sabri Gözen, uzun süren bir hastalığa yakalanır. Çalışmalar aksamıştır.

Parti Merkez Komitesi, bölgeye Daşar Karadağ'ı göndermek için karar alır. Daşar Karadağ'ın bölgeye gönderileceği sırada yeni bir durum ortaya çıkar ve İbrahim Kaypakkaya ile Muzaffer Oruçoğlu, görüşmek amacıyla Parti merkezinin bulunduğu bölgeye gider.

İbrahim Kaypakkaya, "partiden ayrıldığını", Muzaffer Oruçoğlu, "partide kaldığını", açıklamıştır.

Parti Merkez Komitesi, bu konuda şu değerlendirmeyi yapar:

"Bölge Komitesinden birisi Partiden ayrıldı, birisi Partide kaldı. Biz, şimdi ikisini beraber gönderdik. Acaba bu doğru mu oldu?"

Bu nedenle daha önceden bölgeye gönderilme kararı alınmış olan Daşar Karadağ'ın neler olup bittiğini öğrenmek amacıyla bölgeye gönderilmesine karar verilir.

Muzaffer Oruçoğlu Tunceli'ye geldikten hemen sonra, TİİKP merkezinden Daşar Karadağ da bölgeye gönderilir.

Daşar Karadağ, Tunceli'de Kabil Kocatürk'ü bulduktan sonra, "Merkezden geliyorum. Parti içi bazı sorunlar var. Arkadaşları topla hepsiyle konuşmamız gerekir", der.

Kabil Kocatürk, Daşar Karadağ'dan Parti'deki bazı gelişmeler hakkında bilgi almak ister.

"Parti kongresi ne zaman toplanacak ve kimler katılacak?"

"Ülke genelinde yoğun baskılar söz konusu. Partinin en önemli kadrolarının bu dönem bir yerde toplanması güvenlik açısından uygun bulunmadığı için kongrenin toplanmasının zamanı şimdi değil diye düşünülüyor."

"Merkez Komitesi'ni oluşturan kişiler daha çok Doğu'nun yakın çevresinden oluşuyormuş, doğru mu?"

"Sen bunları nereden biliyorsun?"

“Merkez Komitesinden olan bir arkadaş söyledi”

“Bu arkadaş zaten, Merkez Komitesini çok suçluyor ama yazdığı bir mektupla bir sürü arkadaş yakalattı.”

Daşar Karadağ, daha sonra Muzaffer Oruçoğlu ile dağ mahallesinde Şafak kadrolarının kaldığı evler civarında gece buluşur.

Bazı konuları konuşurken, bir aracın farları kendilerini yalayıp geçer. Muzaffer Oruçoğlu, kendisini yere atar ve dönerek aşağıya doğru iner ve herhangi bir saldırıya karşı kendini korumaya alır.

1972 Nisan ayının ilk haftasında, Tunceli'nin Dağ mahallesi'nde lise öğrencisi Baki İşçi'nin evinde Tunceli'nin önde gelen Şafak kadroları toplanır.

Daşar Karadağ, Muzaffer Oruçoğlu, Kabil Kocatürk, Kemal Bozdağ, Hasan İlter, Hayrettin İpek, Baki İşçi, İsmail Erdoğan, Halil İbrahim.Akyol, Hüseyin Bozkurt, Ali Yıldız ve Ali Haydar Yıldız'ın da bulunduğu yaklaşık onsekiz kişinin katıldığı bir toplantı düzenlenir.

Toplantıda, “TİİKP içerisindeki görüş ayrılıkları”, ortaya konulur.

Daşar Karadağ, daha sonra, “Partinin imkanlarını kullanan İbrahim Kaypakkaya'nın hizipçilik yaptığını”, söyler ve “maceracılıkla” suçlar.

Beşparmak dağlarındaki toplantıda “Partiden ayrılmayacağını” söyleyen Muzaffer Oruçoğlu'nun, Parti merkezini, “devrime yan çizmek ve pasifizmle”, suçladığını gören ve şaşırان Daşar Karadağ,

“Beşparmak dağlarına gelip Doğu ile konuştuğunda senin böyle bir meselen yoktu. Şimdi sen hangi taraftasın?”

Kabil Kocatürk, “Kitle hareketi içinden gelen birisiyim. Bu kadar emekle harçla yoğrulmuş ve bir aşamaya getirilmiş yapıyı kalkıp da hazırlıksız olmadığı bir yola sokmayı böyle bir dönemde doğru bulmuyorum. İbrahim'in görüşleri doğrudur ama ben partinin içinde muhalefet edilmesi taraftarıyım. Yeni bir oluşuma karşıyım.”, diyerek düşüncelerini dile getirir.

Tartışmaların sonunda Muzaffer Oruçoğlu, toplantıda bulu-

nanlara, "İsteyen Şafak safında kalsın, isteyen silahlı mücadele yönteminde kesin mücadele verecek bizim örgütümüze girsin", diyerek tavrını açıkça belirtir.

Daşar Karadağ da, "Bu arkadaşlar artık partinin görevlileri değildir. Bu nedenle, Partiye ait olan bütün malzeme imkanlarını partiye devretmeleri gerekir. Bu durumda ayrıca, arkadaşların da bu olayları değerlendirip, ya kalıp partide ya da ayrılıp istedikleri yerde mücadelelerine devam etmeleri konusunda karar vermeleri gerekir", der.

Sonuçta, Kemal Bozdağ, Ali Yıldız ve bir kaç kişi, Parti merkezini destekler. Kabil Kocatürk, Doğu Perinçek'le görüştükten sonra kararını vereceğini söyler.

Toplantıdan sonra Muzaffer Oruçoğlu, Mazgirt köylerine gider ve orada tanıdığı yeni kişilerle ilişkilerini geliştirir. Bunlardan birisi de Ali Haydar Yıldız'dır.

Muzaffer Oruçoğlu ile Ali Haydar Yıldız, bölgeyi taramaya başlar. Birlikte Nazimiye'ye geçip oradaki köyler gezilir, Düzgün Dağı'na tırmanıp mağaralara bakılır. Nazimiye'den sonra Muzaffer Oruçoğlu, tek başına, bir arkadaşının desteği ile Ovacık'a gider ve bazı köylerde yeni ilişkiler kurar. Daha sonra, Karakoçan'a geçer, Devrimci Öğretmenler Birliği Başkanı Ni-yazi İlgaçi ve Zülfi Yıldız ile tanışır.

Tunceli'deki toplantıdan sonra diğer parti kadrolarıyla görüşmek amacıyla Malatya'ya giden Daşar Karadağ, bulabileceği bütün yerlere haber bıraktığı halde Ali Mercan ve Ali Taşyapan ile görüşemez.

Kabil Kocatürk ile Daşar Karadağ, Söke'ye gidip Doğu Perinçek'le görüşmek için daha önce kararlaştırdıkları gibi Ankara'da buluşur.

İlk önce İzmir, daha sonra, Söke'ye giden Kabil Kocatürk, Daşar Karadağ, Ümit Uçok ve Şükrü Doğan Yurdakul, Beşparmak dağına kendilerini götürecek Ahmet Uyanık'ın köydeki bahçesinde beklemeye başlar.

Bölgede tutuklamalar başlamıştır. 11 Nisan 1972 Salı günü Abdurrahman Taşçı, Ahmet Uyanık, Durmuş Uyanık, Mehmet Güney, yakalanmıştır.

15 Nisan 1972 Cumartesi günü, Nuri Çolakoğlu ile Erkan Yücel, Ankara'da yakalanır.

23 Nisan 1972 Pazar günü, Beşparmak dağlarında yapılan operasyonlarda kimse yakalanamamıştır ama barınılan mağaralarda Şafak dergileri, broşürleri, yiyecekler, ilaçlar ve teksir malzemesi bulunmuştur.

Yakalananlardan Ahmet Uyanık, buluşulacak tarihte buluşacakları yere gelen arkadaşlarına kaçmaları için imkan bırakmak amacıyla bir gün dayanır. İkinci günün gece yarısı bölge jandarma tarafından sarılır. Ahmet Uyanık da aralarındaadır.

Şükrü Doğan Yurdakul, Kabil Kocatürk, Daşar Karadağ ve Ümit Uçok, 1 Mayıs 1972 Pazartesi günü yakalanır.

Aynı gün Söke'nin Avşar, Sarıkemer, Serçin mntıklarında yapılan operasyonda toplam 17 kişi yakalanır.

Askerlerin başındaki subay, silahını Kabil Kocatürk'ün başına dayayarak, "Topal Timurlenk nerede?" diye sorar.

Jandarma çemberinin dışında kalan ve arkadaşlarının yakalandığını gören Erhan Enç, dağa yukarı kaçarak bölgede kalan bütün arkadaşlarını önlem almaları konusunda uyarır.

Siverek'teki karılardan Ramazan Balpetek ile Seyithan Dokay, TİİKP'deki ayrılıklar hakkında şunları söylemiştir:

"TİİKP ve Doğu Perinçek'i biliyorduk. Fakat, İbrahim Kaypakkaya'nın TİİKP ve Doğu Perinçek'ten ayrıldığını, ayrı bir örgüt kurduğunu, bu örgütün adının ne olduğunu bilmiyorduk. O kültürel yapıda değildik. Cezaevine girdikten sonra ayrılıkları ve ayrı örgüt olduğunu öğrendik. Örgütün ismini de o zaman duyduk. Bizim için önemli olan devrimci mücadeleydi. Biz herkesi aynı şekilde biliyorduk. Devrimci birileri Siverek'e gelip gidiyor. O dönemde Hikmet Kıvılcımlı grubu gelseydi biz öyle olurduk. THKO grubu gelseydi ondan, THKP-C grubu gelseydi ondan olurduk."

Tamim

TİİKP Merkez Komitesi, parti üyelerine, "Bölünme hareketinin öncüleri İbrahim Kaypakkaya ile Muzaffer Oruçoğlu'nun partiden çıkarıldıklarını" bildiren bir tamim yayınladı.

“Kişilere özel ve gizli” kaydiyle yayınlanan tamim özetle şöyledir:

“Yoldaşlar, Marksist-Leninist hareket saflarına ihanet ve bölücülük tohumlarının saçılmasına ve bir Marksist-Leninist için en alçak tohum olan hizipçiliğe karşı kayıtsız ve hatta belki de alet olmamız çok ağır sorumluluğu gerektirir. Proleterya hareketi herkesten hesap soracak. Proleterya hareketine karşı bölücülük ve ihanet bayrağını fütursuzca açmışlar... Hareketimizi ve yönetimi şerefsizlikle suçlayacak kadar ileri gitmişler... Harekete karşı alçakça giriştikleri hizip faaliyetlerini artık açığa vurmuşlardır. Hizipçiliğin sınıf temeli proleteryanın ve dolayısıyla halkın tümünün davasına ihanet edip zümre menfaatlerinin kollanmasıdır. Biz komünistler bunu lanetliyerek mahkum ederiz. Proleteryanın disiplini ve örgütlü mücadelesi küçük burjuva beylere ağır geldi. Onlar her türlü Leninist örgütlenme ilkelerini çiğneyip kendi bencil ihtirasları uğruna hareketimiz disiplini baltalamak ve mümkün olan en büyük zararı vermek için harekete geçtiler... Kendini devrimci örgütlenme içinde eritmemek, kendi iradesini proleterya hareketinin üstüne çıkartmak... Ne revizyonizm ne oportünizm bu sıfatlar bu alçak davranış için hafif kalır... Bu hainlerin proleterya hareketinin bir miktar parasını, bazı eşyasını ve araçlarını yangından mal kaçıran gibi çaldıklarını öğreniyoruz. Hareketimizin başka köylük alanlardaki çalışması, buralarda bir çok hatalara rağmen yoksul köylülerin silahlanmasına dayanan ihtilalci bir otorite kurulmuştur. Hareketimiz köylü yığınları ile kaynaşmıştır. Bazı şiddet hareketlerine girişmiş ve önderlik etmiştir. Bir proleterya hareketinde meseleler nasıl çözülür? Herkez ben şurdanım sen ordansın diyerek hizip yaratmak suretiyle mi? Yoksa organlar içinde karara bağlamak ve çelik disiplin uygulamak yoluyla mı? Hareketimizin merkezi bütün Leninist hareketlerde olduğu gibi mücadele içinde doğdu, teşekkül etti ve yurdumuzdaki Marksist-Leninist harekete otoritesini kabul ettirdi. Ve en nihayet yukarıdan aşağıya yürütülen bir teşkilatlanma ile kesin meşruiyet kazandı. Demokratik merkezîyetçilik ilkelerine dayanarak işleyişini yürüttü. Bu güne kadar aldığı bütün kararları oy birliği ile aldı. Hareketimizin merkezi birliğimizi sağlıya-

bilmiş ve disiplin uygulayabilmiştir. Böyle olduğu içindir ki hareketimiz enternasyonal proleterya hareketinin bir müfrezesi olma şerefini kazanmıştır... Biz genç bir hareketiz. Tecrübemiz çok geridir. Küçük burjuva kökenli yoldaşlar çoğunluktadır.... Proleteryanın ihtilalci davasının şerefli safalarında yer alın. Hatalarınızı yenmeye cesaret edin... Komünist hataları yenmeye cesaret eden, kendini değil halkını seven kişidir... Kişileri ihtilalci kılan proleterya örgütlenmesinin kollektif mücadelesidir. Kişi ancak bir proleterya örgütünün içinde bolşevikleşebilir...İhtilalci mücadele çok yönlü bir faaliyetdir... Kişi ancak böyle çok yönlü bir faaliyetin pratiğini birleştiren çeşitli alanlarda ve bölgelerde kazanılan tecrübeyi birleştiren ve yöneten bir proleterya teşkilatlanması içinde komünist olabilir. Yeni kişi ancak uluslararası proleteryanın ihtilalci müfrezesinin bir parçası olarak komünist olabilir. Marksizm-Leninizmi kavrama ve yurdumuz şartlarına kaynaştırma, ihtilalci düşüncüyü halkın elinde bir silah haline getirme yolunda ilerledik... Hareketimiz, eleştiri, özeleştirici silahıyla ve çelik disiplini ile hatalarını yenecektir... Hareketimiz bugüne kadarki tecrübeleri toparlayacak, hatalarını ve başarılarını Marksizm-Leninizm ışığında tesbit edecektir... Özeleştirici, başta merkez olmak üzere bütün kade-me ve organların ortak bir faaliyeti de oluşturulmaktadır... Endonezya, Filipinler metinleri, bölücülerin eleştiri metni, program ve tüzük taslakları, toprak devrimi programı, siyasi durum tahlili, Şafak gazetesindeki yazılar, Şafak yayınları, proleter devrimci yıldız ve yabancı dilden Aydınlık yayınlarımız... Hareketimiz tecrübe ve mücadele içinde Marksizm-Leninizm-Mao Zedung düşüncesini her geçen gün daha kuvvetle kavırıyor. Bu siyasi ideolojik esas olarak doğru olduğunu gösteriyor. Bu hat içinde çok hatalı kararlar aldığımız, yanlış uygulamalara girdiğimiz, büyük hatalar yaptığımız oldu ve oluyor... Ama biz hiç bir şeyi başı bozukluk, disiplinsizlik ve anarşi içinde çözmedik. Hareket içinde merkezîyetçilik ve demokrasiyi birleştirerek çözdük ve çözeceğiz. Kişinin örgüte, azınlığın çoğunluğa, alt kademelerin üst kademelere, bütün hareketin merkeze tabi olması ilkimizden ayrılmadık ve ayrılmayacağız. Sizi uyarıyoruz. Halkımızın en değerli varlığı olan hareketimizin

disiplinine uyun. Proleteryanın kızıl bayrağı altında görevinizin başına geçin. Kızıl selamlar.”⁽¹²⁾

Şimdi Proleter Kanat, Revizyonist Burjuva Klikle Bütün Bağlarını Bıçakla Keser Gibi Kesip Atarak Marksist-Leninist Temeller Üzerinde Yeniden Örgütlenmeye Girişmiş Bulunuyor

İbo, Parti içindeki ayrılık ve bunların sebepleriyle ilgili özetle şunları yazmıştır:

“PDA ve Şafak hareketi saflarında iki kanat arasında bazan açık, bazan gizli, bazan sert biçimlere bürünerek, bazan yumuşayarak ama kesintiye uğramaksızın sürüp gelen mücadele nihayet iki kanadın aynı örgüt içinde bir arada durmalarının artık tamamen imkansız olduğu bir noktaya geldi dayandı. Şimdi proleter kanat, revizyonist burjuva klikle bütün bağlarını bıçakla keser gibi kesip atarak Marksist-Leninist temeller üzerinde yeniden örgütlemeye girişmiş bulunuyor. Fakat hareketin başına çöreklenen revizyonist kliğin marifetiyle birçok yoldaş iki çizgi arasındaki mücadeleden habersiz kaldı. Revizyonistler, parti disiplini perdesi arkasına sığınarak iki çizgi arasındaki mücadeleyi kadrolardan gizlediler. Kadrolardan doğru devrimci düşünceleri hayasızca ve alçakça gizleme yoluna gittiler... Revizyonistler, kadroların şaşkınlığından faydalanarak bulanık suda balık avlamaya çalışıyorlar. Hakkımızda bir yığın ipe sapa gelmez dedikodularla, iftira kampanyalarıyla, şahsi saldırılarla meselenin özünü gözlerden saklamaya, pisliklerini gizlemeye, bizleri yaralamaya çalışıyorlar... Revizyonist kliğin öteden beri kılıktan kılığa girerek, ama özünde esaslı hiçbir değişikliğe uğratmadan devam ettirdiği ihanet çizgisini ve bu çizgi ile aramızdaki mücadelenin geçmişini kısaca özetlemeyi zorunlu görüyoruz... Gerçekler sinsi PDA ve Şafak revizyonizmi tarafından kedinin pisliğini örtmesi gibi gizlenmeye çalışılmaktadır. .. Bu iğrenç burjuvalar bir yandan evet silahlı halk savaşı esastır dedikten sonra, öte yandan ammayı bastırıyorlar, bin dereden su getirerek Sosyalist Kurultayı, legal yayınevi faaliyetini, pasifizmi ve teslimiyetçiliği, Mao Zedung düşüncesiyle, halk savaşı çizgisiyle bağdaştırmaya çalışıyorlardı. Şubat

1971'de partililere bir genelge yayınlandı. Bu genelgede aynı iki yüzlü tutum devam ettirilmektedir... Bu alçaklar köylerde esaslı hiçbir faaliyet yokken bütün çalışma Ankara, İstanbul ve İzmir'e tıkanıp kalmışken köylerdeki çalışmanın esas şehirlerdeki çalışmanın tali olmasını isteyen kadrolar hakkında böylesine mahkumiyet kararları kestiler... Yukardan beri özetlediğimiz tüm noktalarda Sosyalist Kurultay, legal yayın faaliyetinin esas olması, İşçi Köylü çalışma komitesi ve bürolar şeffliğinde örgütlenme, köy çalışmasının tali tutulması, silahlı mücadelenin durmaksızın desteklenmesi, illegal faaliyetin ikinci plana itilmesi, burjuva demokrasisine bel bağlanması, baş çelişkinin ve temel gücün yanlış tesbit edilmesi, feodalizmi ve toprak devrimini inkara varan Boratavcı görüşlerin savunulması, Kuvvetsizlik, Mihri Dev-Güç anlayışının ve Kemalizm görüşünün benimsenmesi, anti Marksist-Leninist faşizm teorilerinin piyasaya sürülmesi, askeri darbecilikle halk savaşının bağdaştırılmaya çalışılması ve benzeri konularda yani devrimci mücadelemizin en temel en önemli bütün sorunları üzerinde - Burjuva önderlikle Marksist-Leninist kanat arasında sürekli bir mücadele olmuştur... Gerçeğe dayanmayan ithamlar üzerine Marksist-Leninistler görüşlerini onbir ilke halinde özetleyip toplantıya sundular. Ve bunların herkeşçe benimsenip benimsenmediğinin oylanma ile tesbit edilmesini istediler. Revizyonistlerin, izaha muhtaç olduğu gerekçesiyle oylanmasını engelledikleri bu ilkeleri aktarmakla yetiniyoruz: 1- Köylük bölgelerdeki faaliyet esas şehirlerdeki faaliyet talidir. 2- Silahlı mücadele esas diğer mücadele biçimleri talidir. 3- Illegal faaliyet esas legal faaliyet talidir. 4- Ülke çapında düşman bizden güçlü olduğu müddetçe stratejik savunma esastır. 5- Stratejik savunma içinde taktik taarruzlar esas taktik savunma talidir. 6- Bu dönemde köylerde silahlı mücadele içinde gerilla mücadelesi esas diğer mücadele biçimleri talidir. 7- Şehirlerde (Büyük şehirlerde) stratejik savunma döneminde kuvvet biriktirmek ve fırsat kollamak esas ayaklanmalar düzenlemek talidir. 8- Örgütlenmede parti örgütlenmesi esas diğer örgütlenmeler talidir. 9- Diğer örgütlenmeler içinde silahlı mücadele örgütleri esastır. 10- Kendi kuvvetlerimize dayanmak esas müttefiklere da-

yanmak talidir. 11- Ülkemizde silahlı mücadele şartları vardır... PDA revizyonizm, kendini yeni şartlara uydurarak Şafak revizyonizmi haline dönüşmüştü. Yapılan sözlü ve yazılı eleştiriler burjuva önderliği çileden çıkarıyor. Onlar, bu eleştiriden gereken dersleri çıkarmadılar. Eleştirileri düşmanca karışıldılar, bastırma yoluna gittiler, kadrolardan gizlediler. Marksist-Leninistlerin hakim olduğu Doğu Anadolu Bölgesinin Şubat Kararı burjuva önderliği iyice telaşa düşürdü. Derhal eleştiriyi toplatma kararı aldılar. Alel acele bu eleştiriye cevap teşkil eden bir genelge yayınladılar. Bu genelge yeni bir iki yüzlülük ve oportünizm örneğidir. Burjuva önderlik, ilke ve istikrar namına bir şey tanımadan çeşitli düşünceler arasında yılan gibi kıvrılıp duruyordu. Söz konusu genelge ile Marksist-Leninistlerin o güne kadar sürekli olarak savunduğu fakat kabul etmediği bir çok şeyi kabul etmiş görünüyordular. Üstelik bunları başından beri savunuyormuş gibi yavuz hırsız pozları takınıyorlardı. Marksist-Leninistlere hizipçilik, mevki düşkünlüğü, Troçkistlik çamurları fırlatıyorlardı. Bu genelge, iki yüzlülük ve oportünizm örneği idi. Çünkü, o genelgedeki bir çok doğru düşünce satır satır Marksist-Leninistlerin eleştirisinden alınmıştı... Genelgeyi çıkarmaktaki amaçları eleştiriyi boğmak, revizyonizmlerini iyice maskeleyemektir... Baylar kıvırtmacada, iki yüzlülükte, sahtekarlıkta parmak ısırtacak kadar ustasınız. Ama sizin ustalığınız proleterya saflarında on para etmez. Siz, bu maharetlerinizi gidip burjuva ve toprak ağaları partilerinde gösterirseniz emin olun onlar sizi hararetle bağırlarına basacaklardır. Kabiliyetlerinizi boşu boşuna harcamayın, bir an evvel değerinizi takdir edecek olanların yanına koşun... Hizipçi ve bölücü olan kimdir. Hizipçi ve bölücü olanlar revizyonist çizgide ısrar edenlerdir. Bütün eleştirilere rağmen hatalarını düzeltmeyenler, düzeltmemekte ısrar edenlerdir. Hizipçi ve bölücü olanlar samimiyetle özeleştiri yapmak yerine sadece çok sıkıştıkları zaman revizyonist özü yeni bir biçimle kamufle edenlerdir. Hizipçi olanlar kendilerine eleştiri yönelten kadrolardan örgütün imkanlarını esirgeyenler, kendilerine yağcılık ve dalkavukluk yapanlara bütün imkanları sergiliyenlerdir. Hizipçi ve bölücü olanlar örgüt içinde körü körüne iteati, dalka-

vukluğu, sırt sıvazlamayı teşvik edenlerdir... Hizipçi ve bölücü olanlar kendilerini eleştiren kadroları iğrenç bir iftira ve dedikodu kampanyası ile yıpratmaya, diğerkadroların gözünden düşürmeye, tecrit etmeye çalışanlardır. Hizipçi ve bölücü olanlar eleştiri mekanizmasını işleten kadrolar aleyhine sinsi planlar hazırlıyanlardır. Bu gibi kadrolara silahla komplolar düzenliyenlerdir. Hizipçi ve bölücü olanlar hem demokrasi hem de merkezizyetçilik ilkesini çiğneyerek kendilerine en aşırı demokrasiyi, Marksist-Leninistlere de en aşırı merkezizyetçiliği uygulamak istiyenlerdir. Burjuva önderlik bütün bu özellikleriyle hizipçiliğin ve bölücülüğün en tipik örneklerini vermiştir. Mesala onlar, Marksist-Leninist arkadaşlardan birinin çalıştığı bir bölgede yakalanmalar olması üzerine rezalet, kepazelik diye yaygara koparıırken, kendi çömezlerinin sorumlu olduğu bölgedeki yakalanmalar üzerine pek birşey yoktur. Hem devrim inişli çıkışlıdır diye çömezlerini kurtarmaya çalışmışlardır. Mesala onlar, Marksist-Leninistlerin üç bin lira istemesi üzerine, şehirlerdeki aydınların aidatına bel bağlamıyalım, diye yaygara yaparken, kendi çömezlerine bir seferde otuzbeş bin lirayı göndermekten hiç tereddüt etmemişlerdir. Mesala onlar, Marksist-Leninist kadroları tasfiye için sinsi planlar hazırlamışlar, örgütsüz ayrılık kesinleştikten sonra da bu hizipçi faaliyetlerini zaten atılacaklardı diye ağızlarından kaçırmışlardır. Mesala onlar, 26 Mart 1972 tarihinde birliği korumak için tartışmaya çağırıldıkları iki arkadaşına haince bir silahlı komplo düzenliyecek kadar alçalmışlardır... İflah olmaz burjuvaların hakim olduğu partilerde Marksist-Leninistlerin kendi aralarında birleşerek bunlara karşı mücadele etmeleri hizipçilik değildir. Tarihi bir görevdir. Proleterya ve emekçi halka karşı vazgeçilmez bir yükümlülüktür. Hizipçi olanlar iflah olmaz burjuvalardır. Çünkü, bunlar kendi küçük kliklerinin menfaati adına proleteryanın ve emekçi halkın menfaatine sırtlarını çevirmişlerdir. Çünkü bunlar, kendi küçük kliklerinin menfaati adına proleteryanın ve emekçi halkın birliğini baltalamışlardır... Marksist-Leninistler halkın menfaatıyla partinin menfaatinin aynılaşmasını istiyorlardı, bu da ancak burjuva önderliğin partiyi soktuğu teslimiyet ve ihanet yolundan onu ayırmakla

mümkündür. Burjuva önderliği eleştiri ve ikna yoluyla düzeltmek imkansız olduğuna göre yapılacak şey iflah olmazları terahhiz etmemek, ihanete giden yolların da yalnız başına bırakmak, partiyi ve kadroları devrim yolunda birleştirmektir... Örgütsel ayrılığın kesinleştiği son tartışma toplantısında burjuva önderlik, marksist leninistlerden hizipçilik yaptıkları için özeleştiri istedi. Marksist-Leninistler, revizyonizme karşı mücadele ettikleri için özeleştiri yapmazlar, tersine revizyonizme karşı mücadele etmedikleri veya yeterince mücadele etmedikleri, veya revizyonist hatalara düştükleri zaman özeleştiri yaparlar. Burjuva önderliğin özeleştiri isteği bu sebeple reddedildi. Hizipçilik suçlamaları da reddedildi. Burjuva önderlik, ileride toplanacak kongre sonuçlarına, Marksist-Leninistlerin kayıtsız şartsız itaat etmeye söz vermelerini istedi. Proleterya partilerinde böyle bir şeyin tartışması bile yapılamaz. Fakat bizde revizyonizm partinin başına çöreklenmişti. Bu hizipçi, burjuva unsurlar kongre delegelerini de hizipçi bir tutumla tesbit etmişlerdi... Kongre, Marksist-Leninistler için hiçbir fayda sağlamıyacaktı. Burjuva önderlik, revizyonist çizgisini daha şimdiden sağladığı çoğunluğa dayanarak kongre kararı haline getirecekti. Marksist-Leninistler, kuru gürültücü çoğunluğun oyları karşısında, düşüncelerini ifade etmek imkanını bile bulamayacaklardı. Ayrıca Marksist-Leninistlere örgüt içinde hayat hakkı kalmamıştı. Her türlü eleştiri imkanlarını ellerinden almak, bu eleştirilerin kadrolara ulaşmaması için her çareye başvurmak, onlar aleyhine sinsi tertipler planlamak, demokratik merkezîyetçiliğin hem demokrasi, hem de merkezîyetçilik ilkelerini çiğnemek, revizyonist önderliğin sanatı haline gelmişti. Parti disiplini denilen şey artık proleterya düşüncesi üzerinde bir burjuva disipliniydi. Bu şartlar altında örgüt içinde kalarak mücadeleye devam etmek hem imkansız, hemde faydasızdı. Proleteryaya ve halka hizmetin yolu artık revizyonist klikten örgütsel olarak da ayrılmaktı. Marksist-Leninistlerde öyle yaptılar. Burjuva disiplini reddettiler. Ona karşı artık cepheden mücadele etmeye karar verdiler. Bize bölücü ve hizipçi diyen burjuva baylar siz önce kendinizin iflah olmaz revizyonistler olmadığınızı ispatlayın. Sizin parti disiplini dediğiniz şeyin pro-

leteryanın ve emekçi halkın menfaatleriyle çelişmediğini ispatlayın. Bunu ispatlamadığınız müddetçe bölücülük ve hizipçilik isnatlarınız birer kuru iftira olmadan ileri gidemeyecek. Sizlerde adi iftiracılar olarak kalacaksınız. İşte meydan, buyrun."

İbo, İstanbul'a Gidiyor

İbo, Nisan 1972'in son haftasında, İstanbul'a gider. Koordinasyon Komitesi için tesbit edilen isimler arasında Çapa'lı Arslan Kılıç da vardır.

İbo, Çapa'dan tanıdığı Murat Aydın aracılığıyla TİİKP İhtilalci Gençlik Birliği sorumlusu Arslan Kılıç ile bağ kurar. TİİKP içerisindeki tartışmalardan Arslan Kılıç'ın haberi yoktur.

İbo ile Arslan Kılıç, üç-dört gün birlikte olur, ayrılığa neden olan konuları konuşur, tartışır.

İbo'nun getirdiği yazılar hakkında ikna olan Arslan Kılıç'ın, sadece, "Kemalizm" değerlendirmesi konusunda itirazı olur ve İbo'ya özetle şunları söyler:

"Kemalizm konusundaki değerlendirmeni veri bakımından, kaynaklar bakımından kısır buldum. Çünkü, bir tek Şnurov'un incelemesine dayanarak tek yanlı ve hep olumsuz tarafını ele almışsın. Cumhuriyet devriminin olumlu yanları eksik bırakılmış. Mao'nun, Stalin'in görüşleriyle bir açılma meydana gelebilir."

İbo da, özetle şu karşılığı verir:

"Gerçekten yazıda kaynaklar bakımından büyük ölçüde eksikler ve tek yanlılık var. Fakat, ortaya koyduğum tesbitler genel olarak doğrudur. Zaten bu yazıyı geliştirmek için daha geniş bir araştırma ile daha sağlam kaynaklara, daha sağlam tarihsel belgelere ve kanıtlara bağlamak istiyorum. Tartışmalı bir konu olarak aramızda kalsın. Bir kaç gün kaldıktan sonra İstanbul'dan ayrılacağım. Sonra yeniden İstanbul'a geleceğim. O zaman bu çalışmalara yeniden bakarız."

Arslan Kılıç ile İbrahim Kaypakkaya, bu noktada anlayış birliğine varır.

Yazdığı yazılar Arslan Kılıç'a veren İbrahim, "Bu yazıları

tartışmalarımız, konuşmalarımız çerçevesinde oku ve bir karar ver. Yeniden İstanbul'a gelene kadar mevcut ilişkilerini sürdür ama sana bağlı diğer arkadaşlarla görüşmem için onları bu tartışmalar çerçevesinde hazırla.", der.

Bir süre İstanbul'da kalan İbo, daha sonra, Kürecik'e gider.

Mustafa Mordeniz Öldürülüyor

THKO'lular, 1971 Mayıs ayında bölgede oldukları zaman, tanıdık ve güvendikleri köylülerden destek gördükleri gibi Mustafa Mordeniz'in evine de zaman zaman uğrayıp konakladıkları gibi ekmek gibi ihtiyaçlarını da giderirler.

Bir iddiaya göre, "Muhtar Mustafa Mordeniz, Akçadağ'da traş olurken, berbere, 'Dağda gençler var. Ekmek götürdük', gibi şeyler söyler. Bunu duyan birisi ihbar ediyor. Sonuçta Sinan Cemgil ve iki arkadaşı, 31 Mayıs 1971 Pazartesi günü, çıkan çatışmada öldürülüyor."

Tarih: 18 Mayıs 1972 Perşembe günü akşamı.

Yer: Malatya ili Akçadağ ilçesi Kürecik Bucağı Kahyalı köyü Büyükdere mevkii.

Olay: Kahyalı köyü muhtarı Mustafa Mordeniz'in öldürülmesi.

Olayı anlatan: Ali Taşyapan.

"Mustafa Mordeniz'in cezalandırılması işi, bölgede başlatılacak ilk silahlı eylemin olacağı görüşü, Türkiye İhtilalci İşçi Köylü Partisi döneminde oluştu. Lakin bu düşünce hep propaganda düzeyinde kaldı, pratiğe dönüştürme yönünde somut bir adım atılmadı. TKP(ML)'nin ortaya çıkışıyla birlikte bu eylem pratiğin gündemine oturdu. Eylemin ön hazırlığı yönünde somut çabalara girdik. Muhtarın siması ve evinin özelliği hakkında bilgi topladık, birkaç kez de muhtarın evinin civarında dolaşıp inceleme yaptık. Eylemin süreci, düşündüğümüzden daha fazla uzayıp ileriye sarkıyordu. Bu durum ise İbrahim Kaypakkaya'nın canını sıkıp onu sinirli kılıyordu.

İşin gerçeğini konuşayım, ben bu eylemde İbrahim kadar istekli davranmıyordum. Muhtara acıdığımдан mı? Hayır. Silah-

lı eylem, propaganda ajitasyona benzemez. Gündeme girdiği andan itibaren kişiye korku karışımı yoğun bir heyecan bulaştırır. Elma koparmaya değil, can almaya gidiyorsun, psikolojik alem için yükü ağır bir iştir. Hedef aldığın kişi nefretlik de olsa can alıyorsun, bir hayat söndürüyorsun. Üstelik bu kişiyle bir cephe savaşı içinde değilsin. Yani canını kurtarmak için onun canını almak şeklindeki psikolojik ortamı yaşamıyorsun. Nihayet pusu kurup teslim alacaksın, karşında savunmasız, boynu bükük bir insanın hayatına son vereceksin. Bana göre insani fenomen açısından zor bir olay. Ayrıca eylem süreci içinde kendini de düşünüyorsun. ‘Ya ben adamı haklamadan o beni haklarsa’ türünden kaygı taşıyorsun. Bundan başka eylem sonrası baskıyı hesaplamak durumundasın. Senden alıp götüreni, sana kazandırandan daha fazla olursa neye yaradı bu eylem. Halkı da düşünmek zorundasın. Sen deliğe çekilirsin, ama o tas gibi meydanda. Devlet istediğini gözaltına alır, işkenceye çeker. Öte yandan gelen baskıyla senin hareket alanın daralır, kitlelerle bağın zayıflar, propaganda ajitasyon olanağın kısıtlanır. Belki de bölgeyi terketmek zorunda kalırsın. Kısacası bunların hepsi hesaptır, bu gerçekleri görmezden gelemezsin.

Eylem havasına girdiğimiz andan itibaren üstte belirttiğim unsurlar beni etkisine aldı. İlginç bir ruh haline girdim. Hem eylemi istiyorum hem de istemiyorum. İbrahim bendeki bu ikircikliği sezinledi. Bir gün bir evde ikimiz başbaşıydık, muhtar eyleminde atacağımız adımları konuşuyorduk. İbrahim, neler önerdiyse ben karşı çıktım. Serde Anadolu yiğitliği var ya, ‘yahu kardeşim ne zorluyorsun, ben korkuyorum’ diyemiyorum, hedefime varmak için dolambaçlı yollar deniyorum. İtirazlarımla karşılaşan İbrahim, ‘peki önerilerin ne’ diye sordu. İş savsaklayanın önerisi ne olacak, kemküm ettim, birşey yok. İbrahim, bu duruma müthiş sinirlendi. Beyni döndü, gözleri kırdı, yüz hatları gerildi, tüm bedenini öfke dalgası kapladı. ‘ağzına sıçarım it, geberteceğim seni’ hakaretiyle üstüme yürüdü. Burnumun dibinde dikildi, zangır zangır titredi, suratımda yumruğunu bekledim, lakin kendini dizginleyebildi, vurmadı. Ben ölü gibiydim. Kanım damarımdan çekildi sandım. Kor-

kunç bir şoka girdim, hakaret yüreğime bıçak gibi saplandı, iliğimi kuruttu adeta. İbrahim'den böyle bir laf işitmek... Beynim külçeleşti, serseme döndüm. Çok kırıldım İbrahim'e. İkimiz sessizleştik. Bunca yıllık beraberliğimizde bana en küçük bir üzüntü vermemişti. 'Bu nasıl oldu' diyerekten mantığım, duygularım isyan etti. Beş dakika sonra İbrahim, geldi boyuna sarıldı, özür diledi. İkimizin gözü doldu. Konuşursak ikimizin de gözünden patır patır yaş dökülecektir. Vazgeçtik konuşmaktan, yarım saatlik bir zamanı sakinleşmeye ayırdık. Bunca yıllık beraberliğimizde İbrahim tek bir kez kalbimi incitti, ama beni çok derinden kırdı. Karşılıklı konuştuk, o tekrar tekrar özür diledi, ben 'olur böyle şeyler' dedim, konu kapandı. Ama yüreğimdeki incinme tamamen yok olmadı, yıllarca izi kaldı. İbrahim'i bunca sevmeme ve ona karşı derin bir saygı duymama rağmen, bugün dahi olayı anımsadığım zaman içimde hafif kırılmışlık esintisi hissediyorum. Ama bu eziklik, İbrahim'e karşı olan sevecen duygularımı gölgelemiyor. İki farklı şey.

Hiç beklemediğimiz bir anda eylem için büyük bir fırsat doğdu. Bir akşam Çevirmen köyüne gittik, Haydar (Polat) Hoca'ya konuk olduk. Haydar Hoca'nın akrabası olan Çevirmeli eğitimci Zuzo azbuçuk gericiydi. Bize bir zararı olmadı, lakin Çevirme'ye gidişimize arkadan hep kemküm edermiş. Almanya'da işçi olan Zuzo'nun oğlu Çevirme'ye izine gelmiş. Varlığını duymuş, gizlice Haydar Hoca'ya, 'bir daha o arkadaşlar Çevirme'ye gelirlerse bana haber ver. Hem kendileriyle tanışırım hem de bir miktar para bağışı yaparım' demiş. Bu habere sevindik. Zuzo'nun oğlu yanımıza çağırıldı. Geldi, tanıştık, siyasi sohbete başladık. Söz döndü dolaştı, Sinan Cemgil'lere geldi. Tam bu sırada Zuzo'nun oğlu, ihbarcı Kahyalı muhtarına ağır bir küfür savurdu, 'o namussuz bu akşam babamın misafiridir' dedi. İbrahim'le gözgöze geldik, bakışlarımızla 'bu iş tamam' dedik. Fırsat kendiliğinden ayağımızın dibine gelmişti, bunu mutlaka değerlendirmeliydik.

Çevirme köyünden İbrahim Polat, Almanya'ya gitmeyi bekliyordu. Haberleşmede bize yardım etmesi için konuya ona açtık. Kabul etti. Zuzo'nun evine gidip işi orada bitirebilirdik. Bu-

nu Çevirme'liler için sakıncalı bulduk. Köy halkı büyük bir eziyete maruz kalırdı. Bu alternatifini devreden çıkardık. Geriye şu şıklar kalıyordu: Bir, muhtar ertesi gün nahiye yoluyla evine dönebilirdi. İki, Sakaldutan Gediği güzergahıydı. Burası تنها patika yoldu. Kimse görmeden bu yolda teslim alırdık, gece götürüp kendi evi civarında infazı uygulardık. Nahiye yolu eylem için belli sıkıntılar yaratıyordu. Bu yol için iki şık söz konusuydu: Bir, muhtar Çevirme'nin sınırları dışına çıktıktan sonra yolda önünü çevirip hemen orada işi halletmektir. Burada da, infaz mahallii hangi köye dahilse, o köy şimşekleri üzerine çekecektir. İki, uzaktan muhtarı izlemek, kendi evine yakın yerde eylemi gerçekleştirmektir. Bu şık, yakaladığımız fırsatı heba edici riskler taşıyordu. Muhtarı sima olarak tanıımıyorduk, uzaktan izlemeyle onu gözden kaybedebilirdik. İlaveten muhtar, Zuzo benzeri başka birine konuk olabilirdi, bu yüzden plan sekteye uğrardı. En son şu karara vardık: Muhtar nahiye yolundan giderse hemen Timurlar'ın üstünde önünü çevirip işi orada bitirmektir. Sakaldutan Gediği yolunu izlerse gedikte sivri kayalıkta teslim alıp akşama kadar bekletmek, gece karanlıkta götürüp kendi mezrasının sınırları içinde eylemi yapmaktır. Biz, Sakaldutan Gediği'nin sivri taşında Çevirme'yi gözeteleyeceğiz, İbrahim Polat, damın başında dikilecektir, muhtar Çevirme'den ayrıldığında elini saçına götürüp işaret verecektir.

O gece sabaha kadar arazide kalıp ertesi günü bekledik. Bir mağarada eşyalarımız vardı. Muhtar'ın elini ve ağzını bağlamak için oradan çaput ve ip temin ettik. Sakaldutan Gediği'nin kayalığında beklemeye başladık.

Güneş doğdu, saat ona yaklaştı. İbrahim Polat, damın başında gezinmektedir. Çevirmeli olmayan bir adam köyden çıktı, bize doğru gelmeye başladı. İbrahim Polat, işaret vermedi. İbrahim Polat'ın korktuğunu ya da işi savaştığını düşündük, gelenin muhtar oluğu yargısına vardık. Çünkü, yabancı olarak bir tek muhtar Çevirme'de bulunuyordu. Gelen kişi kayalığa yaklaştı, silahla teslim alıp kayalığın kuytululuğuna götürdük. Adam, yalvarmaya başladı, korkudan dizleri tutmaz oldu. Kimliğine baktık, adı Mehmet Mordoğan, köyü Dumuklu. 'Acaba

muhtar sahte kimlik kullanır'mola' diye düşündük. Araştırmamızdan kimi hedef aldığımızı adam anladı, kendisinin o hain olmadığını söyledi. İbrahim Polat hala damın başında dolaşmaktadır. Sağlıklı bir haber için İbo, beni İbrahim Polat'a gönderdi. Aşağı inip sordum, muhtarın hala Zuzo'dan çıkmadığını öğrendim. Yanlış adam yakalamıştık. Vardım kayalığa ki, İbrahim'le Mehmet Mordoğan arkadaşça konuşuyorlar. Durumu açıkladım. Mehmet Mordoğan yoksul olduğunu, borç para bulmak için bu tarafa geldiğini söyledi. Kılık kıyafeti dediğini doğruluyordu. Ayakkabısı delik, çorabı yırtık, elbisesi yıpranmış vaziyetteydi. Adama ölüm teri döktürdüğümüz için çok üzüldük. Elini öptük, boynunu kucakladık, defalarca özür dileedik. Bir akşam önce Zuzo'nun oğlunun bağış olarak bize verdiği parayı İbo, Mehmet Mordoğan'ın cebine koydu. 'Size lazımdır', dedi, tüm ısrarımıza rağmen almadı. Olayı gizlemesini söyledik, kendisini serbest bıraktık.

Zayıf bir ihtimal ama, serbest bıraktığımız adam fikir değiştirip durumu ihbar edebilir. Mehmet Mordoğan'ı tanımıyoruz. Yalnızca emekçi yanına güveniyoruz, sezgimizle ihbar etmez diyoruz. Doğan riske rağmen eylemi ertelemedik. İbo'nun beni ikinci kez kırmasını katiyyen istemedim, doğan riski dilimin ucuna getirmedim. Canımızla ödeme riski doğdu. Bu riski göze aldım, işi oluruna bıraktım. Sanırım İbo da içinden aynı şeyleri geçiriyordu.

Aşağıdan bir şahıs bize doğru gelmeye başladı. İbrahim Polat, işareti verdi. Gelenin muhtar Mustafa Mordeniz olduğuna emindik artık. Kayalığın yanına geldi, teslim aldık, kimliğine baktık, evet Mustafa Mordeniz. Kayalığın zulasına götürdük, el ve ağzını bağladık, akşamı beklemeye başladık. Mustafa Mordeniz orta boyda, normal kiloda, hafif maviye çalan göz rengine, düzgün cilde sahip, kırk yaş civarında biriydi. Teslim aldığımız zaman yalvarmadı. Korktu, ama metanetini korudu. Bir süre sonra ağzını açtı. Bir ara midesine kramp girdi. Ölümü beklemek kolay değil tabii. Metanetini hep korudu, tek bir kez dahi yalvarmadı. Cesur bir insandı diyebilirim. İbrahim kendisini eleştirdi. Sinanları ihbar etmekle suç işlediğini söyledi ve

niçin bu kötü tavra düştüğünü sordu. İhbarcı olmadığını, kendisine iftira edildiğini, bizim bir hata içinde olduğumuzu söyledi. İbrahim, 'şayet iftiraysa kendini aklama yönünde niye ça-ba göstermedin, üstelik birkaç kez de devrimcilere küfretmiş-sin' şeklinde konuştu.

Muhtar, 'ben ihbarcı değilim, şayet ölümümle devrim güç-lenecekse buyrun öldürün', dedi.

Bir ara ben muhtara sert davrandım. İbrahim, müdahale et-ti. Yanımızda ekmek peynir vardı, yemesi için teklif ettik, iste-medi. Biz yiyemiyorduk ki, ölümü bekleyen muhtar nasıl ye-sin? Su istedi, su verdik.

Akşama dek sessizce, ama gerilimli bir halde bekledik. Ka-ranlık çöktü, ikimiz koluna gidik, evinin yakını sayılabilir bir yere kadar götürdük. Tesadüfen önümüze bir mağara çıktı. İb-rahim, cep fenerini yaktı, oraya girdik. Çömelik vaziyette ön-den ben yürüdüm Arkamdan muhtar, en arkadan İbrahim ay-nen çömelik halde mağaraya girdiler. Muhtarın ilerlemesi için ben yana çekildim, o biraz ilerledi, İbrahim'e döndü,

'daha gideyim mi', diye sordu.

İbrahim, tabancalı eliyle ileriye işaret etti,

'az daha ilerle' dedi.

Muhtar hafif döner dönmez, hiç ona farketirmeden ani bir hareketle şakağına sıkı. Muhtar, bir iki saniye sanki hiç bir şey olmamış gibi durdu, sonra hafif bir iniltiyle sırt üstü yere dev-rildi.

Olay benim için bir film şeridi gibi hızlı gelişti. Ben de hiç beklemiyordum. Mağarada daha bir süre konuşacağımızı sanı-yordum. İbrahim, o ölüm anındaki çekilmez ızdırabı muhtara tattırmadan işi noktaladı. Gerçi muhtar ölümü bekledi. Ama biz hiç bir zaman ona 'geceyi bekliyoruz, seni gece öldüre-ceğiz', demedik. Benim birkaç lafı geçmeyen sertliğim dışında kendisine nazik davrandık. Gece koluna girip konuşa konuşa kendisinin evine doğru yol aldık. Tüm bu atmosferde muhtar kurtulma umudunu da yaşadı. Bu ruh hali içindeyken, İbrahim, ona hiç bir şey hissettirmeden infazı gerçekleştirdi.

İbrahim, muhtarın iç cebinden cüzdanını çıkardı, gözlerine

baktı. Anımsadığım kadarıyla 250 lira vardı. Ya da 350 lira. Olduğu gibi parayı geri cüzdana koydu. Cüzdanda genç bir kız resmi vardı. Tahmin ettik, muhtarın kızıydı. Kızın resmine gözüm ilişince, onun artık öksüz bir kız olduğunu düşündüm, içime burukluk yayıldı. İbrahim'in de aynı duyguyu yaşadığına eminim. Kızın resmini çarçabuk kapattı, cüzdanı geri cebe koydu. Karmaşık bir durumdu. Devrime karşı sorumluyduk, bu eylemi yapmak görevimizdi. Ve yaptık. Ama bir bayanı dul, bir genç kıızı ve kardeşlerini öksüz koduk, bundan da burukluk duyduk. Paradoksal bir durum işte.

Cesedin üzerine politik nitelikli bir yazı bırakalım diye düşündük, sonra vazgeçtik. Bunun bölge için katmerli bir şiddet getireceği olasılığını gözönünde tuttuk, duyurma işini ilerdeki ayların bildirisine erteledik. Bu konuda ilginç açıklamalar yapıldı. Yazı bırakıldığı iddia edildi, bu yazıya da keskin kafaların buluşu kof siyasi içerikler atvedildi. Bunlar doğru değil, Bazı manyak tipler de, muhtarın bilmem neresi kesildi türü İdiaminci iddialar yaymışlar. Ruh hastası mankafalıların incileri bunlar.

Mağarayı terkettik, Kürecik istikametine doğru yol aldık. Karşı yamacı tırmanıncaya kadar belamızı bulduk. Pelte gibi olmuştuk. Dizlerimiz bizi zor çekiyordu. Gerilim sonu yorgunluktu bu. 'Nihayet örgütümüze yaraşır bir eylem gerçekleştirdik', böbürlenmesi vardı üstümüzde."⁽¹¹⁾

Ali Mercan, bu konuda şunları anlatmıştır:

"THKO'lular birşey yapmış, THKP-C'liler birşey yapmış. Bir eylem yapıp köylü üzerinde etki sağlanmak isteniyor. Çaru Mazumdar'ın eylem tarzı. Çin, Hindistan kaynaklı eylemlere benziyor. Olay olduğu zaman Filistin'de idim. Bölgeye geldim her tarafta yoğun bir baskı var. Herkesin yüz ifadesi, 'Niye bu-
raya geldin?' der gibi çok değişik. Neyse anlattılar. 'Muhtar Mustafa

Mordeniz'-i İbrahim'ler öldürdü, senin haberin yok mu?', dediler. Sinan Cemgil'in ölümüne üzülen ve daha önce, suçu birisinin üzerine atıp cezalandırılması isteğinde olan köylüler, işin içine ölüm girince, bu kez, 'acaba, doğru muydu, yanlış mıydı. Her

hata yapan illa öldürülecek midir?’ diye tereddütlü konuma geçmişlerdi. Ne de olsa kendi akraba ve köylüleri. Malatya’-dan uzaklaşmak zorunda kaldım Gaziantep’e gittim.”

Filistin'deki Kamplarda Yaşanan Tartışmalar

1972 Mart ayında TİİKP'in Lübnan'da FDHK-C'nin sağladığı olanaklar ve denetimleri ile Lübnan'da üç tane kampı vardır: Golan tepelerinde, Reşadiye ve Nahr El Bared'de.

Cem Somel, FDHKC'nin Beyrut'ta Burç El Baracne'deki kampına geldiğinde durum şöyledir:

TİİKP Merkez Komitesine muhalefet edenlerden Şahin Alpay, Sebatay Varoı, Ahmet Özdemir kısa bir süre önce Türkiye'ye gitmiştir.

Kampta kalan kadro ise şunlardır:

ODTÜ'de asistanlık yapmış olan Cengiz Çandar, İTÜ Öğrenci Birliği eski Sekreterlerinden Ayhan Özer, Kerim Öztürk, ODTÜ öğrencisi Müfit Özdeş, Ümit Ağca, İstanbul Hukuk Fakültesi'nde okumuş Almanya'dan gelme “Davut” isimli şahıs, Almanya'dan gelme “Abdullah” isimli bir talebe, İsviçre'den gelme Sara hastalığından müzdarip “İbrahim” adlı Kars'lı bir talebe, İstanbul'dan gelme “Kazım” isimli Deniz Astsubaylıktan ayrılma bir şahıs, Almanya'dan gelme “Tarık” adlı bir işçi eskiden Ankara'da şoför muavini imiş, Almanya'dan gelme “Salih” adlı bir işçi aslen Kayserili, Almanya'dan gelme “Celal” isimli evli ve çocuklu bir şahıs, Almanya'dan gelme “Kadir” takma isimli Mehmet adında Ceyhanlı bir genç, Mümtaz Çeltik, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi öğrencisi Cem Somel.

Almanya'dan FDHKC kamplarına eğitim için gelen üç tane Mehmet vardır:

Mehmet Duran Şeker, Mehmet Tepe ve Mehmet Erdem. Mehmet Duran Şeker, Göte Enstitüsü'nde okumuştur.

Kampı Cengiz Çandar, Ayhan Özer ve Mehmet (Almanyalı Kadir), yönetmektedir.

Kamp, bir mahallenin içindedir. Komşu evlerdeki aileler, kamptaki fedailerin Türk olduğunu duyunca yakın ilgi gösterir. Kadınlar, gelip, “Sizler de bizim evlatlarımızınız”, der. Bu si-

cak davranış karşısında duygulanan kamp sakinlerinin büyük çoğunluğu, kendilerinin mutlaka birşey yapma durumunda hissetmelerine yol açmaktadır.

Kampta, baştan itibaren sürekli sürtüşmeler ve huzursuzluklar vardır. Bu huzursuzluk ve eleştirilerin yönü doğrudan TİİKP Merkez Komitesi'nedir.

İlk huzursuzluk, neden başka bir Filistin örgütünün değil de FDHKC kamplarında eğitim görmekteyiz, eleştirileriyle başlamıştır.

Cengiz Çandar, Cem Somel'e, "FDHKC, Filistin davasında sürekli bölücülük yapan, hiç savaşmayan, kaçakçılıkla iştiغال eden, Marksist-Leninist değil, Troçkist bir örgütdür. Filistin mukavemetinin haklı önderi El-Fetih'dir. Filistin halkının haklarını en iyi El-Fetih savunmaktadır", der.

Lübnan, özellikle gelişmiş ülkelerin ajanlarının cirit attığı bir yerdir.

FDHKC kamplarında değil El-Fetih kamplarında eğitim görmek, onlarla ilişki kurmak amacıyla gizliden gizliye El-Fetih yetkilileriyle Müfit Özdeş ve Cengiz Çandar, muntazaman görüşmeler yapmaktadır.

Cengiz Çandar ile Müfit Özdeş, TİİKP hakkındaki fikirlerini, Türkiye'deki durumu ve FDHKC hakkındaki düşüncelerini, bu görüşmeler sırasında El-Fetih yetkililerine aktarır. İlgili ile dinleyen El-Fetih yetkilileri, açıklamalarını yazılı hale getirmelerini ve kendilerine vermelerini ister.

Bunun üzerine Müfit Özdeş ile Cem Somel, grubun görüşlerini özetleyen İngilizce bir broşür hazırlar. Bu broşür, El-Fetih'in yetkililerine verilir.

Kamptaki kişisel sürtüşmeler de gruplaşmalara yolaçmıştır.

Kampın ilk sorumlularından Atıl Ant'ın davranışlarını doğru bulmayanlar, sorumluluk verdiği için TİİKP Merkez Komitesi-ne yönelik eleştirileri ve suçlamaları vardır.

Avrupa'daki bazı ülkelerden gelmiş olanların, katı bir disiplin içinde götürüldükleri yer konusunda kendilerine yarı yolda bilgi verildiği ve kendilerine danışılmadığı için TİİKP'in yurt dışı bürosuna yönelik eleştirileri vardır.

TİİKP Merkez Komitesine yönelik eleştirilerin bir diğer kaynağı da kampta yapılan eğitimler sonucunda ortaya çıkan değerlendirmelerdir.

Sovyet, Çin, Arnavut, Kuzey Kore, Kuzey Vietnam ve diğer komünist olarak bilinen ülkelerin yayınları Lübnan'da serbestçe bulunmaktadır. Sınırlı da olsa bazı Türkçe sol kitaplar da vardır.

Bir defasında kampa Almanya'dan FDHKC'nin temsilciliğini yapan iki genç gelir. Mehmet (Almanyalı Kadir), Almanya'dan tanıdığı bu iki gençle Almanca sohbet eder.

Kampta, Cem Somel (Mustafa Mahmut) ile Müfit Özdeş (Cemil)'in yabancı dergi ve kitaplardan tercüme ettikleri yazılar, her sabah, eğitim toplantılarında okunarak tartışılmaktadır.

Başka ülkelerin Komünist Partileri ile Şafak Hareketi karşılaştırılarak değerlendirilmeye başlanır.

Bu sırada, Almanya üzerinden İbrahim Kaypakkaya ile Muzafer Oruçoğlu'nun TİİKP'den ihraç edildiğine dair tamimler gelir. Kamptaki kadrolar, kendilerini iyice Şafak hareketi'nden kopmuş saymaya başlar.

Bu tartışmalar, karşılaştırmalar neticesinde zamanla kadrolarda şu fikirler hakim olur:

1- Şafak hareketinin önderliği revizyonisttir. Faaliyetin esas muhtevası yayıncılıktır (Şafak'ın basımı, dağıtımı ve haber toplanması.) ve eğitim çalışmalarıdır. Önderlerin hepsi burjuva aydınlardır. Hareketin içinde bulunan aydınlara, ağız iyi laf yapan teorisyenlere mevki verilmekte, buna mukabil fakir talebelere, işçi ve köylü militanlara "ayak işleri" gördürülmektedir. Hareketin önderi olan burjuva aydınları şehirlerde lüks apartman katlarında oturmaktadırlar. Sınıf kininden yoksundurlar. Rahatlarını bozup, silahlı mücadeleye giremezler.

2- 1970'den beri hareketin içinde önderliğe muhalefet eden İbrahim Kaypakkaya ile Muzafer Oruçoğlu, hareketin içindeki proleter devrimci kanadı temsil etmektedirler. Bu arkadaşlar yayıncılık faaliyetine ağırlık verilmesini eleştirmekte ve kadroların çoğunun şehirlerde görevlendirilmesine karşı çıkmışlardır. Bugün de Türkiye'ye döndüğümüzde İbrahim Kaypakkaya ile

birleşmemiz ve onunla beraber hareketin önderlerine karşı muhalefet etmemiz gerekir.

Bu tartışmalar kadrolar içinde şahsi sürtüşmelere de yol açar.

Kadroların içinde işçi ve köylü menşeli olanlar, "burjuva aydını" saydıkları Cengiz Çandar, Mehmet (Almanyalı Kadir) ve Ayhan Özer'e karşı tavır alır.

Şahsi sürtüşmeler, bazı rahatsızlıklara neden olur.

Cem Somel, burjuva menşeli birisi olduğu için "eziklik duymaya" başlar.

Daha yeni evliyken halkıma hizmet ederim düşüncesiyle eğitim almak amacıyla kampa gelmiş olan Ayhan Özer, kendisine yönelik tavırlardan son derece etkilenir ve üzülür.

"Sınıf kininden yoksun, emekçilere hor bakan bir burjuva aydını" olmakla itham edilince, "Neden ben iyi bir komünist olamıyorum?" düşünceleriyle gece gündüz uyumamaya başlar. Herkesin davranışına olmayacak manalar vermeye başlar ve "Burjuva aydını olduğum için beni vuracaklar", diye kendisini eleştirenlerden şüphelenmeye başlar.

Ayhan Özer, bir gece, bir klaşinkof kapar ve namlunun ucuna mermiyi sürer. Elinden silah zor alınır.

Bir süre dinlenmesi için Ayhan Özer, hastahaneye yatırılır.

Bu tartışmalar neticesinde, "İbrahim" adlı şahıs sara nöbetleri geçirmeye başlar. Abdullah'ta da çıldırma eğilimleri baş gösterir.

Ali Mercan, böyle bir ortamda, 1972'nin Mayıs ayında, İbrahim Kaypakkaya'nın, "DABK Kararları", "Başkan Mao'nun Kızıl Siyasi İktidar Öğretisini Doğru Kavrayalım" başlıklı yazısı ve kamptaki kadroların hepsine hitaben yazılmış bir mektupla, kampa gelir.

Ayrılığın anlatıldığı bu mektupta; "Koordinasyon Komitesi'nin kurulduğu" bildirilmekte ve "Bu konuda fikriniz nedir, bizimle birleşmenizi istiyoruz", denilmektedir.

Ali Mercan, Almanya'dan ve Türkiye'den bu kamplara gelmiş kadrolara, Partideki ayrılığı net bir şekilde ortaya koymaz

ama, genel siyasi ortamı anlattıktan sonra, "Türkiye'ye gitmemiz ve silahlı mücadeleyi başlatmamız gerekir. Savaşmak istenir, gelsin", diye durumu ortaya koyar.

Kamplardaki tartışmada ayrılık esas olarak, "Türkiye'ye gelmek isteyenlerle, istemeyenler arasında", geçer. Çünkü, kampta bulunanların hemen hepsi, TİİKP Merkez Komitesine muhaliftir.

Çalışmalara katılmak amacıyla ilk partide şu kişiler Türkiye'ye gönderilir:

Mümtaz Çeltik, Davut, İbrahim, Abdullah isimlerindeki gençler, Mehmet Duran Şeker ve Deniz astsubayı iken orduyu terkettikten sonra İstanbul'dan Almanya'ya gitmiş Kazım adında Sivaslı bir genç.

Ali Mercan, bu gençlere Türkiye'ye gittiklerinde İbrahim Kaypakkaya'yı nasıl ve nerede bulabilecekleri yönünde bilgiler verir.

Filistin'de Kalan Gruptan Üç Kişi, Türkiye'ye Dönmeye Karar Veriyor

Türkiye'ye gönderilen gruptan sonra kampta, Cengiz Çandar, Müfit Özdeş, Ümit Ağca, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencisi Kerim Öztürk, Kırıkhanlı Ali isimli bir genç, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi öğrencisi Yücel Özbek, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi öğrencisi Ahmet Özdemir, Mehmet (Almanyalı Kadir), GEE öğrencisi Ali Mercan ve Cem Somel kalmıştır.

Grubun arasında; İbrahim Kaypakkaya'nın başlattığı hareket ile münasebet ve Türkiye'ye dönme konusunda ihtilaf çıkar.

Mehmet (Almanyalı Kadir), Ali Mercan ve Cem Somel, kendilerini İbrahim Kaypakkaya'nın başlattığı hareketin bir parçası olarak görmektedir. Bu grup, hareketin ihtiyaçlarına göre davranışları gerektiğini, askeri eğitim görecektik arkadaşlar dışındakilerin vakit geçirmeden Türkiye'ye dönmeleri savunmaktadır.

Cengiz Çandar ile diğer beş kişi, Cem Somel ve arkadaşlarının savunduğu fikirlerin, "İltihakçı" bir zihniyet olduğunu, Filistin'deki grubun İbrahim Kaypakkaya ve Türkiye'deki diğer başka gruplarla da temasa geçerek sağlam bir parti kurmak için uzun vadeli çalışmalara girilmesini savunur.

Bu tartışmaların yapıldığı Haziran 1972'de Yıldırım Dağyeli, Almanya'dan Beyrut'a gelir.

Kamp yöneticileri, Yıldırım Dağyeli'nden 2000 Mark alır. Bu para daha sonra ikiye bölünür. Yarıları Türkiye'ye gelecek olanlara verilir.

Cem Somel, Ali Mercan ve Mehmet(Almanyalı Kadir), diğer kadroların Türkiye'de mücadele etme isteğinden şüphelenir ve üç kişi olarak Türkiye'ye gitmeye karar verir.

Grup, Yıldırım Dağyeli ile durumu konuşur, Şafak hakkındaki düşüncelerini aktarır.

Türkiye'ye gelirken Ali Mercan'ın cebinde Türkçe, "Başkan Mao'nun Söylevi", Cem Somel'in cebinde de aynı kitabın İngilizcesi vardır.

FDHKC'nin bir adamı, üç kişiyi, Şam'a götürür. Mehmet (Almanyalı Kadir), Cigerhun'un evine gider. Fakat Cigerhun, Kamışlı'da olduğu için görüşemez. Üç kişi, daha sonra Halep'e gelir.

Halep'te Türkçe bilen Reşit isimli Suriye Kürt Demokrat Partisi'nin bir yetkilisi ile görüşülür.

Mehmet (Almanyalı Kadir), Reşit beye, "Tevkifatlar dolayısıyla Şafak Hareketi'nin ağır darbe yediğini, bunun belli hatalardan doğduğunu tesbit ettiklerini, Türkiye'ye dönerek arkadaşlarıyla bu tecrübelerin ışığında yeniden toparlanacaklarını ve FDHC'den ayrıldıklarını", söyler.

Reşit bey, "Bunları Kamışlı'daki SKDP yetkilileriyle görüşerseniz iyi olur", der.

Üç kişi, Kamışlı'ya varır. Kamışlı'da Halil isimli Suriye Kürt Demokrat Partisi'nin bir yetkilisi ile görüşülür. Mehmet (Almanyalı Kadir), Reşit'e anlattıklarını Halil'e de anlatır. Halil, Şafak'ta ne hatalar tesbit edildiğini sorar. Mehmet de, "Köylerdeki çalışmalara ağırlık verilmediğini", açıklar.

“Fikirleriniz doğrudur”, diyen Halil isimli şahıs, “Hele FDHKC'den ayrılmakla çok isabetli bir karar almışsınız. Zira, o teşkilatın içinde ajanların cirit attığı bir yer olduğunu tesbit ettik.” der ve “Doğu Anadolu'da çalışmaya teşvik”, eder.

Mehmet (Almanyalı Kadir), “İlerde Partimizin kongresi toplandığında kongre kararlarını sizlere göndereceğiz”, der.

Üç ay sonra bir görüşme ayarlayabilmesi için Ali Mercan, onlara kendilerini arayabilecekleri bir yer söyler.

Dönemin Cizre belediye Başkanının kardeşi, Cizre'den Gaziantep'e kaçakçı arabası işletmektedir. Dönemin Cizre Belediye Başkanının kardeşi, grubu, Cizre sınırından Türkiye'ye geçirir. Tarih itibariyle Temmuz 1972'dir.

Mehmet, Koordinasyon Komitesine Alınıyor

İbo, bu sıralar Filistin'den gelecekleri Gaziantep'de beklemektedir. Bu dönem Filistin'deki kamplara gitmek için Gaziantep'de bulunan Faik Bulut, Gaziantep'de rastladığı İbrahim Kaypakkaya hakkında şunları anlatmıştır:

“1972 yılında Maraş-Pazarcık-Antep'te köy çalışması yaparken, Musa'yı Antep'in bahçelerinde... gördüm. O zaman PDA hareketinde ayrılık olmuş, olay bizden gizlenmişti. Ya da şöyle bir duyulmuştu. Kimin neyi savunduğunu pek bilmiyordum. Çay bahçelerinden birinin önünde gözgöze geldiğimizde bana işaret verdi. Kavaklıklara gittik. Şarapçıların demlendiği bir çeşmeye yakın oturduk. Ayrılık sorunu fazla deşmeden, beni, Ali Mercan'la görüştürebileceğini belirtti. Kabul ettim. Ancak yine kayboldu.

Kendisinden sonra meseleyi Cafer Topçu'ya açtım. Ayrılığın temel noktalarını özetledi. Musa ile geçen yılki konuşmalarımızdan temelde bir farkları olmadığını anladım. Bu nedenle Kaypakkaya tarafını tutmadım. Ama aynı zamanda, son bir kez daha gördüm kendini. Cafer Topçu ve Cin Ali (Ali Argün) ile birkaç metre ilerde sertçe tartışıyorlardı. Cin Ali, ha desen yumruklayacak. Öyle bir hali var.”⁽¹⁴⁾

Cem Somel, Ali Mercan, Mehmet (Almanyalı Kadir), Cizre'-

den Gaziantep'e sabahın saat 03.00'de gelir. Saat 06.00'ya kadar otobüs terminalindeki sabahçı kahvehanesinde beklenir.

Daha sonra, arkadaşlarını başka bir kahvehaneye götüren Ali Mercan, kahvehanede tanıdığı bazı gençlere birşeyler sorar.

Hep birlikte bir minübüse binerek giderken Ali Mercan, yolda minibüsü durdurur. İbo, yolun kenarında yürümektedir.

İbo'ya Lübnan'daki kamplarda yaşanan durum anlatılır.

İki grup halinde Kürecik'e gitmeye karar verilir.

Mehmet (Almanyalı Kadir) ile Ali Mercan, ilk önce gider.

İbo, Gaziantep'de olan "Kazım" a bir mektup göndererek üç randevu vermiştir. "Kazım" gelmez. Cem Somel ile İbo, geceyi iki kız kardeşi olan Haydar adında Malatya'lı liseli bir öğrencinin evinde geçirir.

Ertesi gün, İbo ile Cem Somel, Kürecik'e geçer.

İbo, Cem Somel, Ali Mercan, Mehmet (Almanyalı Kadir) ve Ali Taşyapan, Kürecik (Kepez)'in hemen dışında değirmenci Haydar'ın mekanında bir kaç gün süren toplantı yapar.

Haydar, dışarıya gözcü olarak bırakılır.

Toplantıda, İbrahim Kaypakaya'nın defterlere yazılı, yazı müsveddeleri okunur ve tartışılır.

Toplantı sonunda, İbo, Geçici Koordinasyon Komitesi'ne katılma önerisini Mehmet (Almanyalı Kadir) ile Cem Somel'e de yapar.

Mehmet (Almanyalı Kadir), bu öneriyi kabul eder. Cem Somel, kendini yeterli görmediğini ileri sürerek öneriyi reddeder.

Geçici Koordinasyon Komitesi için İrfan Çelik ile Hikmet Şenses üzerinde de durulur, fakat sonra vazgeçilir.

Ali Mercan ile Mehmet (Almanyalı Kadir), Maraş tarafına, Cem Somel ile Ali Taşyapan, Kürecik bölgesinde kalır, İbo da Tunceli'ye gider.

İbo, Düzgün Dağında

6 Mayıs 1972 Cumartesi günü gece yarısı Tunceli Jandarma Birlik Komutanı Üsteğmen Fehmi Altınbilek'in kaldığı lojmana atılan bomba nedeniyle Haydaran bölgesine giden Muzaffer

Oruçoğlu ile Ali Haydar Yıldız, Ağustos 1972'de Düzgün Dağı'ndadır.

İbo'da Ağustos 1972'de Tunceli'ye gelir. Zaman zaman Tunceli'ye uğrayan Ali Haydar Yıldız, İbrahim Kaypakkaya ile birlikte Düzgün Dağı'na gider.

Almanya'da işçi olarak çalışan bazı Tunceli'li vatandaşlar, dağda bulunan bu gençlere hem para hem de termos gibi eşyalar vererek yardımcı olur.

Kadroların da katılımıyla yaklaşık on kişi Düzgün Dağı'nda bir toplantı yapar. İbrahim Kaypakkaya, Muhtar Mustafa Mordeniz'in nasıl cezalandırıldığı anlatır. Toplantıya katılan kadroların büyük çoğunluğu, muhtarın cezalandırılmasının tam zamanında yapıldığı ve doğru olduğunu belirtir. Daha sonra, Tunceli'de imkanlar, toparlanma ve harekete geçme konusu tartışılır.

Muzaffer Oruçoğlu, bu konuda şunları anlatmıştır:

"İki ay kadar yaylalarda kaldıktan sonra, 1972 Ağustos ayının başlarında Tunceli'ye uğradık ve İbrahim Kaypakkaya'ya rastladık. Şehirde uzun müddet bizi arayıp bulamadığını, neredeyse geri döneceğini öğrendik. Daha sonra üçümüz birlikte Haydaran yaylalarına gittik.

İbrahim Kaypakkaya, 'Şafak'tan ayrılma hareketini' detaylı olarak arkadaşlara anlattı. Beraberinde getirdiği Şubat Kararı'nı ve diğer yazıları müştereken okuduk, kendisini destekleyeceğimizi bildirdik. Daha sonra bize bu konuda açıklamalar yaptı. Parti kurmak için üç kişilik bir koordinasyon komitesinin tesbit edildiğini ve bu komitenin partiyi kurmak için bazı ön çalışmalara giriştiğini söyledi. Bu parti komitesi, önümüzdeki iki yıla kadar tüzüğün ve programın hazırlanmasını, sağlam unsurları tesbit ederek kongreye gitmek suretiyle merkez komitesinin ve parti yayın organının gerçekleşmesini sağlayacaktı.

Partinin askeri kanadı TİKKO ve gençlik kanadı TMLGB'nin ise şimdilik isim olarak mevcut olduğunu, kadrolar çoğaldığı takdirde bunların da kurulacağını söyledi.

Ertesi gün, beni Tunceli parti sorumlusu, Ali Haydar Yıldız'ı

ise askeri sorumlu olarak tayin etti. İbrahim yoldaş, bu arada, ihbarcı muhtarın öldürülmesi olayını açıkladı."

İbo, arkadaşlarından ayrıldıktan sonra Siverek'e gider. Siverek'te bulunan kadrolarla görüşür. Seyithan Dokay'a, bir adres tarif ettikten sonra DABK kararlarını vererek İstanbul'a götürmesini isteyen İbo, Siverek'ten ayrılır ve İstanbul'a gider.

Seyithan Dokay, DABK kararlarını aldıktan sonra tek başına İstanbul'a gelir. Gürün Han'ın üçüncü katında çaycılık yapan Erzincanlı bir genci bulur ve belgeyi ona verir. Bu arada Hikmet Şenses gelir. Hikmet Şenses ile Seyithan Dokay, Ümraniye'de bir eve gider. Cem Somel ile İbrahim Kaypakkaya evdedir. Bir gün evde kalan Seyithan Dokay, ertesi gün Siverek'e geri döner.

TİİKP İstanbul Ekibi Bölünüyor

Şafak dergisi saflarında sürdürülen çalışmalar ve ortaya konulan karşı görüşlerle sonucunda fiili bir durum ve fikren bir tavır çıkmıştır.

Parti Merkez Komitesi'nin bulunduğu bölgede operasyonların ve yakalanmaların artması nedeniyle Merkez Komitesi üyeleri, Ankara'ya gelir.

Ankara'da Raşit Gürdilek'in evinde, 12 Mayıs 1972'de, Merkez Komitesi olarak Doğu Perinçek, Halil Berktaş ve Bora Sabri Gözen, bir toplantı yapar. Toplantıda Ercan Enç ile Halis Özkan'ın, Doğu Anadolu Bölge Komitesine alınmasına karar verilir. Doğu Perinçek, bu konuları ayrıca, Bora Sabri Gözen ile özel olarak da görüşür.

Doğu Perinçek, Halil Berktaş ve Ercan Enç, 24 Mayıs 1972 günü gecesi, Raşit Gürdilek'in evinde Ankara'da yakalanır.

Bora Sabri Gözen ile Melek Ulagay, İstanbul'a gider.

Bora Sabri Gözen, Atıl Ant ve Ömer Kömürcüoğlu, Merkez Komitesinin görevlerini üstlenen bir komite teşkil eder.

Bora Sabri Gözen ile Atıl Ant, "Adıyaman bölgesinde silahlı mücadeleyi başlatma" kararı alır. Buluşma yeri Gaziantep'tir. Bora Sabri Gözen, gelecek kadrolara yer ayarlamak amacıyla Güneydoğu bölgesine gider. Gaziantep ve Maraş-Pazarcık tarafında yer hazırlamak için çalışır.

Atıl Ant, Ali Lütü Tınç ve Semih Koray, TİİKP İstanbul Sorumlusu olur. Semih Koray (Sait), bir süre sonra Ankara'da görevlendirilir, yerine Osman Gürhan Ertür gelir.

1972 Haziran başlarında Lütü Tınç, Arslan Kılıç'a, "Sana başka bir görev vereceğiz. Bu görev büyük bir ihtimalle Ankara'da olacak. Bu görev verinceye kadar sen örgüt adına bir ev tut", der.

Arslan Kılıç, Parseller'de bir ev tutar ve Ali Rıza Çelik(Ramazan) adlı genç bir işçi ile kalmaya başlar.

Ayrılık nedenleri üzerine, Arslan Kılıç, Lütü Tınç (Necati), Atıl Ant, Bakırköy Magirüs fabrikasında işçi olarak çalışan ve Çağlayan'da oturan Kazım Koyun'un evinde tartışır. Lütü Tınç ile Atıl Ant, TİİKP tarafında yer alır.

Arslan Kılıç, gençlik örgütü sorumluluğundan alınır, yerine Boğaziçi Üniversitesi öğrencisi Semih Koray atanır. TİİKP gençlik sorumluluğuna, Ağustos 1972 sonlarına doğru Osman Gürhan Ertür (Dursun), getirilir.

Hazırlıklar tamam olunca Atıl Ant, kadrolarla birlikte bölgeye gidecektir. Hazırlıkların tamam olup olmadığını öğrenmek amacıyla iki kere Gaziantep'e adam göndermesine rağmen haber alamayan Atıl Ant, 18 Eylül 1971'de Hatice Füsün Orhon'un evinde yakalanır.

Bora Sabri Gözen ile Melek Ulagay, Suriye sınırını gizlice geçerek Filistin'e gider. Gülten Çayan da bu sıra Filistin'dedir. Fakat, görüşemezler. Filistin'deki mülteci kampında bir süre kalan Melek Ulagay, Avrupa'ya gider. Hollanda'da siyasi mülteci iken 1974'te çıkartılan aflat Türkiye'ye gelir.

Lübnan'da Nahr el Bared kampında kalan Bora Sabri Gözen, Kerim Öztürk, Cafer Topçu, Ahmet Özdemir, Yücel Özbek, Ali Kiraz, Şükrü Öktü ve Gürol İlban, 21 Şubat 1973 Çarşamba günü, İsrail Deniz Kuvvetleri tarafından düzenlenen baskınla öldürölür. "Cin Ali" lakaplı Ali Ergün ile Faik Bulut, sağ olarak kurtulur. Bu baskının, "Elrom olayına misilleme olduğu" iddia edilir.

Arslan Kılıç, Koordinasyon Komitesine Giriyor

İbrahim Kaypakkaya, İstanbul'a Ağustos 1972'nin son günlerinde de gelir. Herkesle tek tek görüşür. Sonra da Arslan Kılıç'ın evine gider.

İbo, Arslan Kılıç'a, "Hikmet Şenses (Sarı), Ahmet Kaplan, Mehmet Kaplan, Cafer Şen, Meral Yakar, Murat Aydın, işçi Muhsin Canik ve diğer arkadaşlarla görüştüm, onları ikna ettim. Bu arkadaşlar, TIKKP'den ayrılırken bir adet teksir makinesini, bir daktilo makinesi, 36 fünüye, bir miktar fitil, 7.65 çapında iki adet tabanca, iki adet el bombası bir kaç parça dinamit lokumu gibi bazı malzemeleri de birlikte getirdiler" der.

Bu dönem, TIKKO'ya katılanlar arasında İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Kimya bölümü öğrencisi Eser Kuran, İstanbul Üniversitesi Jeoloji talebesi Adnan Köle ile İTÜ öğrencisi Yalçın Büyükdaglı da vardır.

İbrahim, Arslan Kılıç'a gelişmeleri anlattıktan sonra kendilerine katılıp katılmayacağı konusunda karar verip vermediğini sorar.

Arslan Kılıç, üyeliği kabul eder ve Koordinasyon Komitesi, altı kişiye yükselir.

Malatya'da bir süre çalıştıktan sonra şartlara uyum sağlayamayıp hastalığa yakalanan Cem Somel de bu sırada İstanbul'a gelmiş, Mustafa Çoban'ın evinde İbrahim Kaypakkaya ile buluştuktan sonra çalışmalara katılmıştır.

İbrahim Kaypakkaya, Cem Somel, Arslan Kılıç ve Hikmet Şenses, İstanbul bölgesinde yoğun bir çalışmaya girer.

Cem Somel, Demokratik Devrim Derneği'nin bir dönem başkanlığını yapan Dr. Kemal İşler'e uğrar, bağış alır. Dr. Kemal İşler, ayrıca, gönderilen iki kişiyi muayene eder. Cem Somel, destek olması amacıyla Halim Spatar'ın Mecidiyeköy'deki evine uğrar, gelişmeleri aktarır.

İbo, bir keresinde, Unkapanı'nda bulunan muayenehanesine gider ve Sevinç Özgüner'den 400 TL. borç para alır.

Cem Somel, İbrahim Kaypakkaya'nın yazılarını Sevinç Özgüner'e okuyup, değerlendirmesi için verir. Daha sonra uğra-

yıp, "Yazıları nasıl buldun?", diye sorduğunda, Sevinç Özgüner, "Beğenmedim", der.

Özellikle Arslan Kılıç, Cem Somel ve Hikmet Şenses'in yürüttüğü çalışmalar sonunda TİİKP'in gençlik kolu olan İhtilalci Gençlik Birliği saflarındaki hemen bütün üyeler Ahmet Muharrem Çiçek ile Yalçın Büyükdagli'nın çabalarıyla TİKKO'ya katılır.

İstanbul'da ekibe katılanlardan bir kısmı diğer bölgelere takviye olarak aktarılır. Arslan Kılıç'a bağlı olarak çalışan İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Kimya Bölümü öğrencisi Aziz, polis tarafından aranma durumuna girince Malatya bölgesine gider.

İrfan Çelik, Nizip'li ve İTÜ Makine Fakültesi Talebe Cemiyeti eski Başkanı Ömer İnce, İbrahim Gülgeç ile Alparslan Öztürk, Malatya bölgesine, Davut Kurun, Çapa'dan Murat Aydın, İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi'nden Hüseyin Bozkurt, Hasan Gülmez, Kamer Özkan Tunceli bölgesine gider.

Ahmet Muharrem Çiçek'le büyük kitabevlerini gezer. Yeni çıkan kitapları inceler, tiyatrolarda hangi eserlerin sahnelendiğini öğrenir. Fakat, para sınırlı olduğu için hiçbir şey yapamaz.

Daha önce yaptığı gibi arkadaşlarıyla öztürkçecilik oynar. İmambayıldı'ya "İç geçmiş dinsel kişi" diyerek yeni anlamlar yükler, arkadaşlarına bir kelime söyleyerek, "Türkçe karşılığını bulmasını", ister.

İbo, kaldığı evlerde arkadaşlarıyla yazılarındaki tesbitler hakkında konuşur, onların neler düşündüklerini öğrenmek ister.

Hikmet Şenses, İbo'nun "kapitalizm" hakkındaki tesbiti hakkında şunları söyler, "Sovyetler Birliği'nde 90 milyon nüfus, 1,5 milyon sanayi proleteryası var deniliyor. Biz de zaten sendikalar 1,5 milyon işçi var diyor: Ve nüfusumuz 30 milyon. O zaman, işçi sınıfı neden temel olmasın?"

Daha önce hazırladığı bazı yazılarını yeniden gözden geçirir. İbrahim'in elle yazdığı yazılarını Meral Yakar, daktilo eder. Cem Somel, daktilo hatalarını düzeltir, yazının eksik sayfalarını tamamlar.

Cem Somel, İstanbul'daki çalışmalara vakıf olduktan sonra İbrahim Kaypakkaya'ya, "Koordinasyon Komitesi'ne girebilirim", der.

"Buna ben tek başıma karar vermem. Koordinasyon Komitesi'nin diğer üyeleriyle görüştükten sonra karar verebiliriz", diye karşılık verir.

İbrahim Kaypakkaya, Arslan Kılıç ve Cem Somel, hareketin yeni bölgelere yayılması için bazı çalışmalar yapmıştır.

Arslan Kılıç'ın bir kısım arkadaşıyla Ege bölgesine gidip, orada köylülerle faaliyete girmesi, Cem Somel'in bütün Trakya İstanbul, İzmit, Adapazarı, Zonguldak bölgesinde faaliyet yürütmesi, İbrahim Kaypakkaya ile Muzaffer Oruçoğlu'nun "Merkez Bölge" diye tanımladıkları Tunceli bölgesinde görev yapması hakkında düşünceler dile getirilir.

Bu konuları, diğer Koordinasyon Komitesindeki arkadaşlarıyla görüşüp, bir karara bağlamak amacıyla İbrahim Kaypakkaya, Kasım 1972'de doğu bölgesine gider.

Kürecik ve Elbistan'da Yapılan Toplantılar

İbo, bölgeye geldikten sonra, Ali Mercan ve Ali Taşyapan ile Kürecik'e bağlı Harunuşağı köyünde bir evde toplantı yapar. Malatya Bölge Komitesi'nin son toplantısıdır bu.

Toplantıda, Akçadağ ve Elbistan'daki durum değerlendirilir. Neler yapılabileceği, neler yapılması gerektiği hakkında görüşler dile getirilir. En sonunda İbo, bundan sonra Tunceli bölgesine yerleşip, orada düzenli bir örgütsel faaliyetin içine gireceğini ve böylece seyyar yaşamını yerleşik hale getireceğini söyler.

Bu kısa değerlendirme toplantısından sonra, Koordinasyon Komitesi üyesi Mehmet (Almanyalı Kadir)'le de görüşme yapmak amacıyla Elbistan yöresine gidilmesi kararlaştırılır.

Kar fırtınasının ve sisin olduğu bir gece, köylülerin, "gitmeyin" uyarısına" rağmen, "gideceğiz" ısrarı ile İbo, Ali Mercan ve Ali Taşyapan, yola koyulur.

İbo, Ali Mercan ve Ali Taşyapan, tipi altında sürekli yürür ama varmaları gerektiği yere bir türlü varamazlar. Gün ışıma-

ya başlayıp yorulduklarında bir bakarlar ki, yola koyuldukları yerdedirler. Sürekli aynı yerde dönmüş durmuşlardır.

Sonunda, Elbistan'ın Atmalı-Kaşanlı köyüne varan Ali Mercan, Ali Taşyapan ve İbrahim Kaypakkaya, Mehmet (Almanyalı Kadir) bir toplantı yapar.

Toplantıda, kışın zorluğunu atlatmak, baharla birlikte girişilecek silahlı eylemlerin hazırlığını yapmak, sığınaklar hazırlamak, para ve silah temini için istihbarat toplamak, bölgenin genç unsurlarını örgütlemek gibi konular konuşulur, görüşülür, tartışılır.

İbo ile Ali Taşyapan, toplantıdan sonra Kürecik bölgesine gitmek için harekete eder. Yolculuk esnasında, Münir Dışkaya'nın evine uğranır, gece Zülal Polat'ın evinde kalındıktan sonra Kürecik'e gelirler.

İbo, Ali Taşyapan'la vedalaşarak ayrılır. Bu iki arkadaşın son görüşmeleridir.

Ali Taşyapan, 12 Şubat 1973 Pazartesi günü, Kayseri, Tavukçu mahallesi Gündoğdu Sokak No: 43'deki evde İbrahim Gülgeç'le beraber yakalanır.

Ali Taşyapan'ın üzerinde Hamza İnce adına düzenlenmiş sahte kimlik ile bir tabanca ve mermi bulunur.

Koordinasyon Komitesi Tamamlanıyor

Bazı konuları, Muzaffer Oruçoğlu, Ali Taşyapan, Ali Mercan ve Mehmet (Almanyalı Kadir)'le görüştükten sonra İbrahim Kaypakkaya, 1972 yılının Kasım sonu Aralık ayı başında İstanbul'a geri döner.

İbrahim Kaypakkaya, örgütün İstanbul sorumluları ile bir toplantı yapar.

Cem Somel ve Arslan Kılıç'ın da katıldığı bu toplantıda, özetle şu görüşmeler yapılır:

İbrahim Kaypakkaya, "Diğer Koordinasyon Komitesi üyeleri de, senin üyeliğini kabul ettiler", diyerek, kararı Cem Somel'e bildirir. Böylece, Koordinasyon Komitesi yedi kişiye yükselir.

Koordinasyon Komitesi, elde edilen bilgi ve belgelere göre şöyledir:

İbrahim Kaypakkaya (Hamza)

Muzaffer Oruçoğlu (Hıdır),

Ali Taşyapan (Cemal),

Cem Somel (Abbas),

Ali Mercan (Hasan),

Aslan Kılıç (Seyit)

ve Mehmet (Almanyalı Kadir), isimli şahıs.

"Daimi Komite" adı altında ilk "Kurucu Komite" İbrahim Kaypakkaya ve Muzaffer Oruçoğlu tarafından meydana getirilmiş, kongreye kadar "Merkez Komitesi" görevi üstlenen yedi kişilik bir "Koordinasyon Komitesi" oluşturulmuştur.

Koordinasyon Komitesi'ni oluşturanlar, hiç bir zaman bir araya gelmemiştir. Koordinasyon Komitesi'nin arasındaki diyalogu İbrahim Kaypakkaya, bölgeleri dolaşarak sağlar. Bu nedenle, İbrahim Kaypakkaya'yı sürekli olarak değişik yerlerde görmekteyiz.

Koordinasyon Komitesi terimi Proleter Devrimci Aydınlik dergisinde HKP (M-L) hakkında çıkan bazı yazılardan öğrenilmiştir.

Parti resmen kongre ile kurulana kadar TKP(ML) ismi hiçbir yerde kullanılmayacaktır.

İbrahim'e göre, hareketin gövdesini parti teşkil eder ve TİKKO'da bunun yan bir teşkilatıdır.

Toplantıda alınan kararlara göre, Koordinasyon Komitesi'nin yan kuruluşları olan "Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu (TİKKO)" ile "Türkiye Marksist-Leninist Gençlik Birliği (TMLGB)"'nin değişik bölgelerde yaygınlaşması için daha yoğun çalışmalar yapılacaktır.

TMLGB hakkında İbo ile Cem Somel arasında tartışma olur.

İbo, TMLGB'nin siyasi bakımdan ileri olan ve ilerde partiye girebilecek genç işçilerin, talebelerin, genç esnaf ve sanatkarların genel bir teşkilatı olması gerektiğini savunmaktadır.

Cem Somel ise, genç işçilerin, genç esnafın (çırağların, kal-faların, muavinlerin vs.) ve talebelerin ortak bir faaliyette bulunamayacaklarını, hele genç işçilerin fabrika içinde teşkilatlan-

masının dışında ayrıca teşkilatlanmaması gerektiğini savunur. Cem Somel'e göre. TMLGB, sadece devrimci talebelerin arasında bir teşkilat olmalıdır. Ahmet Muharrem Çiçek de Cem Somel'in fikrini benimser. Arslan Kılıç, bu konuda fikir beyan etmez. Koordinasyon Komitesinin diğer üyeleriyle de görüşülerek bu konuda bir karara varılacaktır. Fakat, bu gerçekleşmez.

Mehmet Zeki Şerit, TMLGB'nin ilk İstanbul Komitesi Başkanı seçilir. Muzaffer Oruçoğlu, İstanbul'a geldikten sonra Mehmet Zeki Şerit, başka bir alanda görevlendirilir.

Kutsiye Bozoklar, Feryal Sarıoğulları ve Ali Şenci'den müteşkil yeni bir İstanbul Gençlik Komitesi oluşturulur. Ahmet Muharrem Çiçek'e de, TİKKO İstanbul Bölge Komitesi adına bunları denetleme görevi verilir.

İbrahim Kaypakkaya, Lenin'in "Örgütsel Görevlerimiz Üzerine Bir Yoldaş Mektup" başlıklı yazısında çizdiği teşkilat şemasını ilk önce İstanbul'da uygulamak istegindedir. Bu şemaya göre, bir Şehir Komitesi olacak ve buna bağlı fabrika (Parti) komiteleri olacak. Şehir Komitesi'nin emrinde tek tek veya grup olarak çalışan propagandacılar ve teşkilatçılar olacak. Şehir Komitesi, ayrıca, ihtiyaca göre (partili veya partisiz) hücreler kuracakve bunlar teknik işlerde (bildiri basma, dağıtımı, malzeme nakliyatı vs.) uğraşak.

İbrahim Kaypakkaya, Lenin'in şemasına profesyonel gerilla hücreleri ekler. Bir de fabrika kızıl muhafızları olacaktır. Bunlar, Fabrika Komitesinin genç işçilerini silahlandırarak teşkilatlandırmasıyla kurulacak ve grevlerde, yürüyüşlerde vazife göreceklerdir.

Bu nedenle Yalçın Büyükdağlı, Ahmet Muharrem Çiçek ve Cem Somel'den oluşan bir komite oluşturulur. Bu komitede Ahmet Muharrem Çiçek, gerilla hareketlerine kumanda edecektir. Kadrolar kalabalıklaştıktan sonra ilerde, Ahmet Muharrem Çiçek'in başkanlığında bir "Askeri Komite" kurulacaktır.

İbrahim Kaypakkaya, Türkiye çapında çalışma alanını sekiz bölge olarak tasarlar. Her bölgenin başında bir Bölge Komitesi olacaktır.

Ali Taşyapan, Ali Mercan ve Mehmet (Almanyalı Kadir), Doğu Anadolu; Arslan Kılıç, Ege; Cem Somel, İstanbul bölge komitesinde görev alacaktır.

Parti içi eğitimi ve görüş alış-verişini sağlayacak "İşçi-Köylü Kurtuluşu" veya "Halk Savaşı" adlı bir yayın organı teksir makinesiyle Tunceli'de çıkartılacaktır.

İbrahim Kaypakkaya, 1972 sonu ve 1973 başında, özellikle kış boyunca, dağdaki faaliyetlerden daha çok yerleşik bir faaliyette bulunarak teorik çalışmalara ağırlık vereceğini, bunun için özellikle "Kemalizm" konusundaki eksikliği gidermek ve tek yanlı dayanağı ortadan kaldırmak için çalışma yapacağını, bu nedenle, bu konuda yayınlanmış ne kadar kitap varsa tedarik edilmesini, ister.

Kitapçılardan ve arkadaşlarından, Mihri Belli'nin "Özeleştir-i" broşürü, Kurtuluş Savaşı, Cumhuriyet Devrimi ve Kemalizm hakkında lehte, aleyhte ne kadar kitap varsa toplanır. Kitaplar, dikkat çekmesin diye çuvalara yerleştirilir.

İbrahim, otobüsle İstanbul'dan yola çıkar ve 1972 Aralık ayı sonunda uzun bir yolculuktan sonra bölgeye varır.

Muzaffer Oruçoğlu, İstanbul'da

Tunceli'nin Vartınik mezrasında vuku bulan çatışma sonunda, olay yerinden kurtulmayı başaran Muzaffer Oruçoğlu, bir süre Mazgirt köyleri ile Elazığ'da barındıktan sonra kadroları toparlayıp baharda dağa çıkmak için İstanbul'a gelir.

Aynı şekilde, Hüseyin Bozkurt ve kısa bir süre önce olay yerinden ayrılan Murat Aydın, Süleyman ve Yılmaz Karakoç da, İstanbul'a gelir.

İstanbul'a gelen Muzaffer Oruçoğlu'nun amacı, hazırlanıp yeniden Tunceli dağlarına çıkmaktır. Kadro ve silah temini, bahara kadar ki merkezi görevleridir. Süleyman Yeşil, Murat Aydın ve Davut Kurun, Tunceli bölgesine yeniden gitmeyi kabul eder. Hüseyin Bozkurt, itirazla karşılar.

Bazı kişilerin yakalanması, bazı kişilerin ölmesi sonucu Muzaffer Oruçoğlu, örgütü eldeki imkanlarla toparlamaya çalışır. Ağır baskı ve takibat altındadır bütün kadrolar. İbo ile ilişkiye geçmeye çalışılır.

Cem Somel'in Ege bölgesine, Sami Sarı'nın Gaziantep bölgesine, Süleyman Yeşil'in Elazığ bölgesine gitmesi kararlaştırılır.

İzmir bölgesi bazı nedenlerden dolayı önemsenmektedir. İzmir'den Ege dağlarına bir çıkış sağlama amacı vardır.

Ege bölgesine giden Cem Somel, 12 Nisan 1973 Perşembe günü, İstanbul'a geri döner.

Cem Somel ile Muzaffer Oruçoğlu, Hayrettin Urallar, İhsan Uçar ile Mithat Topçu'nun kaldığı evde biraraya gelir ve ne yaptıkları hakkında birbirlerine bilgi aktarırlar.

Muzaffer Oruçoğlu, teşkilat yapısına yeni bir yapı getirmeye çalışır. Yeni yapıya göre, başta bir TİKKO Bölge Komitesi olacak, buna bağlı profesyonel gerilla hücreleri olacaktır. Her bir gerilla hücresi, bölgesinde silahlı faaliyeti, propagandayı, bildiri basımını, dağıtımını, devrimci işçileri bulup çıkarmayı, saldırı için hedef tesbit etmeyi velhasıl her türlü işi görecektir. Parti de siyasi bakımdan ileri gerillalardan oluşacak ve TİKKO'nun bünyesi içinde fakat, ona kumanda eden bir teşkilat olacaktır.

Ordu içinde örgütlenmeyi önemseyen önder kadro, bazı kalıcı ilişkiler kurar ve bu ilişkiler aracılığıyla bazı malzemeler sağlar. Kurulan bu ilişkilerle sağlanan elemanları, daha sonra, dağa çekme amacı vardır.

Teğmen Kemal Bahar, Teğmen Orhan Sözen, Teğmen Sadri Aksoy, Üsteğmen Gürsel Bezek, Üsteğmen Necdet Yıldırım, Üsteğmen Orhan Tarımoğlu, Üsteğmen Atilla Özsoy, Astsb. Şemsettin Akgüneyli, Dz. Astsb. Bekir Erol (Birinç) ile kurulan bağlantılar sonucu askeriye a ait patlayıcı madde, silah, malzeme ve talimname temin edilir.⁽¹⁰⁾

Onüç Yıl Tutuklu Kalıyor

Koordinasyon Komitesi'nden İbrahim Kaypakkaya ölmüş, Muzaffer Oruçoğlu, Arslan Kılıç, Ali Taşyapan ve Cem Somel yakalanmıştır.

Koordinasyon Komitesi'nden yakalanmayan sadece Mehmet(Almanyalı Kadir) ile Ali Mercan kalmıştır.

Ali Mercan ile Mehmet (Almanyalı Kadir), Kürecikli Mustafa, Gaziantep'li Ömer, ve "Kel" lakaplı İstanbul'dan bir arkadaşları daha toplam beş kişi, Elbistan, Pazarcık ve Gaziantep'te faaliyetlerini devam ettirmeye çalışır. Fakat, yöre halkından eskisi gibi destek göremeyen guruptan üç kişi, "Çalışmalar verimli olmuyor. İstanbul'a gidip çalışmalarımıza orada devam edeceğiz", diyerek bölgeden ayrılır.

Mehmet (Almanyalı Kadir) ile Ali Mercan, İskenderun Demir Çelik Fabrikaları'nda Mehmet (Almanyalı Kadir)'in İstanbul'daki akrabaları aracılığıyla edindiği Sigorta kimlikleri ile işe girer. Mehmet, zaten Ceyhan'lıdır.

Bir süre çalıştıktan sonra iş çok ağır olduğu için Ali Mercan ile Mehmet (Almanyalı Kadir), Adana'nın Payas (Yakacık)'ta bir lokantada çalışmaya başlar. Mehmet (Almanyalı Kadir), "İstanbul'da kardeşlerim ve akrabalarım var. Onların aracılığıyla pasaport temin edip geleyim. Birlikte Almanya'ya gideriz", der ve ayrılır. Daha sonra da Almanya'ya gider.

Ali Mercan, çalıştığı lokantadan ayrılır İskenderun'a gider. İskenderun Demir Çelik Fabrikalarında 16 Haziran 1974 günü başlayan işçi olaylarına katılır. Daha sonra yeniden Gaziantep'e geçer.

Bu süreç içinde, 6 Nisan 1973'te Fahri Korutürk Cumhurbaşkanı seçilir. 10 Ekim 1973'te milletvekili genel seçimleri olur ve CHP çoğunluğu kazanır. Tek başına hükümet olamayan CHP, MSP ile koalisyon hükümeti kurar.

14 Mayıs 1974'te TBMM'de af kanunu kabul edilir ve tutukluların büyük çoğunluğu serbest bırakılır.

İstanbul 2 Numaralı Sıkıyönetim Mahkemesi, TIKKO davasında, TCK 146/3. maddesinden yargılanırken af kapsamına girer, 23 kişiyi, 21 Mayıs 1974 Salı günü tahliye eder.

Tahliye edilen kişiler şunlardır:

Mümtaz Çeltik, Yılmaz karakoç, İbrahim Gülgeç, Nizamettin karakoç, Engin Giray, Ünsal Alanya, Ayşe İsmail, Kaya Bozoklar, Adnan köle, Feryal Sarioğulları, Ali Şenci, İbrahim Halil Akyol, Baki İşçi, Hüseyin Açıkgöz, Hüseyin Tekin, Musa Sö-

ğüt, İsmail Erdoğan, Ramazan balpetek, Bayram Laçın, Mehmet Çıplaklık, Celal Erdoğan, Fatma Erez ve Alpaslan Öztürk.

Türkiye'de yeni bir siyasi dönem başlamıştır. Bir çok dergi ile gazete çıkmaya, yeni dernekler kurulmaya başlar. Hızlı bir örgütlenme dönemi başlamıştır. Aralarında Hamal Derneği olmak üzere Gaziantep'te onbir tane dernek kurulur. Derneği kuranlar, "Biz TIKKO'nun derneğiyiz", diye açıktan çalışmaya başlar.

Ali Mercan, zaten Gaziantep'tedir. Aftan çıkan Hikmet Şenses, İrfan Çelik, Garbis Altınöğlu ve diğer kadrolar, Gaziantep'e gelir. İçerde bulunan Arslan Kılıç'la sürekli haberleşilir.

"Koordinasyon Komitesi" yenilenerek, tekrar kaldıkları yerden siyasi çalışmalarına sürdürürler.

22 Ocak 1973'de tutuklanan Arslan Kılıç, 29 Ağustos 1983'te tahliye edilir.

22 Nisan 1973'de tutuklanan Muzafer Oruçoğlu ise, 22 Nisan 1986'da tahliye olur. Şimdi politik mülteci olarak yurtdışında yazarlık yapmaktadır.

İbrahim Kaypakkaya ile ilk "Koordinasyon Komitesi"ni oluşturanlardan Arslan Kılıç, Ali Mercan, İşçi Partisi'nde politik çalışmalarını devam ettirmektedir.

Ali Taşyapan, "hadi bana eyvallah, benimkisi buraya kadar" demiş ve ayrılıp gitmiş.

Mehmet (Almanyalı Kadir), Berlin'de yaşıyor.

Cem Somel, öğretim görevlisi olarak çalışmaktadır.

1973'ten günümüze kadar İbrahim Kaypakkaya'nın çizgisini devam ettiren ve ettirdiğini iddia eden siyasi hareketler vardır. Bunlar aşağıda verilmiştir:

"Kurtuluş Yolu-1975, TKP-ML Hareketi(Halkın Birliği)1976, TKP-ML GKK-1980, TKP-ML (Bolşevik)-1981, TKP-ML Maoist Parti Merkezi-1986, TKP-ML (DABK)-1987, TKP-ML (Konferans)-1987, TKP-ML Devrimci Partizan-1988, TKP-ML (DABK ve Konferans kanatlarının yeniden birliği)-1992, TKP/ML TIKKO (1994 birliğinin çözülmesi), TKP(ML) TIKKO (1994 birliğinin çözülmesi), TKP/ML(B)-1996."

ALTINCI BÖLÜM

İsmet Dışbudak,
Elinde Bomba Patlaması
Sonucu Ölüyor

İsmet Dışbudak, Elinde Bomba Patlaması Sonucu Ölüyor

Temmuz 1970'de askeri eğitim için Filistin'de FDHKC kamplarına giden Atıl Ant, 1970 yılı sonunda, Türkiye'ye gelir. FDHKC, İsrail 'e ait kuruluşlara yönelik bir eylem yapılmasını istemiştir.

Filistin'e gidip dönenlerden "Kasım" takma isimli İstanbul Gazetecilik Yüksek Okulu öğrencisi İsmet Dışbudak, böyle bir eyleme hazırlanır. FDHKC kamplarında aldığı eğitimle bir bomba yapar. Fakat, yaptığı bombanın düzeneklerini iyi ayarlayamamıştır.

İsmet Dışbudak, 30 Aralık 1971 Perşembe günü geces, Aşağı Ayrancı'da Farabi Sokağın köşesinde bulunan İsrail Sefaretine kendi hazırladığı bombayı atmak amacıyla giderken, bomba elinde patlar. Bu patlama sonucu İsmet Dışbudak ölür.

TİKKF'nın Tunceli'deki Eylemleri

TİKKF'deki ayrılıktan sonra İbrahim Kaypakkaya'ya en büyük destek Tunceli bölgesindeki kadrolardan gelmiştir.

Tunceli'deki çalışmalar Muzaffer Oruçoğlu ve Ali Haydar Yıldız'dan oluşan komite aracılığıyla yürütülmektedir.

Bu komiteye bağlı olarak, Süleyman Yeşil, Ali Yeşil, Ali Yıldız, Ali Haydar Yıldız, Baki İşçi, Ali İşçi, Mümtaz Çeltik, Halil İbrahim Akyol, Ziya Aydın, Hüseyin Tekin, Hüseyin Açıkgöz, Abdullah Akyüz, Abdullah Çimen, Metin Gök, Hüseyin Şoroğlu, İsmail Erdoğan, Kemal Bozdağ, Metin Gök, Musa Doğan, Musa Söğüt, Hasan Gülmez, Hasan İlter, Hayrettin İpek, Kenan Kasar gibi kişiler vardır.

"Gavur İsmail" olarak anılan İsmail Erdoğan ile Hayrettin İpek, Deniz Gezmiş, Yusuf Arslan ve Hüseyin İnan'ın idamlarını protesto etmek amacıyla, 7 Mayıs 1972 Pazar günü gece

yarısı, Tunceli İl Jandarma Birlik Komutanı Üsteğmen Fehmi Altınbilek'in lojmanına dinamit atar. Ve etrafa "TIKKF" ibareli beyannameler atılır.

Tunceli Lisesi öğrencileri, idamları protesto için beş gün derslere girmez. Bu dönem, Tunceli Lisesi'nde öğretmen olarak Cüneyt Akalın'ın akrabası Hasan İlter, Kenan Kasar ve TIP eski Tunceli İl Başkanı Kemal Burkay'ın hanımı Tasvir Burkay da vardır.

Bu eylem, bazı belgelerde, "örgütün ilk eylemi olarak" değerlendirilir.

Eylemler konusunda bölgeler tam bir insiyatife sahiptir. Koordinasyon Komitesi, temel kararları almaktadır.

İki kişilik Tunceli komitesi, kendilerine danışılmadan yapılan bu olay nedeniyle toplanır.

Kadro desteğine, maddi imkanlara ve ilişki kurulacak köylülere ve yeni mintıkalara dair konuşmalar yapılan toplantıda, ayrıca, Bölge komutanı Fehmi Altınbilek'in evini bombalayanların tavırları eleştirilir. Bölge Komitesi'ne danışmadan, işin aceleye getirilerek kaşla göz arasında, plansız bir şekilde uygulanmasının yanlış olduğu belirtilir.

Toplantıdan sonra Bostan köyüne gidilir.

Bu eylem nedeniyle Muzaffer Oruçoğlu ile Ali Haydar Yıldız, Haydaran bölgesine gitmek zorunda kalır. Çünkü, birlik komutanının evine atılan bomba nedeniyle Tunceli'de büyük çapta operasyon başlatılmıştır.

Jandarmanın yaptığı operasyonlara karşı tepkilerini dile getirmek amacıyla Tunceli Bölge sorumluları, bir eylem planlar.

Muzaffer Oruçoğlu, tokyo lastiğinden, "Kahrolson faşizm, yaşasın ihtilal - TIKKF" yazılı bir mühür yapar.

Tokyo lastiğinden yapılan mühürle, sloganlar küçük kağıt etiketlere basılır ve Süleyman Yeşil, 16 Mayıs 1972 Salı günü gece yarısı, bir kısmını Tunceli sokaklarına atar, bir kısmını da duvarlara yapıştırır.

Bu beyannameler nedeniyle Ziya Aydın, Mehmet Çiçek, İsmail Erdoğan ve Musa Söğüt gözaltına alınır.

Ağustos ayında gözaltına alınan Süleyman Yeşil de, eylül ayında serbest bırakılır.

Tunceli'de Muzaffer Oruçoğlu ve Ali Haydar Yıldız'ın önderliğinde düzenlenen eylemler şunlardır:

Muzaffer Oruçoğlu ile Ali Haydar Yıldız, inşaat halinde olan Keban barajı inşaatlarında çalışan işçilerin kaldığı yerlerde siyasi çalışma yapar, bazı işçilerle toplantılar düzenler. Taraftarı olan işçilerden bir miktar dinamit, fûnye ve bir tane de demir kesen büyük makas alınır.

Ali Haydar Yıldız ile Muzaffer Oruçoğlu, Nazimiye'de tüccar Hasan'ın evine bomba atar.

Mümtaz Çeltik ile Hasan Gülmez, Ovacık ilçesi Yalmanlar köyünde, 22 Kasım 1972 Çarşamba günü yakalanır.

Baki İşçi, 2 Aralık 1972 Cumartesi günü, Tunceli il merkezinde, "Kahrolsun faşizm, yaşasın ihtilal" başlıklı ve "Kızıl yıldız ve Orak çekiç" işaretli, TİKKF (Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Fedaileri) rümuşlu beyannameler dağıtırken suç üstü yakalanır.

14 Aralık 1972 Perşembe günü gecesi, Mazgirt'e bağlı Darıkent (Muhundu) bucağında görevli uzman çavuş Ertuğrul Taştemel'in evine bomba atılır.

Olay yerine, üzerinde "Kızıl Yıldız" amblemi altında "TİKKO" imzası bulunan ve "Yaşasın işçi köylü devrimi. Halkımız faşizmi er geç ezecektir" ibareleri bulunan beyannameler bırakılır.

Ali Haydar Yıldız ile Süleyman Yeşil, Tunceli Emniyet Müdürü Salih Suphi Savdır'ın oturduğu lojman ile lojmanın altında bulunan Merkez Polis Karakoluna, 5 Ocak 1973 Cuma günü, saat 00.45 civarında dinamit atar.

Lokumunun içerisine demir parçaları yerleştirilen dinamitler, arka arkaya büyük bir gürültü ile patlar. Dinamitlerden biri de karakoldaki polis yatakhanesine atılır. O anda uykuda bulunan Mustafa Şahin, Cumali Eker, Hilmi Çömlekçi ve Mustafa Eser isimli emniyet mensupları muhtelif yerlerinden yaralanır.

Olayla ilgili olarak Tunceli İlköğretmen Okulu ile Tunceli

Lisesi'nde yapılan soruşturma sonunda Mehmet Kaçar, Aziz Tanrıverdi ve Ali Sarışık adlarındaki öğrenciler gözaltına alınır.

İlköğretmen Okulu'ndaki arama sırasında ayrıca, Ali Seyit Battal Demirci isimli Tunceli Lisesi yatılı öğrencisinin dolabında 23 cm. uzunluğunda oluklu bir bıçak bulunur. Cafer Bulut isimli öğrencinin dolabında da 19,5 cm. uzunluğunda kama bulunur. Bu öğrenciler de gözaltına alınır.

İki gün sonra yeni bir patlama daha olur.

Tunceli'nin Mazgirt ilçesi İlköğretim Müfettişi İbrahim Ertuğrul'un evine, 6 Ocak 1973 Cumartesi günü, dinamit atılır.

Halil İbrahim Akyol ile Ali Haydar Yıldız, Karakoçan ilçesinde görevli uzman çavuş Mehmet Gövde'nin evine, 12 Ocak 1973 Cuma günü gecesı bomba atar.

Siverek'teki Patlamalar

Ali Haydar Yıldız, Siverek'e el yapımı bazı patlayıcılar getirir ve tekrar Tunceli'ye geri döner.

1972 sonunda Siverek'te bazı yerlere bombalı saldırılar yapılır.

Siverek İlköğretim Müdürü Mehmet Oyman'ın evine bir patlayıcı atılır. Konserve kutusuna yapılan patlayıcıyı, 16 Aralık 1972 Cumartesi günü bulan Nihat İnal ve Feridun Timur adlı çocuklar, oynamaya başlar. Bu sırada patlayan bombadan dağılan çivi ve demir parçaları iki çocuğu yaralanmasına yolaçar.

İlköğretim Müdürü Mehmet Oyman ile Adliye Başkanibı Adnan Dikmen'in evlerine, 6 Ocak 1973 Cumartesi günü, atılan patlayıcılar patlar.

Mahmut Balpetek, bu konuda şunları anlatmıştır:

"Cumartesi günü sinemaya gidiyordum. Yoldan geçerken bir binanın önünde kalabalık bir grubun olduğunu gördüm, ben de gittim. Bir binaya patlayıcı madde atılmış ve bir kaç tane taş yere düşmüştü. Toplanan kalabalığın arasında çocuklar da vardı. Onlar beni görünce, 'Bunu senin abinler yapmış', dedi."

Siverek Lisesi bahçesine, 30 Ocak 1973 Salı günü, "Faşistlere ölüm" başlıklı beyanname atılır.

Beyanname şöyledir:

"Başta sayın Bay Sunay-Melen-Gürler Hükümetine. 20. yüzyılın ikinci yarısında yaşıyoruz. Orta çağ değil, bunu iyi bilin. Sonunuz geldi. Faşist cellatlar. Yıllardır halk için çalışan bütün yurtseverleri idam ettiniz. Kurşuna dizdiniz. Yıllarca hapis cezasına mahkum ettiniz. 20. yüzyılın ikinci yarısında yaşayan milletlerde yalnız birkaç tane bağımsızlıklarına kavuşmamış milletler hariç, diğer medeni ülkelerin hangisinde bu tür cezalar veriliyor.

Sayın yurtsever halkımız ve öğrenciler, dünyadaki en kutsal varlık hiç şüphesiz ki, bağımsızlıktır. Atatürk, Türk milletinin bağımsızlığını kazanıncaya kadar binlerce atalarımızın kanı su gibi aktı. Şimdi hiç emeği geçmeyenlere bu mübarek vatan teslim edilir mi? İşte görülüyor ki, baştaki işbirlikçi vatan hainleri emperyalist ülkelerle birleşerek memleketi teslim ediyorlar. Size sesleniyoruz faşist cellatlar. Sizin Türk milletini gülünç duruma düşürmeye hakkınız yoktur.

Nihat Erim gibi bir faşisti gönderip Avrupa Konseyine üye yapmakla elinize hiçbir şey geçmez. Son olarak şunu söyleriz ki, zalimin zulmünü, topunu, tüfeğini yerle bir edeceğiz. Zafer her zaman ezilen halklarındır. Yaşasın özgürlük için mücadele veren vatanseverlere. TDGC"

Malatya ve Diyarbakır Bölgesi

Malatya'nın Kürecik bölgesindeki çalışmalar Ali Mercan ve Ali Taşyapan önderliğinde yürütülür.

Daha sonra İrfan Çelik, Alparslan Öztürk, Ömer İnce, İbrahim Gülgeç, Kaya Bozoklar, Aziz Vatan da bu çalışmalara katılır.

Malatya'da çalışan Cafer Şen, bir süre Malatya'da çalıştıktan sonra Gaziantep'e gönderilir. Cafer Şen, Gaziantep'deki örgütsel çalışmaları Mehmet Tatar'la yürütür.

Bu sırada İstanbul'da olan İbrahim Kaypakkaya, Kürecik

bölgesine, 7 Aralık 1972 tarihli, “Bir Köylük Bölgedeki Yönetici Yoldaşlara Mektup” başlıklı talimatı gönderir.

Talimat aynen şöyledir:

“Yoldaşlar! Köylerde çalışmak isteyen bir yığın kadro var. Bunların hepsinin ortak özelliği de, siyasi bakımdan geri ve tecrübesiz olmalarıdır, fakat aynı zamanda ateşli bir heyecana sahip olmalarıdır. Bu gibi ardaşları köylük bölgelerde cesaretle seferber etmeliyiz. Fakat seferber etmek yetmez. Aynı zamanda bunlara doğru önderlik etmek ve bunları yetiştirmek zorundayız. Oysa, siyasi bakımdan ileri ve az çok tecrübeli olan arkadaşlarımız son derece sınırlı. Geri ve tecrübesiz arkadaşları köylere gönderirken, ortaya çıkan problemlerin biri budur. Yani, az sayıda ileri ve kısmen tecrübeli arkadaş, çok sayıda geri ve tecrübesiz arkadaşla nasıl önderlik edecek ve onları nasıl yetiştirecektir?

Diğer yandan, köylük bölgelerdeki faaliyetimizin muhtevası ve biçimi, Şafak revizyonizminden ayrıldığıımızdan beri hızla değişmiştir. “Barışçı” propaganda ve ajitasyonun yerini silahlı mücadele biçimleri, silahlı propaganda ve ajitasyon metodları almıştır. Ayrıca, hakim sınıfların genel bölgelerdeki devrimci faaliyetlere meydan vermemek, mevcut faaliyetleri yoketmek için azgın saldırılara girişmektedirler. Ufak bir ihbar üzerine büyük birlikleri hareket geçirmektedirler. Bir veya birkaç kişinin üzerine yüzlerce, binlerce askerle gitmektedirler. Bu sebeple “barışçı” propaganda ve ajitasyona, özellikle köylerde imkan kalmamaktadır. Bu yüzden, köylük bölgelere gönderdiğimiz kadroları silahlandırmak, hakim sınıfların silahlı saldırılarına karşı yine silahla karşı koyacak hale getirmek zorundayız. Ayrıca, tabiatın güçlüklerle dolu şartları da kadroları silahlandırmamızı zorunlu kılmaktadır. Oysa, silahımız ve maddi gücümüz son derece sınırlıdır. Yeni arkadaşları köylük bölgelere gönderirken ortaya çıkan problemlerden ikincisi de budur. Yani, son derece sınırlı imkanlarımızla çok sayıda arkadaş (bu sayı her geçen gün daha da çoğalmaktadır) nasıl silahlandıracağız?

Yoldaşlar! Öyle sanıyorum ki, yeni arkadaşlar geldikçe bu

iki problem sizi de düşündürüyor. Fakat bu problemler halledilmez problemler değildir. Bilinçli bir şekilde, çözmek azmiyle ele alırsak bunların üstesinden kolayca gelebileceğimize inanıyorum.

Birinci problemi çözmek için ben şunları düşünüyorum:

1- Her gerilla bölgesinde, siyasi bakımdan ileri ve tecrübeli en az birkaç arkadaş görevlendirilmeli ki, bu şart yerine getirilmiş durumdadır.

2- Gerilla bölgesindeki ikinci dereceden bölgelerde çalışan gruplar içinde en az bir tane ileri ve tecrübeli arkadaş bulunmalıdır. Buna imkan yoksa, gerilla bölgesindeki ileri ve tecrübeli arkadaşlar, ikinci dereceden bölgelerdeki grupları çok sıkı ve sistemli bir şekilde denetlemelidir. Onlara görevler vermeli, bu görevlerin yerine getirilmesinde izleyecekleri yolu göstermeli ve bu görevlerin yerine getirilip getirilmediğini veya ne ölçüde başarıldığını kontrol etmelidir. Bu durumda, ileri ve tecrübeli arkadaşlara büyük sorumluluklar düşüyor. Onlar, özellikle içinde bulunduğumuz şartlarda enerjilerini on misline, yüz misline çıkararak çalışmak zorundadırlar. Aynı zamanda geri ve tecrübesiz arkadaşlara inisiyatif tanınmalı ve onların inisiyatiflerini geliştirmelerine yardımcı olunmalıdır.

3- Geri arkadaşların tecrübesizliği, pratik mücadelenin seyri içinde tecrübелiliğe dönüşecektir. Fakat bu yetmez. Kadrolarımız, engin bir tecrübeye sahip olmalıdırlar; siyasi bakımdan ileri, yetişkin ve kavrayışlı kişiler olmalıdırlar. Tecrübelerini doğru bir şekilde değerlendirebilmeli, Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi'ni pratiğe uygulamayı öğrenmeli, devrimimizin her türlü meselesinde doğru ve yeterli görüşlere sahip olmalı, kitleler arasında hareketimizin çizgisini, politikasını, programını rahatça savunabilmeli, yayabilmelidir. Bunun için, ileri ve tecrübeli arkadaşlar, geri ve tecrübesiz arkadaşların siyasi ve ideolojik seviyesini yükseltmek için özel bir gayret sarfetmelidirler. Ayrıca bunu kendilerinin yetişmesi için de yapmak zorundadırlar. Şafak revizyonizminden ayrıldıktan sonra, onun okumaktan ibaret olan sağ çizgisine tepki olarak, aksi yönde bir hata doğdu. İdeolojik ve siyasi eğitim bir ölçü-

de ihmal edildi, önemsenmedi. Bu hatayı en kısa zamanda düzeltmeliyiz. Pratik faaliyetle sınırsız birleştirilmiş siyasi ve ideolojik eğitim faaliyetine süratle girişmeliyiz. Bunun için bence şunlar yapılmalıdır: Devrimimizin çeşitli meselelerine ışık getiren, çizgimizin, politikamızın ve programımızın propaganda-sını yapan merkezi bir yayın organı en kısa zamanda çıkarılmalıdır. Bunun için zaten karar alınmıştır. Bölgenizde bu yayın organını basmak, çoğaltmak ve yaymak için derhal hazırlıklara girişmeli ve bu hazırlıkları kısa zamanda tamamlamalısınız. İkincisi, kadrolar arasında sık sık tecrübelerin özetlendiği tartışmalar açmalısınız. Saflarımızda canlı bir tartışma ortamı yaratılmalı, sürekli bir şekilde yanlışlar atılmalı, doğrular benimsenmeli, tecrübe alışverişi yapılmalıdır. Üçüncüsü, başka ülkelerin devrimci tecrübelerinin sentezi olan Marksist-Leninist eserler, bizim pratik faaliyetlerimize ışık tutması amacıyla uygun bir program dahilinde okunmalı ve tartışılmalıdır.

Bütün bu söylediklerimizi yerine getirdiğimiz takdirde, hem genel olarak bir seviye yükselmesi olacaktır, hem de özel olarak geri ve tecrübesiz arkadaşlar hızla ilerleyecekler ve tecrübeli kadrolar haline geleceklerdir.

İkinci problemi, yani silahlanma problemini çözmek içinde şunları düşünüyorum:

1- Elimizde mevcut silahlar ve imkanlar, kadrolar arasında uygun bir şekilde dağıtılmalıdır.

2-Mevcut silahlarımız ve malzemelerimiz kötü kullanılmalı, çarçur edilmemeli, kırılıp dökülmemeli, savrukça harcanmamalı, düşmana kaptırılmamalı, kaybedilmemelidir.

3-Geniş çapta silahlanabilmek için şu iki kaynaktan yararlanmalıyız: Birincisi halkın desteği, ikincisi düşmandan ele geçirme. Halkın desteği de iki şekilde olabilir: Geri almak üzere yapılan bağışlar şeklinde ve geçici olarak yapılan yardımlar şeklinde. Bölgenizde silah, mermi, patlayıcı madde, fitil, füyve... bağışlayabilecek herkesi tesbit etmeli ve bunlardan azami ölçüde faydalanmalıyız. İkincisi, silahlarını bize geçici olarak verebilecek kimseleri de tesbit etmeli ve bunlardan da faydalanmalıyız. Köylülerin kırmalarından bu şekilde epeyce

yararlanabileceğimizi sanıyorum. Düşmandan ele geçirerek silahlanmaya gelince, bu da iki şekilde olabilir: Birincisi, durumu müsait olan kadrolar ve sempatizanlar, düşmanın silah, cephane, patlayıcı v.s. gibi askeri malzemelerini gizlice alarak bize ulaştırabilirler. Mesela, karayollarında ve bazı inşaatlarda çalışan işçiler bu şekilde bize bolca patlayıcı madde sağlayabilirler. Askeriyedeki kadro ve sempatizanlar aynı şekilde çeşitli askeri malzemeler temin edebilirler. Laboratuvar ve eczanelerde çalışanlar çeşitli zehirler ve patlayıcı maddeler temin edebilirler.

Tabii bütün bunlar silahlanmamıza bir ölçüde hizmet eder. Silahlanma problemimizi esas olarak düşmandan zorla ele geçirmek suretiyle çözebiliriz. Bunun için de asgari bir silahlanmaya ihtiyaç vardır. Asgari silahlanmayı yukarıda belirttiğim şekillerde sağlayabiliriz. Özellikle köylülerin geçici olarak verecekleri silahlardan geniş ölçüde yararlanabiliriz. Bunlara bir de elimizdeki az sayıda silahlarımızı ve malzemelerimizi eklersek asgari seviyede bir silahlanmayı sağlamış oluruz. Bundan sonra, para ve silah ele geçirebileceğimiz, gücümüzle mütenasip hedefler tesbit ederek ve bu hedeflere saldırarak daha geniş ölçüde silahlanabiliriz. Eğer uygun istihbaratlar edinebilirsek, çok daha ilkel silahlarla da, para ve silah sağlayabiliriz. Ayrıca bazı köylüler, kendi silahlarıyla saflarımıza katılacaklardır.

Bütün bunları yerine getirirsek mevcut kadrolarımızı ve hergün saflarımıza katılan yeni kadroları silahlandırma problemini de halledeceğimize inanıyorum.

Bir başka problem de kadrolarımızın askeri faaliyet alanında ustalaşmasıdır. Bu konuda şimdilik şunları yapmalıyız:

1- Sabotaj ve tuzaklamalar için patlayıcı maddeleri hazırlamakta ve kullanmakta, elimizdeki silahları söküp takmakta, kullanmakta ve bakımını yapmakta az çok ustalaşmış arkadaşlar her bölgede vardır. Bu arkadaşlar, bilgilerini düzenli ve sistemli bir şekilde ve tabii bizzat yaparak, göstererek, bu konularda yeni ve tecrübesiz olan arkadaşlara öğretmelidirler.

2- Silahlar ve patlayıcılar konusunda, pratikte işimize yara-

yacak yani uygulayabileceğimiz bilgileri kapsayan bir metin hazırlanmalı ve bütün arkadaşlara ulaştırılmalıdır. Böyle bir metnin ilk taslağı hazırlanmış durumdadır. Arkadaşlar değişik bilgilerle ve yeni tecrübelerle bu taslağı daha da zengin bir muhtevaya kavuşturmalıdırlar. (Bu konuda daha önce hazırlanıp dağıtılmış olan metin yanlışlarla doludur, ona itibar edilmemelidir).

3- Hepimiz esas olarak savaşı savaşıarak öğreneceğiz. Bu sebeple her tün yoldaşlar ve diğler savaşıçılar, askeri faaliyet alanındaki her türlü tecrübelerini gözden geçirmeli, yanlışları atmalı, doğruları benimsemelidir. kadrolar arasında tecrübelerin sonuçları yayılmalıdır.

4- Sovyetler Birliğı'nin, Çin'in, Vietnam'ın ve diğler ölkelerin halklarının devrimci savaş tecrübeleri incelenmeli, bunlardan gereken dersler çıkarılmalıdır. Özellikle Mao Zedung yoldaşın "Askeri Yazılar"ı bu konudaki incelemelerimizde başvuracağımız temel eser olmalıdır.

5- Türkiye'de hakim sınıfların askeri politika ve taktikleri de imkanlar ölçüsünde incelenmeli ve öğrenilmelidir.

6- Halkımızın geçmişte verdiği mücadeleler, bunların başarıları, eksiklikleri, zaafıları vs.... askeri bakımdan incelenmeli, bunlardan günümüz açısından gereken dersler çıkarılmalıdır.

Mücadelemizin ilerlemesi ve başarılar kazanması ölçüsünde, kadrolarımızı hem teorik, hem de pratik askeri eğitimden (esaslı bir eğitimden) geçirme imkanlarına kavuşacağız. Bugün bu imkanlardan geniş ölçüde mahrumuz. Fakat sahip olduğumuz çok daha önemli imkanları layıkıyla değerlendirdiğimiz takdirde, askeri zaferler kazanmamız için de bir çok sebepler vardır.

Yoldaşlar! Bütün bunlardan sonra sizin bölge için şunları öneriyorum:

1- Yeni gönderdiğimiz arkadaşı da dikkate alarak, kadroları münasip bir şekilde gruplandırın. Yeni arkadaş gençlik içindeki çalışmalarda epeyce tecrübe sahibidir. İdeolojik ve siyasi seviyesi oldukça yüksektir. Fakat, kitle pratiğı hiç yoktur. Yakın bir zamanda, F arkadaşı da oraya göndereceğiz. F, H arkada-

şın yanında çalışsın. Ayrıca, yeni kadrolarda gönderebilecek durumdayız. Onları nasıl seferber edeceğinizi şimdiden hesaplayın.

2- Yeni kadrolara tecrübelerinizi aktarın. Nasıl çalışacakları ve neler yapacakları konusunda bilgi verin. Hatta her grup için birer çalışma programı yapın.

3-Yine yeni kadrolara silahlar ve patlayıcılar hakkında gerekli bilgileri verin. Patlayıcıların hazırlanmasıyla ve kullanılmasıyla ilgili bilgileri öğretin.

4-Bölgedeki bütün kadroları silahlandırabilmemiz için, mevcut bütün imkanları kullanın. Hedef, bütün kadroların uzun menzilli bir silaha sahip olmasıdır.

5- Derhal bol miktarda bomba yapın ve bunları kitleler arasında yayın. Köylüler, bombaların yapımında ve kullanılmasında, sabotaj ve tuzaklamalarda geniş ölçüde seferber edilebilir.

6- Her gerilla birimi için (bir birim iki ile yedi kişi arasında olmalı) en az bir tane gizli barınak (yani bir nevi ev) hazırlayın. Birden fazla olması çok daha iyidir.

7- Teksir için uygun göreceğiniz bir bölgede çalıştırılacak bir yer hazırlayın ve çalıştıracak bir görevli tesbit edin. Görevliye makinanın nasıl kullanılacağını öğretin. Makinanın bulunduğu yere veya yakınında bir yere bol miktarda mumlu kağıt, teksir kağıdı, mürekkep, vs. depo edin. Bunların yerini sadece görevli kişi, sorumlu partili arkadaş (siyasi sorumlu) bilsin. Kısacası, basım yapabilmek için gerekli her şeyi hazır hale getirin. Gönderdiğimiz arkadaşlardan biri basım için çok daha pratik bir usul biliyor. O usulden de yararlanabiliriz.

8- Şimdilik bir adet gizli kitaplık hazırlayın. Kitaplık, barınma yerleri gibi olsun ve içinde çalışılabilir. Bütün kitaplar, yayınlar ve yazılar burada düzenli bir şekilde muhafaza edilsin. Lazım olanlar alınsın fakat faydalanıldıktan sonra tekrar yerine konulsun. İleride kitaplarımız çoğaldıkça, her bölgede böyle kitaplıklar hazırlamalıyız.

9- Yine her bölgede enaz bir tane gizli depo hazırlansın ve

buralarda bol miktarda yiyecek, giyecek, yatacak malzemeleri, askeri malzemeler, askeri malzeme hazırlamakta kullanılacak hammaddeler depo edilsin.

Kitaplığı ve malzeme depolarını da mümkün olduğu kadar en az sayıda arkadaş bilsin. Daha henüz kalıcı olup olmadığı bile belli olmamış, denenmemiş yeni kadrolar böyle yerleri asla bilmesinler. Her grup sadece kendi barınma yerini bilsin, diğer grupların barınma yerlerini bilmesin.

10- Gruplar arası buluşmalar ve toplantılar için, barınma yerleri dışında, ayrı yerler hazırlanmalıdır.

Yoldaşlar! Yukarıdaki ön hazırlıkları en kısa zamanda tamamlamalıyız. Uzun süreli gerilla faaliyetlerine girebilmemiz, kalıcı başarılar kazanabilmemiz, silahlı mücadele yolunda emin adımlarla yürüyebilmemiz, önemli ölçüde bu hazırlıklarla tamamlamış olmamıza bağlıdır.

Selamlar, başarılar. Gözlerinizden öperim. İsmail.

Not: M, aradığı zaman sizi nasıl bulacağını bilsin. Çünkü yakında F'yi de göndereceğiz."

Diyarbakır Eğitim Enstitüsü öğrencisi Yusuf Enez'in kaldığı yerde, 10 Ekim 1972 Salı günü, İbrahim Kaypakkaya'nın yazdığı, "Türkiye'de Milli Mesele" ve "Şafak Revizyonizmi ile Aramızdaki Ayrılıkların Kökeni ve Gelişmesi" başlıklı yazılar bulunur.

Yunus Enez, sorgusunda, "Bu metni Hamza Oğuzer adlı arkadaşımdan aldım", der.

Bu sırada memleketi Elazığ'da olan Hamza Oğuzer, Ocak 1973 başlarında gider Sıkıyönetim komutanlığına teslim olur.

İrfan Çelik ile Alparslan Öztürk, 10 Mart 1973 Cumartesi günü, Malatya'da kaldıkları evde yakalanır.

İbo, İstanbul'da Yapılan Eyleme Katılıyor

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi Anatomi Enstitüsünde, 18 Ekim 1972 Çarşamba günü, "Arkadaşlar" başlıklı bildiri dağıtılır.

Oğlunu kaçıracak fidye almak, şayet bu mümkün olmazsa

evini soyamak amacı ile Yunus Ekşi'nin evine gidilmesi kararlaştırılır.

İstihbaratı Hıdır Akgün, getirmiştir.

İbrahim Kaypakkaya, Hikmet Şenses, Muhsin Canik, İrfan Çelik ve Davut Kurun, 28 Ekim 1972 Cumartesi günü, saat 21.00 sularında, Üsküdar Selman Ağa Mah. Selmanpaşa Cad. No: 107/a-10 numaralı apartmana gelir.

Hikmet Şenses, gözcülük yapmak üzere dış kapıda bırakılır. Davut Kurun ile İrfan Çelik, iç kapı sahanlığında gözcü olarak bırakılır.

İbrahim Kaypakkaya ile Muhsin Canik, Yunus Ekşi'nin evine gider. Kapıyı açan Müesser Ekşi'ye, "Babası ile görüşmek istediklerini" söylenir. Bu sırada ağabeyi Dursun Ekşi gelir. Çıkan tartışmada, Dursun Ekşi, Muhsin Canik'in silahından çıkan kurşunla yaralanır. İbrahim ile Muhsin Canik, birşey alamadan evden uzaklaşır.

Cem Somel, bu olayla ilgili olarak şunları anlatmıştır:

"Üsküdar'daki evin istihbaratını İstanbul Hukuk Fakültesi'nden Elazıglı Hıdır adında birisi sağlamış. Hıdır, bize, polislerin epeydir kendisini sıkıştırdığını, onlara bilgi verdiğini itiraf eden bir mektup gönderdi.

Ahmet Çiçek'in evinde kalan Mustafa adındaki işçiyi Hıdır, bize tanıştırmış olduğu için ondan da şüphelendik. Hikmet ve ben, onu denemeye çalıştık. Ama beceremedik. Neticede hiçbirşey anlayamadık.

O sırada İstanbul'a Malatya'dan 'Ziya' denen fakat hakiki adı Yaşar olan bir genç geldi. Anladığım kadar Arslan Kılıç, buna Hıdır'ı gözleme vazifesi verdi. Bu, bir-iki gün gitti. sonra kendisi takibe uğramış. İbrahim, onu Malatya'ya geri gönderdi."

Meral Yakar, Vuruluyor

Arslan Kılıç, 22 Ocak 1973 Pazartesi günü, Ümraniye, Atatürk Mahallesi, Çavuşbaşı Caddesi 42 nolu evde Meral Yakar'ı kazaen tabanca ile yaralar.

Arslan Kılıç, yaralı olan Meral Yakar'ı hemen sırtlayarak yoldan geçmekte olan Sami Ermete'nin kullandığı minibüse bindirir ve Haydarpaşa Numune Hastahanesi'ne götürür. Fakat, Meral Yakar, tedavi edildiği hastahane ölür. Hastahane yetkilileri, durumundan şüphelendikleri için Arslan Kılıç'ı emniyete ihbar eder. Bunun sonucunda Arslan Kılıç, yakalanır.

Bu olay nedeniyle yayınlanan bildiri şöyledir:

“Yoldaşlar, 25 Ocak 1973 Perşembe günü hareketimiz İstanbul'da ilk şehidini verdi. Meral Yakar yoldaş bir kaza kurşunuyla öldü.

Olay, 22 Ocak 1973 Pazartesi günü sabahı meydana gelmiş, yoldaşlarımız sabah kahvaltılarını yapmışlar. Daha sonra Meral yoldaş görevini yapmak üzere daktilonun başına oturmuş. Diğer yoldaş ise divanda akşam yağladıkları tabancanın son kontrolünü yapmağa başlamış. Yoldaşın bir anlık dalgınlığı neticesinde silah patlamış, kurşun Meral yoldaşın karaciğer, bağırsak ve dalağını parçalayarak dışarı çıkmış. Vuran yoldaş, yoldaşımızı derhal hastahaneye götürmüş. Yoldaşımız hastahane üç gün komada kaldıktan sonra, 25 Ocak 1973 perşembe günü saat 11.00'de ölmüş.

Meral yoldaş, kendini proleteryanın kurtuluşu davasına adanmıştı. Bu mücadele uğruna ailesi ile feodal bağlarını koparmış ve profesyonel devrimci olarak mücadelenin içine girmişti. Tüm mücadele hayatı boyunca büyük, küçük iş ayrımı yapmamış, teknik işleri küçümsememişti. Yine teknik işleri yaparken vurulmuştu. Mücadele azmini hiçbir zaman kaybetmeyen yoldaşımız, koma halinde dahi devrimci tavırdan en ufak bir taviz vermemiştir. Diğer yoldaşımıza zarar gelmesin diye poliste ‘ser verilir sır verilmez’ devrimci tavrına sonuna kadar uymuştur. Meral yoldaşın bu tavrı hepimize iyi bir ders ise, dikkat sorunudur. Her işte çok dikkatli davranalım. Bilhassa ege men sınıfların bütün gücü ile bastırdığı bugünlerde ufak bir dalgınlığın bize çok şey kaybettireceğini hiçbir zaman unutmayalım.”

Ali Haydar Yıldız'ın ölümü nedeniyle, Boğaziçi Üniversitesi'nde, 29 Ocak 1973 Pazartesi günü, bildiri dağıtılır.

dersim halkı bir kara gün daha yaşadı. Binlerce kadın, kız kinle ağladı. 24 Ocak şafak vakti Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu'nun Haydaran dağlarındaki kampı bir faşist müfrezesi tarafından basıldı. Çatışma sonucunda halkımız değerli bir evladını daha kaybetti. Aziz yoldaşımız Ali Haydar Yıldız şehit düştü. Silah arkadaşı İbrahim Kaypakkaya ise, yaralı olarak ele geçti. Dersim halkı, Ali Haydar'ı çok iyi tanır. Çünkü onların ekmeğini yemiş, düşüğünde yatmış, onların kurtuluşu için canını bu yola koymuştu: Halk, Ali Haydar'ların kendileri için çarpıştığını çok iyi bilir ve onun için kinle ağlıyor. Faşistler Ali Haydar'ın cesedini Tunceli'nin içinde Cipin arkasına bağlayarak zafer havası içinde halka teşhir ettiler. Ali Haydar'ın kanı, Ali Haydar'ın cesedi onbinlerce ihtilalci köylünün kinini bildi. Biz, bunu çok iyi biliyoruz ve halkımıza açıkça beyan ederiz ki,

Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu'nun mensupları faşizmin saldırılarına karşı tek savaşıncısı kalıncaya kadar çarpışacaktır.

Gücünün elverdiği ölçüde, halka karşı işlenen cinayetlerin hesabını tek tek sormaya sonuna kadar çalışacaktır.

Aziz halkımız,

İşçi-köylü düşmanı faşist hükümete karşı birleşelim.

Hangi fikir ve teşkilattan olursa olsun, bütün yurtseverleri ve teşkilatları tek bir cephede çarpışmaya çağırıyoruz.

Yaşasın işçilerin köylülerin devrimci birliği, yaşasın devrim. Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu"

Ahmet Muharrem Çiçek, Ölüyor

Çalışmalara katılmak, Diyarbakır'daki örgüt tutukluları hakkında bilgi toplamak amacıyla Diyarbakır'a gönderilen Adnan Köle, 10 Mart 1973 Cumartesi günü gece yarısı şüphe üzerine bir gece bekçisi tarafından yakalanır. Adnan Köle'nin taşıdığı valiz içerisinde örgüte ait bir kısım belge ile yayınlar çıkar. Güvenlik görevlileri nezaretinde İstanbul'a getirilen Adnan Köle, Şehremini, Deniz Abdal mahallesi Kaşgarlı Mahmut Sokak No:16'daki evi, 18 Mart 1973 Pazar günü, güvenlik görevlilerine gösterir.

Şehremini Deniz Abdal Mahallesi Kaşgarlı Mahmut sokak No:16'daki dairede bulunan Ahmet Muharrem Çiçek, Ali Şenci, Kutsiye Bozoklar ve Mehmet Zeki Şerit'in sözlüsü Feryal Sarıoğulları emniyet mensupları tarafından, 19 Mart 1973 Pazartesi günü, saat 10.30'da sarılır.

"Teslim ol" çağrısına ateşle karşılık verilmesi üzerine çatışma çıkar. Çatışmada Ahmet Muharrem Çiçek ölür, Kutsiye Bozoklar yaralanır.

Bu olay nedeniyle yayınlanan bildiri şöyledir:

"Halkımıza bildiririz, Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu bir savaşçısını daha kaybetti. 19 Mart günü faşizmin polis gücü savaşçılarımızın kaldığı yeri kuşattılar. Çelik yelekli, otomatik tüfekli yüzlerce faşist evi kurşun yağmuruna tuttu. Silah arkadaşlarımız birbuçuk saat kahramanca direndi ve aziz yoldaşımız Ahmet Muharrem Çiçek şehit oldu, yakın omuzdaşı ise, ağır yaralandı, faşistler zafer havası içinde eve girdiler.

Muharrem, kan revan içinde yerde yatıyordu.

Otomatik tüfeği yoktu, çelik yeleği yoktu ama, çelik gibi bir yüreği vardı. Onun yüreği sefalet içinde sömürülen halkın davası için çarpıyordu.

O, canını halkının kurtuluş davasına fedakarca bağışladı.

O, devrim içinde çarpışarak şehit olanların çizdiği kanlı yolda canını verdi.

Bu çarpışmadan sonra faşist sıkıyönetimin paşası sanki büyük bir zafer kazanmış gibi, savaşçıları tehdit ederek teslim ol çağrısında bulundu.

Biz, Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusunun bütün fedaileri adına şunu tekrar beyan ederiz ki,

Kanımızın son damlasına kadar çarpışacağız ve hiçbir zaman faşizme teslim olmayacağız.

Bizim savaşımız halkın kurtuluş savaşıdır.

Şunu iyi bilin ki:

Silahlarımız emperyalistlerin ve faşistlerin zalim saltanatını yıkıncaya kadar susmayacaktır.

Bütün devrimcileri birliğe ve Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusunu aktifçe desteklemeye çağırıyoruz.

Yaşasın devrim.

Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu İstanbul Bölgesi Komutanlığı."

Bu beyanname, İstanbul Teknik Üniversitesi ile İstanbul Eğitim Enstitüsü'nde, 5 Nisan 1973 Perşembe günü dağıtılır.

Bekçi Halil Havvakara Ölüyor

İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Kimya bölümü öğrencisi Mehmet Zeki Şerit ile Sami Sarı, 25 Şubat 1973 Pazar günü gecesi, Kozyatağı Polis karakoluna silahlı baskın yapmak amacıyla bölgeye gider.

Müteaddid defalar karakolu basmak amacıyla harekete geçmişlerse de fırsat bulamayan Mehmet Zeki Şerit ile Sami Sarı, geri dönerken, bekçiler Selim Güneri Gök ve Ahmet Aydemir tarafından durdurularak, "Nereye gittikleri" sorulur. Verdikleri cevaplar ve şüpheli hareketleri nedeniyle Mehmet Zeki Şerit ile Sami Sarı, karakola davet edilir. Mehmet Zeki Şerit, silahını çıkararak ateş eder. Kargaşalıktan yararlanan Sami Sarı ile Mehmet Zeki Şerit, kaçarak yakalanmaktan kurtulur.

Mehmet Zeki Şerit ile Sami Sarı, soygun yapmak amacıyla, 11 Nisan 1973 Çarşamba günü, Ethem Utku'nun Barbaros Bulvarı 40/16'daki dairesine gelir. Evde bulunan Münevver Demirtaş ile Şebnem Kalyoncu, bu olayda yaralanır ve soygun gerçekleşmez.

14 Nisan 1973 Cumartesi gecesini 15 Nisan 1973 Pazar gününe bağlayan gece yarısı Zeki Şerit ile Sami Sarı, Altunizade polis karakolunu basmak amacıyla bölgeye gelir.

Sami Sarı ile Mehmet Zeki Şerit, polis karakolu civarında yaptıkları kontrol sonunda herhangi bir baskına elverişli ortam göremedikleri için bölgeden ayrılacakları sırada Altunizade polis karakolunda görevli olan iki bekçi tarafından şüphe üzerine durdurulur. Yakalanacaklarını anlayarak kaçmaya çalışan Zeki Şerit, silahıyla bekçilerin üzerine ateş açar. Bekçilerden Halil Havvakara ölür, Fikret Karaçay yaralanır.

Sami Sarı ile Mehmet Zeki Şerit, kaçarak Fikirtepe'deki örgüt evine gider.

Olayla ilgili olarak yayınlanan beyanname şöyledir:

"Halkımıza 3 No.lu Açıklama, 14 Nisan saat 03.00 sularında yeni bir çatışma çıkmıştı. Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusunun iki gerillası sokakta devriye gezen bekçilerin saldırısına uğramıştır. Fedaileri bir müdet takip eden bekçiler, daha sonra aniden önlerine çıkarak pervasızca ateş etmeye başlamışlardır. Bunun üzerine kısa mesafede karşılıklı çatışma başlamıştır. Çok kısa süren bu çatışma, bir bekçinin ölümü ve diğerinin de ağır yaralanması ile sonuçlanmıştır.

Emekçi halkımıza şunu açıklarız ki, gerilla mücadelesini sürdüren halkın savaşçıları hiçbir zaman halka zulmetmeye ve teşkilatımıza saldırmayan sıradan bekçiye, askere ve polise saldırmayacaktır.

Bizim düşmanımız halkın düşmanıdır.

Bizim düşmanımız halka zulmeden patron, ağa, tefeci hükümetidir.

Bizim düşmanımız bu hükümetin arkasındaki Amerikan sömürgecileridir.

Biz, emperyalizmi ve faşizmi yıkmak için kanımızın son damlası, silahımızın son kurşununa kadar çarpışacağız. Çünkü biz, halkın ordusuyuz ve halkımıza ancak böyle layık olabiliriz.

Bir karın ekmek için faşizme hizmet edenlere şunu bildiririz ki;

Amerikan köpeği üç beş bilirlerin saltanatına hizmet etmeyin,

Emirleri uygulamayın,

Bize silah çekmeyin,

Kararımız açık ve kesindir.

Bundan sonra kurşuna kurşun, kana kanla cevap vereceğiz. Şimdiye kadar döktüğümüz şehit kanları elimize kızıl bayrağı vermiştir. Yüreğimize ihtilal kinini ekmıştır. Bunu kafanıza iyice sokun.

Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusunun bütün mensupları;

Faşizme karşı her zamankinden daha uyanık ve amansız olun.

İşçi ve köylü düşmanlarının kara listelerini çıkarmaya devam edin.

Yaşasın devrim.

Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu İstanbul Bölgesi Komutanlığı."

Bu beyanname, İstanbul Teknik Üniversitesi ile İstanbul Eğitim Enstitüsü'nde, 5 Nisan 1973 Perşembe günü dağıtılır.

Bekçi Halil Havvakara Ölüyor

İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Kimya bölümü öğrencisi Mehmet Zeki Şerit ile Sami Sarı, 25 Şubat 1973 Pazar günü gecesini, Kozyatağı Polis karakoluna silahlı baskın yapmak amacıyla bölgeye gider.

Müteaddid defalar karakolu basmak amacıyla harekete geçmişlerse de fırsat bulamayan Mehmet Zeki Şerit ile Sami Sarı, geri dönerken, bekçiler Selim Güneri Gök ve Ahmet Aydemir tarafından durdurularak, "Nereye gittikleri" sorulur. Verdikleri cevaplar ve şüpheli hareketleri nedeniyle Mehmet Zeki Şerit ile Sami Sarı, karakola davet edilir. Mehmet Zeki Şerit, silahını çıkararak ateş eder. Kargaşalıktan yararlanan Sami Sarı ile Mehmet Zeki Şerit, kaçarak yakalanmaktan kurtulur.

Mehmet Zeki Şerit ile Sami Sarı, soygun yapmak amacıyla, 11 Nisan 1973 Çarşamba günü, Ethem Utku'nun Barbaros Bulvarı 40/16'daki dairesine gelir. Evde bulunan Münevver Demirtaş ile Şebnem Kalyoncu, bu olayda yaralanır ve soygun gerçekleşmez.

14 Nisan 1973 Cumartesi gecesini 15 Nisan 1973 Pazar gününe bağlayan gece yarısı Zeki Şerit ile Sami Sarı, Altunizade polis karakolunu basmak amacıyla bölgeye gelir.

Sami Sarı ile Mehmet Zeki Şerit, polis karakolu civarında yaptıkları kontrol sonunda herhangi bir baskına elverişli ortam göremedikleri için bölgeden ayrılacakları sırada Altunizade polis karakolunda görevli olan iki bekçi tarafından şüphe üzerine durdurulur. Yakalanacaklarını anlayarak kaçmaya çalışan Zeki Şerit, silahıyla bekçilerin üzerine ateş açar. Bekçilerden Halil Havvakara ölür, Fikret Karaçay yaralanır.

Sami Sarı ile Mehmet Zeki Şerit, kaçarak Fikirtepe'deki örgüt evine gider.

Olayla ilgili olarak yayınlanan beyanname şöyledir:

"Halkımıza 3 No.lu Açıklama, 14 Nisan saat 03.00 sularında yeni bir çatışma çıkmıştı. Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusunun iki gerillası sokakta devriye gezen bekçilerin saldırısına uğramıştır. Fedaileri bir müdet takip eden bekçiler, daha sonra aniden önlerine çıkarak pervasızca ateş etmeye başlamışlardır. Bunun üzerine kısa mesafede karşılıklı çatışma başlamıştır. Çok kısa süren bu çatışma, bir bekçinin ölümü ve diğerinin de ağır yaralanması ile sonuçlanmıştır.

Emekçi halkımıza şunu açıklarız ki, gerilla mücadelesini sürdüren halkın savaşıçıları hiçbir zaman halka zulmetmeye ve teşkilatımıza saldırmayan sıradan bekçiye, askere ve polise saldırmayacaktır.

Bizim düşmanımız halkın düşmanıdır.

Bizim düşmanımız halka zulmeden patron, ağa, tefeci hükümetidir.

Bizim düşmanımız bu hükümetin arkasındaki Amerikan sömürgecileridir.

Biz, emperyalizmi ve faşizmi yıkmak için kanımızın son damlası, silahımızın son kurşununa kadar çarpışacağız. Çünkü biz, halkın ordusuyuz ve halkımıza ancak böyle layık olabiliriz.

Bir karın ekmek için faşizme hizmet edenlere şunu bildiririz ki;

Amerikan köpeği üç beş bilirlerin saltanatına hizmet etmeyin,

Emirleri uygulamayın,

Bize silah çekmeyin,

Kararımız açık ve kesindir.

Bundan sonra kurşuna kurşun, kana kanla cevap vereceğiz. Şimdiye kadar döktüğümüz şehit kanları elimize kızıl bayrağı vermiştir. Yüreğimize ihtilal kinini ekmiştir. Bunu kafanıza iyice sokun.

Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusunun bütün mensupları;

Faşizme karşı her zamankinden daha uyanık ve amansız olun.

İşçi ve köylü düşmanlarının kara listelerini çıkarmaya devam edin.

Halkımızın desteğini en geniş ölçüde sağlamak için azami gayret sarfedin.

Devrim meşalesini canlı ve yüksekte tutalım.

Yaşasın devrim, Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu-6. Bölge Komutanlığı."

Çatışma

Samî Sarı'nın 15 Nisan 1973 Pazar günü, Mehmet Ali Kılıç ve Binali Çelik ile saat 09.30'da Kartal Topselvililer semtinde, Şükrü Ulaş'ın kahvehanesinde randevusu vardır. Oraya gider ve yakalanır.

Samî Sarı, 15 Nisan 1973 Pazar gününü Pazartesi gününe bağlayan gece yarısı, saat 01.00 sularında emniyet görevlilerini, Fikirtepe'deki eve götürür. Samî sarı tarafından örgüt parolasına uygun olarak kapının çalınması ve içeridekilere takma isimleriyle seslenilmesi karşısında kapıyı Yalçın Büyükdağlı açar ve dışarı alınarak enterne edilir. Bunu farkedenden Mehmet Zeki Şerit ile Nezihe Bahar, polislerle silahlı çatışmaya girer.

Bu arada, içerdeki belgeler yakılır. Belgelerin yakılması sırasında Nezihe Bahar'ın da eli ve kolu yanar.

Çatışma sonunda Nezihe Bahar, Yalçın Büyükdağlı ve Mehmet Zeki Şerit yakalanır.

Süleyman Yeşil, 19 Nisan 1973 Perşembe günü, Küçükköy Beşyüzevler semtindeki evde, Muzaffer Oruçoğlu, Abdulahat Muhittin, Cem Somel ve Hanife Canik de, 21 Nisan 1973 Cumartesi günü, yoğun gözyaşartıcı mermi atışları sonucu Esenler semtindeki evde yakalanır.

Birinci Ordu ve İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Basın ve Halkla İlişkiler Şubesi, 29 Nisan 1973 Pazar günü, özetle şu açıklamayı yapar:

"Marksist-Leninist Türkiye Komünist Partisi adlı gizli örgütün asker, polis ve bekçilere ateş açan, bu arada bir bekçiyi öldürüp, soygun yapan 63 militanı ele geçirilmiştir."

Öte yandan, İstanbul'da Vatan Mühendislik Okulu'nda, 3 Mayıs 1973 Perşembe günü, Dudullu'da Pres Döküm Fabrikasında, 11 Mayıs 1973 Cuma günü, "Halkımıza bildiririz" başlıklı beyanname dağıtılır.

YEDİNCİ BÖLÜM

İbo Yakalanıyor

İbo Yakalanıyor

Ali Haydar Yıldız, sabahleyin, İbrahim Kaypakkaya'yı yol kenarındaki Halil İbrahim Akyol'un babasına ait Karakoçan'ının Paş köyündeki kahvehanesinde bulur. Beklemeden yola çıkan Ali Haydar Yıldız ile İbrahim Kaypakkaya, ilk önce Bostan köyüne gelir, öğleye doğru Ovacık'a bağlı Deşt nahiyesi ormanlarındaki, arkadaşlarıyla kaldıkları eve ulaşır.

1973 yılbaşında İbo, Muzaffer Oruçoğlu, Ali Haydar Yıldız, Süleyman Yeşil, Hüseyin Bozkurt ve Ovacık'lı Murat Aydın, "Ho Şi Minh" adını verdikleri Hakis köyünün karşısındaki dağ evindedir.

Güvenlik kuvvetlerinin geniş çaplı başlattığı operasyonlar nedeniyle Deşt'te fazla kalamıyacaklarını değerlendiren Muzaffer Oruçoğlu, İbrahim Kaypakkaya, Süleyman Yeşil, Ali Haydar Yıldız, Hüseyin Tekin, Musa Söğüt, Yılmaz Karakoç, Murat Aydın, Hüseyin Bozkurt ve Kamer Özkan, çeşitli istikametlere dağılmaya karar verir.

Muzaffer Oruçoğlu, İbrahim Kaypakkaya, Süleyman Yeşil, Ali Haydar Yıldız ve Hüseyin Bozkurt, Haydaran bölgesi, Vartınik mezrasına geçer.

İbrahim Kaypakkaya, Muzaffer Oruçoğlu ve Nazimiye'li Hüseyin Bozkurt, 24 Ocak 1973 Çarşamba günü, Tunceli'nin Haydaran bölgesi Munzur dağlarının kolu üzerinde bulunan Seyithan ile Gökçek köylerine yakın Vartınik mezrasındaki evdedir.

Ali Haydar Yıldız ile Süleyman Yeşil, yiyecek getirmek için tanıdık bir köye getmiştir. Sabaha doğru, Barıkbaşı istikametinden arkadaşlarının kaldığı eve yaklaşan Ali Haydar Yıldız ile Süleyman Yeşil, üç kez parola ıslığını çalar. Fakat, karşılık yoktur. Evde kalanların ayrıldıkları veya nöbette bırakılan kişinin uyumakta olduğu düşünülür. Nöbetçi Hüseyin Bozkurt, uyumuştur.

Süleyman Yeşil, eve iki kere taş atar. Hüseyin ile İbrahim, evin duvarına çarpan taşların seslerini aynı anda duyar ve kal-
kar.

Arkadaşları evde otururken çevreyi gözetlemeye başlayan Hüseyin Bozkurt, emniyet kuvvetlerinin eve doğru yaklaşmakta olduğunu görür ve durumu arkadaşlarına haber verir.

Jandarma, bu arada, "Teslim ol" çağrısı yapar.

İbrahim Kaypakkaya ve arkadaşları, bir taraftan bulundukları yerden uzaklamaya çalışırken bir taraftan da kendilerinden daha aşağıda bir yerde olan jandarmaların üzerine patlayıcı madde atar ve ateş eder.

Kaçmaya çalışanlardan önce Ali Haydar Yıldız, sonra İbrahim Kaypakkaya, vurulur ve düşer. İbrahim Kaypakkaya, jandarmalar bakmaya gelince ölü numarası yapar. Başından kan aktığını gören ve öldü sanan jandarmalar, yakalamak amacıyla kaçanların peşine düşer.

Muzaffer Oruçoğlu, kendini uçurumdan aşağı atar. Karlar içinde dereye kadar iner. Askerlerin ateşi ve bombaları altında iki saat kadar uçurumun altındaki dere yatağının içinde kalan Muzaffer Oruçoğlu ile Hüseyin Bozkurt, sonunda oradan kurtulur .

Dedesı 1938'deki Dersin İsyanında Haydaran bölgesinin lideri olan Ali Haydar Yıldız ölmüştür. Yaralı olan İbrahim Kaypakkaya, fırsattan istifade ederek çatışma bölgesinden uzaklaşır.

Evde yapılan aramada tüfek, boş ve dolu fişekler, mermiler, çeşitli yapıda bombalar, bomba yapmaya yarar malzeme, kitaplar ve örgüt yayınları bulunur.

Çatışmadan kurtulan Muzaffer Oruçoğlu, bir ay Mazgirt köylerinde kaldıktan sonra İstanbul'a gider.

Vartinik mezrasındaki olay yerinden başında bir kurşun, sırtında kırk-elli saçma yarası ile ayrılan İbrahim Kaypakkaya, Barıkbaşı köyünden Hüseyin Sarıkaya'nın evine uğrar, bir kaç saat dinlenir. Daha sonra Vartinik'e doğru yola koyulur.

Vartinik baskınından sonra yapılan operasyonlar sonunda,

ardındaki gerçek, bölgemizde anarşik bir örgütün varlığı idi. Ben, işi bu nokta üzerine ağırlık vererek soruşturmaya koyuldum. Anarşistlerin kırlarda bu eylemleri planlayıp, zaman zaman şehirlere inerek bu tertiplere giriştikleri anlaşılıyordu. Diğer yandan hedef olarak seçilen kimseler istisnasız görevini başarı ile yürüten ve memleketsever kimselerdi. Nitekim, Darı-kent'te görevli Uzm. Çvş. Ertuğrul Taştemel, anarşist Yusuf Aslan'ı yakalayan bir görevli idi. Keza İlköğretim Müfettişi İbrahim Ertuğrul'un da ideolojik faaliyetlere katılan ve görevine başka düşünceler sokan öğretmenlere karşı denetleme görevini tam olarak yerine getirdiğini zaman zaman duyuyorduk.

Bende, bütün bu olayların bir öğürt marifetiyle yaratıldığı fikrinin yerleşmesinden sonra köylerdeki istihbarat sistemine daha da önem verdim. Bilhassa sığınmaya elverişli Dişt ve Kutuderesi mıntıkası tanıdığım kadariyle anarşistlerin kalabilecekleri yerler olduğu için, oradan yeni elemanlar temin ettim ve teşvik edici vaatlerde bulundum. Aynı zamanda MİT Diyarbakır Bölge Başkanlığı ile de koordineli bir çalışma ilişkisi kurdum. Bütün bu çalışmaların sonucu olarak, 13 Ocak 1973 günü bir kısım anarşik gurubu, Nazimiye, Bostanlı mevkiinde olduklarını haber aldık. Derhal bir takip ekibi kurarak, kendi komutamda yola çıktık. Ekibe ayrıca emniyetten de bir görevli almıştık. Bize verilen haberde belirtilen yere geldiğimizde, bir dikkatsizlik eseri olarak polisin patlattığı silah sesi baskınımızı tesirsiz hale getirdi. Bir şey yapamadan döndük. Bundan 10 gün kadar sonra yine bir grup anarşistin Kutuderesi mevkiindeki Vartinik mezrasında barındıklarını haber aldım. Gökçek Karakolundaki Uzm. Çvş.'un dikkatini çektik ve çevreyi tarassut altında bulundurmasını emrettim. Karakoldan aldığım haberlerde teyid edici oldu. Bahsettiğim mezra çevresinde sık ayak izlerine rastladığının söylenmesi üzerine, 23 Ocak 1973 günü gayrimüsait hava şartlarına rağmen bir takip ekibi kurdum. 12 erden meydana gelen bu ekiye genellikle tecrübeli ve keşif hizmetlerinde çalıştırılmış erlere yer verdim. Göreve çıkmadan önce yapacağımız işin önemini belirler bir konuşma yaptım ve bu hususta alınacak ve uygulanacak tedbirleri bir bir saydım. Böylece Gökçek Karakoluna kadar araç-

la ve oradan sonrada yaya olarak yolumuza devam ettik. Gökçek Karakolunda ekibe Uzm. Çvş. Cemil Şahin'i de alarak dağlık ve ormanlık bölgeye girdik. 5 saat kadar yürüdükten sonra, Vartinik mezrasının bulunduğu yere ortalığın henüz aydınlanmaya başladığı sırada geldik. Mezra 3-4 evlik küçük bir ünite idi. 100-150 metre yaklaştık. Evlerin bulunduğu yer bizim bulunduğumuz yerden epeyçe yüksekte bulunuyordu. Biraz daha yaklaşıncı bir evin damı üzerinde silahlı bir şahıs dikkatimizi çekti. Ben, hemen erlere yere yatmalarını söyledim ve mevcut kadroyu üç time ayırdım. Birinci tim komutanı bendim. Ben ortada kalacaktım. Yani, evlere karşı durumu kollayacaktım. İkinci tim, sağdan kuşatma görevi yapacaktı. Üçüncü tim de soldan kuşatma yapacaktı. Bu arada ben hiç bir surette ateş edilmemesini, onları kuşatıp kaçamayacak bir duruma geldikten sonra teslim olmaya zorlayacağımızı söyledim. Çok geçmeden damdan içeri giren ve bizi farkettiğini sandığım nöbetçi anarşist arkadaşlarını uyarmış olmalı ki, soldan ilerleyen ekip, Üsteğmenim 4 kişi kaçıyor, diyerek beni haberdar etti. Ben, ortada olduğum için evler istikametinde kaçanları görmeme imkan yoktu. Bu defa soldan ve sağdan ben de onların gerisinden süratle yaklaşmaya başladıksa da, peşlerinden geldiğimizi gören 4 anarşistten birkaçı hem kaçıyor, hem de ateş ediyordu. Onlar tarafından ilk ateşe başlanması üzerine, erlerin dikkatini çektim. Ben söylemeden ateş etmeyin, ateş etmek en son çaremiz olacaktır, dedim. Bu sırada yoldan yaklaşan timin bulunduğu kısımda onlarla geriden gelen bizim aramızda bir patlama oldu. Önden giden erler, bir şey atıldılar, diye bağırdı ve erler bunu görünce geri çekildi, biz de yere yattık ve mümkün olduğu kadar siperlendik. Ani bir patlama oldu. O esnada atılan şeyin ne olduğunu tetkike zaman yoktu. Ben biraz daha ilerleyerek ateş etmeyin ve durun kaçmayın, diye üç dört kere ihtarda bulundumsa da dinlemediler. Arayı daha da fazla açıp evin 200-300 metre ilerisindeki dereye ulaştıklarında onları ele geçirmenin mümkün olamayacağını bildiğim için, son bir kerre daha bağırarak ihtarda bulundum. Yine aldırmadılar ve ateşi de kesmediler. Bu durum karşısında kısa bir durum muhakemesi yaparak ateşle mukabele etmenin zorunlu bir hal

olduğu sonucuna vardım. Hepimiz ateş etmeye başladık. Ateşten hemen sonra kaçan anarşistlerden elinde tüfek olan bir tanesi vuruldu. Peşinden diğeri vurularak düştü. Diğer ikisi daha önde idiler. Ben, vurulanları bir tarafa bırakıp hep birlikte diğer ikisinin peşine dağıldık, diyerek süratle kaçan anarşistlerin peşine düştük. Ancak, erler çok yorulmuştu ve yer yer bir metreyi bulan kar süratle ilerlememize engel teşkil ediyordu. Kaçan bu iki kişi kurşuna hedef olmamak için bazen yuvarlanıyorlar, bazen de atik hareketlerle ilerliyorlardı. Dereye indiler ve burada kayboldular. Bir süre aramaya devam ettiysek de bir netice alınamıyacağı kanaatine vararak tekrar mezraya doğru toparlandık. Son vurulan anarşistin bulunduğu yere geldiğimizde, öldüğü, erler tarafından söylenen bu anarşistin yerinde olmadığını gördük. Erlerden bir kısmı, biz baktık öldü, diyorlardı. Hatta bir tanesi, yüzüstü düşmüştü, saçından tutup baktım ölmüştü. Cebinden de nüfus cüzdanını aldım, diyerek bana verdi. Nüfus cüzdanında Haydar Mecit yazılı idi ve bir de soluk bir fotoğraf yapışıktı. Yerde kan lekeleri mevcuttu. Bu lekeleri takip ettik, Dil Deresine doğru izledikse de, daha sonra bu izi de kaybettik. Böylece ilk vurulan anarşistin yanına geldik. Bu anarşistin tüfeği elinden düşmüş ve ölmüştü. Cesedi alarak mezradaki eve getirdik. Evi sıkı bir şekilde aradık. Diğer evleri de aradık mezra metruktu. Anarşitlerin kaldığı odalar tavandan birkaç yerinden delinmişti. Soba borusunun çıktığı yerleri çalıyla kapatmışlar, evde askeri parka, battaniye, eski elbiseler, bol miktarda yiyecek, un, bulgur, dumdum kurşunu, tüfekte kullanılmak üzere dolu ve doldurulmaya hazır fişek ve barut malzemesi, konserve kutusundan yapılmış bombalar, dinamit lokumu ve tapalar bulduk. Ayrıca kitaplar ve bomba imaline yarayan şema ve notlar ile Mao'nun 'Askeri Yazılar' kitabını ele geçirdik. Bütün bunlar, anarşistlerin bu evde üstlendiklerini ve yeni bir eyleme girişme hazırlıkları yaptıklarını belgiliyordu. Ben, erlerime, orada bir konuşma yaparak, bu vatan hainleri kendi yurdunun güvenliğini sağlayan askerini bile düşman ilan etti. Ruhsuzlardır, bunlardan her şey beklenir, dedim. Daha sonra Tunceli'ye döndük. Ben, Savcılığa müsademe ile ilgili bilgileri verdim. Vurulan anarşistin Ali Haydar Yıldız ol-

duğu tesbit edildi. Fakat benim asıl üzerinde durduğum yaralı olarak kaçan anarşist oldu. Ölen anarşistin otopsis ve bununla ilgili işlemin tamamlanmasından hemen sonra yine bir ekip teşkil ederek aynı bölgede yoğun bir arama yaptık. Ben, çevre mezralarda kalan güvendiğim adamları uyardım. Elimde bulunan istihbarat teşkilatınca bana verilen anarşist resimlerini mu-teme adamlarına gösterdim. Tekrar geri döndüm. 29 Ocak 1973 günü sabahı Gökçek Karakolunda inceleme yapmak üzere bulunduğum sırada, Mirik Mezrası halinden ve daha önce kendisini görevlendirip uyardığım Hüseyin Güngör geldi ve bana yaralı anarşisti ele geçirdik, ağabeyimler bizim evde tutuyor, dedi. Yanıma yeteri kadar kuvvet alarak Mirik mezrasına geldik. Burada muhafaza edilen anarşisti görür görmez, İbrahim Kaypakkaya olduğunu anladım ve nasıl kaçtığını sordum, bana, 'sizin gibi faşistlerin elinden kurtulmak için nasıl kaçmak gerekiyorsa o şekilde canımı dişime taktıp kaçtım', diyerek inatçı bir cevap verdi. Başından ve boynundan yara aldığı anlaşılan bu anarşisti uzun süre dışarıda barınması ve soğuk hava şartları yüzünden ayak uçlarında donma olduğu anlaşıyordu. Elbiseleri ıslak bir haldeydi. Bir süre ısıtıp ayaklarını oğuşturduktan sonra Tunceli'ye hareket ettik. Yolda gelirken sık sık yere yatıyor ve beni götürmeyin diyordu. Zaten ben gelmeden evvel de yalvarmış, ben idamlıkım beni bırakın, demiş ve devrimci arkadaşlarım sizin kökünüzü kazır, diyerek tehdit etmiş. İbrahim Kaypakkaya'yı Tunceli'ye getirdikten sonra, Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığına teslim edilmek üzere muhafaza altında yolladık. Biz, İbrahim Kaypakkaya'nın yaralı olarak kaçmasından sonra, kan izlerini ikinci defa aramaya çıktığımızda da bulmuştuk. Bu izler, Barıkbaşı mezrası yakınlarına kadar geldiğinden, buraya sığınmış olabileceği düşüncesiyle bu mezra halkından Mehmet Sarıkaya, Hüseyin Sarıkaya ve Hıdır Karagün'ü yataklık etmek zanlısı olarak haklarında muamele yapıldı. Ancak, bu şahısların, İbrahim Kaypakkaya'ya yardım edip onu barındırdıklarına dair görgüye müstenit bir bilgi mevcut değildir.

İbrahim Kaypakkaya'nın ihbarını yapan Hüseyin Güngör'e, Tunceli'den atılmış bir mektup elimize geçti. Çünkü, posta ka-

nalıyla Gökçek, Barıkbaşı, Mirik ve Vartinik dolaylarına giden memktupları kontrol ederek ilişkileri takip ediyorduk. Kontrol ettiğimiz bu mektup, Hüseyin Güngör'e, Tunceli'den atılmıştı. Muhtevası Hüseyin Güngör'ün, İbrahim Kaypakkaya'yı yakalatmasından dolayı, kendisini tehdit amacını taşıyordu. Bu hal karşısında aynı düşüncenin takipçileri olan militanların mevcudiyeti kendiliğinden ortaya çıkıyordu."

Poliste ve Mahkemede İhtilalci Tutum

TİİKP, üyelerini eğitmek ve bilgilendirmek amacıyla 1971 yılında bazı broşürler yayınlar.

Yayınladığı dördüncü broşür, "Poliste ve Mahkemede İhtilalci Tutum", başlıklı broşürdür.

Broşür; Parti mensuplarının, poliste ve mahkemede ne suretle davranmaları gerektiği yolunda talimat ve tavsiyeleri ihtiva etmektedir.

25 Ağustos 1973 tarihinde yapılan 47. celsede okunan bu broşürün giriş bölümü şöyledir:

"Poliste tutum: Polisin eline düşen yoldaş nasıl davranacaktır? Her zaman olduğu gibi burada da bize yol gösteren ilke halkın davasını her şeyin üstünde tutmaktır. Basit kişisel kayguların üstünde milyonlarca emekçinin kurtuluşu için mücadeleye devam etmek, her türlü baskıya kararlı olarak karşı koymak: İşte proleterya ihtilalcisinin tutumu budur.

Ser verip sır vermeyen Anadolunun eski köylü ihtilalcileri bize örnek olmalıdır. Osmanlı zulmüne başkaldıran köylü ihtilalcisi Börklüce Mustafa ve binlerce yoldaşının tutumu bize örnek olmalıdır. Onlar çarmla gerilirken ve boyunları vurulurken dahi bir an bile inançlarını kaybetmediler ve ölümüne hiçe saydılar. Proleteryanın 50 yıllık ihtilalci tarihinde de, bir çok komünist, polisin baskısına yığıtçe karşı koydu. Dünya proleteryanın mücadele tarihi polisin en ağır baskı ve zulmü karşısında çözülmeden kaya gibi sağlam duran nice komünistin yazdığı destanlarla doludur. Bugün de Vietnam'da, Laos'ta, Kamboçya'da, Filipinler'de, Endonezya'da, Mozambik'te, Angola'da, Filistin'de ve daha bir çok ülkede devrimciler, ezilen

milyonları kafalarından ve yüreklerinden bir an için çıkarmıyorlar ve halk düşmanlarının baskı ve zulmüne teslim olmu-yorlar. Yurdumuzdaki bir çok devrimci de, faşist generaller çe-tesinin işkenceleri karşısında devrimci vakarlarını kararlılıkla korudular.

Esas mesele polisin eline geçen ihtilalcinin, yoldaşları ve örgütü ile ilgili hiç bir sırrı polise açıklamamasıdır. Yurdumuz-da küçük burjuva maceracı akımlar bu konuda çok kötü bir adet yarattılar. Yakalananlar içinde önemli bir kısmı her şeyle-rini apaçık ortaya saçıp döktüler. Üstelik bu berbat davranış bir kahraman edasının arkasına gizlendi. Arkadaşlarını ele verdi-ler örgütlerinin yönetici kadrolarını açıkladılar, bir çok eylemi yakalanmayan arkadaşlarının sırtına yıktılar, onlar yakalanınca başkalarının üstüne atıldılar. Bütün bunlar doğru devrimci tavır-mış gibi gösterildi. Polis, bu davranışı ihtilalci yoldaşlara şu sözlerle örnek gösterdi: 'kimisi yakalandıktan sonra burda kar-şılıklı kahve, sigara içiyoruz, her şeyi erkekçe anlatıp gidiyor-lar. Siz ne biçim adamsınız? Sizde hiç mertlik yok mu? Yaptı-ğınızı erkekçe anlatın. Ne bizi uğraştırın nede sizin canınız yansın.' Görüldüğü gibi her şeyi açıkça ortaya dökmek, polise göre mertlik ve erkeklik olmaktadır. Bir ihtilalci için bunun tam tersinin söz konusu olduğu buradan da anlaşılmalıdır."

Bu genelgenin dışında eski TKP'lilerin yaşadıkları deneyim-leri aktarması, Maksim Gorki'nin "Casus", Victor Serge'nin "Militera Notlar", Juluis Fucik'in "Darağacından Notlar", Hans Magnus Enzensberger'in "Havana Duruşması" gibi kitap-lar ile dergilerde çıkan yazılar, parti üyeleri için eğitici araçlar olmuştur.

Hikmet Şenses, bu konuda şunları anlatmıştır:

"Bağcılar'da bir örgüt evimiz vardı. Farzedelim ki polise düşmüşüz diye deneme yapar, 'nasıl dayanacağız', derdik. Fa-lakaya yatar ve tabanlarımıza şakacıktan vururduk. Buna rağ-men tabanlarımız gerçekten çok yanardı. Ben, dayanamıyacak ve arkadaşları ele verecek durumda kalsam intihar etmeyi yeğ-leyen bir bakış açısına sahiptim.

İbrahim, şunu söylerdi: Konuşmamak lazım. İnsan kararlı

olursa konuşmaz. Bunun örnekleri Vietnam'da, Çin devriminde var. Gericilerden korkmayalım. Çünkü, onlar zavallıdır ve birşey yapamaz. Devrimciler ise güçlüdür."

Kabil Kocatürk de, bu konuda şunları söylemiştir:

"Yakalanırsak ne yaparız diye hep konuşuyorduk. Bu konuda İbrahim'in söylediklerini çok iyi hatırlıyorum. İbrahim, 'Konuşmamak için herşey yapılabilir. Partiyle ilgili ifade vermek anlayışa ihanettir. Çözülen de partide kalmaz. Rusya'da Çarlık döneminde Okhrana polisine ifade vermemek için devrimciler, dillerini ısırarak koparırlarmış. Davaya inanmış bir parti üyesi bu nedenle intihar bile edebilir', dedi. 'Hiçbir şey bulamayacağın hücrede, nasıl intihar edeceksin', diye sordum. İbrahim de, 'Direnemiyorsan, çözüleceğini zannediyorsan eğer davaya inanmış birisiysen ve kaldığın hücrede hiç birşey yoksa uçarak hücrenin duvarına kafanı vurursun', dedi".

Anlatılanların, yazılı belgelerin dışında bir de kişilerin bu konuda kendi geliştirdikleri ve yaşadıkları da önemlidir.

İbrahim Kaypakkaya, 1973'te yakalanana kadar en az iki kere emniyet mensupları tarafından gözaltına alınmış, sorgulanmıştır. (16)

Yüzleştirmeler Yapılıyor

Emniyet kuvvetlerinin bir süreden beri yaptığı çalışmalar sonucu bir çok kişi gözaltına alınmış, sorguları yapılmaya başlanmıştır. Sorguları yapılanlar birbirleriyle de yüzleştirilir.

Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'ndan Mehmet Çetin, 13 Şubat 1973 Salı günü, İbrahim Kaypakkaya ile yüzleştirilir. Bundan sonrası ifade tutanağında şöyle açıklanmaktadır:

"Sağın şuuruna hakim olduğu ve ifade verebilecek durumda olduğu konuşmalarından ve harici görünümünden anlaşılmakta ise de, müdafî doktorla daha evvelce yapılan telefon görüşmesi ve bunu teyiden nöbetçi Tabib Bnb. Sadettin Demiray'ın beyanlarına göre İbrahim Kaypakkaya'nın ayak parmaklarında meydana gelen donma sebebiyle oporesyona tabi tutulacağı ve kafasındaki yaradan dolayı tedavisinin devam ettiğinin bildirilmesi ve uzun sorgu işleminin de bu duru-

mu ile bağdaşmaması karşısında şimdilik iş bu teşhis ve tesbit hali ile iktifa edilmesi uygun bulunarak tutanağa nihayet verilip iş bu tutanak huzurda tanzim olunarak hazır bulunanlar tarafından imzalandı.”

12 Mart 1973 Pazartesi günü, Hıdır Karagül, Hüseyin Sarıkaya ve Mehmet Sarıkaya ile yüzleştirilen İbrahim Kaypakkaya, 24 Nisan 1973 Salı günü de, Düzali Aydoğmuş, Ali Yıldız, Hasan İlter, Hamza Oğuzer, Hayrettin İpek, Hüseyin Tekin, İsmail Erdoğan, Seyithan Dokay, Ziya Aydın ve Baki İşçi ile yüzleştirilir.

Bu yüzleştirmeler sırasında İbrahim Kaypakkaya, yüzleştirenleri bağlayıcı bir şey söylemez.

Bu konuda, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'nın 1973 yılında hazırladığı, “Türkiye Komünist Partisi Marksist-Leninist Örgüt ve Yan Kuruluşları Olan Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu ile Marksist-Leninist Gençlik Birliği İlegal Örgütleri Davası” başlıklı iddianamenin 48. sayfasında şunlar belirtilmektedir:

“İbrahim Kaypakkaya'nın intiharından önce yapmış olduğumuz sorgusunda her ne kadar örgütsel faaliyetleri konusunda, ketum davranmış ise de...”

Benim İçin Asla Merak Etmeyin ve Üzülmeyin. Olanların Hiç Bir Önemi Yoktur. Hoşça Kalın.

İbrahim Kaypakkaya, 20 Şubat 1973 Salı günü, ameliyat olduktan sonra, babasına bir mekup yazar. Mekup şöyledir:

“Kıymetli Babacığım,

Belki duymuşsundur. 26 Ocak'ta Tunceli'de jandarmalar tarafından yaralandım. Beş gün sonra da yakalandım. Şimdi Diyarbakır'da sıkıyönetim tutukevindeyim. Kurşun yaraları tamamen iyileşti. Yalnız 26 Ocak'la yakalandığım tarih arasındaki beş gün içinde soğuk mağaralarda kaldığım için ayaklarım donma oldu. 20 Şubat'ta ameliyatla donan kısımları aldılar. Fakat önemli birşey yok. Doktorların söylediğine göre yürümeme zarar vermeyecekmiş. Sakın üzülmeysin. Yakında

ayaklarım da iyileşecek. Konu komşu akrabalar merak etmesinler.

Çoktandır sizlerle görüşemedik. Bu arada evde neler olduğunu bilmiyorum. Siz asıl işçi oldunuz mu. Çocukların okul durumu nasıl ve hangi okullardalar. Anamın ve ebemin sağlık durumları nasıl. Bildirirseniz memnun olurum.

Size bundan önce bir mektup göndermiştim. Fakat dalgınlıkla üzerindeki adresi yanlış yazmışım. Muhakkak ki, elinize geçmedi. O mektupta bazı ihtiyaçlarımı yazmışım. Sizin perihan bütçenize yük oldum ama, kusura bakmayın. Üzerimde işe yarar olabilecek hiç elbise yok. Bana iç çamaşır, mintan, çeket, pantolon, ayakkabı göndermenizi diliyorum. Çeket, pantolon ve ayakkabının parasını gönderseniz daha iyi olur. Ayrıca, bir saat ve bir miktar para, ne kadar gönderebilirseniz, çok memnun olurum. Saatsizliğin çok sıkıntısını çekiyorum.

Selam eder ellerinizden öperim. Bütün çocukların ayrı ayrı gözlerinden öperim.

Siz buraya gelmeye asla kalkışmayın., Görüşmemiz imkansızdır. Göndereceklerinizi posta ile gönderin. Ve dediğim gibi de benim için asla merak etmeyin ve üzülmeyin. Olanların hiç bir önemi yoktur.

Hoşça kalın. Oglunuz İbrahim Kaypakkaya."

Hastahaneden Kaçma Teşebbüsü

İbrahim Kaypakkaya, 20 Şubat 1973 Salı günü, Diyarbakır Askeri Hastahanesi'nde ayaklarından ameliyat edilir. Hastahaneden cezaevine nakil tarihi, 17 Nisan 1973'tür.

Tek bayan tutuklu olduğu için öğretmen Fatma Erez de, aseri hastahanede gözetim altında bulundurulmaktadır.

Hastahanede bulunduğu süre içinde birisiyle bağlantı kurup, dışardaki arkadaşlarına ulaşmaya çalışan İbrahim Kaypakkaya, Diyarbakır Askeri Hastahanesi'nde tedavi görmekte iken Asteğmen Ünal Bayramoğlu ile tanışır. Bu tanışma sonrasında, Hasan Rıfki Yürekli'ye 28 Şubat 1973 Çarşamba günü, bir mektup yazar.

Hasan Rifkî Yürekli, 1968-1969 eğitim-öğretim döneminde İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi öğrenci temsilciliği yapanlardan birisidir.

İbrahim'in yazdığı bu mektup, Sıkıyönetim yetkililerinin eline geçer.

"Arkadaşlara anlatacağım bazı şeyler var" diye başlayan mektup şöyledir:

"Birincisi benim vurulmam ve içeri düşmem hakkında: Arkadaşlar, belki duydunuz, köm yerinde sabaha karşı jandarmaların ani baskınına uğradık. Baskına uğradığımızda nöbeti tutan arkadaşın çok büyük ihmalkarlığı var. Kendisi mutlaka ağır cezaya çarptırılmalıdır. Baskın sırasında biliyorsunuz ki, bir arkadaşımız derhal öldü. Ben tabii, onun öldüğünü sonradan öğrendim. Ben, yayılım ateşi altında ilk önce paçayı kurtardım. 500-1000 metre koşarak. Fakat, peşimi bırakmadılar. Aniden tekrar ateş yağmuruna tutuldum. Kendimi yere attım ama bu arada kafamdan hatırı sayılır bir kurşun yarası, boynumda saçma olduğunu sonradan öğrendiğim 45-50 yara aldım. Oraya yarı-baygın vaziyette düştüm. Jandarmalar beni tekmeleyip diğer arkadaşların peşine düştüler. O arada nüfus cüzdanımı almışlar. Yarım saat sonra ayıldım. Düşe kalka, sendeleyerek oradan uzaklaştım. Bir yere gidip gizlendim. Şunu da söyleyeyim, üzerimde, hiç bir silah yoktu. Silahlar (zaten önemsizdiler) nöbetçide ve başkalarında idi. Bölge kontrol altında olduğu için gizlendiğim yerde iki gün beklemek zorunda kaldım. Üzerimde kibrit yoktu. Kanlı elbiseleri değiştirebilmek için başka elbise yoktu. Ayrıca yiyecekte yoktu. İki gün sonra aç susuz, bir köye gittim. Köylüler beni eve almadıkları gibi ekmek dahi vermediler. Bölgede korkunç bir terör esiyordu çünkü. Bir başka köye gittim. Orada yaralarım merhem sürdüler, karnımı doyurdular, yiyecek verdiler, ayaklarımı ısıttılar, biraz giyecek verdiler. Beni uzak bir mağaraya götürüp bıraktılar. Bu arada söylemeyi unuttum. Baskına uğradığımızda ayaklarımdaki ayakkabıların her ikisinin altı da topuğuna kadar yırtıldı. Ayaklarım donmaya başlamıştı. Köylüler, gerçi yeni ayakkabı verdi ama donma devam etti. İki gün de o mağarada kaldım. Yara-

mın biraz iyileşmesini, ondan sonra ana yola çıkıp gitmeyi düşünüyordum. Fakat, ayaklarımın acısı gittikçe arttı. Isıtmak için bir başka köye gittim. Korkudan beni eve almadılar. O gece bitkin vaziyette dışarıda yattım. Ayağımdaki donma daha da arttı. Ertesi gün (ki, beşinci gündü) her ne pahasına olursa olsun gündüzleyin ana yola çıkıp gitmeye karar verdim, başka çarem yoktu. Bir köyde yol sordum. Köyün öğretmeni azılı bir gericiymiş. İki gerici köylüyü daha teşvik ederek beni yakaladılar. Jandarmaya teslim ettiler. Jandarma beni feci hırpaladı. Ondan sonrası kısaca şöyle: Tunceli Elazığ'a, Elazığ da Diyarbakır'a teslim etti. Şimdi Diyarbakır'da hem gözetim hem de tedavi altındayım. Başımdaki ve boynumdaki yaralar 20 günde kapandı. Bu arada şunu da belirtiyim: Yaralı vaziyette ilk bir hafta her iki kolumdan karyolaya çarmıha gerer gibi geldiler. İsrar üzerine kelepçenin birini çözdüler. Şimdi tek elimle karyolaya kelepçeli durumdayım. 26 Ocak'ta baskına uğramıştık. 20 Şubat'ta her iki ayağımdan da ameliyat oldum. Sağ ayağımda hiç parmak kalmadı. Vaziyet de pek parlak değil. Sol ayağımda hatıra olarak, küçük parmağım kaldı. Tedaviye devam ediyorlar, ne zaman iyileşirim bilemem. Doktorlar, gelecek ayın 15'ini tahmin ediyorlar. Bu arada yataktan hiç inemiyorum. Fakat, tek kelepçe hala bağlı duruyor.

Savcı geldi, bir kimlik tesbiti yaptı. Sorgu için iyileşmemi bekliyorlar. Bu ara poliste bazı şeyler duydum. Savcı, Ümraniye'de kaldığımız bir evin tesbit edildiğini söyledi. Bir başka polis, bana Aşur diye hitap etti. Bir başka polis, Tıp'lı bir kızın öldüğünü söyledi. Yine savcı, bana Musa ve Hamza diye hitap etti. Bir başka polis, Çapa'lı Hikmet'in yakalandığını söyledi. Çapa'lı Hikmet'i ben okuldan tanırım. Ama devrimci faaliyetle ilgili olduğunu bilmiyordum. Okul arkadaşım Mehmet Çetin'le görüştüler. Ocak'tan beri içerdeymiş. Kendisine gönderilen bir mektuptan dolayı içerdeymiş. Yine poliste bana, Siverek'ten olduğunu söyledikleri birini gösterdiler. Güya bize silah gelmiş. Sınırdan o alacakmış. Habire dövüyorlardı. O, beni tanıdığını, Musa olduğumu, evlerinde kaldığımı söyledi. Oysa ben onu tanımiyordum. Üstelik Musa da değilim. Yine Siverek'ten Serdar mı, Seyithan mı diye biri içeri düşmüş. Bu-

nu sadece duyudum. 15 gün sonra çözülmüş. (Ocak'ta düşmüş). Birçok şey söylemiş. Yine bizim davalarla ilgili olarak ve galiba Seyithan'ın konuşmasıyla ilgili olarak Siverek'ten daha başkaları da varmış içeride. Ama kimler olduklarını, kaç kişi olduklarını bilmiyorum.

Burada ne radyo dinleyebiliyorum, ne de gazete okuyabiliyorum. Diğer gözaltındakiler ve mahkumlar koridora çıkıp gezabiliyorlar. Radyo dinleyebiliyorlar. Benim koridora açılan kapıyı da kilitliyorlar. Yani dünya ile irtibatım kesik. Zannediyorum, Tunceli'li bir çok mahalli devrimciyi içeri doldurmuşlar.

Arkadaşlar, üzerimde işe yarar hiç bir giyecek yok. Ayrıca para da yok. 200 lira vardı poliste kaynadı. Sizden ikişer adet iç çamaşırı, 42 numara ayakkabı, çorap, bir çift pijama, manta (veya kazak), çeket ve pantolon istiyorum. Ölçülerimi siz bilirsiniz. En az 500 (beşyüz) lira kadar para yollayın, babam gönderecek durumda olsaydı ondan isterdim. Onun durumu çok kötü. İstediklerimi Ankara'dan postaya verin ve üzerine babamın adresini yazın. Babamı ziyaret ederseniz dikkatli davranın, gözaltında olabilir.

Arkadaşlar, sizden isteyeceğim diğer şeyler şunlardır. Birincisi: siyasi polise karşı tedbirlerinizi çok çok sağlamlaştırın. Bu günlerde polis özellikle bizim üzerimizde duruyor. İkincisi: kadrolarınızı en kısa zamanda ve en iyi şekilde silahlandırın. Buna acilen ihtiyacımız var. Devrimci kitlelerden de bu yönde eleştiriler geliyor. Üçüncüsü: ki, birincisiyle ilgili, poliste çözülenleri saflarınızdan atın. Dördüncüsü: Bölgemizdeki irtibatı yeniden düzene koyun ve sağlam esaslara bağlayın. Beşincisi: Hareketimizin her alanda ve bu arada mücadelede başıboşluğa, gevşekliğe, korkaklığa, adam sendeciliğe aman vermeyin. Böylelerini acımadan saflarınızdan temizleyin. Az olsak bile sağlam ve kararlı olalım. Altıncısı: Son kayıplarımız üzerine saflarda moral bozukluğu ve inançsızlık yaymaya kalkanlar olursa, onların bu bozgunculuğuna müsaade etmeyin. Elbette gerilemeler ve kayıplar olacak. Devrim, Nevski'nin dümdüz bulvarına benzemez ki (son kaybımız tamamen bir kişinin nö-

bet görevini ihmal etmesinden doğmuştur. Bizim hatamız da şudur: Kaldığımız yer çok kişi tarafından bilindiği halde orada kalmaya devam ettik). Yedincisi: silahlı mücadele asla durdurulmamalıdır. Bizi geliştirip güçlendirecek olan odur. Sekizincisi: Yayın organının durumu. Siz yeniden içinde bulunduğunuz durumu inceleyerek kararlaştırın. Dokuzuncusu: Diyarbakır içinde adamlar bularak benimle sözlü ve yazılı (elle) irtibat yollarını bulmaya çalışın. Onuncusu: Beni kaçırma yolları arayın ve kaçırmaya çalışın. İdamım veya en azından müebbetim muhakkak.

Selam eder, gözlerinizden hararetle öperim. Daha sıkı, daha sağlam, daha kararlı bir savaş dilerim. Hoşçakalın. Arkadaşınız.

Not: 1) Benim üzerimde hiç bir yazılı kağıt ele geçmedi.

2) Adresim: İbrahim Kaypakkaya, Sıkıyönetim Tutukevi, Diyarbakır."

Mektup nedeniyle hazırlanan resmi bir yazı, bu konuda şu bilgileri vermektedir:

"Türkiye Komünist Partisi (Marksist-Leninist) mensubu İbrahim Kaypakkaya, Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığınca yaralı olarak yakalanmış ve Diyarbakır Askeri Hastahanesine yatırılarak gözetimine alınmıştır.

Adı geçen hastahaneye yattıktan bir müddet sonra dışarı ile temas kurma imkanları araştırmaya başlamış, ancak bu husus Servisimizce (Dyb. B.D.Bşk.) beklendiğinden kendisine bir şahıs sürülmüştür.

İ. Kaypakkaya, düşünüldüğü gibi, bu şahsa, İstanbul Teknik Üniversitesi asistanlarından Rifki Yürekli adına yazılmış bir mektubu postalaması için vermek suretiyle ilk teşebbüsünü yapmıştır.

As. Rifki Yürekli'ye atılan mektubun tetkikinden; İ. Kaypakkaya'nın, yakalanışı ve örgütün Doğu'daki son durumu hakkında bilgiler vererek bu şahıs vasıtasıyla örgüt mensuplarına bazı talimatlar gönderdiği anlaşılmış, bu arada, halen Diyarbakır'da Yd. Sb. olarak vazife gören ve aynı zamanda Rif-

kı Yürekli'nin arkadaşı olduğunu belirttiği Astğm. Ünal Bayramoğlu vasıtasıyla kendisini kaçırmalarını istediği hususu tesbit edilmiştir.

As. Rıfkı Yürekli'nin, mektubu aldıktan sonra yapacağı temasların tesbiti maksadiyle, operasyona devam edilmiş ve mezkur mektup Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığından bir kurye vasıtasıyla uçakla, İst. Sıkıyönetim K. Liğine oradan da Servisimize (İst. B.D.Bşk.) ulaştırılmıştır.

Mektup, Başkanlığımızda münasip bir şekilde As. Rıfkı Yürekli'ye intikal ettirilmiş ve o andan itibaren de adı geçen, takip ve kotrol altına alınmıştır.

Bir hafta devam eden takip ve kontrolden sonra Rıfkı Yürekli gözaltına alınmış ve sorgulanmasına başlanmıştır.

İlk sorgusunda adı geçen, kendisine böyle bir metubun gönderildiğini itiraf etmiş, aynı zamanda da takip ve kontrol altında bulunduğu müddet içinde tarafımızdan tesbit edilen bütün temasları hakkında doğru olarak bilgi vermiş ve mektubu alınca, bunu Ünal Edizyürek adlı bir arkadaşına, kız arkadaşı Nazlı Akyürek'e okuduğunu, yanında ikamet ettiği Prof. Suzan Kahramaner'e de bahsettiğini söylemiştir.

Sosyalist düşünceli olduğunu ve talebeliği sırasında bu konuda çalışmalar yaptığını saklamayan R.Yürekli, mektubu alınca İ. Kaypakaya'ya acıdığından ötürü istediği şeyleri göndermeyi düşündüğünü ve kendisine bir daha böyle mektup yazılmamasını söylemek maksadiyle da yine okuldan tanıdığı Aslan Kılıç'ı aradığını fakat bulamadığını açıklamıştır.

Panik ve şaşkınlık içinde bulunan Rıfkı Yürekli, İ. Kaypakaya'yı 1968 senesinde, üniversitedeki talebe cemiyeti çalışmaları esnasında tanıdığını, o tarihten beri de görmediğini, memleketlisi olan Ünal Bayramoğlu ile nasıl ve nerede tanıştıklarını anılamadığını ve İ. Kaypakaya'nın, Ü. Bayramoğlu ile kendisinin arkadaşı olduklarını nereden bildiğini bir türlü manalandıramadığını belirtmiştir.

Bu durum üzerine yukardaki hususlar araştırma konusu yapılmış ve Diyarbakır B.D. Bşk.lüğümüzden mezkur hususlar hakkında bilgi istenmiştir.

Alınan bilgiler: (İ.Kaypakkaya'nın, Astğm. Ünal Bayramoğlu'nu hastahanede tesadüfen tanıdığı, bu arada Nazilli'li olduğunu öğrenerek, Rıfki Yürekli'yi tanıyıp tanımadığını sorduğu, Ü. Bayramoğlu'na kaçırılması konusunda herhangi bir şeyden bahsetmediği) şeklindedir.”

İTÜ'de asistan olan Hasan Rıfki Yürekli, 16 Mart 1973-31 Mart 1973 tarihleri arasında emniyet mensupları tarafından gözaltında tutulmuştur.

Gözetim Altında İken Bazı İhtiyaçlarımız Karşılanıyordu

Daha sonra TİKKO davasından yargılananlar, ilk ifadeleri alınıp tutuklandıktan sonra Diyarbakır'daki 7. Kolordu Komutanlığı'nın bulunduğu mahalde bir barakada gözetim altında tutulmaya başlanır.

Ramazan Balpetek, bu konuda şunları anlatmıştır:

“Savcılıkta ifadelerimiz alınıp tutuklandıktan sonra Diyarbakır'daki 7. Kolordu Komutanlığı'nın bulunduğu yerde tek katlı bir barakada gözetim altında tutulmaya başlandık. Gözetim altında tutulduğumuz yer, karşı karşıya altışar hücreden 12 hücre ile tek koğuştan oluşan ve bunları birbirinden demir kapının ikiye ayırdığı bir barakaydı. Koğuşla hücreleri birbirine bağlayan ortak bir koridor ve müşterek kullandığımız iki tuvalet ile ön tarafta geniş bir bahçe vardı. Koridorda ve bahçe dediğimiz alanda volta atabiliyorduk. Barakanın etrafı tel örgüyle çevriliydi. Hem hücrelerin hem de koğuşun bulunduğu bölümde ayrı ayrı iki tane tuvalet vardı. İlk getirildiğimizde, 12 hücreden oluşan bölümde tutulduk. Pantolon kemerimiz ve ayakkabı bağlarımız alınmamıştı. Hücrelerde bir kısmımız üç, bir kısmımız iki kişi kaldı. Ben, Hasan İlter ve Düzali Aydoğmuş, beraber aynı hücrede kalmıştık. Hücreler, takriben 2-2,5 metre boyunda, 1,5 metre eninde idi. Hücrelerde ranza yoktu. Her hücrede, yere serili bir şilte ve iki tane battaniye vardı. Bir hücreden diğer hücreye sığara atabiliyorduk. İbrahim Kaypakkaya, hastahaneden getirilip hücrede gözetim altına tutulmaya başlayınca bizi büyük koğuşa aldılar.

Yaklaşık otuz arkadaşla kaldığımız koğuşta iken örneğin ka-

lem, kağıt, patates, zeytin, helva, yoğurt, portakal, elma, et, soğan, traş olabilmek için jilet gibi bazı ihtiyaçlarımızı para karşılığında hem askeriye'nin kantininden hem de sipariş vererek dışardan alılabiliyorduk. Kendimiz, jiletle traş olabiliyorduk. Bıyık bırakabiliyorduk. Hücre de iken jilet alabiliyor muyduk hatırlamıyorum. Hücrelerde iken bazı zorunlu insani ihtiyaçlarımız karşılanıyor bazı yiyecek maddeleri alılabiliyorduk. Büyük koğuşta iken Tabak, çatal, kaşık, tüp gaz ve gaz ocağımız vardı. Yemek pişirebiliyorduk. İbrahim arkadaş'a, bazan tek bazan iki kişi, günde üç öğün yemeği karavanadan biz götürüyorduk. TİKKO davasından yargılanıp Diyarbakır'daki askeri gözetim altında bulunan arkadaşların hepsi bu nedenle İbrahim'in kaldığı hücrelerin bulunduğu bölüme gitmiş, İbrahim'i görmüştür. Havlu, sabun gibi ihtiyaçlarını karşılıyorduk. Hal hatır dışında başka birşey konuşma imkanımız olmadığı gibi ortamda uygun değildi. İbrahim arkadaş, barakadaki hücreye getirildiğinde sağlıklı iyiydi. Gayet sihatli, hayat dolu, zinde idi. Gardiyan askerlerden izin aldıktan sonra rahatlıkla hücrelerin olduğu bölüme gidip, gelebiliyorduk. Hücrelerin olduğu bölüm ile bizim kaldığımız koğuşun arasında demir bir kapı, kapıda mazgal gibi küçük birşey vardı. Gardiyan askerler bulunuyordu. Hücresinin kapısı gündüzün açıktı ve hücrelerin olduğu bölümde küçük bir alan vardı. Orada spor yapardı. Bazan amuda kalkar yürürdü."

Devrim İçin Ölecekler Her Zaman Bulunur

İbrahim Kaypakkaya, 19 Nisan 1973 Perşembe günü hastaneden alınarak Diyarbakır Askeri Cezaevinin yanında, TİKKO davasından yargılanacak olan arkadaşlarının da bulunduğu ayrı bir binadaki üç nolu hücreye tek başına konur.

Burada bazı istekleri karşılanır, kendisine defter ve kalem verilir. Sorgunun bittiğini, artık bundan sonra mahkemenin başlayacağını düşünerek savunma hazırlığına girer.

İbrahim Kaypakkaya'nın, savunma amacıyla notlar yazdığı defterinde üç tane şiir bulunmaktadır.

"Devrim için her zaman ölecekler bulunur" başlıklı şiiri şöyledir:

*"...gider,...gider, nice koçyiğitler gider
Senin de içinde bir oğulun varsa çok değildir,
Ey mavi gök! Ey yağız yer bilesin ki,
Yüreğimiz kabına sığmamakta
Örsle çekiç arasında yoğrulduk
Hincımız derya gibi kabarmakta."*

*

İbrahim'in, "Ölen Yoldaşlar İçin" başlıklı şiiri ise şöyledir:

*"Siz ki canınız verdiniz halkımız için!
Siz ki her şeyinizi verdinizlar uğruna
Göğümüzde onurla dalgalanan
Kızıl bayrağa siz ki al rengini verdiniz
Ölmez halk için toprağa düşenler
Siz ki ölmezliğe erdiniz
Ey yüce oğulları halkımızın
Gururla vela dinlenin şimdi
Kavganızı sürdürüyor yoldaşlarınız."*

*

İbrahim'in defterdeki son dörtlüğü ise şöyledir:

*"Demiri de kömürü de sökeriz amman
Buğdayı da pirinci de ekeriz amman
Faşizme kan damlayan kılıcız
Bir gün gelir kinimizi dökeriz amman!."*

Ölüm

Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencisi İbrahim Güçlü, DDKO ana davasından yargılanmakta iken, bir soruşturma nedeniyle, Diyarbakır Askeri Savcılığı'nda ifade vermek için koridorda beklemektedir.

3.5.1970 tarihinden 28.4.1971 tarihine kadar DDKO Ankara şubesi başkanlığı yapmış olan İbrahim Güçlü, ifadesinin alınmasını beklediği sırada duyduğu bazı bilgileri şöyle anlatmıştır:

“Savcılıktan askerlere yayılan ve benim de onlara gösterdiğim özel yaklaşım sonunda İbrahim Kaypakkaya’nın işkence- de öldürüldüğünü öğrendim. Hapishaneye döndüğüm zaman sorunu, hem birlikte yargılandığım kendi arkadaşlarıma hem de TİKKO davası tutuklularına aktardım. Olayın doğru olup olmadığını saptamak için araştırmaya başladık. Avukatlarımız vasıtasıyla dışarıya haber gönderdik.”

Ramazan Balpetek, bu konuda şunları anlatmıştır:

“İbrahim Kaypakkaya’yı bir üstegmen ve dört asker, bulunduğu hücreden aldı, bizim bulunduğumuz koğuşun önünden yürüyerek geçtiler ve bir jipe bindirip götürdüler. Koğuşun kapısı açıldı. Orada bulunan herkes gördü. Biz, İbrahim’i hastahaneye ayaklarının pansumanını yapmaya götürüyorlar sandık. Daha sonra, İbrahim Güçlü, cezaevinin havalandırma penceresinden bizim bulunduğumuz barakaya doğru, ‘İbrahim öldürülmüş’ diye bağırdı. Biz, İbrahim’in ölümünü böyle duyduk. İlk önce mantıklı gelmedi ve ihtimal vermedik. Daha sonra, görüşe gelen ziyaretçilerimizden öldüğünü öğrendik. Annem Fatma, ile kardeşlerim Mahmut, Mehmet ve Halit gelmişti. ‘Sizin bir arkadaşınız ölmüş’, dediler. ‘Hangi arkadaşımız ölmüş’, diye sordum. ‘Yaralı arkadaşınız ölmüş.’, diye cevap verdiler. Biz, pek anlayamadık. ‘Yaraları kapanmıştı. Yanılmış olmayasınız’, dedik. ‘Dışar da babasıyla karşılaştık. Arkadaşınız ölmüş’, dediler.

İbrahim arkadaşın öldüğünü öğrenmek bizde büyük bir moral bozukluğu yarattı. Moral bozukluğunu uzun süre üzerimizden atamadık. Bizi Diyarbakır’dan İstanbul’a götürdüler. Yargılanmamız İstanbul’da başladı. Duruşmanın ilk gününde, mahkeme heyetine bir dilekçe vererek, ‘Arkadaşımız İbrahim Kaypakkaya işkence edilerek öldürüldü. Bu konuda bir açıklama yapılana kadar konuşmayacağımızı’, belirttik. Kimliklerimiz sorulduğunda da hiç kimse cevap vermedi.”

6 Kasım 1973 günü, 1. Ordu Komutanlığı 2 No.lu Askeri Mahkemesi Başkanlığına verilen dilekçede, İbrahim Kaypakkaya, üç no.lu hücreden alınıp götürülürken, "yanındaki hücrelerde gözaltında bulunan Nuri Yaman, Celal Bozatlı, Mehmet Altınbaş ve Hasan Zengin tarafından" görüldüğü belirtilmektedir.

İbrahim Kaypakkaya'nın ölümü hakkında, Diyarbakır Askeri Cezaevinde tutuklu bulunan 36 kişi, Diyarbakır Sıkıyönetim Askeri Cezaevinde 29 Mayıs 1973 tarih ve 1900-73/84 kayıt numarasına kayıtlı olan bir dilekçe verir.

İbrahim Güçlü bu dilekçe hakkında şunları anlatmıştır:

"Ben o dönem aynı zaman da tutuklular tarafından seçilen, tutukluları yönetime karşı temsil eden yönetici grubun içindeydim.

O dönemin Sosyalist Devrim ve Milli Demokratik Devrim ayrılığı, bizim hapisahane sosyalist devrimci kesimin yoğunlukta olmasından dolayı, soruna ilişkin ortak tutum takınmak zor oluyordu. Bu konuda hapishane yönetimine ve savcılığa, dilekçe bile yazılmasının çok zor ve aramızda şiddetli tartışmalara sebep olduğunu çok iyi hatırlıyorum. Yönetimde benimle birlikte bulunan bir-iki arkadaşın özel tutum ve çabaları sonucunda hapishane yönetimine dilekçe yazıldı. Daha hapishane yönetimi ve savcılık bize bilgi vermeden, avukatlarımız İbrahim Kaypakkaya'nın ölüm haberini getirdiler."

Bu dilekçe şöyledir:

Diyarbakır-Siirt İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı'na
Diyarbakır

1) Tutuklu İbrahim Kaypakkaya'nın 16.5.1973 tarihinde hücresinden alınarak MİT'e götürüldüğü ve yapılan işkencelerle öldürüldüğü,

2) Bu cinayet hadisesine Türkiye ve dünya kamuoyunda uyandıracağı tepki'den çekinilerek intihar süsü verilmek istendiği,

3) Bu cinayete ne kadar intihar süsü verilmek istenirse istensin bunun hiçbir zaman inandırıcı olmayacağı,

4) Zira;

a) İbrahim Kaypakkaya'nın yaralı olarak yakalandıktan sonra hastahanedede yaralı haliyle prangaya vurulduğu ve devamlı olarak kontrol altında bulundurulduğu, hastahanededen sonra da hücreye konulduğu, demir aksamli hiçbir aletin, kemer ve ip kabilinden hiçbir şeyin yanında bulundurulmadığı ve tedbir mahiyetinde olarak aynı binada ve birkaç metre ötedeki tuvalette dahi götürülmediği ve hücresinde tuvalet ihtiyacını giderdiği,

b) Ayrıca İbrahim Kaypakkaya'nın 15.5.1973 tarihinde hücrelerinden alınarak bir daha geri getirilmediği,

c) Zaten intihar süsü vermekte güçlük çeken faillerin 19.5.1973 tarihinde işlenen bu cinayeti yetkili mercilere duyurmaması ve kamuoyuna gerekli açıklamanın yapılmamasının bu cinayetin en büyük kanıtı olduğu,

5) Bu hadiseden de anlaşılacağı gibi Diyarbakır-Siirt İlleri Sıkıyönetim tutukevindeki tutukluların anayasa ve kanunlara aykırı olarak alınıp MİT'e götürüldüğü, dövüldüğü ve öldürüldüğü ve biz tutuklu olarak hayatlarımızın garanti altında bulundurulmadığı, bunun kanunlara aykırı olduğu,

Bizler insanlık haysiyetine yaraşmayan bu hunharca davranışı kınar ve birer vatandaş olarak anayasa, kanunlar ve İnsan Hakları Beyannamesini ihlal ederek işlenen bu suç, gerekli soruşturmanın yapılip faillerinin gerekli cezalara çarptırılması için ihbar ediyoruz. 28.5.1973."

Diyarbakır İli Sıkıyönetim Komutanlığı Mahkemesi Askeri Savcılığı'nın 23.8.1973 tarih, 1973/165 evrak no, 1973/367 esas no, 1973/75 karar no.lu, Hakim Kıdemli Binbaşı Nejat Öztaşkent imzalı yazıda İbrahim Kaypakkaya'nın ölüm şekli şu şekilde açıklanmaktadır:

"Sıkıyönetim Komutanlığı 2 Numaralı Cezaevinde muhafaza edildiği hücrede her yerde bulunabilen ve muhtemelen ayakları kesildiği için giydiği plastik terliğin taban yapıştırmasının arasında sakladığı kabul edilen ve yarım olarak kullanı-

lan SHİC marka jiletle bakıcıların ve nöbetçilerin dalgınlığından yararlanarak ayrıca hücrenin dışardan doğrudan doğruya görülemeyip özel olarak üstünden bakılan penceresinin gizlenmeyi de sağladığından sol el bilek damarlarını kesmek suretiyle kanama sonucu öldüğü,

Bu durumun geç olarak öğrenildiği, sonradan yapılan müdahaleden bir sonuç alınamadığı;

Olayın doğrudan doğruya kendisi tarafından meydana getirildiği harici bir etken ve zorlamanın bulunmadığı;

Esasen eylemleri nedeni ile asılacağı korkusu içinde olduğundan böyle bir davranışa kalkışmasının olağan bulunduğu;

Ölümün doğrudan doğruya kendisi tarafından ve cezadan kurtulmak amacı ile meydana getirildiği;

Kanısına varılmış ve esasen başka bir olasılığı gösteren herhangi bir delil elde edilememiş ve bu husus tanık beyanları, otopsi ve Adli tıp Müessesesinin raporları, olay yeri tutanakları ile açıkça anlaşılmış..."

İbrahim Kaypakkaya'nın ölüm tarihi, 17 Mayıs 1973 Perşembe günüdür.

Ölümü hakkında Sıkıyönetim yetkilileri, intihar olduğunu iddia etmiş, arkadaşları ise, işkence sonucu öldürüldüğünü söylemiştir. ⁽¹⁷⁾

İki iddia, bir gerçek var: O da örgüt ve örgütün yandaşları hakkında konuşmamak için ölümün seçilmesidir.

Ali Kaypakkaya, 19 Mayıs 1973 Cumartesi günü Diyarbakır'a gider. Oğlunun naaşını alan Ali Kaypakkaya, 21 Mayıs 1973 Pazartesi günü, İbrahim Kaypakkaya'yı, doğduğu köy olan Karakaya'da toprağa verir .

DİPNOTLAR

AYDINLIK DERGİSİ ÇEVRESİ İKİYE AYRILIYOR

1-Yalçın Büyükdaglı, Türkiye Sosyalist Hareketinin Tarihi (2), Teori, Ekim 1993, sayı:46

2-Yalçın Büyükdaglı, Türkiye Sosyalist Hareketinin tarihi (2), Teori, Ekim 1993, sayı: 46

TDGF MERKEZ YÜRÜTME KURULUNDAN PDA TARAF-TARLARI ATILIYOR

3-Sevim Belli, Boşuna mı Çığnedik?, Belge Yayınları, İstanbul, Kasım 1994, sayfa: 473, 474

4- Mihri Belli, İnsanları Tanıdım, ikinci cilt, Milliyet Yayınları, İstanbul, Eylül 1990, sayfa: 109, 110

SAFLARIMIZDAKİ ÇELİŞMELERİ DOĞRU KAVRAYALIM

5-Türk Solu, 27.1.1970, sayı: 115

BU ARADA İLLEGAL ÇALIŞMALARIMIZ DA OLUYORDU

6-Halil Berktaş'ın Doğu Perinçek'e Mektubu ve Polis İfade-si, Le-Ya Yayınları, İstanbul, Ocak 1979, sayfa: 9'dan 13'e ka-dar.

PROLETERYANIN ÖNCÜLÜĞÜ BUGÜN, HALİHAZIRDA, MEVCUT DEĞİLDİR

7-Çetin Yetkin, 12 Mart Öncesinde Türkiye'de Soldaki Bö-lünmeler, Toplumsal Dönüşüm Yayınları, İstanbul, birinci bas-kı, Mayıs 1998, sayfa: 113,114, 115, 184, 185

DOĞU, DOĞU BÖLGESİNE GİTMEK İSTİYOR

8-İki Lider İki Örnek, Le-Ya Yayınları, İstanbul, Ocak 1979, sayfa: 146, 147

TİİKF

9- Muzaffer Oruçoğlu'nun yazdığı TİKKO Marşı şöyledir:
"Biz Türkiye'nin kahraman halkları,
Devrim ile alacağız hakları,
Biz top, tüfek kızıldoru tankları,
Proleter ihtilal kuşakları,
Hey, Hey, Hey, Hey,
Biz her şeyiz,
Biz işçiler, Biz köylüler,
Biz İşçi-Köylü Kurtuluş Ordusu hey, heey,
Selam olsun apaydınlık günlere,
Çekiçle dirgenle yürüyenlere,
Selam olsun halk için ölenlere,
Silah elde toprağa düşenlere,
Bugün çete yarın kızıl orduyuz,
Faşist celatlara büyük korkuyuz,
Bugün kurşun yarın halkın topuyuz,
Yürekten savaşan ihtilalcileriz."

KONGRE TEKLİFİ

10- Okuyucu için bilgi: 1971 tarihli TİİKP Tüzük Taslağı'nın "Parti Üyeliği" bölümü şöyledir:

"1. TİİKP'ne üye olmanın şartları şunlardır:

- a- 18 yaşını bitirmiş olmak,
- b- Parti tüzük ve programını benimsemek,
- c- Parti teşkilatlarının birinde faal olarak çalışmak,
- d- Parti disiplinine uymak, emir ve kararları uygulamak,
- e- Parti aidatını düzenli ödemek.

Türkiye'li her işçi, köylü, asker ya da herhangi bir proleter devrimci Parti'ye üye olabilir.

2. Partiye üye alma yetkisi, Merkez Komitesinin ve altındaki ilk kademelerindir. Bu yetki daha aşağı mahalli kademelere de verilebilir.

3. Parti üyesinin görevleri şunlardır:

a- Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesini canlı bir şekilde öğrenerek eylem kılavuzu olarak kavramak ve mücadelelesini vermek.

b- Çelik disiplinli olmak.

c- Kitlelerle sağlam bağlar kurmak, halkın öğretmeni ve öğrencisi olmak,

d- Marksizm-Leninizm ve Parti'nin birliğine yönelen her türlü oportünist, revizyonist, iki yüzlü, mevki düşkünü, bölücü ve hizipçi tutumlara karşı kararlı bir şekilde mücadele etmek,

e- Halkın kurtuluşu davasını ve Parti'yi her şeyin üstünde tutmak, hertürlü bencil duygu ve düşünceden arınmak, proleteryanın devrimci fedekarlık ruhu ve ahlakıyla çelikleşmek, bencilliğe güç veren ve proleterleşmeyi dizginleyen her türlü yaşama tarzından arınıp, gerici bağları kopararak yoksul halkla aynı hayatı ve geleceği paylaşmak.

f- Eleştiri-özeleştiri kararlı ve cesur olmak.

DEMOKRATİK MERKEZİYETÇİLİK ve PARTİ DISİPLİNİ

4. TİİKP'in teşkilatlanma ilkesi demokratik merkezîyetçilik tir. İllegal çalışma şartlarında gizlilik tayin edici ilkedir. Bu durumda merkezîyetçilik esası demokrasiye ağır basar.

Çeşitli Parti ve kademelerinin organları demokratik danışma yoluyla tayin edilir.

Bütün Parti'de tek bir disiplin uygulanır.

Bütün Parti üyesi yoldaşlar Partiye, azınlık çoğunluğa, alt kademeler üst kademelere ve bütün Parti merkez Komitesine tabidir.

Bütün Parti kademeleri üst kademelere faaliyetleri hakkında düzenli rapor vermekle görevlidir. Hiçbir şey Partiden gizlenmez.

Yönetici organlar bağlı oldukları Kongreye karşı sorumludur. Kongreye rapor ve hesap verirler.

Bağlı oldukları Parti teşkilatı içinde kararların alınmasına sürekli olarak katılmak, eleştiride bulunmak, görüş, eleştiri ve tekliflerini en yüksek organlara kadar ulaştırmak, Parti üyelerinin ve çeşitli parti kademelerinin hakkı ve görevidir.

5. Eleştiri-özeleştiriye canlı tutmak ve cesaretle uygulamak, Parti teşkilatları ve üyelerinin görevidir.

Eleştiri-özeleştirinın hedefi, Partinin birliğini sağlamlaştırmak ve Partinin mücadele gücünü yükseltmektir.

Bütün Parti kademeleri ve yoldaşlar, eleştiri-özeleştiriye dürüst, ikna edici ve amansız olmalı, şahsi hücumlara yer vermemeli, keyfiliğe ve eleştirinin bayağılaştırılmasına karşı mücadele etmelidirler.

Eleştiri-özeleştirinın işleyişi baltalanamaz. Teşkilat ve organlar dışında uluorta eleştiri yapılamaz.

6. Partinin birliğini ve çelik disiplinini korumak ve geliştirmek bütün Parti teşkilatlarının ve üyelerinin başta gelen görevidir.

Partinin birliğini ve saflığı bozmaya çalışanlar, Parti kararlarına uymayan ve görevlerini yerine getirmeyenler, Parti içi demokrasiyi zedeleyenler, Parti üyeliği ve görevlerini kötüye kullananlar hücrəsi tarafından veya daha yüksek organlarca sorumlu tutulurlar.

Partinin birlik ve sağlamlığını, parti disiplinini, Partinin çalışmasını ve parti kararlarının uygulanmasını baltalamaya yönelen her gruplaşma hizipçiliktir. Hizip yaratma teşebbüsünden haberdar olan her üye durumu derhal Parti yönetim kademesine bildirmelidir. Hizipçilik güdenler Partiden çıkarılır.

7. Parti disiplinini ihlal edenlere ihtar, görevden alma ve Partiden çıkarma cezaları verilir. Marsizm-Leninizmden sapanlar, parti tüzük ve programından sapanlar, Parti disiplinini ağır şekilde ihlal edenler, hizipçilik güdenler, iki yüzlü davrananlar ve mevki düşkünleri Partiden çıkarılır.

Partiden çıkarma kararını almaya yetkili organ, Merkez Komitesi ve altındaki ilk kademedir. Bu organlar çıkarma kararını, çıkarılan üyenin bağlı olduğu teşkilat kademelerinden birinin teklifi ile veya doğrudan doğruya alabilirler. Kararı Merkez Komitesi onaylar.

Çıkarma kararına karşı Parti teşkilatlarından biri ya da bir delege Parti Genel Kongresine itirazda bulunabilir.

Partiden çıkarmaya yol açan durumu yok ettiğini davranışlarıyla ispat eden, samimiyetle özeleştiri yapan ve güven verenler, ancak merkez komitesi kararıyla tekrar Partiye alınabilirler.

Merkez komitesi üyelerinin Partiden çıkarılması, Merkez komitesinin üçte iki çoğunluğuyla kararlaştırılır.

Partinin bütün kademe ve örgütleri kendilerine bağlı üyeler hakkında ihtar cezası verebilirler.

Görevden alma cezası vermeye yetkili organ, o görevi vermeye yetkili organdır.”

MEKTUP

11- Mektupta isimleri geçtikleri için bu dönem cezaevinde tutuklu bulunan Gün Zileli ile Hasan Yalçın, kendi görüşlerini yansıtan bir açıklama yapar.

Bu açıklama özetle şöyledir:

“Musa ve Seyit alçaklarının hareketimize karşı burjuva bayraklarını açtıklarını öğrendik. Bu burjuva ajanı hainlerinin bizim isimlerimizi de kendi bölücülüklerine alet etmeye kalkıştıklarını nefretle ve lanetle karşılıyoruz. bu davranışlarda onların yalancılık ve sahtekarlığının bir örneğidir. Bunlar proleteryanın disiplinini sırtlarında ağır bir yük olarak gören bireyci ve koltuk düşkünü burjuva aydınlarıdır. Bunlar halkı değil en çok kendilerini severler. Kafalarına estimi en sorumsuz davranışlarla her türlü bölücülük ve ihanete girerler. Tutumları böyle olduklarını gösterdi. Bu gibi haller proleterya hareketini bölmek için faşist baskı şartlarından sonuna kadar yararlanabilirler. Uyanık olmalıyız. İhanet ve arkadan vurmalar hareketimize ve onun yönetimine olan bağlılığımızı ve güvenimizi on kat daha çelikleştirdi. Onların vardığı ihanet noktası geçmişteki hizipçilik hatalarının ve bölücülere önderlik etmelerinin derinleşmesinin sonucudur. İki yüzlü tutumlarıyla harekete bağlı olarak gözüküp kendilerini izlediler. Bu hainleri şiddetle mahkum ediyoruz, ve süratle tecrit edilmelerini istiyoruz. Kahrolsun Musa ve Seyit denen bölücü hainler. Yaşasın ihtilalci proleterya hareketi.”

TAMİM

12-Okuyucu için bilgi: Doğu Perinçek'in, Doğu bölgesinde yaptığı çalışmalar hakkında İbrahim Kaypakkaya'ya yönelik eleştirisi yazısı:

"Yönetimde olduğu bölgede yoksul köylüleri esas alan bir çalışma yerine şehir küçük burjuvazisini esas aldı. Köylerde çalışma ve toprak ağalarının imhası konusunda oportünist görüşleri savundu. Yoksul köylü arasında çalışacağına, şehirde esnaf ve zanaatkarlar içinde revizyonist bir çalışma yürüttü. Yoksul köylülerin örgütlü silahlı mücadelesi yerine, bir kaç ağa öldürülünce halkın silaha sarılacağı şeklindeki Marksizm-Leninizm'e düşman fikirler ileri sürdü. Ancak, toprak ağalarının imha edildiği bölgelerde köylere gidilebileceğini söyledi. Şehirli kadroların örgütlenmesini de oportünistçe ele aldı. Diğeri ise gittiği alt bölgede yalnız kişisel temaslar yaptı. 10 ayda tam bir pasifizm ve entellektüel çalışma gösterdi. Güya gerilla müfrezesi kuracağını söyleyerek bir sürü görevi yapmadı. Kendi kendini yetiştirme (Liu Şao Çi) faaliyeti içine girdi. Silahlı mücadele sözü ağzında sadece bir palavradan ibaretti. Gerici ve sağcı tutumu eleştirildi. Kendi gerici tavrını hareketimizin silahlı mücadeleye hazır olmadığını ileri sürerek maskeleymeye çalıştı. Başka bölgede mücadelenin başlamasından korktu. 1-2 ay önceden bana haberin verin ona göre tedbir alayım, dedi. Turist olarak köylere gezmeye gitti. Köy odasına topladığı 20-30 kişiye, kimler gerilla müfrezesine yazılır gibi sorular sordu. Hareketimiz, başka bölgelerde şiddet hareketlerine girişmişti. Merkez olarak kendilerine de her türlü imkanı sağladık. Çalıştıkları bölgede hareketimizin itibarını sarstılar. Silahlı mücadeleyi başlatmak görevimizdir dendi ve her türlü imkan tanıdı. Mahallî kadroların anti-patisini kazandı. Yollanan kadroları dar-madağın etti. Hort-zort ederek kadrolara hükmetmeye çalıştı. İhtilalci otorite kurmayı başaramayan içi boş küçük burjuva tavrını aldı. Tehlikeli zamanlarda kendisine yer bulup, kadrolara 'siz yer bulamadıysanız isterseniz geri dönün' demiştir. Kadrolara tepeden bakmıştır. Devamlı hata yapmış fakat kadroların mükemmel olacağı görüşüne kapılmıştır. Kadroların

doğru bir önderlik altında mücadele içinde gelişeceğini ve proleterleşeceğini göremeyerek onları hor görmüştür. Oysa yoldaşlar, burjuvaziyle olan her türlü gerici bağlarını koparmış kadrolardır. Hepsini darmadağın etti. Beğenmediği bu kadrolar arasında işçiler ve denenmiş yoldaşlar da vardı. Önce hatalarını kabul etti, daha sonra bireyciliği ağır bastı ve hizipçilik yaptı. Bu idealist mantık dar kafalıdır. Beğenmediği bu kadrolar başka bölgelerde başarılı çalışmalar gösterdiler ve geliştiler. Onun çok hataları olduğunu söylediler. Seyit, son görüşmede hataları kabul etmesine rağmen daha sonra Musa ile gerici bir klik yaratarak Merkez'e karşı hataları desteklediler. Pozculuk yaptığını mahalli kadrolar söylüyorlar. Halkın ileri unsurlarını TİP artığı olarak gördüler. Hayata diyalektik materyalist açıdan bakamadılar.

Seyit, gizlilik ilkesini de çiğnedi. 60 kişiyi polise kaptırdı. Kadrolara polisi evde beklemelerini söyledi. Elden yolladığı bir mektupta bulunan 4 isim ve adres ve telefon numaraları polisin eline geçti. Bölgedeki birçok imkan kaybedildi. Özeleştiriyi yaptı, buna rağmen hatalarına devam etti. Vesikalar, tutanaklar vs. herşeyi yazıya geçirdi ve bunlar daha sonra polisin eline geçti. İhtilalci arkadaşların iddianamelerinde kullanıldı. Bir proleterya sorumlusunun yapacağı işler değildi bunlar. Falanca bölgedeki falanca görevli vs. gibi detaylı açıklamalara vardı. Sorumluluğu başkalarının üzerine yıkmaya çalıştılar. Söylenmemesi gereken şeyleri en geri unsurların yanında, 15-20 kişilik sempatizan guruplarının önünde böbürlenerek ilan ettiler. Ayrıca, özel görevleri de yapmadılar. Seyit, 3-4 gün için bölgedeki görevi bıraktı. Sorulduğunda da bunun gerekli olduğunu söyledi. Ayrıca yalancılığı meslek edinmiştir. Pusulalar ve yazdıkları belgeler elimizdedir. Yalancılığını ispatlayacak mahiyettedir. Seyit, güvenlik meselesine de aldırmadı. Yakalanmalardan sonra, gereken yerlere haber göndermedi, çünkü, hareketin bütünü kendisini ilgilendirmiyordu. İhmalkarlığı ve sorumsuzluğu ile bir çok arkadaş polisin eline düştü. İhtiraslı, sahtekar bir küçük burjuva devrimcisi olarak harekete büyük zararları dokundu. Bir proleterya örgütü mensubu gibi değil de şirket acentası gibi davrandılar."

MUSTAFA MORDENİZ ÖLDÜRÜLÜYOR

13-a) Ali Taşyapan, Anılarla Geçmişe Yolculuk/Kaypakkaya ile Birlikte, belge yayınları, İstanbul, Ekim 1997, sayfa: 561'-den 568'e kadar.

Okuyucu için bilgi: Mustafa Mordeniz'in öldürülmesiyle ilgili Muzaffer Oruçoğlu'nun anlatımı da şöyledir:

"İbrahim Polat, damın üzerinden, ötelerde pusuya yatan İbo'yla Küçük Ali'ye el kol işaretleri yaptı. Kürecik'in genç devrimcilerinden birisiydi.

"Galiba geliyor, görünmeyelim kaçırabiliriz yat", dedi İbo, Küçük Ali'ye.

"Neden bizim beklediğimiz işareti vermedi de değişik işaret verdi?"

"Belki karıştırmış olabilir", dedi İbo. "Bak bak işte geliyor, yat, kafan görünüyor."

Evden çıkan adam, daracık, tozlu patıkaya girmişti. Sakaltutan gediğinde pusuya yatan İbo'yla Küçük Ali'ye doğru ilerliyordu. Adam elli-ellibeş yaşlarında vardı. Tam pusu noktasına geldiğinde, İbo'yla Küçük Ali, ayağa fırlayarak adamı durdurdular.

"Kıpırdama, ellerini havaya kaldır", dedi İbo. "Bak üzerinde silah var mı?"

Adam şaşkınlık içindeydi. Korkudan dilini yutmuş, benzi ayva sarısına dönmüştü. Gözlerini İbo'nun elindeki tabancaya dikmişti. Dizleri, elleri ve çenesi titriyordu.

"Üzerinde silah mılah yok", dedi Küçük Ali.

"Düş önümüze, konuşmadan yürü!"

İbo'nun bu direktifi adamın dilini açtı. Dildeki kilidin açılışıyla birlikte titreme arttı.

"Oğlum siz kimsiniz? Kulunuz kurbanınız olayım, vallahi benim hiç düşmanım yoktur. Ben, sizi tanımıyorum, benim size ne kötülüğüm oldu?"

"Sinan Cemgil ve arkadaşlarını ihbar etmekten daha büyük kötülük var mı?", dedi İbo.

"Vallahi, billahi, tillahi ben ihbar etmedim. Bu Kürecik'te

kime sorarsanız sorun. Elinizi ayağınızı öpeyim, vallahi ben etmedim. Ben ihbar... Ben, be, be b...Bokunuzu yiyeyim, kulu-nuz köleniz olayım... Vallahi... İhbar edeni cümle alem biliyor. Keğallı Muhtarı Mustafa Mordeniz'i cümle alem biliyor. Vallahi..."

"Mustafa Mordeniz, sen değil misin?" diye sordu İbo.

"Vallahi ben değilim. Muhammed, Ali, Hasan, Hüseyin nuna and olsun ki ben değilim. Aha benim künyem!"

Cebinden nüfus cüzdanını çıkararak İbo'ya uzattı. İbo'yla Küçük Ali afallamışlardı. İbo, cüzdandaki resme ve adama dikkatle baktı. Diğer sayfalara göz attı. Üzgün ve mahcup bir edayla Küçük Ali'ye dönerek;

"Amcaya karşı vahim bir hata işledik. Gerçekten bu değil Mustafa Mordeniz."

İhtiyar gözlerini ferah ferah açmış, rahatlamıştı.

"Amca bizi affet, seni muhtar sandık."

"Affetmek allaha mahsustur oğlum, olur böyle şeyler, canınız sağolsun."

İbo, köylünün nüfus cüzdanını geri verdi.

"Kusurumuzu bağışla amca, seni manen mağdur ettik, üz-dük, ihbarcı muhtara benzettik, cidden üzüldük", diyerek elini öptü. Bir öpücük de Küçük Ali kondurdu mağdurun eline. "Kusurumuzu bağışla amca, yanlış iş yaptık", dedi.

Yolun kenarındaki çukurda oturdular. İbrahim Polat, hala damın üstündeydi. "Biz mi yanlış anladık yoksa o mu yanlış işaret verdi" diye fikir yürüttüler. Muhtar evde miydi değil miydi? Ama muhtar evde olmasa adam damdan aşağı inerdi. Bu tip yorumları tam yarım saat kadar yaptılar. Gözleri İbrahim Polat'taydı. Polat, birdenbire el kol işaretleri yapmaya başladı. Bu daha önce kararlaştırdıkları işaretti. Az sonra tek bir adam patikaya girerek pusu yerine doğru yürümeye başladı.

İbo, tabancasını belinden sıyrarak, "sanırım muhtar budur, kafanı gösterme", dedi.

Muhtar, pusuya yatan iki kişiyi gördü. Aralarında onbeş metre kadar bir uzaklık vardı. Kuşkulanmasına rağmen duru-

mu anında kavrayıp kaçamadı. Tam yaklaştığında pusucular ayağa kalkarak muhtarın önünü kestiler.

Tabancasını muhtarın göğsüne doğrultan İbo, "ellerini kaldır ve kıpırdama", dedi.

Muhtar, gayet soğukkanlı bir tarzda ellerini kaldırdı, pusucuları tepeden tırnağa süzdü. "Tamam, korktuğum başıma geldi", diye düşündü.

İbo, Küçük Ali'ye, "Şunun üzerini ara ve nüfus cüzdanına dikkatle bak", dedi.

Küçük Ali, muhtara arkadan yanaşarak aramaya başladı. Nüfus cüzdanına dikkatle baktı, "tamam", dedi, "muhtarı kafese aldık."

İbo, sert bir direktifle, "önümüze geç, kıpırdamadan yürü!", diye bağırdı.

Muhtar, müthiş bir korku anaforuna düştü. Fakat bunu açığa vurmadı. "Beni nereye götürüyorsunuz kardeşim, yanlış iş yapıyorsunuz. Ben. sizden ve halktan birisiyim", dedi.

"Çenenı kapa ve yürü!"

Zaman kazanmak için yavaş yürüyordu muhtar. Kurtulmanın çareleri üzerinde yoğunlaşmıştı. "Gayet soğukkanlı olmalı, suçluluk havası içine girmemeliyim. Bunlardan yana görünmek için neler yapabilirim. Gerçekten beni öldürebilirler mi. Ama bu bölgede şimdiye kadar hiç bir ihbarcı öldürmediler. Birisi kararlı, diğeri ise mülayim bir herife benziyor. Karşılıklı sohbet havası yarattıysam ikisini olmasa bile birisini yumuşatabilirim."

Uzun, nemli ve karanlık bir mağaraya girdiler. Mağaranın orta kısmını oturmak amacıyla düzene sokmuşlardı. Bir battaniye, bir küçük torba dolusu ekmek vardı. Üçü de battaniyenin üzerine oturdular. İbo, tabancasının emniyetini kapayarak beline soktu.

"Sinan Cemgil ve arkadaşlarını neden ihbar ettin? Sen ihbar etmeseydin onlar belki de Başyurt yaylasını alelacele terkedip bilinmeyen uzak bölgelere gidip ikinci bir muhtarın ihbarına kurban olmazlardı. Sen, onları hangi amaçla ihbar ettin?", dedi İbo.

"Ben, onları ihbar etmedim. Ben, muhbir olacak kadar alçalmam."

"Tüm Kürecik köylüleri yalan mı söylüyor? Kürecik karakolundaki bir görevli yalan mı söylüyor? Karakoldakiler açıkça söylüyorlar. Onların sana ne kastı ve garezleri olabilir ki?"

"Ben, bunların iftira olduğunu söylüyorum. Benim bu bölgede hasımlarım çoktur. Beni harcamak için ellerinden geleni yapıyorlar. Siz de bunların aleti oluyorsunuz."

"Samimi değilsin, inkar ediyorsun", dedi İbo. "En yakın akrabaların dahi senin ihbarını inkar etmiyorlar. İnkarcılık seni kurtarmaz ki, durumunu daha da ağırlaştırır. Doğruyu söyle. Para için mi yaptın, devletin gücüne ve politikasına inanarak mı yaptın, yoksa birilerinin gözüne girmek için mi yaptın? Samimi olarak konuş, biz de ona göre davranalım. Senin cezalandırılmanı bizzat halk istiyor. Bu ciddi bir durumdur. Halkın karşısında inkarı değil, açıklığı ve içtenliği tercih etmelisin. Her muhbir öldürülür diye bir anlayışımız yoktur bizim."

Muhtar kendi ellerine ve ayaklarına baktı. Durgunlaşmıştı. "İtiraf edersem acaba beni öldürürler mi?", diye düşündü. İnkar kalesine sığınmayı daha uygun buluyordu. "Bu namussuzlara güven olmaz", diyordu bazan kendi kendine. Cesur bir insandı.

"İyi düşün muhtar, biz, cellat değiliz. İyi düşün ve ondan sora konuş. Bildiğin ihbarcı varsa onları da söyle", dedi Küçük Ali.

"Düşünecek bir şey yok kardeşim. Yapmadığımı şeyi yaptım diyemem."

Birbirlerine baktılar İbo'yla Küçük Ali, "şimdi ne yapalım", dercesine. İbo, muhtarı samimi ikrara zorlamak için, ülkenin ve halkın durumunu, halk için yapılan özverileri anlattı. Mücadelenin neden ortaya çıktığını ve kaçınılmaz olarak nelere yol açacağını açıkladı. Muhbirliğin halk hayatında lanetlenen bir şey olduğunu ve bir muhbirin bile isterse iyi bir insan haline gelebileceğini, halka hizmet edebileceğini yalın bir dille, örnekler vererek anlattı. Sonunda şu soruyu yöneltti: "Ne diyorsun anlattıklarım muhtar?"

"Bunları benim için anlatıyorsan boşunadır. Çükü ben, devrimcilere sevgiyle bakan bir insanım. Anlattıkların benim için bilinmeyen şeyler değil ki. Muhabirlik benim soyuma, benim karakterime yakışmaz. Ben izzetinefis sahibi, namuslu bir adamım."

İbo, kendi kendine, "izzeti nefesine tüküreyim", dedi. Muhtar, sözlerine devam etti.

"Asıl ihbarcılar, beni muhabirlikle suçlayanlardır. Dikkatleri kendi üzerlerinden dağıtmak için yapıyorlar bunu. Araştırın bunun böyle olduğunu göreceksiniz."

"Hiç utanmadan yalan söylüyorsun", dedi Küçük Ali.

"Hayır hiç yalanım yoktur. Tüm bunlara rağmen beni öldürmek istiyorsanız ve devrim için yararlı olacaksa buyurun öldürün."

Muhtarın bu son cümlesi bir sessizlik yarattı. Sessizliği tüm varlığı ve kılcal damarlarıyla dinleyen muhtar, "herhalde inan-dırmaya başlıyorum adileri", diye düşündü.

Mağaranın önünden üç sarı çiçek fıskırmıştı. Çiçekleri yosun yeşili narin otlar sarmıştı. Çiçeklerin fıskırdığı kayanın çukurunda dinlenen kertenkeleler mağaranın derinliklerinden gelen konuşmaları dinliyorlardı. Toprakta tohum ve tomurcuk kokusu yükseliyordu. Mağaraya yakın köyden kadın sesleri geliyordu. Güneş kara bulutların ardında dinleniyordu.

İbo, sonunda snatine baktı. Küçük Ali'ye, "şunun gözünü bağla", dedi. Küçük Ali'nin benzi sararmış, dudakları kurumuş gibiydi. İbo da huzursuzdu. Yerine getirmek zorunda kaldığı ağır ve "hoş olmayan" bir görevin ağırlığı altında acı çeker gibiydi. Küçük Ali bir bezle muhtarın gözünü bağladı. Muhtar, hiç kıpırdamadı. "Yanlış iş yapıyorsunuz kardeşim", dedi. Sonra tereddüt içine düştü. "Muhabirlik suçunu itiraf edip af dilemeliyim. Belki o zaman kutulurum", diye düşündü. Bu sesi, içinden yükselen şu ses bastırdı: "Sakin itiraf etme, öldürmezler, korkutmak için yapıyorlar."

İbo, tabancasını kemerinden çekti, emniyetini usuldan açarak muhtarın şakağına doğrulttu. Mağaranın önündeki kertenkeleler patlayışla birlikte kayanın çatlaklarına kaçtılar. Muhtar,

de imzaladığı bu bildiriye belge olarak aktarıyorum. Bildiri aynı şöyledir:

"Akçadağ'ın Devrimci köy muhtarları olarak, Ulusal çıkarlarımızın bekçiliğini yapan, Türk gençliğinin İstanbul'daki çirkin Amerikalının çirkin oyunlarına karşı direnişini desteklerken Amerikan bahriyelisinin hovardalığını koruyan polisin saldırısını şiddetle protesto ederiz.

Ezilen ve sömürülen yurttaşlar!

Kardeşler,

Dünyanın ve düvelimizin iyi insanlarına son defa deriz ki:

Bu topraklar ecdadımızın kanlarıyla yağrulmuş. Topraklarımızı göz koyan gavurları kovmak için, dağlara ve çöllere üleş-
lerimizi serdikdik. Büyük Allahın yardımıyla muradımıza kavuştuk. Çünkü gavuru toprağımızdan sildik süpürdük. Bu uğurda can veren atalarımızın ruhu şad olsun.

Gel gör ki: Son yıllarda yardım veriyoruz diye yine çirkin ve Gavur Amerikalının bir tuzağına takıldık. Bize avucuyla yardım veren Amerikalı, kucak kucak memleketine taşımazsa yardım verebilir mi? Kaşımıza gözümüze hayran değil, Baba Ata dostluğumuz da yok. Öyleyse neden bu kadar topraklarımızda yalanıp durmaktadır?

Kardeşler,

Her ne yana baksak bir Gavur Amerika radarı, bir Amerika üssü, bir Amerika tesisi ve bir Amerika askeri. Yol kenarlarında büyük büyük levhalar SHEL, MOBİL, petrol şirketlerini gözünüzle görüyorsunuz. Her akşam radyolarınızı dinlerseniz, Amerika canavarlığını kendi kulağınızla işitiyorsunuz. Viyetnam mazlumlarına yaptığı zulüm ve vahşeti görülmemiştir. Gebe anaların karnına süngü taktığını, gelinlerin ve gelinlik kızların haya yerlerine kazıklar soktuğunu, göğüslerine ip bağlayıp yerlerde sürüttüğünü, o yetmemiş gibi tarlasında çalışan köylülere ateş açtığını hergün gazetelerde ve dergilerde okumaktasınız. Kan kokusundan hoşlanan gavur Amerika ile dostluğu kuranlar, ona çanak tutanlar kendi menfaatlarından başka hiçbir şey düşünmüyorlar. Düvelimizin de Viyetnam gibi olacağı apaçıktır. Çünkü kurtla kuzu arkadaş olamaz.

Amerika'ya Çanak tutan Var.

Gardaşlar!

Biz politika yapmıyoruz, çünkü seçimler geçti. Kendi memleketimizin çıkarına çalışmak görevimizdir. Bu memleketin sahipleri ne Amerikalı ne de ona çanak tutanlardır. Cephelerde ölenler biziz. Sınırlarda nöbet tutanlar biziz. Oy verenler biziz. O halde herşey biziz demektir. Oysa bizi temsil edenler bizden habersiz 52 gizli Amerika andlaşması imzalamışlar. Nato gibi bir Amerika tuzagına bizi düşürmüşler. Uğurunda kan döktüğümüz toprakların 35 milyon metre karesini Amerika gavuruna vermişler. Oysa kimin malını kime veriyorlar. Hala topraklarımız kan kokuyor, silahımızdan baruk kokusu silinmedi.

İşte Amerika'lıyı Sevmiyoruz

Biz diyoruzki, Amerikalıyı sevmiyoruz... Sevmiyoruz. Sevmediğimiz bir ecnebinin topraklarımızda gezmesini istemiyoruz. Eğer dostluksa da misafirlikse de yetsin gayri doyduk tümünden.

Çetin Bir savaş Verilmedikçe

Şu bir gerçektir ki: Düvelimizin önemli noktalarını Amerikalılar ele geçirmiş radariyle, üssü ile tesisiyle, askeriyle, şirketiyle işgal altına alınan topraklarımız, gavur üssünden, gavur bayrağından ve gavur radarından temizlenmedikçe, kararımız karardır. Bu ikinci Milli kurtuluş savaşımızdır. Tüm iyi insanlara, namuslu ve müslüman gardaşlarımıza duyururuz ki: Hakları çiğnenenler, ezilip sömürülenler, haklarını elde etmek için bizzat direnmedikçe, etkili bir savaş almadıkça, haksızlıklardan ve içinde bulundukları gavur baskısına, Nato teşkilatına, gavur Amerika gizli ve ikili andlaşmalarına, her türlü sömürülme yani insanın insan tarafından sömürülmesine HAYIR demedikçe: BAĞIMSIZ ve SERBEST BİR DÜVEL KURAMAYIZ.

İŞTE ECNEBİ GAVURUNA TEK İHTARIMIZ: DEFOL... DEFOL

Keller köyü muhtarı: Hasan Erdoğan, Çimiş köyü muhtarı: Mehmet Akgün, Durul ova köyü muhtarı: Ali Bali, Ören köyü muhtarı: Necmettin Durmuş, Dumuklu köyü muhtarı: Ali Akgün, Çevirme köyü muhtarı: Köse Polat, Kahyalı köyü muhta-

rı: Mustafa Mordeniz, Balhacı köyü muhtarı: Hasan Bali, Harun Uşağı muhtarı: Hasan Dışkaya, Hançerli köyü muhtarı: 1. aza Hilfo Akça, Yer ikinciler köyü muhtarı: Mustafa Üstün."

MEHMET KOORDİNASYON KOMİTESİNE ALINIYOR

14- Faik Bulut, Filistin Rüyası, Berfin Yayınları, İstanbul, üçüncü baskı, Temmuz 1998, sayfa: 37

MUZAFFER ORUÇOĞLU, İSTANBUL'DA

15- TİİKP davasında, 26 Temmuz 1973 günü okunan ve Arslan Kılıç, Muzaffer Oruçoğlu ile Cem Somel'in yakalandıkları evlerde bulunan bir belgeye göre, kadroların, "çalışmalarında dikkate alacağı hususlar" şöyledir:

"Devrimci çalışmalarda dikkate alınacak hususlar şu şekildedir:

1- Boş kalan zamanlarını değil, hayatını devrime adanmışlığını unutmama.

2- Bütün çalışmaları, halkı silahlı mücadeleye hazırlama hedefine yönelt.

3- Legaliteyi ve illegaliteyi iyice kavra ve bunları doğru bir biçimde birleştir.

4- Yaratıcı çalışmayı teşvik et.

5- Hareket için yeni mali imkanlar ara, yaratıcı önerilerin üzerine eğil ve onları doğru değerlendir.

6- Seni çevreleyen şartlara boyun eğme, onları zorla yenmeğe çalış, çalışmada şartları zorlayarak yapılabilecek olanın azamisini yap.

7- "Poz atmak"tan, zamanı boşa geçirici ıvır zıvır eğlencelerden, "ilerici" laflarla dolu gevezeliklerden uzak dur.

8- Çalışmaların hakkında düzenli rapor ver.

9- İdeolojik sağlamlığını pekiştir, düzenli toplu eğitim yap.

10- İnisiyatifini geliştir.

11- Eleştiri ve özeleştiriye samimi ve cesur ol; ikna edici, yapıcı, hataları düzeltici eleştiri yap.

12- Hataların kaynağını bul, çözüm yolunu göster.

13- Uluorta eleştirilerden kaçın.

14- Ancak ciddi ve samimi eleştirinin dedikodu ve iki yüz-lülüğü yok edeceğini unutma.

15- Demokratik merkezîyetçiliğe uy ve uygula.

16- Her konuyu geniş bir şekilde tartış, alınan kararlara uy.

17- Üst kademe kararlarına uy.

18- Merkezîyetçilik memur tavrı değildir. Üstten emir gel-medikçe çalışmamak değildir. herşeyi yukarıya sormak değildir.

19- Arkadaşlarına sorumluluk vererek çalıştır, onlara temel politikayı kavrat. Yapılacak işin bütün içindeki yerini kavrat, işin nasıl yapılacağını ona bırak. Onun inisiyatifini ve yaratıcı çalışma yeteneğini geliştir. Ayrıntıya girme, tavsiyelerin varsa, onları arkadaşına ilet.

20- Çevrendekilerin ufkunu genişlet, onlara yeni çalışma alanları göster (onların ilk yardım, baskı, resim, evrak düzenleme gibi işlerle ilgilenmelerini sağla).

21- Stratejide merkezîyetçi, taktikte adem-i merkezîyetçi olduğumuzu unutma.

22- Çalışmada gizlilik kurallarına uy. Ama, gizlilik halkın davasına sırt çevirmek değildir.

23- Gizliliğe kendini gizlemek için değil, iş yapabilmek için önem ver.

24- Başka arkadaşın işine bulaşma. Ama, bunu bir memur gibi uygulama. Onun pratik ihtiyaçlarına göre davran.

25- Birisine görev verirken o işle ilgisi olmayan bilgileri verme.

26- Bir işte ancak yeterli sayıda arkadaşını faaliyete geçir, fazlasını bulaştırma.

27- Kendi yapabileceğin işi başkasına bırakma.

28- Kişilere karşı güven bireysel değil, kolektiftir. Ancak, burada da memur tavrına düşme. Arkadaşlara danışmadım diye iş yapabilecekleri boş bırakma.

29- Gereksizlikçe bağ kurma.

30- Gizli çalışma yapıyormuş havasına girme. Öyle bir poz takınma, normal davran.

- 31- Kimseye bilmesi gerekenden fazlasını söyleme.
- 32- Bilmen gerekmeyeni öğrenme.
- 33- İçini dökme eğilimini önle, susmasını bil.
- 34-Devrimci hareketin sırlarını en yakınlarına bile açma. İsim, yer, zaman ve belirli olayları kimseye açıklama. Arkadaşın sana bazı şeyleri anlatmazsa aldırma.
- 35- "Başka kimler var?" sorusundan, meraklılıktan, boşboğazlıktan kurtul.
- 36- Temasta bulunduğun kimse yakalanınca, kullandığın takma adı değiştir.
- 37- Temasta bulunduğun her çevrede kendini başka bir adla tanıt.
- 38- Birbirini tanımayan iki arkadaşı hiçbir zaman birbirine gerçek adlarıyla tanıştırma.
- 39- Evinde, üzerinde isim ve adres bulundurma, gerekli şeyleri ezberle.
- 40- Bazı bilgileri yazılı olarak bulundurmak gerekiyorsa, bunları ancak kendinin anlayabileceğin şekilde yaz.
- 41- Gerektiğinde yutabileceğin kadar küçük ve ince kağıt kullan.
- 42- Adres ve sayı yazmak için kendi özel tekniğini geliştir.
- 43-Mektup yazmaktan kaçın. Yazman gerekiyorsa şifreli ya da alanın anlayabileceği şekilde yaz.
- 44- Mümkünse el yazını değiştir.
- 45- Polisçe tanınmış bir el yazısıyla yazılmış metni kimseye verme.
- 46- Telefonla görüşmekten kaçın. Görüşecek olursan ad, adres, tarih verme, telefonla ancak önceden kararlaştırdığın şifreyle randevulaş.
- 47- Randevu yeri olarak iyi bildiğin bir yeri ver.
- 48- Birbirini tanımayan iki kişiyi bir randevuda biraraya getireceksen, mutlaka ortak bir parola ve işaret tesbit et.
- 49- Verdiğin sözü yerine getir. Randevu kaçırma. Randevuya tam zamanında git.

50- Randevuda tabii davran. Şüphe çekecek davranışlardan kaçın.

51- Randevuya giderken takibe karşı dikkatli ol.

52- Yürürken mümkün olduğu kadar تنها yolları seç. Bu arada arkayı kontrol et. Kontrolü tabii bir şekilde yap (ayakkabı bağlama, kaldırım değiştirmek gibi).

53-Önemli bir yere hiçbir zaman tek taşıtla gitme. Mümkünse özel araba kullanmaktan kaçın.

54- Taşıttan gideceğin yerde inme. Başka yerde in. Tenha bir sokakta yürüyüp arkayı kontrol et.

55- Takip edildiğini farkedersen, randevuya sakın gitme.

56- Eğer sürekli takip ediliyorsan, emin bir yolla arkadaşlarına haber ulaştır. Onlardan direktif gelene kadar kimseyle temas etme.

57- Sürekli takip altındaki bir kimse için yapılacak en iyi şey, takibi atlatıp onu tanımadığı bir yere nakletmektir.

58- Takip eden polisi genellikle tanıyabilirsin, ama hiçbir zaman ihtiyatı elden bırakma. Polis tanıyamayacağın bir kılığa girebilir. Ama kendini, herkesi polis olarak görme hastalığına kaptırma.

59- Yolda rastladığın arkadaşlarınla selamlaşma. Onları tanıdığını belli edecek davranışlarda bulunma.

60- Tutuklanınca ne yılgınlığa kapıl, ne de polisi kışkırt.

61- Ser ver, sır verme.

62- İlke: Hiçbir şey söylememektir.

63- Durumu izah etmeğe, kendini savunmaya kalkışma.

64-Polisi teferruatlı hikaye ve yalanlarla aldatacağını sanma, uydurduğun her hikaye yeni sorulara yol açar.

65- İtirafıta bulunma, daima inkar.

66- Okumadığın hiçbir şeyin ağızına imza atma.

67- Tehditler veya "biz herşeyi biliyoruz", "bilmem kim itiraf etti" palavraları karşısında paniğe kapılma. Biri öyle bir hataya yapmış olsa bile, senin aynı hatayı tekrarlamaman gerekmez.

68- İtirafıta bulunmuş biri ile yüzleştirilsen bile, inkara de-

- 31- Kimseye bilmesi gerekenden fazlasını söyleme.
- 32- Bilmen gerekemeyeni öğrenme.
- 33- İçini dökme eğilimini önle, susmasını bil.
- 34-Devrimci hareketin sırlarını en yakınlarına bile açma. İsim, yer, zaman ve belirli olayları kimseye açıklama. Arkadaşın sana bazı şeyleri anlatmazsa aldırma.
- 35- "Başka kimler var?" sorusundan, meraklılıktan, boşboğazlıktan kurtul.
- 36- Temasta bulunduğun kimse yakalanınca, kullandığın takma adı değiştir.
- 37- Temasta bulunduğun her çevrede kendini başka bir adla tanıt.
- 38- Birbirini tanımayan iki arkadaşı hiçbir zaman birbirine gerçek adlarıyla tanıştırma.
- 39- Evinde, üzerinde isim ve adres bulundurma, gerekli şeyleri ezberle.
- 40- Bazı bilgileri yazılı olarak bulundurmak gerekiyorsa, bunları ancak kendinin anlayabileceğin şekilde yaz.
- 41- Gerektiğinde yutabileceğin kadar küçük ve ince kağıt kullan.
- 42- Adres ve sayı yazmak için kendi özel tekniğini geliştir.
- 43-Mektup yazmaktan kaçın. Yazman gerekiyorsa şifreli ya da alanın anlayabileceği şekilde yaz.
- 44- Mümkünse el yazını değiştir.
- 45- Polisçe tanınmış bir el yazısıyla yazılmış metni kimseye verme.
- 46- Telefonla görüşmekten kaçın. Görüşecek olursan ad, adres, tarih verme, telefonla ancak önceden kararlaştırdığın şifreyle randevulaş.
- 47- Randevu yeri olarak iyi bildiğin bir yeri ver.
- 48- Birbirini tanımayan iki kişiyi bir randevuda biraraya getireceksen, mutlaka ortak bir parola ve işaret tesbit et.
- 49- Verdiğin sözü yerine getir. Randevu kaçırma. Randevuya tam zamanında git.

50- Randevuda tabii davran. Şüphe çekecek davranışlardan kaçın.

51- Randevuya giderken takibe karşı dikkatli ol.

52- Yürürken mümkün olduğu kadar تنها yolları seç. Bu arada arkani kontrol et. Kontrolü tabii bir şekilde yap (ayakkabı bağlama, kaldırım değiştirmek gibi).

53-Önemli bir yere hiçbir zaman tek taşıtla gitme. Müm-künse özel araba kullanmaktan kaçın.

54- Taşıttan gideceğin yerde inme. Başka yerde in. Tenha bir sokakta yürüyüp arkani kontrol et.

55- Takip edildiğini farkedersen, randevuya sakın gitme.

56- Eğer sürekli takip ediliyorsan, emin bir yolla arkadaşla-rına haber ulaştır. Onlardan direktif gelene kadar kimseyle te-mas etme.

57- Sürekli takip altındaki bir kimse için yapılacak en iyi şey, takibi atlatıp onu tanımadığı bir yere nakletmektir.

58- Takip eden polisi genellikle tanıyabilirsin, ama hiçbir zaman ihtiyatı elden bırakma. Polis tanıyamayacağın bir kılığa girebilir. Ama kendini, herkesi polis olarak görme hastalığına kaptırma.

59- Yolda rastladığın arkadaşlarınla selamlaşma. Onları ta-nıdığını belli edecek davranışlarda bulunma.

60- Tutuklanınca ne yılgınlığa kapıl, ne de polisi kışkırt.

61- Ser ver, sır verme.

62- İlke: Hiçbir şey söylememektir.

63- Durumu izah etmeğe, kendini savunmaya kalkışma.

64-Polisi teferruatlı hikaye ve yalanlarla aldatacağını san-ma, uydurduğun her hikaye yeni sorulara yol açar.

65- İtirafta bulunma, daima inkar.

66- Okumadığın hiçbir şeyin ayltına imza atma.

67- Tehditler veya "biz herşeyi biliyoruz", "bilmem kim iti-raf etti" palavraları karşısında paniğe kapılma. Biri öyle bir ha-ta yapmış olsa bile, senin aynı hatayı tekrarlayan gerekmez.

68- İtirafta bulunmuş biri ile yüzleştirilsen bile, inkara de-

vam et.

69- Mahkemede gerçeği ortaya koyma hevesine kapılma, burjuvazi ve proleterya için ortak bir gerçek vardır.

70- Siyasi savunma yap. Mahkemeyi devrim davasını savunduğun bir kürsü haline getir. İhtilalci fikirlerden hiçbir taviz verme.

71- Mahkemeyi zalimlere ve sömürücülere hizmet ettiği ve halkı baskı altına almak amacıyla kurulduğu için reddet. "Heyetinize saygımız büyük, ama mahkemenin kuruluşu hukuka aykırı" kıvırtmasına girişme.

72- Düşman hep hareketi belli bir yüksekliğe ulaştığı sırada yıkmak için çalışır. Bunun için, devrimci hareketin içine ajanlar sokar. Hareketi oluşmadan engellemeğe kalkışmaz. Buna karşı uyanık ol. İçine ajan sızmasına karşı dikkat et, şüpheli davranışlarını gördüklerini arkadaşlarına bildir.

73- Çok şey bilmek isteyenlerden, çok soru soranlardan şüphe et. İyi niyetle merak edenleri uyar.

74- Şüpheli davranışlarını gördüklerini izle, verdiği açıkları kafana not et. Arkadaşlarına da danışarak, onun hakkında kesin karara var. Sallantıdaki bir durum veya güvensizlik çok zararlı olabilir.

75- Ajan veya örgüt yıkıcısı olduğu kesinleşeni, bütün arkadaşlarına duyur, arkadaşlarını uyar."

POLİSTE ve MAHKEMEDE İHTİLALCI TUTUM

16- Okuyucu için bilgi: Le-Ya yayınları tarafından yayınlanan "İki Lider İki Örnek kitabında da İbrahim Kaypakkaya'nır ifadesi olarak aynen şunlar yayınlanmıştır:

"Esasen biz komünist devrimciler, prensipler olarak siyas kanaatlerimizi ve görüşlerimizi hiç bir yerde gizlemeyiz. Ancak örgütsel faaliyetlerimizi, örgüt içinde bizimle birlikte çalışan arkadaşlarımızı ve örgüt içerisinde olmayıp da bize yardımcı olan şahıs ve grupları açıklamayız. Kişisel sorumluluğum açısından gerekeni zaten söylemiş bulunuyorum. Ben buraya kadar anlattıklarımı samimiyetle inandığım Marksist

Leninist düşünce uğruna yaptım. Ve sonuçtan asla pişman değilim. Ben, bu uğurda her türlü neticeyi göze alarak ve can bedeli bir mücadeleyi öngörerek çalıştım ve neticede yakalandım. Asla pişman değilim. Bir gün sizin elinizden kurtulursam gene aynı şekilde çalışacağım.”

ÖLÜM

17- Hasan İlter, bu konuda özetle şu iddiayı kendisiyle yapılmış bir söyleşide açıklamıştır:

“Demokrat dediğimiz askerler, ‘İbrahim bileklerini kesmiş’ dedikten sonra, ‘Hiç kimse hakkında birşey söyletme fırsatı bulamadan, konuşturamadan intihar etti, diye sorgucular tekmelemişler’ dediler. Askerler, kendileri de görmemiş, duyduklarını anlattılar. Seyithan Dokay, yanıma geldi, ‘Hoca gel sana birşey söyleyeceğim. İbrahim, intihar etti gibime geliyor. Çünkü, jileti benden aldı’, dedi. ‘Peki, nereye koydu?’, diye sordum. ‘Tokyosunun arasına sakladı’, dedi.

Bir arkadaş ağladı, bir arkadaş, üzüntüsünü belli eden bir uzun hava söyledi. Bazıları sürekli sigara yaktı, bazıları kürtçe küfür etti.”

Seyithan Dokay, Hasan İlter’in kendisine yönelik bu iddiası hakkında şunları söyledi:

“Hasan İlter’le Diyarbakır Cezaevinde aynı koğuştaki birlikte kaldık. Yaklaşık 30 kişiydik. Jileti İbrahim Kaypakkaya’ya benim verdiğim iddiası tamamen yanlış. Böyle bir şeyi sadece Hasan İlter’e neden söyleyeyim? Herkes iç içe yaşıyor. Mutlaka bu duyulurdu. Daha yakın olan Siverek’li arkadaşlarım var, onlara söyledim. Hasan İlter, yıllar sonra böyle bir iddiayı neden ortaya attı bilmiyorum. Bununla neyi ispatlamaya çalışmış, amacı neydi onu da bilemiyorum. Hasan İlter’in öldüğünü de yeni öğrendim. Jilette intihar etme iddiasını Savcı Yaşar Değerli, ortaya attı. Savunmada da vardır bu iddia. İbrahim’i öldürdüler. İbrahim arkadaş intihar edecek bir kişiliğe sahip değildi. Son derece inatçı, dürüst, liderlik vasfına sahip bir arkadaştı. Sihatli, spor yapan, hayat dolu, morali yüksekti. Kaldı ki, İbrahim arkadaş intihar etmek isteseydi o dönemde biz-

den jilet istemeden de yapabiliirdi. İbrahim, bir hücrede kalıyordu. Yiyecek, içecek ihtiyaçları oluyordu. Zaman zaman ben, zaman zaman diğer arkadaşlar İbrahim'in ihtiyaçlarını hücreğine biz götürüp veriyorduk ama konuşma fırsatımız olmuyordu. Hasan İlter de İbrahim'e yemek götürmüş olabilir. Hasan İlter'in iddiası kesinlikle doğru değil ve mesnetsizdir. Böyle birşey de olmamıştır."

Okuyucu için ek bilgiler:

TİP eski Genel Başkanı ve Bağımsız İstanbul milletvekili Mehmet Ali Aybar, İbrahim Kaypakkaya'nın ölümü hakkında, 28 Haziran 1973 tarihinde Millet Meclisi başkanlığına bir önerge verir. Önerge şöyledir:

"1- Gözaltında ya da tutuklu bulunan Kalpaklı soyadındaki bir gencin, ya da başka adda bir gencin, Diyarbakır'da askeri tutukevi ya da cezaevi, ya da Emniyette veya Sikiyonetim makamlarınca gönderildiği her hangi bir yerde öldüğü doğru mudur?

2- Bu gencin sorgu sırasında yapılan işkenceden öldüğü söylenmektedir. Doğru mudur. Ölüm tarihi nedir?

3- Gencin öldüğü doğru ise, ölüm nedeni saptanmış mıdır? Saptanmışsa nedir?

4- Otopsi yapılmış mıdır? Yapılmışsa nerede, kimler tarafından yapılmıştır? Otopsi raporunun tarihi nedir?

5- Karşı gerilla, ya da kont-gerilla adıyla ya da herhangi başka bir adla anılan, resmi ya da gayriresmi, gizli ya da açık bir örgütün mevcut olduğu doğru mudur?

6- Bu örgütün MİT'e ve Emniyet Teşkilatına paralel olarak çalıştığı ve bazı silahlı kuvvetler mensupları tarafından yönetildiği doğru mudur?

7- Sıkıyönetim Komutanlıklarınca gözaltına alınanlardan solcu olanların, gözleri bağlanarak bu örgüt mensuplarınca sorguya çekildiği doğru mudur?

8- Sorguya çekilenlerin bu örgüte ait yerlerde uzun zaman ve çoğu kez zincire vurularak tutulduğu, sorgu sırasında fiziki

ve manevi her türlü işkenceye maruz bırakıldıkları doğru mudur?”

İbrahim Kaypakkaya'nın ölümü hakkında mahkemelerde yapılan konuşmalardan ve yazılan dilekçelerden bazıları şöyledir:

Doğru Perinçek, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Üç Nolu Mahkeme Başkanlığına verdiği, 20 Mart 1973 tarihli dilekçesinde: “Bu dava sanığı İbrahim Kaypakkaya, iki ay kadar önce yakalanmış olmasına rağmen mahkemeye veya tutukevine getirilmemiştir. Bu dava için yeni deliller toplamak amacıyla İbrahim Kaypakkaya'ya işkence yapıldığını bugüne kadarki tecrübelerimizden biliyoruz. Ve bu endişe içindeyiz. Mahkemenizin, bu sanığın bir an önce celbi konusunda gerekli tedbirleri almasını arz ve talep ediyoruz.”

Ziya Ulusoy, 12 Haziran 1973 tarihli celsede şu konuşmayı yapmıştır: “Önderimiz İbrahim Kaypakkaya yoldaş Çaru Mazumdar yoldaş gibi faşist iktidarların işkencehanelerinde kahramanca bir mücadele verirken öldü. İbrahim Kaypakkaya yoldaş, öldü ama onun çizdiği kıvılcık ve Marksist-Leninist Türkiye Komünist Partisi silahlı mücadelesi daha yüksek bir biçimde devam edecektir. Önderimiz İbrahim Kaypakkaya yoldaşın ölümü bu silahlı mücadelemizin kıvılcık bayrağı olacaktır.”

Ziya Ulusoy: “Söylediklerine aynen katılıyorum. Ben, Heyet'ine daha evvelki celselerde savunma tanığı olarak İbrahim Kaypakkaya'nın ve Muzaffer Oruçoğlu'nun dinlenmelerini talep etmiştim. Bunları savunma tanığı olarak tevsî tahkikat safhasında talep edebileceğim mahkemece bildirilmişti. Fakat bu kerre İbrahim Kaypakkaya askeri faşist diktatörlüğün zulmü ile öldürülmüştür. MİT işkencehanelerinde öldürülmüştür. Muzaffer Oruçoğlu'nun da beş aydır yakalandığını Diyarbakır S.Y.K.lığına resmen açıklanmıştır. Aynı akibetin bu şahıs hakkında da tahakkuk etmemesi için bir an evvel tanık olarak dinlenmesi talebindeyim.”

Ali Karşılayan, 28 Haziran 1973 tarihle, Askeri Yargıtay başkanlığına gönderdiği dilekçede: “Çiğdem Kömürcüoğlu, yapılan işkenceler nedeniyle pamuk paketinin madeni kapa-

ğıyla bileklerini kesmiştir. Tedavisi yapıpı tekrar işkenceye başlanınca, İstanbul'da, Selimiye Kışlasından kendini aşağıya atmıştır. Kaldırıldığı hastahane, yanındaki abajurun çıplak kablosunu tutarak tekrar intihara teşebbüs etmiştir.

Bu MİT işkenceleri sırasında hayatını kaybeden arkadaşlar da olmuştur. Mesala bundan birkaç gün önce İbrahim Kaypak-kaya Diyarbakır işkencehanelerinde öldürülmüştür. Vedat Gevrek de 1972 yılı içinde, Ankara'da işkence ile öldürüldü ve Ankara Emniyet binasının en üst katından atlıyarak intihar etti süsü verildi."

İsmet Tufan Yazıcı, 3 Ekim 1973 tarihli duruşmada şu açıklamayı yapmıştır: "Önderimiz, yoldaşımız, arkadaşımız İbrahim Kaypak-kaya, Tunceli'de yakalanmıştır. Karlar üzerinde yalın ayak yürütülmüştür. Ayakları kangren olmuştur. Bazı hususlar kendisine söylenmek istenmiştir. Söylememesi üzerine kurşunlanıp ölmüştür."

Atıl Ant, 3 Ekim 1973 tarihli duruşmada şu açıklamayı yapmıştır: "İbrahim Kaypak-kaya bizim 3 Numaralı Mahkemede yargılandığımız TİİKP davası sanıklarındandı. Duruşmaya niçin getirilmediğini mahkeme heyetinden defalarca sorduk. Bilmediklerini söylediler. Daha sonra radyolardan ve bazı gazetelerden adı geçen şahsın yakalandığını duyduk. Daha sonra da şimdi kaynağın, size ifade edemeyeceğim bir yolla öldüğünü, hatta cezaevinden sorgu için MİT'e götürüldüğünü öğrendik. Hatta Diyarbakır'da o zaman MİT'e sorgu için götürülmesi nedeniyle bir de isyan olmuştu. Ve bu isyan sebebiyle öldüğüne inanıyoruz."

Arslan Kılıç, 9 Ekim 1973 tarihinde, İstanbul 2 Nolu Sıkıyönetim Mahkemesinde başlayan TKP(ML) davasının ilk duruşmasında yaptığı konuşmada şunları söylemiştir: "Kaypak-kaya'nın ölümü açıklanmadan hiçbir sorunuza ve yoklamasına cevap vermeyeceğiz. Sanık arkadaşlarla bu kararı aldık."

Abdullah Tuncay, 11 Ekim 1973 tarihli celsede şu konuşmayı yapmıştır: "İbrahim Kaypak-kaya yoldaş öldü ama onun çizdiği kızıl yol ve TKP(ML)'nin önderliğinde halkımızın silahlı mücadelesi daha yüksek bir biçimde devam edecektir. Yol-

daşımızın ölümü bu mücadelenin bayrağı olacaktır. Bu bayrak Mustafa Suphi ve yoldaşlarının çizdiği kıvılda yükselen bayraktır.”

İsmet Tufan Yazıcı, 31 Ocak 1974 günü, Ankara 2 Nolu Askeri mahkemesinde, İbrahim Kaypakkaya'nın ölmesiyle ilgili olarak şu açıklamada bulunmuştur:

“İbrahim Kaypakkaya 16.5.1973 günü Diyarbakır Askeri Cezaevinde kalmakta olduğu hücrelerinden sivil şahıslar tarafından alınmış ve götürülmüştür. Tutuklular iki gün sonra öldürüldüğünü duymuş ve cezaevine sormuşlardır. Cezaevi, İbrahim Kaypakkaya'nın askeri savcılıktan istendiğini ve bu nedenle yolladıklarını, sonra cezaevinden kaydının silinmesi için kendilerine haber geldiğini bildirmişlerdir.

Sanıklar, bunun üzerine 28.5.1973 tarih ve 1973/84 sayılı bir dilekçeyle olayın açıklığına kavuşturulması için başvurmuşlardır.

İbrahim Kaypakkaya'nın öldürüldüğü bir gerçektir. Ferda Güley, M. Ali Aybar, bu konuda bir soru önergesi verdiler. Cevaplandırılmadı hala. Savcı Yaşar Değerli, bu ölüm olayından hemen sonra derhal Diyarbakır'dan alınarak İstanbul'a tayin edilmiştir.”

Okuyucu için bilgi: 1980 öncesi CHP Ordu Milletvekilliği yapan Fedra Güley, anılarını yazdığı kitabında İbrahim Kaypakkaya, hakkında şunları açıklamıştır, aynen aktarıyorum:

“İbrahim Kaypakkaya'nın Öldürülmesi ile İlgili Konuşmam

1973 Haziran ayı ortalarında bir gün genel merkezde çalıştığım sırada geç saatlerde bir görevli odama girerek 4-5 kişinin beni görmek istediklerini söyledi. ‘Gelsinler’ dedim. Biraz sora odaya 3-4 gençle yaşlıca bir adam girdi. Gençler, Altındağ CHP gençlik kolunda bulunduklarını, yanlarındaki yaşlı kişinin Makine kimya’da işçi ustası olarak çalıştığını, bir kaç gün önce oğlunun Diyarbakır’da askeri cezaevi görevlileri tarafından kurşunlanıp öldürüldüğünü, olayı izin verirsem kendisinin anlatacağını söylediler. Yer gösterip oturtuktan sonra benzi so-luk, gözlerinin ışığı sönük yaşlı ve yaşlı babaya, sanki oğlunu

ben öldürmüşüm gibi göz göze gelmekten korkarak 'anlat usta, seni dinliyorum' dedim.

'Adım Ali, Ali Kaypakaya' dedi. Acılı bir sesle ve oldukça düzgün bir dille anlatmaya başladı:

'Oğullarımdan büyüğü İbrahim İstanbul'da Çapa Yüksek Öğretmen Okulunda okurken öğrenci hareketlerine karıştığı için sağcı okul idaresi tarafından okuldan atılınca solcu örgütlere girdi ve polisle çatışmalı olaylarda yer aldı. Hangi baba böyle devrimcilik davasına inanan oğlunu nasihatla önleyebilirdi ki ben önleyeyim? Dur, yapma, kör bir kurşuna kurban gidersin, ocağımızın sönmesine neden olursun diye kaç kez yalvardımsa da söz dinletemedim. 'Baba, ben ölürüm, başka arkadaşlarım ölür, bu yola baş koymuş olanların hepsi ölür, fakat halkımız yaşar' diyordu. Bir gün öğrendik ki arkadaşlarıyla birlikte doğu illerine gitmiş. Arkadaşlarından birçoğu jandarmalar tarafından vurulup öldürülmüş dağlarda. Bir gün onuda Tunceli'de bir köy mezrasında askerler ağır yaralı ve ayakları donmuş durumda bir mağarada yakalayıp Diyarbakır'a götürmüşler. Donuk ayak parmaklarının bazılarını keserek kangren olmasını önlemişler, hayatını kurtardıktan sora sıra İbrahim'e arkadaşlarını söyletmeye gelmiş, fakat gece gündüz işkence yaptıkları halde ona arkadaşlarının simlerini söyletememişler. Ocak 1973 ayı içinde yakalanmış İbrahim, biz bunu radyodan öğrendik, ama hiçbir haber alamadık. Nihayet 9 Mayıs 1973 tarihli bir mektubu geldi Diyarbakır'dan. Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'ndan bir aylık geçici uzaklaştırılması üzerine tuttuğumuz avukatın Danıştay'a açtığı dava ile ilgili bazı sorular soruyor, nasıl hareket edeceğimi, neler yapacağımı gösterilordu bu mektubunda. Sonunda da, 'beni merak etmeyin, iyiyim' diyordu. Evcek çok sevindik, demek oğlumuz o denli sopaya, işkenceye karşın ölmemişti, yaşıyordu ve sağlığı iyiydi. İstedığı evrakları avukatlardan sağladım üç-beş gün içinde. Çorap, çamaşır gibi yiyecek ve bazı yiyecekleri de bir torbada toplayarak 19 mayıs gecesi garajlardan Diyarbakır arabasına bindim. Gece otobüste herkes uyudu. ben İbrahim'i göreceğim diye göz kırpmadım. Yüreğim sevinçten küt küt attı durdu.'

Ali usta 'durdu' dedi ve durdu. Yüzü daha sarardı, sesi daha titredi, gözleri daha buğulu bir hal aldı birden. İstese, kendini bıraksa hüngün hüngür ağlayacaktı, fakat içinde yükselen acıları ve isyanları dramatik bir ruh kasılması ile bastırıyordu. Anlatmasını sürdürdü:

'Diyarbakır'a varınca sıkıyönetime gittim, subayların beni aldıkları odaya biraz sonra sıkıyönetim komutanı olduğunu öğrendiğim bir paşa girdi ve bana birden 'oğlun öldü' dedi. Donup kaldım. Nefes alamıyordum, cebimden İbrahim'in mektubunu çıkarıp kendisine uzattım, Paşam bu oğlumun mektubu, 10 gün evvel yazmış, sağlığını iyi diyor, dedim. Paşa 'intihar etti' diye yanıtladı beni. Yerlere attım kendimi, duvarlara vurdum başımı, benim oğlum ölmedi, siz öldürdünüz diye feryatlar koparak ağıladım. Bu feryatlar oğlumu geri getirmedim. Paşaya cenazemi verin, alıp köyüme götüreceğim dedim. Beni askeri hastahanelerin gasilhanesine götürüp, binbir emek ve umutla büyüttüğüm, okuttuğum oğlumun cesedini ellerime teslim ettiler. Tabut aldım, kefen aldım, muamelelerini yaptırıp ertesi gün uçakla Ankara'ya, subaylar ve polislerin gözetiminde gecekondumuza getirdim. O gece etrafı polislerle sarılı evimizde, çoluk çocuk naaşın başında bekledik, dövünüp ağlayarak. Sabah olunca bir arabaya koyup Çorum'a köye götürdüm yine polis gözetiminde. Köylüler omuzlarında taşıdılar İbrahim'i mezarlığa. Mezar açılmıştı, İbrahim'i bekliyordu. Polisler hemen gömülmesini istiyorlardı. Ben ve köy halkı yıkamadan gömmeyiz diye direttik; acele bir tezgah kuruldu, bakraç bakraç su getirdiler. İbrahim'in parça parça edilmiş, boğazı simsiyah çürük, omuzları, sırtı, göğsü delik deşik vücudunu hep birlikte yuduktan sonra toprağına verdik. Sivil polisler günlerce köyden ayrıldılar.'

Ali ustanın oğlu İbrahim'in de marksizme inanan, fakat Batı demokrasilerinde olduğu gibi bu inançlarını serbestçe ifade etmek, örgütlenmek ve partileşmek hakkı, toprağın üstünde ve güneşin altında kendilerine yasal bir hak olarak verilmediği için toprağın altına girip ora da örgütlenen ve elinde silah, bu

hakkı vermeyen kurulu düzenin karşısına yasa dışı çıkan çoğu öğrenci gençler arasında yer aldığı anlaşılıyordu. Fakat ben o güne dek hiçbir yerde adını duymamıştım.

Evet, okudukları kitapların, ya da Che Guevara gibi örneklerin etkisinde kalarak, bir avuç olduklarına bakmaksızın, yerli-yabancı silah depolarından çaldıkları, ya da sağladıkları üç-beş makinalı tabanca, el bombası, molotof kokteyli gibi silahlarla devleti yıkmaya -nasıl yıkacaklarsa?- ve anayasal rejimi zorla değiştirmeye kalkışan bu gençler mevcut yasalara göre suçluydular. Hem de ağır cezalara çarptırılacak denli suçluydular! Yaşam boyu hapis cezasıyla cezalandırılmaları doğaldı. Fakat, Türk Ceza Yasasının 146'ncı maddesine göre ipe çekmek... Ben hangi gerekçeyle olursa olsun ölüm cezasına karşıyım; böyle bir insan olarak, devletin yakaladığı yaralı bir sanığı tedavi edip mahkeme önüne çıkaracağına, istediği biçimde konuşturabilmek için insanlık suçu sayılan işkence yoluna sapması, istediği ve beklediği itirafları yine de alamayınca gazaba gelip görevlendirdiği kişiye ya da kişilere emir vererek öldürmesi karşısında bütün ruhum titredi, içim nefretlerle, isyanlarla dolup taşıtı Ali Usta'yı dinlerken. Getirttiğim çayı diğerleri içtiği halde bardağına elini bile sürmeyen bu zavallı babaya: 'Yarın burada bulunacaksın Ali usta. Saat 11'de basın toplantısı yaparak bu menfur cinayeti bütün Türkiye'ye, bütün dünyaya duyuracağım' dedim. Beni: 'Ben henüz emekliliği gelmemiş bir işçiyim. Bu yola giderseniz işimden atarlar, çoluğum çocuğum aç kalır' diye yanıtladı. O zaman onu getiren gençlere döndüm: 'O halde Ali ustayı niçin bana getirdiniz? Beni böyle canevimden üzme için mi' diye sordum. Başlarını öne eğdiler, 'evet' demiş oluyorlardı. Ali ustanın iş ve ev adreslerini aldım, 'senin ve oğlunu adını vermeden bu cinayeti önümüzdeki günlerde kamuoyuna yansıtmanın bir yolunu mutlaka bulacağım Ali usta. Bu 12 Mart suçlularının suratına senin duyduğun öfke ve nefretin şamarını mutlaka vuracağım. Ama mecliste, ama meclis dışında. Beni izle, göreceksin' dedim. Giderlerken Ali Usta'yı kucaklayıp öptüm, gençlere teşekkür ettim.

Eve dönerken bindiğim dolmuşta Ali usta yanımda gibiydi: Acı çizgilerle dolu solgun ve yorgun bakışları sol yanımda, bana dokunacak kadar bitişimde idi. Evet, Ali usta ile aynı dolmuştaydık ve demek bize gidiyorduk! Anladım ki başka bir yerlere, başka sofralara gitmem lazım o akşam. Evime gitsem Ali usta da benimle gelecek, aynı sofraya oturacağız. Eşim, çocuklar, Ali usta ve arkadaşlarını ele vermediği için kendi devletinin kurşunuyla delik deşik olmuş İbrahim... 'Durun' dedim şoföre ve Kızılay'da inip kendimi, evimin dışında yemek yemek adetim değilken Restorant Cevat adlı lokantaya attım.

Günlerce bu olayı Ali usta'ya zarar vermeden nasıl ve nerede değerlendireceğimi düşündüm. En doğrusu gündem dışı söz alıp mecliste konuşmamdı. Böylece cinayeti tutanaklara geçirir, 12 Mart rejiminin yüz kızartıcı bir belgesini daha tarihe mal etmiş olurum. Fakat genel seçimlere gidilmekte olduğu için seçmenlerine seslerini duyurmak isteyen milletvekilleri bu yolun trafiğini o kadar içine girilmez bir hale getirmişlerdi ki koca bir partinin genel sekreter yardımcısı kimliğim ile bu kalabalığın arasına katılmayı içime sindiremiyordum. 24 Haziran günü Bolu il kongremiz vardı. Benimle birlikte bu kongrede bulunacak olan Turan Güneş, 'Gel, hanımları da alarak iki gün önceden yola çıkalım. Kandıra'ya uğrar bir gece de Kefken'de dinleniriz' deyince hiç görmediğim Kefken'i göreceğim için değil, ikinci defa göreceğim Kandıra'ya gideceğim için sevindim. 1958 yılında kongrelerinde yaptığım, başka kongreleri yerinden oynatacak olan konuşmamı iki, üç el çırpması dışında, en ufak bir beğeni işareti göstermeden taştan bir sükut halinde dinleyerek yalnız moralimin değil tansiyonumun da sıfıra düşmesine neden olan Kandıra'ya ve Kandıralıları görmeyi ve 15 yıl önce o kadar coşturucu sözler söylediğim halde niçin beni alkışlamadıklarını sormayı çok istiyordum. Oturdum, kongrede yapacağımı konuşmayı bir metin haline getirdim. MİT ile ilgili bir dostumdan daha önce dinlediğim işkence uygulamaları ve utandırıcı bazı örneklerle zaten doluydum. Ali usta'nın oğlu İbrahim kaypakkaya cinayeti bu doluluğumun üstüne geldiği için 12 mart rejiminin suratına gerçekten bütün nefretimle vurdum bu konuşmamda. Metni

daktilo etirip genel merkez bültenine koydum ve görevlilere, '24 Haziran günü Bolu'da bu konuşmayı yaparsam size telefon ederek bildiririm, basına dağıtırsınız' diyerek şu metni bıraktım.

23 Haziran 1973

CHP Genel Sekreter Yardımcısı Ordu Milletvekili Ferda Güley'in Bolu il kongresinde yaptığı konuşmanın özeti:

Ferda Güley, dün Bolu il kongresinde yaptığı konuşmada özetle demiştir ki:

'Tarihçiler Osmanlı Devleti dönemini 3 bölüme ayırırlar.

1- Yükselme, 2- Duraklama, 3- Gerileme.

12 Mart Muhtırası hangi zorunluk ve amaçlarla verilmiş olursa olsun, halka ve gerçek demokrasiye inancı olmayan tepeden inmeci bir kısım politikacıların saptırması ile, getirdiği 12 Mart 1971 rejimi de tarihimize maalesef, özellikle hukuk alanında bir gerileme dönemi olarak geçecektir. Türk toplumuna Batı seviyesinde demokratik haklar ve özgürlükler, Batı doğrultusunda dinamizmi getirmiş olan Anayasamız Türk ulusuna lüks sayılmış, Cumhuriyet Halk Partisi'nin bütün çabalarına rağmen, geriye doğru değiştirilmiştir. Çileli mücadelelerin ürünü olan bir büyük yapıt, temel ilke ve felsefesi üzerine bir kısmıyla yıkılmıştır. Önümüzdeki yıllar Türk ulusunun tekrar 1961 Anayasasına kavuşmak için girişeceği çetin mücadelelere sahne olacaktır.'

Ferda Güley MİT konusuna da değinerek şöyle demiştir:

'Devlet güvenliği konusunda birinci derecede görevli kuruluşlardan biri olan bu müessese ile ilgili kanun tasarısı vaktiyle Mecliste görüşülürken komisyon başkanlığı yaptım. Özellikle 12 Mart'tan sonraki uygulamaları gördükçe üzüntü ve mahcubiyetimin herkesden fazla olması bundandır. Açıkça görülen gerçek şudur ki, bugün Milli İstihbarat Teşkilatımızın başında ve içinde, derdi devletin güvenliğini korumak ve kollamak olanlar yanında, görevlerinin ajan provakotörlükten çok yukarıda olduğunu anlamayanlar ve kıratlı bir siyasi felsefeye araçlık yapanlar da vardır. Bugün başında hükümet sorumlusu olarak Sayın Kemal Satır'ın bulunmuş olması, güzel umutlarla ya-

sa içinde yeniden kurulmuş bulunan bu milli kurumumuza ne kadar talih getirmiştir bilemiyorum.'

Ferda Güley işkence konusuna da değinmiş ve özetle şöyle demiştir:

'Anayasanın, tatbikata bakarak, değiştirilmesi gereken bir maddesi vardı. İşkenceyi yasaklayan maddesi. Ben bu konuda dolambaçlı dil kullamadan daha açık konuşacağım: 12 Mart 1971 gerileme rejiminde, suçları ne olursa olsun, kadın-erkek, genç-ihtiyar sayısı kolay söylenemiyecek vatandaşlara, Anayasanın hukuk devleti olduğumuzu beyan etmesine ve işkenceyi amir hüküm olarak yasaklamasına rağmen, en kaba ve insafsız ölçü ve usuller içinde işkence yapıldığı meydandaki vakıalar muvacehesinde artık iddia değil bir gerçektir.

İşkence iddialarını reddeden Sayın Kemal Satır'ı USA markalı, içine doldurulan havayı yavaş yavaş bırakan ve her hava azalışı ve yatanın kımıldanışı ile orantılı olarak çıkan yüzlerce iğne üstünde, çıırılçıplak vücudu kan revan içinde, bir işkence yatağına yatırmış olsalardı acaba yine de işkence iddialarının rejim düşmanları tarafından yurt dışında ülkemizi müttefik devletlere jurnal etmek için yapıldığını söyleyebilir miydi? Babalar biliyorum, aldığı sağlıklı ellerle iki gün önce yazılmış mektup üzerine, kolunda giyecek ve yiyecek çıkını, gittiği cezaevinde göreceğini ve kucaklayacağını umduğu oğlu yerine, kendisine bu oğulun bir gün evvel intihar ettiği haberi verilmiştir ve bu baba alıp memleketine götürdüğü evlat naaşının kurşunlarla delik deşik olduğunu görmüştür.

Aylar sonra hakim önüne çıkarılan bir üniversiteli genç kız hakime 'buraya bir kız olarak gidim, şimdi huzurunuzda aynı durumda bulunmuyorum' demiştir.

Bu iki örnekteki erkek ve kız iki gencin suçları ne olursa olsun bir hukuk devletinde akibetleri böyle mi olmalıydı? Hangi vicdan bu ve bunun gibi örnekler önünde sızlamaz ve ürpermez, hangi Türk ve müslüman yüz, bu tablolar karşısında utançdan kıpkırmızı kesilmez?

12 Mart muhtırasını imzalayan komutanların ve şerefli Türk Silahlı Kuvvetlerinin iyi niyetlerinden şüphe etmiyorum. Fakat

iki seneyi aşan bir süre içinde Türkiye'de Anayasa, yasalar ve hepsinden önemlisi insanlık düşüncesi en kaba ve ortaçağ anlayışı ile maalesef çiğnenmiştir.

Bir gün şüphesiz bu karanlıklardan ak günlere çıkacağız. Ama içimizde bu acılar, bu karanlıklar, bu utançlar olarak..." (Ferda Güley, Kendini Yaşamak, Cem Yayınları, İstanbul, 1990, sayfa: 456'dan 463'e kadar.)

EKLER

EK-1:

GÖRÜŞME YAPTIĞIM KİŞİLER

AKALIN, Cüneyt: 5 Ekim 1999, İstanbul

ANT, Atıl: 5 Ocak 2000, İstanbul

AYDIN (OFLUOĞLU), Rahmi: 8 Haziran 1994, İstanbul

BALPETEK, Mahmut: 7 Şubat 2000, Siverek

BALPETEK, Ramazan: 7 Şubat 2000, Siverek

ÇALIŞLAR, Oral: 18 Ekim 1999, İstanbul

ÇELİK, Mukaddes: 20 Aralık 1999, Pazartesi

ÇETİNER, Zihni: 4 Temmuz 1994, İstanbul

DİZMAN, Necdet: 19 Şubat 1999, İstanbul

DOKAY, Seyithan: 7 Şubat 2000, Siverek

EMEKSİZ, Nihat: 22 Aralık 1999, İstanbul

ENÇ, Ercan: 17 Ocak 2000, Ankara

EREL, Erhan: 21 Ekim 1999, İstanbul

ERTUĞRUL, Kenan Rıfki: 9 Kasım 1998, İstanbul

GİRİT, Hasan: 31 Ocak 2000, İstanbul

GÜÇLÜ, İbrahim: 13 Şubat 2000, Ankara

KARA, Ali Bayram: 19 Şubat 1999, İstanbul

KARADAĞ, Daşar: 23 Aralık 1999, İstanbul

KAYPAKKAYA, Ali: 14 Haziran 1997, Ankara

KILIÇ, Arslan: 17 Temmuz 1996, İstanbul

KÜÇÜKAYDIN, Demir: 2 Aralık 1995, Almanya

KOCATÜRK, Kabil: 15 Aralık 1999, İstanbul

KOÇER, Halit: 5 Eylül 1996, İstanbul

- MERCAN, Ali: 21 Aralık 1999, İstanbul
ORUÇOĞLU, Muzaffer: 15 ve 24 Kasım 1999 - 6 ve 29 Aralık 1999, Avustralya (yazı ile)
ÖZDEŞ, Müfit: 11 Temmuz 1997, İstanbul
PERİNÇEK, Doğu: 13 Kasım 1997, İstanbul
ŞENSES, Hikmet: 8 Aralık 1999, İstanbul
TELLİ, Ahmet: 10 Nisan 1997, Ankara
ULAGAY, Melek: 18 Aralık 1999, İstanbul
ULUSOY, Mehmet: 6 Ocak 2000, İstanbul
YILMAZ, Asgar: 26 Aralık 1999, İngiltere
ZÜLKADİROĞLU, Mustafa: 6 Ocak 2000, İstanbul

EK-2:

İstanbul YÜKSEK ÖĞRETMEN OKULU ÖĞRENCİLERİ FİKİR KULÜBÜ TÜZÜĞÜDÜR

AD ve MERKEZ:

Madde: 1- İstanbul YÜKSEK ÖĞRETMEN Fikir kulübü, Cemiyetler Kanunu'na göre kurulmuş bir gençlik derneğidir. Merkezi İstanbul'DADIR.

NİTELİK ve AMAÇ:

Madde: 2- Kulübümüz toplumcu dünya görüşü çerçevesinde düşünme ve davranma yetisine ulaşmış okulumuz öğretim üyesi, öğrenci ve mezunlarının; aralarındaki dayanışmaya, karşılıklı eğitime, iş ve eylem birliğine dayanan örgütüdür.

Kulübümüz gençlerin sorunlarının çözümünü insanın kendisini sınırsızca geliştirebileceği olanakların varolduğu bir düzende görür. Bu ileri topluma varabilmek için gençliğin kendisine düşen görevleri yerine getirebilmesini amaçlar. Bütün üyeler, insan hakları evrensel demeci ve Türk Anayasası sınırları içinde, başkaca hiçbir kısıtlama tanımaksızın düşün özgürlüğüne inanmışlardır.

Örgütümüz amacına varmak için; toplantılar, yarışmalar düzenler, sergiler açar, yasalarca yasaklanmayan her türlü eğitim ve sanat çalışmaları yapar.

ÜYELİK:

Madde: 3- Kulübe üye yazılabilmek için, okulumuz öğretim üyesi, öğrencisi ya da mezunu olmak ve cemiyetler kanununun da yazılı koşulları taşımak gerekir.

Kulüp üyeliği adaylık ve asıllık olmak üzere iki dönemlidir. Aday üye olmak isteyenler yönetim kurulunca verilecek "Aday Üye Giriş Bildirimi" ve "Soru Kağıdı"nı doldururlar, en az on TL. giriş ödentisi verirler. Aday üyelik süresi en çok bir öğrenim

yılıdır. Yönetim kurulu bu süre içinde aday üyeye görevler verir, tutumunu izler. Asıl Üye olabileceği kanısına varınca, durumu Fikir Kulüpleri Federasyonu Merkez Yürütme Kuruluna gerekçeli görüşünü ekleyerek bildirir. Merkez Yürütme Kurulu, asıl üyeliğe almayı uygun görürse kararını kulübe ve üyeye haber verir. Üyeye "Üyelik Kimliği"ni gönderir. Aday üyelik süresinin bitiminde yönetim kurulu aday üye hakkında Merkez Yürütme Kuruluna gerekçeli bir rapor sunar. Yönetim kurulunca hakkında olumsuz rapor verilenler asıl üyeliğe alınamaz.

Aday ve asıl her üye ayda en az ikibuçuk TL. ödenti vermek zorundadır. Yıllık ödenti tutarı yüzyirmi TL.ni geçemez. Ödentisini iki ay geciktiren üyeyi yönetim kurulu bir hafta içinde yazı ile uyarır. Bir ay içinde gene ödentisini vermeyen üyenin üyeliği kendiliğinden düşer. Yazılı uyarma işlemini yapmayan yönetim kurulu parayı toplamış sayılır, ve genel kurulda bu durum göz önüne alınarak hesap verir.

Üyeler, yetkili kurullarca verilen ödevleri zamanında yerine getirmekle yükümlüdürler. Her üye, her yıl yönetim kurulunca uygun görülen bir konuda düşünsel bir ödev hazırlamak ve yönetim kuruluna sunmak zorundadır. Ödenti borcu olan üyeler genel kurul toplantısına katılamazlar.

Kulüp örgenleri seçimlerinde seçme ve seçilme, genel kurul toplantısına katılabilen her üyenin hakkıdır. Asıl üyelerin beşte birinin yazılı isteği ile genel kurul toplantıya çağrılabilir.

Kulüp ve Federasyon yönetim örgenleri her üye için bir dosya açar ve adaylıktan başlayarak üyenin durumu bu dosyada izlenir.

Asıl ve aday üyeler ayrılma isteklerini yönetim kuruluna ve Fikir Kulüpleri Federasyonu Merkez Yürütme Kurulu'na iletmeğe özgürce üyelikten ayrılabilirler.

KULÜBÜN ÖRGENLERİ:

Madde: 4- Kulübümüzün örgenleri Genel Kurul, Yönetim Kurulu, Denetim Kurulu ve Onur Kurulu'dur.

Genel Kurul, kulübün asıl üyelerinden oluşur ve salt çoğunlukla toplanır. Kendine bir başkan, bir başkan yardımcısı ve bir

yazman seçer. Kulüp siyasetini tartışır, ve yönetim kuruluna yönerge verir. Yönetim Kurulunu aklar.

FKF Kurultay Temsilcilerini, Yönetim, Denetim, ve Onur Kurullarını seçer. Kulüp tüzüğünü değiştirir. Bu değişiklik en az toplantı yeter sayısının üçte ikisinin oyu ile olur kararlarını üyelerine ve FKF Merkez Yürütme Kurulu'na yazıyla, başkalarına basın yoluyla duyurur. Yılda en az bir kez toplanır.

Yönetim kurulu, beş asıl, iki yedek üyeden oluşur. İlk toplantısında bir başkan, bir yazman ve bir sayman seçer. İki Genel Kurul toplantısı arasında, genel kurul kararları ışığında, kulübün amacına varması için çalışmalar yapar, kulübü yönetir. Gerekli kolları kurar. Genel Kurulda gelecek yönetim kurulu ve Fikir Kulüpleri Federasyonu Kurultay Temsilciliği için adlar önerir.

Denetim Kurulu, bir asıl bir yedek üyeden oluşur. Yönetim Kurulu çalışmalarını, hesaplarını inceler, Genel Kurula rapor sunar. •

Onur Kurulu: üç asıl bir yedek üyeden kurulur. Kulüp üyelerine disiplin cezaları verir. Cezalar, Uyarma, Para Cezası, En çok üç ay geçici uzaklaştırma ve kulüpten çıkarmadır. Ceza tüzüğü ve yönetim kurulu tutumuna aykırı davranışta bulunanlara verilir. Onur kuruluna ancak yönetim kurulu yoluyla başvurulabilir. Onur Kurulu kararlarına karşı Genel kurula ve Fikir Kulüpleri Federasyonu merkez Onur Kurulu'na başvurulabilir.

KULÜBÜN GELİRLERİ:

Madde: 5- Kulübün başlıca gelirleri, ödentiler, bağışlar, eğlence, gösteri, toplantı düzenlemekten elde edilecek olanlar ile kulüp malları ve yayınlarından kazanılanlardır. Gelirlerin Merkez Yürütme Kurulunca saptanacak kesimi, Fikir kulüpleri Federasyonu'na Kulüp Ödentisi olarak ödenir.

ORTAK HÜKÜMLER:

Madde: 6- Kulübümüz, Fikir Kulüpleri Federasyonu üyesidir. Üyelikten ayrılması tüzük değişikliği gibi olur. Kulüp, Fe-

derasyondan çıkma, çıkarılma, Federasyonun kapatılması, dağılması, kendi kendini dağıtması ve benzeri nedenlerle ayrılmış olursa bağımsız tüzel kişiliğini sürdürür. Hemen bir genel kurula giderek tüzüğünü değiştirir. Federasyona bağlı olduğu sürece, Federasyon tüzüğüne ve buna göre verilecek yetkili örgen kararlarına, kulüp örgenleri ve üyeleri uymakla yükümlüdürler.

Madde: 7- Yedek üyelerin bulundukları kurullarda söz hakları vardır, oy hakları yoktur.

Madde: 8- Bulunduğu örgende ard arda üç, toplam olarak yedi toplantıya katılmayan üyenin üyeliği kendiliğinden düşer.

Madde: 9- Fesih durumunda kulüp malları ve varlığı Fikir kulüpleri Federasyonu'na kalır. Federasyon yoksa, yönetim kurulu bu konuda karar alır.

GEÇİCİ HÜKÜM:

Madde: 10- Bu tüzüğün Genel kurulca kabulünden sonra, yönetim kurulu gerekli işlemleri yerine getirerek Kulüp belgelerini, üyelerin durumunu yeni tüzüğe uydurur.

KURUCULAR:

Adı Soyadı,	D. Yeri,	D. Tarihi,	Baba Adı,	Uyruğu
Halit Koçer,	Kayseri,	1945,	Mehmet,	T.C.
Pakize Yavru,	Amasya,	1948,	Rıza,	T.C.
Mustafa Çoban,	Niksar,	1944,	Haydar,	T.C.
İbrahim Kaypakkaya,	Çorum,	1949,	Ali,	T.C.
Ali Taşyapan,	Develi,	1948,	Mehmet,	T.C.
Muzaffer Oruçoğlu,	Göle,	1948,	Mehmet,	T.C.
Mehmet Çetin,	Kırşehir,	1947,	Ali,	T.C.
Hasan Sağlam,	Emirdağ,	1944,	Ali,	T.C.
Meliha Uysal,	İstanbul,	1947,	Mustafa,	T.C.
Şakir Kaymak,	Zara,	1945,	Hacı,	T.C.

EK-3: *

İbrahim Kaypakkaya'nın, "Milli Mesele" ve "Kemalizm Değerlendirmesi" ile ilgili özet alıntılar.

Kemalizm değerlendirmesi:

"Kemalistler, ilk başlarda açıkça İtilaf devletlerinin saflarına geçmediler ama, dışarda sosyalist Sovyetler Birliği'ne ve içerde komünistlere, işçi sınıfına ve diğer emekçi halka karşı, onlarla el altından işbirliği yapmayı da ihmal etmediler. M.Kemal ve hükümeti, Sovyetler Birliği'ne karşı ikiyüzlü bir politika izlemişlerdir. Bir yandan, yardım koparmak için en aşırı iltifatları yağıdırırken, öte yandan ABD, İngiltere, Fransa ile yapılacak gizli anlaşmalar için zemin aramaktadırlar."

*

"3. Kurtuluş Savaşı'yla Sömürgeleştirilmiş Topraklar Kurtarıldı. Sultanlık Kaldırıldı, Fakat Yarı-Sömürge ve Yarı-Feodal Yapı Olduğu Gibi Kaldı:

Kemalist devrim, işgal altındaki toprakları kurtardı, Sultanlığı kaldırdı, emperyalist ülkelere tanınan imtiyazlardan bir kısmını kaldırdı. (Örneğin: yabancı ülkelere ithal olunan mallardan daha yüksek vergi, gümrük rüsumu alınmaya başlandı. Yabancı sermayeye tanınan rüçhan hakları kaldırıldı). Fakat yine de Türkiye yarı-sömürge bir ülke olarak kaldı."

*

"Kemalist burjuvazinin İtilaf emperyalistleriyle işbirliğine, daha savaş yıllarında giriştiğine işaret ettik. Toprak ağlarıyla ittifak ise savaşın başından itibaren mevcuttur. Savaşın başını çekenler, Şnurov'un da belirttiği gibi, birbirleriyle kopmaz bağları bulunan, ticaret burjuvazisi, toprak ağaları, tefeciler, o zaman zayıf olan sa-

* İbrahim Kaypakkaya'nın bu değerlendirmeleri ile ilgili daha ayrıntılı bilgi için Altınçağ Yayıncılık tarafından yayınlanan *İbrahim Kaypakkaya/Seçme eserler*, adlı kitaba başvurulabilir.

nayi burjuvazisiydi. Bu ittifak, emperyalizme bağlı olarak gelen bir kısım eski büyük ticaret burjuvazisinin ve milli azınlıkların burjuvazisinin (Ermeni, Rum burjuvazisinin) yerini aldı.”

*

Kemalist diktatörlüğün milli meselede izlediği çizgi, tam anlamıyla şovenizimdir. Ve bilindiği gibi, faşist diktatörlüklerin bir özelliği de, hakim ulus şovenizmini körüklemek, milli düşmanlıklar yaratarak ve kışkırtarak, emekçi halk kitlelerini bölmek, birbirine düşürmektir.

*

“Kemalistlerin daha savaş yıllarında iken üstü örtülü olarak ve savaştan sonra da açık ve kesin olarak emperyalist bir cephede yeraldıklarını ve dünya karşı-devrim güçlerinin bir parçası haline geldiklerini Şnurov’dan yaptığımız aktarmalarla gösterdik. Daha sonraları ise İttihat ve Terakki seleflerinin, alman emperyalizminin itaatkar aleti haline gelmesi gibi, Kemalistler de İngiliz-Fransız emperyalizminin itaatkar aleti olup çıktılar. Kemalist hareketin doğuşu, gelişmesi, mahiyeti kısaca budur.”

Milli Mesele

“Kürt milli hareketi genel bir demokratik muhteva taşır. Çünkü bir yönüyle ezen ulusun hakim sınıflarının zulmüne, zorbalığına, imtiyazlarına, bencil çıkarlarına karşı yönelmiştir. Milli baskının kaldırılması, milliyetler arasında eşitliğin sağlanması, hakim ulusun hakim sınıflarının imtiyazlarının kaldırılması, dil üzerindeki yasaklamaların ve sınırlamaların son bulması, her alanda uluslar arasında eşitliğin ve ulusal devlet kurma hakkı eşitliğinin tanınması, bütün bunlar demokratik ve ilerici taleplerdir.”

*

“Ezilen ulusun milli hareketi, bir yönüyle de hakim ulusun milli baskı politikasına yöneldiği içindir ki, çeşitli milliyetlere mensup işçiler ve emekçiler arasında birliğin sağlanmasına, ezilen ulusun işçilerinin ve emekçilerinin manevi güçlerinin serbestçe gelişmesine ve bunu engelleyen kösteklerin kaldırılmasına hizmet eder.”

*

“Genel olarak her milli harekette ve özel olarak Kürt milli hareketinde, burjuvazinin asıl amacı kendi üstünlüklerini sağlamak-
tır, pazara hakim olmaktır; bölgesindeki maddi zenginlikleri vs...
kendi tekeline almaktır. Kendi lehine eşitsizlik ve imtiyazlar sağ-
lamak, kendi ulusal gelişmesini garantiye almaktır. Burjuvazi ve
milli harekete katıldığı ölçüde toprak ağaları, kendi lehine eşitsiz-
lik, kendi lehine imtiyazlar isterler. Başka milletlerin demokratik
haklarını kendi lehine gaspetmek ister. Kendinden daha zayıf ve
güçsüz olanlara milli baskı uygulamak ister. Milletlerin proleterle-
rini ulusal çitlerle birbirinden ayırmak, kendi milliyetinden olan
proleterlerin ve diğer emekçilerin, kendi milliyetçi emellerini ka-
yıtsız şartsız desteklemesini sağlamak ister. Proletaryanın ve de-
mokratizmin uluslararası kültürü yerine, kendi ulusal kültürünü
geçirmek, ulusal kültürünü (yani hakim olan burjuva kültürünü)
geliştirmek, proletaryayı ve emekçileri ulusal kültürle beslemek ve
kendi sınıf emellerinin kayıtsız şartsız destekçileri haline getirmek
ister. Burjuvazi ve toprak ağaları zorla özümleme dışındaki, milli-
yetlerin kaynaşması yönündeki tarihi eğilime, yani kendiliğinden
özümlemeye direnir; ulusal farklılıkların kendiliğinden silinmesi-
ne direnir; bir devlet içindeki her milliyetten proleterlerin aynı ör-
gütler içinde birleşmesine direnir; proleterleri milliyetlerine göre
birbirinden ayırmak, kendi milliyetinden olan proleterleri sınıf ör-
gütleri yerine “milli örgütler” içinde ve kendi sınıf amaçları doğ-
rultusunda birleştirmek ister.

Bugün, Kürt milli hareketi içinde genel demokratik muhteva-
nın yanında, yukardakilere benzer milliyetçiliği güçlendirmeyi
hedef alan gerici emelleri görmemek mümkün değildir. Bu emel-
ler, Kürt milli hareketinin başını çeken burjuvazinin ve toprak
ağalarının emelleridir.”

*

Sınıf Bilinçli Türkiye Proletaryasının

Kürt Milli Hareketi Karşısındaki Tutumu Ne Olmalıdır?

“Her şeyden önce şunu belirtelim ki, milliyeti ne olursa olsun,
bilinçli Türkiye proletaryası, burjuva milliyetçiliğinin bayrağı al-
tında yer almayacaktır. Stalin yoldaşın ifadesiyle:

"Bilinçli proletaryanın denenmiş olan kendi bayrağı vardır ve onun, burjuvazi bayrağı altında safa girmesinin gereği olamaz."

İkinci olarak; milliyeti ne olursa olsun bilinçli türkiye proletaryası, işçi ve köylü yığınlarını kendi bayrağı etrafında toplamaya çalışacak, bütün emekçi sınıfların sınıf mücadelesine önderlik edecektir. Türkiye devletini kendine temel alarak, Türkiye içindeki bütün uluslardan işçileri ve emekçileri ortak sınıf örgütleri içinde birleştirecektir.

Üçüncü olarak; milliyeti ne olursa olsun, bilinçli Türkiye proletaryası, Kürt milli hareketinin Türk hakim sınıflarının zulmüne, zorbalığına ve imtiyazlarına yönelen, her türlü milli baskının kalkmasını ve milletlerin eşitliğini hedef alan genel demokratik muhtevasını kesinlikle ve kayıtsız şartsız destekleyecektir. Diğer ezilen milliyetlerin aynı yöndeki hareketlerini kesinlikle ve kayıtsız şartsız destekleyecektir.

Dördüncü olarak; milliyeti ne olursa olsun, bilinçli Türkiye proletaryası, çeşitli milliyetlere mensup burjuvazi ve toprak ağalarının kendi üstünlükleri ve imtiyazları için yürüttükleri mücadelede tamamen tarafsız kalacaktır. Bilinçli Türkiye proletaryası, Kürt milli hareketi içindeki Kürt milliyetçiliğini güçlendirmeye yönelen eğilime asla destek olmayacaktır; burjuva milliyetçiliğine asla yardım etmeyecektir. Kürt burjuvalarının ve toprak ağalarının kendi üstünlükleri ve imtiyazları için giriştikleri mücadeleyi kesinlikle desteklemeyecektir, yani, Kürt milli hareketi içinde genel demokratik muhtevayı desteklemekle yetinecek, onun ötesine geçmeyecektir."

*

"Komünistler, bir milletin ayrılma isteğinin önüne kendileri asla engel çıkarmayacağı gibi, burjuva ve toprak ağalarının hükümetinin engel çıkarma, zor kullanma girişimleriyle de aktif olarak mücadele eder. Her tür dış müdahaleye karşı mücadele eder.

Eğer Kürt proletaryası ve emekçileri ayrılmanın devrimi zayıflatacağının bilincinde ise o zaten birleşmek yolunda elinden geleni yapacaktır; bilincinde değilse, onun adına dışardan müdahaleye kimsenin hakkı yoktur. Dışardan müdahale, zor kullanma, ayrılma isteğinin önüne engel çıkarma hangi gerekçeyle olursa ol-

sun, "ulusların kendi kaderini tayin hakkı"na bir tecavüzdür. Böyle bir tecavüz, işçilerin ve emekçilerin birliğini baltalar, birbirine güvenini sarsar, milli düşmanlıkları körükler, sonuç olarak, uzun vadede proletaryanın davasına büyük zararlar verir."

EK-4:

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığı Tarafından Hazırlanan "Türkiye Komünist Partisi Marksist-Leninist Örgüt ve Yan Kuruluşları Olan Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu ile Marksist-Leninist Gençlik Birliği İlegal Örgütleri Davası"nda Yargılananların İsim Listesi:

1- İbrahim Kaypakkaya, 2, Muzaffer Oruçoğlu, 3-Abdullah Muhittin 4- Cem Somel, 5- Ali Taşyapan, 6- Aslan Kılıç, 7- Hikmet Şenses, 8- Ahmet Muharrem Çiçek, 89- Meral Yakar, 10- Ali Haydar Yıldız, 11- Yalçın Büyükdaglı, 12- Mehmet Zeki Şerit, 13- Sami Sarı, 14- Süleyman Yeşil, 15- Muhsin Canik, 16- Nezihe Bahar, 17- Kutsiye Bozoklar, 18- Davut Kurun, 19- Güner Alakoç, 20- Yılmaz Karakoç, 21- İbrahim Gülgeç, 22- Nizamettin Karakoç, 23- Engin Giray, 24- Ünsal Alanya, 25- Ayşe İsmail, 26- Hikmet Anık, 27- Fikret Soner, 28- Turan Çetiner, 29- Bilal Gündüz, 30- Ali Şenci, 31- Feryal Sarıoğulları, 32- Naki Özgül, 33- Mukaddes Erdoğan, 34- İsmail Özbay, 35- Hüseyin Ceviziçi, 36- İhsan Uçar, 37- Mustafa Çoban, 38- Ali Demir, 39- Mehmet Ali Kılıç, 40- Binali Çelik, 41- Abbas Özel, 42- Şahismaîl Türkel, 43- Hıdır Akgün, 44- Mehmet Kocabaş, 45- Haydar Yılmaz, 46- İzzet Oğuz, 47- Mustafa Haşim Ekmekçi, 48- Mehmet Nuri Atadan, 49- Figen Eryılmaz, 50- Feyza Eryılmaz, 51- Ali Rıza Eroğlu, 52- Mustafa Lütfi Öztürk, 53- Hasan Rıfki Yürekli, 54- Halil İbrahim Özdemir, 55- Mehmet Kemal 56- Tanju Oğuz, 57- Hanife Canik, 58- Orhan Turan, 59- Gürsel Bezek, 60- Kemal Bahar, 61- Şemsettin Akgüneyli, 62- Nejdettin Yıldırım, 63- Orhan Sözer, 64- Osman Altıparmak, 65- Bekir Erol Birinç, 66- Hamza Oğuzer, 67- Yusuf Ernez, 68- Mehmet Emin Kampak, 69- Seyithan Dokay, 70- Celal Erdoğan, 71- Fatma Erez, 72- Ali Turan, 73- Mehmet Kırkhan, 74-Mehmet Çıplamlık, 75- Bayram Laçın, 76- Ramazan Balpetek, 77- Abdullah Turan, 78- Ramazan Özgül, 79- Abdurrahman Keskin, 80- Mahmut Kiper, 81- Mevlüt Tamses,

82- Sefer Özge, 83- Mehmet Özgöl, 84- Mehmet Çetin, 85- Bekir Erol, 86- Ziya Aydın, 87- Ali yıldız, 88- Hasan İlder, 89- Hayrettin İpek, 90- İbrahim Halil Akyol, 91- Hüseyin Tekin, 92- Musa Söğüt, 93- Hüseyin Açıkgöz, 94- Baki İşçi, 95- İsmail Erdoğan, 96- Düzali Aydoğmuş, 97- Mümtaz Çeltik, 98- Hasan Gülmez, 99- Mehmet Çiçek, 100- Niyazi İlgazi, 101- Zülfi Yıldız, 102- Munzur Yıldız, 103- Nuri Yaman, 104- Mehmet Aydın, 105- Musa Özkan, 106- Kenan Kasar, 107- Hüseyin Yıldırım, 108- Hıdır Karagöl, 109- Haydar Mecit, 110- Mehmet Sarıkaya, 111- Hüseyin Sarıkaya, 112- Mehmet Yıldız, 113- Hayri Güngör, 114- Haydar Halis Çelik, 115- Düzgün Gül, 116- Naci Doğan, 117- Düzgün Çolpan, 118- Ali İşçi, 119- Halil Alpaslan Öztürk, 120- İrfan Çelik, 121- Kalender Durdu, 122- Adnan Köle, 123- Süleyman Dursun, 124- Hüseyin Yıldız, 125- Kaya Bozoklar, 126- Mehmet Altunbaş, 127- Yaşar Deniz, 128- Celal Bozatl, 129- Hasan Zengin, 130- Hamza Kılıç, 131- Vakkas Yağşun, 132- Mustafa Karaoğlu, 133- Murat Aydın, 134- Erdoğan Aktaş, 135- Ali yeşil, 136- Kamer Özkan, 137- Ahmet Satan.

EK-5:

DABK'ın Genel Merkeze, Genel Merkez'in de DABK'a Gönderdiği Belgeler Hakkında Dava Dosyalarında Yeralan bilgiler:

1- İbrahim Kaypakkaya tarafından Nuri Çolakoğlu'na gönderilen doğrudan doğruya parti çalışmaları ve bu husustaki bazı görüş ayrılıklarıyla ilgili mektup.

2- Nuri Çolakoğlu tarafından İbrahim Kaypakkaya'ya gönderilen parti teşkilatı alt bölgeleri, kadrolar ve çalışma esaslarıyla ilgili direktifleri, partiye ilgili hazırlanan metinleri ve yapılacak olan işleri bildirir mektup.

3- İbrahim Kaypakkaya'nın 16 Kasım tarihli alt bölgenin bir kısım taleplerini ve durumu bildirir Nuri Çolakoğlu'na gönderdiği mektup.

4- İbrahim Kaypakkaya'nın Doğu Perinçek'e gönderdiği yayın, daktilo ve şeriti, para, battaniye vesair eşya talebini ve bazı haberleri bildirir mektup.

(Not: Bu bilgiler TİİKP Esas Hakkındaki Mütâalası'ndan alınmıştır. Sayfa: 84).

EK-6:

İbrahim Kaypakkaya'nın 29 Ocak 1973 günü yakalandığında alınan ifadesi:

İFADE ZAPTI: 29.1.1973 Günü saat 18.30 civarında 24.1.1973 günü jandarma birliğiyle Vartinik mezarında müsademe esnasında yaralanan şahıslardan bir tanesinin yaralı olarak ihbar üzerine jandarma tarafından yakalanarak getirilmiş ve jandarma nezarethanesinde olduğunun bildirilmesi üzerine refakate başkatip HAKKI MENGÜÇÖĞLU alınarak Merkez Jandarma Birlik Komutanlığına gelindi ve birlik komutanının odası sorgu odası olarak tefrik edilerek yaralı şahıs huzura alındı.

Maznun: İBRAHİM KAYPAKKAYA, Ali ve Medina oğlu, 1949 doğumlu, Çorum'un Alaca ilçesi Karakaya köyü nüfusuna kayıtlı, İstanbul Üniversitesi Fizik-Matematik bölümü 4497 numaralı öğrencisi olduğunu beyan etti soruldu: Ben devrimciyim. Biz devrimci olarak siyasi konularda hiç bir şeyi prensip olarak gizlemeyiz ve fikirlerimizi açıkça söyleriz. Ancak örgütsel yönden faaliyetlerimizi ve örgüt içerisindeki bize inanan arkadaşlarımızı ve örgüt içerisinde olmayıp da bize yardımcı olan şahıs ve grupları açığa vurmaktan katiyyen kaçınırız ve söylemeyiz. Bu sebeple örgütsel faaliyetlerim hakkında hiçbir şey açıklayamam. Ve zaten herhangi bir örgüte mensup olmadığım gibi açıklanacak örgütsel bir faaliyetimde yoktur. Biz devrimciler, yoksul halkı büyük burjuvazi, işbirlikçi emperyalistler ve büyük toprak ağalarının sömürsünden işçi, yoksul köylü, orta köylü, küçük esnaf ve sanatkarları ve milli burjuvazinin devrimci kanadını bu sömürü ve tahakkümden kurtarmak istiyoruz. Ben, bu sebeple buralara kadar geldim. Biz devrimciler, birinci derecede işçi sınıfına güveniriz. Çünkü, işçi sınıfı büyük merkezlerde toplanmıştır ve bütün üretimle bağlarını koparmıştır ve toplu halde bulundukları için kolayca örgütlenme im-

kanına sahiptir. İkinci derecede yoksul köylülere ve sırası orta köylü, esnaf ve sanatkarlara güveniriz. Ben, bu ideal ile bilhas- sa yoksul köylüleri bilinçlendirmek için buralara kadar geldim fakat muhitin tamamen yabancı olduğu için kimse ile temas kuramadım. İki hafta kadar önce jandarmalarla müsademe tuttuğumuz Gökçek köyünün Vartinik mezrasına geldik. Dört arkadaşlık ve bu mezrada metruk bir eve yerleştik. Orada yiyeceklerimizi kimlerin getirdiğini bilmiyorum ve yanımdaki arkadaşları da tanımiyorum. Tanımış olsam dahi bunu yine de söylemem. Gayemiz yoksul köylü, işçi, orta köylü, esnaf ve sanatkarları halk düşmanları saydığımız toprak ağaları, büyük burjuvazi ve yabancılarla işbirliği yapmış emperyalistlerin elinden kurtarmaktır. Bunun için de mücadelenin yani bu üç kuvveti eritip bütün üretim araçlarını toplumun malı yapmaktır. Bu hedefe ulaşmak için çeşitli yollar vardır. Bu halkın tüm olarak bilinçlenmesi ve siyasi yolla iş başına yani idare eden duruma gelmesi ile olabileceği gibi fikir yönünden bu hedefe ulaşmak mümkün olmayınca zor kullanmak kaçınılmaz ve normaldir. Tarihte bunun çeşitli örnekleri vardır. Bize göre 1789 Fransız İhtilali bir burjuva ihtilalidir. 1917 İhtilalinde ise hem burjuvazi hem de işçilerin ihtilali vardır. Fakat, 1917'de burjuva yokedilmiş tamamen işçilerin eline geçmiştir. Bugünkü Türkiye'de bu felsefeye ve arzu edilen idareye meşru yollardan gelmemiz mümkün olmadığı ve bize hayat hakkı tanınmadığı için dağlara çıkmaya icbar edildik ve dolayısıyla silahlı mücadeleye itildik. Bu silahlı mücadeleye girişmiş olmamız sebebi de artık yukarıda hedef olarak aldığımız üç kuvvete karşı mücadele ve silahlı çatışmayı meşru kabul ediyoruz. Vartinik mezrasında ben, müsademe esnasında uykuda idim. Silah sesleri üzerine uyandım. Dört arkadaş kaçmaya başladık. Diğer arkadaşları- mın akibeti hakkında malumatım yoktur ve bende silahta yok- tur. Jandarmaya karşı bu sebeple ateş etmedim. Vartinik'teki evi terk ettiğim zaman cebime bir parça ekmek bırakmışım. Bu ekmeği yemek suretiyle ayın 24'den 29'una kadar dağda yaşayabildim. Karların içerisinde yattım. Tanımadığım bir köye gittim ve orada yakalandım. Müsademe esnasında ensem- den ve boynumdan yaralandım. Karlarda yatmam sebebiyle elim

ve ayağım üşüdü, şişti. Yukarıda da söylediğim gibi yanımdaki arkadaşları tanımıyorum ve tanısam da söylemem. Bu evde iki hafta kadar kaldık. Ekmek ve yiyecekleri temin ediyorlardı. Nereden geldiğini bilmiyorum. Diğer arkadaşlarımı da müsademe esnasında kaybettim. Bir daha buluşamadık. İçerisinde yattığımız battaniyeleri de tanımadığım şahıslardan satın aldık. Ben, örgütteki arkadaşlarımı tanımıyorum ve tanısam da söylemem. Yukarıda söylediğim gibi gayemiz ve hedefimiz tüm üretim araçlarını toplumun malı yapmaktır, dedi. Sorulan bazı suallere cevap vermemekte ısrar etti. Kafasında üstü yırtık ve yamalı kahve renkli bir kasket, sırtında yerli bir askeri parka, altında çeket, kazak ve diğer elbiselerin bulunduğu, paçasında üst üste giyilmiş üç tane pantolon, ayağında bir çift beyaz yünden yapılmış ve köylerde elle örülen çorap ve onun üzerinde naylon çorap, ayağında bir çift 45 numara Çelik marka lastik ayak kabının bulunduğu müşahade edildi. Merkez Jandarma Birlik Komutanı Üsteğmen Fehmi Altınbilek'e maznunun fotoğrafının çekilerek banyosunu müteakip fotoğraf ve filmin memuriyetimize vermesi hususunda talimat verildi. Şimdilik ifadesi okundu, imzası alındı. 29.1.1973

Mehmet Seyhan (C. Savcı Yard. 16381), Başkatip, İbrahim Kaypakkaya (Maznun)."

EK-7:

İbrahim Kaypakkaya'nın 21 Nisan 1973 Cumartesi günü Diyarbakır Sıkıyönetim Komutanlığı Savcılığı tarafından alınan ifadesi:

“Hazırlık Soruşturması İfade Tutanağı

Tutukevindən getirildiği görülen sanık İbrahim Kaypakkaya huzura alındı.

HÜVİYETİ: İBRAHİM KAYPAKKAYA, Ali oğlu, 1949 doğumlu, Çorum Alaca nüfusunda kayıtlı, aynı yer Karakaya köyünde oturur. Ve babası Ali KAYPAKKAYA, 1011 Ana Tamir Fabrikasında Bakım Onarım kısmında usta. Halen cezaevinde tutuklu.

Suç konusu olay ve örgütsel ilişkiler hatırlatılarak SORULDU:

Ben, fakir bir ailenin çocuğu olarak öğretim olanağım mevcut bulunmadığından 6 yıllık Hasanoğlan İlköğretmen Okulu'nda yatılı okudum. Devlet hesabına okumuş olduğumdan Hasanoğlan'daki başarılı öğrencilik dönemim sonunda Yüksek Öğretmen Okulu'na seçildim. Orada bir yıl Hazırlık Sınıfı'nda okuduktan sonra İstanbul Çapa Yüksek Öğretmen Okulu'na ve aynı zamanda İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi'ne girmiş oldum. Buradaki öğrenim dönemimle birlikte benim düşüncelerimde yurt ve dünya görüşlerinde de bir evrimin başladığını söyleyebilirim. İçinde bulunduğum aileve çevre koşulları benim bir ölçüde fikren gelişmemi engelliyen etkenler olarak kendini ortaya koymuştur. Yüksek öğrenim devresinde o zaman çok sayıda basılan Marksist-Leninist öğretiyi temin eden eserleri okumak ve fikren gelişmek imkanını elde ettikten başka öğrenci toplulukları arasında bir fikir hareketi olarak başlıyan Fikir kulüpleri örgütü içerisinde günün akımına uygun bir şekilde faaliyetlere katılmak zorunluluğunu duydum. Edindi-

ğim teorik bilgilerle bir sempatizan olmaktan öte bir kısım arkadaşlarla beraber 1967 yılının Aralık ayında Çapa Fikir Kulübünü kurduk. Hatırladığım kadarı ile Muzaffer Oruçoğlu, Mehmet Çetin ve Mustafa Çoban gibi arkadaşlar kurucu üye olarak benimle birlikte idiler. Fakat Çapa'ya bağlı öğrenciler olmamız nedeniyle bizim bu davranışımızı Okul yönetimi hoş karşılamadı. Ve okul içinde çalışmamızı engelledi, bununla beraber biz Fikir Kulübü çevresindeki çalışmalarımızı sürdürdük ve daha ziyade dışa dönük ve Fikir kulüpleri Federasyonunun saptadığı yöntemde çalışmalar gösterdik. Okul içindeki faaliyetlerin Okul Yöneticilerince önlenmeye çalışılması şeklindeki baskılar şahsen beni daha çok bu konu üzerinde çalışmaya sevk eden bir amil oldu. Ben şahsen F.K.F. doğrultusundaki bütün fikir hareketlerine ve çevredeki eylemlere katılıyordum. Bunları gün, tarih ve yer belirterek ifade edemeyeceğim. Fakat, toplantı, forum, açık oturum ve bir kısım öğrenci ve işçi hareketleri olarak belirleyebilirim. Bilindiği gibi o zamanki Fikir kulüpleri Federasyonu ve onun federe kuruluşları olan Fikir Kulüpleri Türkiye İşçi Partisi paralelinde devrimci bir yol izlemekte idiler. Gençlik kitlelerinin çoğunda sosyalizme karşı bir arzu ve yaklaşma olduğu herkesçe malum olan bir gerçektir. Bu heyecanlı gelişmeye karşı henüz sosyalizmin gereklerini ve temel ilkelerini tam anlamıyla kavramıyan öğrenciler o günlerde siyasal parti olarak sosyalizmin öncüsü olarak Türkiye İşçi Partisini görmekte idiler. Esasen başlangıçta Türkiye İşçi Partisi de bu iddiada idi. Öğrenci kitlelerinin sosyalizm yönteminde gelişen bilinci karşısında Türkiye İşçi Partisinin ileri sürdüğü sosyalizm ilkelerinin bu yolda bir oyalama politikası arz ettiği ve sosyalizme erişmenin gereklerine siyasal yoldan yani partiler demokrasisi yolundan diğer bir deyimle seçim yoluyla ulaşılmıyacağı idrakine vardık. Çünkü, Türkiye İşçi Partisi giderek konuyu Anayasal düzen içerisinde ve seçim yoluyla başarma ve elde etme şeklinde bir politika izlediğini en yetkili liderlerinin ağzından açıkça söylüyordu. Özellikle Anayasal yoldan kasd etmek istediğim mana Türkiye İşçi Partisinin Anayasanın sosyalizmi ön gördüğü şeklindeki yanlış görüşleridir. FKf uzun süre Türkiye İşçi Partisinin reformcu ve Parlamentocu çizgisin-

den kurtulamadı. Ancak yukarıda kayd ettiğim gibi gençlik örgütlerindeki fikri gelişme ve ilerliyen tecrübeler TİP paralelindeki bu tutuma karşı görüşlerin doğmasına haklı olarak yol açtı. Bu arada ben 1968 yılında önce Okul'dan muvakkat....

(Not: Buradan itibaren İbrahim kaypakkaya'nın bir sayfalık ifadesini bulamadım)

...leşerek yapılan çalışmalar mevcut düzendeki çöküşe hizmet ediyor ve devrimci harekete kuvvet kazandırıyor kanaatinde idim. Keza bu çevrenin halk ihtimalini samimiyetle benimsediği ve o yönde olduğu inancında idim.

Bizim görevimiz gençlik örgütleri içerisinde bu görüşleri yaymak başlıca düşüncemiz idi. Daha doğrusu başlıca görevimiz bu görüşleri yaymak ve geniş kitlelere mal etmektir. Ben şahsen bu dergilerin çıkarılmasında dağıtımı dahil bütün hizmetleri gücüm ölçüsünde yerine getirmiştir. Hatta dergi idarehanesinin temizlenmesi işini dahi yaptığım olmuştur. Daha sonra intişar eden İşçi-Köylü gazetesi içinde aynı hizmetleri yaptığımı söyleyebilirim. 1969-1970 döneminde yani F.K.F.'nin Dev-Genç'e dönüştüğü zamana rastlayan günlerde Fikir Kulüpleri içindeki gençler arasında yer bulan devrimci görüşler arasında keskin hatlarıyla ayrılıklar belirmişti. Bu görüş ayrılıkları içinde kongreye gidildi. Ve kongrede gençliğin aktif eylemleri görüşünü savunmama beraberlik olduğu halde gençliğin işçi ve köylü kesimiyle ve kitleleriyle bütünleşmesi hususunda bir kısım arkadaşlar birleşememişti. İşçi ve köylü kitleleriyle bütünleşme ve gençliğin bu yöntemdeki aktif eylemlerini savunanlara karşı düşüncede olanlar daha ziyade bir din olarak niteledikleri çevrenin desteği ile askeri darbeci bir düşüncüyü ortaya koyuyorlardı. FKF'nin Dev-Genç'e dönüşmesinden sonra Aydınlık Sosyalist Dergiye yönetimi kazananlar hakim oldu. Yani diğer bir deyimle yönetimi askeri darbeci görüşü savunanlar ele geçirdi. Bunların karşısında görünen gençliğin aktif eylemlerde işçi ve köylü kitleleriyle beraber olmasını ileri süren görüş taraflıları Proleter Devrimci Aydınlık görüşünü oluşturdu. Ve bu dergi etrafında kümelenerek inandıkları fikirlerin mücadelesine başladılar. Her ne kadar Dev-Genç içe-

risinde beliren ve Aydınlik Sosyalist)Dergi ile Proleter Devrimci Aydınlik grupları milli demokratik devrim kavramlarını öne sürüyorlarsa da görüşlerinde milli demokratik devrim düşüncesinin özüne ters düşen önemli ayrılıklar mevcuttu. Sosyalist Aydınlik çevresinin ortaya koyduğu milli demokratik devrim görüşü sonuç olarak askeri darbeciliğe yönelen bir kapsam taşıyordu. Bu arada gençlik hareketlerini bir araç olarak kabul ediyorlardı. Halbuki Proleter Devrimci Aydınlik, işçi köylü yığınları arasında çalışarak onları devrime hazırlamayı ve gençliğin devrimin vazgeçilmez esas gücü olan işçi ve köylü kitleleriyle bütünleşmesi gerektiği görüşünü ortaya koymakta ve savunmakta idi. O zamanlar Proleter Devrimci Aydınlik, İşçi-Köylü ve pek kısa süre de Türk Solu bizim görüşlerimizi savunan yayınlar yaptı. Çünkü Türk Solu bilindiği gibi Proleter Devrimci Aydınliğin intişarından kısa bir zaman sonra kapandı. Ben inandığım Marksist-Leninist düşünceler yönteminde, bir yandan söz konusu yayın organlarının yazı kurullarında yer alıp ve bu yayınların çıkmasında elimden geldiğince yarar sağlamağa çalışırken, diğer yandan Proleter Devrimci Aydınlik görüşü doğrultusunda işçi ve gençlik kitleleri arasındaki eylemlere katılıyordum. Bu süre içerisinde İstanbul'dan pek uzaklaşmadım. Bazı zamanlar İstanbul yakınındaki köylere giderek çalışmalar yaptığım ve onların toprak işgali gibi eylemlerine katıldığım olmuştur. Silivri'nin Değirmen köyünde vuku bulan toprak işgali hareketinde köylülerin yanında yer aldım. İstanbul cihetinde Demir Döküm, Sungurlar, Horoz Çivi, Petriks pil fabrikası, Ege Sanayii, Eas Akü fabrikası çevrelerindeki bir kısım eylemlere daha doğrusu işçi hareketlerine katıldım. Ve işçiler arasında Proleter Devrimci Aydınliğin benimseydiği milli demokratik devrim görüşünü yaymaya çalıştım. Ben, grevleri işçi kitlelerini devrime hazırlayan bir okul olarak görüyordum. Halende bu kanaatim değişmemiştir. Siyasi, sosyal ve ekonomik baskı ve engellemeler karşısında kitlesel işçi eylemlerinin ekonomik ve demokratik haklar elde etmekten öte kitleleri halk ihtilaline hazırlayan bir yönü vardı. Mesala 15-16 Haziran olayları bu yöndeki düşüncüyü açıkça ortaya koymuştur. Kanaatimce bu olaylar, işçi sınıfının artan siyasi, iktisadi

baskılara karşı kitlenin bilinçli bir tepkisidir. Ayrıca bu olaylar üzerinde devrimcilerin işçiler arasında yürüttükleri çalışmaları geniş ölçüde etkili olduğu kanaatindeyim. Hareketin hazırlanmasında yani fikir ortamının hazırlanmasında gençlik örgütlerinin etkisi kabul edilebilir. Fakat hareketin başlamasında ve gösterdiği gelişmede gençlik örgütlerinin herhangi bir dahli olmamıştır. Bu işçiler arasında kendiliğinden gelme bir tepkisel hareket olarak nitelenebilir. 15-16 Haziran 1970 olayları işçi sınıfının kendi hakları doğrultusunda öteden beri yürüttüğü mücadelede belirli bir bilinç düzeyini ve bunun halk ihtilali yönünde yükselişini ifade eder. Söz konusu kitlesel olaylar bir yandan işçilerin halk ihtilali yönünde eğitimine hizmet ettiği gibi ayrıca gençliği de eğitmiştir. Çünkü, devrimcinin gerçek gücünün işçi köylü yığınları olduğu ve onlara dayanmaksızın gerçek bir devrimin başarılamayacağı bu olaylarla daha iyi anlaşılmış oldu. 15-16 Haziran 1970 olaylarının başlamasında Dev-Genç ve DİSK'in kanaatimce bir rolü olmamıştır. DİSK'in başlamada rolü olmuş ise de; neticeyi kabülde ve gelişmeyi kendine mal etmede ve yürütmekte hiç bir hizmeti olmamıştır. Hatta bunu kösteklemeye çalışmış ve sonucu kabulden çekinmiştir. Ben, FKF'den sonra otomatikman üyesi bulunduğum Dev-Genç içerisinde Proleter Devrimci Aydınlik grubunun görüşlerini savunmaktan geri durmadım. Bu husus, karşı çevre ve ortak görüş sahibi olan genç arkadaşlar tarafından açıkça biliniyordu. 1970 yılı içerisinde İstanbul Teknik Üniversitesi'nde yapılan Dev-Genç toplantısında aynı görüşler öne sürmem Sosyalist Aydınlik çevresince tepki ile karşılandı. Ben, Dev-Genç döneminde de inandığım fikirler yönteminde mücadelemi gücümün yettiğince sürdürmeye çalıştım. Bunu söylemekte herhangi bir sakınca görmüyorum. Dev-Genç içinde bize karşı görüş sahibi olan arkadaşları kendi saflarımıza çekmek bakımından o günkü yönetime hakim Sosyalist Aydınlik grubunun görüşlerini eleştiriyor ve kendi görüşlerimizi yaymaya, benimsetmeye çalışıyordum. Zamanla gençliğin doğru fikirleri kavrayacağı ve bizlerin saflarında yer alacağı inancında olduğumuzdan, bağlı dernekler yoluyla üye ekseriyetini sağlamak şekilde bir çalışmaya gittik. Herkes görüşlerini açıkça ortaya koyu-

yor ve fikirlerin mücadelesi yapılıyordu. 1970 Ekim-1971 Mart dönemlerinde keza Proleter Devrimci Aydınlık ve İşçi-Köylü'nün İstanbul'da yayınlanması ve dağıtım faaliyetleri ilede uğraştım. Bu yayın organlarının yazı kurullarında yer aldım. Yayın olanağının sağlanması Ankara'daki yönetici arkadaşların üstünde idi. Biz, satılan yayınların paralarını Ankara'ya yollamakla maddi katkı sağlamaktan başka bir şey yapmıyorduk. Benim buraya kadar saymış olduğum gençlik örgütü içerisinde yer alan ve işçi köylü kitlelerine yönelen çalışmalarım sırasında pek tabii ki bir takım örgütsel ilişkilerim oluyordu. Ancak şahsımı ilgilendiren konuları ve hakkımdaki isnatları taşıyan hususlardan gayri, gençlik örgütü içinde başkalarını etkiliyecek bir beyanda bulunamam. Anlatmış olduğum şeyler gençlik örgütü saflarında kendi çalışma ve düşüncelerimle ilgili bulunmaktadır. Başkaları hakkında beyanda bulunmayı kişisel sorumluluk sahamı aşan bir hareket sayarım. Sıkıyönetim ilanına kadar ki faaliyetlerim bunlardı. Bu çalışmalarımı Dev-Genç üyesi olduğum kadarı ile Marksizm-Leninizmle olan inancım için sürdürüyordum. Sıkıyönetim ilanından hemen sonra ve özellikle İsrail Baş Konsolosu Efrahim Elrom'un öldürülmesi olayının arkasından şiddetlenen faşist baskılar ve bir yığın tutuklamalar sonunda bir çok gençler ve aydınlar tutuklandılar. Hatta Dev-Genç içerisinde kayda değer bir kişiliği ve faaliyeti olmayanların dahi yakalanmaları karşısında benim de aranıp yakalanacağımı tahmin ederek uzun süre gizlendim. Gizlendiğim yer ve bu devredeki ilişkilerim konusunda herhangi bir şey söylemeyi uygunsuz buluyorum. Kaçak bulunduğum dönemde ve tahminen 1971 Temmuz ayı ve daha sonraki zamanlarda elime Şafak yayınları geçmekte idi. Bu yayınların ne surette elimе geçtiği konusunu önemli görmüyorum. Şafak yayınlarında katılmadığım bazı görüşler yer almakla beraber olumsuz koşullara rağmen halk ihtilali yolunda devrimci çalışmaların sürdürülmüş olmasından memnuniyet duydum. Daha sonra kendi olanaklarımla bu yayın organının bağlı olduğu örgütle herhangi bir ilişki kurmaksızın Şafak yayınları ve evvelki düşüncelerim doğrultusunda propaganda ve bilinçlendirme çalışmalarımı sürdürdüm. Şafak yayınının arkasında Türkiye İhtilalci İş-

çi Köylü Partisi adıyla bir örgüt olduğunu bilmiyordum. Bu örgüt ile ilgili operasyon haberlerinden böyle bir örgütün varlığını öğrendim. Ben, söz konusu örgütün illegal yöneticisi Doğu Perinçek ile sorduğunuz gibi bir ilişki kurmadım. Ve Doğu Perinçek tarafından örgütsel bir görev verilmedi. Şafak örgütünün illegal organizasyonuna katılmadım. Bu devredeki çalışmalarım ile ilgili herhangi bir anı belirtemeyeceğim. Çalıştığımı söylemenin şahsi sorumluluğum bakımından yeter olduğu görüşündeyim. Ben, sormuş olduğunuz şekilde Malatya ve Tunceli bölgesinde faaliyet göstermedim. Çalışma alanım buralar değildir. Bahsettiğim örgütten kopuk kişisel nitelikteki faaliyetlerim Türkiye Komünist Partisi Marksist-Leninist ve ona bağlı Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu örgütlerinin kimler tarafından kurulduğunu ve yönetildiğini bilmiyorum. Yalnız bu örgüt saflarına katıldığım ve onun illegal üyesi ve tarafı olduğu saklamıyorum. Bu örgüt içerisindeki çalışma yöntemim ve örgütün kuruluşuna esas olan düşünceler bahsetmiş olduğunuz yayınlarda geniş ölçüde yer almaktadır. Özellikle, Şafak Revizyonizmi Tezlerinin Eleştirisi, Milli Mesele, Türkiye'de Kemalist İktidar Dönemi ve İkinci Dünya Savaşından Sonraki Gelişmeler ve 27 Mayıs Hareketi, Kızıl Siyasi İktidar Öğretisini Doğru Kavrayalım, başlıkları altında işlenen örgüt görüşünü yansıtan fikirleri aynen kabul ediyorum. Bu başlık altındaki kapsamlara imzamı atmaya hazırım. Türkiye Komünist Partisi Marksist-Leninist örgütünün görüşleri söz konusu tez ve yazılarda belirtilmediği ve önerildiği gibidir. Bunun dışında şimdilik geniş bir açıklamaya girişmeye lüzum görmüyorum. Bahis konusu örgüt fikirlerini ortaya koyan muhtevayı aynen kabul ediyor ve kendi görüşüm olarak ifade ediyorum. Ben bu görüşler yönteminde devrimci mücadele vermek için 1973 Ocak başlarında faşist güçler tarafından şehit edilen arkadaşım Ali Haydar Yıldız ile Tunceli'ye gelmiştim. Köylüleri devrim için, halk ihtilali için örgütlemek amacıyla köye gitmiştik. Buradaki çalışmalarımız Jandarma Kuvvetleri tarafından öğrenilmiş olmalı ki 24 Ocak 1973 günü kalmış olduğumuz Vartnik mezrasındaki kömüde sabaha karşı sarıldık. Orada Ali Haydar'dan başka ismini bilmediğim iki kişi daha vardı. Jandarma Kuvvetleri bize ateş aç-

tılar, bizim yanımızda bildiğim kadarı ile bir kırma mevcuttu. Kaçmaya başladık, bu sırada ateş edildi. Ben yaralandım. Arkadaşım Ali Haydar Yıldız ölmüş. Benim de öldüğüm sanılarak bir süre olduğum yerde bırakılıp, diğer kaçan iki arkadaşın peşinden güvenlik kuvvetleri gitmiş. Bir süre sonra ben kendime gelerek bulunduğum yerden uzaklaştım ve gizlendim. En son olarak soğuğa karşı mücadele gücümü yitirdiğimden bir mezraya giderek yol sordum ve orada ihbar edilerek yakalandım. Ayaklarım yarı donmuş vaziyete idi. Başımдан ve boynumdan yara almıştım. Tunceli'den Diyarbakır'a getirildim. Burada ayaklarımdan ameliyat edildim. Ben, bütün bunları samimiyetle inandığım Marksist-Leninist düşünce uğrunda yaptım. Ve sonuçtan pişmanda değilim. Asla pişman olmadım. Ben, bu uğurda her türlü neticeyi göze alarak ve can bedeli bir mücadeleyi öngörerek çalıştım ve neticede yakalandım, dedi. Başka bir diyeceği olmadığını bu ifadesinin alınması sırasında kendisine karşı herhangi bir baskı ve tazyik yapılmadığını beyanlarındaki öze uygun şekilde ifadenin tesbit edildiğini söyleyerek, birlikte tutulan iş bu ifade zaptı okunup imzalandı. 21 NİSAN 1973

Yaşar Değerli (As. Savcı), A. Doğan Güneş (T.K.), İbrahim Kaypakkaya (Sanık)

EK-8:

İBRAHİM KAYPAKKAYA'NIN ÖLÜ MUAYENE TUTANAĞI

Sıkıyönetim K. lıgınca Cezaevi olarak kullanılan binada bileğini kesmek suretiyle intihar ettiği bildirilen İbrahim KAYPAKKAYA ile ilgili tespiti yapmak ve otopsiye gerek olup olmadığını karar vermek üzere hastahaneden çağrılmakla geldikleri görülen tabiblerin kimliklerinin tespitine geçildi.

1. Tabib Yarbav Orhan EROĞLU, Vehbi oğlu, 1932 doğumlu, NİĞDE nüfusuna kayıtlı, halen As. Hastahane Baş Tabibi Dahiliye uzmanı

2. Sadettin DEMİRAY, Ahmet Oğlu, 1937 doğumlu, KONYA-HADİMLİ nüfusuna kayıtlı, halen Diyarbakır As. Hastahanesi Asabiye uzmanı Tabib binbaşı oldukları anlaşıldı. Her iki tabibede usulen yemin verildi, olay yerini ve ölüyü inceleyerek kanaatlerini bildirmeleri istendi.

Daha önce Cezaevi ilgilileri tarafından ölünün kimliği tesbit edilmiş olduğundan tekrar kimlik tesbitine gidilmedi.

Olay yerini ve ölüyü muayene eden tabibler:

Sol el bileği radyal bölgede kol eksenine oplık üç adet kesik bulunduğunu, bu kesiklerden birisinin derin olmak üzere diğer ikisinin sathi cilt altına nafiz yara ve derin olan yara tabanında arterya radyalis ve venü radyalisin kesilmiş durumda olduğunu;

Sol kolun bulunduğu yatak kısmında göğüs ön yüzünde, gömleği üzerinde ve karyolanın sağ tarafında (girişe göre sağ) göllenmiş ve pıhtılaşmış kan bulunduğunu; Ayrıca yer yer arter kanamasına ait karyolanın girişe göre sağ tarafında fışkırmayı belirten kan izleri mevcut olduğunu; sağ el orta parmağı iç yüzünde sathi kesik yara bulunduğunu;

Ancak Ölünün Askeri Hastahane'ye nakledilerek bir de otopsinin yapılmasının uygun olacağını, otopsi için adli tabib ve patoloji uzmanının bulunduğunu bu suretle her ihtimalin göz önüne alınmasının uygun olacağını, ölüm sebebini de otopsi sonucu belirtileceği cihetle ayrıca şimdi de belirtmeye lüzum görmediklerini bildirdiler. İş bu tutanak olay mahallinde tanzim kılınarak okundu, imzalandı. 17.5.1973

Nejat ÖZTAŞKENT (As. Savcı Hk. Kd. Bnb.), T. Katibi, Orhan EROĞLU (Tabib Yrb.), Sadettin DEMİRAY (Tabib Bnb.).

ASLI GİBİDİR

O. Nuri BİLGİÇLER (Kırmay Binbaşı İstih. Ş. Müdürü).

EK-9:

İBRAHİM KAYPAKKAYA'NIN OTOPSİ RAPORU

17 MAYIS 1973 günü Askeri Cezaevinde ölerək bugün otopsi yapılmak üzere Askeri Hastahane Otopsi salonuna nakledilmiş bulunan İbrahim KAYPAKKAYA'nın gerekli otopsisini yapmak üzere tutanakta P.Kd. Bşçvş. Cemal KUŞAKÇI hazır olduğu halde Askeri Hastahaneye gelindi. Askeri Hastahane baş tabibibinden ölünün otopsi salonunda bulunduğu anlaşılarak otopsi salonuna gidildi. Otopsi tabibi olarak çağrılan tabiblerin gelmiş bulundukları görülerek kimliklerinin tesbitlerine geçildi.

1. Tabib Yarbay Ömer Fevzi TUNCER, Temel oğlu, 1930 doğumlu, aslen Trabzon nüfusuna mukayyet olup, halen 7 nci Kor. Patoloji mütehassısı (1956-A-42) sicil sayılı olduğunu söyledi.

2. Tabib Astğm. İ.Özer KENDİ, Ali Tarık oğlu, 1941 Dğ.lu, 7 nci Kor. Sağlık Şube Müdürlüğünde görevli Adli Tabib uzmanı (112-251710) sicil sayılı Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Adli Tıp Enstitüsünde görevli olduğunu söyledi.

Her iki tabibe usulen yemin verilerek halen otopsi salonu otopsi yerinde (Otopsi sehpasında) yatırılmış bulunan ölünün muayenesine geçildi.

Bu arada otopsiye yardımcı olarak görev yapacağı anlaşılan Sivil şahıs Şehmus TOPUZ'un olduğu anlaşıldı.

KİMLİĞİ: Şehmus TOPUZ, Veysi oğlu, 1933 Dğ.lu, aslen Diyarbakır nüfusuna mukayyet, halen Askeri Hastahane görevli imamı olduğunu söyledi.

HARİCİ MUAYENE

25 yaşlarında, kumral, açık kahverengi gözlü, hafif bıyıklı, buğday tenli, sünnetli, erkek cesedi olduğu görüldü. Boyunun sol arka kısmında ve iki kürek kemiği arasında evvelce geçiril-

miş yaralanmalara ait mercimek büyüklüğü ile beş kuruş büyüklüğüne kadar değişen büyüklükte müteaddid sayıda astmalar bulunduğu, sağ ayak parmaklarının parmak köklerinden beşininde ampülüte edilmiş olduğu (Ameliyat ile çıkarılmış), sol ayak parmaklarının küçük parmağı hariç diğerlerinin ampülüte edilmiş oldukları, yara yerinin tamamen kapanmış bulunduğu müşahade olundu, sol el bileği iç yüzünde baş parmak hizasından başlayıp bileğin dış yüzüne ve alttan yukarı istikamette kemiğe kadar varan bir derinlikte herhangi bir kesici aletle husule getirilmiş yaralanma bulunduğu tesbit edildi. Ölü lekelerinin vücut sırt üstü yatar vaziyette iken vücudun yere temas etmeyen boyun, sırt, bel, kalçalar, kollar ve bacakların arka taraflarında açık mor renklerle teyekkül ettiği, ölü katılığıının teşekkül etmiş ve devam etmekte bulunduğu tesbit edildi, her iki omuz ve uyluklar üzerinde ölüm anında veya ölümden çok kısa bir müddet önce herhangi bir yere çarpmakla husule gelebilecek nitelikte müteaddid ekimozlar görüldü. Vücudun muhtelif yerlerinde derin kesitler yapıldı. Deri altında adaleler arasında herhangi bir kanama, hemeton gibi patolojik bulguya ve cebir şiddet emarına rastlanmadı.

Cesedin iç muayenesine geçildi.

Ussu veçhile baş, göğüs ve karın boşlukları açıldı.

BAŞ:

Saçlı deri, deri altı, kafa kemikleri normal bulundu, kafa kemiklerinin de kırık ve çatlak tesbit edilmedi, sadece sol paryete oksipital nahiye de saçlı deri altında 5 cm. kuturunda homaton bulunduğu görüldü, bu homatonun da ölüm anında herhangi bir yere çarpmak veya düşme sonucu husule gelmiş olduğu kanaatine varıldı. Beyin normal yapıda bulundu. Kesitlerinde herhangi bir patolojik bulguya rastlanmadı.

GÖĞÜS:

Deri altı, adaleler, kaburgalar, omurga normal yapıda bulundu, her iki akciğerinde göğüs kafesine ve diyaframına yapışmış oldukları görüldü, kesitlerinde patolojik bir bulguya rastlanmadı, kalbin normal yapıda olduğu görüldü, göğüs kafesi içerisinde kanama veya daha başka patolojik bulgu görülmedi.

KARIN:

Derialtı, adaleler, omurga normal yapıda bulundu, karın boşluğunda herhangi bir patolojik bulguya rastlanmadı. Miğde içerisinde sıvı halde elli cm. siyaha çalar renkte muhteviyat bulunduğü görüldü, mide kesitlerinde patolojik bulguya rastlanmadı. Karaciğer normal yapıda ve normal kıvamda bulundu, kesitlerinde patolojik bulguya rastlanmadı. Dalak normal yapıda bulundu. Böbrekler normal yapıda olup, kesitlerinde hiperemik oldukları tesbit edildi, pankrası normal yapıda ve hafif hiperemik bulundu. Diğer karın organlarında patolojik bir bulguya rastlanmadı.

Yeni tel organların normal yapıda oldukları görüldü.

Otopsi esnasında toksikolojik tahlil yaptırılması maksadıyla organlardan alınan parçalar ve miğde muhteviyatı içerisinde % 10 formol bulunan kavonozlara konularak İstanbul Adli Tıp Müessesesi Başkanlığı Kimyahanesine gönderilmek üzere Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri savcısı Nejat Öztaşkent'e teslim edildi.

Sol el bileğindeki kesit yeri kesici bir aletle husule getirilmiştir. Bu kesitin üzerinde de 2 cm. uzunluğunda sadece deriyi ilgilendiren deri altında naif olmayan sathi bir kesim yeri daha tesbit edildi, burada yapılan dikkatli muayenede Arteria Radialisin ve diğer sathi küçük damarlarında kesilmiş oldukları tesbit edildi.

ÖLÜM SEBEBİ:

Sol el bileğindeki yarayı husule getiren kesici aletin bu nahiyedeki sathi damarları ve bilhassa Arterea Radialis (bilek atar damarı) kesmesi neticesi husule gelen kanamadan meydana gelmiş olduğü, olayın büyük bir ihtimalle intihar olabileceği, çok zayıf bir ihtimalle başkası tarafından da kesilmiş olabileceği düşünülebilir. Bu cihetle adli tahkikatla aydınlatılabilir dediler. Ceset üzerinde başkaca yapılacak işlem kalmadığından otopsiye son verildi. Cesedin dikilmesine müsaade edildi.

Bilirkişiler toksikolojik tahlil neticesi organlarda herhangi bir toksik maddenin bulunduğü ve taraflarına bildirildiği tak-

dirde ayrıca ek mütelana vereceklerini, toksit madde (zehirli madde) bulunmadığı takdirde bu bulgularına ilave edilecek herhangi bir hususun kalmıyacağını belirttiler. İş bu tutanak otopsi mahallinde düzenlenerek okunup, müstereken imzalandı. 18 Mayıs 1973

Askeri Savcı Hakim Kd. Bnb. Nejat Öztaşkent, Bilirkişi Tabib Yarbay Ö. Fevzi Tuncer, Bilirkişi Tabib Atğm. İ.Özer Kendi, Zabit Katibi P. Kd. Bşçvş. Cemil Kuşakçı. Otopsi Yardımcısı Şehmus Topuz.”

EK-10:

İbrahim Kaypakkaya'nın Çeşitli Dergi ve Gazetelerde Kendi Adıyla, Bir Arkadaşıyla Ortak ve İmzasız, Tarih Sırasına Göre Yayınlanmış Yazıları:

KAYPAKKAYA, İbrahim: TİP'in Taksim Mitingi Oportünizmin İhanet Belgesidir, Türk Solu, 14.10.1969, sayı:100

KAYPAKKAYA, İbrahim: Ölçü Seçimler Değil, Güçlenen MDD Mücadelemizdir, Türk Solu, 28.10.1969, sayı: 102

KAYPAKKAYA, İbrahim: İşçi, Köylü İttifakını Sağlam Bağlarla Kuralım ve Türkiye Çapında Yaygınlaştıralım, Türk Solu, 25.11.1969, sayı: 106

KAYPAKKAYA, İbrahim: Ege Sanayii İşçileri Yenilmeyecek, İşçi-Köylü, 29.11.1969, sayı: 9

KAYPAKKAYA, İbrahim: İşçi-Köylü Hareketleri MDD Mücadelemizin Eksenini Olma Yolundadır, Türk Solu, 2.12.1969, sayı: 107

KAYPAKKAYA, İbrahim: Bağımsızlık Savaşından Dönülmez, Türk Solu, 23.12.1969, sayı: 110

KAYPAKKAYA, İbrahim/ ORUÇOĞLU, Muzaffer: Kaşıkçı Köylülerinin Yürüyüşünü Mutlaka Gerçekleştirelim, Türk Solu, 3.3.1970, sayı:120

KAYPAKKAYA, İbrahim/ ORUÇOĞLU, Muzaffer: Trakya'da Toprak Mücadelesi-Köylüler Ağaları Dize Getirecektir, İşçi-Köylü, 19.3.1970, sayı: 13

KAYPAKKAYA, İbrahim: İşçi-Köylü Hareketleri ve Proleter Devrimci Politika, PDA, Mayıs 1970, sayı: 5-19

ALTUN, Mehmet / KAYPAKKAYA, İbrahim / MERCAN, Ali

/ OVALIOĞLU, Adil: Çorum İlinde Sınıfların Tahlili-1, PDA, 6.4.1971, sayı: 37

ALTUN, Mehmet / KAYPAKKAYA, İbrahim / MERCAN, Ali / OVALIOĞLU, Adil: Çorum İlinde Sınıfların Tahlili -2, PDA, 13.4.1971, sayı: 38

KAYPAKKAYA, İbrahim: Özeleştiride Samimi ve Cesur Olalım, Mart 1971

KAYPAKKAYA, İbrahim: Saffarımızdaki Sol Oportünizm Sağ Hatalarımızın Cezasıdır, 29 Ağustos 1971.

KAYPAKKAYA, İbrahim/TAŞYAPAN, Ali: Kürecik Bölge Raporu, Ekim 1971

KAYPAKKAYA, İbrahim: Türkiye'de Milli Mesele, Aralık 1971-Haziran 1972

KAYPAKKAYA, İbrahim: Başkan Mao'nun Kızıl Siyasi İktidar Öğretisini Doğru Kavrayalım, Ocak 1972

KAYPAKKAYA, İbrahim: TİİKP Program Taslağının Eleştirisi, Ocak 1972

KAYPAKKAYA, İbrahim: Şafak Revizyonizminin Kemalist Hareket/Kemalist İktidar Dönemi/II. Dünya Savaşı Yılları/Savaş Sonrası ve 27 Mayıs Hakkındaki Tezlerinin Eleştirisi, Ocak-Ağustos 1972

KAYPAKKAYA, İbrahim: Doğu Anadolu Bölge Komitesi (DABK) Kararı, Şubat 1972

KAYPAKKAYA, İbrahim: TİİKP Revizyonizminin Genel Eleştirisi-Şafak Revizyonizmi ile Aramızdaki Ayrılıkların Kökeni ve Gelişmesi, Haziran 1972

KAYPAKKAYA, İbrahim: Bir Köylük Bölgedeki Yönetici Yoldaşlara Mektup, 7 Aralık 1972

EK-11:

İbrahim Kaypakkaya'nın Diyarbakır Askeri Cezaevi'nde tutuklu iken yaptığı harcamalar hakkında belge:

"İbrahim Kaypakkaya'nın Hesabı

Çay	750
Gazete	250
Mektup	500
Elden	1.500
İlaç	4000
Yekün:	7000
*	

Alınan 100 TL. sı 4.5.1973 P. Yb. Ahmet Baldoğan'dan

İlaçtan kalan	675
Mektup İ. Tahvülü	300
Zarf	100
Elden ve çay	2000
Elden	500
İlaç ve elden	3000
Elden	<u>2000</u>
	8575
Elden	<u>1425</u>
	100.00

EK- 12:

Savunma Taslağı: İbrahim Kaypakkaya, 19 Nisan 1973 Perşembe günü hastahaneden alınarak Diyarbakır Askeri Cezaevi'nin yanında bulunan ve aynı davadan yargılanan arkadaşlarının bulunduğu barakadaki üç nolu hücreye tek başına konur.

Burada bazı istekleri karşılanır, kendisine defter ve kalem verilir. Sorgunun bittiğini, artık bundan sonra mahkemenin başlayacağını düşünerek savunma hazırlığına girişir.

İbrahim Kaypakkaya, 19X27 ebadındaki "Harita ve Metod Defteri"ne bazı notlar alır. Notlar aynen şöyledir:

"Savunma taslağı

1) Komünizm Hayaleti, 2) Komünizm nedir?, 3) Sosyalizm nedir? Proleterya ihtilali ve sosyalizmin inşası, 4) Türkiye'de devrimin karakteri?

a) Osmanlı toplumu (Feodal toplum), b) Avrupa'da kapitalizmin doğuşu ve gelişmesi- Feodal Osmanlı toplumunun yarı, sömürgeleşme süreci, c) Emperyalizm -Yarı sömürge, yarı feodal Osmanlı toplumu (1870'lerden-1900'e kadar), d) 1908 devrimi, özellikleri, sonucu, e) Balkan savaşları ve Birinci Dünya Savaşı, f) Ekim devrimi ve Türkiye, g) Kurtuluş savaşı, özellikleri, sonucu, h) 1920'lerden 1940'lara kadar ki gelişmeler (Aynı dönemde dünyadaki değişimler), ı) İkinci Dünya Savaşı ve Türkiye, j) 1945-1950, k) 1950 iktidar değişikliğinin anlamı? DP dönemi, l) 1960 askeri darbesi, MBK, m) Koalisyon hükümetleri, n) 1965-1969-1971 (12 Mart) AP iktidarı dönemi, o) 12 Mart sonrası gelişmeler, p) Türkiye'nin bugünkü yapısı (Genel özet ve sonuç)

(Siyasi, iktisadi, toplumsal, yapı)

İktisadi: Yarı-sömürge, yarı-feodal.

Siyasi: Yarı-bağımlı. (ABD emp. Komp. Bü. Burj. ve toprak ağalarının ask. faş. dikt.

Toplumsal: İşçiler, köylüler, şehir küçük burjuvazisi, milli burjuvazi, komp. büyük burjuvazi, toprak ağaları...

Kültürel:

Askeri:

Milli mesele:

5) Bağımsız, demokratik, özgür ve mutlu bir türkiye için: Demokratik halk ihtilali.

a) Demokratik halk ihtilalinin saflarında yer alacak sınıflar

-Proleterya: Önder güç

-Köylülük: Temel güç.

-Şehir küçük burjuvazisi: Güvenilir bir müttefik.

-Orta burjuvazi: İstikrarsız bir müttefik.

b) Demokratik halk ihtilalinin düşmanları:

-Emperyalizm

-Komprador büyük burjuvazi

-Toprak ağaları

c) Demokratik halk ihtilalinin yolu: Karşı-devrimci şiddeti, devrimci şiddetle altetmek.

d) Demokratik halk ihtilali uzun ve çetin bir mücadele ile (halk savaşıyla) başarıya ulaşacaktır.

e) Halk savaşının stratejisi:

f) Halk savaşında üç stratejik aşama:

g) Demokratik halk devletinin programı:

-Emperyalizmin, büyük burjuvazinin ve toprak ağalarının diktatörlüğünü yıkmak, halkın demokratik diktatörlüğünü kurmak.

-Emperyalizmi kovmak-borçların iptali-anlaşmaların feshi-sermayelerinin müsadereşi.

-Komprador büyük burjuvazinin sermayesinin vs. müsadereşi.

-Toprak ağalarının topraklarına el koymak-köylülere parasız dağıtmak.

-Banka ve faizci-tefeci borçlarının iptali.

-Milliyetlere ve dillere eşitlik, kendi kaderini tayin hakkı.

- Kadınlara eşit statü.
 - Bütün din ve mezheplere eşitlik.
 - Artan oranlı vergi.
 - Herkes iş.
 - İşçi sınıfına demokratik haklar ve daha yüksek bir hayat seviyesi.
 - Çin H.C. ve A.H.C. ile enternasyonal bağlar kurmak.
 - Kültürel ve askeri alanda emperyalizmin ve feodalizmin tasfiyesi.
- h) Demokratik halk devletinin perspektifi: Sosyalizm ve komünizm.

6) TKP(ML) ve TİKKO

- Doğuşu (şartlar)
- Gelişmesi
- Eylemleri
- İdeolojisi-politikası-örgütlenmesi
- Niçin gizli örgüt?
- Gizlilik nedir? İlegalite nedir?
- Amaç?

7) Sonuç.

Faydalanılacak Kaynaklar:

- 1) Gotha ve Erfurt Programının Eleştirisi: K.M., F.E.
- 2) Devlet ve İhtilal: V.İ.L.
- 3) Yeni Demokrasi: M.Z.
- 4) Seçme Eserler: M.Z.
- 5) Askeri Yazılar: M.Z.
- 6) Doğuda Ulusal Kurtuluş Hareketleri: V.İ.L.
- 7) Marksizm ve Milli Mesele: J.S.
- 8) Ulusların Kendi Kaderlerini Tayin Hakkı: V.İ.L.
- 9) Emperyalizm: V.İ.L.
- 10)Almanya'da Köylü Savaşı: F.E.
- 11) SBKP (B) Parti Tarihi
- 12) Faşizme Karşı Birleşik Cephe: Dimitrof

Türkiye Tarihiyle İlgili Kitaplar:

- 1) Şnurof'un kitabı:
- 2) Avcioğlu'nun kitabı:
- 3) 200 Yıldır Neden Bocalıyoruz: N. Berkes
- 4) Kemalizmin İdeolojisi: Emin Türk Eliçin
- 5) M. Akdağ'ın Osmanlı Tarihi kitabı, Celali İsyamları.
- 6) Türkiye'de işçi hareketleri
- 7) (Türkiye'de köylü hareketleriyle ilgili kitap bulunacak)
- 8) (1908-Birinci Dünya Savaşı)
- 9) (I. Dünya savaşı yılları)
- 10) (Kurtuluş savaşı yılları) : SÖYLEV.
- 11) (Kurtuluş savaşı sonrası-II. Dünya savaşı arası)
- 12) (II. D. Savaşı yılları)
- 13) (Savaş sonrası-1950)
- 14) (1950-1960)
- 15) (27 Mayıs)

“Bitmeyen Savaş” (İttihat ve Terakki'den Cumhuriyet'e Halil Paşa'nın Anıları-Genel Dağıtım Bates)

Türk Ceza Kanunu

Sıkıyönetim Dönemi:

- 1) Muhtıra metni.
- 2)Erim'in 23 Nisan konuşması (Balyoz)
- 3) Birinci Erim Hükümetinin programı (Reform kabinesi).
- 4) “Reform” tasarıları
- 5) Sıkıyönetim Bildirileri ve açıklamaları
- 6) İkinci Erim hükümeti programı(II. ErimKabinesi)
- 7) Reformlar:
 - a) Asayiş reformu
 - b) Adli reformlar: Anayasa değişikliği (1961 Anayasası Erim değişikliği), Güvenlik Mahkemeleri.
 - c) İktisadi reformlar
 - d) Mali reformlar.
- 8) Melen hükümetinin programı (Melen kabinesi).

- 9) Talu Hükümeti
- 10) Sunay'ın partilere "tartışmayı kesin" ihtarı.
- 11) Önemli kanunlar (Bu arada çıkmış olan)

Kitaplar:

- 1) Kurtul Altuğ'un kitabı.
- 2) Nadir Nadi'nin kitabı: 27 Mayıs'tan 12 Mart'a
- 3) Yeni Ortam dergi ve gazeteleri (Ortam'dan itibaren)
- 4) Askeri Yargı Usulleri Kanunu.
- 5) Sıkıyönetim Kanunu.
- 6) H.Velidedeoğlu

Savunmalar:

- 1) THKO Savunması
- 2) THKP-C Savunması.
- 3) DDKO Savunması.
- 4) TİP Savunması.
- 5) KDP Savunması.
- 6) Şafak Savunması.
- 7) İsmail Beşikçi'nin savunması.
- 8) Dev-Genç savunması.
- 9) TÖS savunması (Baykurt).

NOTLAR:

* Af (bağışlama) : kim kimi bağışlıyor?

* "Eline silahı alıp tedhişçilik olaylarına katılanların dışındakiler af kapsamına alınmalıdır" (Cumhuriyet, 11 Mayıs '73, M. İskender Özturanlı, İzmir Barosu Bşk.)

* "30 yıla mahkum olmuş bir anarşistin cezasının 5 yıl indirilmesini istiyoruz. Yoksa biz anarşistlerle tedhişçiler tamamen affedilsin demiyoruz." (Ecevit, Milliyet, 11 Mayıs 1973)

* "Güvenlik Mahkemeleri Kanun Tasarısı" (11 Mayıs 1973 tarihli Cumhuriyet ve Milliyet'te).

- 1) Savunma Hazırlığı
- 2) Anılar-Özeleştir.

KAYNAKLAR

GAZETELER

Aydınlık, Cumhuriyet, Hürriyet, Milliyet, Radikal, Star, Ter-cüman, Ulus, Yeni Gazete, Yeni Yüzyıl, Zafer.

DERGİLER

Aksiyon, Ant, Aydınlık, Berfin, Devrimci Demakrasi, Devir, Devrimci Teori, Devrimci TİP Haberleri, Halkın Birliği, Halkın Gücü, Halkın Günlüğü, Halkın Sesi, İkibine Doğru, İşçi ve Köylü, Komün, Öncü Partizan, Özgür Gelecek, Partizan, Pro-leter Devrimci Aydınlık, Proleter Devrimci Teori, Proleter Devrimci Yıldız, Söz, Şafak, Teori, Teori ve Politika, Tohum, Türk Kültürü, Türk Solu, Türkiye Gerçeği, Ulusal, Uzun Yürüyüş, V Özgürlük, Yeni Forum, Yeni Gündem, Yeni Hayat, Yeniden Devrim, Yıldız.

KİTAPLAR

AKALIN, Cüneyt: Düşler ve Gerçekler/Tanıklarıyla Dünya'-da ve Türkiye'de 68, Sarmal Yayınları, İstanbul, Kasım 1995

AKDAĞ, Mustafa: Türkiye'nin İktisadi ve İçtimai Tarihi, bi-rinci cilt, Teki Yayınları, İstanbul, üçüncü basım, 1979 Ekim.

AKDAĞ, Mustafa: Türkiye'nin İktisadi ve İçtimai Tarihi, ikinci cilt, Cem Yayınları, İstanbul, 1974.

ALTINOĞLU, Garbis: TKİH ve TKP/ML Hareketi Birlik Kon-gresi Belgeleri, Varyos Yayınları, İstanbul, Ekim 1994

AREN, Sadun: TİP Olayı, Cem Yayınları, İstanbul, Kasım 1993.

AVCIOĞLU, Doğan: Türkiye'nin Düzeni, iki cilt, Tekin Ya-yınları, İstanbul, 1984

AYBAR, Mehmet Ali: TİP Tarihi, üç cilt, BDS Yayınları, İstanbul, 1988 Ocak.

AYDIN, Sinan-CAN, Serhat: Sol İçi Şiddet, Devrimci Çözüm Yayınları, İstanbul, Haziran 1999

AYDIN, Ahmet: Kürtler-PKK ve A. Öcalan, Mayıs 1992, Ankara

Aydınlık Dergisinin Devrimci Harekete Yönelttiği İftiralara Cevap, Le-Ya Yayınları, 1978.

AYKUT, Şeref: Kemalizm, İstanbul 1936.

BALLI, Rafet: Sosyalist Sol Konuşuyor, Cem Yayınları, İstanbul, 1989

BEHRAM, Nihat: Sol Kendini Anlatıyor, May Yayınları, İstanbul, Ocak 1977

Birliğin Teori ve Yöntemi Üzerine, Varyos Yayınları, İstanbul, Nisan 1991

BORAN, Behice: Türkiye ve Sosyalizm Sorunları, Gün Yayınları, İstanbul, Mayıs 1968

BORAN, Behice: İki Açıdan Türkiye İşçi Partisi Davası, Bilim Yayınları, İstanbul, Mart 1975

BOZKURT, Mahmut Esat: Atatürk İhtilali, Altın Kitaplar Yayınevi, İstanbul, ikinci baskı, 1967

BULUT, Faik: Filistin Rüyası, Berfin Yayınları, İstanbul, üçüncü baskı, 1995

CİRAVOĞLU, Ömer Faruk: Titrek Hamsi Örgütü, Pencere Yayınları, İstanbul, 1992

ÇETİN, Mahmut: Perinçek ve Aydınlik Hareketi, Edille Yayınları, 1998

ÇE TUNG, Mao: Askeri Yazılar, Sol Yayınları, Ankara, Nisan 1971

ÇE TUNG, Mao: İhtilalin Özü, Gün Yayınları, İstanbul, 1967

TSE-TUNG, Mao/GUEVERA, Che: Gerilla Harbi, Payel Yayınları, İstanbul, Temmuz 1967

TSE-TUNG, Mao: Kızıl Kitap-Başkan Mao'nun Sözleri, Ekim Yayınları, Ankara, Mayıs 1970

ZEDUNG, Mao: Sürekli Okunan üç Yazı, Aydınlık Yayınları, Ankara, Ekim 1970

Chesneaux/Varga/Lichteim/Godelier/Suret-Canale/Parain Bibicou/Melekechvili/Banu: Asya Tipi Üretim Tarzı, Ant Yayınları, İstanbul, Temmuz 1970

ÇOLAKOĞLU, Nuri / ATABERK, Mehmet: Savaşın Kamboçya, Aydınlık Yayınları, İstanbul, 1980

CİNEMRE, Levent/ ÇAKIR, Ruşen: Sol Kemalizme Bakıyor, Metis Yayınları, İstanbul, Aralık 1991

ÇÜRÜKKAYA, M. Selim: Beyrut Günlüğü Apo'nun Ayetleri, 14 Temmuz yayınları, İsveç

DEMİREL, Ahmet: Birinci Meclis'te Muhalefet, İletişim Yayınları, İstanbul, ikinci baskı, Nisan 1995

DEMİRKAPI, K.: Arnavutluk Emek Partisi Değerlendirmesi, Dönüşüm Yayınları, İstanbul, Kasım 1991

DENKTAŞ, Rauf: Rauf Denktaş'ın Anıları, Boğaziçi Yayınları, İstanbul, Kasım 1996

Dersim, (Jandarma Genel Komutanlığının Raporu), Kaynak Yayınları, İstanbul, Ekim 1998

ELİÇİN, Emin Türk: Kemalist Devrim İdeolojisi, Ant Yayınları, İstanbul, Mart 1970

ENGİN, M. Saffet: Kemalizm İnkılabının Prensipleri, Cumhuriyet Matbaası, İstanbul, 1938

ENZENSBERGER, Hans Magnus: Havana Duruşması, Ant Yayınları, İstanbul, Ekim 1970

ESER, M. Ali: Kazanacağımız Günler İçindi, Umut Yay. İstanbul, Aralık 1996

FEYİZOĞLU, Turhan: Deniz, Su Yayınları, İstanbul, onaltıncı baskı, Kasım 1999

FEYİZOĞLU, Turhan: Mahir, Su Yayınları, İstanbul, dördüncü baskı, Mart 1999.

FEYİZOĞLU, Turhan: Türkiye'de Devrimci Gençlik Hareketleri Tarihi 1960-1968, cilt:1, Belge Yayınları, İstanbul, Nisan 1993.

FUÇİK, Julius: Dar Ağacından Rapor, Habora Yayınları, İstanbul, Mayıs 1966

FUÇİK, Julius: Darağacından Röportaj, Hür Yayınları, İstanbul, 1974

GORKİ, Maksim: Casus, May Yayınları, İstanbul, 1971

GÖZEN, Fahriye: Bora İçin Şiirler, Berfin Yayınları, İstanbul, Haziran 1998

GÜLEY, Ferda: Kendini Yaşamak, Cem Yayınları, İstanbul, 1990

Halk Düşmanlarının Gerçek Yüzünü İyi Tanıyalım, Le-Ya Yayınları, İstanbul, Ocak 1979

HAVATME, Nayif: Filistin'de Halk Savaşı ve Ortadoğu, Ant Yayınları, İstanbul, Haziran 1970

İki Lider İki Örnek, Le-Ya Yayınları, İstanbul, Ocak 1979

İMSET, İsmet Giray: PKK-Ayrıılıkçı Şiddetin 20 Yılı, Turkish Daily News Yayınları, Ankara, ikinci baskı, Temmuz 1993

İŞMEN, Fatma Hikmet: Parlamentoda 9 Yıl, Çark Matbaası, Ankara, Mayıs 1976.

KAHRAMAN, Meral: Kanla Yazılan Tarih Silinmez, Altıncağ Yayıncılık, İstanbul, 1997

KAYPAKKAYA, İbrahim: Seçme Yazılar, Altıncağ Yayıncılık, İstanbul, Haziran 1999

KARA, Melik/MERT, İ./SAHRA, S.: Bütünsel Marksist Oluşum Yolunda Bir Girişim İçin Genel Çerçeve Taslağı, Ankara 1995.

KEMAL, Mehmed: Sol Kavgası, May Yayınları, İstanbul, Mayıs 1975

KÖKNEL, Özcan: Kaygıdan Mutluluğa Kişilik, Altın Yayınları, İstanbul, beşinci baskı, Haziran 1984.

Kürdistan Komünist Partisi Dosyası/Savunma, Pele Sor Yayınları, İstanbul, Nisan 1992

MAKAL, Mahmut: Köy Enstitüleri ve Ötesi, Çağdaş Yayınları, İstanbul, Nisan 1979

Mao Zedung ve Çin Devrimi, Dönüşüm Yayınları, İstanbul, Ocak 1993

Marmara Brifingi/Devletin Gözüyle Sol ve Sağ Örgütler, Kaynak Yayınları, İstanbul, Nisan 1995

MARKS, Karl: Türkiye Üzerine (Şark Meselesi), Gerçek Yayınları, İstanbul, Aralık 1966

MUMCU, Uğur: Çıkılmaz Sokak, Tekin Yayınları, İstanbul, onuncu baskı, 1984 Ekim.

MUZAFFER, Mediha: İnkılabın Ruhu, Devlet Matbaası, İstanbul, 1933

NEYZİ, Ali H.: Mahir-Bir Teröristin Yaşam Öyküsü, Yanar Yayınları, İstanbul, 1988

12 Mart Belgeleri, Sabotajlar ve Sandık Cinayeti, Boğaziçi Yayınları, İstanbul, 1973

ORUÇOĞLU, Muzaffer: Tohum, Umut Yayıncılık, İstanbul, Ekim 1992.

ÖCALAN, Abdullah: Savunmalar/Özgürlük Kazanacak, Mem Yayınları, İstanbul, Ekim 1999

ÖZAKMAN, Turgut: Vahidettin/M. Kemal ve Milli Mücadele, Bilgi Yayınları, Ankara, ikinci baskı, Şubat 1998.

ÖZEK, Çetin: Faşizm ve Devrimci Halk Cephesi, Ant Yayınları, İstanbul, Aralık 1970

ÖZER, Aziz: Kazanımları ve Hataları ile İbrahim Kaypakkaya, Yeni Dünya İçin Çağrı Yayınları, İstanbul, 2. Baskı, Mayıs 1998

PARUŞEV, Paraşkev: Atatürk, Cem Yayınları, İstanbul, 1981

PERİNÇEK, Doğu: Kemalist Devrim, Aydınlık Yayınları, İstanbul, ikinci baskı, Kasım 1979

Proleter Devrimci Aydınlık Seçmeler, iki cilt, Aydınlık Yayınları, İstanbul, Haziran 1979

BAMLI, Güner: İşkence, Tan Yay., İstanbul, İkin. Bas., 1974

SAYILGAN, Aclan: Solun 94 Yılı (1871-1965), Ankara, 1968

SENCER, Muzaffer: Türkiye'de Köylülüğün Maddi Temelleri, Ant Yayınları, İstanbul, Ocak 1971

SERGE, Victor: Militana Notlar, Ant Yayınları, İstanbul, 1970

SEVEN, İbrahim: Stalinizm, Zafere Doğru Yayınları, İstanbul, Aralık 1990

SUYİN, Han: Sabah Tufanı/ Mao Zedung ve Çin Devrimi, iki cilt, Berfin Yayınları, İstanbul, ikinci baskı, Mayıs 1997

ŞANDA, Hüseyin Avni: Reaya ve Köylü, Habora Yayınları, İstanbul, ikinci baskı, 1975

ŞENER, Cemal: Türklerin Müslümanlıktan Önceki Dini Şamanizm, AD Yayınları, İstanbul, Mart 1997

ŞNUROV - ROZALİYEV: Türkiye'de Kapitalistleşme ve Sınıf Kavgaları, Ant Yayınları, İstanbul, 1970

TAŞYAPAN, Ali: Anılarla Geçmişe Yolculuk/Kaypakkaya ile Birlikte, Belge Yayınları, İstanbul, Ekim 1997

TEKİNALP, Munis (Moiz Kohen): Kemalizm, Cumhuriyet Basımevi, İstanbul, 1936

TELLİ, Ahmet: Yangın Yılları, Doruk Yayınları, Ankara, ikinci baskı, Ağustos 1993.

TEVETOĞLU, Fethi: Türkiye'de Sosyalist ve Komünist Faaliyetler, Ayyıldız Matbaası, Ankara, 1967

TORUMTAY, Necip: Değişen Stratejilerin Odağında Türkiye, Milliyet Yayınları, İstanbul, Eylül 1996

Türkiye Gerçekleri ve Terörizm/Beyaz Kitap, Ajans Türk Matbaası, Ankara, 1973

Türkiye Komünist ve İşçi Hareketi Tarihi, Aydınlık Yayınları, İstanbul, Mart 1979

Türkiye Komünist Partisi Marksist-Leninist Örgüt ve Yan Kuruluşları Olan Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu ile Marksist-Leninist Gençlik Birliği, İllegal Örgütleri Davası, Kara Kuvvetleri Komutanlığı Basımevi, İstanbul, 1973

TİİKP Davası Savunma, Aydınlık Yayınları, İstanbul, Eylül 1974

TİİKP Davası Belgeler-1, Aydınlık Yayınları, İstanbul, Mayıs 1975

TİİKP Dosyası-1, Töre Devlet Yayınları, Ankara, 1973

TİİKP Esas Hakkındaki Mütalaası, Nihat Güner (İstanbul Sıkıyönetim Yrd. Askeri Savcısı), Cahit Atay (İstanbul Sıkıyönetim Yrd. Askeri Savcısı).

TİİKP Tutanak-İlk Celseler

TİİKP Tutanak-Hakaret Davaları

TİİKP Sorgular

TİİKP Dilekçeler

Türkiye Komünist İşçi Hareketi Konferans ve Kongre Belgeleri (1984-1994), Varyos Yayınları, İstanbul, Temmuz 1994

TKP/ML 3. Konferans Eleştirisi, Dönüşüm Yayınları, İstanbul, Kasım 1990

TÜTENGİL, Cavit Orhan: Türkiye'de Köy Sorunu, Kıtaş Yayınları, İstanbul, 1969

VELİKOV, Stefan: Kemalist İhtilal ve Bulgaristan, Kıtaş Yayınları, İstanbul, 1969

YALAZAN, Talat: Türkiye'de Yunan Vahşet ve Soy Kırımı Girişimi, iki cilt, Askeri Tarih ve Stratejik Etüdler Dairesi Yayınları, Ankara 1994

YANARDAĞ, Merdan: Türk Siyasal Yaşamında Kadro Hareketi, Yalçın Yayınları, İstanbul, 1988

YAVUZ, Turan: ABD'nin Kürt Kartı, Milliyet Yayınları, İstanbul, Nisan 1993

YEŞİL, H. (İsa Güzel): Bolşevik Parti İnşa Öğretisi Üzerine, Dönüşüm Yayınları, İstanbul, Aralık 1996

YETKİN, Çetin: 12 Mart 1971 Öncesinde Türkiye'de Soldaki Bölünmeler, Toplumsal Dönüşüm Yayınları, İstanbul, ikinci baskı, Mayıs 1998.

YURTSEVER, Haluk: Marksizm ve Türkiye Solu, Etki Yayınları, Ekim 1992

MAKALELER, DİZİ YAZILAR, HABERLER

ACAR, Özgen: Türkiye Uyuşturucu Laboratuvarı, Cumhuriyet, 23.6.1995

Adel İşçilerini Jandarma Komando Durduramaz, İşçi-Köylü, 28.2.1971, sayı: 29

AKALIN, Cüneyt: Libya. Kurtuluş Yolu, Türk Solu, 16.9.1969, sayı: 96

AKALIN, Cüneyt: Uzak Doğu'da Yeni Gelişmeler, Türk Solu, 30.9.1969, sayı: 98

AKALIN, Cüneyt: İşçi-Köylü'den Aydınlık'a, Halkın Sesi, 7.3.1978, sayı: 151

AKBABA, Ali: Melbourne'da Gerçek Bir Kaçak: Muzaffer Oruçoğlu, Yorum Gazetesi/Sidney, 25 Ekim 1999 ve 1 Kasım 1999

AKÇAM, Taner: Marksist İdeoloji Tarih Oldu, Milliyet, 22.5.1993

Akgün Ailesinin Basın Açıklaması, Komün, Ocak 1991, sayı: 9

AKIN, Kenan: Çapa'da Tabanca/Yumruk/Kan ve İstikbal, Tercüman, 18.5.1970 (1).

AKSOY, Temel: Türk Halkı En Çok Orduya Güveniyor, Yeni Yüzyıl, 20.2.1995

AKTÜRK, Yıldırım: Bugün Devlet Kadrolarında Yerleşmiş Maaş Alan Fakat Üretimi Olmayan 800 Bin Aylak Karga Var, Sabah, 2.7.1999

AKYOL, Taha: Avrupa Şovenizmi, Milliyet, 17.2.1996

ALOĞLU, Sedat: Türkiye'ye Rota Değiştirtmeyiz, Milliyet, 2.10.1996

Alpagut'ta İşçiler Huzursuz, İşçi-köylü, 8.11.1969, sayı: 8

Alpagut'ta İşçiler Her Türlü Direnişe Hazır, İşçi-Köylü, 29.11.1969, sayı: 9

ALPAY, Şahin: Proleter Devrimci Çizgi Kitle Çizgisidir, Türk Solu, 16.9.1969, sayı: 96

ALPAY, Şahin: Aybar ve Aren Oportünizmi Niye Aynıdır?, Türk Solu, 25.11.1969, sayı: 106

ALPAY, Şahin: Aybar ve Aren Oportünizmi Neden Aynıdır?, Türk Solu, 2.12.1969, sayı: 107

ALPAY, Şahin: Tek Tutarlı Milli Kurtuluşçu Akım, Proleter Devrimci Akımdır, Türk Solu, 24.3.1970, sayı: 123

ALPAY, Şahin: İşçi Sınıfı ve Milli Demokratik Devrim, PDA, Mart 1970, sayı: 3-17

ALTAN, Çetin: 400 Yıl Önce De Ekonomik Durum Felaketti, Sabah, 7.7.1999

ALTAN, Çetin: Komünist Kapitalist Çatışması Nasıl Aşıldı Aşılıyor, Sabah, 14.7.1999

ALTAN, Çetin: Pratik Zeka ile Beyinsellik Arasındaki Uzak Farkı, Sabah, 23.7.1999

ALTAN, Çetin: Enver Paşa'nın Kız Kardeşi ve Mehmet Akif'in Oğlu, Sabah, 5.8.1999

ALTAŞ, Hanifi: Türkçülük Devrimciliştir, Yeni Hayat, Şubat-Mart 1998, sayı:40-41

ALTINBILEK, Fehmi: Kuzu Postundaki Devrimbazlar, Cumhuriyet, 31.1.1997.

ALTINOĞLU, Garbis: Marksizm Bir Düşünce Metodudur, Cumhuriyet, 27.5.1966.

ALTUN, Mehmet: Devrimci Görevi Doğru Anlamak, Türk Solu, 13.5.1969, sayı: 78

ALTUN, Mehmet: Türkiye İşçi Partisinin Seçim Kampanyası ve Devrimciler, Türk Solu, 14.10.1969, sayı: 100

ALTUN, Mehmet: Oportünizm Yeni Kılıklar Peşinde, Türk Solu, 18.11.1969, sayı: 105

ALTUN, Mehmet/ VAROL, Sebatay: İşçi Sınıfının Kendiliğinden Hareketine Dikkat Edelim, Türk Solu, 13.1.1970, sayı: 113

ALTUN, Mehmet/ SATLIGAN, Nail: Kitlelere Gerçeği Anlatım, Türk Solu, 24.2.1970, sayı:119

Anarşinin Dışardaki Kolları, Günaydın, Mart 1973.

Anarşistler Bir Köylü Hakkında da Ölüm Cezası Vermiş, Tercüman, 7.12.1973

ARAL, Fahri: Bu Cinayetleri Demirel İktidarı İşliyor, Türk Solu, 30.9.1969, sayı: 98

ARIOĞLU, Necati: Anadolu'nun Türklüğü Üzerine Yanlış Görüşler, Yeni Forum, 15.5.1984, sayı:113

APAYDIN, Ekrem Z.: Türkiye'de Bolşevik Faaliyetleri, Yeni Forum, 1.2.1984, sayı:106

APAYDIN, Orhan: Suriye Hatay Üzerindeki Emellerini Gerçekleştirmek İçin PKK'yi Kullanıyor, Milliyet, 5.1.1996

AP'nin Kurduğu Baskı Örgütü Hür-Genç'in Eylemlerine DGM El Koydu, Politika, 10.9.1976

ARKIŞ, Mehmet: Cumhuriyet Gazetesi Yazı İşleri Müdürlüğüne, Aydınlık, 26.12.1974, sayı: 46

Asrın Teröristi Çakal Yakalandı, Sabah, 16.8.1994 (1)

ATAÇ, Galip Muzaffer: Türkiye'de Sosyalizmin Tarihine Katkı, PDA, Mart 1970, sayı: 3-17

ATAÇ, Galip Muzaffer: Türkiye Emekçi ve Köylü Partisi Teşkilatına Ait Bir Belge, PDA, Temmuz 1970, sayı: 7-21

ATASOY, Yusuf: Dünden Bugüne Fatsa Olayı ve İtirafçılık, Yeni Forum, 1.3.1987, sayı: 180

Atatürk'e İhanet Eden Parti CHP, Son havadis, 23.2.1971 (1).

ATEŞ, Toktamış: Mustafa Duyar ve Can Dünder, Cumhuriyet, Şubat 1999

ATİK, Fatih: Çankaya'da Yolsuzluk, Sabah, 16.9.1999

Atina Pire Türk Şehitliğinin Kaldırılması İçin Harekete Geçti, Milliyet, 15.12.1988

AVCI, Abuzer: Araplar Besni/ İşçi-Köylü'ye Güveniyoruz, İşçi-Köylü, 18.7.1969, sayı: 20

Avrupa'dan Depreme Bile Çifte Standart, Hürriyet, 17.9.1999

AYDEMİR, Şevket Süreyya: Taşlanan Yazılar, Cumhuriyet, 4.1.1970

AYDOĞDU, Hatice/ŞENOL, Mehmet: Erdal Öz'ün Hatırlattıkları, Yeni Gündem, 15-21.3.1987, sayı: 54

AYGAN, Abdülkadir: Yurt Dışı Fırsım-Siyasi Mültecilik Günlerinde Gördüğüm İhanetten Manzaralar, Yeni Forum, 16-31.1.1988, sayı: 201

AYGAN, Abdülkadir: Basında PKK Propagandası, Yeni Forum, 15.6.1987, sayı: 187

BABACAN, Nurey: İstanbul Kara Para Cenneti, Hürriyet, 18.11.1996

BARANSU, Mehmet: Apoculara Silahlarda Avrupa'dan, Aksiyon, 27.2.1999, sayı:221

BARANSU, Mehmet: Zaman Aşımli Bir Kaçakçılık Öyküsü, Aksiyon, 6.3.1999, sayı: 222

BARANSU, Mehmet: Silahların Gölgesinde Maraş Olayları, Aksiyon, 9-15.1.1999, sayı: 214

BARLAS, Mehmet: Emperyalizm-Devrim ve Diğer Politik Sorunlar / Günümüzün Dünyası, Cumhuriyet, 13-21.1.1971

BATUR, Nur: Fransa'nın Güneydoğu'su Korsika, Milliyet, 17.6.1993 (1)

BAYER, Yalçın: Mercedes Kaçakçılığı Uyutulamaz, Hürriyet, 3.4.1998

BAYER, Yalçın: Ertuğrul Kürkçü ile Clinton'ın Türkiye Gezi-sini Konuşuyoruz, Hürriyet, 20.11.1999

BAYIK, Hüdaî: Planlama Teşkilatının İçyüzü, Zafer, 25.3.1966 (1)

BERBEROĞLU, Enis: İstanbul Bombacısı Yunanistan Eği-timli, Hürriyet, 16.3.1999

BERKTAY, Halil: Proleter Devrimci Çizgi ve Bazı Yanlış Eği-limler, PDA, Şubat 1970, sayı: 2-16

BERKTAY, Halil: Bülent Tanör'ün Yanılgıları, Aydınlık, 11.3.1980

Beş Aylık Bebeğe PKK Kurşunu, Sabah, 1.10.1993

BELEN, Fahri: Ordu ve Politika, Cumhuriyet, 11.4.1971 (1)

BELLİ, Mihri: Emekçi Sosyalist Parti Kurulabilir, Milliyet, 8.8.1969.

BELLİ, Sevim: Türk'ün Bayrağı Ayyıldızlı Bayraktır, Türk So-lu, 22.4.1969, sayı: 75

Beraat Eden 4 Teğmen Solmazer'in Yanına Gitmiş, Milliyet, 16.9.1972

BERKER, Şevki: Dünya Tarihinde Türkler, Tanin, 21.5.1961

Bilinmeyen Sol-Belgeler ve Olaylarla 49 Grup, Aydınlık, 5.3.1979 (1).

Bir Kıvılcım Bütün Bir Bozkırı Tutuşturur, Proleter Devrim-ci Yıldız, Nisan 1972, sayı: 9

BODA, Cen: Çin Devriminde İkinci İç Savaş Dönemi, PDA, 30.3.1971, sayı: 36

BOLAT, Recep: 13 Trilyonluk Kağıt Vurgunu, Hürriyet, 3.4.1998

Bora Gözen/Kerim Öztürk/Cafer Topçu/Ali Kiraz/Ahmet Özdemir/Gürol İlban/Şükrü Öktü/Yücel Özbek Dünya Halklarının Kurtuluşu İçin 21.2.1973'de Filistin'de Canlarını Verdiler, Aydınlık, 17.2.1973, sayı: 54

BOYA, Namık Kemal: Değirmenköy'de Tutuklanan Devrimci Gençler Anlatıyor, Türk Solu, 25.11.1969, sayı: 106

Burjuva Reformcularından ve Revizyonistlerinden Bizi Ayıran Temel Mesele Ordunun Rolü ve Anlamı, PDA, 23.2.1971, sayı: 31

Burjuvaziye Teslim Olan TİP Yöneticileri Devrimcileri İhraç Ediyor, PDA, Ocak 1971, sayı: 27

Büyük Kaçakçılık: İhraç Teşviki ile Alınan Kağıdı Yurt İçinde Satan Vitali Abut/Gabriel Abut/Leon Gülzari/Soli Hassan/Sami Avdan/Moris Avdan/Avram Avdan/İzzet Baltiura/Hayyim Abulai/Vedat Valit Gözaltına Alındı, Milliyet, 16.12.1988

Canlı Bomba Alarmı, Cumhuriyet, 15.1.1999

Canlı Bomba Adayı Tutuklandı, Radikal, 14.12.1999

CANSEVER, Yusuf Ziya: Güneydoğu'da Her Ülkeden Terörist Var, Milliyet, 29.6.1995

CANTEKİN, Ahmet Kemal: Şehidimiz Cantekin'in Anısına, İşçi-Köylü, 8.1.1971, sayı: 27

CIA'nın Kuzey Irak Batağı, Milliyet, 11.9.1996

Cola Renkli Gazoz ile Soygün, Türk Solu, 26.8.1969, sayı: 93

ÇAKIR, İlyas: Avşar Köylüsünün Söke Ağalarıyla Mücadelesi, İşçi-Köylü, 24.10.1969, sayı: 7

ÇALIŞLAR, Oral: Hedef AP İktidarıdır. Silah Devrimcilerin Güçbirliğidir, Türk solu, 7.4.1970, sayı: 125

ÇANDAR, Cengiz: Ön Seçimler Üzerine, Türk Solu, 9.9.1969, sayı: 95

Çapa Yüksek Öğretmen Okulunda Faşist Baskılar Sökmüyor, Türk Solu, 26.8.1969, sayı: 93

Çaru Mazumdar'dan Yazılar/HalkOrdusu ve Üs Bölgelerinin Kurulması, Proleter Devrimci Yıldız, Temmuz 1972, sayı: 13

ÇELENK, Halit: Ölüm Cezası ve Ölüm, Cumhuriyet, 16.7.1999

ÇETİN, Fethi: Bir Nakilden İzlenimler, Yeni Forum, 1.7.1987, sayı: 188

ÇETİN, Fethi: Gerçekte İnsanlık Suçunu İşleyenler Kim?, Yeni Forum, 15.9.1987, sayı: 193

ÇETİNER, Yılmaz: Kıbrıs'ta 100 Defa 6-7 Eylül Olmuştur, Cumhuriyet, 16.3.1968

ÇETİNER, Yılmaz: Hey Gidi Kıbrıs, Cumhuriyet, 27.3.1968 (1).

ÇETİNKAYA, Hikmet: Bafa Gölünde Yine Kavga Başladı, Cumhuriyet, 4.7.1971

ÇİLADIR, Sina: Armutçuk'ta 1000 Kömür İşçisi Boykot Yaptı, İşçi-Köylü, 29.11.1969, sayı:9

ÇİLADIR, Sina: Anarşizmimiz Üzerine, Aydınlık, 28.3.1980

ÇİLLER, Tansu: 15 Holding Ülkeyi Parselliyor, Cumhuriyet, 21.5.1998

Çizmeli Kamçılı Erim Hükümetinden Toprak ve Hürriyet Beklenir mi?, Şafak, 12.8.1971, sayı: 6

ÇOLAKOĞLU, Ali: Sovyetler Birliği Hangi Yoldadır, PDA, Aralık 1970, sayı: 26

ÇOLAKOĞLU, Sezi: Şili'den Çıkan Ders, Halkçı, 16.12.1973

ÇÖLAŞAN, Emin: Fahrettin Aslan ile Röportaj, Hürriyet, 4.12.1988*

ÇUBUKÇU, Aydın/ İNCE, Aktan: Sivas'ta Bağımsızlık Hattı İşbirlikçilerin Yüreğine Korku Saldı, Türk Solu, 17.2.1970, sayı: 118 ve İşçi-köylü, 18.2.1970, sayı: 12

DAĞYELİ, Yıldırım: Ömer Tanlak'la Hollanda'da Bir Gün, Aydınlık, 15.8.1980 (1).

DAĞYELİ, Yıldırım: Modern Revizyonizme Karşı Uyanık Olalım, PDA, Eylül 1970, sayı: 9-23

DALKILIÇ, Ali: Araplar Köyü-Besni Adıyaman/ Mücadelelerimiz Devam Ediyor, İşçi-köylü, 22.5.1970, sayı:17

DEMİR, Ferit: İde PKK/DHKP-C ve TIKKO Güçlü-Giremedikleri Tek Kent Tunceli, Cumhuriyet, 3.2.2000

DEMİRAL, Nusret: Şimdiki Gençler Dayaklık, Hürriyet, 22.11.1997

DEMİREL, Süleyman: İdam Artık Kalksın, Radikal, 7.12.1999

Deniz Gezmiş ve Arkadaşlarına Karşı Hazırlanan Oyun Sökmeyecek, PDA, 2.2.1971, sayı:28

DEVECİOĞLU, Ayşegül Akış: Genç Kadınlar ve Devrimci Kızlar, Yeni Yüzyıl, 24.2.1995

Devlet Metin Göktepe Ailesine Sekiz Buçuk Milyar Tazminat Ödeyecek, Hürriyet, 17.9.1999

Devlet Üstün Hizmet Madalyası Verilecek 20 Kişinin Arasında Nuri Çolakoğlu'nda Var, Hürriyet, 23.12.1999

Devrim Ateşi Hindistan'ı Sardı, İşçi-Köylü, 20.10.1970, sayı: 24

Devrimci Erzincanlılar Tüzüğü-Kurucular: Ahmet Özdemir, Ali Tutam, Aykut Ayyıldız, Doğan Perinçek, Hasan Gül, Hikmet Develi, Hüseyin Tercan, Lütfi Özer, Mehmet Özdemir, Sinan Atasoy, Yusuf Coşar ve Yusuf İşeri, Adres: Tunel-Arda Han Kat:2, Türk Solu, 8.4.1969, sayı: 73 ve 15.4.1969, sayı 74

Devrimci General Burhanettin Uluç İçin, Türk Solu, 26.12.1968, sayı: 58

DOĞAN, Yalçın: PKK'nın TV'sine İngiliz Desteği, Milliyet, 24.8.1995

DOĞAN, Yalçın: Sanki Lübnan Gibi, Milliyet, 10.3.1996

DOĞRU, Necati: Tahkim Borazanlığı Gericilik! İşçi Bağırıyorları da Gericilik, Sabah, 5.8.1999

Doğu Perinçek'in Çağrısına Yanıt, Öncü Partizan, Mart 1995, sayı: 6

Doğu Perinçek Hakkında Karalama Kampanyası Moskovalı Emperyalistlerin ve Kontgerillacı Canilerin Desteginde Yürütülüyor, Türkiye Gerçeği, Haziran 1979, sayı: 4

DUATEPE, Ali Fuat: Cezaevleri Örgüt Evi, Milliyet, 31.3.1996

DURUKAN, Namık: PKK'nin Avrupa Sorumlularından Cavit Soysal'ın Avukatı Kenan Sıdar Alman Dışişleri Bakanı Joschka Fisher'e Mektup Göndererek Yardım İstedi, Milliyet, 30.7.1999

DÜNDAR, Can: Yoldaşlar Bayramlaşmada, Yeni Yüzyıl, 31.1.1998

Dünyayı Kimler Yönetiyor, Türkiye, 16.7.1994 (1)

ECEVİT, Bülent: Apo'nun susması Lehine Olur. Hadep Kendini Kullandırtmasın. Yurtdışı Destekçiler Ayaklarını Denk Alsın, Hürriyet, 16.1.2000

ECEVİT, Rahşan: İçimizdeki Doğa Yasası, Devrim, 27-28-30.6.1969

Ege Köylüleri Hınçlarını Biliyor, Şafak, 15.11.1971, sayı: 8-9

Einstein Hepimiz Gibi Sıradan Biriydi, Cumhuriyet, 30.7.1993

ELÇİN, Sabahattin: Ahmet Altan'a Açık mektup, Yeni Forum, 1-15.2.1988, sayı: 202

Ellerinde Sopa-Tırpan-Orak ve Tüfeklerle Turanlar Köylüsü Ağaları Söküp Attı, Şafak, 6.3.1972, sayı:12

Emrah Cilasun'la Söyleşi: Kırmızı Gül Buz İçinde'nin Perde Arkası (1), Halkın Günlüğü, 1-16 Ekim 1999, sayı:7

Emrah Cilasun'la Söyleşi: Kırmızı Gül Buz İçinde'nin Perde Arkası (2), Halkın Günlüğü, 16-31 Ekim 1999, sayı:8

ENÇ, Ercan: İşçi-Köylü ve Proleter Devrimci Aydınlık'a Eleştiri, PDA, Eylül, sayı: 9-23

ENÇ, Ercan: Bir Açıklama, PDA, Ekim 1970, sayı: 10-24

ENGİN, Aydın: 68'li Eniştemiz, V-Özgürlük, 20.11.1999, sayı:59

ERDEM, Ali Fuat Erdem: Çölde Türk Destanları, Dünya, 18 Ekim 1955 (1).

ER, Osman: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi dekanı Prof. Dr. Mustafa Altıntaş Yanında Dokuz Öğretim Görevlisiyle 3.7.1999 Tarihinde Ölen DHKP-C'li İsmet Erdoğan'ın Yıldızeli Kayalıpınar Köyünde Bulunan Mezarını Ziyaret Etti, Aksiyon, 25.9.1999, sayı: 251

ERCAN, Kadir: Ankara Emniyet Müdürlüğü'nde Oluşturulan Dinleme Merkezi, Hürriyet, 17.9.1999

ERCAN, Özcan: Sarı Şemsettin'den Jaguar Şemsi'ye, Milliyet, 13.8.1993 (1)

ERDOST, Muzaffer İlhan: Erdal Öz'e Cevap, Yeni Gündem, 19-25.4.1987, sayı: 59

EREL, Erhan (İ.P.S.D. Ankara Başkanı): Demokratik Mücadelede Ayağımızı Yere Basmalıyız, Türk Solu, 6.5.1969, sayı:77

EREN, Mehmet Ali: Avustralya Resmi Savaş Muhabirinin Dehşet Dolu İtirafı-Çanakkale Savaşlarında Türkleri Diri Dir Yaktık, Aksiyon, 13.3.1999, sayı: 223

Erim'in Cenazesine Katılmak, Aydınlık, 31.8.1980

ERKİNER, Engin: 1975 Sonrası Silahlı Mücadele Nasıl Başladı?, Yazın, Mayıs 1998, sayı: 81

ERUS, Reha: Türk Mafyası Avrupa İkincisi, Hürriyet, 25.5.1997

ERUS, Reha: BBC'nin Tercihi, Hürriyet TV Magazin, 18.9.1999

Faşist Hükümetler Bir bir Yıkılacak. Zafer Devrimindir, Proleter Devrimci Yıldız, Aralık 1971, sayı: 6

FEYİZOĞLU, Turhan: Sendika Yetkilileri Sorunumuzla İlgilenmeli, Cumhuriyet, 28.1.1979.

FEYİZOĞLU, Turhan: İlhan Selçuk'la Söyleşi, Yarın, Haziran 1985, Sayı: 46

FEYİZOĞLU, Turhan: 1960-1970 Gençlik Liderleri Tartışıyor (1), Yarın, Haziran 1985, sayı: 46, Temmuz 1985, sayı: 47.

FEYİZOĞLU, Turhan: Öğrenci Hareketi Tarihinden, Özgür Üniversiteli, Mart 1993, sayı:1.

FEYİZOĞLU, Turhan: 68 Hareketinin Sanat ve Toplumdaki Yeri, Çağdaş Marmara, 23.3.1993.

FEYİZOĞLU, Turhan: Terörizm/Türkiye ve Siyasi Cinayetler, Genç Sosyal Demokrat, Şubat 1993, sayı: 9.

FEYİZOĞLU, Turhan: 14 Şubat Sevgililer Günü, Genç Sosyal Demokrat, Mart 1993, sayı: 9.

FEYİZOĞLU, Turhan: Deniz-Mahir-İbrahim, Yazın, Haziran 1995, sayı:66.

FEYİZOĞLU, Turhan: 12 Eylül Kitapları, Yazın, Eylül 1995, sayı: 67.

FEYİZOĞLU, Turhan: Mahir (Yazı Dizisi), Cumhuriyet, 13-24.4.1996.

FEYİZOĞLU, Turhan: Hikayeci Yılmaz Güney, Yazın, Eylül 1996, sayı: 72.

FEYİZOĞLU, Turhan: İlk Öğrenci Cemiyetinden Günümüze Bazı Hatırlatmalar, M.K. Dergisi, Eylül 1997, sayı: 11.

FEYİZOĞLU, Turhan: Türkçe Konuş Kampanyası, M.K. Dergisi, Ekim 1987, sayı:12.

FEYİZOĞLU, Turhan: İstanbul Üniversitesi Öğrencileri, 12 Nisan 1918'de Lenin'i Nobel'e Aday Gösterdiler, M.K. Dergisi, Mart 1998, sayı: 14.

FEYİZOĞLU, Turhan: Çekiş Güç ve Türk-ABD İlişkilerine Bir Bakış, 68'liler Birliği Vakfı Bülteni, Temmuz 1996, sayı: 14.

FEYİZOĞLU, Turhan: 1961-71 Döneminde ABD, NATO ve 6. Filoya Karşı Yapılan Eylemler Dizini, 68'liler Birliği Vakfı Bülteni, Temmuz 1996, sayı: 14.

FEYİZOĞLU, Turhan: Yayıncılıkta Korsanlık Yapanlar, TÜRDAV Kitap Kataloğu, Ağustos 1996, sayı: 84.

FEYİZOĞLU, Turhan: Biyografik Bir Kitap Üzerine Bazı Notlar, Yazın, Haziran 1995, sayı: 66.

FEYİZOĞLU, Turhan: Üç Gencin Ortak Yaşam Çizgisi, Sanat ve Edebiyat Dergisi Tohum, Mayıs 1997, sayı:16.

FEYİZOĞLU, Turhan: Yerli Malı Kullanma Haftası, M.K. Dergisi, Nisan 1998, sayı: 15.

FEYİZOĞLU, Turhan: Bağımsızlık Haftası, M.K. Dergisi, Mayıs 1998, sayı:16.

FEYİZOĞLU, Turhan: Bir Uzun Yürüyüş, Yazın, Mayıs 1998, sayı: 81.

FEYİZOĞLU, Turhan: Nurhakat Bir Şafak Vakti, Cumhuriyet, 25.5.1998-7.6.1998.

FEYİZOĞLU, Turhan: 1961-71 Döneminde Kemalizm ve Gençlik, Yazın, Kasım 1998, sayı:83.

FEYİZOĞLU, Turhan: Abdülaziz'i Tahttan Eden Hükümet Darbesi, Berfin-Bahar, Ocak 2000, sayı: 23

FEYİZOĞLU, Turhan: Gençliğin Anayasal Hareketlere Katılımı, Berfin-Bahar, Şubat 2000, sayı:24

FEYİZOĞLU, Turhan: İlk Gençlik Cemiyeti ve Kuruluş Nedeni, Berfin-Bahar, Mart 2000, sayı:25

FEYİZOĞLU, Turhan: İlk Gençlik Cemiyeti ve Kuruluş Nedeni, Fransa Marksist-Leninist Komünist Partisi (FMLKP) Üç Yaşında, PDA, 5.2.1971, sayı: 29

Garbis Altınoglu-Sıtkı Coşkun-Eşber Yağmurdereli ve Hasan Yalçın Sosyalistlerin Birliğini Tartışıyor, İkibine Doğru, 12.1.1992, sayı:2 ve 19.1.1992, sayı:3

GENÇTÜRK, İsmail: Benim Ülkücü Öğretmenlerim, Sosyal Adalet, 21.5.1963, sayı: 10

GENÇTÜRK, İsmail: Eğitim Bakanına Açık Mektup, Sosyal Adalet, 9.7.1963, sayı:13

GÖNENSİN, Okay: İstanbul Yarısı Kaçak Bir Şehir, Star, 15.9.1999

GÖZEN, Bora: Çapa'da Köy Çocukları Okula Sokulmuyor, Türk solu, 22.4.1969, sayı: 75

GÖZEN, Bora: Oportünizmi Aktif İdeolojik Mücadele ve Doğru Devrimci Pratikle Yıkılımı, Türk Solu, 14.4.1970, sayı: 126

GÜÇBİLMEZ, Erdoğan: Frank'ın Devalüasyonu Üzerine, Türk Solu, 19.8.1969, sayı: 92

GÜÇBİLMEZ, Erdoğan: Filipin Tipi Demokrasinin Suyu Isırırken, Türk Solu, 30.12.1969, sayı: 111

GÜNAY, Tuncer: Çayanist-Komünist İhanet Örgütlerinin Önümüzdeki Dönemde Taktik ve Hedefleri, Yeni Forum,16-31.3.1988,sayı: 205

GÜNAY, Tuncer: Marksofil Front Dergiler ve Solun Çıkarmazları(3), Yeni Forum,16-31.7.1988, sayı: 237

GÜNEY, Yılmaz-BEHRAM, Nihat: Olabildiğince Eylemde Birlik İlkesine Sarılarak Devrimciler Arasında Düşmanlık Körukleyen Grupçuluğu Yıkalım, Proleter Devrimci Kültür Cephesini Güçlü Bir Devrim Mevzisi Kılalım, Partizan, Eylül 1993, sayı: 15

GÜNGÖR, Zehra: İşadamları Lobi Vakfı Kurdu, Milliyet, 19.3.1996

GÜRBÜZER, Gani: Adıyaman/ Uyanan Halk-Düşmanlarının Başını Ezecek, İşçi-Köylü, 6.2.1971, sayı: 28

GÜREL, Soner: Güneydoğu Ajan Kaynıyor, Milliyet, 8.2.1995

GÜRSES, Emin: Yunanistan ve Uluslararası Terör, Cumhuriyet, 27.2.1999

GÜRSES, Emin: Avrupada'ki İstihbarat Birimleri ve PKK, Cumhuriyet, 8.3.1999

GÜRSES, Emin: İnsan Hakları Diplomasisi-Emperyalizmin İdeolojisi mi?, Cumhuriyet, 13.3.1999

GÜVEN, Ömer: Oportünizm İÜTB Kongresinde Yıkıcı Bir Rol Oynadı, Türk Solu, 23.9.1969, sayı: 97

HACIOĞLU, Nerdun: Stalin Çar'ın Ajanıymış, Hürriyet, 19.9.1997

Hakkari Valisi Nihat Canpolat'a Canlı İntihar Saldırısı Düzenlendi-Saldırısı Gerçekleştiren Kişi Parçalandı, Cumhuriyet, 9.4.1999

Hikmet Kıvılcımlı'nın Ordu Tahlilinin Eleştirisi-Giriş, PDA, 23.2.1971, sayı:31

Hikmet Kıvılcımlı Eleştirisi-2, PDA, 2.3.1971, sayı:32

HAKSAL, Faruk: Devrimci TİP Haberleri Proleter Sosyalizmin Yeni Silahıdır, Türk Solu, 2.9.1969, sayı: 94

Halkımız Zalimlerin Gerici Şiddetini Devrimci Şiddetle Yıkacaktır, Şafak, 19.1.1972, sayı: 11

Halkın Birliği'nin İftirası ve Gerçek, Halkın Sesi, 14.2.1978, sayı: 148

Halkın Devrimci Kurultayı Sosyalist Kurultaydır, İşçi-Köylü, 20.11.1970, sayı: 25

Halkın Kurtuluşu Devrimci İşçi-Köylü İktidarındadır, Ant, Nisan 1971, sayı: 12

Halkın Kurtuluşundan Ayrılan Hikmet Çiçek, Halkın Sesi, 7.3.1978, sayı: 151

Hindicini Halkları Dişine Kadar Silahlı ABD Emperyalizmini Yere Vuruyor, PDA, 16.2.1971, sayı: 30

Hindistan'da Yayınlanan "Kurtuluş"ta Köylü Hareketleri Değerleniyor, Türk Solu, 10.3.1970, sayı: 121

Hindistan'da Halk Savaşı, Proleter Devrimci Aydınlik, Kasım 1970, sayı: 25

Hindistan Komünist Partisi Marksist-Leninist (HKP M-L) Programı ve Kongre Belgeleri, Proleter Devrimci Aydınlik, Kasım 1970, sayı: 25

HÜRKAN, Serhat: İşçi Sınıfı Partisi ve Bu Açından TİP'in Durumu, Türk Solu, 17.2.1970, sayı: 118

İdeolojik Çalışma Gerçeğe Dayanmalıdır (On İlke), PDA, Temmuz 1970, sayı: 7-21

İDİZ, Semih: Washington'un Önemli PKK İtirafı, Star, 15.9.1999

İki kişilik Bir Ordu İle Koca Bir Kıt'aaya Savaş Açan Türkler, Devir, 8-14.1.1973, sayı: 10

İkinci Abdülhamit: Tanrı'dan ve Tarihten Saklanacak Bir Şey Yoktur, Saatli Maarif Takvimi, 19.4.1993

İLHAN, Attila: İktidarlar Anti/Kemalist, Cumhuriyet, 13.3.1998

İngilizceye Ölüm, Sabah, 7.9.1999

İngiltere KGB Adına Romeo Ajanlığı Yapan Eski Scotland Yard Ajanı Symonds'ı Konuşuyor, Star, 15.9.1999

İstanbul Sıkıyönetim Askeri Savcılarında Binbaşı Yaşar Değerli Ordu'da Geçirdiği Trafik kazasında Ölmüş ve 11 Mart 1980 günü, İstanbul'da toprağa verilmiştir.

İstanbul'un Yolsuzluk Bilançosu 100 Trilyon, Hürriyet, 8.12.1996

İLMEN, Vedii: Vagon-Li Olayı, Tarih ve Toplum, Eylül 1999, sayı:189

İsmet Dışbudak Üç Yıl Önce Türkiye ve Filistin Halklarının Kardeşliği Uğruna Şehit Düşmüştü, Aydınlık, 31.12.1974, sayı: 47

İPEKÇİ, Cemil: Sabetay Sevi'nin Torunuyum, Aksiyon, 18.9.1999, sayı: 250

İspirli Ahmet Nair, V-Özgürlük, 15.11.1998, sayı: 14

İşçi-Köylü Çalışma Komiteleri Kuralım/Eleştiri Bizim Devrimci Silahımızdır/Hatamızı Onunla Yeneriz, PDA, Eylül 1970, sayı: 9-23

İşçi-Köylü Alibeyköy Bürosu Açıldı, İşçi-Köylü, 1.10.1970, sayı:23

İşçi-Köylü Bakırköy Bürosu Açıldı, İşçi-köylü, 20.11.1970, sayı:25

İşçi-Köylü Çalışma Komiteleri Kuralım, PDA- Eylül 1970, sayı: 9-23

İşçi-Köylü Ege Köy Çalışma Grubu Ege Çalışmalarından Çıkan Sonuçlar, PDA, Eylül 1970, sayı: 9-23

İşçi-Köylü Gazetesi İstanbul İşçi Bürosu Raporu, PDA, Aralık 1970, sayı: 26

İşte Faşist Sunay-Tağamaç-Erim İktidarının Politikası Budur, Şafak, 17.6.1971, sayı: 4-5

KAKINÇ, Halit: İlk Türkçülerimiz Solcu/İlk Solcularımız Türkçü İdi, Star/Cumartesi-Pazar Eki, 4.7.1999.

KARADAĞ, Daşar/KURULTAY, Hüsamettin: Erzincan'ın İki Dağ Köyünde Yapılan Çalışma, PDA, 23.2.1971, sayı:31

KAPLAN, Nizamettin: PKK Terörü Amaç Değil Araç, Cumhuriyet, 5.5.1995

KAPTANOĞLU, Cem: Otorite Sizi de İşkenceci Yapabilir, Cumhuriyet, 29.10.1992

Karadeniz Ereğisi'ndeki Eşkiya Örgütünün Gizli İş Yapısını Açıklıyoruz, Yeni İstanbul, 8.6.1971 (1).

KARAN, Ercüment: Amerika'da Türk Aleyhtarlığı Ermeni Propagandası, Yeni Forum, 15.7.1984, sayı: 117

KARAKAŞ, Osman: Aranan Baba Fevzi Öz'ü Dağda Bulduk, Milliyet, 3.12.1988

KAYGUSUZ, Şehzade: Militanların Taşkınlıkları ve Nedenleri, Yeni Forum, 1.4.1987, sayı: 182

Kendini Yenilemenin ve Partizanca Direnişin Adı (Mehmet Zeki Şerit Hakkında), Yeni Demokrasi Yolunda Özgür Gelecek, 12-25 Kasım 1999, sayı: 1

KILIÇ, Arslan: 24. Yılında TKP (ML) ile İlgili Bir Muhasebe Bir Değerlendirme. Teori, Nisan 1995, sayı: 64

KILIÇ, Arslan: TKP(ML)'de Bölünmenin Nedenleri, Teori, Mayıs 1995, sayı: 65

KILIÇ, Arslan: TKP (ML)'nin Teorisi Pratikle Kavgalı, Teori, Haziran 1995, sayı: 66

KILIÇ, Arslan: İşçi Partisinin Silahı Kamulaştırma, Cumhuriyet, 24.3.1994

KILIÇKIRAN, Osman: Kıbrıs Tarihçesi, Yeni Forum, 15.4.1987, sayı: 183

KIVILCIMLI, Hikmet: Deccal Kapımızı Çalıyor, PDA, Temmuz 1970, sayı: 7-21

KOCABIYIK, Asım: Bu Düzeni Kimse Bozamaz, Milliyet, 1.1.1996

KOÇAŞ, Sadi: Din ve Dil, Cumhuriyet, 26.12.1970

Komer Türk Solcularına Çattı, Milliyet, 9.5.1969

Köy Çalışmalarından Çıkan Sonuçlar: Tunceli Köylerinde Yapılan Çalışmalar, PDA, Ocak 1971, sayı: 27

Köy Çalışmalarından Çıkan sonuçlar: Çukurova Köylerinde Yapılan Çalışmalar, PDA, Ocak 1971, sayı: 27

Köy Çalışmalarında Çıkan sonuçlar: Ankara Köylerinde Yapılan Çalışmalar, PDA, Ocak 1971, sayı: 27

Köy Çalışmalarından çıkan sonuçlar: Konya Köylerinde Yapılan çalışmalar, PDA, Ocak 1971, sayı: 27

Köy Çalışmalarında Dikkate Alacağımız Esaslar, PDA, 9.3.1971, sayı:33

KÖYMEN, Mehmet Altay: Ömer Altay Egesel ile İlgili Hatıralar ve Toplumumuz, Yeni Forum, 15.1.1986,sayı: 153

KUMRAL, Ahmet Muhtar: 1923'den 1953 Yılına kadar 30 Yıl İçinde Atatürk Hakkında 3.000 Eser Yazıldı, Vatan, 10.11.1953

KUSEYRİ, Mustafa: Mürsel Dayı Şiiri, İşçi-köylü, 18.7.1969, sayı: 20

Lüks Araba Seven Sendika Başkanları, Milliyet, 10.10.1995

MADRA, Ömer: "İki Taktik" Mihri Belli Klığının Revizyonist Görüşleri Yönünde Nasıl Tahrif Edildi, Proleter Devrimci Aydınlik, Aralık 1970, sayı: 26

Marighella'nın "Şehir Gerillası" Kitabının Eleştirisi/Mark-sizm-Leninizm mi Küçük Burjuva Terörcülüğü mü?, Proleter Devrimci Aydınlik, 23.3.1971, sayı: 35

Mayısın Kızılığında Bir Kere Daha İbrahim Kaypakkaya Yoldaşı Anarken, Partizan, Haziran 1994. sayı: 18

MAZUMDAR, Çaru: 1970'leri Kurtuluş Yılları Yapalım, PDA, Ağustos 1970, sayı: 8-22

MAZUMDAR, Çaru: Başkan Mao'nun Sürekli Okunan Üç Yazısı Üzerine, PDA, 5.2.1971, sayı: 29

MAZUMDAR, Çaru: Marksizm-Leninizm Açısından Devrimci Gençlik Hareketinin Yönlendirilmesi, PDA, 6.4.1971, sayı: 37

MENGİ, Ruhat: Şimdi de Ermeni Olayı, Sabah, 13.7.1999

MERCAN, Ali: TKP(ML) Birlik Sorununa Doğru Yaklaşılmalıdır, Teori, Nisan 1995, sayı: 64

MERCAN, Ali: Asya Ülkelerinde Komünist ve İşçi Partileri, Teori, Temmuz 1995, sayı: 67

Metris Cezaevinde Tutuklu İBDA-C'li sanıklar 150 Askeri Rehlin Aldı 54'ünü Yaraladı, Radikal, 6.12.1999

Kızıl Danny Lakaplı Daniel Cohn-Bendit MHP Milletvekili Kürşat Eser'in Davetlisi Olarak Türkiye'ye Geldi, Basın, 9,12,1999,

MİT'in Tertiplelediği "Sandık Cinayeti" ve Garbis Altınoğlu, Halkın Sesi, 14.2.1978, sayı: 148

MİT'in Cinayetinin Hararetili Savunucusu, Halkın Sesi, 14.2.1978, sayı: 148

Mustafa Kuseyri Devrimci Sanat Yarışması, PDA, Ocak 1971, sayı: 27

MUŞLU, Ahmet: 6. Filonun Ardından, Çerçeve, Mart 1969, sayı: 80

Mutlu Konuştukça Sabah Battı, Milliyet, 24.10.1995

MUZAFFER, İsmet: Arapların da Yahudilerin de Asıl Arzu Ettikleri Şey Harp Değil Su Su Su, Dünya, 27.1.1956

NECEF, Mehmet Ümit: Yanlış Yaptık Üzgünüm, Hürriyet, 25.2.1999

NESİN, Aziz: Mustafa Kemal'ler Yirmi Yaşında, Tanin, 28.4.1961

NESİN, Aziz: Emperyalizmin Dini Milleti Yoktur, Cumhuriyet, 22.5.1995

Oral Çalışlar'a TUSİAD'dan Destek, Hürriyet, 22.5.1999

ORUÇOĞLU, Muzaffer: Tekirdağ'da Üç Köyün Yürüyüş Yapmaya Kalkışması İşbirlikçilerin Yüreğine Korku Saldı, Türk Solu, 10.3.1970, sayı:121

ORUÇOĞLU, Muzaffer/ KARANLIK, Hüseyin: Trakya'da Toprak Mücadelesi Gelişiyor, Türk Solu, 17.3.1970, sayı:122

ORUÇOĞLU, Muzaffer: İsmaili Köylüsü Ağanın Traktörünü Tarladan Attı, İşçi-Köylü, 1.4.1970, sayı: 14

ORUÇOĞLU, Muzaffer: Köy Çalışmalarından Çıkan sonuçlar: Trakya Köylerinde Yapılan Çalışmalar, PDA, Ocak 1971, sayı: 27

ORUÇOĞLU, Muzaffer: Şeyh Mehmet Halit Gülpınar'ın Kanlı Saltanatı, Şafak, Mart 1972, sayı: 13

ORUÇOĞLU, Muzaffer: Birlik Serüvenlerim(1), Özgür Gelecek, 16-31 Temmuz 1994, sayı: 31

ÖCALAN, Abdullah: 1991'de DEP'e Oy Vermeyen Herkesi, Hatta Tavuğunu Bile Öldürün Talimatını Verdim, Star, 2.7.1999.

ÖCALAN, Osman: PKK Artık Silaha Başvurmayacak, Sabah, 2.9.1999

Öğrenci Dernekleri-Marksist Dergiler ve Kışkırtmalar, Yeni Forum, 15.4.1986, sayı: 159

ÖKE, Mim Kemal: Çanakkale Savaşlarında Siyonist Alayı'nın Faaliyetleri, Yeni Forum, 15.6.1984, sayı: 115

Ölüm Cezasına Çarptırılan Kazak Türk Talebeleri, Yeni Forum, 15.8.1987, sayı: 191

ÖZ, Erdal: Deniz'in Yakın Dostu Olmadım, Yeni Gündem, 5-11.4.1987, sayı: 57

ÖZERTURGUT, Ömer: Kitle Silahımız İşçi-Köylü Gazetesi'ni Bütün Yurda yayalım, PDA, Mayıs 1970, sayı: 5-19

ÖZGÜNER, Vecdi: Lenin-Mao ve Demokratik Devrim, Türk Solu, 20.1.1970, sayı: 114

ÖZKAN, Halis: İşbirlikçi İktidara Selam Greve Devam, Türk Solu, 19.8.1969, sayı: 92

ÖZTÜRK, Ferman: 12 Eylül Öncesi Gültepe ve Dev-Sol, Yeni Forum, 1.5.1987, sayı: 185

ÖĞÜZ, Aydın: Muzaffer Oruçoğlu ile Her Konuda, Komün, Şubat 1990, sayı: 4

ÖĞÜZ, Aydın: Muzaffer Oruçoğlu ile Her Konuda, Komün, Mart 1990, sayı: 5

OKUYAN, Yaşar: SSK'da Bir Faturaya Bir Günde 4303 Adet Muayene Yapılmış, Cumhuriyet, 10.12.1999

Orta-Doğu'da Kiralık Katilliğin Fiyatı Ucuzladı, Sabah, 18.9.1993

ÖZERTURGUT, Ömer: Yaşasın Halk Savaşının Zaferi, İşçi-Köylü, 22.5.1970, sayı: 17

Parti Birliğini Korumaya Karşı Mafia Hizbine Karşı Tavrı Al, Partizan Özel Sayı, Mayıs 1994, sayı: 17

Parti mi Hizip mi? Devrim mi Mafya mı?, Partizan, Haziran 1994, sayı: 18

Partizan'ın Gerici Çizgisi, Proleter Devrimci Teori, Sayı: 6, 1979

PEKİN, Faruk: Emperyalizmin Maşası Siyonizm'i İyi Tanıyalım, Ant, Ocak 1971, sayı: 9

PERİNÇEK, Doğu: Bütün Silahlarımızla Emperyalizmin En Zayıf Noktasına Yüklenelim, Türk Solu, 12.8.1969, sayı: 91

PERİNÇEK, Doğu: Seçimler Üzerine, Türk Solu, 21.10.1969, sayı: 101

PERİNÇEK, Doğu: Kan Damlıyor Mehmet ve Battal Kardeşlerimizin Alnından, İşçi-Köylü, 20.12.1969, sayı: 10

PERİNÇEK, Doğu: Bize Kurtuluş Yolunu Gösteren Bilimsel Sosyalizmdir, İşçi-Köylü, 14.1.1970, sayı: 11

PERİNÇEK, Doğu: Marksizm-Leninizm-Mao Zedung Düşüncesi Bütün İnsanlığın Malıdır, PDA, Ekim 1970, sayı: 10-24

PERİNÇEK, Doğu: Söke Dağları, Aydınlık, 16.8.1980

PERİNÇEK, Doğu: Bana Ajan Diyenler Sonra Yanıma Geldi, Yeni Gündem, 23-29.6.1986, sayı: 16

PERİNÇEK, Doğu: TKP(ML)'ye Çağrı, Aydınlık, 28.1.1995, sayı:397

POLAT, Göksel: Dursun Karataş Fransa'da Yakalandı, Cumhuriyet, 12.9.1994

Sağ-Sol'un Ordu Üstüne Kumarı, Forum, 15.12.1965, sayı: 281

SAGLAM, Erdal: Rant Sistemi Değişmedikçe, Hürriyet, 27.8.1997

Sahte TKP Yurtdışındaki CHP'lileri Nasıl Aldatıyor?, Yıldız, Haziran 1977, sayı0 24

SALIŞIK, Selahattin: Kurtuluş Savaşının Gizli Örgütü M.M. Gurubu, Hürriyet, 30.8.1972 (1)

Sandık Cinayetinin İçyüzü, Son Havadis, 14.4.1973 (1).

SARIOĞLU, Sezai: Fotoğraftaki Kasket, Özgür-lük,16.5.1998, sayı:2

SATLIGAN, Nail: Cumhuriyet Bayramını Doğru Değerlendirelim, Türk Solu, 28.10.1969, sayı: 102

SAYILGAN, Aclan: Mektupçu Mihri, Türk Solu, 10.12.1968, sayı:3

SAYILGAN, Aclan: Yurt İçinde ve Dışında Örgütlenen Komünistler, Adalet, Eylül 1973.

SAYILGAN, Aclan: TKP MK'ne Zorunlu Cevabım, Yeni Forum, 1.12.1984, sayı: 126

SAYILGAN, Aclan: Türkiye Komünist Partisi, Yeni Forum, 1.3.1985, sayı: 132

SELÇUK, İlhan: Değirmenköyü'ndeki Değirmenin Suları, Cumhuriyet, 13.11.1969

SELÇUK, İlhan: Dağlar Devrilir (Çin ve Mao Çe Tung hakkında), Cumhuriyet, 1.11.1970

SELÇUK, İlhan: Çakmakçı Ali Rıza'nın Ölümü, Cumhuriyet, 17.1.1971

SELÇUK, İlhan: Emperyalizm, Cumhuriyet, 15.8.1992

SELÇUK, İlhan: Parasal Oligarşi, Cumhuriyet, 26.4.1996

SELÇUK, İlhan: Sen Hiç Öldün mü Arkadaş?, Cumhuriyet, 28.10.1999

Sevim Tarı ile Rikkat Kunt Yurtdışına Döviz Kaçırmaktan Yargılanıyor, Vatan, 26.12.1953

SEVMİŞ, Ali: Açız Diyen Hakkari Işıklı Köyü Muhtarı Salih Kaya'nın Altı Katlı Binası, Milliyet, 24.2.1996

SEYHAN, Dündar: İlerici Cephenin Asgari Müşterekleri, Türk Solu, 17.12.1968, sayı: 54

SOMEL, Cem: Oportünizm Saflarımızdan Temizlendikçe Anti-Emperyalist Hareketimiz Güçleniyor, Devrimci TİP Haberleri, 26.12.1969, sayı: 5

SOMEL, Cem: Baş Düşmanımız Emperyalizm. Onu Tanıyalım, İşçi-Köylü, 19.3.1970, sayı: 14

SOMER, Tarık: Ermeni Terörü ve Uyuşturucu Kaçakçılığı, Yeni Forum, 1.5.1984, sayı: 112

Sosyalist Kurultay, PDA, Eylül 1970, sayı: 9-23

Sosyalist Kurultay Fikri Hızla Yayılıyor, İşçi-Köylü, 20.10.1970, sayı:24

SOYSAL, Mümtaz: Halka İhanetin Adı Solculuk Olamaz, Cumhuriyet, 22.12.1994

SOYSAL, Mümtaz: Sol ve Ulus, Hürriyet, 28.10.1997

SOYSAL, Mümtaz: Devrimci Cumhuriyet, Hürriyet, 29.10.1997

SOYSAL, Mümtaz: Dostluk Adına Ege ve Kıbrıs'taki Yaşam-sal Çıkar ve Davalardan Hem de Tek Yanlı Olarak Vazgeçilsin mi İstiyorsunuz?, Hürriyet, 17.9.1999

SÖNMEZ, Necati: Telif Hakkı Başka Bir Filme Ait Olan Bir Sanat Eserini Böylesine Pervasızca Yağmalayabilmek Hakika-ten Medeni Cesaret Gerektirir, Radikal Cumartesi, 11.12.1999

Sultan Galiyev/ B. Ömerov ve R. Şakirbeyov'un Kalemle-ri-deri Mustafa Suphi Üzerine İki Belge, Ant, Aralık 1971, sayı: 9

Süleyman Demirel: Nazım Hikmet Vatan Şaridir Diyen Sa-pıkların Türk Cemiyeti İçinde Yeri Yoktur, Milliyet, 12.7.1967

Süleyman Demirel AGİT'i Nazım Hikmet'in Şiiriyle Bitirdi, Hürriyet, 20.11.1999

Şaban Taşçı Kimdir?, Yeni Forum, 1.11.1987, sayı: 196

ŞAHİN, Salih: Gençlik ve Yıkıcı Faaliyetlerin Stratejileri, Yeni Forum, 1.7.1986, sayı:164

ŞEHİSUVAROĞLU, Bedii: Büyük Türk Hekimi ve Filozofu Farabi'nin Ortaçağ Tefekkürüne Tesiri, Akşam, 5.2.1950

TANÖR, Bülent: İşçi-Köylü Halkçılık Kurultayına Tebliğ, Türk Solu, 30.12.1969, sayı:111

Tarih Boyunca Türk'ün Gördüğü Zulüm, Yeni Forum, 16-29.2.1988, sayı: 203

TAŞÇI, Şaban: Terör ve Gençleri Kışkırtanlar, Yeni Forum, 1.6.1986, sayı: 162

TAŞÇI, Şaban: Gençlik için Zorunlu Tercih Terörizm mi Demokrasi mi?, Yeni Forum, 15.12.1986, sayı: 175

TAŞÇI, Şaban: Bir Küçük Aydıncıdan Küfür Romanı, Yeni Fo-rum, 15.4.1987, sayı: 183

TAŞÇI, Şaban: Gökyüzü'ndeki Ziyaver Şencan'a Açık Mek-tup, Yeni Forum, 15.4.1986, sayı: 159

Tecrübelerden/Siyasi Polise Karşı Uyanık Olmak, Öncü Partizan, Mart 1995, sayı: 6

TEMİZEL, Zekeriya: Bütün Gürültü 76 bin Kişiden Çıkıyor, Hürriyet, 22.2.1998

TINÇ, Ferai: Kıbrıslı Rum ve Türk Solcular Arasındaki Fark, Hürriyet, 16.2.1997

TİP Bakırköy İlçesi Sosyalist Kurultay Kararı Aldı, PDA, Aralık 1970, sayı: 26

TONAK, Hacı: Malatya Cezaevinden, İşçi-Köylü, 24.7.1969, sayı: 2

TÖRE, Teslim: Malatya'lı Devrimcilerden Mektup Var, İşçi-Köylü, 9.9.1969, sayı: 5

TUNÇOKU, A. Mete: İngiliz Gizli Belgelerinde 18 Mart Zafere ve Çanakkale Savaşları, Yeni Forum, 16-31.3.1988, sayı: 229

TÜREL, Nihat: Sosyal Kemalizm, Tanin, 14.4.1961

Türk-Amerikan Derneğini Çarptı, Sabah, 9.9.1999

Türk Mafyası Temizlenirken, Yeni Forum, 16-31.1.1988, sayı: 201

Türk Ordusuna NATO'nun Verdiği Görev: Amerikan Emperyalizminin Orta Doğu'daki Jandarmalığı, Şafak, 17.6.1971, sayı:4-5

Türk Solunun Bugünkü Durumu, Devir, 26 Mart-1 Nisan 1973, sayı:21

TÜRKDOĞAN, Orhan: Nevruz Türkler'de Bir Gelenek, Zaman, 21.3.1996

Türkiye'de Mafya, Devir, 20-26.11.1972, sayı:3

Türkiye'de 100 Yıl Önceki Halk Giysileri, Milliyet, 9.9.1972

Türklerde Nevruz Bayramı, Zafer, 21.3.1966

UÇAR, Ahmet: Asala-PKK-Yunanistan, Tarih ve Medeniyet, Kasım 1997, sayı:44

ULAGAY, Osman: Polis Kurşunu, Türk Solu, 7.10.1969, sayı: 99

URAS, Güngör: Oyun Çizgi İçinde Sürecek, Yeni Yüzyıl, 19.1.1998

ÜLKEKUL, Cevat: Yunan Kimliği ve Pangalos'a Hatırlatmalar, Tarih ve Medeniyet, Kasım 1997, sayı:44

Vatan Partisi Tüzük ve Programının Eleştirisi, PDA, Ekim 1970, sayı: 10-24

Vedat Türkali TKP'nin Romanını Yazmak İçin On Yıl İngiltere'de Çalıştı, Hürriyet, 18.9.1999

Vural Önder Adındaki Bir Şahıs Başbakan Süleyman Demirel'i Yumrukladı, Basın, 14.3.1975

Yalancının Mumu Yatsıya Kadar Yanar (Mihri Belli Hakkında), PDA, Ekim 1970, sayı: 10-24

YALÇIN, Aydın: Atatürk-Bolşecvikler ve Türk Dünyası, Yeni Forum, 16-29.2.1988, sayı: 203

YALÇIN, Aydın: Güvenlik Stratejisinin İçinden Dünyada Türkler, Yeni Forum, 15.5.1987, sayı:185

YALÇIN, Aydın: Türk Ordusunun Milli Özellikleri, Yeni Forum, 15.11.1985, sayı: 149

YALÇIN, Hasan: Erkan Yücel-İyimserlik, Teori, Eylül 1994, sayı: 57

YALÇINER, Selim: Yılmaz Güney'in Yaşam Öyküsü, Vatan, 7.6.1976 (1).

Yaşasın Proleter Devrimci Aydınlik, PDA, Ocak 1970, sayı: 1-15

YAVUZ, Ercan: Hristiyan Türkler, Aksiyon, 17-23.1.1998, sayı:163

Yazı İşleri Müdürümüz Bora Gözen Mahkum Oldu, Türk Solu, 9.12.1969, sayı: 108

Yeltsin-Gate, Sabah, 9.9.1999

Yeni Zamanlar Devrimci Politika ve Mahir Çayan, Yeniden Devrim, Aralık 1996, sayı: 2

YEŞİLYURT, İsmail: Devlet Her Zaman Onsekiz Yaşındadır, 68'liler Birliği Vakfı, 10.3.1999

Yığınlarla Birleşelim Sahte TKP'yi Tecrit Edelim, Yıldız, Temmuz 1977, sayı: 25

Yıkılsın Milli ve Sosyal Hain Sahte TKP, Yıldız, Mayıs 1977, sayı: 23

YILDIZOĞLU, Ergin: Liberalizmin Mantığı Ya Kırk Katır Ya Kırk Satır, Cumhuriyet, 7.4.1997

YILMAZ, Mesut: Ordu Siyasetin İçinde, Hürriyet, 15.4.1997

Yılmaz Güney'in Karısı 1968 Kuşağının Silahlı Eylemcilerinden Oktay Etiman'la Aşk Yaşıyor, Sabah, 2.1.1999

YILMAZ, Tuncay: Kaçakçıyı Batı Koruyor, Hürriyet, 19.2.1997

YİNANÇ, Barçın: Kuzey Irak'taki CIA Ajanlarına 90 Gün, Milliyet, 12.9.1996

27 Mayıs ve Solcuların Gözü İle Türkiye, Yeni Gazete, 1.6.1967 (1)

Yunanistan ve Yıkıcı Bölücü Akımlar, Yeni Forum, 16-31.1.1988, sayı: 201

YÜCEL, Hasan Ali: Makarios'a Mektup, Cumhuriyet, 11.3.1956

ZEDUNG, Mao: 20 Mayıs 1970/Dünya Halkları Birleşin-Amerikan Saldırganlarını ve Tüm Uşaklarını Altedin, PDA, Haziran 1970, sayı: 6-20

ZEDUNG, Mao: Kitaba Tapma İle Mücadele Edelim, PDA, 9.3.1971, sayı: 33

Zeki Velidi Togan'ın Türkiye Cumhuriyetinin Yeni Yöneticilerine Uyarıları, Yeni Forum, 15.3.1985, sayı: 133

ZEREN, Turan: Yiğit Adel İşçilerine Yardım Kampanyasına Katılalım, İşçi-Köylü, 19.3.1971, sayı: 30

ZİLELİ, Gün: Köylünün Toprak Mücadelesi ve Toprak Reformu, İşçi-Köylü, 24.7.1969, sayı: 2

ZİLELİ, Gün: Milli Saflardaki Karşı Devrimci Eğilimleri Tasfiye Edelim, Türk Solu, 16.12.1969, sayı:109

ZİLELİ Gün/ ÇALIŞLAR, Oral: Milli Demokratik Cephe Temel Politikamızdır, Türk Solu, 24.2.1970, sayı: 119

ZİLELİ, Gün/ AKALIN, Cüneyt: Alaçam'da Tütün Mitingi, Türk Solu, 24.3.1970, sayı: 123

ZİLELİ, Gün: Sosyalizm ve Milli Demokratik Devrim Mücadelemiz, İşçi-Köylü, 10.6.1970, sayı: 18

*

SES BANTI İLE YAPILMIŞ SÖYLEŞİ

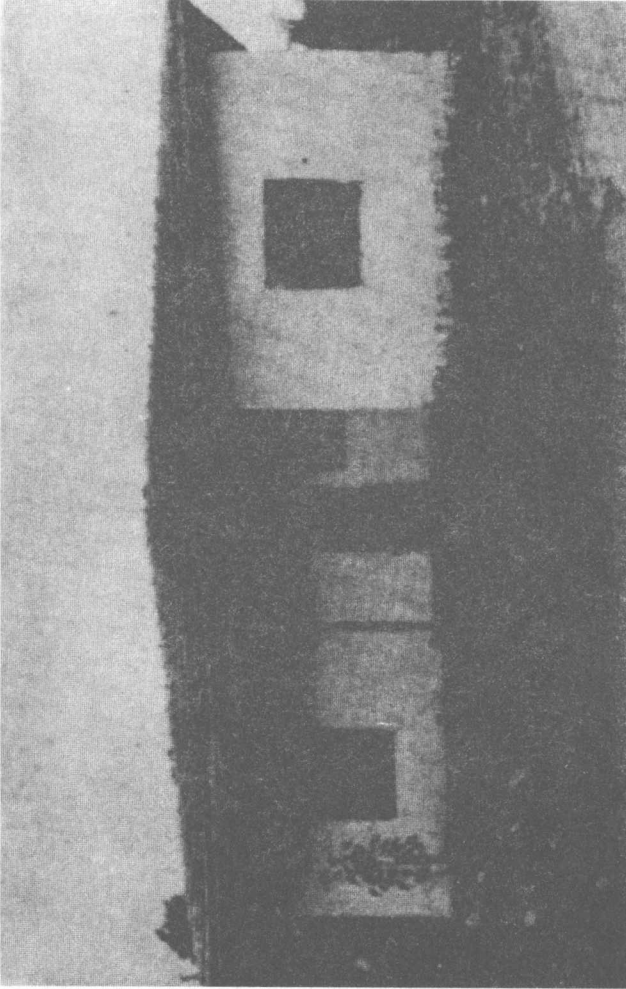
PERİNÇEK, Feyza: Hasan İlter ile 7 Temmuz 1996'da yapılmış görüşmenin ses bantı.

Fotoğraflar

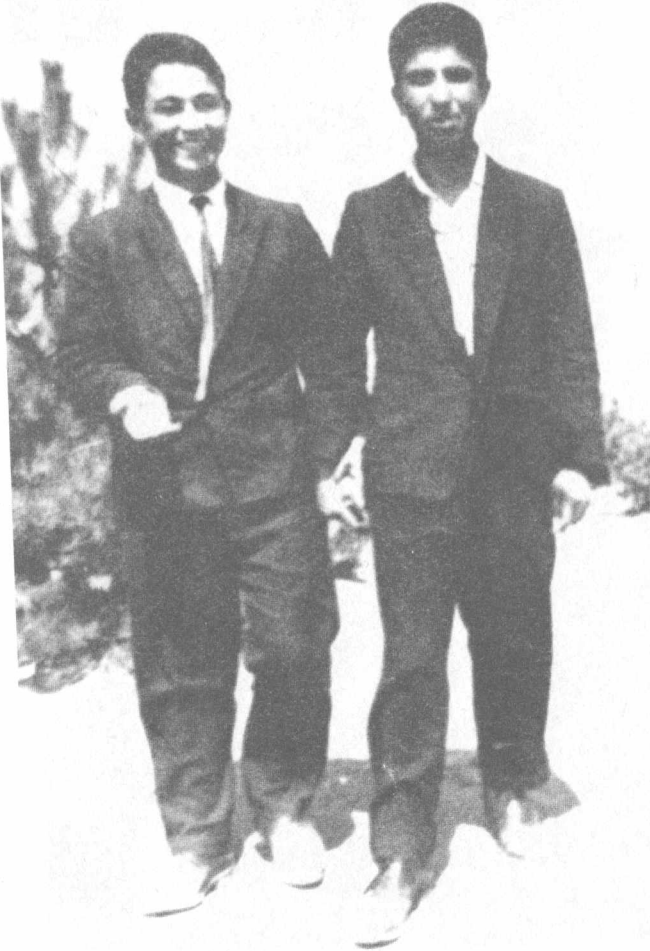

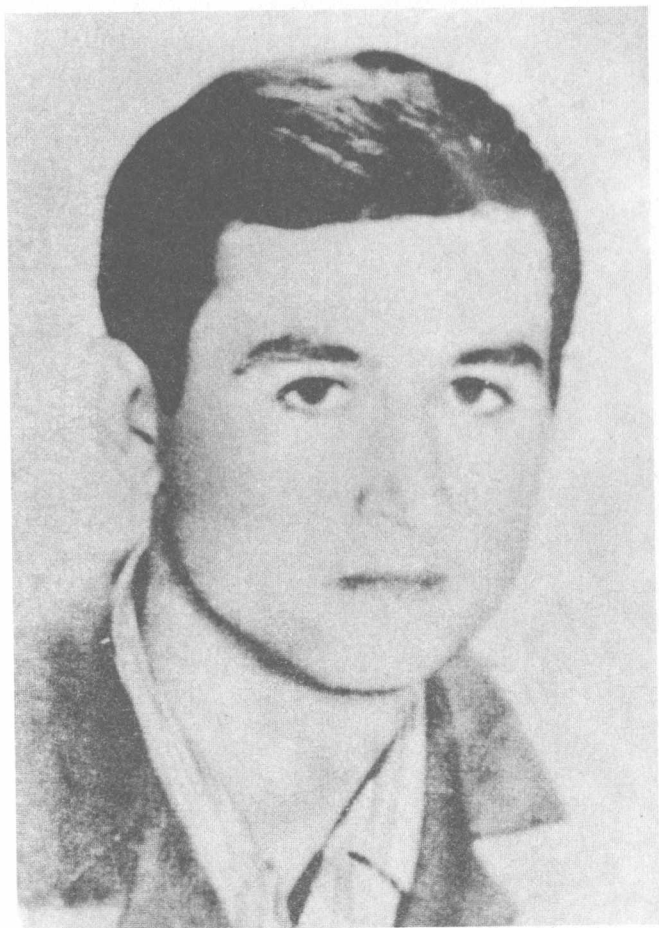

İbo'nun köyündeki ilk mezarı.

İbo köyünde yaptırılan yeni mezarı başında anılıyor.

Ozan Yayıncılık

Cemal Nadir Sk. No: 9 Kat: 1 Cağaloğlu/İstanbul

Tel: 511 98 78 - 527 98 47 Fax: 511 93 95

Diğer Yayınlarımız

KOD ADI HIZBULLAH

Faik Bulut

Bu kitap; Türkiye Hizbullahçıları'nın ideolojik kaynaklarını, fikir adamlarını, dış ve iç bağlantılarını, liderlerini ve örgütsel yapısını ayrıntılı bir biçimde incelemektedir.

Ayrıca; Hizbullahçılar'a ait cami, mescit, kitabeveleri ve sığınakların adlarını açıklıyor.

Yoğunlaştıkları il ve ilçelerde hangi kanadın daha güçlü olduğunu gösteriyor.

Örgütün kara listesine giren ve İlim-Menzil çatışmasında öldürülenlerin listesini veriyor.

Kitap; aynı zamanda, Hizbullah'ın şifrelerini, eylem taktiklerini, örgütsel ve eylemsel özelliklerini, sorgu yöntemlerini, militanlara verilen talimatları ve Hizbullah itirafçılarının ifadelerini de içeriyor.

KİM BU FETHULLAH GÜLEN

Faik Bulut

Bu kitap; Fetullah Gülen ve çevresini sosyal bir fenomen olarak ele alıyor. Gülen'in vaaz ve sohbetlerinde söylediği şifreli sözleri anlamak için gerekli anahtarı veriyor.

Gülen'in gönlünde yatan siyasi/toplumsal düzenin çerçevesini belirliyor. Yetiştirmek istediği kadronun örgütsel modelini ve amacını açıklıyor. Yurtdışı ve yurtiçindeki Işık Evleri, okul gibi yapıların neye yaradığını, kime hizmet ettiğini anlamaya yardım ediyor.

Ayrıca kitapta, Fethullah hoca ve çevresine ilişkin değişik çevrelerden rapor, rivayet, söylenti ve iddialar yer alıyor.

Sonuç olarak, şimdiye kadar yaratılan "Fethullah Hoca" imajına ters bir görüntü ortaya çıkıyor

İNTİFADA DERSLERİ

Faik Bulut

"Devrim biliminde, kendiliğinden devrim ya da kendiliğinden ayaklanma diye birşey yoktur. Çünkü her halk hareketinin arkasında gizli etkenler vardır. Her birikim, belirli nesnel ortamda patlamalara yolaçar. Bu tür patlamaların doğası ve niteliği öznel çabalarla belirlenir. Bir başka deyişle, her halk hareketini zorunlu olarak kendiliğinden bir yanı vardı. Ancak bu kendiliğindenci yan, o hareket içinde yer alan örgütsel yapılanma sayesinde belirlenmiş yollara kanallize edilir ve belirlenmiş hedeflere yönelir. Yığinsal hareket patladığı an, sözkonusu örgütsel yapılanma billurlaşmış ya da biçimlenmiş olmayabilir. Belli bir konumu da bulunmayabilir. Başlangıçta varlığı somutlaşmamış böyle bir yapılanma, olayların meydana gelmesinden önce bile, kendisini de yaratacak olan bir yönelim verir olaylara. Böylece halk ayaklanmasının (nesnel olayın) zaman içinde sürekliliğini ve mekan içinde yaygınlaşmasını da güvence altına almış olur."

Filistin halkıyla dayanışmanın bedelini yedi yıl İsrail zindanlarında kalarak ödeyen bu kitabın yazarı, bu başkaldırı ve ayaklanmaya önder olan intifada liderlerinin de cezaevi arkadaşı.

KÜRT SORUNUNA ÇÖZÜM ARAYIŞLARI

Faik Bulut

Kitap: 1920-1998 arasında Kürt sorununa ilişkin olumlu veya olumsuz, lehte ya da aleyhte kaleme alınan çeşitli rapor, inceleme ve önerileri içermektedir.

Devlet ve parti raporlarının büyük bir kısmı, M. Kemal Atatürk, İsmet İnönü, Fevzi Çakmak, Kazım Karabekir, Turgut Özal gibi ünlü isimler tarafından dile getirilmiştir. Ayrıca bazı devlet memurları ile MGK'nın da raporları bulunuyor. Rapor sunan partiler arasında 1940'ların CHP'si ile 1990'ların SHP-CHP geleneği, ANAP, DYP ve RP'sini saymak gerek.

Raporların bazıları kamuoyuna yansımış, bazıları da şimdiye kadar basında yer almamıştır.

Kürt meselesine ilişkin çözüm önerilerinin sivil kanadında, başta ABD ve Avrupa olmak üzere çok sayıda yabancı ile TOBB, TUSİAD ve TESEV gibi kuruluşlar yer alıyor.

MÜSLÜMAH DİN ADAMLARINA 19 SORU

Edip Yüksel

Bu 19 soru tüm Müslüman din adamlarına yöneltilmiştir. İlk defa 7-8 Ekim 1989 tarihinde Şikago'da düzenlenen uluslararası bir konferansa

48 sayfalık İngilizce orijinali sunulan bu 19 sorunun cevabı halen verilememiştir.

Türkiye'deki Kur'an'a bağlı din adamlarının ve tüm aydınların bu sese kulak vererek ülkemizi Emevi, Abbasi ve Osmanlı kalıntısı karanlıklardan kurtaracak reform ve rönesans hareketine katılmasını bekliyorum.

HİKRİTİYAN DİN ADAMLARINA 19 SORU

Edip Yüksel

Herhangi bir dini, mantık ve bilgi ışığında tartışmak iki nedenden dolayı zor iştir. Birincisi, inananların büyük çoğunluğu dinlerini ailelerinden miras alır; kişisel akıl ve zekayla ortam şartlarını sorgulamazlar. İkincisi, "Tanrı'yı kavramamıza olanak yoktur" ya da "Tanrı'nın bilgeliğini anlamamız imkansızdır" şeklindeki mantıksal kalkanlar ve bunların getirdiği mantıksal yanlışlar ve eleştirilerdir.

Do layısı ile tarih içinde sorgulayan beyinler geleneksel dini topluluklarda hep gerginlik yaratmışlardır. Ve bu sorular gelenekçiler tarafından tehdit olarak algılanmıştır.

Bu kitap tehdit etmiyor, ancak sorguluyor...

İLGİNÇ SORULAR

Edip Yüksel

Emevilerden başlayan dejenerasyonun bir sonucu olarak dine soku lan hurafeler, hikayeler ve çelişkili rivayetlerin haddi hesabı yoktur.

İslam dini diye yüzyıllardır empoze edilen bu hurafeler külliyatı üzerinde yeterince düşünmemek, kişiyi zor durumlara sokabilir, inanmış kişiyi inkara götürebilir. "Din" ambalajlı hurafelerle karşılaşan bir kişi, iki seçeneğten birini tercih etmek zorunda kalacak:

Ya aklından fedakarlıkta bulunarak o dine inanacak.

Veya aklına sahip çıkarak dine karşı çıkacaktır.

Siz hangi gruptasınız?

ASAL TARTIŞMA

Edip Yüksel

Dünyaca ünlü fizikçi Carl Sagan ile Edip Yüksel arasında yapılan, sayısal gerçeklerden yolu çıkarak Allahın varlığının delilleri üzerinde gelişen kitap, sizi evrenin sonsuzluğunda gizemli bir yolculuğa çıkaracak ve farklı iki dünya görüşüne sahip iki insanın, hangi ortak noktalarda buluştuklarını görünce çok şaşıracaksınız.

DEVLET-DEMOKRASİ-OLİGARŞİ-TEOKRASİ

Edip Yüksel

Türkiye'nin yakın tarihinde meydana gelen en büyük ayıplardan biri, kuşkusuz birçok partinin resmi ideolojinin politikalarına alternatif politikalar üretmeleri sebebiyle sudan gerekçelerle kapatılmasıdır. REFAH PARTİSİ'nde bu kategoride yer alan bir parti olarak değerlendirildiğinde, bu partinin kapatılması aslında ciddi bir araştırma konusu olarak önümüze çıkmaktadır. Edip Yüksel, REFAH PARTİSİ'nin anlayışıyla yüzde yüz zıt bir anlayışa sahip olmakla birlikte, Refah Partisinin kapatılmasına gerekçeleriyle birlikte karşı çıkıyor ve demokratik ilkelerden yola çıkarak, bir partinin kapatılmasını ve Yargıtay Başsavcısı Vural Savaş'ın esas hakkındaki görüşlerini değerlendiriyor.

Bu partinin kapatılması ile ilgili, ordunun müdahalede bulunup bulunmadığı konusunda olaylardan yola çıkarak fikir yürütüyor.

ÇİNGENELER

Nazım Alpman

Bu kitap, dünyanın çeşitli yerlerinde, toplumsal dışlanmışlığın ezikliği içindeki Çingenelerin yaşamlarını konu alan "neşeli" bir belgeseldir.

Onlar ki, toplumsal dokunun "aykırı" renkleridir. Birlikte yaşadıkları bireylerin sahip olduğu temel hak ve özgürlüklerden yoksundurlar. Horlanırlar, aşağılanırlar ve genellikle de yergi sözcükleriyle alınırlar.

Oysa Çingene gerçeği bundan çok farklıdır.

Kitap, Osman Cemal Kaygılı'nın 1938 yılında yayınlanan "Çingene-ler"inden sonra, konu ile ilgilenenlere kaynak olabilecek en kapsamlı çalışmadır.

İNTİHAR

İrfan Özen

İntihar; hayatta mücadeleden kaçış mı, yoksa tek kurtuluş yolu mu?..

Yaşamayı beceremeyenler, hayatta başardıkları birşeylerin olduğunu kanıtlamak için mi böyle bir yola başvuruyorlar?..

İntiharı seçenler mi yanılıyor, yoksa hayatta kalıp yaşamayı, mücadele etmeyi tercih edenler mi? Biz mi yanlıştayız onlar mı?..

Kimileri için tutku iken, kimileri neden nefret edercesine kaçıyor ondan?..

Yoksa sıradanlığı kırmanın tek yolu, ölümle biteceği belli böyle bir kumarı göze almaktan mı geçiyor?

ibo

İbrahim Kaypakkaya

Turhan Feyizoğlu

Kitap, kendi tarihlerini yaşayan gençleri anlatmaktadır.

Onlar; herşeyi ilk baştan öğreniyorlardı. Toplumun çıkarlarını en önde düşünüyorlardı. Yaş ortalamaları yirmi idi. Hayatlarını ortaya koymaktan bir an olsun çekinmediler.

İşte bu kitap, onların yaşadığı evlerde, kampüslerde, kantinlerde, kütüphanelerde, sinemalarda, sokaklarda, fabrikalarda, tarlalarda, dağlarda, cezaevlerinde; kısaca hayatlarının geçtiği her yerde izleri sürülerek hazırlanmış Deniz ve Mahir'den sonra o süreci anlatan üçüncü kitaptır.

ISBN 975-7891-28-2

9 789757 891284

